

SLEUTELS

COSMISCHE LEERINGEN

medisch ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdwaalden“
te 's-Gravenhage.

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

OKTOBER 1984.

30e jaargang.
Nummer 1.

ZELFPROJECTIE

Het projecteren van het bewustzijn

CI blz. 2

Een wereldbeeld

CI " 8

Hemelpoort

CI " 12

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

Andere tijden andere zeden

CII " 1

De kermistent

CII " 7

Overname uit „SLEUTELS“ slechts toegestaan na
schriftelijk toestemming van het bestuur der „O.D.V.“

ZELFPROJECTIE

INLEIDING.

Het onderwerp Zelfprojectie omvat een groot aantal facetten van de mens en van zijn mogelijkheden. Een zelfprojectie kennen wij... reeds, als iemand met volle overtuiging spreekt tegen een ander. Daardoor brengt hij iets over waarbij de argumenten niet zo overtuigend zijn als de persoonlijkheid die erachter staat. Ook dat is een vorm van zelfprojectie.

Daarnaast kunnen wij natuurlijk ook onze gedachten projecteren. En als wij daar erg sterk in zijn, dan kunnen wij z.g. dubbel projecteren. Wij zijn dan in feite op een andere plaats aanwezig dan ons lichaam, wij kunnen daar waarnemen en als we erg bekwaam zijn onszelf daar ook kenbaar maken.

Een van de bekende voorbeelden is een experiment dat voor The World society for Psychical Research in Londen is gedaan met een man in Bangkok. Een soort heilige, die beweerde dat hij kon uittreden en op een andere plaats aanwezig zijn. Men heeft hem toen een brief gegeven en verzocht die aan het hoofdkantoor in Londen af te geven aan een bepaalde persoon. En nu het wonderbaarlijke: Men heeft gezien dat deze man de brief in zijn vossen stak. Hij bracht toen zichzelf in een trance-toestand, bleef ongeveer 6 uur in die trance, daarna ontwaakte hij. Hij gaf toen het antwoord uit Londen, maar de brief was verdwenen. Later bleek (de tijd was precies vastgelegd) dat de brief, gezien door een 20-tal personen op dat kantoor, was overgebracht inclusief de hem gegeven boodschap aan deze bepaalde persoon.

De afstand was afgelegd in minder dan een uur. En dat in een tijd dat de vervoermiddelen nog niet zo snel waren als tegenwoordig. Nu doet men er nog een paar dagen over. Ook dit is dus een vorm van zelfprojectie. Maar we hebben meer.

Elke mens heeft een aantal geestelijke voertuigen. Onder deze geestelijk voertuigen is er altijd wel één waarmee men zich bewust of onbewust identificeert. Dit voertuig kan worden uitgezonden (geprojecteerd) naar geestelijke werelden. Maar het kan ook worden gebruikt voor bepaalde taken in het stoffelijke heelal. Indien er een mogelijkheid is om dat bewustzijn terug te brengen, kun je daarvan dus heel veel leren.

De doorsnee-mens kan misschien projecteren, maar is niet in staat om ervaringen over te brengen. Wil je echter tot een bewuste zelfprojectie komen in elk van de genoemde gebieden, dan is het heel belangrijk dat de geest en de voertuigen van de geest, inclusief dan ook nog een astraal- en een levenslichaam, zodanig zijn ingesteld op de stoffelijke persoonlijkheid dat er een uitwisselingsmogelijkheid is tussen deze voertuigen en de stof zonder limiet; d.w.z. zonder begrenzingen anders dan die welke door begripsvermogen en bewustzijn van het lichaam worden bepaald.

In deze cursus zal het niet zo gemakkelijk zijn, denk ik, om u alles een, twee, drie te leren. Daar gaat over het algemeen een studie van vele

jaren aan vooraf voordat u daarmee iets bereikt. Maar wat we wel kunnen doen is gebruikmaken van bestaande mogelijkheden.

Wij zullen proberen u duidelijk te maken hoe u kunt uittreden, maar ook hoe u de uittreding kunt maken tot een bewuste projectie. Wij zullen proberen u duidelijk te maken hoe u uit een schijnbare fantasie kunt komen tot een zekere eenheid met geestelijke werelden en hoe de signalen, die u daarvan ontvangt toch wel vertaald kunnen worden op een manier waardoor u enig begrip heeft van hetgeen u geestelijk heeft door-gemaakt.

Wat ook heel erg belangrijk is - en daar zullen wij ongetwijfeld een paar lessen aan besteden - dat is ook de manier waarop wij een eenheid tot stand kunnen brengen tussen het denken en de geestelijke voertuigen of de dubbelprojecties die we hebben weggestuurd. In alle gevallen zullen we trachten de terminologie zo eenvoudig mogelijk te houden.

Het ligt in de bedoeling dat de lessen zeer concreet zijn. Wij zullen daarom het theoretische gedeelte tot het werkelijk noodzakelijke moeten bepalen. Dan zullen we verder ook praktische richtlijnen verstrekken.

Er moet in deze inleiding reeds worden opgemerkt dat u niet een willekeurige aanwijzing uit b.v. Les 6 kunt opvolgen, indien u niet de voorgaande aanwijzingen heeft gevolgd. Er is hier sprake van een progressie waardoor alle oefeningen noodzakelijk zijn om steeds tot een verdergaand resultaat te komen.

Nu wij dit hebben vastgelegd kunnen wij overgaan tot

Les I.

HET PROJECTEREN VAN HET BEWUSTZIJN.

Normalerwijs bent u zich bewust van uw directe omgeving. Menselijk bewustzijn hangt voor een groot gedeelte samen met zintuiglijk waarnemingen en mogelijkheden. Toch neemt u meer waar dan zintuiglijke kan worden geconstateerd. Een deel daarvan noemt u interpretatie. Maar interpretatie kan in sommige gevallen gewoon berusten op onbewuste waarnemingen die u echter niet redelijk kunt verklaren.

Wat zijn uw werkelijke mogelijkheden?

- a. U bent min of meer sensitief. U leest stemmen, invloeden e.d. in uw omgeving af. Dat loopt van het huis met een prettige of onaangename sfeer tot een persoon die u licht of duister voorkomt.
- b. U bent gewoonlijk in staat, althans enigszins, telepathische signalen te ontvangen. Vergis u niet, dit betekent niet dat u plotseling een stem in uw hoofd hoort klinken al kan dat voorkomen. Onder telepathische contacten verstaan wij dat b.v. de vrouw de aard-appelen gaat opzetten op het ogenblik, dat de man op weg naar huis gaat zodat ze gaar zijn als hij een parkeerplaats voor zijn auto heeft gevonden.

Telepathie is het als je sterk aan iemand denkt die je een tijd niet hebt gezien. Opeens komt zo iemand op visite of je loopt hem de volgende dag tegen het lijf. Ook dat is telepathie. Deze vermogens hebben de meesten.

Zij beschikken er dus wel over, maar ze gebruiken ze niet of niet bewust.

Als wij nu proberen ons bewustzijn te projecteren, dan moeten wij in de eerste plaats beseffen dat de zintuiglijke begrenzing die wij normaal

aan onze waarnemingsvermogens opleggen niet een feitelijke begrenzing inhouden, maar alleen een formele die door ons denken wordt bepaald. Zodra u heeft geleerd dat er meer kan worden waargenomen dan zintuiglijk verklaarbaar is, bent u klaar voor de eerste stap.

De eerste stap van de bewustzijnsprojectie is: Uit de niet redelijke elementen die u treffen er één element uit te kiezen, dit in uw persoonlijkheid geheel laten doorklinken en opnemen en vervolgens u daarop te richten. Zodra u dit heeft gedaan, laat u gewoon weer de indrukken op u afkomen. Dat kunnen indrukken uit de omgeving zijn, het kunnen persoonlijkheidsindrukken zijn, hoe dan ook u krijgt een beeld van de oorzaak van een van die schijnbaar anormale impulsen die u naast de normale waarneming gaat ontvangen. Dus oefening.

In de eerste plaats: Ga na in hoeveel gevallen u komt tot conclusies of dat u dingen doet die niet berusten op feitelijke kennis of feitelijke waarneming. Probeer u bewust te worden van deze elementen. Vraag u af welke aard van waarneming hierbij een hoofdrol speelt. Dat kunt u zien aan de toch meestal eenzijdig blijvende afwijkingen van de visuele norm in uw interpretatie van de feiten.

In de tweede plaats: Zodra u gewend bent aan het erkennen van deze extra waarnemingswaarden dient u één daarvan uit te kiezen. Probeer het eens. Het is niet gemakkelijk. Door u steeds daarop te richten leert u één impuls te isoleren van het geheel van uw waarneming. Ga dan rustig zitten. Herbeleef die gewaarwording zo sterk mogelijk en probeer al het andere te vergeten. Dat zal niet helemal gaan. U heeft altijd associaties. Maar als u dat ene beeld of dat ene gevoel centraal houdt is het meestal voldoende.

Wanneer u in die toestand bent, zult u op een gegeven ogenblik droombeelden of fantasiebeelden krijgen. Deze zijn niet helemal feitelijke, maar ze geven een aanduiding van het feitelijke. Betreffen ze personen, dan is de bron van de invloed of van de storing een persoonlijkheid. Is het een omgeving, dan heeft het over het algemeen te maken met een relatie die bestaat tussen uw omgeving en een plaats elders; die kunt u dan later vaak terugvinden. Op deze manier bereidt u zich voor op het projecteren van een deel van uw bewustzijn buiten uw lichamelijke aanwezigheid.

U kunt op den duur de droom- en de fantasiebeelden voor een groot gedeelte elimineren. Wat er overblijft is een waarneming op afstand en mede een bronconstatering voor invloeden. Vandaaruit kunt u dan langzamerhand overgaan tot het projecteren van uw waarnemingsvermogen buiten het eigen lichaam naar door uzelf gekozen doelen.

Dit is natuurlijk een heel gedoe en u zult er wel enige tijd voor nodig hebben. Om het wat begrijpelijker te maken zal ik trachten hier toch een beetje theorie tussen te voegen zij het heel kort.

Het totaalbeeld van de kosmos is harmonisch. Men drukt deze harmonie, die steeds wisselend is wel uit in de wet van gelijkblijvende velden. Dit betekent dat, als er een verandering te enerzijde optreedt een compenserende verandering elders moet plaatsvinden. Er is dus een relatie. Dat deze relatie niet altijd in de tijd geheel gelijk is, hangt niet samen met een volledige tijdsynchroniteit. Dit moet u maar van mij aannemen.

Als u nu behoort bij een van de veranderingen, dan zult u de inwerking van de compenserende verandering mede ondergaan. Want uw wezen is niet alleen harmonisch met één plaatselijke factor of met één bewustzijnsfactor, maar met de totaliteit waartoe uw wezen behoort. Dit omvat een groot aantal verschillende voertuigen met eigen mogelijkheden, gevoeligheden en wereldvoorstelling plus nog eens uw eigen stoffelijke wereld, uw aandeel hebben in een astraal bestaan en uw verbintenis met verschillen-

de krachtvelden waaronder de levenskracht.

Wat wij dus in deze eerste reeks oefeningen in feite doen is vooral in het begin het opsporen van compenserende werkingen. Maar wanneer wij ons daarvan bewust worden, dan worden wij ons langzaam maar zeker ook bewust van een spel dat buiten ons bestaat; het is een deel van ons wezen. Wij kunnen gaan waarnemen. Op het ogenblik dat wij waarnemers worden, kan ons bewustzijn zich dus losmaken van onvermijdelijkheden die stoffelijk bestaan.

Wij gaan nu maar eens kijken of het wat eenvoudiger en praktischer kan.

Als u gewoon droomt, dan zal een droom over het algemeen een relatie hebben met bepaalde feiten. Uw angstdromen hebben niet te maken met een gebeuren dat op aarde zo bestaat, maar ze geven wel degelijk een situatie aan die in uzelf bestaat. Ze kunnen daarnaast bepaalde waarschuwingen bevatten voor iets wat u in de tijd beseft, maar niet bewust kunt beleven of beseffen, terwijl u wakker bent. Een droom bevat dus een groot aantal elementen.

Wat is nu de toestand tijdens die droom?

Wanneer we dromen, dan slapen wij. Dat wil zeggen: de bewustzijnsdrempel is naar buiten toe redelijk verhoogd. Uw innerlijke wereld komt tot volle werking, tot volle kracht. Daarbij zijn alle problemen en spanningen betrokken, maar zelfs ook alle invloeden die u van buitenaf nog bereiken; en deze worden tot een totaalbeeld verwerkt.

Dit beeld wordt nimmer zo teruggebracht als het is. Als u zich een droom herinnert, dan zit daar heel vaak een synchroniteit in of een ontwikkelingsloop die in de droom zelf niet bestond. Dat moet u goed onthouden! Elke droomherinnering is een rationalisatie van een droombeleving.

Nu zult u beseffen, dat het voor een mens heel moeilijk is om zijn bewustzijnsdrempel te verhogen. U kunt dat wel doen met meditatie of contemplatie. U kunt ook nog in een volledig licht- en geluidsarme ruimte een tijd gaan liggen, maar dat is allemaal nogal gevaarlijk. Daarom moeten we niet proberen om de bewustzijnsdrempel bewust omhoog te brengen. Dat kan misschien later. Laten wij gewoon beginnen met ons te concentreren.

Je concentreren op één punt of op een beeld betekent namelijk dat je t.a.v. alle andere zaken je bewustzijnsdrempel inderdaad wat verhoogt. Naarmate je concentratie groter wordt, ben je meer afgesloten van storende invloeden van buiten die niet met het onderwerp van de concentratie in verband staan.

Wilt u dus uw bewustzijnsdrempel verhogen, dan moet u zich gewoon maar ergens op concentreren. Luister naar muziek waarin u opgaat. Lees een mooi boek. Misschien bent u van de werkelijkheid afgesloten tot dat zij hem heeft gekregen of hij haar na vele moeilijkheden en 25 mislukkingen. Dat is natuurlijk nodig anders krijg je nooit zoveel bladzijden vol.

Realiseer u dat het gaat niet om het hoogdravende van iets waar u in opgaat. U behoeft het niet alleen in de hooggeestelijke waarde te zoeken. Het gaat doodgewoon om het feit dat u zich zozeer inleeft in één begrip of in een andere werkelijkheids- of mogelijksaspect dat u daardoor het andere a.h.w. vergeet. Als u de concentratie eenmaal heeft geleerd, dan kunt u haar steeds gemakkelijker toepassen op steeds meer punten.

In het begin heeft u een heel complex nodig. Misschien dat romannetje of dat muziekstuk of misschien een toch wel wat complex schilderstuk. Op den duur is het voldoende om gewoon naar een zandkorrel te kijken. U heeft die complexiteit niet meer nodig. Wie heeft geleerd om één punt te beschouwen, heeft als vanzelf geleerd om een toestand te bereiken die vergelijkbaar is met de slaaptoestand. Er is echter één verschil: het bewustzijn blijft wakker.

Wat zien we nu in de droom? In de droom kunnen wij ons a.h.w. met één sprong verplaatsen. Als wij b.v. op het Vrijheidsbeeld staan, dan kunnen wij bij wijze van spreken met één vlooiensprongetje opeens op de Eiffeltoren terecht komen. Dit is iets wat geestelijk mogelijk is; iets wat voor het bewustzijn doenlijk is, maar niet behoort tot de reële mogelijkheden van een stoffelijk lichaam. Ons bewustzijn kan het dus wel, ons lichaam en onze zintuigen niet.

Ons bewustzijn is echter opgebouwd, als we mens zijn, op basis van zintuiglijke gewaarwordingen. Indien wij in staat zijn om de uitstraling van een andere plaats waar te nemen, dan zal deze door ons worden vertaald in beeldende analogieën; wij maken er ons een voorstelling van. Een sfeertje wordt vertaald in b.v. een straatje in Montmartre of een terrasje op de Dam. Dit is geen wonder, dit is géén zuivere fantasie. Als er een gebeuren is waarin u zeer geïnteresseerd bent en u kunt zich daarop volledig concentreren, dan zult u al datgene wat met uw leven direct of indirect te maken heeft daaruit kunnen aflezen. Niet in letterlijke termen. U kunt niet naar een geheime vergadering gaan en precies horen wat daar wordt gezegd. Maar u kunt wel aanvoelen welke beslissingen er worden genomen. U kunt die beslissingen niet letterlijk weergeven, maar in uw eigen woorden en begrippen goed vertalen.

Het is duidelijk, u heeft uw bewustzijn geprojecteerd naar een plaats waar u lichamelijk nooit aanwezig zoudt kunnen zijn. U heeft daar indrukken opgedaan en u heeft die indrukken vervolgens omgezet in een soort gelijkenis die echter, mits ze letterlijk wordt genomen (dat moet u wel doen), een aardig beeld geeft van hetgeen u feitelijk heeft meegemaakt.

Ik weet niet of daarmee het beeld van bewustzijnsprojectie al een beetje duidelijker wordt.

Natuurlijk, wij kunnen de persoonlijkheid projecteren. En als wij ervan overtuigd zijn dat alles in ons op dit moment volkomen juist en waar is - ongeacht verder doel of inhoud - dan zullen wij in elk contact (zelfs in een geprojecteerd gedachtencontact als we zover zijn gekomen) de ander overtuigen. Met andere woorden: wij voegen aan de werkelijkheid het element van ons persoonlijk werkelijkheidsbegrip van dit moment toe. Voor de ander echter is het zelden mogelijk om daartussen een scheiding te maken.

Een dergelijke persoonlijkheidsprojectie is iets wat u nooit moet proberen door hoog van de toren te blazen. Het lukt heel zelden daarmee een ander te overtuigen. En als het al lukt, dan moet u een zekere meerwaardigheid bezitten in de ogen van de ander. Als u zich echter normaal gedraagt, maar wel met een absolute innerlijke overtuiging, dan zult u met verbazing zien dat de ander niet meer reageert volgens zijn normaal patroon, maar zich sterk door uw denk- en leefpatroon laat beïnvloeden.

Dan heeft u daarmee iets geleerd wat tamelijk eenvoudig kan worden gedaan. Misschien zou het goed zijn ook daarvoor enkele praktische aanwijzingen te geven. Dit behoeft u overigens niet afzonderlijke te oefenen, tenzij u het wilt gebruiken. Ik doe dit in voorbeelden omdat het dan het duidelijkst is.

1e voorbeeld:

U solliciteert. U moet er innerlijk van overtuigd zijn dat u de taak volledig en gemakkelijk aankunt. Dit behoeft geen verstandelijke overtuiging te zijn; het moet een gevoel zijn. Gedraag u verder zo normaal mogelijk en zo hoffelijk als u kunt, maar houdt die overtuiging vast. U beïnvloedt hierdoor de ander die van uw geschiktheid door uw uitstraling meer overtuigd zal worden dan door een paar diploma's. Dat is heel vreemd, maar het is waar.

2e voorbeeld:

U bevindt zich in een menigte. In die omgeving zijn er nogal wat mensen voor wie u bang bent dat ze agressief zijn of het niet met u eens zijn. Op het ogenblik, dat u uitgaat van de zekerheid dat u ieder een de baas bent, vormt u een uitdaging. Dat kunt u dus niet doen. Maar u kunt wel een gevoel van onaantastbaarheid en een zekere onverschilligheid uitstralen. Door dit te doen belet u a.h.w. de ander om agressief te worden en voorkomt u gelijktijdig dat u als medestander van de een of andere partij zult worden beschouwd. Dat kan u ten goede komen.

3e voorbeeld:

U komt in een zeer chique gelegenheid waar men de wijnen in jaargangen en talloze edities serveert. U bent niet heel zeker van het menu. Het staat allemaal in het Frans en u bent er nog helemaal niet achter wat dat potjeslatijn (dat is het in feite) betekent.

Op het moment, dat u zich laat overdonderen, zult u niet alleen slechter worden bediend en waarschijnlijk meer betalen dan nodig is, maar bovendien krijgt u niet wat u wilt hebben.

Het eerste punt is: ik wil hier werkelijk het beste genieten. Voel u openstaan voor de omgeving. Laat u niet imponeren. Zeg tegen uzelf: Dit is iets om eens rustig te ondergaan.

Vraag dan kalm de vertaling van het menu. Vraag de raad van een ober en geef desnoods uw eigen voorkeur enigszins aan. Als het om wijnen gaat en u heeft daar geen verstand van, dan zegt u gewoon: Ik wil een wat lichte of wat fruitige wijn hebben, niet te duur. Ik laat het aan uw keuze over. De sommelier zal u ongetwijfeld goed bedienen. Maar wat meer is, men respecteert u als gast. Er ontstaat een gevoel van samenwerking. U heeft daardoor een prettige avond. Het personeel vindt u een prettige gast, alleen door uw uitstraling.

U heeft een persoonlijkheid geprojecteerd die past in het geheel. Niet iemand, die de baas wil spelen of zich wil laten gelden, maar ook niet iemand die onder de indruk is. Door gewoon iemand, die apprecieert wat er is en voor de rest wel eens wil weten hoe je er nog meer van kunt genieten. Op deze manier bereikt u dus het beste.

Dit zijn drie verschillende voorbeelden. In elk voorbeeld blijkt telkens weer dat het eigenlijk gaat om het beeld, dat u op dat moment maakt van uzelf en van uw relatie met de omgeving. Leer dit bewust te doen.

Stel u nimmer boven uw omgeving. Probeer ook nooit die omgeving te zien als iets wat sterker is dan u. Beweeg u innerlijk met uw gevoel altijd in een gelijkwaardigheid of u nu op een universiteit zit, op de een of andere bijeenkomst van adellijke lieden dan wel in een inbrekerskroeg. Voel u innerlijk gelijkwaardig. Vindt het normaal dat men u helpt datgene te bereiken of eventueel te vinden wat voor u belangrijk is.

Wees zelf ook bereid om een ander te helpen, als dat toevallig in uw vermogen ligt. Het is een harmonische instelling. Heeft u dit, dan wordt de rest van uw persoonlijkheid geaccepteerd.

Probeer u zich te zeer te laten gelden of misschien anderen te overdonderen, dan wijst dit in wezen op een innerlijke onzekerheid. Men zal niet op uw uiterlijk gedrag, maar op uw onzekerheid reageren en heel vaak tot een verwerping komen van uw persoonlijkheid die u in feite helemaal niet verdient.

Dit zijn heel eenvoudige aanwijzingen. Ik denk, dat iedereen ze kan gebruiken.

Dan heb ik nog een aanwijzing voor een andere vorm van bewustzijnsprojectie die vooral geschikt is voor degenen die aan het gemotoriseerde verkeer deelnemen.

Probeer niet alleen maar te letten op wat er vóór u gebeurt. U beweegt zich met een belangenkoepel door de ruimte. Alles wat er binnen die koepel (een bol met een doorsnee van ongeveer 500 m tot 1 km) gebeurt, is voor u van belang (dat moet u zich even indenken: dit is allemaal voor mij van belang) helpt u om alle impulsen die uit die omgeving komen en op u en uw taak betrekking hebben, tot u te laten doordringen. Het resultaat is, dat u de auto voelt aankomen, terwijl u die niet kunt zien bij de kruising.

Het betekent, dat u dat spelende kind dat zo dadelijk de bal schopt en plotseling de rijweg zal oplopen a.h.w. van tevoren heeft opgemerkt en het gevaar heeft beseft. Uw eigen reactievermogen neemt dus toe. De gevarenfactor wordt aanmerkelijk minder. Als u dat een tijdlang heeft gedaan, bent u bovendien nog in staat om te kijken of er een snelheidscontrole is, terwijl u te hard rijdt. Dan kunt u zelfs daarmee rekening houden.

Het zijn allemaal tamelijk praktische raadgevingen. Het lijkt ongeloflijk dat men met zo weinig moeite zoveel kunt bereiken. Probeer u het maar eens.

De projectie van je bewustzijn is eenvoudig het verwijderen van je totale cirkel van gevoeligheid ofwel het geheel van alle bewustzijnswaarden projecteren in je persoonlijkheid op een punt dat verwijderd is van je lichamelijke waarnemingsmogelijkheid. Het is betrekkelijk eenvoudig. De moeilijkheid zit in het vinden van de instelling.

Ieder zal dit voor zichzelf moeten doen. De een kan het misschien het gemakkelijkst vanuit een onverschilligheid. Een ander vindt het gemakkelijker te werken met een schietgebedje, een magische formule een mantram of iets dergelijks. Er zijn zelfs mensen die hun gevoeligheid gaan hechten aan een uiterlijk teken en een bepaald symbooltje, al is het maar een konijnenpootje, met zich meenemen. Die dingen op zichzelf werken niet, maar hun aanwezigheid is een sleutel tot een bepaalde mentaliteit.

Deze mentaliteit bepaalt dan weer de mogelijkheid het bewustzijn te projecteren of althans in bewustzijn open te staan voor meer dan normale signalen uit de omgeving. Probeer het dus. Het is niet zo heel erg moeilijk. Het betekent alleen even doorbijten. Want dat het de eerste keer nu direct honderd procent goed gaat, dat komt zo zelden voor, dat durf ik u heus niet beloven. Maar dat u met een tiental pogingen tenminste één keer resultaat boekt dat is een fifty-fifty kans. Zoudt u honderd pogingen doen, dan is uw kans op resultaat waarschijnlijk 9 tegen 1; op 1 dus kennelijk resultaat.

Hoeveel moeite u wilt doen dat moet u zelf weten. Maar als u niet probeert om tenminste de verhoging van de bewustzijnsdrempel, die ik u zoëven heb genoemd, door concentratie te vinden, dan zult u in de volgende lessen moeilijkheden ervaren. Want dit is de eerste sleutel tot elke verdere projectie van de persoonlijkheid, ook voor het bewuster deelnemen aan geestelijke projectie en wat dies meer zij.

Ik hoop, dat u deze eerste les informatief genoeg heeft gevonden. Ik geloof niet, dat er op dit ogenblik veel aan toe te voegen is, tenzij u nu t.a.v. het gesprokene nog vragen heeft. Die zal ik dan nog beantwoorden.

x Wat zijn geestelijke voertuigen?

- Onder geestelijke voertuigen verstaan wij elke ik-voorstelling die niet behoort tot de zuiver stoffelijke voorstelling en waarin het geheel van het bewustzijn zich kan bewegen in een wereld die eigen normen en waarden kent. Ook is een projectie vanuit deze wereld naar andere werelden denkbaar, maar dit is niet noodzakelijk. Als wij dus zeggen: Een mens heeft

vele geestelijke voertuigen, dan zeggen wij: In zijn persoonlijkheid zijn een aantal toestanden of delen van het werkelijke ik, die zich in verschillende wereldvoorstellingen kunnen bewegen compleet met de daarin heersende wetten, krachten e.d. en zelfs met de mogelijkheid vanuit die werelden anderen werelden te bezoeken.

- x Is het voor uittreding noodzakelijk dat het lichaam gezond is?
- Bij uittreding is niet de gezondheid van het lichaam bepalend, maar wel de gezondheid van de geest. Indien de geest bij uittreding een harmonische en evenwichtige toestand kent, zal zelfs een ziek lichaam zich gemakkelijker herstellen dan anders het geval zou zijn, zodat de uittredingen dan alleen een voordeel en geen nadeel zijn. Uittredingen naar duistere sferen, projectie van het bewustzijn naar probleemtoestanden dient men echter bij lichamelijke zwakte etc. zoveel mogelijk te vermijden. Deze vraag behoeft u dus twee lessen verder niet meer te stellen.

Dan is hiermee deze eerste les plus inleiding besloten. Indien u over deze les vragen heeft, kunt u die de volgende maal, maar ook alleen de volgende maal, stellen na afloop van de eerste lezing. U zult dan een antwoord krijgen. Gaat u daar niet op in, dan is het tot onze spijt niet meer mogelijk op al deze punten later terug te komen. Wilt u daarmee rekening houden.

-:-

EEN WERELDBEELD.

Een mens maakt zich een voorstelling van de wereld. Hij denkt dat iedereen de wereld precies zo ziet als hij zelf die ziet. En toch, hoe groot is het verschil niet.

Terwijl de toerist jubelt over dagen stralende zon, weent de boer over de regen die uitblijft. Zij zien de dingen dus anders.

Mensen denken aan de wereld als aan een geheel. Anderen zien het als een kleine groep die tot taak heeft om de rest te sturen. Weer anderen denken dat alles wat bestaat niet goed is en alleen dat wat nog niet bestaat goed zal zijn. Denk niet, dat het iets nieuws is.

Toen de eerste stadspriesters in Atlantis begonnen hun wonderen te doen (voor een groot gedeelte suggestie en hypnose) waren vele mensen aan het hof werkelijk enthousiast. Eindelijk hadden ze nu vlak in de buurt iemand die onbegrijpelijke dingen kon doen. De koning stond niet meer alleen. Toen had je meteen al die eigenaardige wijze mensen die van geen goederen hielden niet nodig. Een priester in de stad kon je besteken; daar kon je nog wat geld aan kwijt en kreeg je er ook iets voor terug. Zo'n wijsgeer haalde alleen zijn schouders op en zei de waarheid precies zoals je die niet wilde horen.

Een wereldbeeld wordt dus voor een groot gedeelte bepaald door je eigen voorstelling van jezelf plus je voorstelling van wat de wereld zou moeten zijn. En hoe vreemd het ook moge klinken, dat heeft allerlei reperoussies; dat heeft allerlei verbandingen met wat je beleeft, maar

ook met je mogelijkheden.

Een mens, die een wereldvoorstelling heeft, kiest altijd mogelijkheden welke bij die voorstelling aansluiten. Dat houdt in, dat hij een hoop mogelijkheden laat liggen eenvoudig omdat ze niet passen bij zijn visie. Al die mensen leven wel in dezelfde wereld, maar hun wereldbeeld is dermate verschillend dat het misschien beter zou zijn als ieder een wereldje voor zichzelf had.

Misschien vraagt u zich af, wat dat nu te maken heeft met een cursus als deze: zelfprojectie. Maar neem mij niet kwalijk mensen. Steeds meer projecteren de mensen een beeld van zichzelf, of het echt is of niet, en een beeld van een wereld, of die kan bestaan of niet. Daarop baseren ze dan hun relatie niet alleen met de wereld, maar zelfs met de geest.

Ik ben helemaal geen cynicus. Mijn historische belangstelling heeft mij daarvan wel genezen. Ik ben eraan gewend dat de mens precies datgene doet wat volgens zijn stellingen onredelijk is. Maar als ik kijk naar b.v. een anti-abortuscampagne en ik zie in de voorste rijen geestelijken ~~op~~ marcheren ondersteund door een legioen van normen en een aantal dames die door hun leeftijd althans het gevaar voor zwangerschap te boven zijn, dan vraag ik mij af: Lieve mensen, waar maken jullie je nu druk over?

De pastoors mogen niet, de nonnen mogen niet, de anderen kunnen niet en de enkelen die er over blijven die weten niet wat ze doen. Ik wil daarmee geen oordeel uitspreken. Maar het is toch typerend, vind ik, voor de wijze waarop de mensen een beeld maken van wat de wereld zou moeten zijn.

Er zijn mensen die uitgaan van orde en regelmaat. Zij zeggen: Alles moet precies volgens de regels verlopen. Die mensen zouden misschien gelukkig zijn in het leger als sergeant-majoor, administrateur of zo iets. Enkelen dromen er misschien van generaal te worden, omdat je dan zelf niet meer zoveel behoeft te gehoorzamen. Maar is de wereld eigenlijk niet opgebouwd uit alle dingen die juist buiten de regels vallen?

Wij projecteren in onze eigen werelden een aantal waarden die niet echt zijn. Voor ons zijn ze reëel; daar gaat het niet om. Als wij nagaan wat ze precies betekenen, dan moeten wij op een gegeven moment zeggen: Wij weten het eigenlijk niet. Wij hebben een overtuiging. Wij hebben een geloof. Wij hebben een geweten en dat zegt ons: Dat is goed. Maar wij weten niet, of het voor de wereld goed is. Wij doen maar alsof. Kijk, met dat 'doen maar alsof' krijg je natuurlijk de gekste situaties.

Heeft u wel eens het Boek Openbaringen gelezen? Dat moet u eens goed lezen. U ziet dan dat de schrijver zich voelde als een profeet. Hij zag het einde van de wereld zeer nabij. Dat is het al 1500 jaar sindsdien gebleven. Het einde is nog steeds nabij, maar het komt niet.

Waarom? Omdat vanuit zijn geloof en zijn denken de wereld zoals ze was niet aanvaardbaar bleef, dus moest er een eind aan komen. Dat einde kon alleen komen uit de verlossing waarin hij geloofde. Dientengevolge: Armageddon, het Duizendjarige Rijk en dan het einde der tijden met een Halleluja voor alle zaligen.

Ik neem het hem niet kwalijk. Maar waarom kijkt men er dan aan voorbij? Waarom realiseert men zich niet dat deze schrijver het helemaal niet heeft gehad over het jaar 2000, maar dat hij waarschijnlijk dacht aan het jaar 700 of 800? Eenvoudig omdat men het zich niet kan voorstellen.

Je kunt heel veel dingen ontluisteren. Een collega van mij heeft kortgeleden een soort bijbelkritiek geleverd. Ik heb dat nooit willen doen. Wie erin gelooft, moet dat volgens mij maar blijven doen. Want de mens, die nergens in gelooft, gelooft òf alleen in zichzelf (dat is ernstig) òf hij

gelooft nergens in, ook niet aan zichzelf en dat is vernietigend.

Wij kunnen aantonen dat een groot gedeelte van de bijbel bestaat uit kopieën van andere culturen. Er zitten Griekse elementen in en ook Egyptische, Babylonische, Assyrische, Filistijnse, Hittitische. Als je nu zegt: De openbaringen die jullie hebben is een mengeling, dan vallen de mensen achterover. Waarom? Omdat zij nu eenmaal zijn vastgekleefd aan 'dit is de enige waarheid'. Voor hen is het daarom waar. Met andere woorden: een waarheid bestaat niet omdat ze onveranderlijk zo is, maar omdat men er als onveranderlijk aan gelooft. En dan geldt de waarheid dus niet algemeen in dit opzicht. Ze geldt alleen voor degene die deze versie van waarheid boven alles heeft uitverkoren.

Dan kom je als vanzelf weer bij de ik-projectie terecht. Hoeveel mensen zouden datgene wat ze zelf zouden willen zijn niet projecteren in het geloof dat zij zeggen te belijden? Het is de moeite waard om ons dat eens af te vragen. Want als we allemaal eerlijk zijn, dan zijn de verschillen van wereldbeeld bij alle grote godsdiensten nu niet zo overweldigend. Waarom zijn ze dan toch elkanders vijand? Dat geven ze natuurlijk niet toe.

Eenvoudig omdat een waarheid die niet bewijsbaar is voor degene die daarin wil opgaan juist daardoor onaantastbaar wordt. Het hele wereldbeeld van een mens wordt bepaald door de zekerheden die hij poneert in een wereld vol onzekerheden. Dan zeg ik maar zo:

Het beeld van de wereld dat je hebt is dus eigenlijk voor een deel een projectie van jezelf. Je kijkt, je beleeft selectief. Je ervaringen, maar ook de manier waarop je daarmee werkt, daarop reageert, worden niet bepaald door iets buiten je, maar ze worden bepaald door iets in je. Mijn wereldbeeld is de projectie van mijn wezen. De onvervuldheden die in mij bestaan projecteer ik naar buiten toe als onaantastbare waarheden en zekerheden. Mijn eigen onvermogen tover ik om tot een buiten mij bestaande almacht waarop ik mij kan beroepen. Dat is heus niet zo religieus.

Ik heb helemaal geen bezwaar tegen staatslieden of degenen die zichzelf daarvoor houden. Die mensen reageren precies als een gelovige. Maar kunt u nu werkelijk denken dat een mens, die goed bij zijn verstand is, die zijn oren en ogen open heeft, gelooft in de onaantastbare goedheid van b.v. Reagan, van Thatcher, van Kohl of wat dat betreft van onze heilige Josef Luns? Als je eerlijk bent, dan zeg je: neen. Dat zijn ergens wel goede mensen, maar ze denken toch wel erg eenzijdig. Hun wereldbeeld past niet helemaal bij de feiten. Maar dat zeg je niet.

U zult het dadelijk in Amerika zien dat veel mensen Ronald Reagan zien als de president, de man die de Ver. Staten uit de modder kan halen. Nu ja, als je het mij vraagt, kan hij niet eens over een plas heen-springen.

De politiek wordt ook bepaald door een soort geloof. En wat blijkt nu? Als iemand in staat is zozeer in zichzelf te geloven dat anderen in hem geloven, dan krijgt hij mogelijkheden die hij redelijk gezien nooit zou mogen bezitten. Hij oefent daardoor een macht uit die hij in feite niet kan hanteren en komt zo tot een invloed op het gebeuren in het leven van anderen die eigenlijk niet verantwoord is.

Nu denkt u dat ik toch cynisch zit te worden, maar het is gewoon een historische waarheid.

Neem nu maar Alexander de Grote. Alex was een grote jongen, dat is waar. Hij hield van vele dingen, vooral van knapen. Toen hij merkte dat daarover moeilijkheden konden komen, besloot hij maar een oorlog te beginnen. Dat is hetzelfde wat andere grote heersers ook hebben gedaan. Zij denken: als ik zo blijf als ik nu ben, dan word ik minder. En dan beginnen ze een oorlog in de hoop dat ze meer worden. Misschien worden ze

in hun eigen ogen dan ook meer, maar hun onderdanen worden meestal minder.

Kijk eens, vrienden, als wij dat nu over anderen zeggen, dan grinniken jullie en denken voor een deel: nou, dat is wel waar. Maar hoe staat het met u? Wat voor uitgangspunt of geloof hanteert u? Wat voor wereldbeeld maakt u zelf? Want daar zit nu juist de moeilijkheid in.

In de wereld die u maakt, moet u leven. Maar de wereld die u maakt, kan niet beantwoorden aan de regels en wetten die u veronderstelt. Ze heeft wel degelijk reële wetten en die kunt u niet veranderen. Daarom gaat het altijd ook zo slecht in de wereld.

Iemand, die dat begint te beseffen, zegt: Ik moet het anders doen. Ik moet niet oordelen over de wereld. Ik moet mij geen beeld van de wereld opbouwen. Ik moet elke dag weer een beeld van de wereld voor mij laten ontstaan; dan mag elke dag anders zijn. Er behoeft geen rijm of reden in te zitten. Het enige dat ik nodig heb, is een beeld van mijzelf.

Niet van de dingen waarin ik geloof of van de dingen die ik noodzakelijk acht, maar een beeld van mijzelf. Wat ben ik? Wat kan ik? Wat doe ik? Dan reageer je op de werkelijke wetten. En dan ben je toch wel bezig om jezelf te projecteren niet alleen in het wereldbeeld van anderen, maar in het werkelijke beeld dat erachter schuilt. Hoe dichterbij de werkelijkheid staan, des te vollediger wij gebruik kunnen maken van onze mogelijkheden.

Ik heb nog altijd medelijden met de arme Anthonius. Hij werd door duivels achtervolgd in de woestijn. Ja, ja. Die duivels woonden in hemzelf. Maar daar gaat het niet om. Als hij nu maar eens één nachtje als een zeeman aan de zwier was gegaan, dan was hij waarschijnlijk van die duivels voor jaren af geweest, want zoveel kon hij ook niet meer.

Dat klinkt natuurlijk vervelend, maar hoe vaak is dat bij u ook niet het geval? Hoe vaak zijn de demonen die u bedreigen in feite niet de frustraties die ontstaan omdat u zich niet naar de werkelijkheid voegt, maar probeert de werkelijkheid te beheersen. Wat dat betreft, denk ik altijd: de mensen zijn rare wezens.

Ik vind het b.v. zo mooi dat Nero al viool speelde toen Rome brandde voordat de viool was uitgevonden. Dat vind ik een schitterend voorbeeld van menselijk denken. Maar Nero was gewoon een voorloper van de moderne bouwondernemer. Gooi neer die rotzooi, dan kunnen wij er wat moois van maken! Hij kon het misschien wat rationeler doen. Nero liet het in brand steken. Tegenwoordig moet je eerst een sloopvergunning hebben. Wat er dan heel vaak wordt gesloopt is meer herinnering en illusie dan werkelijkheid. Laten wij dat er ook bij zeggen.

Als ik zo naar al die dingen kijk, dan zeg ik: Mensen, als jullie gaan begrijpen dat je elke dag opnieuw leeft, dat er geen onveranderlijke werkelijkheid bestaat die je kunt bevatten, dan leer je misschien ook om datgene wat je bent in de wereld volledig te gebruiken.

Als je dat doet, zullen waarschijnlijk degenen die de cursus houden (ik ben maar de alternatieve kletskeur) zeggen: Dan projecteer je jezelf in de werkelijkheid. En als je nu geen verschil maakt tussen geestelijke en stoffelijke waarden, zou het dan niet mogelijk zijn dat je geest en je stof een eenheid gaan vormen? Dat wat voor jou geestelijk beleefbaar is stoffelijk kenbaar is en wat stoffelijk mogelijk is ook geestelijk mede beoordeeld wordt; dat je een eenheid wordt. Waarom zou je dan niet dat wat je stoffelijk niet kunt geestelijk kunnen opknappen of omgekeerd. Dan heb je geen apart wereldbeeld nodig.

Als er iets is wat de mens op deze wereld niet nodig heeft (excuses aan een ieder die ik daarmee op de tenen zou kunnen trappen), dan is het dat hij geen leiders nodig heeft. Een mens, die een leider (met een korte ei) heeft, wordt er zelf een met een lange ij. Want de leider is degene

die ons dwingt ons wereldbeeld te vervreemden van de werkelijkheid. Hij is het die ons dwingt ons leven, onze uitingen maar ook ons innerlijk besef en ons werken te doen afwijken van onze werkelijke mogelijkheden, van onze krachten, van onze werkelijke persoonlijkheid. Daarom zeg ik: Het wereldbeeld dat u ziet, komt voor een groot gedeelte uit uzelf voort.

Leer om niet te beoordelen op lange termijn. Leer elke dag opnieuw de feiten en de mogelijkheden te registreren en daarop te reageren.

Wees niet bang u te beroepen op uw geestelijke waarden, als u die erkent. Wees niet bang om stoffelijk de zaken aan te pakken, ook als anderen misschien menen dat dit volgens plan en op lange termijn moet gebeuren. Dan zult u volgens mij het einddoel kunnen bereiken van het mens-zijn: harmonisch zijn van stof en geest en een-zijn met een werkelijkheid die niet alleen in, maar ook achter de verschijnselen voortdurend aanwezig is.

-:-

HEMELPOORT.

O hemel, heeft de hemel nog een hemelpoort? Of is de poort der hemelen alleen een poort die wij gebruiken om het onbekende en de grenzen tussen wat wij nog aanvaarden, wat wij geloven en niet wensen te onderlijnen?

Spreeken van een hemelpoort. Het is een sprookje, een gelijkenis. Maar denk je dit is werkelijkheid, dan is er een gemis aan werkelijkheidszin. Dan maak je het jezelf onmogelijk te begrijpen dat de fabel nimmer gaat over dieren die werkelijk spreken en over een mens, die dieren woordelijk verstaat.

De hemelpoort is een illusie. Het is een verhaal en het is een dwang, want menigeen gelooft eraan. Hij is maar al te bang dat hij dadelijk vóór de poort te horen krijgt: Gaat u maar 9 trappen naar beneden, daar vindt u dan een betere en duisterder heer die past bij wat gij zijt geweest.

Ik zeg u mens, weest onbevreesd. Zolang gij slechts uzelve zijt, zijt gij deel van eeuwigheid. Een poort kun je zelf wel scheppen, maar zonder jou kan ze toch niet bestaan.

Leer deel te zijn van al, al het zijnde te aanvaarden en in al het zijnde op te gaan. Dan vindt u, dit is mijn laatste woord, iets wat u werkelijk toegang geeft tot eeuwigheid en eeuwig zijn, meer dan een hemelpoort.

Hiermee ben ik dan tot mijn leedwezen aan het einde gekomen van mijn eerste bijdrage aan de cursus. Ik hoop nog een keer alternatief aanwezig te mogen zijn al zou ik in het eerste gedeelte waarschijnlijk niet aan het woord komen, want daar hebben we mensen met een wereldbeeld dat u zegt dat zij het weten en u niet. Wat voor mij nog altijd een vraag is, omdat ik niet weet waar ze het over zullen hebben.

Ik wens u in ieder geval veel succes met de aanwijzingen die u in het eerste deel heeft gekregen. Ik vraag uw begrip voor hetgeen ik in het tweede gedeelte heb betoogd. Ik wens u verder een maand van vruchtbare geestelijke ontwikkelingen.

:-:-:-

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

INLEIDING.

In dit onderwerp zullen wij proberen u te confronteren met de verschillende problemen van deze tijd en al datgene wat daaruit kan voortvloeien.

Er is een wereld waarin alles zich verder ontwikkelt, maar hoofdzakelijk in materialistische zin. Je kunt een materieel systeem uitdenken dat zich inderdaad voortdurend kan handhaven. Op het ogenblik echter, dat daar een economie bij te pas komt waarin zaken als geldhandel een hoofdrol spelen, dan wordt het al veel moeilijker. Blijkt dan verder dat men in feite uitgaat van deficiet-financiering, dan komt men als vanzelf voor een onontwarbaar kluwen van gegevens te staan.

Geestelijk is een vernieuwing eveneens noodzakelijk. De kennis van de mens heeft zich aardig ontwikkeld, maar zijn begripsvermogen en vooral zijn vermogen tot overzien van grotere gebieden schijnt eerder afgenomen te zijn dan toegenomen. Ook dit is een punt waaraan wij aandacht zullen moeten besteden.

Een geestelijke ontwikkeling is niet alleen maar een ontwikkeling die te maken heeft met een andere wereld. Ze heeft te maken met de gehele tendens van het bestaan, met de wijze waarop men het leven zelf ziet en daarmee ook de wijze waarop men zichzelf in dat leven hanteert.

De vele problemen die bestaan zijn voor een deel het resultaat van een botsing tussen het oude en het onafwendbaar komende nieuwe. Om hieraan uitdrukking te kunnen geven zullen wij trachten om vooral in het tweede gedeelte van deze cursus meer actuele en voor u dus meer controleerbare onderwerpen aan te snijden. Maar wij moeten beginnen met de mens. Daarom zou ik met u willen bespreken in

LES I

ANDERE TIJDEN - ANDERE ZEDEN.

Als wij kijken naar het verleden, dan zien wij een tijdlang een enorme nadruk liggen op de voortplanting. Ze is a.h.w. het middelpunt geworden van het geloof. Ze wordt bijna als sacraal gezien. Ze is tevens een steunpilaar waarop wordt gerekend door de machten van staat, leger en wat dies meer zij.

Dat kan in een wereld waarin de uitbreiding van aantallen betrekkelijk moeiteloos kan worden opgevangen, waarin voor overbodige burgers geen bijzondere lasten moeten worden gedragen en waarin men bovendien het recht van de sterkste voor een groot gedeelte hanteert, zodat het ras zichzelf a.h.w. voortdurend zuivert doordat de zwakkeren en de verstandelijk zwakken maar ook de lichamelijk zwakkeren succumberen, terwijl de sterkeren blijven

leven. Dit is de normale wet van selectie die wij in de hele ecologie voortdurend aantreffen.

Een dergelijke maatschappij kan tot op zekere hoogte evenwichtig blijven. Ze zal natuurlijk haar rampen en oorlogen kennen, maar die zijn dan alleen weer geschikt om lichte veranderingen mogelijk te maken in bevolkingssamenstellingen waardoor de gemeenschap als geheel zich rationeel gaat gedragen.

Idealen zijn in die tijd zaken die buiten de werkelijkheid staan. Een ideaal mag niet aan de werkelijkheid worden getoetst. Probeert men het soms toch, dan wordt men geconfronteerd met uitbarstingen als de Inquisitie, heksenvervolgingen, de strijd tegen bepaald bevolkingsgroepen.

In het verleden was de moraal, die men op het ogenblik predikt, eigenlijk volkomen aanvaardbaar, maar ook maatschappelijk noodzakelijk. Dat men daarbij niet uitging van de perfectie is voor de tijd waarin het allemaal gebeurde en is opgebouwd ook vanzelfsprekend, want er was geen tijd voor perfectie. Het was steeds weer een improviserend benaderen van het best haalbare. Daarbij moest men uitgaan van de middelen die men had en van de dromen die men koesterde.

Laten wij daartegenover deze tijd stellen. Over de hele wereld is de bevolkingstoename dermate explosief dat zelfs met de afremming, die in de laatste jaren kenbaar is geworden, er toch een teveel aan mensen op de wereld leeft voor het bestel waaronder ze leven. Bij u kan dat tot uiting komen in werkloosheid, bepaalde wrevel, moedeloosheid, gedrag dat afwijkt van de normen. In andere landen kan het leiden tot opstanden, revoltes en wreedheden. Het kan zelfs leiden tot stammenoorlogen zoals die in Afrika nu worden gevoerd. Waarom? Omdat men te allen tijde heeft gepredikt: Kinderen zijn Gods wil, zijn rijkdom, zijn noodzaak.

In een wereld waar welvaart is, daar gaat men vanzelf meer tijd besteden aan alles wat plezierig is. Vroeger was dat alleen bij een kleine hooggeplaatste klik die ook zeer losbandig placht te leven. Tegenwoordig heeft iedereen de middelen en voor een groot gedeelte ook lichamelijk de mogelijkheden om iets dergelijks te reproduceren tot in de werkende stand toe. Dat daarbij uit de aard der zaak de moraliteit op een vreemd vlak terecht komt is onvermijdelijk.

Een wereld als de huidige is ook een wereld waarin de angstdromen van eens een bijna benauwende realiteit hebben gekregen. Vroeger had men het wel over de ondergang van de wereld, maar dat was veraf, iets dramatisch, iets romantisch of als men er al wat intenser mee bezig was en er misschien aan geloofde dat het binnenkort zou komen, dan was dat een kwestie van een geloof en kon men ook nog op zijn uitverkiezing rekenen. Dat is iets anders in deze dagen.

De mensheid heeft zich de technische mogelijkheden verworven om deze hele aarde binnen driemaal 24 uur onbewoonbaar te maken; te ontdoen van alle leven buiten waarschijnlijk wat eenvoudigere levensvormen in de oceanen voor zover die nog bewaard kunnen blijven. Dat zegt men niet, men weet het. Het is een druk die op de gehele mensheid rust.

Altijd weer heb je het gevoel dat morgen eigenlijk geen betekenis heeft. Morgen, dat zal de verschrikking kunnen zijn. Daarom doe je maar alsof er niets aan de hand is. Je speelt komedie voor jezelf en voor anderen. Je bouwt perfectionistische plannen op en je gaat enorme schulden maken, omdat je aanneemt dat je die toch niet hoeft af te betalen.

Dat klinkt allemaal vreemd, maar het is wel begrijpelijk. Op het ogenblik kun je zeggen dat ongeveer 30 % van de wereldbevolking bewust of onbewust bezig is met de wereldondergang door het gebruik van atoomwapens en dergelijke. Dit wordt opgeslagen in een gemeenschappelijk bewustzijn. Anderen, die niet zo precies weten waar die ondergang vandaan zou moeten

komen, worden daardoor beïnvloed. Er is dus een negatieve stroming aan de gang die op dit moment eigenlijk de opbouw van de maatschappij meer en meer tot een zinledig geraamte dreigt te maken.

Ik neem aan, dat u mij tot zover heeft kunnen volgen en dat u het met mij eens bent.

Wat is nu de verandering die in deze dagen begint?

Je moet je aanpassen aan deze omstandigheden. En als je geen hoop meer hebt voor morgen, dan leef je vandaag. Je kunt alle dromen en idealen wel opbouwen, maar je weet een beetje dat het luchtkastelen zijn.

Je vraagt je niet af welke verantwoordelijkheden je op je laadt.

Je doet er vandaag wat aan en als iemand 'halleluja' roept, dan ben je al blij toe.

Degenen die zich bezighouden met de leiding van de maatschappij zijn overal gelijk; mensen die vervreemd zijn van de werkelijkheid. Zij hebben het woord 'werkelijkheid' geschapen die met de feiten allesbehalve klopt; die geen rekening houdt met de mens zelf en de - in de meeste staten zeer beperkte - vrijheid van denken en handelen die men nog bezit. Een wereld die zo is, moet een enorme omwenteling ondergaan.

Nu zult u zeggen: Ach, dan moet de vernieuwing van de wereld maar eerst beginnen. Dat kan niet. Want vergeet niet dat we zitten met een enorme structuur.

De wereld wordt geregeerd door woorden; omdat ze zijn neergeschreven heten ze wetten.

De wereld wordt geregeerd door allerlei idealen waarbij je je niet afvraagt of deze idealen reëel zijn, maar gewoon uitgaat van veronderstelde rechten en noodzaken.

De wereld wordt geregeerd door handelsrijken die zich niet afvragen hoe ze de wereld en daarmee zichzelf in stand kunnen houden, maar alleen hoe ze het winstpercentage voor het komende jaar aanmerkelijk kunnen opschroeven. Ik zou zo door kunnen gaan.

Al deze machten, want dat zijn ze, kunnen een vernieuwing die van bovenaf zou moeten beginnen altijd tegehouden; daarvoor is de belangengemeenschap te hecht. Maar wat kan er dan wel? Wij zien het nu overal eigenlijk gebeuren.

De geldende moraliteit, de zeden, veranderen. Het gedrag van de mensen onderling wordt anders. Het gevoel van medeleven met anderen neemt aanmerkelijk af. Er ontstaat een soort machtsegoïsme dat ook kan leiden tot het beroven of het in elkaar slaan van mensen die zich niet kunnen verdedigen.

Het is of de duisternis langzaam maar zeker toeneemt. Mensen ontvluchten eenvoudig de wereld en dalen af in hun eigen fool's paradise van de een of andere drug, van de een of andere secte. De maatschappij is moreel gezien zich aan het ontbinden. Geldende waarden tellen steeds minder.

Toch zal de zaak zich moeten stabiliseren. Er moet een ogenblik komen waarop we gaan begrijpen: zo kunnen we niet verdergaan. Ik moet op de een of andere manier voor mijzelf een gedragscode ontwikkelen waardoor ik in deze maatschappij en met deze maatschappij kan leven en gelijktijdig mijzelf toch in de ogen kan zien.

Dat betekent dat regels steeds minder belangrijk worden. Erg jammer voor degenen die zich doodmoe denken om toch vooral tot goede regelingen te komen. Maar die regels werken eenvoudig niet meer. Zakelijk mischien nog wel, maar op het gebied van moraliteit, volksdenken en volksgedrag, neen. Dat is voorbij. Zelfs de massamanipulatie, die een lange tijd zo uitstekend heeft gewerkt, laat steeds meer veren vallen totdat de adelaar van trotse macht is geworden tot de geplukte kip die nog in het banier is geheven van degenen die zich de heersende partijen noemen.

De mensen denken anders. Hun gedrag wordt anders. O zeker, ze zijn nog onderling verdeeld. Maar als wij op het ogenblik b.v. de westerse wereld nemen, dan kunnen we zeggen dat ongeveer 80 % van de mensen in de sexualiteit niet meer de nadruk leggen op de voortplanting maar op het genoegen. Dat in het zaken doen bij ongeveer 90 % van de mensen tegenwoordig niet meer de nadruk wordt gelegd op de verantwoordelijkheid tegenover anderen, maar alleen op het gewin voor zichzelf.

De zeden veranderen. Waar eens bedrog het voorrecht was van de hoogstgeplaatsten zal nu bijna iedereen eraan deelnemen. Desnoods begint men als particulier zelfs een advertentiecampagne om duidelijk te maken dat iets niet mag of wel mag. Realiseer u dat. Dan gaat u begrijpen dat de moraal, deze andere zedelijke instelling van de mensen tevens een ondermijning betekent van het huidige bestel. Het dwingt veranderingen af.

Veranderingen, die met moeite geaccepteerd zullen worden, zeker. Veranderingen die overal grote problemen zullen oproepen. Wij kunnen aannemen dat - ongeacht de z.g. verbetering van de economische omstandigheden - het aantal werklozen het komende jaar toeneemt en dat er weer een mars op Washington zal worden gehouden die wel op een zeer wrede wijze vóór ze haar doel bereikt uiteen zou kunnen worden geslagen met de nodige slachtoffers. Het zijn gewoon feiten.

Als regerende machten hun macht verliezen, krijgen we een verschuiving. Die verschuiving is niet altijd eerlijk. Laat mij het eenvoudig zo zeggen: Men houdt kunstmatig de prijzen van artikelen hoog. In uw land en ook in andere landen zijn er een aantal zaken die voortdurend proberen om onder die prijzen te gaan of op een andere manier een product dat gelijkwaardig is te verkopen, maar dat niet aan die prijsbinding onderworpen is. Het zijn deze z.g. discountzaken die natuurlijk werken vanuit een winstprincipe, maar die gaan inspelen op iets anders wat men niet heeft beseft. Er komt een ogenblik, dat de doorsnee-mens de prijs die voor kwaliteit wordt gevraagd niet meer wil betalen. En dan gaan handelsrijkes langzaam maar zeker over stag.

Ik wil nu niet praten over Nederland waar een bekende koffiebranderij koffie onder een ander merk op het ogenblik levert aan enkele discountzaken voor een prijs die ongeveer 2/3 bedraagt in de verkoop van hetgeen deze koffiebranderij voor haar eigen merk koffie in de winkel meent te mogen eisen.

Het zijn maar kleine voorbeelden. Maar het betekent wel, dat hierdoor het hele verdelingssysteem wordt aangetast. Nu denkt u: dan krijgen ze dadelijk een monopolie en kunnen ze de prijs verhogen. Maar dat is nu juist niet waar, want altijd weer zal er iemand kunnen zijn die goedkoper is. Dus, men is genoopt om zijn hele winst- en zekerheidsprincipe te veranderen. Datzelfde speelt tot op zekere hoogte in andere delen van de handel een rol. Maar ook in de politiek.

Eens was het zo, dat een politieke partij eenvoudig een banier ophief, daarop een mooie leus schreef en vervolgens handelde zoals zij het zelf goed dacht. Nu komen er steeds meer mensen die zich afvragen, of het wel verstandig is om mensen te kiezen die eigenlijk helemaal geen verantwoordelijkheid op zich schijnen te nemen en alleen maar doen dat wat de kiezer niet, maar een bepaalde politicus wel wil. Ondermijning van de macht.

In het leger zijn er verschijnselen die bijna ongeloofwaardig klinken, zelfs voor degenen die nog 30 of 40 jaar terug kunnen denken. Een vakbond van dienstplichtigen! Een vakbond van onderofficieren! Vakbonden die eisen stellen. Officieren die - ongeacht de goede orde - hun bevelen wel op een zeer eigenaardige manier zien opgevolgd; en wel zo dat vaak het tegendeel wordt bereikt van hetgeen zij wilden. En regelmatig voorkomend verschijnsel. Niet alleen in Nederland.

Dat optreedt zelfs tot in absoluut geregeerde landen als Argentinië.

Vraag u af, of we hier niet te maken hebben met een langzaam ontstane nieuwe orde? Iets wat geluidloos en van onderaf zich a.h.w. invreest, infiltreert in de bestaande werkelijkheid. Het is duidelijk dat de zeden, die daartoe aanleiding zijn geweest met al hun zelfzucht toch nooit bevredigend zijn voor een samenleving, wanneer ze eenmaal weer een nieuw evenwicht gaat vinden.

Wat krijgen we dan? Wel, laten we reëel zijn. Wij krijgen nog steeds regeringen. Een regering is een ziekte. Daar kom je niet meer van af en inenting helpt niets. De mens is eenvoudig nog niet zover dat hij bereid is de volledige verantwoordelijkheid voor zichzelf en anderen te dragen. Dus er zullen regeringen zijn.

Er zullen ook nog wel kerken zijn. Maar ze zullen niet meer dwingend kunnen werken. Het gevaar van atoomwapens en andere zeer gevaarlijke apparaten en middelen blijft bestaan. De ondergangsangst zal zich ongetwijfeld nog wel enige honderden jaren laten gelden, zelfs als het niet tot vernietiging komt op een of ander gebied. Die angst zal de mensen dan ertoe brengen om meer bij de dag te gaan leven. Maar bij de dag leven kun je alleen maar, als je elke dag doet wat die dag eist en gebruikt wat je die dag aan mogelijkheid bezit. Je kunt nooit verdergaan dan dat. Je krijgt dan een mentaliteit, die ik misschien kort kan schetsen als de nieuwe moraal.

Geniet het leven omdat je bestaat. Geniet elke dag met al hetgeen ze brengt. Wees er blij mee. Respecteer anderen. Beledig en schaadt anderen niet, maar zorg er bovenal voor dat je zelf tevreden en vreugdig de dag kunt besluiten.

Dit is een moraal waarbij God eigenlijk niet te pas schijnt te komen. Toch is Hij wel degelijk aanwezig, maar alleen op de achtergrond.

Het is een moraliteit waarmee alle burgerlijke criticasters buiten spel staan, want je moet een ander respecteren ook als hij anders is. Bovendien wordt daarmee de eigenaardige moraliteit van 'je moet werken om te leven' eenvoudig van de tafel geveegd. Of je wilt werken, dat moet je zelf weten.

Het gaat erom dat je zo leeft dat je vreugde kunt hebben elke dag opnieuw. Het gaat erom dat je voldoende hebt om verder te leven. Daarvoor moet je zelf zorgen. Je mag een ander niet schaden.

Niemand zegt dat je een vaste baan moet. Niemand zegt dat je verplicht bent om bepaalde dingen te doen of te laten. Een dergelijke moraal is op het ogenblik niet aanvaardbaar. Maar wanneer we een nieuwe wereld krijgen, die is toch onvermijdelijk op komst, dan zal die wereld gebaseerd zijn op een verwerping van de fouten van vandaag.

De fouten van vandaag zijn onder meer: perfectionisme. Het stellen van overmatige eisen aan anderen en aan jezelf bijna niet. Een pretentie van belangrijkheid bezitten zonder dat je die kunt waarmaken. Je moet jezelf waarmaken; elke dag opnieuw.

In de nieuwe maatschappij zullen er aan de ene kant veel dingen wegvallen. Ik kan mij niet voorstellen dat er in de nieuwe maatschappij nog sprake zal zijn van sociale zorg van de wieg tot het graf. Eigenlijk zijn dergelijke zorgen het graf van de sociale vrijheid en daarmee van het vermogen tot ontwikkeling van sociale gevoelens; die worden dan vervangen door leuzen.

Ik kan mij ook niet voorstellen dat men zal uitgaan van het standpunt: wij moeten alles regelen zodat anderen geen fouten kunnen maken. Men zal het alleen zo regelen dat men zegt: Als een ander fouten maakt, dan zal hij ook voor de gevolgen moeten opdraaien. Dat is natuurlijk tegenwoordig voor heel veel mensen onaanvaardbaar.

Je hebt geen recht op werk. Je hebt alleen het recht om te werken,

als je werk kunt vinden. Je hebt geen recht op sociale status. Je hebt alleen recht op datgene wat je je elke dag weer waardig toont. Je kunt geen beroep doen op anderen. Je kunt je alleen beroepen op je mens-zijn. En als je daarin voldoende harmonie met anderen kunt vinden, dan zul je ook wel hulp krijgen als je die nodig hebt. Geen dwingend vaderlijk verband meer. Een zekere vaagheid. Een vaagheid die alleen kan worden gedragen door juist die nieuwe moraal waarover ik u heb gesproken.

De wereld moet nu eenmaal veranderen. Laten wij ons goed realiseren dat er op het ogenblik ontwikkelingslanden zijn die 3/4 van de verdiensten van het gehele volk kwijt zijn aan renten die ze moeten betalen aan de zo behulpzame wereldbanken en andere banken in het rijkere deel van de wereld.

Wat Nederland betreft, mag ik u eraan herinneren dat dit land op het ogenblik elke begroting belast ziet met een rentebedrag dat tegen de 30 miljard loopt. Dat kan eenvoudig niet meer. Maar als het niet kan, dan moeten de regeringen vanzelf ook steeds minder gaan ingrijpen.

Ik kan mij voorstellen, dat er een situatie kan ontstaan waardoor ze in Amsterdam een politie van particulieren zullen hebben. Die politie treedt op en doet alle politiewerk voor je, als je tenminste haar betaalt. Een soort verzekering dus. Een beschermingsverzekering. Doe je het niet, dan moet je maar zien hoe je het redt. Dat is natuurlijk erg vervelend. Waar blijft nu de sociale rechtvaardigheid en gelijkheid? Maar ja, die is er toch niet. Als je de middelen hebt, dan kun je je beter beschermen dan een ander. Maar denkt u nu, dat degenen die geen bescherming hebben zich niet proberen te beschermen? Dat kunnen ze alleen doen door samenwerking. Als die samenwerking groot genoeg is, dan is die bescherming veel beter dan welke ~~gezochte~~ bescherming dan ook.

Hetzelfde is het met godsdienst. Natuurlijk, het is erg prettig als je je een plaatsje in de hemel kunt verwerven door b.v. zoveel blaadjes per week langs de deuren te verkopen of zoveel na te laten aan de een of andere goede instelling.

De mens van morgen echter zal weten dat dit allemaal maar praat is. Dat je niet met stoffelijke zaken iets kunt kopen wat berust op een innerlijke toestand. Dan zullen de kerken er misschien nog wel zijn, maar ze zullen geen macht meer hebben. Dan zal de priester niet meer tot de gelovigen zeggen: Zo zult gij leven. Dan zullen de gelovigen tot de priester zeggen: Zo zult gij voor ons tot God spreken.

Ik denk ook dat het hele beeld van God zal veranderen; vervagen misschien in zekere zin en gelijktijdig meer pluriform worden. Al die dingen zijn onvermijdelijk gezien de huidige ontwikkeling. Ik vertel u geen sprookje over een verre toekomst. Ik ontleed voor u alleen de symptomen die u elke dag kunt zien.

Wij zullen, wanneer wij wat verder zijn gekomen in deze cursus, gaan spreken over geestelijke veranderingen en vernieuwing en de problemen die daarmee samenhangen. Maar vergeet dan niet, dat zowel de vernieuwing als de problemen mede voortkomen uit de dingen die ik u nu heb geschetst.

Een mens kan meer dan hij denkt. Steeds meer mensen ontdekken een bepaalde gave in zich. De wereld loopt op het ogenblik over van allerlei genezers, mediums en weet ik wat nog meer. Er komen er steeds meer bij. De kwaliteit is doorgaans niet al te best; dat wil ik ook nog toegeven. Maar de mensen werken ermee.

De mensen grijpen soms terug naar oude, vergeten middelen die alle schadelijke bijwerkingen ontberen die de moderne pharmacopoea nog altijd met zich meebrengt. Realiseer u dat.

De wereld is aan het veranderen. De houding van de wereld is aan het veranderen. Maar dat kan alleen voortgaan, indien het innerlijke begrip,

het innerlijk leven mee verandert. Anders komt te staan; minder afgegrenst t.o.v. het gebeuren. Dan komt er misschien een dag dat de mensen niet meer zeggen: God behoeft u. Maar dat ze zeggen: Moge uw dag vol vreugde zijn. Ze zullen er geen beperkende bepaling bijvoegen.

Er zal een dag komen dat de mensen zeggen: Laat ze maar praten. De dromen van anderen zijn alleen maar de lasten voor onze kinderen. Wat wij vandaag samen presteren dat is de bevrediging van ons bestaan; dat is de vreugde die wij morgen zullen ervaren en de vrijheid die wij het nageslacht geven.

Uit de aard der zaak is dit een beperkte schets. Ik heb veel zaken niet aangesneden die hier eigenlijk wel bij behoren. Maar dit is slechts een begin. Probeert u zich in te leven in datgene wat ik u vandaag globaal heb voorgelegd: de eigenlijke ondergangsangst, die een groot gedeelte van de wereld beheerst. Het onvermogen om zich te blijven houden aan wetten die o.a. door de enorme toename van de bevolkingsdichtheid in feite zinloos zijn.

Denk aan de vreemde verandering van mentaliteit en moraliteit die in deze dagen steeds meer om zich heen grijpt en die op het eerste gezicht soms bijna fatale gevolgen dreigt te hebben voor de samenleving. Denk daar over na en vraag u dan af, of die verandering van moraal gelijktijdig niet betekent dat de huidige wereld met haar structuur niet meer houdbaar is. Als u dat heeft gedaan, vraag u dan af wat dat voor uw innerlijk leven, uw geestelijk bestaan zal betekenen.

U zult tot de conclusie komen, denk ik, dat een mens heel anders kan gaan leven en denken dan hij nu doet en gelijktijdig toch geestelijk lichter en vrijer zijn dan hij zich nu kan voorstellen. Als u die conclusie al zoudt bereiken, dan zijn tenminste drie van de volgende onderwerpen voor u overbodig. Maar aangezien ik niet aanneem dat dat voor de meesten van u het geval zal zijn, hoop ik u de volgende maand aan te treffen bij het 2e gedeelte van dit eerste onderwerp.

-:-

DE KERMISTENT.

Op de kermissen had je vroeger altijd paradetenten. De parade gaf meestal het beste te zien dat je hoopte te krijgen maar na betaling niet kreeg. Als ik tegenwoordig zo rondkijk, dan zie ik dat ditzelfde spel overal wordt gespeeld.

Neem b.v. de verkiezingscampagne voor Reagan. Met veel hoera en tralala wordt er aangekondigd: Hier is de wonderdoener die Amerika zal terugvoeren naar welvaart en grootheid! En als je dat dan ziet, het is allemaal schitterend aangekleed. Het komt overtuigend over, totdat je naar binnengaat; en dan is er achter het klatergoud alleen maar een heel mager tentje waarin misschien nog een paar banken staan die je zitvlak beledigen en waar op een toneeltje iets wordt opgevoerd waarvan je je afvraagt hoe het ooit heeft kunnen worden aangekondigd zoals men dat in de parade deed.

Ik wil niet zeggen dat het in Nederland precies hetzelfde is. Want ook daar hoort men zeggen, dat er leuke dingen voor de mensen moeten worden gedaan. Wij moeten wel besparen, maar de minima moeten we na-

tuurlijk wel beschermen en gelijktijdig de lonen en de prijzen beschermen. Daarnaast moeten wij de industrie bevorderen. Met andere woorden: het is een kalf met vijf poten, dat bovendien nog twee koppen moet hebben en kunnen kwispelstaarten. Onmogelijk. Ik denk, dat de hele wereld overloopt van die onmogelijkheden omdat een werkelijk goede attractie over het algemeen geen parade nodig heeft.

Je had vroeger ook wel tentjes waar het toch wel vol stond. Er werd wel wat door een beaudiseur gezegd, maar voor de rest was er niet veel aan de hand. Geen bijzondere show, geen trara, geen bom bom. De mensen gingen naar binnen en kregen iets te zien wat inderdaad, gezien de bijdrage die ze moesten leveren, vaak verbluffend was.

Dergelijke tentjes zijn er natuurlijk ook op de moderne kermis. Alleen het beroerde is, dat ze over het algemeen niet in aanmerking komen voor subsidie. Want wie presteert zonder veel tam-tam die krijgt minder. Op deze manier zie ik dus uw wereld op het ogenblik een beetje in deze kermisfeer.

Maar een kermis heeft gewoonlijk ook een biertent. De biertent op de wereldkermis heet Wapenindustrie. De wapenindustrie zit de laatste tijd in moeilijkheden. Dat wist u misschien niet. Het is namelijk zo, dat niet alle wapenleveranties naar Derde Wereldlanden op het ogenblik niet meer kunnen worden gegarandeerd door de staten, omdat sommige exporten zelfs verboden zijn.

En toch, waar kun je anders je tweedehands wapens zo gemakkelijk kwijt? Daarom is het noodzakelijk dat de herbewapening in de rijke landen wordt opgevoerd, want die betalen nog wel.

Zo zullen we binnenkort wel weer te horen krijgen dat een groot gedeelte van de tanks, de vliegtuigen, de raketten en wat dies meer zij versleten is. Dat de soldaten meer behoefte hebben aan nog mooiere wapens die nog kwetsbaarder zijn en die nog duurdere munitie gebruiken, want dat is nu eigenlijk de hoofdindustrie van de wereld.

Misschien realiseert u het zich niet, maar weet u dat er op de wereld meer wordt omgezet aan wapens dan aan voedsel. Dat is toch eigenlijk raar. Dus de mensen kopen wapens om het eten te beschermen dat ze niet krijgen, omdat ze wapens moeten kopen. Maar ja, de hele wereld is zo gek.

Ik wil helemaal geen kritiek hebben op de moderne muziek. Maar per slot van rekening, als u het mij vraagt, dan is menige popster niet veel meer dan een muzikale ezel die staat te notenbalken, terwijl hij een gitaar in zijn handen houdt.

Zo zijn er ook predikers die het Koninkrijk Gods verkondigen op een uitermate winstgevende manier. Zij trekken uit om zielen te bekeren voor de Heer. En het is wel eigenaardig.....maar terwijl het flauwvallen bij de popsterren wat afneemt, neemt het bij de verschillende predikanten op het ogenblik toe. De hysterie heeft zich kennelijk iets verplaatst. Als ik al die dingen zo samen zie, dan probeer ik wel om zo de tekenen eens te lezen.

Als je op een kermis bent, dan kun je vaak zeggen wat het publiek is en hoe de verdeling van het publiek zal zijn alleen door te kijken naar de attracties die worden bezocht. En dan kijk ik en ik zie

Reagan b.v. doet het erg goed op het ogenblik. U denkt misschien dat Lubbers het zo slecht doet. Nou, zo slecht schijnt hij het ook nog niet te doen; zijn tent heeft nog voldoende aandacht.

De wapenindustrie loopt helemaal goed. De chemische industrie heeft met allerlei tegenwerkingen te maken, maar die doet het ook nog uitstekend vooral omdat ze buitengewoon giftige stoffen weet te produceren. Dus als ik het zo bekijk, dan zou mijn prognose voor de komende tijd zijn: Er ontstaat een grote ruzie in de Novo. Dat is niet omdat Josef weg is.

Want Josef is nu wel af, maar hij is nog lang niet weg. Neen, het is doorgewoond een kwestie van: men zal steeds hogere eisen gaan stellen aan de herbewapening van Europa. De meeste landen hebben steeds minder geld om daaraan te besteden. Dit is erg interessant, want daardoor wordt verklaarbaar dat de houding van de Russen tegenover de Amerikanen wat harder wordt.

De Russen namelijk gaan uit van het standpunt dat de Amerikanen hun denken (hun geloof) bedreigen. Nu is dat volkomen waar. Als je kijkt naar de heer die Reagan er zo nu en dan bijsleept, dan is dat toch een heel ander soort dictator dan Lenin, die zich eigenlijk op het marxisme baseerde.

Het resultaat zou kunnen zijn dat na een schijnbare toenadering (die 5 à 6 maanden kan duren) er een verharding komt van de standpunten Sovjet-Unie - Ver. Staten, weerspiegeld in conflicten binnen de Navo. Eveneens echter weerspiegeld door allerlei onzekerheden in het Sovjet-blok zelf waar dus o.m. een Warschau-pact bestaat dat ook niet helemaal zuiver meer schijnt te functioneren.

Dan krijgen wij China. China heeft op het ogenblik alle redenen om tegen het Westen wat vriendelijk te zijn. Het heeft ten slotte technische kennis nodig. Het heeft een zekere exportmogelijkheid nodig. Ze hebben bovendien voorlopig nog iets om naar uit te kijken. Het duurt nog wel een aantal jaren, maar ze zingen nu al: Wij gaan naar Hong Kong. En als ze eenmaal naar Hong Kong gaan, dan komt er misschien een King Kong en dan is het keizerrijk weer terug voor je het weet. Dan staan de idealisten voor aap, maar dat hebben ze altijd al gedaan alleen hebben ze het nooit begrepen.

Dan kijk ik verder en zie ik allerlei moeilijkheden ontstaan op het zuidelijk halfrond.

In Afrika lopen de zaken op het ogenblik een tikje verkeerd. Het is zelfs zo, dat sommige landen moeilijkheden hebben om wapens te kopen, zoals u misschien weet. Andere landen krijgen nog wel grote bedragen, maar ze besteden die aan alles behalve aan het in leven houden van de bevolking, daar ze kennelijk nog niet beseffen dat je die ook nodig hebt.

Dan hebben we Zuid-Afrika dat zijn interne moeilijkheden aanmerkelijk heeft vergroot door zijn nieuwe wetgeving waarmee men heeft geprobeerd een nader te scheppen tussen de verschillende gekleurde bevolkingsgroepen. Maar het ziet er naar uit dat die een soort Pact aan het sluiten zijn met degenen die nog niet vertegenwoordigd zijn. En dan zou er wel eens een heel eigenaardige strijd kunnen uitbreken ook alweer met enige bloedvergieten. Ik vermoed dat dit o.m. in Johannesburg, Bloemfontein en ergens verder in het randgebied zal plaatsvinden.

Kijk ik naar Zuid-Amerika, dan wordt het nog veel moeilijker. Wist u b.v. dat op het ogenblik in Argentinië liefst drie revolutionaire machten bezig zijn om zich voor te bereiden op een greep naar de macht? Elk van die groep revolutionairen heeft echter een andere partner. Er is zelfs een verzetgroep die vreemd genoeg door de CIA wordt gesteund en gelijktijdig de regering raad geeft. Een andere groep wordt gesteund door de Castro-beweging plus nog wat andere bewegingen met op de achtergrond de Sovjet-Unie. Er is een derde groepering die wonderlijk genoeg de laatste tijd steun en wat wapens heeft ontvangen uit China.

Wat Chili betreft, ik denk dat we daar binnenkort ook wat rare dingen zullen zien vooral in het noordelijke gedeelte waar een aantal opstandelingen zich gaan gedragen als jumping chilibeans door op de meest onverwachte manier allerlei aanslagen te gaan plegen juist in een hoogland waarin veel soldaten zich niet zo gemakkelijk zullen bewegen. Of het zal afzakken naar Valparaiso en andere steden dat betwijfel ik voorlopig, maar

daar zit toch ook wel actie in.

Er zijn een paar rechtse staatjes die op het ogenblik zich zo benauwd voelen door alles wat er om hen heen gebeurt, dat ze naar binnen toe veel harder gaan optreden. Daarbij vergeten ze één ding: Als een peon nog enige hoop heeft op een redelijk leven, dan neemt hij ontzettend veel. Maar als hij bijna zeker is dat hij toch wordt vermoord, dan denkt hij altijd: de eerste slag is een daalder waard. Of hij die nu geeft met een pistool of met een machete aankomen doet het meestal wel. Dus wat dat betreft, zitten ze minder goed.

Voor de Ver. Staten is dat helemaal pijnlijk, omdat de Buitenlandse Dienst zowel diplomatiek als geheim zich nogal heeft ingezet voor - zullen we zeggen - het amerikaniseren van geheel Zuid-Amerika. Als dit niet gelukt, is er kans dat de Ver. Staten worden betrokken in een soort Vietnamgeval, maar nu waarschijnlijk in het midden van Zuid-Amerika en daarbij o.a. onbewust allerlei onlusten in Brazilië zullen veroorzaken. Wat moeten we dan nog verder zeggen?

Australië. In Australië spelen zich ook veranderingen af. Al valt dat dan niet zo op, er ontstaat een zekere openheid voor gekleurde immigranten. Men heeft ze eigenlijk niet nodig, maar men durft hen niet afwijzen. Laten wij het zo maar zeggen. Maar daarmee is er een enclave van een nieuwe mentaliteit geschapen die op het hele verloop van zaken vooral in de binnenlanden grote invloed kan hebben. Daardoor gaat ze indirect de mogelijkheden van de steden en de vakbonden beïnvloeden. Waar dat toe leidt is op korte termijn niet te zeggen. Zeer waarschijnlijk brengt het voorlopig alleen wat politieke wrijving, maar na ongeveer 1½ jaar zou het moeten uitlopen op een aantal stakingen en mogelijk zelfs hier en daar ook op stevige vechtpartijen. Het komt in Australië nu niet zo vaak voor dat dat georganiseerd gebeurt.

Wat betreft India. Het is een land dat heel veel wapens heeft gekocht. Pakistan trouwens ook. Ze hebben geen cent om dood te doen, maar ze hebben wel de modernste wapens. Ik denk zo, dat India mede betrokken zal worden in een voor het hele midden-Oosten belangrijk conflict dat eigenlijk wordt bepaald door de oliegebieden aan de Rode Zee. Dat hierdoor een aantal politieke verschuivingen zullen plaatsvinden in India zelf, lijkt mij onvermijdelijk.

Daarnaast meen ik, dat Pakistan in het geheel van zijn reacties meer naar links gaat uitwijken en dus voor een groot gedeelte de zeer rechtzinnige moslims de rug gaat toe keren. Dit allemaal is nogal interessant, als u zich ervoor interesseert.

Ik zeg u: het is net een kermis. Als je nu eens kijkt naar een grote attractie voor het gehele volk: een schiettent. Allemaal politici en jij mag schieten.

Dan heb je ook een Vrolijke Keuken. Daar kun je idealen kapot gooien; die zijn toch allemaal al licht beschadigd. Neen, als u het mij vraagt: die kermistenten zijn het juiste beeld dat je kunt geven van een wereld waarin de uiterlijkheden de innerlijke armoede volkomen verloochenen.

Zelfs de kerk van Rome. De kerk van Rome is een schitterende kerk, vooral de St. Pieter. Als ze die ooit niet meer nodig zouden hebben, dan kunnen ze er nog altijd een overdekt voetbalveld van maken.

Het is allemaal heel mooi. De Paus en een hele reeks geestelijke ministers en ministeries en allerlei organen, meer nog dan menige staat heeft. Ik kijk er dan naar en zeg: Ja, het ziet er van buiten zo groots uit. Ook de vliegende Paus. Die is net Sneeuwwitje. Hij zit altijd in een glazen kastje te kijk, maar er komt geen enkele prinses om hem wakker te kussen. Dan denk ik aan de andere kant: het is toch wel een beetje vreemd.

Jezus heeft de wisselaars de tempel uit gedreven. De kerk is nu van één ban bijna af, maar ze zit nog tamelijk zwaar met haar kapitaal in het

bankwezen. Het is niet alleen het gewone bankwezen. Er is ook nog een ander bankwezen dat tegen tamelijk hoge rente levert. Als ik het zo bekijk, dan zeg ik: Het is ook een kermistent. In plaats van te zoeken naar mensen die God aanvaardbaar kunnen maken voor alle gelovigen, proberen ze mensen te vinden die de gelovigen kunnen onderwerpen, althans uiterlijk, aan datgene wat de kerk voorlopig als waarheid predikt. En dat in de praktijk dan volkomen in strijd blijkt te zijn met de leer waaruit zij haar gezag zegt te putten. Ik vind het allemaal fantastisch mooi. Ik heb daar helemaal niets op tegen.

Ik heb dominees gekend die waren zo ontzettend vroom dat, als ze gepreekt hadden, dan moest je bij het uitgaan van de kerk uitkijken dat je niet uitgleed over de zalf. Dat waren heel goede mensen. Maar als ze over God preekten, dan hielden ze zich tenminste zoveel mogelijk aan hetgeen ze anderen voorhielden.

Aan de andere kant heb ik dominees gekend die spraken over de noodzaak om met de armen samen te leven. Dat deden zij dan ook heel goed, want ze waren huisjesmelkers. Ik wil maar zeggen: Het is altijd een show geweest op aarde en dat zal het wel altijd blijven.

Als wij in de moderne tijd kijken naar de conflicten, dan blijkt dat het komende jaar een toenemend aantal spanningen geeft die berusten niet op werkelijkheden of werkelijke noodzaak, maar op uiterlijkheden. Het ziet er wel naar uit dat een groot gedeelte van de leiders van deze wereld wordt beheerst door angsten voor dingen die niet eens bestaan. Daardoor scheppen ze voor anderen angsten die wel degelijk reden van bestaan hebben.

Ik vraag mij wel eens af, of je om een groot staatsman te worden eigenlijk niet een uitermate zelfvoldane persoonlijkheid moet zijn die toch last heeft van vervolgingswaan. Ik kan het mij niet anders voorstellen. Neem mij niet kwalijk, ik heb het niet tegen de regeerders van kleine landjes zoals Nederland. Nederland is een vliegenpoepje dat zich het geweten van de wereld acht.

Als ik alles bij elkaar haal, dan wil ik nog wel een paar conclusies geven. Het zijn geen echte prognoses; het zijn maar een paar conclusies.

Wij zullen horen dat de economie voortdurend aantrekt. Maar wat ze trekt, wordt niet duidelijk, want de werkloosheid wordt groter.

Wij zullen verder horen dat het de Staat steeds beter gaat, omdat ze steeds minder uitgeeft. Maar in de praktijk zal blijken dat ze steeds meer uitgeeft, maar steeds minder teruggeeft aan haar burgers.

Dan zie ik verder: Door allerlei spanningen zal er een neiging zijn bij de toch wat nationalistisch denkende landen om zich geheel of althans ten dele terug te trekken uit internationale organisaties. Ik denk niet dat Nederland daaraan meedoet. Er zijn hier nog teveel mensen die graag een belangrijke positie tegen goede betaling willen hebben. Maar andere landen, zoals Frankrijk maar ook Duitsland en Engeland helemaal, zullen wel degelijk grote eisen gaan stellen aan zaken als EEG en NAVO. En als ze die niet krijgen, ook bereid zijn om heen te gaan. Dan heeft u dus een clubje, dat is gesticht om de welvaart van een aantal welvarenden te garanderen, die nu weglopen zodat er alleen de armeren overblijven die proberen te doen of ze een eigen welvaart garanderen die ze nooit kunnen bereiken.

Dan denk ik, dat u ook nog wel wat te horen zult krijgen over oorlogshandelingen. Er zijn enkele moeilijkheden gerezen in Syrië. Ik meen, dat ook Iran eveneens in moeilijkheden komt. Indirect stel ik daarvoor Tunis en vooral ook Algiers aansprakelijk die op het ogenblik in dit deel van de wereld wel erg intrigeren.

Wat Egypte betreft, die maakt waarschijnlijk binnenkort een aardige volte face. Op die manier weet niemand meer hoe hij er een touw aan moet

vastknopen. Het heeft ook enkele voordelen. De olie zal, nadat ze enige malen in prijs is gedaald, weer aanmerkelijk gaan stijgen. Hoe kun je eigenlijk als sheik in de olie zijn, wanneer je olie goedkoper wordt. Hier zie ik langzamerhand een vertekening van zaken.

Ik denk, dat die vertekening verder doorgaat en dat we ook nog conflicten krijgen - al zal dat grotendeels geen gewapende zijn - tussen delen van de Derde Wereld en de landen die daar zeer welwillend hun eigen zaken doen en hun import in die landen bevorderen door het schenken van bedragen of het geven van leningen waarmee die landen later helemaal geen raad meer weten.

Ik denk, dat het zal komen tot het uitzetten van een aantal blanken en vermoedelijk de naasting van enkele bedrijven in staten bij de Ivoorkust o.m. Guinee. Al die dingen klinken misschien heel erg pessimistisch, maar de eindconclusie mag toch eigenlijk wel gunstig zijn.

Ik denk, dat de wereld langzaam maar zeker wel wordt geconfronteerd met het feit dat niet de parade vóór de tent het belangrijkste is, maar datgene wat je in de tent kunt bieden aan hen die er de moeite voor over hebben om met je mee te gaan, om achter je te staan.

De betrouwbaarheid zal moeten toenemen. Die betrouwbaarheid zal enige politieke ongelukken waarschijnlijk reeds in het volgende jaar kenbaar doen worden. In Nederland wordt er natuurlijk nog heel veel gestaakt. En u moet niet vergeten, als de vakbonden het halen in Engeland, dan zijn er hier onmiddellijk mensen die zeggen: Ja, maar Lubbers is een mannelijke Thatcher. Wij kunnen het hier ook. Dus het zou hier en daar wel een hete herfst kunnen worden. Dat slaat niet op het klimaat.

Maar alles bij elkaar is het gunstig. De zaken komen in beweging. Vastgeroeste instanties kunnen zich haast niet meer handhaven. Allerlei officiële denkbeelden worden aangetast door de feiten. En dat betekent, dat we dichterbij de waarheid en dichterbij de werkelijkheid zullen leven, wanneer het anderhalf à twee jaar verder is.

Ik heb u hier een wat algemene beschouwing gegeven. Ik heb het op mijn manier gedaan. Want per slot van rekening, op een kermis heb je clowns nodig. En aangezien er zoveel mensen voor gek lopen dat je moeite hebt om je als clown te handhaven, heb ik maar ten dele geprobeerd die rol te spelen.

Ik zou zeggen: Lees uw kranten goed en probeer tussen de regels door te lezen. U zult met verbazing ontdekken dat dingen, die ik als belangrijk heb genoemd, achteraf en eigenlijk maar tussen de regels naar buiten komen. Want het past op het ogenblik degene in de paradetent nog niet dat kenbaar wordt dat bij anderen de ontmaskering al begonnen is.

U kunt er echter heel veel uit putten. Wanneer dat gebeurt, dan wordt het niet slechter, maar wel beter.

Ik hoop, dat u het vanavond voldoende naar uw zin heeft gehad om de volgende keer met de cursus door te gaan. Ik kan u wel zeggen: Het wordt steeds ingewikkelder en het wordt ook steeds geestelijker; daaraan is niet te ontkomen. U heeft voorlopig stoffelijke ellende genoeg opgediend gekregen om met enige geestelijke ontwikkeling en bevrijding zo dadelijk u verheugd en gesterkt weer verder te kunnen bewegen.

:--:~:

SLEUTELS

GOSMISCHE LERINGEN

matemiek en logica en uitgegeven
door de „Orde der Verborgenen“
e.b. Gravenhage

80

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

NOVEMBER 1984.

30e jaargang.
Nummer 2.

ZELFPROJECTIE

Reizen	CI blz.	13
De tovenaars	CI "	20
Arbeid	CI "	25
Zelfbeziinning	CI "	26

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

Andere stromingen	CII "	13
De komende eotopia	CII "	22
Visie	CII "	25
Mozaiek	CII "	26

De komende eotopia is de „SLEUTELS“ slechts ingesloten in
de betekening van het bestaen der „O.D.V.“

ZELFPROJECTIE

LES II.

REIZEN.

Ik zou met u willen spreken over de verschillende werelden die wij kunnen betreden, omdat de voertuigen die we hebben tot die werelden behoren.

Of een mens dat nu bewust weet of niet hij treedt regelmatig uit. Een uittreding vindt over het algemeen plaats naar bepaalde werelden. Die werelden kunnen van astrale aard zijn. Ze kunnen van geestelijke aard zijn. Ze kunnen hoog of laag zijn.

Om u een beeld te geven van wat die werelden ongeveer zijn en daarmee wat ongeveer uw voertuigen zijn wil ik proberen hier een kleine opsomming te geven van al datgene wat u kunt ontmoeten en daarbij enkele van de droomsymbolen te noemen die met bepaalde werelden gewoonlijk verknoot zijn.

Wanneer wij uittreden in de astrale sfeer, dan is het over het algemeen een verwarde droom. Kenmerkend voor deze dromen is: het voorkomen van allerlei eigenaardige gestalten, een voortdurende afwisseling van lichte en duistere facetten, daarnaast de onvolkomenheid der dingen.

In een astrale wereld ga je door een deur en je komt nergens. In een astrale wereld ga je een trap op en als je omkijkt, dan is die trap er niet meer en sta je op een vlakte.

Astrale werelden hebben vaak nachtmerrie-achtige aspecten. Het voertuig dat we daarvoor bezitten is bovendien tamelijk kwetsbaar. Wij worden met het vreeswekkende geconfronteerd en als we daar bang voor zijn, dan kan het ons inderdaad schaden. Het gaat zover dat sommige van die dromen zelfs lichamelijk letsel ten gevolge kunnen hebben.

Een astrale beleving zal doorgaans een wat nachtmerrie-achtig karakter hebben. Als ze betrekkelijk vrolijk is, is ze onsamenhangend en laat ze als herinnering vaak allerlei eenvoudige voorwerpen of misschien enkele gezichten zien, verder gaat het nooit.

Komen wij daarentegen in schaduwland, dan worden wij geconfronteerd met steden, met dorpen, met vlakten, met tuinen, maar het is allemaal een beetje vervallen. Loop je door een tuin heen, dan blijkt opeens de plant, die je mooi vond, een vleesetende plant te zijn. Loop je door een winkel, dan zien alle producten er wel tamelijk goed uit, maar als je ze wat nader bekijkt, dan zitten de maden in het vlees, dan vreten de rupsen de groenten op. Kortom, het is meestal een zeer onsmakelijke geschiedenis. Als je een kostuum wilt kopen dan zijn het meestal flarden. Wanneer het re-

gent, dan is het meestal asregen dan een werkelijke regen. Alles is vaal, vervallen. De mensen maken een wat onpersoonlijke indruk. Ze zijn heel druk met zichzelf bezig en zijn over het algemeen zeer onhoffelijk.

De symbolen van een dergelijke droom zijn doorgaans grauweheid (dat is een van de eerste facetten die je onthoudt) daarnaast soms een enkele scène van verval en in heel veel gevallen het gevoel van gevangen zitten en eindelijk te ontsnappen. Dat kan symbolisch zijn uitgedrukt; b.v. je vindt een trap en je gaat naar buiten in de zon. Het kan ook zijn dat je op een gegeven ogenblik een licht ziet. Je loopt daarnaar toe en ineens is je wereld weg en daarvoor in de plaats is een toestand gekomen van vrede en rust, waarna je weer overgaat naar je normale slaap en je eigen dromen.

Kom je in een zomerlandwereld, dan is het heel moeilijk om precies te zeggen wat er wel en niet echt is. Je kunt in de duinen, in bosgebieden komen. Je kunt lotusvijvers zien waar soms nog zielen op lotusbladen ontwaken met alle symboliek die ermee is verbonden. Er zijn grazige weiden. Er zijn ook wel dorpachtige nederzettingen. Je hebt soms het idee dat er een groot koor aan het zingen is. Een enkele keer zie je daar ook nog een soort wervelende lichtende zuil te midden van de mensen die schijnen mee te zingen. In al deze gevallen zijn het dus scènes die uit een bepaalde zomerlandwereld komen.

Zomerland bestaat uit ontelbare voorstellingswerelden. Kenmerkend is over het algemeen in de droom: bloesem, een groene weide of een gevoel van op een heuveltop te staan en een wijds uitzicht hebben. Deze herinneringen geven aan dat u in laag-zomerland bent geweest al dan niet vermengd met ontmoetingen met persoonlijkheden. Dat laatste is nooit zeker waar. Maar als u de genoemde symbolen heeft beleefd, dan bent u uitgetreden naar laag-zomerland.

Hoog-zomerland is weer een beetje anders. Het heeft ook nog steeds het karakter van een landschap, maar je treft er vaak bergen aan, meestal bebost. De gebouwen die je daar ziet zijn kioskachtig, soms tempelachtig. Je kunt daar uitrusten, je kunt daar mediteren. In de verte zie je iets wat op vogels lijkt.

Het is een wereld waarin de verschillen van de lagere zomerlandwerelden voor een groot gedeelte zijn weggefallen. Natuurlijk blijven er wel wat afzonderlijke symbolen voorkomen, maar het merendeel van de belevingen in die wereld zal toch altijd weer teruggaan naar het idee van hoogte, bergtoppen b.v., tempels, kiosken, meditatieplaatsen. Daarnaast vaak het gevoel dat je een lichtende gestalte ontmoet.

In de droom wordt dit over het algemeen beschreven als een berg beklimmen, soms met een lichtende gids. Dat is dan een ontmoeting met een geest die nog wat hoger staat. Hier komen vaak bepaalde woorden of spreuken naar voren die dan een lange tijd in uw herinnering blijven doorklinken. U weet soms niet wat ze betekenen, maar het zijn van die zinsneden waarvan je zegt: Het heeft mij te pakken. Ik weet niet waar ik het vandaan heb, maar ik raak het niet kwijt.

Ga je nog hoger, dan kom je in werelden terecht die eigenlijk geen vaste vormen meer kennen. Alles is veranderlijk. Men zegt wel eens: Het is eigenlijk een kaleidoscopische wereld omdat er een sterke wisseling van kleuren is vaak begeleid door allerlei klanken. Als u terugkomt uit de droom en u heeft het idee dat u heel mooie muziek heeft gehoord, dan bent u zeer waarschijnlijk in een van deze toestanden terecht gekomen. Anderen kennen weer in een droom een wereld waarin ze gebrandschilderde glazen ramen hebben gezien, dus kerkramen.

Kom je nog hoger, dan is dat een wereld waarin eigenlijk stilte heerst, maar een stilte die spreekt. Men heeft het gevoel dat ergens een stem alle problemen die je hebt heeft opgelost. Probeer je het toe te

passen, dan blijkt het niet te kloppen. Maar je hebt het gevoel: er is een oplossing voor mij.

Deze wereld met haar vele kleuren en wervelingen kenmerkt zich voor de geest, die haar voor het eerst betreedt vooral in een gevoel van onbestemdheid; je wordt meegevoerd. Je hebt dus niet de mogelijkheid om zelf precies je weg te bestemmen.

Ga je nog weer hoger, dan kom je terecht in een wereld waarin één bepaalde kleur heerst. Dat kan een blauwachtig licht zijn als je wat lager bent. Het kan ook een gouden licht zijn of een wit licht.

Van deze lichtsferen blijft eigenlijk geen herinnering over behalve misschien een kleur en daarnaast een enorm stil gevoel van blijdschap. Je wordt zo blij wakker alsof de hele wereld zou zijn veranderd vandaag. Dan lees je de krant en dan is dat niet zo, maar je hebt toch dat gevoel.

Dit zijn dan de werelden die je betreedt. Maar als je die werelden betreedt, dan kun je dat alleen doen met je eigen voertuig; dat wil zeggen het voertuig dat tot die wereld behoort.

Ik heb u de vorige maal al uitgelegd dat u velerlei voertuigen bezit. Daarbij zult u het volgende moeten onthouden:

In schaduwland bent u niet kwetsbaar. Evenmin in een duistere wereld zolang u rond uzelf licht ziet. Is dat niet het geval, zeg dan tot uzelf: Ik droom. Ik moet wakker worden. Dan kunt u daardoor de situatie veranderen. Lukt dat ook niet, denk dan zo sterk u kunt aan zo fel mogelijk wit licht. Dat is de beste oplossing. In deze sferen kunt u namelijk psychische schade oplopen.

Een voertuig dat in zomerland terecht komt is astraal. Het is dus fijnstoffelijk en sterk verbonden met het lichaam. Het heeft grote invloed op o.m. de zenuwstromingen, de levensstromingen die in het lichaam circuleren. In die wereld kan een letsel definitief worden overgedragen aan het lichaam.

Als u in een astrale wereld sterft, dan kunt u zeker zijn dat u niet meer wakker wordt. De oorzaak zal dan waarschijnlijk een hartverlamming zijn en niet de verwonding die u meende te hebben opgelopen. Altijd weer, als u bang bent in deze wereld, dan bent u kwetsbaar. Dat komt, omdat angst een vorm van harmonie is. Angst en begeert zijn twee vormen die eigenlijk de kwetsbaarheid bepalen in de astrale wereld. Laat u dus niet verleiden in een astrale wereld en realiseer u dat uw voertuig juist omdat het fijnstoffelijk is en geladen met uw eigen levensenergieën bijzonder kwetsbaar is.

Gaat u naar andere werelden toe, dan moet u zich daar maar niet al te druk over maken. Wat er gebeurt in een lichte wereld, dat gebeurt er. Er overkomt u niets kwaads. Er zijn echter bepaalde facetten in die werelden die u op het eerste gezicht een beetje zullen verbazen.

Een persoon kan b.v. in drie of vier vormen gelijktijdig optreden.

Eén persoon kan zich gelijktijdig aan u manifesteren als een kind, een jonge mens, een rijpe mens en een oude mens. Realiseer u dat het allemaal alleen maar voorstellingsvormen zijn. Alles wat u daarvan meeneemt is altijd datgene wat tot de sfeer behoort. Elke sfeer die hoger is dan uw wereld is geneigd u een zekere mate van energie toe te staan. U wordt dus gesterkt daaruit wakker.

De hoogste werelden kunnen, vooral in het eerste beleven, uitputtend zijn. Als u voor de eerste maal in een zuivere lichtwereld terecht komt, dan zult u waarschijnlijk wakker worden met het gevoel dat u helemaal niet heeft geslapen. Dat komt, omdat de aanpassing tussen het voertuig dat daar kan beleven en de stof te groot is. Dat veroorzaakt nu o.m. vermoeidheid, die overigens na ongeveer een uur à anderhalf uur wegebt. Dan voelt u zich meestal weer helemaal prettig.

Elk voertuig op zich is niet vormbehoudend behalve het stoffelijke. Elk ander voertuig is amorf. Daarom is het uw persoonlijkheidsvoorstelling op een bepaald niveau die bepaalt hoe u zich manifesteert. Als uw denken angstig en klein is, dan bent u een muis tegenover een kat. Maar als u vertoerd denkt: ik laat mij niet aantasten, dan bent u een draak. Dan moet u ook wel vechten, maar uw wereld is dan voor u een wereld die u zelf manipuleert.

Het kan zijn dat u zich in een zomerlandwereld veel jonger of veel ouder ziet dan u werkelijk bent. Trek u daar niets van aan. Het is gewoon uw eigen ik dat zich op dit niveau in die vorm toont aan de hand van de beleving en de ervaring die het heeft. Realiseer u dat hogere voertuigen jonger worden in hun manifestatie naarmate de innerlijke harmonie van de mens groter is.

Reizen gebeurt dus voor de meeste mensen op deze manier eigenlijk onopzettelijk en niet bewust.

Ik heb u een aantal symbolen van werelden gegeven, opdat u enig houvast kunt hebben aan sommige dromen. Als u echter aandacht gaat geven aan die dromen, dan zullen aanvullende details u steeds bij blijven in de herinnering. Er ontstaat een betere overdracht. Maar elke overdracht naar de hersenen is een vertaling die gelijktijdig een vorm van vereenvoudiging en van vervalsing inhoudt. Om u een voorbeeld te geven:

In de wereld van kleuren en klanken is het aantal tinten dat wordt waargenomen ongeveer 20 maal zo groot als voor een mens denkbaar en mogelijk is. Het resultaat is, dat uw wereld dan veel kleuriger is dan u zich ooit zult kunnen herinneren. U probeert de analogieën dan soms te vertalen in vormen, lijnen of landschappen om op die manier iets van de ervaringen toch gestalte te geven.

Uw ik dat zich bewust wordt van deze werelden zal ontdekken dat er vooral in die details enkele zeer persoonlijke symbolen zitten. Deze persoonlijke symbolen kunnen worden gebruikt om meer naar die sfeer te reizen. U bent dan nog niet vrij in de beweging in die sfeer, maar het bereiken van die wereld wordt u langzaam maar zeker gemakkelijker zodat u op den duur naar verkiezing een aantal werelden kunt betreden.

Dit is nog niet de werkelijke projectie van het ik, dat zult u begrijpen. Het is maar een klein deeltje van het ik dat u projecteert. Een groot gedeelte van het ik blijft achter of kan zelfs gelijktijdig op een ander niveau beleven.

Realiseer u dat elke keuze voor een lichtende wereld een versterking betekent van het lichtelement in uzelf. Elke keuze voor een duistere wereld is zeker in het begin voor u schadelijk.

Wie zich een lange tijd heeft beziggehouden met het zich herinneren van dergelijke uittredingssymbolen en misschien pogingen heeft gedaan om een sfeer te bereiken, zal bovendien worden geconfronteerd met een ander verschijnsel: de z.g. geleider of gids. Dit is niet, zoals u misschien denkt, één bepaalde persoon. Het is in uw denken, in uw herinnering één bepaalde vorm. Dat is waar, maar dat is uw vertaling voor een functie. Die functie kan door velen worden bekleed en toch zult u altijd denken aan diezelfde vorm, diezelfde persoon en eventueel ook dezelfde naam ervoor gebruiken.

Realiseer u, dat een dergelijke geleider of gids, als hij zegt: Ik heet Jan, u daarmee een sleutelwoord geeft voor geleiding en niet een kenmerk van zijn persoonlijkheid. De geleider zal u dan in het begin vaak opvangen. Hij brengt u naar verschillende plaatsen waar u meestal enige werkzaamheden verricht ofwel enige mededelingen of boodschappen aanhoort. In enkele gevallen is het gewoon een contact met andere persoonlijkheden. In vele gevallen is het ook het horen van enige leringen of zelfs een

soort kleine hellevaart maakt waarbij u overigens omgeven door licht bepaalde duistere werelden bezoekt. ..

Heeft u dat eenmaal gedaan, dan zal vaak - niet altijd - maar heel vaak de geleider u een taak stellen. De vorm van de geleider is dan niet meer kenbaar. Zijn aanwezigheid echter wel, want er is nog altijd licht dat u omringt. Realiseer u dat u op deze wijze kunt leren in duistere werelden te werken, b.v. om iemand te helpen vrij te komen.

Een dergelijke arbeid brengt geen vergoeding met zich mee. U kunt dus niet zeggen: Ik heb duizend zieltjes gered, mag ik even inleggen voor een weekje eeuwige zaligheid. Het is geen bon-systeem. Maar door de ander te helpen verwerft u gelijktijdig een zeker besef t.a.v. onder meer stoffelijke omstandigheden; datgene wat stoffelijk aanvaardbaar en niet aanvaardbaar is. U doet dus ervaring op die u kan helpen om u in uw stoffelijk leven en na de dood u beter te oriënteren en juister te reageren.

Heeft u eenmaal veel van die taken verricht, dan kunt u ook nog taken op aarde krijgen. Een taak op aarde wordt u meestal gegeven in de vorm van een oproep.

De oproep brengt dan het bewustzijn naar een bepaalde plaats op aarde en maakt het a.h.w. deel van een zekere gebeurtenis. Dat kan van alles zijn. Het kan zijn het sterfbed van een mens. Het kan een vliegtuigongeluk zijn dat op dat moment het plaatsheeft. Bent u daar, dan heeft u de taak om zo goed mogelijk contact op te nemen met de anderen. Als u denkt dat u dat kunt doen als een mens, slaagt u niet. U moet niet met die mensen spreken; zij verstaan u niet. U moet ook niet proberen hun aanwijzingen te geven; ze zien u niet. Het enige dat u kunt doen is alle paniek wegnemen. Die kunt u dan tijdelijk absorberen.

Het is een kunstje. Het is zoiets als voorlopig wat vuil in je zak steken om het later in de asbak te gooien. Dat kunstje wordt u heus wel geleerd voordat u aan dat werk begint.

Wanneer u op aarde uittreedt voor dergelijke taken, dan zult u dit nooit doen in astrale vorm en ook het levenslichaam en het dubbel zijn er niet bij betrokken. Datgene wat een rol speelt, is in feite het voertuig dat behoort tot zomerland op zijn minst, soms een hoger voertuig.

Het is dat op deze manier wordt ingeschakeld, wordt natuurlijk steeds zelfstandiger. Dat is te begrijpen. Je hebt ervaringen opgedaan, er zijn dus minder aanwijzingen nodig. Op den duur ga je dan behoren tot een groep die je kent. Het zijn een aantal persoonlijkheden waarvan de voorstelling die je je maakt waarschijnlijk onjuist of ten dele onjuist is, maar je zult ze steeds weer ontmoeten, je kunt ze steeds weer herkennen.

In dromen betekent dit, dat altijd weer dezelfde gedaante een hoofdrol speelt en dat je je juist die hoofdrolspeler veel meer dan het gebeuren zelf herinnert. Een dergelijke groep kan verschillende taken uitvoeren. Die taak is meestal door de groep gekozen.

Er zijn groepen die zich bezighouden met het helpen van mensen om uit lagere sferen vrij te komen. Er zijn groepen die zich in het bijzonder op aarde bezighouden met begeleiding van stervenden. Er zijn er die zich bezighouden met degenen die in de nevel, die vóór schaduwland ligt, rondlopen om hen langzamerhand naar een vormwereld te brengen, zelfs al is 't een duistere, als ze maar uit de verwarring loskomen. En zo kunnen we verdergaan.

U zult dus voordat u eigenlijk in staat bent bewust alle sferen te betreden in de meeste gevallen reeds vele werkzaamheden hebben volbracht. De kans, dat u tot een dergelijke groep behoort, is ongeveer 7 op 10. Het heeft voordelen, het heeft nadelen.

Het behoren tot de groep geeft echter één zekerheid: op het ogenblik, dat u begint met projectie van uzelf op welke wijze dan ook, ook als het een bewustzijns- of gedachtenprojectie is, dan zult u automatisch de steun

krijgen van de groep waartoe u behoort. Dat kan voor u heel belangrijk zijn, zeker als u op afstand mensen wilt beïnvloeden of wilt genezen. Dat is niet het genezen of het beïnvloeden deel van de taak van de groep, maar omdat u de taken van de groep mede uitvoert, kunt u een beroep doen op de krachten van de groep om uw specifieke opdrachten of taken te volbrengen vanuit uzelf.

Daarmee hebben we eigenlijk al een groot deel gezegd van datgene wat voor die sferen en de daarbij behorende voertuigen zo belangrijk kan zijn. Maar we moeten toch langzamerhand toe naar de projectie van het ik, iets waar we de volgende les uitvoerig aan zullen wijden.

Het projecteren van het ik berust op een voorstelling van het ik plus een voorstelling van de wereld of van de taak waarop dat ik zich richt. Beide voorstellingen moeten in u berusten. Ze moeten eerst bewust worden opgesteld en dan a.h.w. geabsorbeerd. Ze vervloeien in je. Ze zijn niet meer als afzonderlijke beelden kenbaar, maar er ontstaat een toestand die in een zekere mate anormaal is. Het is een toestand waarin je alles wat je doet automatisch doet t.a.v. het doel dat je je hebt gesteld.

Er zijn mensen die denken: je kunt je ik ook wel even projecteren en b.v. met een astraal dubbel of desnoods met een levenslichaam even naar Disneyland gaan of even iemand gaan vertellen dat hij een grote tiran is. Theoretisch is dat mogelijk. In de praktijk gaat het over het algemeen mis. U moet zich realiseren: je kunt alleen projecteren naar die werelden, die personen of die krachten waarvan je een exacte voorstelling hebt. Dat wil zeggen, dat de voorstelling zeker voor vier van de vijf delen analoog moet zijn aan de werkelijkheid.

Ga je verder naar de perfectie toe, dan krijg je de absolute zekerheid van volbrenging, maar die bezitten over het algemeen alleen ingewijden. Ga je echter uit van het standpunt: ik wil proberen, dan heb je een voorstelling van jezelf nodig - ook als je normaal denkt: ik kan iemand genezen - en moet je op dat ogenblik jezelf zien als een werkelijk grote genezende kracht. Kun je dat automatisch doen, zoveel te beter. Kun je dat niet, dan moet je eerst die voorstelling opbouwen. Dan bouw je de voorstelling op van de patient waar je naartoe wilt.

Ook die voorstelling moet redelijk juist zijn. Ze kan betrekking hebben op de kwaal, ze kan betrekking hebben op de gestalte en zelfs op de omgeving. Maar ze moet nauwkeurig genoeg zijn. Vanaf dat ogenblik kan vanuit een versmelting worden ingegrepen op afstand en kan het ik ook waarnemen op afstand. Want op het ogenblik dat je wezen zich projecteert op afstand, ontstaat er een wisselwerking.

Bij een werkelijke ik-projectie zal er altijd een aflezing zijn van het punt van projectie naar het punt van werkelijkheidsbestaan dat je stoffelijk op dat moment bezit. De herinneringen zijn over het algemeen voor niet meer dan de helft nauwkeurig, maar de saillante punten zijn doorgaans controleerbaar. Dat helpt je dus heel goed om de waarde van je projecties langzamerhand te gaan bezien.

Een volgende keer zullen wij moeten ingaan op de hierbij noodzakelijke procedures, de verschillende methoden die gevolgd kunnen worden en ook de verschillende taakstellingen die denkbaar zijn. Ik zal u dan zeker ook willen inlichten over de verschillende voertuigen die - gezien taakstelling plus instelling - worden gebruikt.

Ik hoop u in dit korte onderwerp begrip te hebben gegeven voor de mogelijkheden en ook een begrip van het functioneren van de verschillende voertuigen. Dat ik daarbij reizen door de sferen als voorbeeld nam is begrijpelijk, omdat deze reizen en de droomsymbolen daarvan voor de meesten van u een goede aanloop zijn naar een bewustere projectie van delen van het ik.

- x Met het astrale lichaam is het wat gevaarlijk om daarmee te reizen. Kun je niet beter een ander voertuig nemen?
- Soms is het onvermijdelijk dat je het astrale voertuig gebruikt. Het astraal is dus altijd kwetsbaar. Dat betekent, dat het gevaarlijker is dan te werken met hogere voertuigen. Daar heeft u volkomen gelijk in.
- x Is de concentratie op licht als vanzelf.....verder onverstaanbaar.
- Het ligt heel sterk aan uw eigen bewustzijn. Er zijn mensen die kunnen niet anders dan astraal uittreden. Dat is een riskante geschiedenis. Maar op het ogenblik, dat je je bewust wordt van hogere werelden, stem je je af op een voertuig dat bij die wereld past. Als je dan een taakstelling op je neemt in verband met deze voorstelling, dan is het bijna zeker dat juist dat voertuig de werkelijke kracht wordt die uitgaat. Het is dat gedeelte van het ik dat actief naar buiten optreedt, maar dat met alle andere delen van het ik desalniettemin verbonden blijft. Het is dan als geestelijk voertuig niet kwetsbaar voor astrale of stoffelijke aanvallen. Wel weer voor aanvallen op het eigen niveau. Maar behoor je tot een lichtende wereld, dan zijn dergelijke aanvallen niet denkbaar; dan is dat zonder risico.

-:-

Tweede gedeelte.

Vragen over de voorgaande les.

- x Bedoelt u met 'afwijkingen' dat je dit soort beelden helderder of doorzichtiger ziet dan normaal of eerder dat je geneigd bent deze impulsen b.v. in landschapsbeelden en landschapsgezichten om te zetten?
- U begint natuurlijk met een voorstelling die voor u bijzonder werkt en daar blijft u voorlopig bij. Maar u zult zien dat dat op den duur toch niet bevredigend is en u gaat als vanzelf andere voorstellingen vormen of u gaat andere voorstellingen beschouwen. Als u b.v. denkt aan een mantram, dan kunt u die voorstelling bekijken of u kunt de klank horen, maar het is niet een sleutel zonder meer. Op een gegeven ogenblik, als u verder wilt gaan, dan zult u een andere mantram moeten gebruiken. U zult een andere voorstelling moeten gebruiken. Typisch is b.v. dat heel vaak iemand, die begint met rechthoeken en driehoeken in de beschouwing overgaat op cirkelvormen, ovaalvormen en slangvormen. Dat is een normale ontwikkeling. Dat kan ook bij deze voorstellingen gemiddeld het geval zijn. De afwijking blijft wel gelijk. De afwijking van de norm blijft dus vergelijkbaar.
- x Bij de eerste oefening die u heeft gegeven zegt u dat je je moet richten op 'eenzijdig blijvende afwijkingen van de norm in de waarneming.' Zijn deze voor één persoon gedurende het hele leven altijd dezelfde soort afwijkingen?
- De eenzijdigheid bestaat in de absolute concentratie op datgene wat men ziet of visualiseert waardoor al het andere wordt uitgesloten en de geestelijke belichting van hetgeen men waarneemt of zich voorstelt steeds intenser, dus steeds stralender wordt. Dat is de afwijking.

DE TOVENAAR.

Een tovenaar werkt met allerlei riten, dat is u wel bekend. Een tovenaar werkt met allerlei projecties. Hij zendt b.v. op afstand een geest uit e.i.d. Als je dat allemaal zo hoort, dan klinkt dat alsof je bezig bent een heel leger van goden en demonen te besturen. Dat is natuurlijk niet waar. Laten we dan eens zien wat een tovenaar zo ongeveer doet.

De tovenaar begint met de opbouw. Dat kan zijn het uitzetten van rituele cirkels en figuren, het aansteken van lampen, reukbekkens enz. Dan begint hij met aanroepingen.

De eerste aanroep is er altijd één waarmee hij de hulp vraagt van bepaalde krachten om andere krachten te laten komen. Maar hij verandert. De tweede keer wanneer hij dat doet, dan zegt hij niet: 'help mij'. Dan zegt hij: 'Als vertegenwoordiger van die en die verzoek ik u te komen'. De derde keer verplaatst hij zich helemaal in de figuur vanwaaruit hij werkt en zegt: 'IK (hij noemt dan de naam; dat kan zelfs zijn Ik, Jahwe) beveel u (dan volgt de naam) kom hier en gehoorzaam mij'.

Dat proces is voor ons erg interessant, omdat het ook wat zegt over de manier waarop je je ik eigenlijk kunt veranderen.

In het eerste geval wordt er een voorstelling opgebouwd van een kracht die sterker is dan de machten die je oproept. En daarnaast natuurlijk een relatie tussen het ik en die sterke kracht.

In het tweede geval echter wordt die relatie als bestaand aangenomen; ze wordt niet afzonderlijk genoemd. Men is a.h.w. dichterbij die kracht gekomen en kan dus nu al met gezag spreken.

De derde maal vergeet men wie men zelf is. Men is één met de kracht en op grond van die kracht kan men bevelen. Dat is een transformatie die plaatsvindt.

U zult zeggen: Een transformatie is toch weer iets anders dan een projectie. Dat is niet helemaal waar. Want op het ogenblik, dat je jezelf in een andere gedaante en kwaliteit gaat manifesteren, heb je jezelf geprojecteerd in het beeld van die kwaliteit. De tovenaar is niet veranderd, maar zijn afstemming is veranderd. Daardoor krijgt hij het gezag.

Een ander voorbeeld is een gebruik dat in Tibet nogal eens veel voorkomt:

De tovenaar zit in een kleine hut. Hij maakt daar de nodige koekjes van saffraanrijst en nog zo wat. Hij heeft een pijl en boog bij zich. Hij beweert de pijl en de boog. Op een gegeven moment schiet hij door de wand van de hut die heel dun is, soms zelfs bestaande uit papier, een pijl naar buiten. Die pijl treft dan een vijand die zich misschien 500 km. verder bevindt. De pijl treft hem natuurlijk niet. Maar wat is er gebeurd?

Door de bezwering heeft de magiër zich vereenzelvigd met de pijl. In de bezwering noemt hij nadrukkelijk degene die de pijl moet treffen. Hij heeft zijn doel vastgesteld. Op het ogenblik, dat hij de pijl afschiet met de sterke concentratie op die persoon, doet hij een deel van zijn eigen kracht uitgaan naar de ander. Is die ander dan kwetsbaar, dan overlijdt hij; dan krijgt hij een ongeluk. Is hij niet kwetsbaar, dan ligt de tovenaar op apegapen. Dat komt ook voor. Want een kracht, die je eenmaal hebt opgewekt en gericht, is een deel geworden van je eigen persoonlijkheid. Als er nu een kracht is waar je eigen persoonlijkheid niet goed tegen op kan en ze slaat op jou terug, dan moet je toch die kracht verwerken. En als dat een dodelijke kracht is die naar jou terugkaatst en je ook het

beseft hebt dat je ook nog menselijk bent, dan succumbeer je, je gaat er onder door.

- x Hij had die kracht toch naar een andere persoon kunnen sturen.
- Dat kun je niet overzien, want dat is een kwestie van microseconden. Met een menselijk beseft kun je dat niet tijdig realiseren. Je kunt het dus niet afweren, omdat het deel is van jezelf. Pas wanneer het is teruggekeerd naar je lichaam, dan realiseer je je dat. Maar dan is het te laat. Want dan is de totale afstemming die je hebt uitgezonden teruggekeerd in je eigen lichaam en werkt het daar. Zo, dat was dan een klein onderricht voor degenen die dachten dat dat gemakkelijk was.

Als wij proberen tovenaars te zien zoals ze werken, dan zien we dat ze ook heel vaak bezig zijn met natuurkrachten. Ze roepen de regen, de zon, een rivier aan. Ze roepen bomen toe dat ze moeten groeien en wat die meer zij. Ook hier staan we voor eigenaardige raadsels. Een van de aardigste verhalen is:

Iemand was naar de Eskimo's geweest en had daar een bepaalde dans gezien. Een regendans zoals die in het noorden van Canada wel wordt uitgevoerd. Hij wilde dat demonstreren en begon te dansen. Het begon werkelijk te regenen. Wat natuurlijk erg onaangenaam was, want hij demonstreerde dat op een gardenparty van de Geographical Society. Dan is de vraag natuurlijk: is het nu het patroon van de dans die het doet of is het iets anders?

Hier zien we een heel eigenaardig iets gebeuren. Als een mens zich volledig overgeeft aan een bepaald ritme (of dat nu bewegingsritme is of een klankritme), dan zal hij zich daardoor, inclusief het grootste gedeelte van zijn zintuigen en een groot gedeelte van zijn geestelijke mogelijkheden, beperken tot één speciaal gebied.

Deze, overigens hoogachtenswaardige ethnologische onderzoeker, had zich volkomen verdiept in die dans. Om haar te demonstreren moest hij dat weer doen. Hij herhaalde dus niet alleen de passen, maar hij moest het hele ritme, het hele gebeuren herbeleven. In het begin was dat een beetje gekunsteld, maar toen het goed ging, kwam hij er echt in. Vanaf dat ogenblik was hij ingesteld op de regen. Het commentaar van vooral de vrouwelijke bezoekers van de gardenparty was dus ook donderen. Daaruit blijkt weer dat we door externe omstandigheden onze persoonlijkheid soms kunnen richten en dat we daarmee iets gek doen.

Wat doe je eigenlijk als je een regendans uitvoert? Je schept gewoon een veld, verder niet. Dat veld heeft voornamelijk uitwerking op statisch-electrische verhoudingen. Dat zijn de verhoudingen die liggen tussen ongeveer 500 en 1000 meter bovengronds. Dat wil zeggen dat op dat ogenblik, indien er stof en vocht aanwezig is, het neerslagverschijnsel aanmerkelijk wordt versneld en de kans op regen steeds groter wordt. Die kracht komt in het begin voor een deel uit jezelf. Maar er is nog iets anders: op dat ogenblik ben je door die beweging ook in harmonie met bepaalde krachten van de aarde. Die krachten worden door jou dan tijdelijk gericht op en getransformeerd tot datgene wat je zelf uitstraalt. De kracht die je ontwikkelt is veel groter dan je zelf oorspronkelijk tot stand zou kunnen brengen. Het resultaat is dus tamelijk vochtig in dit geval.

Als je bezig bent om een boom te bezweren, dan kun je dat doen door gewoon bezweringen uit te spreken, dat gaat. Maar je kunt het ook doen door daar te staan en proberen je een te voelen met het groeiproces. U.zult zeggen: Wat is dat gek. Dat is helemaal niet zo gek, want wanneer

u dat doet, gaat u een harmonie aan met de plant. Of dat nu vanuit een bezwering gebeurt of uit een soort liefdesgevoel dat maakt verder niet veel uit. Op dit ogenblik is er een brug geslagen tussen u en de plant. De plant heeft wel een instinctieve wil, maar geen sterke geestelijke wil. U heeft echter wel een sterke geestelijke wil en u legt dus a.h.w. groei op, bloei, vruchtbaarheid enz.

De plant reageert daarop alsof er externe omstandigheden zouden zijn in de natuur die datzelfde resultaat hebben en begint dus met haar wortelstelsel, het capillaire stelsel, die stoffen aan te voeren die het mogelijk maken. U versnelt daardoor in feite het levensritme van de plant. Het resultaat is, dat de plant groter en mooier wordt. Bovendien bent u zelf als mens toch meer bewust deel van de krachten van de natuur dan de plant. De plant ondergaat ze passief. De mens kan die krachten actief beschouwen en onder omstandigheden hanteren. Als hij zich één voelt met de plant, wordt het actief vermogen van de mens tijdelijk aan de plant overgedragen. Dat is een aardige verklaring voor verschillende verschijnselen als b.v. in Findhorn. Ook hier weer, je projecteert toch een deel van jezelf mee.

Hoever dat kan gaan, hebben ze in India een keer onderzocht. Het betreft hier de opbrengst (oogst) van rijst en mais. Om dat het best te kunnen overzien zijn een aantal proeven genomen o.m. met bestraling met een radio-actief element. Toen bleek, dat 50 m rond het element dat was opgesteld alle gewas was verbrand. Daar omheen was een groepje (ongeveer 10 m) dat veel minder zaad zette dan normaal. Maar daar weer achter was een heel groot gebied van misschien een 100 tot 150 m waarvan de opbrengst het dubbele van het normale was. Daarna werd het weer gewoon.

Toen waren er mensen die zeiden: Kunnen wij dat niet anders doen. Zij hebben er toen een fluitspeler op afgestuurd. Met die eerste fluitspeler hadden ze geluk. Het was een zeer religieuze jongeman. Hij associeerde zich onder zijn fluitspel met een bepaalde godheid. Toen hij al fluitspelende rond die gewassen liep (elke dag een uur of wat, dat heeft hij ongeveer een maand volgehouden) groeide het gewas inderdaad veel beter en het was qua vrucht veel beter bezet.

Toen dachten ze het gevonden te hebben. Intussen trommelden ze een stel fluitspelers op en zei hun: Ga maar spelen. Maar die anderen liepen te spelen voor de centen. De halmen bleven leeg. Hier heeft u dus weer het eigenaardige: het geloof, de associatie in gedachten met een bepaalde godheid was hier de oorzaak van een vergroting van levenskracht op een betrekkelijk groot terrein. Hier is alweer een projectie van het ik op een andere persoon bij betrokken. Zo iemand mag je toch wel een tovenaars noemen. Zo kunnen we doorgaan. Overal zijn mogelijkheden aanwezig. Neem nu een heel simpel voorbeeld:

Wat is de basis van materie? Energie. In de energie komen bepaalde wervelingen voor die zo ontzettend snel en dicht zijn. Die noemen we de kleinste deeltjes. We kunnen die nog splijten in andere kleinste deeltjes welke onderling heel sterk verbonden zijn.

Stel nu, dat iemand de kracht heeft, alleen de kracht verder niet, om zich voor te stellen dat die deeltjes hun samenhangen verbreken en dat hij zich daarvoor in de plaats een andere binding van die deeltjes voorstelt. Wat gebeurt er dan? Nu, die man kan goud maken, diamanten maken. Hij neemt gewoon een brokje aarde en zegt: Wat wil je hebben? Een tompouce of een moorkop? En hij maakt er een.

Hier is het dus gewoon een opnieuw arrangeren a.h.w. van atomen en het doen ontstaan van andere moleculaire bindingen. Daar komt het op neer. Hoe zou zo iemand dat nu kunnen doen, als hij niet in zich het besef zou hebben van de oerenergie? Ik zie dat in alchemie ook. Op het moment, dat

het grote werk wordt volbracht, moet het eigen ik de oer-energie beseffen en beleven en uit die beleving ontstaat dan het wonder in de smeltkroes.

Het is een projectie van een deel van jezelf, van de kracht van jezelf. Elke werkelijke tovenarij is daarmee wel voor een deel verbonden. Er zijn ook andere dingen bij. Neem nu het meest eenvoudige voorbeeld: hypnose.

Hypnose is een combinatie van suggestie en optische vermoeidheid. Maar een goed hypnotiseur heeft zelfs de optische vermoeidheid niet nodig. Het enige dat hij nodig heeft is zijn volledige concentratie. Waarom? Op het ogenblik, dat ik mij volledig op een andere persoonlijkheid concentreer, kan ik de trillingen van die mens aanvoelen en daar iets aan veranderen. Die verandering verandert dan ook het bewustzijn.

Het bewustzijn is nu geheel ingesteld op het trillingsgetal van de magnetiseur. Wanneer hij nu zijn bevelen uitspreekt (wat hij niet zou behoeven te doen, hij zou zo ook heel sterk kunnen denken), dan stelt hij a.h.w. zijn eigen wil en eigen waarde in de plaats van de normale waarden die voor de proefpersoon bestaan. Maakt hij daar goed gebruik van, dan vervangt hij een groot gedeelte van de eigen persoonlijkheid van zijn sujet. Daardoor kan hij het sujet alles laten doen wat binnen de aard van het sujet ligt en wat niet strijdig is met zijn eigen aard. Alweer, persoonlijkheidsprojectie.

U zult zeggen: Is dat nu zo gebruikelijk. U doet dat toch zelf ook. Wanneer u met medemensen contact heeft, dan schat u onwillekeurig (u doet het niet eens bewust) de uitstraling van de ander in. U reageert daarop. Nu heeft u gelukkig een rem. U heeft namelijk een scheiding gemaakt tussen gedachtenbeelden en werkelijkheidsbeelden. U kunt dus wel een wensgedachte overdragen, maar niet de verwerkelijking. Dat is maar gelukkig ook, want anders zou het een hele janboel worden. Niet dat het dat niet is op het ogenblik, maar dat is nog menselijk normaal.

Wat je overdraagt is in feite niets anders dan een band die je met de ander voelt. Op het ogenblik, dat die overdracht op welke wijze dan ook in overeenstemming is met de praxis die je kent, zal de wederkerigheid ervan zo sterk zijn dat je op zeer grote afstand precies de dingen van elkaar aanvoelt, maar ook boodschappen of mededelingen van de ander automatisch overneemt. Dan zeggen ze niet: Als ik had geweten dat je zou komen, dan had ik de loper uitgelegd. Ze weten wel dat je komt, maar ze weten niet waarom ze weten dat je zou komen. Dat is nu het typerende.

Er is hier ook sprake van een zekere overdracht, maar die kan eerder geschieden als het ik zich voor een deel heeft geassocieerd met de ander. Je hebt dus iets overgenomen van diens uitstraling en iets van je eigen uitstraling in de ander achtergelaten. Daardoor ontstaan deze wisselwerking en die brug.

In de gewone menselijke contacten waar sympathieën e.d. meespelen is meestal sprake van uitstralingsgelijkheid of uitstralingsvergelijkbaarheid. Op het ogenblik, dat een contact verder gaat dan dit (dat er dus werkelijk wisselwerkingen optreden) is er over het algemeen sprake van een uitwisseling van een deel van de eigen trilling tegen een deel van de trilling van de ander. Heeft u daar wel eens over nagedacht? Dan is het helemaal niet zo gek.

Dan kun je zeggen: Een telepaath kan een spierlezer zijn. Kunt u zo goed spierlezen? Ik denk, dat er maar weinig mensen zijn die dat kunnen. Een werkelijk goed telepaath is iemand, die niet alleen maar spierlezer is. Hij is volkomen in staat zich in te stellen op het sujet van de geleider. Nu hanteert hij wel voor zijn eigen gevoel in de eerste plaats het spierlezen om b.v. een verborgen voorwerp op te sporen. Maar degene die

zich werkelijk één kan gevoelen met de ander, neemt ook de kennis van de ander over. En dan zou het eerste contact eigenlijk al genoeg zijn om te kunnen zeggen: Dan ga ik daar en daar naartoe, want daar is het. Zo sterk is dat.

Elke mens doet dat in meer of mindere mate in zijn leven. Er zijn altijd wel personen bij en soms zelfs omgevingen waarmee je zo sterk vervlochten bent dat je altijd iets daarvan blijft waarnemen.

Het kan zijn dat je gevoelig bent voor b.v. strijd. Als je daar heel gevoelig voor bent en ergens op de wereld is een omvangrijke strijd gaande, dan voel je dat. Ben je een beetje bewust van jezelf, dan ben je bovendien nog in staat ongeveer te zeggen waar die strijd plaatsvindt. Gevoeligheid is niet alleen een kwestie van projecteren van een deel van het ik, maar het is ook receptiviteit.

Wij leven in de aardsfeer. Alles wat in de aardsfeer gebeurt, dat projecteert zich naar alle leven op aarde. Op het ogenblik, dat je bent afgestemd op een bepaald deel van die belevingen, ga je ze aanvoelen, ga je ze aflezen. Dan kunt u zeggen: Dat is waarzeggerij, telepathie of wat anders. Het is maar een naam die wij eraan geven.

Je bent eigenlijk altijd bezig met delen van je persoonlijkheid ergens naartoe te sturen (je weet zelf misschien niet eens waarheen) en delen van het andere te ontvangen in je persoonlijkheid en daarmee veranderingen en bewustwording te ondergaan. Het gehele proces van de bewustwording zelf is een proces van voortdurende uitwisseling. U heeft allemaal wel gehoord over tweelingzielen.

Tweelingzielen zijn twee zielen die een zodanige eenheid vormen dat ze te samen meer betekenen dan elk der delen afzonderlijk zou kunnen zijn. Maar vraag u nu eens af: Wat gebeurt er dan? Dan ontstaat er een zo perfecte harmonie dat beide persoonlijkheden zich zozeer op elkaar afstemmen dat ze elkanders inhoud kunnen overnemen. Daar komt het op neer.

Wat is bewustwording eigenlijk anders dan één steeds weer in je opnemen van andere waarden zodat je in een andere wereld denkt te leven. De wereld is altijd dezelfde. De kosmos is altijd hetzelfde, ook de stofelijke wereld. Die is ook weer een deelverschijnsel van de werkelijkheid waarin wij geestelijk bestaan.

Op het ogenblik dat je bewuster wordt, aanvaard je bepaalde delen van het Al in jezelf. Dat kun je niet doen zonder delen van jezelf in het Al te projecteren. Het is een wisselwerking. En door deze wisselwerking gaan we dan andere dingen zien, we krijgen andere gaven en mogelijkheden enz. Ook hier speelt het projecteren van een deel van je persoonlijkheid een rol.

Elke tovenaars, elke magiër werkt daarmee in meer of mindere mate. Zelfs de goochelaar die volgens zijn begrip niets anders doet dan anderen vertonen dat de hand sneller is dan het oog. Als u denkt dat hij iets doet, dan doet hij in feite iets heel anders. Hij stemt zich zozeer af op zijn gehoor, dat hij in staat is om de aandacht voortdurend af te leiden van de dingen die hij doet. Er zijn ook mensen die dat alleen doen met hun daden en hun woorden; politici e.d.

Je moet begrip hebben voor je auditorium, anders kun je dat namelijk niet doen. Het betekent weer, dat je je eigen beeld van wat gezien moet worden uitzendt naar de mensen en dat je gelijktijdig als correctiefactor hun reactie terugleest. Is dat perfect, dan ben je in staat om op een perfecte manier de goocheltruc te vertonen, of die nu een verbale is of een toneel-magische.

U werkt, of u het weet of niet, in uw leven steeds weer met meestal kleine en ten dele onbewuste projecties vanuit uw wezen naar de omgeving, naar het andere. Wilt u nu werkelijk leren wat magie is, dan moet

u gewoon leren om dat bewust te doen. Dan moet u ook leren dat u uw persoonlijkheid niet aan een ik-voorstelling kunt binden, maar alleen aan een krachtvoorstelling. En hoe intenser en vollediger de krachtvoorstelling is, des te intenser en vollediger uw mogelijkheid tot projectie wordt van datgene wat u als doel heeft gesteld; wat u dus wilt bewerkstellingen.

Het is iets wat veel magiërs voor een deel moeten onderschrijven, ze kunnen niet anders, en voor een deel ook zouden willen ontkennen omdat ze de uiterlijkheden van hun werkwijze over het algemeen veel hoger inschatten dan het in feite verdient.

Ik heb het u voorgelegd. Misschien dat u zich daardoor bewust wordt van het feit dat u - of u het wilt of niet, of u het weet of niet - altijd al bezig bent met zelfprojectie en dat u in vele opzichten, ook al denkt u dat u gewoon heel normaal werkt een beetje magie, een beetje paranormale krachten toch ook hanteert.

Als u dat eruit heeft begrepen, dan is het doel van de oefening weer bereikt en mag ik u danken voor uw aandacht.

-2-

A R B E I D.

O, hoe arm is de mens! Zo arm, dat Eva eens de appel toch aan Adam heeft gegeven, want nu - het is zo jammerlijk - moet je werken om te leven.

En toch, de arbeid is voorwaar een wijze van beschouwen. Want zonder arbeid kan geen mens bestaan, geen leven bouwen, niet zien, niet voelen en niet denken, kan aan niets zijn aandacht schenken, kan niets volbrengen.

Arbeid is al wat we doen. Maar de wijze waarop wij het beschouwen is bepalend voor de wijze waarop wij beleven. Vandaar dat wij soms arbeid noemen wat spel zou kunnen zijn. En aan de zwaarste arbeid die we ooit verrichten, denk aan de vacantiетijd, de naam van spel gaan geven.

U spreekt van arbeid. Maar ik zeg u: geen mens kan werkelijk bestaan als hij slechts zichzelf kent en slechts zichzelf ziet.

De waan van het ik moet nog verbroken worden. Je leeft jezelf van wat je doet. Dat is iets wat je ondanks jezelf volbrengt omdat je moet, omdat het in jezelf staat neergeschreven: Op die manier geef ik inhoud en betekenis aan mijn leven.

Op die manier wordt arbeid mij in feite spel en zelfbevestiging.

Op deze wijze vind ik voor mijzelf een deelgenootschap in het leven.

Op deze wijze en slechts zo kan ik mijzelf inhoud geven, mijzelf begrijpen en ook mijzelf beschouwen.

Arbeid is niet het werk waardoor ik anderen dien. Arbeid is datgene wat ik verricht. Omdat het wezen van hetgeen ik doe in mij als een grote waarde ligt. Omdat ik uit wat in mij leeft.

Daarom zeg ik u: Arbeid is in feite al wat aan u leven inhoud geeft.

Dit is voor degenen die denken aan de werklozen misschien een steuntje in de rug. Maar een werkloze werkt ook aan een nietsdoen en dat is vaak een heel zware arbeid. Het zou hem misschien heel wat lichter vallen, als hij meer zou kunnen doen. Dan zou hij wel denken dat hij meer werkt, maar eigenlijk verricht hij minder arbeid, omdat hij minder moeite heeft met hetgeen hij doet dan met hetgeen hij niet kan doen en zou willen doen.

Onthoudt u dat maar.

-:-

ZELFBEZINNING.

Als ik mij bezin op mijzelf, bezin ik mij dan? Want als ik mij op mijzelf bezin, dan keer ik mij tot de dromen die in mijn wezen leven. Dan ben ik bezig mijzelf en mijn streven los van alle dingen zelf te overzien. Waarop ik dan een wereld schep of een God die ik dien en zeg: Ik ben nu juist bewust en op de goede weg.

Als je je bezint, bezin je dan op wat de anderen zijn, op wat je voor die anderen bent.

Bezin je op de pijn en op de vreugde die je met anderen deelt of die je anderen geeft.

Bezin je op het feit dat niemand ooit eenzaam leeft, maar dat hij steeds verbonden blijft, afhankelijk zal zijn van vele anderen. Probeer dan die verhouding te veranderen totdat je zelf erkent: Dit is deel van mijn bestaan. Ik kan met dit geheel te samen leven. Ik behoef niet steeds naar anders-zijn te streven, opdat het heden kan vergaan.

Bezin je zo op jezelf, dan leer je niet alleen jezelf kennen, maar je leert de banden kennen tussen ik en Al.

De waarheid van het bestaan is niet je eigen waan, maar je verbondenheden waardoor je door de tijd (verleden, heden toekomst) saam gebonden bent met de ene Kracht, met de onbekende Naam, met God en al wat uit Hem leeft.

Als het ik dit deel-zijn dan voor zich begrepen heeft, bezint het zich wel op het geheel, maar daardoor ook op zichzelf. Dan leert het waarheid kennen die in ik en buiten ik, in tijd en buiten tijd een band schept met het onbekende zijn dat voor de mens nog altijd heet:

Die vreemde eeuwigheid.

:--:

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

LES II.

ANDERE STROMINGEN.

Misschien heeft u wel eens een spanningsval van het electrisch net meegemaakt. Wanneer dat gebeurt, dan gaat het licht gelig branden, de kleurentelevisie is haar kleur kwijt. Alle dingen, die hun tempo zouden moeten houden tot de klok toe, doen het langzaam aan. Nu is dat een normaal verschijnsel; een kleine storing.

De aarde beweegt zich in deze arm van de spiraalnevel met een betrekkelijk grote snelheid in een bepaalde richting. Daar komt verder bij dat de zon met haar planeten binnen die spiraalnevel ook nog een wat parabolische baan aflegt. Hierdoor ontstaan grote verschillen in energie in de omgeving. Deze verschillen in energie werken uit op de zon maar ook op planeten. Als het op een planeet uitwerkt, dan werkt het ook uit op de mensen. En als de mensen eenmaal onder een dergelijke invloed komen, dan veranderen hun reacties en door de reacties verandert de samenleving.

Wij bevinden ons in een periode waarin deze verandering en vernieuwing op komst zijn. Het is nog niet zo serieus. De verschillen met het verleden zijn niet groot. Moet ik dat uitdrukken in 220 volt, dan zou ik zeggen: Er is een variabele opgetreden van 2 volt. Dat is bijna niets. Maar ze zal oplopen tot bijna 20 volt. En dat is nu het punt dat voor ons interessant is.

Wat gebeurt er, als enerzijds bepaalde spanningen oplopen, anderzijds nu bestaande spanningen voor een deel gaan wegvallen? Geestelijk is dat gemakkelijk te zien.

Wij weten allemaal dat mensen, die dertig dagen in de woestijn hebben gevast, visioenen zien. Er zijn zelfs hele inwijdingsgebeurtenissen die daarop zijn gebouwd.

Wij weten ook dat mensen die zwak zijn heel vaak eerder helderhorend of helderziend worden. Mensen, die een klap op het hoofd krijgen, worden ineens profeten, telepathen of iets dergelijks. Dat wil niet zeggen, dat als u uw hoofd stoot, u automatisch telepaath wordt. Maar het komt voor.

Nu is een kleine variabele zoals wij er op het ogenblik een hebben voldoende om eigenlijk een deel van de samenhang van de lichamelijke reacties af te vlakken. Gelijktijdig begint er iets meer geestelijke activiteit te komen, maar dat is nog niet intens genoeg. Het is in opkomst.

Stel, dat er op een gegeven ogenblik een situatie optreedt waarin lichamen de energie even sterk terugloopt. Dat zou kunnen zijn over misschien 25 jaar. Voor de oudjes prettig, want zij hebben er geen last meer van. Zij kunnen het van onze kant uit zien; dat is veel amusanter.

Gelijktijdig krijgen we een enorme versterking van geestelijke waarden.

In de kleuren, die wij gebruiken om de dingen aan te duiden, zouden we kunnen zeggen: De invloed rood wordt steeds minder sterk. De invloed blauw tot violet neemt toe. ~~Kijk~~, dat is nu een interessant gebeuren. De onregelmatigheden op aarde, zoals die er op het ogenblik zijn, zijn grotendeels eigenlijk geladen met energieën uit het verleden. Dat zijn godsdienstzaken, ideologische zaken, die misschien pas in de laatste tijd macht hebben gekregen, maar die als je ze terugvolgt ongeveer een 700 à 800 jaar oud zijn.

Dan kijken we naar de geestelijke zaken. Het blijkt, dat de eigen geestelijke besefswaarden aan het toenemen zijn. Mensen weten nog niet wat ze ermee moeten doen, maar ze hebben ze wel. Nu zijn dat maar heel kleine dingen. De mensen worden gevoeliger. Zij zijn meer geïnteresseerd in het occultisme en dergelijke zaken. Er is niet veel voor nodig om dat op te voeren.

Als wij nu ongeveer 10 jaar verder denken, dan zal die geestelijke invloed langzaam maar zeker niet alleen de mensen gevoeliger maken, maar het zal de mensen ook veel meer inzicht geven in allerlei zaken, omdat ze niet alleen de uiterlijkheden maar ook een groot gedeelte van het wezen der dingen gaan aflezen. Dat is natuurlijk erg vervelend voor politici, maar desalniettemin het helpt wel.

Dan komen wij aan het punt dat de verzwakking van lichamelijke energieën gepaard gaat met een vermindering van datgene wat wij tegenwoordig discipline noemen.

Een discipline vergt namelijk een mate van beheersing. Vooral gedragsbeheersing en lichaamsbeheersing vergen veel energie. Wanneer die minder worden, dan wordt ook de beheersingsmogelijkheid minder. Dat houdt in, dat mensen spontaner gaan handelen en spontaner gaan optreden. Aan de andere kant betekent het natuurlijk ook dat alle mooie regelingen die zo zorgvuldig zijn opgebouwd langzamerhand uit elkaar vallen, omdat ze eenvoudig niet meer houdbaar zijn.

Als wij willen kijken naar een nieuwe wereld die in wording is, dan zijn er twee factoren waarmee wij worden geconfronteerd. Aan de ene kant zullen wij vanuit onszelf zeer veel nadruk moeten leggen op een mate van zelfbeheersing. En ook een mate van zelfdiscipline zodat we ons aan regels kunnen houden als ze vanuit ons standpunt op een gegeven moment bijna overbodig zijn. Daardoor zullen wij voor ons ook de mogelijkheid scheppen om een gemeenschapsbestaan te blijven hanteren om daarin onze geestelijke waarden volledig te beleven. Want als je geestelijke waarden beleeft en je staat helemaal buiten de mensheid wat doe je er dan mee?

Ik weet niet, of u 'Also sprach Zarathustra' het werk van Nietzsche heeft gelezen. Daarin gaat een hoge ingewijde naar de berg. Hij zit daar hoog boven alle mensen en op een gegeven ogenblik kan hij het ook niet meer aan. Met al zijn bereiking moet hij terug naar de mensheid en zich daarmee bezighouden.

Het is eigenlijk een soort Boeddha-effect. Wanneer de Boeddha de absolute verlichting bereikt, dan kan hij zich oplossen in de eeuwige vrede. Maar hij doet dat niet. Integendeel, hij wordt door medeleven bewogen. Hij staat zich dus een emotie toe; daarbij beperkt hij zijn discipline zodanig dat hij kan terugkeren naar de mensheid om daar als leraar te werken.

Het zijn dingen waarover je misschien niet nadenkt, als je al die verhalen leest.

Het zelfde is het met Jezus. Als Jezus maar half zo machtig was als hij werd voorgesteld, dan kan ik mij niet voorstellen dat hij zich door een stel boerentempelkinkels zou laten arresteren; dat had hij gemakkelijk kunnen voorkomen. Hij heeft het niet gedaan. Jezus had de beheersing. Hij kende ook zijn zwakte, maar hij had geestelijk inzicht. En dat inzicht was sterker dan zijn lichamelijke zwakte.

Draag dat nu eens over op de mensheid als zodanig. Wat krijgen we dan? Veel dingen, die op het ogenblik nog logisch en redelijk schijnen, worden steeds wankeler. Ze zijn namelijk afhankelijk van het geloof van de mensen daarin plus de zelfbeheersing waardoor ze zich aan de regels houden en zich daarnaar voegen. Hoe minder dat gebeurt, des te minder de regels waard zijn.

Dan kun je grijpen naar het grove geweld. Dat is eigenlijk ook een vorm van onbeheerstheid, maar dat wakt weer grof geweld op. En dat betekent weer dat de onbeheerstheid hand over hand toeneemt, totdat er een idee ontstaat dat eigenlijk deze strijd en daarmee de onbeheerstheid overbodig gaat maken.

Ik denk dat strijd in de komende tijd nog wel aardig zal oplopen, maar ze wordt minder. Ik denk ook dat steeds meer mensen van tevoren gaan aanvoelen wat er gaande is. Ik voorzie b.v. en dat is nog niet eens zo heel ver weg, in maart ongeveer dat er 'n invloed gaat optreden en dan zullen zeer veel mensen toekomst-gevoelig zijn. Maar wel op zeer korte termijn; d.w.z. ze voelen misschien tien minuten vooruit iets aan. Dat zou voor de verschillende casino's een enorme slag betekenen. Ze zullen een hoop geld moeten uitbetalen.

Heel veel mensen zullen zich op de borst slaan en zeggen dat zij zo goed en handig zijn. Zij hebben het helemaal mis, want is de invloed weg, dan is de gevoeligheid weg. Maar de vorm van gevoeligheid die dan optreedt, houdt in dat je kunt anticiperen; je kunt vooruit lopen op de feiten.

Als je gevoeligheid groter wordt, kun je niet alleen vooruitlopen op stoffelijke ontwikkelingen en feiten in de nabije toekomst, maar je kunt ook vooruitlopen op geestelijke contacten. Dat houdt in, dat je van tevoren weet wanneer een geestelijk contact kan optreden; dat je ~~beseft~~ welke inhoud het heeft. Je kunt daarmee dan nog niet het contact zelf overbodig maken of de volledige inhoud daarvan kennen, maar je kunt wel zodanig voorbereid zijn dat het optimaal op je inwerkt.

Stel u voor, dat alle contacten die de geest nu heeft met de mensheid (dat zijn er heel wat meer dan de meeste mensen denken) niet meer verwaarloosd en verdrongen worden. De geest probeert om u iets belangrijks te zeggen maar u bent net aan het bridgen. Dat soort dingen komen dan niet meer voor. Al die contacten krijgen meer betekenis.

Een dergelijke betekenis zal niet zonder meer leiden tot een hervorming van geloof; dat zie ik niet zitten. Het zal leiden tot een andere beleving zowel van het bestaan op aarde als van de dood daarna. Er is dus een grote emotionele verandering en daarbij een besefsverandering gaande.

Ik denk, dat dat te maken zal hebben met de vernieuwing die zich op aarde afspeelt. Want als de spanningen langzamerhand oplopen (wij hebben namelijk niet te maken met spanningsval maar met het oplopen van een aantal energieën vanuit geestelijk standpunt), dan moet dit impliceren dat elk toenemen van deze spanning op zich betekent een verandering in het menselijk besef en daardoor een aanpassen van het menselijk denken. Dat houdt in, dat b.v. een geloof wordt beleefd en niet meer wordt beleden.

Ik heb soms het gevoel dat voor sommige mensen het geloof een soort belegd broodje Gods is waarin je dan met een hartige hap al peuzelend verder gaat om de dingen van de dag te doen zonder je aan het geloof te storen. Maar als ik een geloof beleef, dan is het voor mij niet meer mogelijk om buiten dat geloof om te handelen.

In het begin zal dat nog een dogmatisch geloof zijn. De dogmatici zullen heus de mensen nog wel een tijdje pesten. Dit is niet zo bedoeld, maar het komt daar wel op neer. Alles wat u leuk vindt is verboden,

want dat is van de duivel. En alles wat u niet leuk vindt, moet u nemen, want dat komt van God. Met andere woorden: God geeft datgene wat u niet wilt hebben. Daar moet u dankbaar voor zijn, want dan krijgt u tenminste niet wat de duivel u rijkelijk aanbiedt. Dat is natuurlijk dwaasheid.

Het geloof dat innerlijk wordt beleefd, geeft niet alleen een nieuwe gewetensbenadering, maar het geeft ook een totaal ander, bijna dwingend karakter aan de zekerheid die men in zich draagt.

Als ik weet, dat God met mij is en dat God zegt dat ik bij wijze van spreken de HTM mag oplichten, dan doe ik dat graag met Gods zegen, niet waar. Als Hij mij zegt dat ik moet lopen, dat vind ik misschien minder prettig, maar dan peuter ik wat aan mijn eksterioog en ik sjok voort, want dat is mijn innerlijke zekerheid.

Geloof is in deze dagen vaak slechts een formule. Maar stel u eens voor, dat geloof een innerlijk weten wordt dat op zichzelf en vanuit zichzelf bewijsbaar blijft. Je kunt dus de waarheid van je geloof aan jezelf en door jezelf voortdurend bewijzen. Dan ontstaat er een geheel nieuwe zekerheid. Die zekerheid brengt ons op een punt waarop niemand een gezag over ons kan uitoefenen, maar wij door onze innerlijke zekerheid gelijktijdig worden geredigeerd.

Ik vraag mij af, wat voor invloed zo'n redactie zou hebben op mensen als Reagan? Ik denk, dat de goede man zich zou doodschrikken. De acteur is de oprechtheid heel vaak een crime.

Leven, intenser leven, vorm geven aan je wereld betekent een andere benadering van je wereld. Dat houdt in dat elke belevingswaarde die op aarde plaatsvindt en die dus geestelijk mede vormend is, in het voortbestaan inhouden een enorme verandering van de geestelijke beleving. De toestand na de dood zal daardoor sterk worden beïnvloed en daarnaast ongetwijfeld ook de samenleving.

Een verandering? Ja. Is het een volledige vernieuwing? Een beetje dubieus. Ik wil niet zeggen dat er niets nieuws onder de zon is, maar veel nieuws is er in ieder geval niet. En als er al iets nieuws onder de zon is, dan blijkt dat later verkeerd geïnterpreteerd te zijn. Dus wij gaan uit van een innerlijke verandering die de samenleving verandert.

Hier zou ik u willen terugverwijzen naar de eerste les waarin ik het een en ander heb gezegd over politiek, economie en dergelijke. Stel u nu ook voor dat deze mensen zonder het misschien zelf te weten een inhoud aan opbouwen zijn waardoor hun aards bestaan steeds harmonischer wordt met het latere geestelijke bestaan. Dat houdt voor die geesten in dat ze gemakkelijker de aarde kunnen benaderen en dat ze op aarde meer kunnen doen. Maar het houdt voor de mens in dat hij zich steeds bewuster wordt van die sfeer, van de krachten van die sfeer, de werkingen en zelfs het weten van die sfeer. Het gaat zonder bron vermelding. Je weet als mens nooit precies waar het vandaan komt. Dat komt omdat je de gegevens niet hebt. Je hebt de referentiekaders niet die nodig zijn om dat precies te definiëren.

Je bouwt een leven op dat op zichzelf minder materialistisch is uit de aard der zaak en waarin geestelijk iets wat nu los staat van stoffelijk leven wordt vervangen door innerlijke harmonisch te zijn.

Innerlijk harmonische krachten zijn ook wereldkrachten. Een harmonie die de aarde beroert, zal de aarde eveneens een kans geven om haar uitstraling weer verder aan te passen aan de mensheid. Dat kan interessant worden, want energie in vitaliteitsopzicht is wat dalend, energie in geestelijk opzicht is toenemend.

Bij een daling van het stoffelijke beheersingspunt (de compactheid als het ware van de stoffelijke energieën) zullen we op aarde weer het een en ander moeten verwachten. Er zullen wat werkingen van de natuur zijn waar-

van we een hele tijd niet meer gedroomd hebben. Maar aan de andere kant: de aarde kan meer harmonisch worden met de mens. Dat wil zeggen, dat de wisselwerking mens (vooral menselijk denken en beleven) en aarde met haar respons, inclusief haar natuurvoorzieningen, want die spelen ook een rol, de mensheid a.h.w. gaat helpen en beschermen.

Het droogtegebied van vandaag kan daardoor over een aantal jaren vruchtbaar zijn. Gebieden, die nu onder wateroverlast lijden, zullen zien dat daar minder water zal vallen. Het is net alsof de verdeling op aarde anders wordt.

Het weer wordt ook een beetje anders. U moet erop rekenen dat u een korte periode (misschien 50 jaar) krijgt van kouder worden. Dat ligt nu nog wel een 25 à 30 jaar weg. Dat is echter bijkomstig. Dat gaat allemaal voorbij. Wat blijft, dat is een grotere harmonie tussen de aarde en de mens.

De aarde is een levend en denkend wezen met een totaal ander bestaan dan de mens, met gedachten die anders zijn dan die een mens zich kan voorstellen, met communicatie met planeten en sterren. En daardoor eigenlijk vertegenwoordiger van bepaalde evenwichtigheden en onevenwichtigheden in een zonnestelsel, maar indirect in een deel van de nevel.

Als de aarde harmonischer wordt, dan wordt de relatie aarde - zon beter. De relatie tussen de sterren en omgeving en de aarde zal eveneens beter worden. Er ontstaat een aanpassing van leven die gebaseerd is op een innerlijke, een geestelijke verandering waardoor mensen de meer positieve waarden van hun wereld en haar bewoners (haar bezieling) beter kunnen verwerken.

Wat doe je nu verder? Veranderende spanningen zijn niet alleen maar de spanningen tussen de mens en de aarde, de mens en de geest. Het zijn ook de spanningen die in een stoffelijk leven zijn opgebouwd. Neem b.v. het mijn en dijn. Dat is een daverende spanning. Want als het niet mijn is, dan wil je dijn tot mijn maken. Vandaar dat je dan het verschil tussen mijn en dijn vergeet totdat het mijn is en dan zeg je: Het is niet dijn. Daar komt dan deining van.

Wij moeten ons heel goed realiseren dat dergelijke bezitsverhoudingen gaan vervlakken. Ze zullen er wel zijn, maar de betekenis wordt anders. Het is meer een kwestie van behoefte, van gebruik dan van bezit.

Met macht is het hetzelfde. Macht is tegenwoordig het vermogen om bij anderen iets af te dwingen. Maar dat zal langzamerhand veranderen. Het wordt het vermogen om door je eigen uitstraling een ander op je eigen vlak harmonisch te maken en dan krijg je vanzelf de innerlijke waarde die daarop antwoordt.

Het is niet alleen een kwestie van God aanroepen en bidden tot de heiligen. Het is ook wel degelijk een kwestie van beseffen waarmee je te maken hebt. De heilige of de engel blijkt dan heel vaak gewoon een voorvader te zijn. Dan verandert dus ook je visie van de hemel, van het hiernaams; die worden meer aangepast aan de werkelijkheid die daar allang bestaat. Alweer een harmonie.

De aarde heeft echter ook haar eigen geestelijke werkingen. Zij is eveneens verbonden met geestelijke krachten waaronder werelden waarin de geest zich kan manifesteren en uiten zoals b.v. het astraalgebied. Dat is op aarde mede afhankelijk van de aarde. Dan kunnen we zeggen, dat door een grotere harmonie tussen geestelijk mens en geestelijk deel van de aarde die werelden a.h.w. betreedbaar worden.

Het is helemaal niet zo gek om aan te nemen dat er over ongeveer 1200 à 1400 jaar heel veel mensen zijn die niet wachten op de trein, maar die even teleporteren. Zo zullen er in die tijd wel mensen zijn die niet luisteren naar de nieuwsberichten, maar die zich instellen en de belangrijkste elementen van het gebeuren op aarde naar zich toe voelen vloeien. Dat is een samenleving waarvan u zich nu nog geen beeld kunt maken.

Wat u wel kunt meebeleven in deze tijd dat is het contact met de geest omdat dat reeds bestaat, reeds voor een groot gedeelte is opgebouwd in verschillende stadia en verschillende trappen en daardoor zich ook actief kan manifesteren. De eerste manifestatie op dit terrein moeten we verwachten in het contact tussen mens en geest.

De verdere ontwikkeling is eigenlijk vanuit ons standpunt secundair. Wat kan het ons schelen of u bij de tramhalte staat of dat u teleporteert. Alleen moet u uitkijken dat u niet daarheen teleporteert waar een ander al staat te wachten. Ik denk wel, dat er een soort abritjes komen, een met een afdeling voor heengaan en een ander voor het aankomen en waarin niemand mag blijven staan. Dan heb je altijd een veilige plaats om terecht te komen. Dit is de enig redelijke oplossing, wanneer je een maatschappij krijgt waarin teveel mensen dergelijke teleportatiemethoden gebruiken. Anders teleporteert je te samen op hetzelfde punt en dat geeft een reuze klap. Punt 1, je wordt allebei teruggeslingerd en moet je je opnieuw oriënteren. Punt 2, er kan een verwarring ontstaan en weet je niet meer wat mijn en dijn is op dat ogenblik en kom je misschien met andermans onderdelen thuis.

Wat belangrijk is in de nabije toekomst is ook dat de geest, die nu overgaat een geest is die ontzettend veel materiële problemen heeft meegemaakt. Denkt u even na. Wereldoorlogen, concentratiekampen, jungleoorlogen (de Vietnamese, de Koreaanse), martelkampen in vele landen, vervolging, partijstrijd (Libanon). Dat alles te zamen hebben de mens een aantal belevingen gegeven waarmee hij eerst na de dood moet afrekenen. Maar heeft hij daarmee afgerekend, dan kan ik u garanderen: die geest zal een dergelijke situatie proberen op te heffen waar dat mogelijk is, al is het alleen maar omdat ze vreest daarin toch weer gebonden te worden in een deel van de oude pijn, de oude ellende. De geest gaat dus ingrijpen. Dat is erg belangrijk.

Er zijn steeds meer mensen ontvankelijk. De mensen worden voor een deel althans de uitvoerders van een besef dat hun vanuit de geest wordt gegeven. Nu kunnen we zeggen: Op een andere manier is dat ook mogelijk. Geestelijke chirurgie b.v. waarin je een geest oproept om een paar steentjes uit t snijden zonder dat er uiterlijke verwondingen optreden. Goed, dat is mogelijk, dat kan. Maar het is niet het belangrijkste.

Het belangrijkste is dat u, de mens, uw eigen levenskrachten leert hanteren; dat u leert gebruik te maken van uw geestelijke vermogens. Dat andere is een neveneffect. Dit begint in deze tijd steeds meer voor te komen. Ofschoon geestelijke operaties e.d. voorlopig nog zijn voorbehouden aan enkelen die leven in een milieu dat dat accepteert, zullen andere vormen van zelfgenezing en genezing van anderen toenemen. Het impliceert dat harmoniseren van anderen (daar komt het eigenlijk op neer) niet alleen een genezend proces op gang brengt in stoffelijke zin, maar ook geestelijk. Want het is een geestelijke kracht en zal dus op geestelijk niveau eveneens induceren wat erin is gelegd. Verandering van de mens in geest en stof. Dit is zeer interessant.

Dan weten wij: de mens heeft een uitlaat nodig voor alle dingen. Het is met zo'n uitlaat soms ook als bij een auto; de knalpot is een beetje kapot. Je hebt dus een uitlaat nodig en je zoekt die b.v. in kunst.

Een kunst die abstract is, wordt maar zelden begrepen. Maar op het ogenblik, dat een kunst een aura zou kunnen hebben, wordt ze intuïtief ontvangen. Veel meer mensen zullen kunst gaan scheppen. En veel minder mensen zullen met hun kunst opscheppen, ook dat. Veel meer mensen zullen leren dat uitdrukking van innerlijkheden op duizend-en-één manier kan gebeuren.

Wij zullen minder richtingen zien in de kunst. Zoals we hetzelfde hebben gezien bij het geloof. Ook daar valt de gerichtheid een beetje weg

en wordt het geheel wel heel sterk op de persoonlijkheid gericht. Bij kunst is dat hetzelfde. Maar er is een overdracht. Het blijft bij een overdragen van waarden. Hoe beter die waarden met hun intentie kunnen worden overgedragen, hoe beter iets kan worden beseft.

Een kunstenaar kan denken aan een kosmisch probleem en dat dan uitzetten in een aantal roestige metalen vlakken, onder vreemde verhoudingen aan elkaar gelast en ergens verheven tot puinhoop aan de rand van een snelweg of bij een openbaar gebouw. Dan zeg je: Dat zegt mij niets. Of je zegt: Ik vind het vormenspel wel mooi, maar de intentie, de beleving erachter valt weg. Dit betekent, dat de constructeur niet meer de kunstenaar kan spelen. Maar tevens betekent het dat de kunstenaar, zelfs als zijn constructie vanuit een ander opzicht misschien wat te wensen overlaat, in staat is een denkbeeld te projecteren dat een ieder, die ook maar even naar het voorwerp kijkt, zich er even op concentreert, daardoor a.h.w. gegrepen wordt; hij wordt erdoor beroerd.

Wat zou het een mooie wereld kunnen zijn. Een wereld waarin een balletdanser niet meer in de ogen van de één kunstenaar par excellence is, in de ogen van een ander een gymnast die op muziek huppelsprongen maakt die weinig betekenen. Dan gaat het er ook niet meer om: is het een soort egotisme, een jezelf willen vergoden en laten zien. Het is dan gewoon de vraag: kan de kunstenaar het ballet beleven? En dan zullen we zien dat de lichamelijke beheersing van een Nurejev wordt vervangen door een nieuwe Nurejev die in feite de geestelijk intensiteit van zijn beleving gebruikt om die in gebaren en sprongen, die dan misschien wat minder goed zijn, uit te drukken. Als je dat doet, dan is het duidelijk dat je ook andere dingen beter gaat begrijpen.

Als je in een slachthuis staat en je bent ongevoelig, nu ja schietmasker voor en bom, je bent klaar. Maar als je weet wat de dieren beleven voordat het zover is, dan vraag ik mij af, of je niet lang tevoren kotsmisselijk bent weggelopen voordat je aan die taak zoudt kunnen beginnen.

Wij krijgen een selectie. De ongevoeligen zullen zich nog steeds bezighouden met taken die op het ogenblik ook bestaan. De gevoeligen echter, zonder dat ze daarmee een heersende kaste gaan vormen, worden degenen die boven deze taken verheven een inhoud in het leven scheppen die zelfs voor de grifbesnaarden, de ongevoeligen, onontbeerlijk is geworden.

U kunt zich geen wereld voorstellen in een vernieuwing waarin alles wordt geleid. Trouwens als alles precies gelijk zou zijn, dan zou de aardigheid eraf zijn. Maar u kunt zich misschien wel een wereld voorstellen waarin alle verschillen op een zodanige manier op elkaar inwerken en elkaar aanvullen dat we daardoor een eenheid verkrijgen met veel meer actuele mogelijkheden dan elk van de delen voor zichzelf ooit zou kunnen waarmaken. Een deel van de verandering zal liggen in het ontstaan van dergelijke lichamen.

Dan denk ik onwillekeurig aan al die secten van de laatste tijd: de Roodhemden, de Roodrokken, de Geeljassen, de Kaalkoppen enz. Er zijn gemeenschappen buiten de gemeenschap gevormd en die worden gedragen door een suggestief overwicht van een enkele persoonlijkheid. Dat neemt echter niet weg dat, ongeacht de juistheid of onjuistheid van de dominerende persoonlijkheid, er een totaal nieuw menselijk contact, een andere relatie tussen de mensen ontstaat. Dat loopt van een betrekkelijk kleine commune tot heel grote bewegingen die mijnentwege de krant lopen rond te venten. Al deze groepen zijn nu bezig om een onderlinge verstandhouding op te bouwen.

Die verstandhouding is echter nog gebaseerd op gezag. Op het ogenblik, dat de verlichting steeds sterker wordt, wordt het gezag in verhouding zwakker. Maar de eenmaal bereikte band, de eenmaal bereikte eenheid blijft bestaan.

Wat dit kan betekenen kan ik u demonstreren aan de hand van een voorbeeld van een dorp in India aan de grens met Pakistan. De mensen daar zijn noodgedwongen begonnen aan een soort coöperatieve samenwerking o.m. door gezamenlijk producten af te voeren, onderling hun verbouw van bepaalde gewassen en de productie van bepaalde goederen af te spreken. Daar is het mee begonnen. Ze hebben daardoor een betere watervoorziening gekregen. Ze beschikken over energie. Ze hebben zelfs elektrische energie. Ze kunnen dus meer doen. Maar gelijktijdig zijn die mensen onderling afhankelijker van elkaar geworden.

Nu had de regering van dat dorpje best een showcase willen maken, want het ligt vlak bij de grens. Ze wilde laten zien hoe zij, de Hindoes, gevorderd zijn. De dorpelingen bekeken dat en zeiden toen: Wij willen dat niet. Wij kunnen geen helpers en leiders aanvaarden. Wij willen graag met u praten over die zaken, maar wij willen het zelf zijn die overwegend beslissen. Ieder van ons weet wel iets. En als wij allemaal samen het doen, dan is dat voor onze gemeenschap het meest juiste. Dat is heel typerend, vooral omdat ook verschillende kasten in dat dorp wonen die in dit geval als eenheid optreden.

Het is het besef, dat een gemeenschap die eenmaal deze afhankelijkheid en daarmee ook een mentale en geestelijke band heeft opgebouwd die je niet zonder meer door anderen kan laten beroeren. Ze kan zich niet meer, zelfs niet door de meest verlichte meester, laten overweldigen. Ze kan schouwen, ze kan concluderen, ze kan ervaren en op grond daarvan zelfstandig een richting bepalen. Dit is een van de meest fantastische dingen in dit vernieuwingsproces.

Het is niet alleen een verandering. Neen, het is werkelijk een vernieuwing. Een vernieuwing waardoor mensen teruggaan naar de oude dorpsgemeenschap (die was ook zeer hecht met onderlinge sociale controle), maar gelijktijdig daaraan toevoegend een mentale samenwerking en vreemd genoeg wat ze noemen 'de zieleband' een gevoel van innerlijke verbondenheid waardoor men op elkaar nog heel anders en veel beter is gaan reageren. Toch heeft dat dorp zijn tradities behouden.

Mensengroepen zullen hun tradities nog lange tijd behouden, maar de tradities zijn niet meer overheersend. Ze zijn het décor waartegen het geheel zich als een multiple persoonlijkheid aftekent. Voor het eerst mensen die niet moeten worden opgezweept om voor het volk, het vaderland, de koning, de republiek of de juistheid van de leer te strijden. Mensen, die gewoon innerlijk weten op welk gebied ze 'neen' moeten zeggen, maar dan ook allen te samen en met al hun mogelijkheden en vermoogens. En op welk punt ze heel rustig kunnen zeggen: Laat maar eens zien.

Het zal heel veel van de strijd, die er op het ogenblik in de wereld bestaat, eenvoudig uitroeien. Per slot van rekening, je hebt geen atoomwapens nodig als je bereid bent om met de ander in contact te treden en toch je eigen persoonlijkheid te kunnen bewaren.

Een van de grote angsten zowel bij de socialisten als bij de kapitalisten (of moet ik zeggen de Russen en de Amerikanen, dat is volgens de termen van beiden ongeveer hetzelfde) is dat het denken, de geplogenheden van de ander in het eigen gebied de overhand krijgen. Dus feitelijk strijden zij grotendeels voor uiterlijkheden, die machtsverhoudingen of sociale en economische verhoudingen uitbeelden. Neem dat weg, wat blijft er over? Harmonie en disharmonie, zeker.

Een harmonie wordt dan niet meer bepaald door land, volk, geloof, maar alleen nog door je eigen wezen, je eigen geestelijke uitstraling en misschien ook door de contacten die je langzamerhand hebt opgebouwd met de wereld van de geest.

Waar harmonie is, is samenwerking mogelijk. Waar disharmonie is, is er een afstoting zoals bij gelijke polen van een magneet. Dat wordt gewoon

uit elkaar gedreven. Dat is niet zoals nu in een conflict een overwinning. Het is een automatisch je distanciëren. En door die distantie ook de mogelijkheid gewinnen om van de afstand waar het niet meer storend is bepaalde facetten van anderen toch nog te leren kennen. Ik geloof, dat dat een opzienbarende verandering is.

Nu zult u zeggen: Je hebt het allemaal opgebouwd op spanningsval en spanningsoploop. Ik heb het u geprobeerd uit te leggen. Het hangt samen met de beweging in de ruimte.

Er zijn bepaalde ruimtelijke situaties waarin we stormen kennen. Die stormen worden soms magnetische stormen genoemd, soms hebben ze daar een andere naam voor. Zo'n storm moet u zich niet voorstellen als een storm op aarde. U moet eerder denken aan een waterval; iets wat je onweerstaanbaar dreigt mee te sleuren, tenzij je daarvan afstand kunt nemen. Dergelijke stormen zullen de aarde en zelfs ook de zon binnen afzienbare tijd treffen. Vermoedelijk zal het eerste contact zijn over een kleine 40 jaar. Dan zullen daardoor zowel de baan van het zonnestelsel als ook de krachtsverhoudingen in het zonnestelsel materieel tijdelijk sterk veranderen.

Ik voorzie geen grote ijstijd, wel een tijdelijke terugval van zonne-activiteit voorafgaand aan het directe contact met de feitelijke stromingen in de ruimte. Ik denk, dat we daarin heel veel voor mensen onrustbarende zaken zullen zien. Maar ze zijn alle van voorbij gaande aard en niet van fatale aard.

Deze verandering, deze storm, is het waarschijnlijk ook die de ommekeer in krachtsverhouding op zeer korte termijn nogal sterk doet oplopen. Laten we zeggen 20 volt boven norm voor geestelijke zaken en bepaalde gevoeligheden en 20 volt beneden norm voor bepaalde stoffelijke mogelijkheden en lichamelijke zaken. Wat leidt u daar nu uit af? Ik denk het volgende:

De mens blijft behoefte hebben aan een zekere hoeveelheid stoffelijke energie. In deze stromingen gekomen kun je die niet meer chemisch of anderszins eenvoudig opwekken. Het enige dat overblijft is grijpen naar de geestelijke kracht. Dit betekent, dat de omzetting van geestelijke krachten in stoffelijk handteerbare krachten bij het begin van deze werking en het verdere verloop ervan (het is een stormpje van een jaar of tien) dus zeer sterk zal toenemen.

Heb je eenmaal geleerd met geestelijke krachten te werken en die om te zetten, dan denk ik dat je dat niet meer vergeet, ook als het niet meer nodig is. De eerste paraplu koop je misschien omdat je anders helemaal wegspoelt door de regen. Maar heb je haar eenmaal, dan neem je die vaak mee, omdat je denkt dat het misschien gaat regenen. Als een dergelijke paraplu moet u dus het gebruik van geestelijke krachten zien: iets wat u eenmaal heeft verworven en wat u niet voortdurend gebruikt, maar dat u kunt inzetten op die ogenblikken dat het werkelijk noodzakelijk is.

Wat allemaal daaruit voortvloeit, daar zullen we het een volgende keer misschien over hebben. Laten wij nu vaststellen, dat in zekere zin een bewustwording en een inwijding aan het gebeuren zijn. En dat in de komende tijd voor de mensheid een zodanige inwijding in geestelijke mogelijkheden en krachten zal plaatshebben dat hierdoor het wezen, de geaardheid en zelfs de manier van werken en optreden van de mensen sterk zullen worden beïnvloed.

Aquarius is geen droom. Aquarius is een werkelijkheid. Niet een of ander fabelland, een soort El Dorado vol geestelijke kracht en menselijke broederliefde, maar echt een verandering omdat de mogelijkheid om je te handhaven steeds sterker gaat afhangen van je vermogen om bepaalde geestelijke krachten op de juiste manier om te zetten en te gebruiken. Gelijktijdig

neem je de geestelijke waarden en waarschuwingen bewuster in je op zodat je beter en sneller kunt reageren op datgene wat in je wereld noodzakelijk is. Dit is het proces dat zich op dit ogenblik voltrekt.

De veranderde spanningen waarover ik sprak zijn in feite het begin van deze omwentelingen. In deze tijd is het totaal van de aanwezige energieën minder dan 1/10 van datgene wat zich op betrekkelijk korte termijn gaat ontwikkelen. U maakt alleen een vage beginfase mee. Verheugt u zich daarover, want wie eenmaal het begin heeft gezien, zal misschien het beloofde land niet betreden, maar als Mozes op de berg zeggen: 'Toch kan ik mijn ogen rustig sluiten, want ik heb gezien.'

Kijk om u heen en u zult zien. Beseft in uzelf en u zult weten. Maar als u dan stoffelijk niet de volledige ontplooiing van Aquarius haalt, tenzij u op herhalingsoefening komt, dan is dat ook geen zonde. U heeft een grootse tijd meegemaakt. U heeft het begin van wisselende spanningen gezien en daarmee een vernieuwing beleefd die voor het hele verdere geestelijke verloop van de mensheid van uitermate grote betekenis zal zijn.

-8-

DE KOMENDE ESOTERIE.

Het zoeken naar een innerlijk pad is bijna zo oud als de mensheid, beter gezegd de menselijke beschaving. Het innerlijke pad op zichzelf heeft lange tijd los gestaan van een werkelijkheid die controleerbaar was. In een wereld waarin alle menselijke bestrevingen materialistisch waren, waren geestelijke bestrevingen ofwel onbegrijpelijk, danwel wij hebben ze volkomen verkeerd geïnterpreteerd, zoals in de tijd van de alchemisten.

Nu komen wij in een periode waarin de innerlijke mens zichzelf gaat beleven. Ik mag u in herinnering brengen dat er LSD-trips zijn geweest, goede en slechte, waarin mensen werden geconfronteerd, zonder het helemaal te beseffen, met delen van hun werkelijk ik en de harmonieën die daarin bestonden.

Mensen beleven steeds meer zonder helemaal te begrijpen wat er gaande is. Hun innerlijke onvrede, hun innerlijke onrust zo goed als hun plotseling innerlijk verheven zijn, hun rust of zelfs hun confrontatie met een onbekende grootheid. Altijd weer ziet de mens dit als iets wat niet helemaal betrekking heeft op zijn werkelijke wereld.

De nieuwe esoterie moet een esoterie zijn die de innerlijke mens verbindt met het geheel van het waarneembare en van het beleefbare. Je kunt geen scheiding maken tussen stof en geest, wanneer je zelf in de stof leeft en een geest bezit. Je moet de geestelijke waarden en werkelijkheden weten om te zetten in datgene wat stoffelijk beleefbaar is. Je moet anderszins ook het stoffelijk beleefbare zijn geestelijke betekenis kunnen geven zodat je de werkelijke invloed daarvan op je innerlijk wezen voortdurend beseft. Dat wil zeggen, dat de nieuwe esoterie niet meer een abstractie is; een filosofische richting zonder meer. Het is eerder een experiment; een zoeken naar het onbekende zowel in je eigen wereld van mens als in je innerlijke wereld als geest. Het is het huwelijk tussen stof en geest dat steeds grotere nadruk zal leggen op de werkelijkheid die buiten alle tijd en buiten alle mensen bestaat.

De nieuwe esoterie moet u zich niet meer voorstellen als het medita-

tief neerzitten zonder meer. Het is het innerlijk vinden van een waarheid en dan het onmiddellijk op de proef stellen van die waarheid in de feiten die je om je heen ziet. Dat is niet alleen meer het innerlijke beleven van het licht. Het is het projecteren van het licht, het werken met het licht zodat de werkzaamheden die je verricht op zichzelf een manifestatie worden van het licht dat je in jezelf meende te ervaren.

Er zijn tijden dat je ongetwijfeld even zult afwijken van de innerlijk juiste weg of dat je stoffelijk gezien misschien andere dingen moet doen, moet beleven en aanvaarden dan je innerlijk wenselijk acht. Want je bent een mens en je bent gebonden aan de wetten van de wereld. Je bent een wezen van de eeuwigheid en je bent gebonden aan de invloeden van de sferen die je ondergaat. Maar je zult steeds meer leren hoe je deze samen kunt brengen.

Het grote probleem van de nieuwe esoterie is niet meer het vinden van de innerlijk weg en de innerlijke vrede, maar het vinden van een pad dat zowel de stoffelijke wereld als de innerlijke wereld samenbrengt en in deze samenvoeging de mens bewust maakt van een leven dat niet alleen op aarde bestaat, maar de mens doet uitstijgen tot in de sferen. Zodat hij alles samenvattend elke schrede die hij zet op de stoffelijke wereld die schrede gelijktijdig en verantwoord doet vanuit het standpunt van alle geestelijke werelden waartoe hij in zijn bewustzijn reeds behoort.

Dit is een wat zonderlinge benadering van esoterie, want de meeste mensen houden zich nog steeds bezig met filosofieën, met symbolen en wat dies meer zij. Zeker, symbolen zullen in de toekomst wel een rol spelen, maar ze zullen niet meer het symbool zijn van door anderen vastgestelde onveranderlijke waarheden. Ze zullen eerder de uitdrukking zijn (het stenogram) van een innerlijke beleving en de manier waarop deze stoffelijk beleefbaar kan worden gemaakt.

Het is niet meer het opstapelen van stellingen totdat je eigenlijk van de feitelijkheden verwijderd bent en niet meer in staat om te beseffen wat je feitelijke wereld en je feitelijk wezen in werkelijkheid zijn. Het is wel degelijk een langzaam overgaan van de torenende hoogten van een innerlijk denken naar de praktische waarden die voor je gehele wezen op dit ogenblik gelden. Zoals al eens is gezegd: Je kunt niet gelijktijdig op aarde de een zijn en in de geest de ander. Scheidingen, zoals op het ogenblik nog al te vaak worden gemaakt, zijn dan niet meer denkbaar.

Het beschrijven van cirkelgangen die de ziel maakt door alle sferen zal ongetwijfeld nog een tijd een rol spelen, maar het is niet meer de uitbeelding van een onveranderlijke werkelijkheid waarin je door helle- en hemelwerelden gaat of opstijgt tot de hoogste sferen en dan afdaalt tot het mens zijn om vandaaruit door de diepste sferen weer terug te keren tot het mens zijn. O neen, het wordt veel meer een eenheid.

De eenheid is niet gelegen in de verschijnselen maar in de kern waarmee die verschijnselen verbonden zijn. Je kunt zeggen: Het schuitje van de draaimolen draait vanzelf rond, maar de werkelijkheid is gelegen in de as waar omheen alle schuitjes van de draaimolen draaien. Als je de as beseft, dan ken je de werking van de molen. Zo is het ook met het leven.

Al datgene wat als een schijnbare cirkelgang ronddavert in deze wereld, steeds weer zichzelf herhalend feit na feit, wordt gedreven door een werkelijkheid die de kern uitmaakt van alles. Met deze kern zijn alle verschijnselen verbonden, alle gebeurtenissen, alle mogelijkheden.

De innerlijke weg zou je moeten voeren tot die as. Maar als je bezig bent met de as en je beseft niet ^{de} zij beweging brengt, dan weet je nog niet wat ze is en wat ze betekent. Maar als je de as kent en ziet

wat ze is, dan heb je daardoor een beeld gekregen dat zelfs, als je in een schuitje zit en wordt rondgeslingerd, je het geheel van de molen doet beseffen, alle mogelijkheden en gevaren daarvan doet kennen en als zodanig je één maakt met het geheel.

Die term van eenwording vinden wij in menig filosofisch geschrift terug. Het is de droom van een mens om één te worden met allerlei hoge waarden en zo a.h.w. ontheven te worden van de werkelijkheid die hij zelf doormaakt. Maar de moderne, de nieuwe esoterie zal dat niet meer toelaten.

Je begint met wat je bent. Je begint niet met datgene wat je zou moeten zijn, maar met dat wat je wezenlijk tot stand brengt, wat je wezenlijk waarmaakt. Vandaaruit ga je zoeken naar de kracht die dit alles mede in beweging zet. En die kracht dan steeds intenser belevend, steeds meer benaderend ga je ook steeds meer begrijpen waarom de onvermijdelijkheden optreden.

In de vernieuwing van de esoterie zal men minder spreken over voorbestemming en ook minder spreken over de absolute vrijheid om een bepaalde weg te gaan. Men zal begrijpen dat datgene wat je eens bent geweest in het begin, toen je eerste bewustzijn is ontstaan, nog steeds mede bepalend is voor al datgene wat je nu bent en wat je nu doormaakt. Men zal begrijpen dat omgekeerd al datgene wat je bent geweest en nu bent en nog zult zijn te samen de werking en de mogelijkheid van die kern, van dat werkelijke ik bepaalt.

Eens was esoterie, zoals Aesopus het zo mooi uitdrukte, dromen onder een bloeiende boom, terwijl je gezeten bent aan de enorme ravijn waardoor de Tijd stroomt. Nu is het gelijktijdig in de tijdstroom meegevoerd worden en de gehele tijdstroom overzien. Het is niet meer de bewustwording die je langzaam maar zeker verheft tot een hoge wereld. Het is het begrip waardoor alles samenvloeit.

In de werkelijke esoterie van deze tijd gaat het vooral om de versmelting van werelden. Het langzaam maar zeker samenvoegen van al die werelden en sferen waarin je hebt bestaan en nog zult bestaan, waarin je op welke manier dan ook bent bevoertuigd, opdat je uit het geheel de zin van elke wereld en elke deel-manifestatie - hoe en waar dan ook - zult kunnen begrijpen. Het is een ken-u-zelve, maar nu niet meer gericht op één klein deeltje van de persoonlijkheid, maar een instictief kennen van het geheel door een voortdurend bewuster deelhebben aan alle werelden waartoe je behoort.

Dat wil zeggen, dat de moderne esoterie langzamerhand in de vernieuwing grenzen gaat verliezen die op het ogenblik nog angstvallig worden getrokken. Grenzen van diëtetiek bij de een, van sexualiteit bij de ander, van verplichte regels en verplichte meditatie bij een derde. Al die dingen vallen weg. Want om het ware ik te beleven is het noodzakelijk je wereld samen te voegen met je innerlijke erkenning, met je innerlijke wereld. Dat kun je alleen doen, als er geen regels zijn, maar als je vanuit je innerlijk besef van de totaliteit die je bent voor jezelf die regels schept waardoor je intenser en vollediger weer jezelf zult zijn.

Het einddoel van de esoterie is het erkennen van God zo Hij in je woont. Een God, zoals Hij in mij woont, is het ideaalbeeld van al wat ik zou kunnen zijn en al wat ik ben geweest. Dat ideaalbeeld wil ik geen God meer noemen. Ik wil het beleven als een deel van de totaliteit, een deel van de werkelijkheid die tot mij behoort. En dan pas kun je zeggen:

De esoterie vernieuwt zich wezenlijk. Dan kun je zeggen: De veranderingen zijn niet alleen maar verschuivingen geworden. Ze zijn een grotere eenheid, een grotere uitbreiding van vermogen en bewustzijn. En dat lijkt mij het doel van alle zich vernieuwende esoterische bestrevingen. Dit lijkt mij de zin te zijn van al datgene wat we in deze tijd doormaken

en van alle geestelijke mogelijkheden die daarbij voor ons door het gebeuren mede worden geschapen.

Ik hoop, dat u dit zult willen overwegen. Niet omdat ik denk dat u allen esoterici zult worden, maar doorgewoont omdat ik hoop dat u in begrip voor verruiming van besef en beleving tot een betere benadering zult komen zowel van hetgeen u bent in uw wereld en wat de wereld voor u is, als van die innerlijke werkelijkheid die in dat alles toch voortdurend een rol speelt.

V I S I E.

Ik zie. Ik schouw door het leven. Ik geef mijzelf een beeld van werkelijkheid waardoor datgene wat ik ben, datgene wat ik vreugdig ook beleef of lijdt voor mij een zin gekregen heeft waaruit de totaliteit tot mij spreekt, zelfs in elk deel waarin de dag door het beleven breekt.

Visie. Het is het samengaan van al wat tot één naam geworden de werkelijkheid omschrijft, terwijl het voor het beleven toch nog deel na deel, streven na streven en breukdeel weer na breukdeel blijft.

Ik wil in mij het zijn beleven als eenheid, als realiteit en niet slechts als in duizend dreven verdeelde kleine werkelijkheden waardoor mijn wezen aarzelt om te treden daar waar het ik zegt: Ik moet gaan.

Een visie is jezelf verstaan en uit de veelheid van beleven het beeld van het ik met al verweven, totdat het al spreekt in het ik en zo de werkelijkheid ook buiten alle grenzen om je altijd begeleidt tot zuiverheid en tot de harmonie waarin het ik zichzelf mag wezen.

Dat is mijn visie op visie. U heeft misschien een andere visie. Maar je moet altijd heel voorzichtig zijn, want visie ontaardt heel snel in een visioen. En als er een taboe erkend zou moeten worden, ik meen dat dat eigenlijk niet zou mogen, maar als je het zoudt willen doen, dan zou ik het visioen taboe willen maken, omdat het alle werkelijke visie onmogelijk maakt.

-:-

MOZAIEK.

Wat stukjes steen van verschillende kleur,
wat brokken glas te saam gesmeten.
Hoe kun je weten wat het wordt,
wanneer je niet de tekening kent
waarin het al wordt saamgevoegd?
Toch rijst er eens een statig beeld
uit deze dingen saamgebracht,
iets wat je schoonheid kennen doet,
Een vreugdig schone pracht.
Bezie het leven: daar liggen,
saam gegooid, geluk en ongeluk,
politiek en goëdsdienst,
verwachtingen die lang gebroken zijn,
onrust, vreugden en wat pijn,
gedachten, oorlog en geweld,
een tijd ook van wat vrede,
wat goederen en geld.
Het ligt dooreen gesmeten;
de grondstof ook voor ons levensmozaiek.
Maar wijl de tijd vervliedt
en ons dit alles niet te meten schijnt,
kent het bewustzijn niet
hoe stuk na stuk verdwijnt
uit het leven.
Doch het wezen dat weet, de ziel die begrijpt,
bouwt uit het dagelijks gebeuren
als mozaiek een kleurenspeel,
dat wordt tot klank
en stamelt ons een heilige naam.
Gevangen is des levens doel
in een verleden dat geen werkelijkheid meer heet,
omdat het eenmaal was
en reeds een nieuw gebeuren in 't leven is getreden.
Zo wordt uit kennen en verleden opgebouwd
een levensmozaiek dat nog niet is voltooid.
Nog volgt ons 's levens pijn en de vreugde
van een ogenblik van zelfvergeten.
Toch is de naam in 't diepste wezen neergeschreven
een kracht die deel maakt ons van kosmisch zijn
en leven dat deel van leven blijft.
Zo omschrijft de Schepper in ons Zijn wezen
en beelden wij hoe wij door Hem geschapen zijn.
Dat is des levens mozaiek,
gebouwd uit onbetekenende delen
waarin nu kleur en lijn worden tot licht en eeuwigheid
en als belofte reeds nu diep in ons weten leven.

!-:-:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

mediamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

DECEMBER 1984.

30e jaargang.
Nummer 3.

ZELFPROJECTIE

Projectie van het geestelijk ik.

CI blz. 27

Sinterklaas
Nieuwsgierigheid

CI " 31
CI " 34

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

Veranderende grenzen

CII " 27

Deze aarde

CII " 36

Ster-avond

CII " 40

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijk toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

ZELFPROJECTIE

LES III.

PROJECTIE VAN HET GEESTELIJKE IK.

(Door een technische storing is het eerste gedeelte van de les niet op de band gekomen.)

.....Er zijn zaken waaraan u zich niet kunt onttrekken. Karma, zeggen de gelovigen dan. Maar karma is ook datgene wat u door uw eigen bewustzijn veroorzaakt. Ziet u dus karmische werkingen in de toekomst waarvan u zegt: Ik vind ze niet aanvaardbaar, dan is het heel erg belangrijk om eens even na te denken of de beslissingen, die u op dat ogenblik krachtens uw geaardheid en de omstandigheden misschien zouwt willen nemen, wel de meest juiste zijn. Heroverweeg ze.

Een bekend denker (aan onze kant overigens) heeft eens gezegd: "Het heden is het punt van werkelijkheid dat ligt tussen de ervaringsdroom van het verleden en de ervaringsdroom van de toekomst." Hij had volkomen gelijk.

Het heden is voor u altijd echt; het is het enige dat reëel bestaat. Morgen bestaat nog niet. Gisteren bestaat niet meer. Als een mens zich dat kan realiseren, dan gaat hij ook begrijpen dat het belangrijk is om niet een totale ontwikkeling te overzien, maar hoe hij in het heden op de nu bestaande mogelijkheden en problemen zo goed mogelijk reageert.

Onze uittredingsdromen zijn in feite waarschuwingen. Maar die waarschuwingen zeggen niet welke richting we moeten uitgaan. Ze zeggen alleen wat er zal gebeuren als we de huidige richting verder volgen. Dit zijn een paar punten die toch het overwegen wel waard zijn.

In het volgende deel van mijn betoog kom ik tot een heel belangrijke vraag: Is het mogelijk om bewust het verleden of de toekomst te zoeken? Tot nu toe hebben wij het gehad over uittredingen e.d., maar die zijn allemaal betrekkelijk willekeurig. Kun je naar je eigen verleden teruggaan?

Als u vandaag met problemen zit die voor uzelf (het behoeft niet voor de wereld te zijn) van grote betekenis zijn, dan is het misschien de moeite waard om in geconcentreerd denken zo'n probleem terug te brengen tot een werkelijke essentie.

Wat is wezenlijk fout? Denk aan die fout in verband met uzelf en probeer langzaam maar zeker a.h.w. beschouwend op te gaan in de betekenis die uw probleem zal hebben voor uw gehele wezen. Op dat ogenblik schept u een zekere relatie met alle soortgelijke ervaringen die u ooit ergens op de spiraal van de tijd in stoffelijke vorm heeft doorgemaakt. Er zullen dan bepaalde beelden zich even aan u opdwingen. Ze zijn niet opdringerig, maar ze

ontstaan gewoon; u kunt ze even niet afschudden. Vaak zijn het enkele woorden of begrippen. Deze woorden of begrippen kunt u gebruiken om terug te gaan naar die ogenblikken waarin dit probleem u op een andere of mogelijk verkeerde wijze werd opgelegd. Bij de ervaring zult u altijd getrokken worden naar die incarnatie en die situatie waarin het gelijke of vergelijkbare probleem voor uw verdere ontwikkeling van het grootste belang is. Wanneer u tien keer de ervaring heeft gehad, is er toch maar één die er op dit moment uitspringt omdat er een groot aantal overeenkomsten zijn.

Droom dan maar rustig weg. Probeer u te realiseren dat u de droom zo goed mogelijk moet onthouden. Door enkele aantekeningen te maken na het ontwaken kunt u dat over het algemeen aardig terugvinden. U heeft dan de voor u op dit moment belangrijkste aanwijzing.

Heeft u angsten t.a.v. het lot van de wereld, dan moet u niet denken dat u kunt zien of er b.v. ergens op de wereld atoombomben vallen en hoe ze zullen vallen. Alleen als u er zelf direct bij betrokken bent, zult u het wel kunnen zien. Maar u kunt wel kennis nemen van een aantal van die feiten.

Het is in de moderne tijd aannemelijk dat, wanneer er ergens - al is het maar strategisch - een atoomwapen wordt gebruikt, er kort daarna in radio, televisie, krant of op een andere manier daaraan ruchtbaarheid wordt gegeven. Deze dingen kunt u wel vernemen. Maar als u het in de krant leest, vergeet nooit even naar de datum te kijken. Als u dat bewust wilt doen, kunt u die datum constateren. U kunt dus nooit het gehele lot van de wereld overzien, maar wel datgene wat u zelf in verband met dit gebeuren beleeft direct of indirect.

U kunt misschien een verhaal dromen dat u door een ander later over een dergelijke ramp wordt verteld. Maar dan zult u ook dromen dat iemand het u vertelt. Denk dan niet, dat het de geest is die u komt waarschuwen. U bent in uw eigen toekomst verzeild geraakt en u ziet beelden van personen met wie u dan te maken zult hebben.

Denk ook niet dat u zo gemakkelijk even kunt doordringen tot deze of gene persoonlijkheid in de sferen, deze of gene persoonlijkheid elders op aarde. Dat is natuurlijk mogelijk. Wij hebben het daar al over gehad om het ik zo te programmeren dat de projectie bijna automatisch plaatsvindt. Maar vergeet niet, dat de projectie niet wordt bepaald door de werkelijkheid. Dat er (ik heb het al de vorige les verteld) een overeenkomst moet zijn van 80 % of meer met de werkelijkheid om contact te kunnen maken.

Dat betekent, dat wanneer u uittreedt naar een kennis die b.v. in Australië, Canada of in Vuurland woont, u de voorstelling van de persoon moet ontwerpen; de omgeving kent u immers niet. En dan moet u, zodra u de persoon duidelijk ziet, om u heen kijken en dan zult u de omgeving zien.

U kunt ook niet zeggen: Ik ga een patient behandelen. Ik kijk even naar zijn foto en het is gebeurd. Ik weet, dat er geestelijke genezers zijn die zo werken. Zij leggen een foto voor zich neer, ze kijken er niet eens naar en dan zeggen ze: Ik genees. Dat is natuurlijk erg leuk. Het kan erg renumeratorief zijn, maar het haalt meestal weinig uit, tenzij zo iemand getraind is om het beeld volledig in zich op te nemen. Dat wil zeggen, dat hij op dit punt een soort fotografische waarneming heeft en dit beeld van de werkelijkheid dan volledig in zich verwerkt. Pas dan kan de kracht goed gericht worden. Dat zijn allemaal dingen waar u even aan moet denken.

Als u bezig bent met een patient, dan heeft u vaak het idee: ik zend nu uit. Laten we zeggen om 10 uur, dan is de bijeenkomst afgelopen en kunt u beginnen. Maar dan moet die patient het ook om 10 uur ervaren. Wacht even! Hier is het besef van noodzaak - zelfs onbewust - zoals dit in de patient bestaat mede bepalend voor het tijdstip waarop uw kracht bij die patient merkbaar wordt. Het kan dus gebeuren dat u nu kracht uitzendt

die twee dagen geleden is ontvangen en dat u nu kracht uitzendt die pas over twee dagen wordt ontvangen. Het is maar een kwestie van nadenken. U bent niet zo tijdgebonden als u denkt.

Als je werkt met krachten van een andere sfeer of probeert te werken met de krachten van de geest, dan bevind je je in een wereld die niet gebonden is aan de zuiver stoffelijke tijdslijmieten en tijdsverhoudingen. Het resultaat is, dat andere waarden bepalend gaan worden voor het moment waarop op aarde de overdracht wordt geconstateerd. Misschien is ook dat interessant om eens na te gaan.

Als u probeert een patient met geestelijke genezing te bereiken, dan kan het wel zijn dat u een beetje vroeger of een beetje later met hem bezig bent en dat de patient de warmte, waarover ik de vorige keer sprak, niet op de goede tijd heeft ervaren. Hij zegt b.v.: Die warmte heb ik toen niet ervaren, maar de dag daarvoor heb ik toch een eigenaardige ervaring gehad! Of hij zegt: Heb je nu aan mij gedacht, want.... Terwijl u toen niet aan hem heeft gedacht.

In dat geval namelijk is er een tijdsverschuiving geweest. Die tijdsverschuiving werd bepaald door het optimale moment van behoefte bij de patient plus de wil waarmee de kracht werd uitgestraald en de juistheid van het beeld waarmee ze door u werd gericht. Dit zijn punten waarover de mensen meestal niet nadenken.

Zij denken: als ik het vandaag doe, dan moet het ook vandaag gebeuren. Ja, als u het door de telefoon doet. Natuurlijk, omdat er dan een andere schakel is gelegd en in beiden het gelijke tijdsbewustzijn aanwezig is.

Maakt u een afspraak, dan wordt het al wat moeilijker. Want als u zegt 9 uur, dan kan het zijn dat u pas om 10 uur begint en dat de ander het toch om 9 uur merkt, want dan is hij erop ingesheid. Of omgekeerd, dat de ander visitie heeft en hij merkt het dan om 11 uur, terwijl u om 9 uur al heeft zitten zweegen en zweten om de kracht eruit te krijgen. Dus realiseer u: de tijd staat niet zo vast.

Het ik is in zeer grote delen van zijn samenstelling niet gebonden aan de stoffelijke tijdssequentie. Er is op aarde een overspringen van tijd mogelijk in beide richtingen. Hierdoor kunnen resultaten worden verkregen die niet te maken hebben met uw eigen ingrijpen of waarbij u zich afvraagt wat de relatie is. Kennis van het voorgaande kan u dan helpen om dit op welke wijze dan ook te constateren.

Er is regelmatig sprake van een tijdsverschuiving. Is deze willekeurig vanuit uw standpunt, dan wordt ze bepaald door behoeftemomenten. Blijkt ze een vaste regelmaat te hebben, dan kan ze ook nog te maken hebben met bepaalde psychische verschillen tussen u en een patient of de persoon die u probeert waar te nemen.

Er zijn een paar punten die misschien een beetje eigenaardig aan doen in dit betoog. Ik wil toch niet afsluiten zonder nog op een ander punt gewezen te hebben.

Ook als wij proeven doen van een z.g. helderziende waarneming waarbij iemand zich - concentrerend al of niet met behulp van een inductievoorzorg - richt op een persoon, een wezen of een omgeving op grote afstand. Als u die beschrijft, is het niet zeker dat u het huidige beeld beschrijft. Er zijn mogelijkheden bekend waarbij verschuivingen in de toekomst plaatsvinden van 3 of 4 maanden, terwijl ons ook bekend is dat men soms achterloopt.

De helderziende kan zeggen: De persoon is nog in leven, bevindt zich hier of daar. In één bekend geval werd gezegd: Hij is nog in leven en bevindt zich in de Hoge Tatra. Later bleek, dat op die dag de persoon in kwestie in een kalksteenspleet was gevallen en daarbij was omgekomen. Nu zegt men: Dan is de waarneming onjuist. Neen, die waarneming was niet

onjuist, maar de tijd was niet synchroon.

Zo is het anderszins ook voorgekomen dat een zeer bekwaam helderziende zei: Die persoon is dood. Hij bleek later nog te leven. Toch was precies beschreven dat deze persoon door een motorongeluk was omgekomen. Het eigenaardige was, dat die persoon inderdaad door een motorongeluk was omgekomen in de beschreven omgeving, maar wel anderhalf jaar na de waarneming. Ook hier zitten we met een moeilijkheid. Ik wil maar zeggen: Je moet nooit aannemen, dat iets wat wordt voorspeld voor een bepaalde tijd altijd op die tijd zal uitkomen. Dat iets wat je voorspellend droomt voor een bepaalde tijd de eerstvolgende periode zal uitkomen.

U kunt dromen: er komt lente en dan gebeurt dit of dat. Dan zeggen de mensen: Wij wachtten maar op de lente, dan gebeurt het. Maar er gebeurt niets. Er gebeurt zes jaar niets. Het zevende jaar in de lente gebeurt het wel. U bent niet in staat, zeker niet bij helderziende waarneming en bij de meeste vormen van uittreding om, tenzij u een specifieke houvast heeft aan datum, tijd en omgeving, te bepalen wanneer iets gebeurt. Wat ons voert tot de samenvatting van deze les.

Realiseer u: het ik beleeft vaak naast elkaar verschillende fasen van tijd. Dit wordt stoffelijk niet beseft. Het uit zich voornamelijk in droomleven, in visioenen en kan eventueel bij uittreding etc. eveneens tot uiting komen.

Deze veelzijdigheid van het tijdsbeleven houdt niet in dat u losstaat van het heden. Ook niet dat er iets is voorbeschikt. Het houdt alleen in dat bij een verdergaan volgens een nu bestaande tendens of lijn een bepaalde gebeurtenis in de toekomst voor u persoonlijk onvermijdelijk wordt, meer niet.

Het besef van deze vaagheid in de tijd kan u misschien ook helpen om tot een betere waardering te komen van uw dromen, uw uittredingen en zelfs uw contacten met geestelijke meesters en de rest.

Als een geestelijke meester zegt: 'Snuit je neus! dan bedoelt hij niet dat het nu moet gebeuren. Die geestelijke meester is misschien met u bezig in een tijd dat u net een zware griep heeft opgelopen en dat het werkelijk nodig is om nog een contact te kunnen opnemen dat u de neus snuit. U zit nu te snuiten en later doet u het niet, omdat de meester het niet zegt. Dan veroorzaakt u een soort waanzin bij uzelf.

Beste vrienden, het ik en de tijd zijn op een wonderlijke manier met elkaar vervlochten en niemand kan het ontrafelen, tenzij op basis van persoonlijke vaststelling en ervaring en bovendien daarbij nog een voortdurend herzien van de tijdsrelatie aan de hand van zoveel mogelijk bewijsbare, althans aanvaardbare feiten.

Als u dit beseft, dan zullen onze verdere verhandelingen over ik-projectie u ongetwijfeld aanvaardbaarder voorkomen. Want als u niet beseft welke verschuivingen op velerlei gebieden kunnen plaatsvinden, dan zult u alles weer op het heden willen toepassen. En dat is nu juist iets wat niet mogelijk is.

x U vertelde dat in een uittreding een probleem een parallelsituatie in een vorig leven tevoorschijn kan brengen. U geeft dan het advies om dan niet dezelfde oplossing te gebruiken. Dan zegt u: Je wilt bewust uittreden. Ik neem een probleem, ik concentreer mij daarop, dan heb ik kans dat ik weer zo'n parallelsituatie in mijn uittreding schep. Moet ik dan gebruikmaken van de oplossing die ik bewust.....

- Neen. U moet daar geen gebruik van maken. Dat was ook al gezegd. Het enige dat u weet, is welke oplossing u dan dient te vermijden.

x Kan een intense emotie ook dienen als ingang in het verleden?

- Dat is inderdaad mogelijk. Ook uittredingen kunnen door intense bele-

vingen, door emoties worden bepaald. Bijvoorbeeld: Iemand sterft. Hij denkt aan huis en wordt thuis dan waargenomen. Echter niet op hetzelfde ogenblik maar soms dagen later, soms dagen eerder omdat de verschuiving in tijdselement, waarover ik heb gesproken, juist in deze gevallen heel vaak optreedt. Het is dus mogelijk.

Ik heb u enkele punten ter overweging gegeven. Ik hoop dat, wanneer u eventueel deze ervaringen opdoet of ermee experimenteert, u rekening zult willen houden met de verschillende tips die in deze les hebben gestaan.

-3-

SINTERKLAAS.

U zult mij toestaan om in dit 2e gedeelte meer actueel te zijn dan toepasselijk bij het eerste onderwerp.

Wij bevinden ons in de tijd op de vooravond van Sinterklaas. Ik vind deze man een zeer eigenaardige figuur. Als hij in het land komt, is de boot aan.

Zelf moet ik ook zeggen dat hij op mij een wat vreemde indruk maakt. Als een afgekeurde heilige die mijns inziens toch een soort sex-symbool is. Want per slot van rekening, wie loopt de hele stad door en zit zelfs te paard met zijn staf in de hand! Om dan maar niet te spreken van de zwarte volgeling die voortdurend in de weer is met roe en zak. Het welk naar ik meen op te merken sommigen van u enigszins schuin voorkomt, maar desondanks volledig wordt gerechtvaardigd door de feiten.

Als je het mij vraagt, zie je Sinterklaas ook wel eens in een schuine situatie verkeren vooral als hij 25 bezoeken heeft gebracht en bij elk een neutje naar binnen heeft geslagen. Dan zien we Piet en Sint met slagzij en scheve mijter al zingend het kapoentje uithangen.

Wat kapoen op zichzelf zou een toespeling kunnen zijn op de geestelijkheid waartoe hij naar men zegt eens heeft behoord. Een kapoen namelijk is een mannelijk hoen dat een bepaalde functionele mogelijkheid ontbeert door een kleine ingreep.

Ik neem dus aan, dat u dit alles niet al te ongerijmd zult vinden. Trouwens, alles met Sinterklaas moet rijmen en zonder u hier een korte handleiding te verschaffen tot het alsnog vervaardigen van enige verzen voor Sinterklaas (lichtelijk overdreven). Bovendien zijn de beledigingen, die de Nederlandse taal in deze dagen worden aangedaan dermate groot, dat je een jaar nodig hebt om daarover heen te komen.

Als ik dus kijk naar de Sint en al wat daarmee samenhangt, dan valt mij ook nog op dat zeer veel mensen zich plotseling zeer sinterklazig voelen. Ik wil nu niet zeggen, dat ze zijn als uw voorzitter; die heeft een eigen baard. Maar toch hangen veel mensen zich in deze dagen de wel-doende baard om, vullen zich op met banket en spijs om met een ietwat bijna cynische goedwillendheid kleine geschenken en grote verwijten aan anderen uit te delen. En dit alles, vergeet dat niet, terwijl het kerstfeest al in zicht is en de Advent allang is begonnen.

Eigenlijk is Sinterklaas een soort Johannes de Doper van het kerkelijke Kerstfeest. Hij loopt rond roepende in de woestijn (de woestijn van de mid-

denstand) om u middels allerhand electronica en de modernste zenuwspelletjes te bewegen tot het verschaffen van een publiekelijk vermaak waaronder men de naastenliefde, die kerstmis schijnt te vereisen, kan vergeeten wanneer men de kerstgans etc. al heeft verorberd. Nu moet ik toegeven dat er tegenwoordig niet meer zoveel kerstganzen worden verorberd. Daarvoor lopen er met kerstmis teveel ganzen rond.

Van ganser harte wens ik Sinterklaas toe dat hij ooit nog wordt bevorderd tot Kerstman. Want de plechtstatigheid van zijn gestalte en de druipende waardigheid van zijn meestal donker getoonde stem lijkt mij toch ook in de moderne tijd in Nederland niet geheel meer gepast. Als je een heilige tegenkomt die ongeveer galmt als een verkouden dominee terwijl hij paard rijdt, dan weet je het: dat daar is de Sint.

De Kerstman daarentegen geeft ons eigenlijk de leuzen aan waarmee de moderne mens het ingrijpen van de veelwetters en alleskunnners (volgens eigen inzicht althans), die aan het hoofd van de verschillende naties staan, moet worden bejegend. Want is zijn kreet niet: Ha, ha, ha, hi, hi, hi, ho, ho, ho! Kijk, dat vind ik nu eigenlijk voor kerstmis het best. Als je met kerstmis kunt lachen om alle problemen die anderen je als mogelijk voorstellen, dan kun je misschien de tijd ervoor vinden om met diezelfde hartelijke lach een ander een klein beetje meer te geven van datgene wat hij werkelijk nodig heeft.

Mag ik verder gaan zoals ik bezig ben? Of vindt u het absoluut onverantwoord om dit in een cursus te doen. Ik heb nu even vrije tijd. Ik denk, nu ga ik mij eens amuseren, misschien dat een ander er ook wat aan heeft. Zo is dat nu eenmaal. Wat mij betreft, geldt voor mij t.a.v. mijn taak: uit goed voor u.

Als ik u zie, sommigen nog steeds in de spanning van de reeds ingepakte presentjes en het ene dat u nog net heeft vergeten, dan vind ik dat een werkelijk ernstige les over de projectie van de persoonlijkheid eigenlijk niet noodzakelijk is. Toch projecteert de moderne mens zichzelf niet in een Sinterklaas om te vergeten wat een ellendeling hij de rest van de tijd is. Dat mag ik natuurlijk niet zeggen, want hier zitten geen ellendelingen. Maar in de ogen van anderen zou dat misschien toch kunnen zijn. Ik vind trouwens, er zijn zoveel van die gekke dingen.

Als iemand een kerstkindje is, dan kijkt iedereen vertederd, en dan nog liefst met een Limburgs accent. Maar als hij maar een sinterklaas-kindje is, dan kijken ze allemaal bedenkelijk. Nou ja, met kapoentje kun je je dat voorstellen, maar toch.....

Ik zou willen zeggen: Alle sinterklaas- en kerstkinderen, ik heb geen kans om jullie allen te bereiken. Bovendien ziet het ernaar uit dat ik binnenkort weer elders werkzaamheden krijg. Ik zou jullie toch een paar dingen willen toewensen:

In de eerste plaats dat je de onbedachtzame welwillendheid van Sinterklaas weet te verruimen voor de doorvoelde gevoeligheid van het kerstkind.

In de tweede plaats dat je leert beseffen dat de grootste kunst van het menselijke leven nog steeds bestaat uit het medemens zijn.

In de derde plaats hoop ik, dat je ongetwijfeld mijn sexistische opmerkingen (per slot van rekening, er zijn zelfs bewegingen die een Sinterklaas door een St. Katrien willen vervangen) in deze omstandigheden als je blijft voor een keer wilt vergeten hoeveel dingen er verkeerd worden genoemd.

Laten we niet onze zonden bestrijden, want dat zou zelfs zonde van de zonde zijn in vele gevallen, maar laten we eerder eens proberen onze goede kanten beter te gebruiken. En dan bedoel ik heus niet uw beste profiel.

Het is wel gek. Heeft u weleens gekeken naar Sinterklaas? Hij heeft

een gek profiel. Heeft u daar wel eens op gelet? Het begint al, als hij moet uitrijden. Dan zegt Piet: 'zo-de mieter-op!' En als dat ding dan eenmaal staat op de witwolkende pruik, dan zie je een paar tintelogen plus een meestal forse en roodgekleurde neus, omlijst door witte harigheid waaruit zo nu en dan bovendien nog ~~zal~~vende uitspraken klinken ook. Dat geheel is omhangen met een tabberd zodat de vormloosheid van Sint door die van zijn gewaad wordt gecompenseerd. Daar onder zit dan schimmel welke door daarvoor bestemde Pieten over het algemeen wordt voorgeleid op het ogenblik, dat het paard de zenuwen heeft gekregen van de drumband.

Een Sinterklaas die zichzelf verveelvoudigt. Als er één multiple personality is, dan is het Sinterklaas. En deze multiple personality is toch de representant van ons eigen begeren, want wij allen hebben graag iemand die voor ons Sinterklaas speelt. Wij allen willen graag worden erkend met dezelfde gretigheid en misschien ook angstige gehoorzaamheid die aan Sinterklaas nog door onwetenden wordt gegeven.

Wij voelen niet veel voor de dikbuikige Kerstman, al is het alleen maar omdat de gasrekening aan de noordpool waarschijnlijk veel te hoog wordt voor onze beurs. Wij voelen ook niet al te veel voor de knielplaats in de kerststal waar je het eelt op je knieën krijgt bij het beschouwen van de stralende glimlach die nooit verandert, omdat ze allemaal van steen zijn. En dan zou ik het persoonlijk ook nog erg onaangenaam vinden om ergens geknield te liggen waar een engel boven mijn hoofd hangt die elk ogenblik kan landen. Zelfs als hij zegt: Gloria in excelsis Deo.

Neen, vrienden, met kerstmis vereenzelvigen wij ons niet. Bij kerstmis denken wij: Lekker, er is een ander die het voor ons opknapt. Met ~~Sinterklaas~~ proberen wij 't zelf te doen. En dat noem ik nu: persoonlijkheidsprojectie! Om de kleine dingen te doen zijn wij geen van allen te beroerd voor. Integendeel, als wij die op een bepaalde manier kunnen doen, vervullen ze ons met vreugde. Maar als het op de grote dingen aankomt, dan wachten we liever of er een ander is die het opknapt. Het Lam Gods dat de zonden der wereld draagt! En omdat die er dan toch is, stapelen de mensen ze op. Het is toch voor de transportonderneming.

Mijne vrienden, laten we dan maar dicht bij de grond en wat platvloers blijven. Laten wij het over de Sint hebben als een sex-symbool. Waarom niet? Laten we het over Zwarte Piet hebben als een integratie in plaats van een denigrerende voorstelling van de moor. Maar laten we begrijpen, dat blijde kindergezigtjes die de groten zo aantrekkelijk vinden bij het sinterklaasfeest, waarschijnlijk de enige weerspiegeling zijn van de werkelijkheid die achter de schaduwfiguren zit waar achter ze schuilgaat.

Ik heb gezegd dat ik het niet lang zal maken. Ik heb het hierbij niet over mijn leven dat in de eeuwigheid ongetwijfeld nog vele Sinterklazen voorbij zal zien gaan voordat het zelfs maar verdergaat naar andere daken. Ik vind het trouwens jammer, dat in de landen waar ik op het ogenblik werk geen sinterklazen zijn. Dat komt waarschijnlijk, omdat er zoveel hoge heren zijn die altijd aan Zwarte Piet geven.

Ik ga mijn betoog langzaam aan beëindigen. U heeft het waarschijnlijk meer ervaren als een leuke conférence. Ik heb echter een paar dingen gezegd die ook met persoonlijkheidsprojectie te maken hebben. U verleden herleeft voor u met Sinterklaas. U probeert in het heden door uw sinterklazigheden de toekomst een wat aangenamere gestalte te geven. Wat kan iemand meer van u verlangen. Wees uzelf, maar dan zo dat het voor een ander geen onaangename surprise wordt.

Mag ik u een prettige sinterklaas toewensen? En wat dat betreft een heel prettig kerstfeest. Windt u niet teveel op, als er een paar gekke

berichten komen vooral de 26e, de 27e. Het gaat wel weer voorbij. Dan wens ik u een heel prettig Oudejaar met heel veel goede voornemens en een Nieuwjaar waarin u ze slechts langzaam zult vergeten.

Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de les. Nu ik mijn conferentie heb gehouden wordt het natuurlijk ook nog de meditatie plegen.

NIEUWSGIERIGHEID.

Gierigheid op zichzelf is een vervelend ding. Het is het willen hebben, het willen houden en bezitten. Nieuwsgierigheid is het voortdurend willen hebben en bezitten van de nieuwste informatie al is ze maar op een bepaald terrein.

Laat ons niet al te nieuwsgierig zijn, want het meeste nieuws gaat ons niet aan. Maar laat ons bewust zijn van datgene wat we zelf zijn; van datgene wat rond ons noodzakelijk is.

Laten we niet het leven van anderen leven, maar van ons eigen leven maken wat we kunnen. Ik denk, dat we dan veel dichter bij een werkelijkheid staan.

God weet alle dingen, maar Hij is niet nieuwsgierig. Wij weten niets en daardoor zijn we nieuwsgierig. Ik denk, dat nieuwsgierigheid en weten samenhangen. Maar wanneer ons innerlijk weten groeit, zal onze begeerte naar het andere, naar het nieuwe, naar het verborgene steeds kleiner worden, omdat we beseffen in ware wijsheid dat wat we nu zijn, dat wat we kunnen nu wel het beste is wat we nu kunnen bereiken en kunnen zijn.

Het heeft geen zin om ons bezig te houden met het andere zolang we dit nog niet eerst volledig hebben waargemaakt. Dan zullen we groeien naar die geheimen die we nu, al zouden ze ons worden onthuld, toch niet kunnen begrijpen.

Dit is volgens mij een redelijke les waarmee menigeen wat kan doen. En als u nieuwsgierig bent hoe ik daartoe ben gekomen: Ik weet wat nieuwsgierigheid kan uithalen. Ik heb het zelf meegemaakt. Ik geef u alleen maar de raad om haar te bedwingen, want ik heb mijn vingers eraan gebrand. Ik ben bang dat, als u te nieuwsgierig bent, u hetzelfde zou kunnen overkomen.

Wees liever nieuwsgierig ten aanzien van uzelf, Dat is het enige nieuws dat u - zij het zeer bevooroordeeld - volledig kunt waarnemen.

:-:-:-

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

LES III.

VERANDERENDE GRENZEN.

Het zal u zijn opgevallen dat enkele dingen, die voor enkele jaren nog onvoorstelbaar waren, tegenwoordig tot het normale schijnen te behoren. De gewelddadigheid neemt overal toe, ook bij de jongeren. Het druggebruik blijkt niet te beteugelen. De verschillende besparingsmaatregelen blijken vaak averechts uit te vallen, alleen boekhoudkundig is er werkelijk resultaat. En zo kunnen we doorgaan.

Het is net, of alles wat uit het verleden komt en alle overlevende waarden eigenlijk een beetje op de tocht staan. Wil je begrijpen wat er gebeurt, dan moet je je allereerst realiseren dat de mens zelf aan het veranderen is. De eenvoud waarmee de mensen vroeger de dingen aan namen, bestaat niet meer.

Als je vroeger als reiziger in de een of andere stad kwam en je vertelde: ik heb heel veel mensen gezien met één oog in het midden van hun voorhoofd, dan vond iedereen dat buitengewoon interessant en dat was waar. Als je later daarmee kwam, dan moest je wel vertellen waar dat precies was, want eigenlijk wilden ze dat wel eens bij een ander informeren en controleren.

Daarna is er een periode gekomen dat ze zeiden: Dat kan eenvoudig niet, dat is mythologie. Nu is het een tijd waarin men zegt: Het zou toch mogelijk kunnen zijn, maar dan moeten we rekening houden met allerlei condities. En dan denken ze b.v. aan de proeven op de Bikini-atol of iets dergelijks.

Hetzelfde is het met de regeling van de maatschappij. Er is een tijd geweest dat een vorst zei: Zo is het, en dan was het zo. Daarna hebben we de parlementen gekregen. Er waren heren die besloten wat er beslist moest worden en dat werd dan ook heel braaf gedaan. Er zijn nu nog partijen die een dergelijke discipline proberen te handhaven, maar het wordt steeds moeilijker.

Het CDA weet niet wat het moet zeggen, omdat het innerlijk zodanig verdeeld is dat het eigenlijk zelf niet weet wat het wil en daarom ook niet weet wat het moet zeggen. Dit is een betrekkelijk recent citaat van een Kamerlid.

Als je kijkt naar al die zaken, dan is eigenlijk de manier waarop je een maatschappij kunt regelen niet meer te handhaven. Je kunt niet met verbodsbepalingen en nog eens een verbodsbepaling, nog eens een wet daaroverheen de zaken toch nog in het goede spoor houden. Integendeel, het omgekeerde gebeurt. Hoe meer er geregeld wordt, des te meer er misloopt. Heel veel dingen beginnen pas goed mis te lopen als ze goed geregeld zijn, of althans dat heet te zijn.

De mens van vandaag gaat uit van zichzelf. Dat lijkt een tamelijk egoïstisch, tenminste egocentrisch standpunt te zijn. Maar dat is het eigenlijk niet. De mens wordt zich meer en meer bewust ervan dat hij zelf leeft; hij wil zich niet laten leven. Hij wordt zich meer en meer bewust van een eigen wereld waarin allerlei factoren een rol spelen die voor anderen niet eens bestaan of geen betekenis hebben. Hierdoor wordt zijn benadering van het bestaan veranderd.

Zeker, we kunnen zeggen: De gewelddadigheid komt van de televisie, want daar worden elke avond moorden in overvloed geproduceerd. Alleen jammer dat ze hen die de discussie-programma's daar plegen te leiden nooit erbij betrekken. Dat zijn de enigen die door hun overlijden toch de kwaliteit van het amusement omhoog zouden kunnen halen. Dit is niet mijn mening; ik heb die afgelezen van velen.

De grote vraag is niet, of het komt van de t.v. Als u teruggaat naar alle sprookjes, fabels en legenden, de spookverhalen die u vroeger werden verteld, dan waren ze vaak nog veel griezeliger en veel bloeddorstiger dan men tegenwoordig op de t.v. laat zien. Als tegenwoordig Blauwbaard zijn vrouw vermoordt, dan mag je misschien de bloedvlekken zien en de kreten horen, maar de rest mag toch nog niet op de t.v. worden vertoond. Dat kun je alleen doen, als je een bandje huurt waar die film compleet op staat.

Dus wie reëel is, moet toegeven: het is zeker niet het spreken over en het voorkomen van geweld waardoor de jeugd in deze tijd zo opstandig en zo gewelddadig is, zo weinig respect heeft voor anderen.

Maar als je het nu eens omdraait en je zegt dat er bepaalde vormen van geweld zijn die niet meer als zodanig werden herkend en die nu weer als zodanig worden gevoeld, misschien dat je dan verder komt.

Als iemand tegen je zegt, dat je soldaat móét worden, dan is dat ergens een aantasting van je vrijheid, van je persoonlijkheid. Als je het doen wilt, best. Maar als je het niet wilt doen en men dwingt je dan toch of probeert je te dwingen hoe dan ook - met geweld of met moralistische betogen - dan moet je zeggen: Daar klopt iets niet.

De moderne maatschappij is opgebouwd juist op een dergelijke voortdurende onderdrukking van de persoonlijke kwaliteiten en neigingen van de mens. Daar is het hele maatschappelijke bestel eigenlijk een beetje van afhankelijk.

Een mens die egocentrisch denkt, een mens die zonder direct egoïst te zijn zich van zijn uniek zijn steeds meer bewust wordt, zelfs als dat niet rationeel is maar alleen emotioneel, is geneigd om in toenemende mate in opstand te komen. Dan zal men uitroepen: Maar dat geweld dan! Geweld, mijne vrienden, ook het meest grove geweld, is nu eenmaal een product van deze moderne samenleving.

Ja, het is jammer. Er is een fabrieksongeluk gebeurd. Er zijn alles bij elkaar waarschijnlijk 5000 doden en ongeveer 65000 aangetast te verwachten. Wij betreuren het zeer, maar dat wil niet zeggen dat wij nu dergelijke experimenten niet meer zullen doen of dergelijke stoffen niet meer zullen gebruiken. Wat dat betreft zijn er enkele fabrieken van Geigy in Duitsland en ik meen ook één in België waar soortgelijke stoffen zijn opgeslagen omdat ze in onkruidbestrijders en in meststoffen worden verwerkt.

Niemand denkt er eenvoudig over te zeggen: Dit is krankzinnig; dit kan niet. Dat is ook geweld. Zodra grote belangen in het geding komen, zoals dat heet, of het nu zakelijke zijn of andere, dan kijkt men niet op een dode meer of minder. Dan vindt men het wel vreemd dat mensen, die dat zien, voor zich een dergelijke houding prefereren. Dat ze zeggen: Goed, als ik ten slotte toch mag doodgaan, hetzij voor het vaderland of voor de zakelijke belangen van een ander, waarom zou ik dan geen geweld plegen?

Dan zegt men: Dat is onverantwoord; dat kan niet. Een verschuiving van de grens. Dat is niet een verschuiving van de grens die ongunstig is in haar volledige betekenis. Het houdt eenvoudig in dat de maatschappij nu wordt geconfronteerd met haar eigen structuur en beleid. En dat alles wat men anderen liet doen nu door die anderen evenzeer wordt gedaan.

In het geloof zien wij het ook. Het kerkelijke gezag gaat langzaam maar zeker ten onder. Soms begint de kerk zich in de politiek te bewegen en dan vindt ze er nog wat aanhang bij. Er zijn priesters en dominees geweest die eigenlijk heldhaftig waren. Of je nu kijkt naar Polen, Zuid-Amerika, ze zijn er. Maar dan worden die mensen vereerd; dan volgt men hen en niet meer het gezag. Het leergezag is een bijkomstigheid aan het worden. Waarom?

De mens wordt gevoeliger. die gevoeligheid is er voor allerlei impulsen en daar horen ook geestelijke bij. Dan zal de mens niet meer zo geneigd zijn te zeggen zoals de Paus, het Moderamen of wie dan ook: Het is zo. Dan is het waar. De mens zegt: Zij zeggen dat het zo is, maar hoe voel ik het? Ik ben het criterium. Als ik God beleef, bestaat God voor mij. Als ik God niet kan beleven zoals Hij mij wordt gepredikt, bestaat Hij niet zoals Hij wordt gepredikt.

Het is misschien een simpele conclusie; het is een gevolgtrekking. Maar als je innerlijk gevoelig wordt, als de wereld zich gaat uitbreiden (wat op het ogenblik meer en meer gebeurt), dan worden geesten, allerlei paranormale verschijnselen, gevoeligheden, voorgevoelens en dergelijke zaken veel belangrijker dan alle leerstellingen. Dan ga je eerst bij je eigen hart te rade en niet bij de catechismus. Grenzen die verlegd worden!

In de wetenschap is men een hele tijd bezig geweest met het exacte onderzoek. Dat exacte onderzoek ontkende in feite zijn eigen vaak inspiratieve bronnen en bases. Nu echter begint de wetenschap langzaam maar zeker haar grenzen te zien. Ze wil verder. Men probeert dan op een andere manier de mensheid toch te benaderen: dit mens-zijn en het geheel van het wetenschappelijke beleid a.h.w. opnieuw te zien.

Wij krijgen dan de z.g. halfzachte wetenschappen zoals sociologie, politicologie, ontologie en wat dies meer zij. Een hele logos van onbewijsbaarheden samengevat in een uitermate logisch pakket van stellingen die op zichzelf voortdurend door de feiten worden gewraakt. Nu echter begint men te beseffen: Hé, naast het direct bewijsbare moet er nog wat anders bestaan.

Als ik zeg, dat het werken met de levensstromen en het aanbrengen van naalden daarin, zoals de Chinezen doen, onzin is, dan kan ik niet voorbij gaan aan het feit dat je de mens daarmee kunt verdoven, dat er mensen daardoor beter kunnen worden, dat allerlei eigenaardige dingen daardoor kunnen gebeuren. Dan behoef je nog niet de basistheorie te aanvaarden, zegt de wetenschap, maar je moet de feiten in aanmerking nemen. Je moet proberen ze te verklaren. En als die verklaring niet mogelijk is volgens de bestaande normen en waarden, dan moeten we onze normen en waarden zodanig veranderen dat we ook dit verschijnsel mede kunnen omvatten.

Dat maakt natuurlijk ook een wat vreemde indruk als je als leek daarmee wordt geconfronteerd. Aan de ene kant de hardnekkigheid waarmee men de oude waarden probeert te handhaven ten koste van alles. Aan de andere kant de wonderlijke vrijzinnigheid soms waarmee men van exacte methoden en onderzoekingen afwijkt om zich in wezen te bewegen aan de grens van het paranormale, aan de grens van het inspiratieve. Het weten van de mens moet het geheel van de mens omvatten, niet alleen maar een klein stukje daarvan.

Wetenschap kan nooit blijven leven en zich blijven ontwikkelen, indien ze niet bereid is om ook in te gaan op datgene waaruit ze is voortgekomen: uit de mens zelf. Meer en meer wordt zelfs in de wetenschap het mens-zijn mede criterium voor aanvaardbaarheid en mogelijkheid. Dat zal de wetenschap nog niet bewust erkennen, natuurlijk niet, maar in de praktijk doet ze het wel. En dan staan we ook weer voor de verlegging van een grens. De wereld wordt anders.

Wanneer ruimtevaarders naar de maan gaan, dan doen ze alleen wat een middenstander ook doet op een andere manier. Maar wanneer er een sonde wordt gezonden, die tot buiten het zonnestelsel doordringt en daar nog enkele signalen kan afgeven, dan is er ook een nieuwe grens overschreden. De mens staat op het punt om burger te worden niet van een zonnestelsel, maar van een heelal. En ook dat heeft zijn invloed op de gehele mentaliteit van de mensheid. Misschien mag ik het zo formuleren:

Bij de veranderende grenzen, die we op dit moment al kunnen constateren, is de factor van het innerlijke mens-zijn veel belangrijker dan algemeen wordt beseft. De verandering van mentaliteit, die hier langzaam uit voortvloeit, kan alleen tot resultaten voeren, indien ook de samenleving in deze nieuwe mentaliteit, in deze nieuwe ruimere grenzen zich gaat bewegen in leven.

Het proces zou je vernieuwingsproces kunnen noemen. Wij hebben dat al eens eerder gedaan. Dan zullen heel veel mensen zeggen: Ja, maar alle verandering is niet een verandering ten goede. Het ligt er maar aan wat je goed noemt.

Er zijn op het ogenblik factoren in het spel waarvan menig gezeten burger begint te gruwen. Bijvoorbeeld - en niet alleen in enkele landen maar bijna overal - een toename van homosexualiteit. Dat is verschrikkelijk, zegt men. Maar in een situatie waarin de overbevolking van de aarde zo groot is dat tenminste een vertraging van die bevolkingstoename van groot belang is, is het juist weer een factor die begrijpelijk wordt.

Eens was het nageslacht het doel van het leven, van de sexualiteit en van alles. Nu echter is het eerder de betekenis die je hebt voor anderen. Die betekenis behoeft niet te worden uitgedrukt in een gezin dat je voortbrengt. Je kunt dan zeggen: Dat is toch niet goed. Het ligt er maar aan hoe je het beleeft, hoe je bent. Maar is in de huidige zuiver stoffelijke situatie dit niet onvermijdelijk?

Dan zien we aan alle kanten excessen. Als we kijken naar de emancipatiebewegingen, dan zien we toch wel een zeer sterke overdrijving van het vrouw-zijn als een exclusief en ten koste van alles zich verdedigen tegen alles. Je zou misschien beter doen, als je het werkelijke mens-zijn nu eens op dezelfde manier ging verdedigen. Maar ja, het is een overgangsfase.

Bij al die overdrijving blijft er één feit bestaan: in de geschiedenis is het nu eens deze, dan weer gene sexe die in feite de baas is. Maar zolang er een baas-zijn is, is er ook een taakverdeling. Zolang er een taakverdeling is, is er een verschil in belangrijkheid. Je zou kunnen zeggen een soort kasteverskil. Als je echter naar een nieuwe mensheid toe wilt, dan kan ze alleen ontstaan, indien alle mensen als gelijken kunnen samenwerken, indien de verschillen bijkomstigheden worden en de overeenkomsten bepalend.

Ongeacht de dierlijke aspecten die op aarde nu eenmaal zullen blijven bestaan, moet men eigenlijk naar een toestand toe zoals in de sferen waar iedereen zichzelf is en de bijkomstigheden eigenlijk niet veel meer zijn dan een spel, een fantasie misschien, een droomwereld die voortdurend verandert en eindelijk toch zijn betekenis zal verliezen. Ook hier weer in de gang naar werkelijk mens-zijn veranderende grenzen, die tot nu toe het mens-zijn op een bepaalde wijze en in een bepaalde belangrijkheidsgraad meenden te moe-

ten definiëren.

Het is natuurlijk moeilijk om aan te nemen hoe het voor een Zuidafrikaan zou zijn als er in Suweto een profeet kan worden geboren die veel groter is dan alle blanke staatslieden bij elkaar. Maar mogelijk is het. Nu beschouwt men het niet als mogelijk.

Het besef van de mogelijkheid die in elke mens schuilt is het begin van een ontwikkeling van een totaal nieuwe en geestelijk ook veel belangrijker periode van mens-zijn. Het is gemakkelijk genoeg om te zeggen: Vernieuwingen en ontwikkelingen, klaar. Maar waar heb je werkelijk mee te maken?

Kijk eens naar uzelf. U denkt een beetje anders dan u naar buiten toe doet voorkomen. Dat staat wel vast. U bent innerlijk bezig met denkbeelden die u nooit in praktijk zult brengen. U heeft verlangens en wereldvoorstellingen waar u nooit voor zult uitkomen. Integendeel, u vervalst zeelke keer weer, zelfs voor uzelf. Waarom? Omdat u uzelf niet durft zijn.

U wilt een beeld van de wereld zijn. Maar als u nu eens een beeld van God zoudt willen zijn, laten wij dateens stellen, dan zoudt u niets van hetgeen er in u leeft mogen ontkennen. Je kunt geen dualistische mens hebben. Je kunt geen dualistisch Al hebben. Er is óf eenheid óf er is een absolute verscheidenheid. Een van beide. Maar je kunt niet zeggen: Alle dingen komen voort uit God behalve die dingen, die komen voort uit de duivel. En je kunt niet zeggen: Die dingen zijn allemaal goed, maar voor de mens zijn die en die dingen weer niet goed. Die verschillen bestaan eenvoudig niet.

Je moet komen tot een eenheid. Die eenheid kun je alleen bereiken, indien je eerst jezelf erkent voor wat je bent. En al zul je in deze tijd jezelf misschien nog niet kunnen leven zoals je voelt te zijn, je zult toch in ieder geval jezelf moeten toegeven dat je een groot gedeelte van je levenswaarden vervalst en misschien in het verleden altijd al vervalst hebt. Dat is een verandering waarvan steeds meer mensen zich bewust worden.

Het verschuiven van al die grenzen van moraliteit e.d. is geen toeval. Het is geen rage, een mode die door de jaren alleen wordt bepaald. Elk verschijnsel daarvan is een fase die meewerkt tot het meer zichzelf aanvaarden, meer zichzelf zijn van de mens. Dan kunnen we zeggen: Dit is niet slechts een verleggen van grenzen of van een verandering van grenzen, het is een proce van rijping, van bewustwording.

Als we kijken naar de gemiddelde invloed die de geest kan uitoefenen, dan valt het volgende op: In het verleden kon een geest bijna absoluut een mens beheersen alleen door zich voortdurend met die persoonlijkheid bezig te houden. Daarbij was de kwaliteit van de geest niet belangrijk, alleen datgene wat hij voorspiegelde.

In deze tijd is het voor een geest nog steeds mogelijk om een mens te beïnvloeden. Maar deze beïnvloeding is veel meer dan vroeger gebonden aan de kwaliteiten van die mens. Daar moet de geest op inspelen. Nu blijkt reeds dat mensen, die zo worden beïnvloed, zich veel meer bewust zijn van hetgeen er gebeurt dan in het verleden denkbaar is geweest of we moeten bijna een paar honderdduizendjaren teruggaan, naar de oertijd. Dat houdt in, dat de mens zich bewuster wordt van de geestelijke wereld.

Hoe lang zal het duren, denkt u, voordat steeds meer mensen bewust deel gaan uitmaken van de geestelijke wereld? Iets wat u misschien graag wilt, maar wat u nog niet kunt. U zit nog steeds vast aan uw beperkingen, aan uw onvoldoerde aanvaarding en erkenning van hetgeen u zelf bent. Maar ze komen er die mensen.

De geest wordt steeds meer een deel van datgene wat men op aarde is. Zaken die eens als belachelijk en onwerkelijk werden verworpen, als een

heidens bijgeloof werden beschouwd, zoals b.v. reïncarnatie, worden meer en meer aanvaard en zelfs op die gebieden waar men wetenschappelijk onderzoek pleegt te doen steeds meer als tenminste waarschijnlijk erkend.

Kijk, nu zien we wat er aan het gebeuren is. Het verleggen van de grenzen is eigenlijk een nevenverschijnsel. De grenzen, die tot voor kort (tot de jaren 60) hebben bestaan, zijn eenvoudig niet meer in staat om de mens van heden te omvatten. Hoe langer men probeert de oude orde te handhaven, des te groter wordt het deel van elke mens waarop men absoluut geen greep meer heeft. Als de wetenschap exact wil blijven volgens haar redelijkheid en logica, zoals ze die tot nu toe heeft gehandhaafd, dan zal ze ontdekken dat daarnaast een ander soort wetenschap gaat ontstaan die haar op vele van haar gebieden kan overvleugelen.

De oude wereld met haar grenzen is niet meer in staat om de nieuwe mens voldoende te omvatten. En daardoor ontstaan al die misstanden. Daardoor dat geweld. Daardoor ook het fanatisme waarmee bepaalde verouderde begrippen nog steeds worden verdedigd. Vandaar ook die enorme hang naar macht en geweld bij zoveel mensen, want ze zijn bang voor het nieuwe. Ze zijn bang voor het helemaal zichzelf te moeten zijn.

Dan kijken wij eens diep in de mens en zien we dat heel veel mensen in deze dagen nogal eens een duistere trip hebben. Ze dromen van wereldondergang. Ze dromen van een vreemde duisternis waar ze doorheen moeten gaan. Ze dromen van een wereld waarin alle ongevallen op hen af schijnen te stormen alsof het de reclame is van de een of andere levensverzekering. Maar waar komt dat alles vandaan? Zijn ze werkelijk bang voor die dingen? Neen. Die dingen zijn een houvast; daar kun je je aan vastklampen. Je kunt je vasthouden aan de atoombom of je ervoor of ertegen bent. Dat is een angst. Daar kun je bang voor zijn. Daarop kun je al je angst, je verzet projecteren. Dan behoeft je tenminste niet te erkennen dat je bang bent voor een deel van jezelf of voor een deel van de gemeenschap waartoe je behoort, dat je bang bent voor het mens-zijn zoals dat nu wordt gepredikt.

Dan kijken we verder in de mens. Wij horen van allerlei paradijsdromen. Maar al die dromen zijn echt geschikt voor exclusieve groepen. O, het komt in deze groep ook wel voor. De Orde der Verdraagzamen waartoe men op aarde heeft behoord is een soort garantiezegel dat men door een aantal broeders verkrijgt, die eventueel vergezeld van hun hofnar Henri, indien hij tenminste geen straf krijgt voor zijn behandeling van het leven van Sinterklaas, klaar staan om u met een zekere jubel binnen te leiden in een wereld die eigenlijk van de uw niet veel verschilt; die alleen veel aangenaamer is en waarin het weer altijd goed is.

Hetzelfde is het als het uitverkorenen zijn van andere groepen, of het zeker te zullen ingaan tot de wereld der goden of wat elders wordt verteld. Dat is ook weer een ontvluchting aan de werkelijkheid.

Wij kunnen als mensen pas werkelijk een kosmische factor worden, indien mensen - of ze geest zijn of stof - juist door de aanvaarding van hetgeen ze zelf zijn een eenheid weten te vormen met anderen. Het is die werkelijke eenheid, die innerlijke eenheid, die bepalend is. Voor die innerlijke eenheid is men nu bang. Het betekent, dat men zijn illusies moet prijsgeven. Dan heeft men maar liever een waanidee dat alleen voor een beperkte groep geschikt is. Dan zoekt men leidlieden die vanuit de troon van onfeilbaarheid al datgene uittrompetteren waardoor je jezelf anders dan een ander weet en dus beter.

Je bent bang om toe te geven dat je leeft in een wereld, die aan één kant veel leger is dan je durft beseffen. Aan de andere kant vol is van krachten die zo enorm zijn dat je ze eigenlijk niet durft zien voor wat ze voor jou zouden kunnen zijn. Dat is de werkelijkheid. En toch moet je wel.

Je kunt onder de huidige omstandigheden niet alles meer blijven ontken-

nen wat er in je is. Het maakt weinig verschil uit of je een stem hoort, visioenen ziet of alleen zo nu en dan een tik krijgt of last krijgt van allerlei geklop in een tafel waarin toch geen houtworm blijkt te zitten.

Er zijn vreemde dingen. Die dingen op zichzelf zijn niet belangrijk, maar het feit dat ze voor jou werkelijk zijn is belangrijk. Je staat aan de grens van persoonlijke nieuwe werkelijkheden. Het is, alsof je op de drempel staat van een deur. Als ze opengaat, zul je ineens in een heel andere wereld staan. En dan ben je bang.

Je weet nu wat je hebt, je weet nooit wat je krijgt. De meeste mensen voegen dan daaraan toe: Als ik krijg wat mij toekomt, dan blijf ik toch maar liever hier. Want ze zijn geladen met allerlei begrippen die in de werkelijkheid geen rol spelen, maar die hun persoonlijke benadering, hun innerlijk leven voor een groot gedeelte beheersen. Je kunt niet ontkomen aan de veranderingen die zich steeds weer in je afspelen. Je kunt niet alle kleine paranormale verschijnselen eenvoudig opzij schuiven met 'het is lastig, laten we er niet aan denken.

Ach, droom een beetje; dat is toch niet erg. Je moet langzaam maar zeker ermee leren leven. En om ermee te leren leven moet je ook leren dat alles wat de wereld buiten je t.a.v. jou bepaalt alleen maar geldig kan zijn eventueel in je contacten met delen van die buitenwereld, maar nooit voor je innerlijk.

De mens gaat een periode tegemoet waarin innerlijke vrijheid gelijktijdig gepaard gaat met allerlei dingen die men op het ogenblik misschien een beetje minder aanvaardbaar zal vinden. Men zal waarschijnlijk zeggen: Waarom moeten wij ons zo druk maken over mensen die elders verhongeren. Wij moeten gewoon ervoor zorgen dat wij daar geen schuld aan hebben. Wij moeten verder ervoor zorgen dat ze de kans krijgen, als ze willen, om daar wat aan te doen. Verder behoeven wij niet te gaan.

Zij zullen zeggen: Het is natuurlijk jammer dat er een hele hoop mensen zijn die misschien minder valide zijn. Maar laten die dan proberen om op hun eigen manier te bewijzen wat ze voor de gemeenschap zijn en in die gemeenschap betekenis hebben. De gemeenschap is niet verplicht de last van hun tekortschieten te dragen om hun een schijn van volwaardigheid te verschaffen die ze toch nooit werkelijk kunnen waarmaken. **Valse sentimentaliteit.** Die past niet bij een werkelijke figuur. Maar een enorm gevoel van eenheid wel.

De grenzen van een mens gaan zich verleggen van een sentimentsgedreven schuld bewustzijn naar een feitelijke aanvaarding van al datgene wat buiten hem bestaat voor zover die maar kenbaar en waarneembaar is en een gelijktijdig reageren vanuit een eigen innerlijke waarheid en een eigen innerlijke werkelijkheid. Dan zeggen de mensen: Blijft er dan niet veel waardevols achter op de weg? Ongetwijfeld. Veel dingen die betekenis hebben blijven altijd achter wanneer de mensheid verdergaat.

Eens was er een tijd die men tegenwoordig barbaars noemt. Een tijd van slaven. Een tijd van geweld ook, van allerlei eigenaardige wetten, van dictatuur, van absolutisme, van vele goden die vaak ook met elkaar in oorlog waren. Dan zegt men: Het is toch goed dat we daar van af zijn. Maar je hebt toch ook wat achtergelaten.

Je hebt achtergelaten hele culturen waarin geestelijke scholing erg belangrijk was. Je hebt achter je gelaten allerlei belevingen, die suggestief geïnduceerd - ik geef het toe - voor de mens de innerlijke wereld en ook de andere wereld meer benaderbaar maakten. Daarvoor in de plaats is dan toch een eng-geestigheid gekomen. Neemt u het mij niet kwalijk, zo zie ik het nu eenmaal. Een eng-geestigheid die aan de ene kant voor de mens veel meer mogelijkheden gaf tot ontwikkeling, die ook innerlijk bepaalde mogelijkheden tot ontwikkeling in zich droeg op dat ogenblik, maar die niet in staat was om de mens de mogelijkheid te geven om zich-

zelf te zijn. Als je jezelf niet kunt zijn, dan kun je niet waarlijk deel hebben aan God. Dan kun je niet waarlijk deel hebben aan de kosmos. Dan ben je altijd iemand, die fata morgana's najaagt en daardoor niet beseft welke weg hij kiest.

Ik denk, dat de zich langzaam verleggende en verschuivende grenzen een aanduiding zijn dat we gaan in de richting van een mens, die juist doordat hij zichzelf is en zichzelf aanvaardt, gaat komen tot een mensheid waarin het waarlijk mens-zijn veel meer mogelijk wordt, maar waarin gelijktijdig een geestelijk bewustzijn zich ontwikkelt waardoor dat mens-zijn wordt verheven tot zijn werkelijke, zijn meer alomvattende betekenis.

Ja, vrienden, misschien wordt u ook geconfronteerd met allerlei dingen die u onaangenaam vindt. Bijvoorbeeld: Jongeren hebben weinig respect voor ouderen tegenwoordig. Dat is geen wonder. De meeste regeerders zijn ouder. En als je ziet wat die doen, dan valt het respect weg en daarmee ook het aureool van wijsheid dat eens de ouderdom placht te omhullen.

Dat wil echter niet zeggen, dat de jongeren beter en wijzer zijn. Die denken alleen dat ze wijzer zijn. U zult zeggen: Dat vind ik toch jammer. Aan één kant misschien, maar aan de andere kant, zou het niet veel beter zijn, als men werd beoordeeld op grond van hetgeen men wezenlijk is en doet? Niet op grond van wat men zegt te zullen doen. Niet op grond van een diploma dat men heeft behaald, maar op grond van de feitelijke prestatie.

Ik geef toe, juist in deze overgangstijd zijn er een aantal nevenverschijnselen, die voor bijna elk z.g. weldenkende mens onaangenaam moeten zijn. Maar wat zijn de feiten? Als je dat onder ogen durft zien, kom je verder.

Als je kijkt naar de veranderingen in het samenlevingspatroon, b.v. het huwelijk dat zo langzamerhand toch aan betekenis begint te verliezen, dan moet men zich realiseren dat de mensen in het huwelijk heus niet alleen maar de sexuele vervulling of de spirituele eenheid nastreven.

Er zijn mannen die naar een moeder zoeken; bij voorkeur iets jonger en gezelliger. Er zijn veel vrouwen die eigenlijk alleen maar zoeken naar iemand, die bepaalde verantwoordelijkheden van hen wil afnemen. Er wordt heus niet alleen gehuwd omdat er nageslacht moet komen of dat er bezit moet worden samengebracht zoals het eens was. Maar waarom doet men het wel? Om een vrijheid te gewinnen misschien die men tot nu toe niet meende te bezitten. Om iets anders te beleven misschien zodat men zijn eigen opvrede eigenlijk gebruikt als basis voor een samenleving die daardoor al bijna tot mislukking is gedoemd.

Zeker, het is jammer. De tradities waren zo mooi. Maar al die mislukkingen maken alleen maar duidelijk dat er een proces aan de gang is waarbij het niet meer gaat om huwelijk of geen huwelijk, maar waarbij het gaat om mens tegenover mens. Dat het gaat om een relatie waarbij geen macht, geen geweld, geen dwang, geen afpersing een rol behoeft te spelen, als je maar eerlijk durft uitkomen voor wat je bent en zelf durft staan voor hetgeen je wilt en voor wat je kunt.

Het zijn ook deze verschuivingen, hoe beklagenswaard ze ook mogen zijn in de ogen van velen, die mede aanduiden dat we op weg zijn naar een meer kosmische mens.

Het is begrijpelijk. Het duurt nog wel even voordat de eerste bemande raket gaat tot aan de grens van het zonnestelsel. En het zal nog wel iets langer duren, neem ik aan, voordat mensen vrij en in eigen beheer op weg gaan naar de dichtstbij gelegen ster. Je moet daar rijp voor zijn. Je moet af van al dit je vastklampen aan uiterlijkheden, aan macht, aan meerwaardigheid, aan belangrijkheden. Je moet daarvoor in de plaats komen

tot een werkelijk accepteren van een nieuw bestaan, van een nieuwe wereld waarin alle gelijkwaardigheid wordt verondersteld en alleen aan de hand van de direct kenbare verschijnselen wordt geoordeeld.

Voordat de mensheid een gemeenschap wordt waarin de meeste vooroordelen zijn verdwenen dat vergt nog wel enige tijd. Maar de vernieuwing, ook in deze dagen, is voortdurend afleesbaar. En als wij die afleesbaarheid begrijpen en om ons heen voortdurend de werkingen zien van de vernieuwing, dan zullen we niet meer zo geschokt zijn, wanneer de grenzen verschuiven, wanneer de grenzen van macht, van moraal en van al die andere zaken langzaam maar zeker zich bewegen op gebieden die wij nog nooit hebben betreden en waarvoor we misschien bang zijn.

We leren dan wellicht om dat egocentrisme, dat we bij zo velen tot nu toe hebben veroordeeld, te gaan beschouwen als iets wat ook voor ons van belang is. Iets wat in onze werkelijkheid een heel grote rol speelt. Dan zullen we weer met de dichter uitroepen: 'Mijn God, wanneer ik sterf, zo sterft ook Gij!' Omdat wij beseffen dat voor ons het leven wordt bepaald door hetgeen wij zijn, door hetgeen wij bepalen, door hetgeen wij erkennen, door hetgeen wij beleven, ja zelfs door datgene wat we tegen alle werkelijkheid in willen geloven of willen fantaseren. Vanuit die erkenning zullen we meer openstaan voor elk contact dat van elders komt: van de wereld van de geest, misschien van andere werelden in de stof. Andere wegen en andere mogelijkheden.

Veranderende grenzen zijn het bewijs van een veranderende mensheid. Een veranderende mensheid betekent een nieuwe fase van menselijk bestaan, een nieuwe ontwikkeling waarin de mensheid, zeker vanuit geestelijk standpunt, veel meer mogelijkheden gaat krijgen, veel meer werkelijkheidszin gaat bezitten dan ons inziens tot op heden toe het geval was. Einde van de les.

Commentaar.

- x ? De mondelinge vraag is helaas niet te verstaan.
- De mens heeft vaak een innerlijk waarin hem zijn eigen onvolwaardigheid steeds wordt voorgespiegeld. Als hij dan buiten zich een leider kan vinden die hem meerwaardigheidsgevoelens aanpraat en geeft, dan is hij bereid te volgen, ongeacht wat hij daarvoor moet doen. Dat is de basis van fascisme.
- x ? De mondelinge vraag is niet te verstaan.
- Als je met een verlamde of een blinde te doen hebt en je gaat hem als zodanig behandelen, dan maak je hem meer verlamd, meer blind, meer verminkt. Maar als je erkent wat zijn beperkingen zijn en tevens bereid bent om hem als een volwaardig medemens verder te aanvaarden, dan verandert de situatie. De blinde wordt dan niet minder blind, maar zijn blindheid wordt minder een handicap. De verlamde is nog verlamd, maar hij voelt zijn afhankelijkheid minder omdat hij zelf meer moet doen. Dat soort dingen is de juiste benadering. Je kunt niet zeggen: Met deze mensen kan ik mij niet één gevoelen. Je moet zeggen: Ik kan mij één gevoelen met hun wezen, maar ik blijf mij bewust van hun kwalen. Juist in hun kwaal zal ik hen zover isoleren dat zij alleen die hulp van mij krijgen die ze werkelijk nodig hebben om verder te kunnen gaan.

Daarmee is dit eerste gedeelte beëindigd. Dank voor uw aandacht. Aangezien wij elkaar voorlopig niet meer zullen ontmoeten, is het misschien de juiste tijd om u een innerlijk lichtend kerstfeest toe te wensen waarbij de zoetheit van het kerstkind wordt vervangen door het licht van beseffen in uzelf.

2e gedeelte.

Vragen betreffende Les II.

- x In de vorige les is besproken dat er bepaalde ruimtelijke situaties zijn waarin magnetische stormen voorkomen die invloed kunnen uitoefenen op ons zonnestelsel en op de aarde. Kunt u misschien zeggen wat die invloed kan zijn op het stoffelijke bestaan van de mensen die er dan zijn?
- Dat kan sterk variëren, als het zonnestelsel terecht komt in een zeer hevige magnetische storm. Dan moet worden verwacht dat er een buitengewoon hoge zonnevlekken-activiteit optreedt als gevolg daarvan, terwijl gelijktijdig magnetische storingen, eventueel poolstoringen ontstaan bij de verschillende planeten. Het zou in ieder geval - en voor de aarde zou het een grote ramp zijn - ten gevolge kunnen hebben dat alle elektronische en magnetische apparaturen in het ongereede geraken. Zelfs minder hevige magnetische stormen, zoals die nogal eens kunnen voorkomen binnen een zonnestelsel en eventueel door de zon zelf gegenereerd kunnen worden, hebben b.v. reeds ten gevolge dat elektrische uurwerken onjuist functioneren of blijven stilstaan; dat er verzwakking optreedt van computergegevens die op banden of schijven zijn opgenomen en dergelijke. Er kunnen dus ingrijpende veranderingen daardoor optreden.
- Zouden wij een storm van de hoogste sterkte treffen, dan kan worden gezegd, dat de aarde wordt geteisterd door een aantal overstromingen en gelijktijdig door droogte; dat daarnaast grote mechanische en magnetische storingen ontstaan en dat in het allerergste geval (dat staat nooit zeker vast) een betrekkelijk sterke aardasverschuiving optreedt met als gevolg daarvan een groot aantal vloedgolven, vulkanische werkingen, nieuwe stuwingen van de landmassa's en dergelijke.
- x Er is gezegd, dat in deze tijd geen afval van krachten plaatsvond maar een toename in geestelijk opzicht. Hoe moeten wij ons dat voorstellen?
- Een toename van geestelijke krachten kan o.m. betekenen: meer mensen ontdekken dat ze genezende kracht bezitten en werken daarmee. Het kan betekenen: er is een veel grotere gevoeligheid voor de aanwezigheid van de geest. Het kan betekenen, dat iemand sterker dan voordien denkbaar was zijn persoonlijkheid weet te projecteren op anderen en daardoor die anderen gemakkelijker kan bereiken en overtuigen. Het betekent een toename van magnetische, telepathische signalen. Al te samen dus een verhoogde activiteit op het gebied dat normaal het paranormale wordt genoemd in uw dagen.

DEZE AARDE.

De meeste mensen denken aan de aarde als aan een wereld waarop je woont. Zij realiseren zich eigenlijk niet voldoende dat die aarde een geheel eigen structuur, een geheel eigen persoonlijkheid heeft. Om u een klein voorbeeld te geven:

In de kern van de aarde vinden we buitengewoon veel nikkel. Wij vinden daar ook veel ijzer. Daarnaast treffen we daarin een aantal normaal zeer vluchtige elementen aan, maar in een bijna kristalachtige, soms ook in een wat amorfe vorm, waaronder helium, argon en nog enkele andere.

Het is dus een wereld waarvan de gehele samenstelling eigenlijk geschikt is voor een groot aantal reacties op magnetisch terrein. Er komen juist in die kern onder enorme verdichting bepaalde structuren

voor die net geen kristallen meer zijn, maar die toch een eigen lijnen-raster hebben en dus ook een eigen frequentie. Dat betekent, dat de aarde als geheel gevoelig is voor een aantal trillingen en signalen uit de ruimte die aan de bewoners van deze wereld ongemerkt voorbij zullen gaan.

De aarde is bezield; d.w.z. er is een bewustzijn dat zich met de aarde verbonden heeft. Maar zelfs als dit er niet zou zijn, dan zou op grond van alle gevoeligheden (door mij zijn er enkele reeds opgesomd) ze in staat zijn te reageren als tenminste halfleven. Dus b.v. een reactiepatroon als bij eiwitten of misschien bij de meest primitieve een-celligen. De wereld zelf is dus iets wat leeft, laten we het zo maar zeggen. Leven betekent ook, dat er aanpassingsprocessen plaatsvinden.

Als we kijken naar de aarde, dan weten wij dat de wereld zich voortdurend heeft aangepast aan allerlei omstandigheden en situaties. Wie gaat kijken in het Karakorumgebergte of in andere gebergten, wie kijkt naar de rotswanden van de Gran Canyon en de vele andere ravijnen, die kan beelden genoeg zien waaruit blijkt dat zee en land eigenlijk voortdurend van plaats hebben verwisseld. Dat tijden waarin kalksteen voorkwam (dat betekent dus een periode van lage afzettingen en weinig directe activiteit van vulkanen) wordt gevolgd door perioden waarin grote vulkanische activiteit is. Zoals kan blijken uit bepaalde graniet- en basaltlagen en bepaalde ertslagen die dan weer boven de kalksteen liggen.

Het klinkt een beetje ongelooflijk en je kunt het verklaren door breuken in de aardkorst, maar dat een schots zich helemaal zal omkeren, is toch tamelijk onwaarschijnlijk.

De aarde leeft. Haar levensprocessen beschouwen betekent rekening houden met o.m. de z.g. vaste korst van de aarde die in een aantal schotten is verdeeld. Maar het betekent ook rekening houden met de verschillende daaronder liggende lagen waarin o.m. vloeibare gesteenten voorkomen, maar waaronder nog weer andere vloeibare, althans niet vormvaste lagen voorkomen.

De temperaturen die men heeft berekend voor de kern van de aarde zijn niet helemaal juist. Maar als men zover komt dat men die leert bepalen, zal men ontdekken dat er een groot aantal afzonderlijke actiecentra zit in de aardkern ieder met een eigen, zeer intense stralingsbron en een temperatuur die t.a.v. de omgeving kan oplopen tot 2000 gr. celsius hoger.

Als je dat zo bezielt, dan wordt duidelijk: er zijn een aantal kernen waarvan signalen uitgaan die onder meer de aardkorst bereiken, maar die ook invloed hebben op het gedrag van vloeibare gesteenten en de dikte van de daaronder liggende amorfe laag.

Het is een situatie waardoor de mens eigenlijk in een mate van onzekerheid komt te verkeren. Het is gelukkig dat die processen over zeer lange tijden plegen te verlopen. Maar er zijn enkele aanwijzingen dat het b.v. mogelijk is dat in de buurt van Lake Michigan in de Ver. Staten een aanmerkelijke verschuiving op korte termijn mogelijk is. Dan is het zelfs denkbaar dat plotseling op die hoogte vulkanische verschijnselen optreden. Zou dit gebeuren, dan zou dit weer grote invloed kunnen hebben op o.a. het klimaat in bepaalde delen van Canada.

Als u dus alles bekijkt, dan leeft u in een wereld die wordt bepaald door de menselijke visie en de menselijke levensduur, maar waarin de vastheid van waarden, die men veronderstelt, niet wezenlijk bestaat.

Ik zou u nu kunnen vertellen hoe de aarde gesprekken houdt met andere planeten en zelfs met andere sterren. Dat is een feit. Er worden signalen uitgewisseld. En met een beetje goede wil en erkenning van bezieldheid kunnen we erover spreken als een soort communicatie. Maar of we dat nu doen of niet, het feit blijft bestaan dat de aarde resoneert op grond van invloeden die van buiten de aardse dampkring komen. En dan wordt het interessant.

Want invloeden van buitenaf kunnen mensen beïnvloeden. Maar als ze mensen beïnvloeden, dan zijn ze meestal van een kwaliteit die de aarde niet in essentie raakt. Als de aarde echter in haar essentie wordt aangesproken, dan zullen mensen zich van die stralingen veel minder bewust worden, maar ze zullen wel de gevolgen aan de hand van veranderingen op aarde (vulkanisme, verschuivingen van aardtschotsen, verandering in klimaat, verandering in stralingsgordel zelfs) kunnen constateren. De mensen moeten ze ondergaan. Daarbij is de eerste conclusie:

De mens meent wel dat hij heer van deze wereld is, maar in feite is hij de slaaf van de trage en semi-bewuste processen die zich in de aarde afspelen. Zelfs het bestaan en het voortbestaan van het ras, ja, van alle leven op aarde is mede daarvan afhankelijk.

Ik kom nu aan het tweede stukje. Wij weten dat in de aarde een bezielig is. Er is een entiteit die zich daarmee één gevoelt. Bezieling is niet, zoals sommigen denken, een absolute vereenzelviging. Het is eerder een gedeeltelijke vereenzelviging waarbij het merendeel van de aandacht geconcentreerd is op de belichaming maar waarbij de reactie-structuur van de belichaming wordt beïnvloed door deze aandacht.

Stel u nu eens voor, dat de aarde ook denkt. Ze wordt beïnvloed door haar omgeving en door de veranderingen in haar omgeving. Dan zal daardoor haar eigen werking en straling kunnen veranderen.

Wij hebben geprobeerd daarvan enkele dingen te bekijken. Toen bleek o.a. dat in die z.g. gloedpunten met een gemiddelde temperatuur van 2000 gr. celsius hoger dan de omgeving en liggend in de aardkern zeer grote verschuivingen ontstaan. Niet alleen dat bepaalde gloedpunten schijnen te doven, terwijl andere opgloeien, maar er kunnen nieuwe ontstaan en er kunnen oude verdwijnen.

Dat betekent, dat de straling op aarde en de verhoudingen op aarde veranderen. De mensheid wordt beïnvloed door deze relatie tussen de stralingen die van binnenuit komen en de straling die van buitenaf eventueel de aarde kan bereiken. De mensheid is dus ook in haar gedrag, in haar fysieke en voor een deel ook in haar psychische opmaak afhankelijk van de aarde. Een beetje dwaas om dat te ontkennen, vind ik.

Er zijn mensen die zeggen, dat de aanbidding van de zon als een god in ieder geval nog redelijk is, maar dat de aanbidding van Gea (godin van de aarde) eigenlijk onzin is.

De zon en de aarde zijn echter de meest belangrijke factoren die op aarde werken en die bepalend zijn voor de mogelijkheden van de mens. Laten wij dan heel rustig ook erkennen dat je zolang je in de stof leeft voor je belevingen en je mogelijkheden afhankelijk bent van die twee factoren en in het merendeel zelfs afhankelijk bent van de varianten op aarde, omdat deze varianten namelijk in grotere mate invloed plegen te hebben op de ontwikkeling van het leven dan de meestal kortstondige wijzigingen in het stralingspatroon van de zon.

Daar zit je dan. Want als je op aarde komt, dan kom je om ervaring op te doen. En elke ervaring die je moet opdoen, kun je opdoen. Alleen de omstandigheden waaronder die ervaring wordt opgedaan, worden niet door jezelf gecontroleerd; ze worden bepaald door anderen.

Het klinkt een beetje gek, als je tegen een westerse mens zegt: Je moet je toch een klein beetje bewust zijn van het lot. Dat je moet zeggen: Het is de wil van God. Maar zo gek is het eigenlijk niet. Wij behoeven ons niet neer te leggen bij datgene wat we zelf kunnen beheersen. Maar het onbeheersbare moeten we aanvaarden. Wij kunnen er eenvoudig niet omheen. In elke geestelijke bewustwording blijkt, dat de voor ons belangrijke ervaringen liggen in het beheersbare en niet in het onbeheersbare. De wil Gods is a.h.w. onze omgeving, maar onze eigen daadstelling,

onze eigen waardering van het gebeuren dat is ons beleven, dat is onze bewustwording.

Daarmee ben ik dan bijna aan het einde van dit betoog.

Bekijk het nu even zo: Wetende dat wij geen meester zijn van onze wereld, is het dwaas te trachten om onze wereld te beheersen.

Beseffend dat wij meester zijn van onszelf betekent echter, dat wij binnen de omstandigheden die we moeten aanvaarden zelf de koers moeten uitzetten, zelf moeten kunnen uitmaken wat voor ons belangrijk is. En misschien nog belangrijker: wij kunnen onze waardering veranderen. Door onze waarderingen aan te passen aan het voor ons mogelijke komen wij tot een veel optimaler en een veel vreugdevoller beleving van het stoffelijk bestaan dan anders denkbaar zou zijn.

Een mens, die bezig is de wereld te meten aan idealen, aan droombeelden, zal altijd teleurgesteld zijn. Degene echter die zijn idealen meet aan de erkenbaarheid van zijn wereld, zal ze voor een groot gedeelte toch nog uitvoerbaar vinden en daardoor de bevrediging kennen van een welbesteed bestaan.

Wilt u bewuster worden, dan moet u beginnen met de aarde en met uw stoffelijk wezen. Het is dwaasheid om tegen een motorracer te zeggen: 'Het is je wil die het moet doen' en de motor buiten beschouwing te laten. Op de zelfde manier zou het dwaas zijn tot u te zeggen: 'U moet uw geestelijke bewustwording doorvoeren, ongeacht wat de stof is en doet.' De stof is de motor waardoor uw ervaringsbestaan wordt aangedreven, waardoor de vaart in uw bewustwording wordt bepaald. En dan is het de vaardige wijze waarop u binnen die omstandigheden reageert waardoor kan worden bepaald of u de race eventueel wint of niet.

Voor degenen die bang zijn voor het verliezen nog een kleine troost: Er is geen vaste eindstreep. Ieder die aan onze kant komt en het gevoel heeft goed gereden te hebben, krijgt de nodige champagne, zij het in een sprankelend geestelijk licht en niet in een stoffelijke verteerdbaarheid die meestal nog wordt verprutst.

:-:-:

STERAVOND.

De steravond is de geestelijke champagne die kan worden geoogst uit de akker van de Orde.

Steravond.

Het is maar een naam. Steravond zou Sterrit kunnen zijn. Een samenkomen uit alle streken en oorden. Maar geestelijk gezien is het meer dan dit.

Het is een verbondenheid waardoor een deel van de grenzen, die tussen sfeer en werelden bestaan, voor een deel wegvallen. Het is een samenvloeien van krachten waardoor veel meer mogelijk is dan men soms beseft, ook al is die mogelijkheid niet zo fysiek als menigeen zou wensen.

Steravond is een bezegeling van een verbondenheid en een eenheid die bestaat tussen de geest en de stof. Het is een ogenblik waarop men, ongeacht wat wordt gezegd en welk ritueel er wordt gebruikt, de grenzen moet vergeten en zo voor het eerst de werkingen van het onbegrensde misschien ervarend deel worden van een werkelijke wil binnen het gebeuren op aarde.

Deel worden van een werkelijke harmonie die niet ophoudt bij grenzen als dood of wereld en sfeer.

Deel wordt van een eenheid waarin het hoogste licht en het net niet meer volledige duister toch versmolten kunnen zijn. Het eindresultaat is: besef van licht waaruit volledigheid kan worden bereikt en een juister besef van je eigen wezen en mogelijkheden.

Voor degenen, die zich daarvoor interesseren, kan ik u nog mededelen dat de huidige Steravond, gezien haar mogelijk enigszins afwijkend karakter, vermoedelijk quá uitstraling ween zeer effectief zal zijn, maar in indrukwekkendheid voor degenen die alleen op uiterlijkheden letten waarschijnlijk iets minder van invloed zal zijn.

:--:--:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

mediamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

JANUARI 1985.

30e jaargang.
Nummer 4.

ZELFPROJECTIE

Geest en stof als eenheid

CI blz. 35

Moderne heksen

CI " 40

Licht en duister

CI " 46

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

Weten en innerlijk weten

CII " 41

De Politeia

CII " 47

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

ZELFPROJECTIE

LES IV.

GEEST EN STOF ALS EEN EENHEID.

Als je op aarde leeft, zijn geest en stof een eenheid. Dat hebben we trouwens al verteld in de vorige les. Toch heeft de geest veel meer mogelijkheden en veel meer krachten dan je je eigenlijk kunt voorstellen als mens. Er zijn dan een aantal typerende dingen die je kunt noemen, b.v. de paranormale kwaliteiten van de mens.

Als mensen door telekinese b.v. elektrische stromen kunnen beïnvloeden, iets wat in laboratoria redelijk aanvaardbaar is bewezen, dan betekent dit dat de wil (de geest van de mens) invloed kan hebben op de flux van electronen. En dat betekent weer dat je dus in het rijk van de kleinste deeltjes invloed kunt uitoefenen. Zelfs een regulerende en bepalende invloed tegen andere factoren en andere invloeden in. Dat *houdt in*, dat de mens dus kan reiken tot binnen het bereik van het atoom, van de moleculaire structuur en wat dies meer zij. Toch weet de doorsnee-mens daar weinig van. De meeste mensen geven zich niet eens de moeite om te kijken of het wel kan.

Nu zijn er allerlei toevalsfactoren die je helemaal kunt uitschakelen. Er zijn altijd vele verhalen waarmee de mensen zeggen: Ja, het lijkt wel zo, maar of het is bedrog of het is toeval. Laten we nu onszelf eerst eens innerlijk bekijken.

Wat zijn wij? Wij zijn een deel van een totale kracht die we overigens niet kennen. Wij noemen die kracht God, maar we weten er weinig van. Deze kracht werkt in alle dingen. Door het concentreren van onze wil verschuiven we a.h.w. onze wereld in de richting van het punt waarop wij zijn geconcentreerd. Is dat de kleinste delen van de materie, dan zijn we daarin een werkzame factor.

Zouden we dat doen ten aanzien van b.v. het weer of nog erger het zonnestelsel, dan hebben we natuurlijk als persoonlijkheid veel minder invloed dan in de wereld van het kleine. Maar dat deel van de kracht die wij zijn, kan elke andere vorm van kracht benaderen en beïnvloeden in zoverre de eigen energie voldoende is om een evenwichtsverstoring te veroorzaken in het energetisch geheel waarop wij ons richten.

Als wij ons verder realiseren: wij zijn een stoffelijk mens, dan moeten wij ons ook realiseren: een stoffelijke mens heeft een wereldvoorstelling die niet wordt bepaald door de werkelijkheid. Ze wordt bepaald door zintuiglijke waarneming plus een aantal vergelijkingsfactoren en nog een aantal conventies die voor het merendeel emotioneel gebaseerd zijn. Ons wereldbeeld heeft dus niet met de werkelijkheid te maken. Dan kunnen wij dat wereldbeeld *nooit als* volledig vaststaand beschouwen.

We kunnen alleen maar zien dat het voor ons een werkelijkheid is die, zolang wij daarin voldoende geloven, voor ons blijft functioneren. Op het ogenblik echter dat we anders gaan denken, wordt voor ons die werkelijkheid anders. Niet voor anderen, alleen voor ons.

Dat is erg interessant. Want wanneer de stof een is geworden met de voorstelling die de geest heeft, blijkt dat de waarde van de geest bepalend is voor het gebeuren in de stof. Dan zou je theoretisch door muren heen kunnen lopen. De mensen doen dat meestal niet; ze lopen er meestal tegenaan.

Je zou dus elke materiële structuur a.h.w. kunnen aanpassen aan je behoefte om verder te gaan. Je zou bepaalde verschijnselen gewoon door je geest kunnen uitschakelen en dan zijn ze er voor jou niet, maar dan kunnen ze je ook niet beïnvloeden. Als je niet gelooft dat vuur vernietigend is, dat vuur je iets kan doen, dan loop je door het vuur heen en is er niets aan de hand. Het zijn niet alleen de vuurlopers. Er is een heel bekend verhaal:

Een heilige man zit te mediteren, terwijl rond hem de dessa afbrandt. Theoretisch had die man op zijn minst genomen vol blaren moeten zitten. Hij zat niet vol blaren, hij mankeerde niets. Er zat zelfs geen stofje, geen asvlekje op het gewaad dat hij aanhad. De man had gewoon het vuur ontkend en daardoor had het vuur ook hem ontkend.

Nu neem ik niet aan, dat u in staat bent om dergelijke prestaties te volbrengen. Om dat goed te doen heeft u een nogal lange training nodig. Want het werkelijkheidsbesef van de mens is zozeer gebonden aan de conventies die eromheen bestaan dat het bijna onmogelijk is om zich helemaal daaruit los te maken. Maar we kunnen stoffelijk toch wel een aantal factoren zien die twijfel-gevallen zijn, van: is dat nu wel zo? Op het moment dat wij ons die vraag kunnen stellen in de werkelijkheid en in ons iets voelen wat anders is, ontstaat er een z.g. werkelijkheidsverschuiving. Dan hebben we daar een factor gevonden die we kunnen beïnvloeden.

Bij de paranormale genezer is dat b.v. de zuivere aanname dat zijn kracht de kracht van een ander kan aanvullen of dat er ergens energieën zijn die dat voor hem zullen doen. Als die overtuiging meer dan voldoende is, kun je inderdaad genezen. Het is geen gekheid, want je merkt het aan de resultaten. Maar als je denkt: ach, ik zal het maar proberen, het is eigenlijk toch maar, dan is de kans dat je slaagt al veel kleiner.

Op het ogenblik dat je iemand of iemands kwaal - of ze echt is of niet - eenvoudig beschouwt als een waanvoorstelling en je begint dat psychologisch te benaderen, maak je je patient in 9 van de 10 gevallen erger dan hij was. Het is het bewijs, dat onze eigen voorstelling erg bepalend is voor datgene wat we kunnen doen. Niet alleen zuiver stoffelijk, maar ook in geestelijke zin.

Nu is onze geest een entiteit, een wezen, dat in zich een weten bezit. Dat weten kan stoffelijk alleen worden uitgedrukt als een aanvoelen en soms als een onredelijke ingeving, een soort intuïtie. Wij kunnen die dingen natuurlijk opzij zetten. Wij zeggen: Wij moeten rationeel zijn. Dan heeft u er niets aan. Maar als u gaat werken met deze krachten en deze kennis van uw geest, dan ontstaat er een werkelijkheidsrelatie waarin de krachten van de geest stoffelijk ter beschikking zijn en omgekeerd uw stoffelijke problemen niet meer materieel logisch worden opgelost, maar in feite geestelijk en met geestelijke energie tot een oplossing worden gebracht. Dan blijkt, dat er een aantal factoren in de stof zijn die een enorme belemmering kunnen zijn. Om een paar voorbeelden te geven:

Begeerte-element. Als u weet dat u geld nodig heeft en u krijgt bij toeval een lot, dan is de kans groot dat u een prijs trekt. Als u zich voort-

aan de hand van onze Steravond bewezen had kunnen worden.

Bij hoge uitzondering werd hier door eliminatie van bepaalde krachten ingegrepen. Er zijn sedertdien al twee staatsbegrafenissen geweest en de derde is in de maak. Niet dat wij zeggen: O, wat zijn we blij. Wij hebben daar (Rusland) een stel mensen uit de weg geruimd. Deze mensen zijn zoals ze functioneren niet harmonisch in het geheel. Door ze weg te nemen herstel je weliswaar de harmonie niet, maar voorkom je een blijvende disharmonie. Geestelijk kan zo iemand zeer waarschijnlijk toch wel weer begrijpen dat hij moet reageren op het geheel, niet alleen op een klein deel en zal zo iemand na de overgang gemakkelijk weer verder kunnen gaan.

Dit is iets wat eigenlijk belachelijk klinkt. Daar zit de Orde van de Verdraagzamen. Even daarna wordt er een urn bijgezet in de muur om het Kremlin. Het is krankzinnig, maar het is wel gebeurd. Het is gebeurd omdat de geestelijke energie of moet ik zeggen: de totale kracht waarvan de geestelijke energie alleen maar een verschijnsel is, nu eenmaal altijd werkt in de richting van harmonie en evenwicht.

Als wij een eenheid van stof en geest nastreven, dan moeten wij ons dat heel goed realiseren. Er is ook in ons leven een wet van evenwicht. Er is in ons leven een wet van compenserende velden. Wij kunnen ons niet onttrekken aan de voortdurende ingrepen van de totale kracht, omdat wij binnen die kracht nu eenmaal een zuivere functie moeten uitoefenen en dit alleen kunnen doen en ons daarvan bewust kunnen worden, indien en geest en stof dat als eenheid ervaren.

Het is een beetje dwaas te zeggen dat mensen een roeping hebben. U kent dat wel. Sommigen voelen zich tot Jezus geroepen. Zij hebben zich bekeerd en nu behoren ze tot de een of andere secte. Anderen voelen zich geroepen en zijn priester geworden. Of zij voelen zich geroepen om een volk te leiden. Dat is iets wat zolang je eerlijk blijft goed gaat, maar zodra je een beetje meer aan jezelf gaat denken een volksmisleiding wordt.

Die roeping bestaat niet als zodanig. Er is geen stem die zegt: Ik roep u om priester te worden. Of: Ik roep u om christen te worden. Maar als wij die roep horen, dan betekent dit: Je hebt een harmonisch vermogen. Probeer de eenheid te bereiken die je nodig hebt. Dan is roeping eigenlijk ook iets wat te maken heeft en met geest en met stof.

De mens, die geroepen wordt, moet een eenheid proberen te bereiken tussen geest en stof. Hij moet zowel van binnenuit leven als ook in zijn normaal stoffelijk bestaan zo harmonisch en zo juist mogelijk functioneren. Hij mag rustig zichzelf zijn met alle fouten die er eventueel aankleven, volgens menselijke beschouwing dan. Dat heeft helemaal geen belang. Hij moet echter wel harmonisch zijn.

Als je harmonisch bent, dan reageer je op omstandigheden die je menselijk gezien niet kunt kennen. In dit weer b.v. weet je precies wanneer je moet vertrekken om op een bepaalde tijd nog aan te komen op je bestemming. Je weet precies wanneer je van je gewoonte moet afwijken, een andere weg moet volgen, van andere vervoermiddelen gebruik moet maken zonder dat je kunt zeggen: ik weet precies waarom. Maar het blijkt wel dat, als je dat doet het schema waarin je stoffelijk gebonden bent, zolang het maar harmonisch is met het geheel, wordt vervuld. Dat zijn dingen waar de mensen aan voorbij lopen.

De eenheid die we nodig hebben, geeft ons ook nog iets anders. Als stof en geest een zijn, dan zijn we ook een met een van de grote krachten waar men als mens toch tijdelijk bij betrokken en in gevangen is; de kracht van de ruimte zelf.

Nu kunnen wij erover gaan debatteren of de aarde een persoonlijkheid is en vergelijkbaar met de mens of niet. Maar wat doet dat ter zake?

durende concentreert op het winnende lot omdat u met alle geweld die prijs wilt winnen, dan is 999 op de 1000 het zo dat u de absolute niet trekt. Waarom?

Begeerte en voorstellingen zijn gebonden aan stoffelijke relaties, aan de verhoudingen van de gemeenschap. Deze verhoudingen zijn niet reëel. Onthoudt u dat goed! Ze zijn voor u werkelijk, maar ze zijn geen totale werkelijkheid. Dan bent u bezig met iets wat buiten het bereik valt van de geest. U kunt dus de energieën waarover de geest veel vrijer kan beschikken niet inschakelen noch daaruit een voorwetenschap of iets anders gewinnen.

Ik geef een ander voorbeeld dat het tegendeel is: U heeft helemaal geen idee van: ik moet precies weten hoe het met Jansen gaat die in Londen zit. Op een gegeven moment echter ontstaat eenvoudig de relatie. U denkt aan Jansen. Maar dan heeft u ook een aantal gegevens over Jansen. Er kunnen zo emoties, er kunnen zelfs lichamelijke gevoelens worden uitgewisseld, er kunnen denkbeelden worden uitgewisseld. Waarom?

Omdat de relatie op zichzelf zonder meer een erkende is. Ze is niet nader gedefinieerd; ze bestaat eenvoudig. Door het feit, dat u deze als bestaand aanvaardt, zal uw geest eveneens dit als een voor u bestaande waarde beschouwen. En aangezien elk wezen een vorm van energie is, is voor de geest de ander een werkelijkheid, maar een energetische. Het resultaat is, dat die geest dus haar indrukken overstuurt. En aangezien er een aantal stoffelijke normen bestaat is de kans heel groot dat de overdracht gebeurt naar rato.

Met andere woorden: als je aan iemand denkt met een hatelijk gevoel, de ander opeens denkt: die rotvent of die rotmeid. Het is dus absoluut iets waarbij geest en stof samenwerken en dan de stoffelijke normen overschrijden. Dit is interessant, want als we dat nu zeggen t.a.v. verschijnselen, dan zou het sensationeel zijn als ik het ook zou kunnen. Als u het heel ernstig probeert, dan lukt het niet omdat u het te krampachtig doet. Maar als u daarnaast eens stelt: de eenheid stof - geest betekent dat een grotere, maar niet meer rationele wereld wordt betreden waarin de mogelijkheden niet meer door logica of menselijke begrenzing worden bepaald, maar alleen door het vermogen dat de persoonlijkheid heeft tot uitwisseling met andere delen van de totaliteit.

Wij komen dan op het punt dat we zeggen: Die eenheid van stof en geest is toch wel erg belangrijk. Ze is dat voorlopig uit de aard der zaak. Er komt een ogenblik, dat u uw stoffelijk lichaam weer achterlaat. Misschien dat u later nog op herhalingsoefening moet gaan omdat u reïncarneert, maar dat is dan van latere zorg. De geest is nu de blijvende factor, de stof is de vergankelijke factor. Dit is eigenlijk een geloofsartikel. Je moet doodgaan om te weten dat het waar is.

Dit betekent, dat de geest en al datgene wat in die geest bestaat veel omvattender is (ook qua bewustzijn, qua vermogen, qua mogelijkheid) dan je stoffelijk ooit kunt bereiken. Door de geestelijke waarden te aanvaarden als deel van je totale persoonlijkheid en daarop te reageren en daarmee te werken, heb je de beschikking gekregen over een enorm reservoir van kennis dat dan weliswaar gevoelsmatig of intuïtief tot uitdrukking komt, maar dat desalniettemin op een totale werkelijkheid slaat. Het heeft dus niet alleen maar betrekking op één enkel punt, één enkel geval, maar dat in feite het gehele beeld van je leven helpt bepalen.

Dan moeten we nog een stapje verder. Ik heb gesteld: er is een totale energie waarvan we op de een of andere manier deel zijn. Ik stel, ik kan het niet bewijzen. Maar wat blijkt nu? Wanneer ik mij instel op bepaalde vormen van kracht, dan zijn die vormen van kracht werkzaam en gebeuren er de meest vreemde dingen. Dat is een feit dat zelfs

De aarde heeft in ieder geval een fluctuerend krachtveld. Ze heeft in zich een fluctuerende verhouding o.m. ten aanzien van de zon en de planeten. Als ik harmonisch ben met het geheel, dan ben ik harmonisch met de aarde. Dat wil zeggen, dat elke verandering die in het geheel van de aarde plaatsvindt, of dit nu een stoffelijke is b.v. een aardbeving of mijnentwege een te hevige sneeuwbuï danwel een geestelijke, dus een beïnvloeding van stemming; van gebeuren in meer mentale zin. Ik weet het. Ik ben er deel van. Ik reageer erop voordat er een kenbaar verschijnsel is.

Denkt u niet dat dat zo maar een sprookje is. Dieren zijn in vele gevallen als kinderen. Ze leven in harmonie met hun omgeving die eigenlijk niet is uit te drukken in menselijke begrippen. Er zit geen moraal in. Er zit wel genegenheid in, maar toch ook weer niet liefde zoals je dat menselijk bekijkt. Er zit ook geen geloof in, maar er zit wel een vertrouwen of een afhankelijkheidsrelatie in.

De dieren voelen een wisseling van het weer aankomen tegen alle bepalingen van de Bilt in en reageren daarop. Zij weten dagen van tevoren wanneer een bepaald gebied zal worden getroffen door een aardbeving of een vloedgolf en trekken weg behalve, als ze gedomesticeerd zijn. Dan is de mens voor hen een beslissende factor geworden en reageren ze niet meer volgens hun instinct; ze worden alleen onrustig.

Realiseer u dit: een harmonie met de aarde. Maar met veel meer, ook met andere dingen. Want als de aarde een relatie heeft met de zon, dan is de mens, die harmonisch is met de aarde (met haar veld) automatisch ook verbonden met de zon, met haar werking en uitstraling zoals die kenbaar zijn, maar ook met haar fluïdum dat niet kenbaar is, maar dat wel degelijk in het planetenstelsel een rol speelt.

Je bent met alle dingen verbonden. Je gaat intuïtief reageren; menselijk gezien vaak onredelijk. Maar met al die onredelijkheid, inclusief haar terughoudendheden, haar schijnbaar doorzettingsvermogen of enthousiasme, is het te herleiden tot het voortdurend scheppen van de meest harmonische situatie die onder bepaalde omstandigheden mogelijk is gezien alle geestelijke en stoffelijke invloeden die van buitenaf zullen optreden.

Nu een typische opmerking. Ik vraag u, of u kunt meekomen. Nu weet ik, dat u door de manier waarop u bent geconcentreerd grotendeels geestelijk wel kunt meekomen. Maar ik bemerk dat er enige moeilijkheden zijn t.a.v. technische termen die ik heb gebruikt, vergelijkingen die u niet helemaal aanspreken. Laat mij dit nu ook eens zien in het verband stof en geest.

Het is niet belangrijk of mijn argumenten voor u goed of overtuigend zijn. Het is belangrijk of u innerlijk aanvoelt: dit is voor mij juist. Niet: dit is voor iedereen juist, want dat kunt u niet weten. Het is voor mij juist. Datgene wat u als goed aanvoelt, is een factor in uw geest en niet alleen in de stof. De beelden, die ik daarbij verschaft, zijn alleen maar een uitdrukking; de mogelijkheid tot een redelijke benadering daarvan. U kunt dus alleen door uw aanwezigheid en een bepaalde mate van geestelijke overeenstemming, zoals we die op het ogenblik hier hebben, vele dingen opnemen zonder dat u deze verstandelijk kunt verwerken.

Nu nog een typisch verschijnsel: Wanneer er een toestand voor u ontstaat waardoor u emotioneel mede het gevoel heeft: ik moet een argument vinden, dan zult u argumenten, die u heeft gehoord en allang heeft vergeten, u plotseling herinneren of zelfs zonder te weten waar ze vandaan komen ze uitspreken en tegen uzelf zeggen: Hoe kom ik er eigenlijk aan, maar het was wel goed dat ik het heb gezegd.

Dan blijkt dat de harmonie - hoe beperkt dan ook - die wij tijdens een lezing als deze tot stand brengen ook inwerkt op het gebied van de geest.

Daarmee is een invloed geschapen die op uw persoonlijke harmonische mogelijkheid is gebaseerd en die een wisselwerking met de stof veroorzaakt. Deze wisselwerking met de stof is niet tijdgebonden. Het kan zijn dat u haar pas na 20 jaar gebruikt. Als u het nodig heeft, komt het naar voren. Het kan zijn dat u dingen heeft vergeten. U komt dan in een situatie en u denkt ineens: hoe was dat ook weer? U stelt zich dan in (u weet niet eens meer waar u het heeft gehoord) en daardoor vindt u een oplossing, een uitweg. Dat is de reden waarom de geest en de stof zo dicht mogelijk vereend moeten zijn, ook in hun wereldbesef en hun wereldwerking.

Zeker, de geest is een kracht. De stof is een vorm van kracht die zichzelf niet als zodanig beschouwt. Maar als ze een eenheid zijn, dan is de kracht dominerend, is de bewustzijnsinhoud van het geheel ook voor het stoffelijke deel toegankelijk en is daarmee een mogelijkheid geschapen om een innerlijke weg te vinden zonder daarbij tevens de uiterlijke wereld te verloothen of van u af te wijzen. Integendeel, u kunt ze tot eenheid brengen. Dit is het belangrijke punt dat ik vanavond wilde stellen.

Ik zou u willen aanraden om u met deze vraag bezig te houden. Niet dat al wat wij hebben gezegd voor honderd procent juist moet zijn, maar het is een punt van overweging. Denk daarover na.

Vraag u af, of u niet uw intuïtie teveel verwaarloost of misschien teveel de intuïtie gebruikt als basis voor een soort droomwereld zonder iets daarvan in de werkelijkheid om te zetten. U heeft hier misschien toch een leidraad gevonden die het u mogelijk maakt beter uw innerlijke weg te volgen en gelijktijdig een betere uitdrukking te geven aan de werkelijke waarde van uw persoonlijkheid.

--:-

MODERNE HEKSEN.

De hekserij is gebaseerd op bepaalde natuur-harmonieën. Daarbij behoren allerlei astrale gebieden.

Een werkelijke heks is iemand, die toch in feite van een harmonie uitgaat. Zelfs de z.g. boze heksen, die overigens ver in de minderheid zijn, zijn altijd nog aangewezen op datgene waarmee zij harmonisch zijn.

Nu zijn er tegenwoordig mensen die je met enige goede wil moderne heksen zou kunnen noemen. En dan heb ik het heus niet alleen over degenen die ruggelings rond het altaar dansen. Een moderne heks zou je als volgt kunnen omschrijven:

Een vrouw (soms ook een man) die in het eigen denken uitermate eenzijdig is, die harmonieën zoekt op een basis die voor de gemeenschap niet aanvaardbaar is en die bovendien probeert in die gemeenschap werkingen tot stand te brengen die niet in overeenstemming zijn met de wens van de meesten. Vroeger was je in zo'n geval een heks en diende je vbrand te worden. Tegenwoordig ben je een communist en word je van bepaalde functies uitgesloten.

Stel u nu eens voor hoe zo'n moderne heksenbijeenkomst zou kunnen verlopen.

Men komt samen. Die samenkomst wordt altijd gedragen door één denkbeeld, dat dermate overheersend is dat alle gebaren, bewegingen en zelfs gedachten daardoor wordt bepaald. Dat zou dus evengoed een groepje rechtse ijveraars kunnen zijn, een groepje feministen, Rood Front of iets dergelijks. In deze bijeenkomst nu wordt een beeld opgebouwd van datgene wat de wereld moet zijn. Behoren ze tot de goede heksen, dan zullen ze bepaalde dingen in de wereld verbeteren. Niet alleen dat ze zelf iets doen, maar met hun hele denken bevorderen ze in de gemeenschap bepaalde ontwikkelingen.

Hebben we te maken met de slechte heksen, dan zijn ze overal tegen en dan verzetten zij zich alleen. Maar in dit verzet proberen zij gelijktijdig ook geestelijk anderen aan te vallen in hun waarde, hun vrijheid en hun macht.

In de oude tijd waren heksenbijeenkomsten gekenmerkt vaak door het gebruik van bepaalde stimulerende middelen. De beroemde heksen zelf b.v. had een aantal contactgiften in zich. Er zat ook belladonna in en nog zo wat van dat goed. Zo'n zelf werd dan op de blote huid gewreven en had dan een hallucinatoire inwerking. Met andere woorden: men leefde in een wereld die niet de zuiver stoffelijke was. Hetzij een fantasiewereld, hetzij een meer reële wereld die echter voor anderen niet kenbaar was. Daar komt het op neer.

In de moderne tijd is men misschien high en gebruikt men een sticky of misschien nog andere middelen. Of men gebruikt eenvoudig slogans en kreten waarmee men zichzelf opwindt tot men in een toestand van onredelijkheid is gekomen en daarmee een wereld aanvaardt die eigenlijk niet bestaat voor andere mensen. Dat is het kenmerkende van een heks.

Een heks leeft in een wereld die voor anderen zo niet bestaat. Daardoor kan ze ook dingen doen die voor anderen niet helemaal aanvaardbaar en in vele gevallen ook niet te begrijpen zijn.

Veel heksen, zelfs in de moderne tijd, houden zich bezig met pendelen, kristal kijken, kaartleggen om een paar van de meer uiterlijke verschijnselen te noemen. Onder hen zijn bekwame astrologen. Er zijn ook nog wel heksen die zich bezighouden met paranormale genezingen of in andere gevallen met het leggen van vloeken op anderen.

Er is niet veel veranderd. Het enige dat is veranderd, is de mentaliteit van de wereld die eens de werking van de heksen als volkomen reëel aanvaardde, terwijl men nu eenvoudig zegt: dat is onzin en eventuele gevolgen daarvan probeert weg te praten.

Elke wereld, ook de uwe, heeft een groot aantal factoren die niet logisch en niet berekenbaar zijn. Laten we maar beginnen met het meest onlogische van deze wereld.

Het merendeel van de mensen gelooft in goden of een God, in duivels of demonen. Je kunt natuurlijk altijd wel iets vinden dat daar een beetje bij past. Maar nooit kun je bewijzen dat die God beantwoordt aan hetgeen je van die God zegt. Nooit kun je bewijzen dat de duivel datgene is wat je zegt. In het christendom vind ik dat helemaal en ook in bepaalde andere godsdiensten.

Er is één God. Die God heeft alle dingen voortgebracht. Dan is er de duivel. Dat is nu net zoiets als je zegt: God is een locomotief en heeft een tender en die hebben we maar Satan genoemd. Het is een tweeenheid. Je kunt het eigenlijk niet scheiden. Ze kunnen zonder elkaar zelfs niet functioneren, zou ik zeggen.

Kijk, die onlogische religies, die onlogische benaderingen worden door iedereen aanvaard omdat ze op aarde instellingen zijn geworden. Heksen daarentegen zijn nooit aanvaard, want ze vormden een directe macht. Ze zijn in

staat krachten op te roepen waartegen je redelijk gezien geen verweer hebt en waarmee je geen rekening kunt houden. En dat maakt ze tot een bedreiging.

In de huidige tijd proberen ze dat dan weg te lachen. In oude tijden probeerden ze hen uit te roeien. En dan gaat het heus niet alleen om de aantasting van de kerk en het kerkelijk leergezag, al werd dat een lange tijd als een hoofdreden gegeven. Het was wel degelijk vaak dat de z.g. of echte heksen een geestelijke invloed hadden, dat ze bepaalde dingen tot stand wisten te brengen waar de hoge heren (dat waren toen werkelijk oligarchen) het niet mee eens konden zijn. Ze waren een aantasting van de gevestigde orde.

Je kunt zeggen, dat iedereen die de gevestigde orde een beetje intens aantast in deze tijd ook aan een soort heksenvervolgving onderhevig zal zijn.

Wat is het kenmerk dan van een groep die wij als moderne heksen kunnen aanspreken?

Ze heeft altijd een of twee leiders. Zijn het twee leiders, dan is dat altijd een man en een vrouw. Is er één leider, dan is dat in de moderne tijd meestal een vrouw. In de vroegere eeuwen had je de magiër, de man als centrum. Tegenwoordig zie je meestal de vrouw als centrum. In de oude tijd was een dergelijke groep samengesteld uit vrouwen. In de moderne tijd is de samenstelling veelal gemengd.

Elke groep die hieraan beantwoordt, zal dan verder moeten voldoen aan bepaalde eisen. Een ervan is het geloof in het vermogen om dingen te doen die volgens anderen onmogelijk zijn. Je kunt nooit een heksengroep hebben als er niet een enorm zelfvertrouwen is. Een zelfvertrouwen dat een andere werkelijkheid voor zich zo volledig heeft aanvaard dat vanuit die andere werkelijkheid wordt geageerd.

Dan is het verder noodzakelijk dat men zijn eigen vaktermen heeft. Wat dat betreft is er in de moderne tijd een groot aantal groepen die daaraan kan beantwoorden. Men zou het kunnen hebben over rechtsgeleerden, de politici, de medici enz. Elke wetenschap en elke tak van de maatschappij heeft tegenwoordig wel zo'n beetje haar eigen geheimtaal.

Een heksengroep heeft een aantal termen of uitdrukkingen die buiten de norm valt. Soms zijn dat vreemde woorden. Ze worden ontleend aan oude talen: het sanskriet, latijn, grieks. In andere gevallen worden ze ontleend aan dialecten die niet algemeen gangbaar zijn en dan worden verbasterd. Zo zijn er op het ogenblik groepen, die voornamelijk nog in Italië werken en voor een deel in de Pyreneeën, die een aantal uitdrukkingen gebruiken die in feite verbasteringen van Syrische woorden zijn. Ze zijn van hun betekenis volkomen vervreemd, maar als de leden die woorden onder elkaar gebruiken, dan weten ze precies waar ze het over hebben.

Die vaktaal is nodig, omdat een bezwering nooit helemaal in verstaanbare taal kan worden uitgesproken. Een bezwering namelijk moet losstaan van de werkelijkheid. Dat losstaan kan worden bereikt door namen te noemen die anderen niet kennen of die voor anderen een heel andere betekenis hebben. Het kan ook gedaan worden door bepaalde mantrams te gebruiken. Je hebt dus a.h.w. klankrijmen.

Als we nu kijken naar sommige groepen, dan blijkt dat zelfs politiek agerende groepen dergelijke termen soms hebben ontwikkeld. Een geheimtaal die alleen voor de ingewijden helemaal duidelijk is. Dat is een kenmerk van de heksengroep.

Het is toch duidelijk dat degenen, die zich bezighouden met dit hanteren van ondergrondse krachten, moeten leven in een werkelijkheid die niet voor iedereen toegankelijk is. Dat houdt in, dat hun eigen wereld voor hen redelijk is, maar dat hetgeen daaruit voortkomt voor anderen niet rationeel

is. En dan zitten wij metoeten mooi in de boot. Want wat is het eindresultaat?

Moderne heksen komen tot een eigen moraliteit. Ze zijn veel meer gebonden aan hun zeden dan de doorsnee-burger aan de publiek geldende moraal. Dat is in die moraliteit sterk verschillend van hetgeen algemeen gangbaar is, dat is duidelijk. Ze leven in een andere wereld. Voor hen gelden andere wetten, andere rechten.

Dan valt op dat sommige groepen de duivel aanbidden niet omdat zij de duivel als hun heer beschouwen, maar omdat zij uitgaan van het standpunt: God is goed; dan kun je beter de duivel te vriend houden. Je hebt dan van geen van tweeën last. Een heel typerend iets.

Een ander opvallend punt is, dat bij zeer vele van die groepen bepaalde gebeden worden gezegd. In die gebeden treffen we tot onze verbazing dan allerlei engelen en aartsengelen aan die zeer waarschijnlijk uit het een of ander boekwerk, misschien uit de Kaballa, zijn gehaald, maar die wel degelijk voor anderen goede geestelijke invloeden en krachten zijn.

Er zijn heksen die St. Michael, de aartsengel, aanroepen om hun de kracht te geven waarmee zij o.a. het weer, de groei van planten en dieren en ook andere zaken beïnvloeden. Er is een St. Michaelslegioen dat diezelfde St. Michael aanroept om een ieder te vernietigen die het niet eens is met hun enghartige opvattingen.

In de aanroeping blijkt dus ook weer dat de naam op zichzelf niet identiek is met een vaste eigenschap of met de persoonlijkheid, maar dat ze door verschillende groepen wordt gebruikt voor heel verschillende werkingen. De persoonlijkheid die men zich daarbij voorstelt zal dus uit de aard der zaak ook sterk verschillend zijn.

U heeft in het eerste gedeelte naar ik aanneem gehoord dat een geestelijke werkelijkheid altijd dominant is ten aanzien van een stoffelijke. Dat is nu precies datgene wat elke groep, die u onder dat heksenbegrip kunt vangen, in zich draagt. Men heeft niet te maken met de werkelijkheid van anderen, men heeft een specifieke eigen werkelijkheid die niet is gebaseerd op rede maar op gevoelens. Wat dat betreft zoudt u ook de Paus een heksenmeester kunnen noemen, want ook hij werkt eigenlijk met denkbeelden die niet rationeel zijn, maar die door hemzelf als volledig rationeel worden beleefd. Die denkbeelden zijn mede bepalend voor de hele wereld, ook al zal de wereld zich daarvan weinig aantrekken.

Ik heb nog een paar aardige stellingen voor u.

1. Eens waren heksen buitenbeentjes. Nu zijn heksen datgene wat de wereld het meest nodig heeft, omdat alleen heksen een geestelijk tegenwicht kunnen geven tegen een materialistisch-mechanistische organisatie en structuur.
2. Datgene wat heksen als ritueel gebruiken is alleen maar een vorm van werkelijkheidsvervreemding. De werkelijke zin van hun werken ligt in het wereldbeeld dat zij daarmee voor zichzelf oproepen. Een dergelijk wereldbeeld is even werkelijk als elke voorstelling die een ieder normalerwijs zou koesteren.
3. Heks zijn is alleen maar een betiteling. Als u op uw eigen manier met geestelijke krachten probeert te werken, als u daarbij al dan niet in samenwerking met anderen probeert bepaalde geestelijke werkingen om te zetten in stoffelijk gebeuren, dan behoort u tot degenen die als heks worden aangeduid.
4. U kunt nooit werken met magie, hekserij, als u gaan vaststaande wetten aanvaardt. In deze gevallen is het zo, dat de wet die wordt aanvaard de wereld bepaalt waarin u zich beweegt met uw geestelijke krachten en uw

stoffelijke kwaliteiten.

Als u ook nog een paar wetten en regels wilt hebben, dan zou ik het als volgt willen zeggen:

Uw beeld van de werkelijkheid moet beantwoorden aan datgene wat u in uzelf gevoelt. Daarom kunt u alleen op grond van uw innerlijke gevoelens en uw innerlijk weten bepalen welke wereld (de z.g. onwerkelijkheid of tweede werkelijkheid) voor u benaderbaar is. U kunt nooit ingaan tegen datgene wat er in u leeft. Als u eenmaal tot die keuze bent gekomen, dan vloeien juist uit dit innerlijk beleven en de poging tot verwezenlijking daarvan een aantal regels voort. Deze regels moet u strict blijven hanteren. Dank niet, dat u daaronderuit kunt, want dan zullen alle inwerkingen die u heeft opgeroepen ongedaan worden gemaakt.

Een wet, die voor een ieder werkt en geldt, is deze: Mijn beeld van de werkelijkheid plus mijn geloof daaraan is bepalend voor al wat ik kan bereiken, maar ook voor al datgene wat de wereld voor mij gaat betekenen.

Een volgende regel zal moeten luiden: Niets kan bestaan zonder evenwicht. Ik kan geen goed doen zonder kwaad te veroorzaken. Geen kwaad doen zonder ook het goede wakker te roepen. Daarom is mijn keuze niet een keuze tussen goed en kwaad, maar tussen harmonisch met mijn wezen en niet-harmonisch met mijn wezen.

De laatste voor u nog vreemdere regel is deze: Als je nietgeloofd aan een God, kun je nooit een heks zijn. Want het geloof aan een alomvattende oppermacht is noodzakelijk om het spel met evenwichten van macht te spelen dat de basis vormt van alle magie en alle toverij.

Nu denkt u dat ik heel wat moderns heb gezegd, maar een deel van de regels die ik u heb gegeven waren in Griekenland reeds bekend. Een deel van de aanwijzingen die ik gaf hebben o.a. in Rome een rol gespeeld. In Rome hebben we zelfs eigenaardige samenvoegingen gehad waarbij de magie van de Isis-dienst verbondt raakte met de geloofsdienst die officieel werd beleden. Het gekke was, dat die goden elkaar niet beten. Je zou kunnen zeggen: Goden hebben elkaar nooit gebeten. Het waren alleen de mensen die in hun naam elkaar hebben gebeten. Zo kom je het dichtst bij de werkelijkheid.

U denkt misschien: Ach, al dat gezeur over heksen. Er zijn geen heksen. Denkt u rustig zo. Maar als u dan toch gelooft in bepaalde dingen die niet alleen rationeel zijn en u probeert ze waar te maken, dan bent u tevens iemand die als zodanig kan worden omschreven.

Ten Laatste: Onthoud, dat wanneer u zich in een wereld beweegt, een groot gedeelte van uw techniek eigenlijk is aangeleerd. Als u zich door het verkeer beweegt, dan zult u toch per minuut op z'n minst één beslissing moeten treffen. U zult daarnaast afschattingen moeten doen waarbij u waarschijnlijk onbewust uw eigen snelheid vergelijkt met de snelheid van een ander, verder rekening houdt met diens massa, diens meest waarschijnlijke baan en op grond daarvan uw eigen bewegingspatroon uitzet. U weet dat niet eens.

In de magie is het eigenlijk precies hetzelfde. Het is een andere wereld, natuurlijk. Een heks leeft nu eenmaal niet in de wereld die ieder aan kent. Het is een andere werkelijkheid. Maar als u krampachtig moet gaan overwegen, b.v. achter het stuur van een auto, of u moet versnellen of afremmen, dan is het niet meer nodig; dan komt u al in het ziekenhuis.

Zo is het ook in de magie. Zolang u krampachtig bezig bent, maakt u meer vergissingen dan dat u nog een juiste beslissing neemt op het laatste moment. U moet eenvoudig het patroon van de wereld aanvaarden.

U moet u in de wereld a.h.w. instinctief normaal bewegen volgens uw ervaring. En dan blijkt, dat u allerlei dingen kunt doen die voor een ander onmogelijk zijn.

Als u een oude Batavier op het Spui neerzet met de opdracht over te steken, dan garandeer ik u een grote chaos om niet te zeggen een verkeersramp. Wanneer u begint met magie, dan bent u net als die Batavier: Kijk uit uw ogen. Leer eerst het patroon zien van de wereld waarmee u bezig bent, voordat u zich gaat bewegen. En als u zich beweegt, probeer dan niet elke beslissing bewust te nemen, maar reageer instinctief op grond van uw ervaring. Dan denk ik, zelfs als u geen zin heeft om te heksen, dat u toch heel gekke dingen tot stand kunt brengen, als u wilt.

Daarmee heb ik eigenlijk het voornaamste wel gezegd. Ik kan natuurlijk ook wel spreken over de zwarte magie van deze tijd. Dat zijn de mensen die aan anderen illusies verkopen om hun eigen inkomen te vermeerderen en hun macht te handhaven. Die heb je in vele soorten. Dat heet tegenwoordig geen zwarte magie meer, dat is de hogere politiek en de hogere economie. Wat wel heel eigenaardige termen zijn voor een dergelijke gedragsnorm.

De gewone goede heksen waren altijd een beetje ondergeschikte figuren. Als u met geestelijke krachten gaat werken, moet u nooit proberen machtig te worden. Kracht perverteert altijd. Absolute macht perverteert absoluut. Maar door gewoon te werken met de wereld en daarin te leven kunt u voor uzelf een voldoening vinden die niet beperkt blijft tot het zuiver stoffelijke. Daarmee doet u ervaring op en vergaart u weten dat zelfs lang na de dood een heel belangrijke rol blijft spelen voor uw persoonlijkheid.

Daarom, u hoeft niet als u niet wilt, maar als u toch nadenkt over het paranormale, wordt dan maar meteen een goede heks, die in een werkelijkheid leeft waarin de geestelijke krachten even werkelijk zijn als alle andere.

- x Kunt u het verschil zeggen tussen een goede heks en wat wij als een fee kennen?
- Een goede heks komt over het algemeen niet voor in kindervoorstellingen die rond kerstmis in Engeland erg populair zijn; dat zijn feeën. Een fee is overigens geen mens. Feeën zijn oorspronkelijk natuurgeesten die onder bepaalde omstandigheden wel eens optreden als helpers of beschermers van mensen. Dat is toch wel een groot verschil.
- x Zijn natuurgeesten gebonden aan de natuur?
- Het ligt er maar aan wat u onder natuur verstaat. Weer b.v. is ook een deel van de natuur. Ik meen, dat u daar altijd ruim uw portie van krijgt. U kunt natuurgeesten dus niet beschouwen als wezens die gebonden zijn aan een bepaald natuurpatroon zoals u dat kent. U moet ze wel beschouwen als delen van levende processen; dat zijn ze altijd. In Nederland zijn ook wel natuurgeesten. Alleen de kabouters zijn zo'n beetje uitgestorven, maar dat komt waarschijnlijk omdat het de padvinderij de laatste tijd niet zo heel erg goed gaat.

LICHT EN DUISTER.

Licht en duister. Uitersten van het bestaan. Onkenbaarheid en kenbaarheid onverbrekelijk een en toch met elkaar verweven band.

Het duister kan niet zonder licht en het licht niet zonder het duister leven, omdat zij zonder elkander zinloos zijn. Maar als ze dan slechts uiting zijn en niet een eigen wezen en een eigen werkelijkheid, dan is er iets wat hen vereent; iets wat in de versmoltenheid van licht en duister juist de waarheid is, omdat het niet meer kenbare, het niet meer verborgene samen worden tot een waarheid die wordt beleefd en niet slechts aanschouwd.

Wij vrezen voor de duisternis als hoedster van demonen, als wieg van duistere krachten en geesten die in drommen de mensheid bestoken. Wij vereren het licht als de strijdende macht die lichtende engelen zendt die duisternis van de aarde weren.

Maar eens zullen wij leren dat demonen en engelen een en dezelfde zijn, dat God en duivel één kracht zijn en één wezen, verschillend slechts bezien. Bezien door degenen die hen zo noemen.

Dan zullen wij niet meer het licht roemen en het duister veroordelen. Maar wij beseffen: de kracht waaruit al ontstaat, waarvan wij deel zijn, is het enige dat niet vergaat en niet meer opheft zichzelf.

Geen duister verdreven door licht. Geen licht in de domper van duister gedoopt, maar één werkelijkheid waarin het wezen waarlijk is en niet slechts in een vorm en een kennen, in beelden van zichzelf bestaat.

Ik heb getracht een waarlijk beeld te geven van waarheid zoals zij diep in mij leeft, ook al onderscheid ik nog steeds voor mijzelf licht en duister.

:--:--:

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

LES IV.

WETEN EN INNERLIJK WETEN.

Het is misschien een wat eigenaardige samenvatting, maar toch iets waar je goed over moet nadenken. Om een voorbeeld te geven:

De Atlantische mythe wordt door een groot gedeelte van de wetenschap ontkend. Een aantal andere wetenschappen neemt aan dat het wel zo iets geweest zou zijn, maar zij zoeken het overal. De Fransen zoeken het in het vroegere Frans-Afrika. De Grieken zoeken het in de Middellandse Zee vlak bij zich. Er zijn ook nog mensen die aannemen dat het ergens bij Denemarken en Noorwegen heeft gelegen. Dan zijn er ook nog mensen die vertellen dat het in de Caraïbische Zee heeft gelegen. Men heeft ook wel eens uitgemaakt dat het zich in de Sahara heeft bevonden. Dus dat wordt wetenschappelijk omstreden.

Maar nu iets eigenaardigs: Hoe komt het dat allerlei volkeren in veel verschillende delen van de wereld een mythe hebben over grote overstromingen? Dat men een mythe heeft die vertelt dat een aantal dagen de lucht verduisterd is geweest. Hoe komt het dat al die mensen eigenlijk een soortgelijk verhaal vertellen over een paar overlevenden met hun dieren op een vlot, een aak of op een berg die alles hebben kunnen overleven en daarna de stamvaders zijn geworden van een nieuw volk? Je kunt daarover een hele tijd filosoferen. Maar een bewijs daarvoor is niet zonder meer te geven.

Verder is het heel typerend dat, als we proberen die ramp wanneer die gebeurd zou moeten zijn ongeveer in de tijd te plaatsen, dan komen we tot een overstroming waarbij eerst wel water ontstaat en pas daarna eigenlijk de regens beginnen. Uitzondering is de bijbel die een omgekeerde volgorde geeft, terwijl ze het verder allemaal voortdurend hebben over een beschaving die eigenlijk helemaal was vervallen en waar allerlei **zaken** fout zaten.

Als dat nu op één plek op de wereld had plaatsgevonden, dan zeggen we: Nou ja, dat is de godsdienst. Maar als dat op vele plaatsen in de wereld gebeurt, dan moet er ergens een achtergrond zijn.

Kijk, een legende zal in zich natuurlijk iets sprookjesachtig hebben. Er zijn heel veel dingen niet waar. Aan de andere kant zijn heel veel dingen wel waar, want de legende is gebaseerd op feiten. Nu komen we eigenlijk bij het onderwerp waar we het vanavond over willen hebben.

Gezien de wetenschappelijke bewijzen tot nu toe bestaat er geen Atlantis. Er is mogelijk iets geweest, maar we weten niet precies wat. Er zijn geen overleveringen die door feiten kunnen worden gestaafd. Er zijn geen geschriften die duidelijk en kenbaar van deze vroege beschaving, die toch ook enige tijd een stadscultuur gekend moet hebben, zijn overgebleven. Er is niets.

Toch geloven de mensen erin. Zij weten iets omdat ze het van binnen weten.

Dat innerlijk weten is niet te vergelijken met feitelijk weten. Ik geef u een voorbeeld: U heeft allen wel gehoord over die wonderdokters op de Filipijnen, de geestelijke dokters. Er is ook zwendel bij geweest, dat weet ik wel. Maar als we nu naar de Filipijnen gaan en we kijken daar, dan valt het volgende op:

Wij hebben te maken met een volk, dat in feite uit natuurgeloof langzamerhand is gekomen tot een hindoeïstisch licht boeddhistisch geloof dat werd overschaduwd door ongeveer 400 jaar christelijke overheersing, voornamelijk door de Spanjaarden.

Deze mensen zullen voor bepaalde kwalen rustig naar de dokter gaan en ook moderne geneesmiddelen gebruiken. Andere kwalen echter daar zoeken ze de wonderdokter voor op. Het gekke is, dat de wonderdokter met zijn rituelen, met allerlei goochelkunsten, want die zitten er ook bij, vaak meer bereikt voor de genezing van die mensen dan de officiële wetenschappers op papier zouden kunnen doen. Hoe komt dat?

Die mensen voelen innerlijk aan dat er een aantal kwalen en ziekten zijn die samenhangen met een gevoel van isolement, van afgesloten zijn. Je zou kunnen zeggen dat b.v. eenzaamheid de volgende kwalen o.a. kan oproepen: kanker, nierziekten, leveraandoeningen en hart- en bloeddrukkwalen. Dus hoofdzakelijk bloedsomloop.

Als die mensen nu in een ritueel worden verbonden met anderen, dan wordt de eenzaamheid doorbroken. Hiermee wordt onbewust de psychische druk opgeheven die mede oorzaak is geweest voor de kwaal. En nu pas krijgt het lichaam de mogelijkheid zich tegen die kwaal te verweren en zich in daad te herstellen.

Dat is een innerlijk weten; dat kun je niet bewijzen. Wetenschappelijk kun je het niet waarmaken zomin als je wetenschappelijk kunt waarmaken dat de wondergenezers van de Filipijnen inderdaad wonderen van genezing tot stand brengen. Vooral omdat patienten, die niet behoren tot hun cultuur, dan teruggaan naar o.a. Amerika en daar in een heel andere gemeenschap terecht komen. Daardoor blijft het magische van de behandeling eigenlijk een soort herinnering, maar de allegorie is niet de aanleiding geworden tot een feitelijke verandering van de relatie ik - gemeenschap zoals noodzakelijk zou zijn.

Er zijn meer van die dingen. Een mens weet innerlijk dat er een God bestaat. Toch kunnen we niet bewijzen dat er een God is. Als we nu teruggaan heel ver in het verleden, dan vinden we zoonanbidding en dergelijke. Maar wat blijkt nu? De zon is een symbool. Zij is symbool van kracht. Kijken we nu terug naar de eerste filosofieën op dit gebied, dan vertelt de mens dat de aarde met de zon één geheel vormt, één kracht is, één leven. De zon is de kenbare uitstraling van het gehele levensproces dat alles omgeeft. Dan zeg je tegen jezelf: Dat is allemaal wel waar, maar hoe kan ik het waarmaken?

In de oudheid geloofde men daarin. Men zei niet: Het is misschien wel waar. Men wist het. Het eigenaardige is, dat in de oudheid allerlei dingen zijn voorgekomen waar men tegenwoordig geen raad mee weet. Het stilstaan van de zon b.v. Dat is een slag; Joshua bezweert God. De zon staat stil. Is dat waar? Of is het misschien een verschuiving van tijdsbesef. Je kunt erover vechten. Maar als het voor de mensen zeker is dat er iets werkt, dan zal het gebeuren voor hen een bevestiging zijn, maar tevens veroorzaken zij het gebeuren voor een groot gedeelte zelf.

Iemand, die een beetje filosofisch was aangelegd, heeft eens de volgende theorie geopperd: De aarde is vroeger plat geweest, want alle mensen zagen haar plat en dus was ze plat. Tot er iemand was die zei: De aarde is niet plat. Dat waren de Grieken, geloof ik, die het eerst het topje van de mast zagen en dan de rest, die het eerst tot die con-

clusie kwamen. De werkelijkheid is, zegt hij, dat toen de mensen dachten dat de wereld rond kon zijn ze ook rond werd. Die man heeft dat zelfs allemaal gestaafd met jaartallen.

Het is toch wel heel gek, dat bepaalde waarheden plotseling worden ontdekt en dat ze dan binnen een eeuw het gehele denken van bijna alle mensen beïnvloeden. Is het nu zo, dat die werkelijkheid anders is of is het zo dat het denken van de mens de werkelijkheid anders maakt? Een moeilijk probleem waar je wetenschappelijk natuurlijk geen cent mee opschiet.

Wat ons weten betreft, we hebben te maken met de feiten. En de feiten worden bepaald door hetgeen wij zintuiglijk en anderszins kunnen waarnemen.

Er is nog een andere factor: datgene waarvan we aannemen dat anderen het weten. Misschien is dat wel de meest eigenaardige situatie. Ons weten is voor een groot gedeelte gebaseerd op het gezag van anderen. Weet u, of de economische theorieën van de heer Lubbers of van de heer Den Uyl juist zijn? Ik denk, dat er maar weinigen onder u in staat zijn de redelijkheid van hun argumenten technisch en feitelijk te volgen. Het is voor een groot gedeelte iets wat in de lucht hangt. Maar iemand gelooft in Den Uyl, in Lubbers, wat mijbetreft in Lenin en anderen. Het geloof daarin is beheersend voor het gedrag van de mens, maar ook voor hetgeen ze zien op aarde.

Ik wil u geen lijst gaan opsommen van allerlei eigenaardige situaties bij het verklaren van: wij hebben Atlantis gevonden. Wist u dat tegenover de 97 geleerden die bevestigen dat Atlantis in de Atlantische Oceaan moet liggen er 47 staan die zeggen: Het bestaat niet. Het heeft nooit bestaan. Maar dat erruim 40 anderen zijn die allemaal een andere plaats aangeven; soms de Middellandse Zee, soms ergens anders. En als u kijkt waardoor die mensen worden beïnvloed, dan blijkt dat daarbij nationalistisch denken een rol speelt.

Als wij het nu redelijk bezien, dan zouden we kunnen zeggen: Luister nu eens even, die mensen interpreteren hetgeen ze zien volgens datgene wat voor hen het meest belangrijke is. Ik denk, dat dat waar is. Ik denk, dat we het allemaal doen.

Als wij te maken hebben met feiten, dan denken wij dat we het weten. Maar eigenlijk weten we niet; wij interpreteren feiten. Wij zijn niet zeker van betekenissen, maar wij passen de feiten aan de betekenissen aan die voor ons belangrijk zijn. En dan is er de ~~corrigerende~~ factor die door heel veel mensen wordt onderdrukt: de innerlijke stem, het innerlijk weten.

Dat is een heel eigenaardig weten. Hoe kun je anders verklaren dat b.v. in de nu lopende periode steeds meer jonge mensen zich vooral erg gaan interesseren voor zieleleven, voortbestaan, kortom, voor allerlei dingen die eigenlijk met de psyche te maken hebben en niet direct met de feiten. Hoe zou dat komen?

Ik denk, dat het innerlijke weten wel degelijk het voortbestaan van de mens als een zekerheid in zich doet wonen, maar je kunt het niet bewijzen. Zelfs als je het zou kunnen bewijzen, dan is het bewijs altijd voor velerlei uitleggingen vatbaar. Innerlijk voel je dit echter aan. Als het innerlijke weten nu sterker wordt, dan zal hierdoor de benadering van de fenomenen van het constateerbare veranderen. Maar dat betekent, dat de inhoud van het leven verandert.

Wij zijn in deze cursus bezig met de ontwikkeling van de bewustwording en de verandering van de wereld. Hoe kan een wereld beter veranderen dan door een verandering van inzicht. Gewoon een verandering in het denken, in de waardering van de mens.

Mag ik opmerken dat in 1600 de zuiver hiërarchische indeling van de

maatschappij in geheel Europa nog werd erkend en dat dit ongeveer 800 jaar het geval was. Dan ontstaat er een kleine beweging, ten slotte in Frankrijk uitlopend in de Jacobijnen waardoor men anders gaat denken over gezagsverhouding. De wereld verandert dan binnen 50 jaar. Er zijn structurele veranderingen niet alleen in Frankrijk maar ook in Duitsland, in Nederland, in Engeland zelfs. Er komt een geheel nieuwe ontwikkeling los. Hetzelfde beleven wij op het ogenblik.

De gezagswaardering en de meerwaardigheidserkenning van bepaalde mensen nemen steeds meer af. Een dokter was eens een zeer geleerde wonderdoener. Tegenwoordig wordt hij door de meeste mensen beschouwd als een soort mecaniciën voor het herstel van eventuele lichamelijke fouten. Op deze manier is er dus iets aan het verdwijnen.

Maar hoe komt het dan dat er gelijktijdig innerlijk iets onlogisch tegenover staat? Na de Franse Revolutie b.v. werden toch de geloofwaardigheid en de geloofsverhouding aanmerkelijk geschokt, bijna meer nog dan door de revolutie die Luther heeft ontketend, want die was in zich nog zeer gezagsgetrouw. Als wij nu kijken, dan zien we dat gezag en macht zaken zijn geworden die niet zonder meer van God komen of behoren tot de sociale ordening, maar dat ze gewoon zaken zijn die nu eenmaal een rol spelen. Je zult je ten dele daarbij moeten neerleggen, maar ze zijn niet terecht.

Toch nemen de mensen die zo denken onmiddellijk het gezag aan van de een of andere geestelijke leraar. Er komt een goeroe en ze veranderen hun hele leven, hun denken, hun zien van de wereld. Waarom? Dat kan nooit worden verklaard met logica. Wij kunnen het psychologisch misschien verklaren met onzekerheden van de maatschappij. Maar die onzekerheden hebben toch bij anderen heel andere resultaten gehad. Daar kun je nog minder regel op stellen. We kunnen alleen zeggen: Die mensen voelen zich aangetrokken tot iets waarbij het niet meer gaat om macht en gezag of om de functie van de leraar, maar om een innerlijk beleven, om een werkelijkheid die je van binnenuit beleeft en die voor jou volledig geldt en werkzaam is ook als die voor anderen geen rol speelt.

Als je dat zo bekijkt, dan zeg je: Dat innerlijke weten komt toch langzaam maar zeker een beetje meer op de voorgrond. Vanuit de zuiver nuchtere beredenering en de gezagserkenning (dat is een knappe kop, die professor weet het) komen we nu langzamerhand tot de vraag: hoe reageer ik innerlijk op datgene wat die ander mij voorlegt? Daarmee hebben we, meen ik, wel een bepaalde revolutie doorgemaakt en die zullen we ook verder doormaken.

Wij zullen een andere keer nog wel gaan praten over de eventuele ontwikkeling van het innerlijke weten en de samenhangen zoals die in de toekomst zullen zijn. Laten wij vandaag alleen maar eens kijken naar de wereld.

Hoeveel mensen geloven nog onaantastbaar in het God gegeven gezag van het een of ander koningshuis? Hoeveel mensen geloven nog dat een politicus iemand is die alleen wordt gedreven door zijn belofte om het volk te dienen? Toch waren dat dingen die eens vanzelfsprekend waren. Hoeveel mensen geloven nog dat de werkgever altijd de meerdere is van de arbeider of omgekeerd? Het blijkt, dat de mensen eenvoudig niet meer geloven. Dan kan men hele theorieën opstellen, maar terwijl men eens dacht: de communistische theorie is goed, is het zo dat zelfs in de regering van Rusland en wat dat betreft ook van China op het ogenblik het grootste gedeelte van de belangrijke mensen overtuigd is dat die theorieën niet letterlijk te volgen zijn. Of ze nu van Lenin, Stalin of Mao komen het blijkt, dat die theorieën onjuist zijn. Men moet variëren, men moet aanpassen. En dat betekent, dat men moet veranderen, moet evolueren.

Die evolutie komt niet voort uit een of ander weten. Ze weten het eenvoudig niet. Het komt uit een aftasten van mogelijkheden. Maar hoe kom je daartoe? Door innerlijk weten.

Zo heeft u in uzelf ook een stemmetje; een weten dat heel anders is dan wat u logischerwijs zouwt weten. Heeft u wel eens van die dagen dat u denkt: eigenlijk zou ik niets moeten doen? Als u dan toch wat doet, gaat het vaak verkeerd. En toch redelijk gezien, moet u de dingen doen, want zo hoort het nu eenmaal. Dat is redelijk. Feitelijk gezien is het zelfs onvermijdelijk. Maar innerlijk zegt u: Neen, laat ik mij zoveel mogelijk daarvan distantiëren.

Dan zegt het innerlijke weten tegen u: Ik ben op dit ogenblik onder deze invloeden en omstandigheden niet in staat optimaal te functioneren. Dat komt gewoon voor. Dan kan iedereen zeggen: Wetenschappelijk gezien is dat onzin. En als het mis zou gaan.....het is de wil van God. Iedereen heeft zo zijn argumenten.

De praktijk is echter doodgewoon: als wij het innerlijk weten en we houden daar rekening mee, dan gaat het ons goed. En als we het niet doen, gaat het fout. Zouden we misschien kunnen zeggen, dat het innerlijke weten het harmoniserende principe is waardoor wij ons weten kunnen samenvatten in een wereldbeeld waarbinnen wij ons optimaal kunnen manifesteren?

Ik stel dit: Als je rekening houdt met dat innerlijke weten, dat eigenaardige gevoel bijna dat opwelt en dat dan soms vorm krijgt in: ik zou eigenlijk zo of zo..... Als je daarmee rekening houdt, dan verander je voor jezelf je relatie tot de wereld van de feiten. En als je dat niet doet, dan ontstaat er een discrepantie, een onregelmatige scheiding tussen jou en de geconstateerde feiten. Daardoor kun je niet optimaal werkzaam zijn, kun je niet het juiste meer weten en doen. Dan ben je te laat of te snel met je reacties.

Nu we dat aannemen (ik vraag niet van u dat u het als geloofsartikel accepteert maar gewoon omwille van de feiten), zouden er eigenlijk heel veel andere dingen zijn die eveneens in ons leven een veel grotere rol zouden moeten spelen.

Waarom gelooft een mens eigenlijk niet dat de dood het einde is? Alle feiten spreken daarvoor. Omdat hij in zich een besef van duurzaamheid bezit dat niet kan worden uitgedrukt in zuiver stoffelijke termen. Maar als dit het geval is, dan is de stoffelijke rede en de redelijkheid eigenlijk van minder belang dan de innerlijke zekerheid.

Als wij een wereld weten te bouwen in een vorig leven, dan is dat onze wereld. Dat is een feit. Dat zult u nog wel merken als u eenmaal overleden bent. U komt dan in een wereld die voor een groot gedeelte door uzelf wordt bepaald. Het wereldbeeld komt dan ook uit uw innerlijk. Maar het bestaan zelf wordt niet bepaald door een innerlijk beeld. Dat is ook een feit.

Ik denk, dat de mensen aanvoelen dat het bestaan op zichzelf niet de eindigheid bezit van een menselijk leven. En dat ze dan proberen om dat uit te beelden door hun eigen droomwereld en droombeelden te gebruiken als een soort rationalisatie van het zijn zonder tijdgebonden te zijn.

Ik denk ook, dat de erkenning van een God als een persoonlijke God een poging van de mens is geweest om dat gevoel van een bestaande macht waarvan hij deel is uit te drukken op een manier waarop je dat menselijk kunt zien, terwijl God in feite de totaliteit is.

God is de kracht waarvan je deel bent, niet een mannetje dat zit om te oordelen. Toch maakt de mens dat ervan, omdat Hij alleen in de menselijke voorstelling voor zich een hanteerbaarheid krijgt waardoor dat innerlijke weten niet meer albeheersend is, maar door het stoffelijke weten mee verwerkt kan worden en zelfs soms daarvan gescheiden.

Er zijn heel veel dingen die we daarover kunnen zeggen. Het is niet aan mij om argumenten te geven voor of tegen God, godsdienst, geloof. Het is slechts aan mij te zeggen: Als dergelijke dingen voor u een rol spelen, hoe dan ook, dan komt het toch van binnen. Er zijn zoveel dingen die van binnenuit komen en waarvan u innerlijk weet: dat is aanvaardbaar of dat is niet aanvaardbaar. Waarom laat u zich dan regeren door wetten en normen die buiten u zijn opgesteld? Of doet u alsof. Misschien wel omdat u een wereld zonder die uiterlijke ordening niet zoudt kunnen hantieren.

Een weten is gebonden aan maatstaven, aan vaste verhoudingen, aan vaste herhaald constateerbare relaties. Een innerlijk weten niet. Dan kunt u uw innerlijk weten gebruiken om uw zijn, uw eigen wezen uit te drukken, maar dan wel alstublieft binnen een kader waarbinnen het hanteerbaar is.

Dan zouden we ons ook nog kunnen afvragen hoe het komt dat de mensen aan een aantal dingen voortdurend voorbij gaan.

Weet u nog iets over de Joruba's? Het is van de Jorubastam (een negerstam) bekend, dat is nu 800 jaar geleden, dat ze een beschaving hadden die betrekkelijk hoog was; dat ze kennelijk over een geschreven taal beschikten die op het ogenblik voor een groot gedeelte alweer is verdwenen zoals ook een groot deel van de Joruba's.

De mensen die dat bekijken zeggen: Nu ja, dat is een geïsoleerd cultuurtje. Als dat waar is, waarom gebruiken zeden symbolen zoals wij die aantreffen in Mexico, in Peru, in Bolivia? Waarom dezelfde symbolen? Waarom is een deel van hun manier van bouwen vergelijkbaar met de bouwwijze die voorkomt in het Andesgedeelte dat grenst aan Brazilië?

Hoe komt dat?

Het moet dan wel uit Azië afkomstig zijn. Het kan niet zonder meer bij een stam ontstaan zijn, zegt men dan. Want als je zou toegeven dat de Joruba's die cultuur ergens van hadden overgenomen, dan zou je ook moeten toegeven dat b.v. de grottekeningen met jachtafbeeldingen grotendeels aanduiden dat de mens van een hogere cultuurfase naar een lagere is geëvolueerd. Dan zou je ook moeten toegeven dat er vroeger dus een hogere top moest zijn geweest dan men nu heeft bereikt.

En dat kun je nu weer niet doen. Dus daarom hanteer je je z.g. weten. Maar hoe diep in jezelf weet je dat het anders is?

Je praten over je vroegere incarnaties is voor een deel wel waar. Maar als je daarover praat, gaat het dan om een innerlijk weten of gaat het, zoals vaak om je te oriënteren in het heden? Ik krijg het gevoel dat op het ogenblik dat wij het innerlijke weten proberen vast te leggen, een hanteerbare vorm te geven waarmee wij het in de wereld kunnen gebruiken, dat wij het gelijktijdig van onszelf vervreemden; dat wij zijn eigenlijke bedoeling en betekenis voor een deel tijdelijk verliezen.

Ik stel het volgende:

Ons innerlijk weten is een uitdrukking van onze wezenlijke verbondenheid met een totaliteit die we zelf niet beseffen. Daardoor is het innerlijke weten de uitdrukking van feiten zoals ze ons innerlijk bekend zijn, maar tevens de weergave van harmonieën zoals die voor ons binnen het geheel mogelijk zijn. Op het ogenblik, dat wij proberen ons weten tegenover ons innerlijk weten te stellen, beperken wij echter de totaliteit dermate sterk, dat wij niet meer in staat zijn wezenlijk harmonisch te reageren, maar onze harmonie tot een zo klein deel specialistisch beperken dat wij daardoor onevenwichtigheden t.a.v. het geheel veroorzaken.

Daarom zou het voor de mensheid van groot belang zijn om eindelijk los te komen van wereldbeelden en denkbeelden van zijn z.g. weten, zoals hij die zelf heeft ontworpen. Hij zal veel meer dan eens en ook meer dan nu weer moeten grijpen naar het innerlijke weten. Dan zal de harmonie op

de voorgrond komen en het samengaan a.h.w. een eenheid vormen. Dan zullen de tegenstellingen die uit weten, schijnweten en vervalste wereldvoorstellingen zijn voortgekomen verdwijnen. Anders gezegd: Het egocentrisme van de mens, zijn zucht naar bezit, zijn zucht tot heersen, tot macht, tot vernietiging zelfs zoals die op het ogenblik bestaan, kunnen wegsmelten op het moment dat het innerlijke weten bepalend wordt voor het hanteren van hetgeen men weet.

De wereldvoorstelling zal zich wijzigen. Het menselijk zijn, het menselijk gedrag zal zich wijzigen en uit het geheel zal dan een vernieuwde mens geboren kunnen worden. Voor dit laatste en de manier waarop dat geschiedt, zullen wij later in deze cursus nog verder ingaan.

Dank eens na over wat ik u heb gezegd en vraag u eens af wat u nu innerlijk weet en wat u van buiten wordt aangepraat. Als u dat verschil weet te maken, dan zult u van deze les ontzettend veel voordeel hebben.

-:-

DE POLITEIA.

Politiek is een eigenaardig bedrijf en in de huidige tijd althans beslissend voor zeer veel gebeurtenissen in de wereld.

Als wij het geheel van de politiek bezien, dan is er op dit ogenblik eigenlijk een steeds verdergaande scheiding tussen wat men het west-blok en het oost-blok noemt. Dat dit niet zonder meer resulteert in een verder gaande bewapeningsrace is te danken aan het feit dat beide grote mogendheden in staat zijn om een ruimteplatform zodanig in omloop te brengen dat vandaaraf lancering mogelijk is, terwijl men bovendien - al is dat nog niet klaar, dat zal waarschijnlijk in de jaren '88/'89 zijn - een aantal satellieten met bommen bezit die van de aarde af automatisch kunnen worden bediend.

Het is duidelijk dat dergelijke kostbare ontwikkelingen economisch nogal schadelijk zijn onder de huidige omstandigheden. Daarnaast is de dreiging in feite een aantasting van elke manoeuvreermogelijkheid en van verdere machtsontplooiing van de politici van de grote machten. Hierdoor moeten we aannemen, dat enige ontwapening wel zal kunnen optreden in de nabije toekomst en dat de bewapeningswedloop zich waarschijnlijk weer gaat specialiseren op een verbetering van o.m. de directe bewapening van bestaande legers.

Typerend voor de politiek is ook de andere benadering t.a.v. het economische geheel dat Maatschappij heet. Wij hebben een lange tijd de neiging gezien tot centralisatie. Men wilde alles in één geheel onderbrengen. Men wilde een ieder, zoals men dat zo mooi in het Nederlands zegt 'van de wieg tot het graf' zekerheid bieden. Het was een hele vooruitgang, want alleen het graf was een zekerheid die de oude maatschappij bood.

Nu blijkt echter dat er een ogenblik komt waarop de lasten, die je aan de gemeenschap oplegt, zodanig hoog oplopen dat het niet meer mogelijk is om een centralistisch bestuur te handhaven. Soms zie daar voorbeelden van.

In Engeland b.v. speelt op dit moment de vraag, of men de verschillende autobusmaatschappijen die als staatsbedrijven lijnen naar velerlei stre-

ken hebben onderhouden niet langzamerhand moet gaan omvormen tot particuliere maatschappijen die voorlopig misschien nog met enige subsidie zelfstandig in die dienstverlening gaan voorzien. De staat trekt zich terug. Ook andere staatsbedrijven worden verkocht.

In Engeland gaat het op het ogenblik iets meer Thatcherachtig. In Nederland gebeurt dit over het algemeen door emissies en leningen waardoor de feitelijke staatsinteresse in bedrijven wordt teruggebracht van zeg 90 % tot 50 %. Daar tegenover staat dat de Nederlandse staat en ook de Engelse staat investeringen doen in bedrijven zonder daarvoor een eigen zeggenschap direct op te eisen.

Dit betekent een terugkeer naar een meer gedécentraliseerd geheel. De reden is duidelijk; de lasten waren te hoog geworden. Als een ambtelijk apparaat topzwaar wordt, kan het niet meer functioneren. Zeker niet als men te maken heeft met een maatschappelijke structuur die op z'n minst genomen enigszins opstandig en revolutionair kan zijn.

Misschien kunnen we het voorbeeld aanhalen van de oorlog in Vietnam zoals de Amerikanen die hebben gevoerd: Voor elke man die feitelijk aan het front stond waren er vier personen nodig om ervoor te zorgen dat hij kon vechten. Van die vier waren er drie in administratieve en slechts één in een feitelijke functie werkzaam. Dat is nu precies hetzelfde wat tegenwoordig in zeer veel staten het geval is.

Ik wil niet zeggen dat Nederland wat ambtenarij betreft nu direct de kroon spant, zo je nog van een kroon mag spreken en niet van een sikkkel. We moeten zeggen dat dit in Rusland veel verder is doorgevoerd. Daar is per 20 inwoners één administrerende, 3 controlerende en bovendien nog 5 structuur- en richtingbepalende ambtenaren bezig. Dit houdt in, dat voor elke 2 man die werken (genomen over het geheel, inclusief de landbouw) er dus één is die op welke manier dan ook administreert en reguleert. Dat is natuurlijk iets wat niet redelijk houdbaar is vooral als je begrijpt, dat de salarissen van vele van deze mensen aanmerkelijk hoger zijn dan het inkomen van een fabrieksarbeider of een boer.

Het is duidelijk, décentralisering is het antwoord. Niet alleen dat je hierdoor het aantal van ambtelijke bemoeiingen kunt terug dringen, maar je kunt bovendien de slagvaardigheid vergroten. Een kleine gemeenschap met een redelijk grote zeggenschap kan op ontstane problemen betrekkelijk snel reageren. Om een voorbeeld te geven:

Er is een dorp. In dat dorp ontstaat een probleem. Als de gemeenteraad dat probleem kan oplossen, wordt er nog wel teveel gekletst, maar dan kan die zaak in een maand geregeld zijn. Moet dat lopen via de Provincie en eventueel nog via het Rijk, dan vraagt de oplossing van hetzelfde probleem wel anderhalf tot twee jaar. Er zijn heel veel problemen die juist snel moeten worden opgelost willen ze niet onoplosbaar worden.

Décentralisatie is dus op het ogenblik het antwoord. Maar dat zou betekenen dat de politieke invloed van de heersende groepen aanmerkelijk minder wordt.

Het is begrijpelijk, dat een politicus zijn invloedssfeer, zijn machtsfeer toch zo groot mogelijk wil houden. Daarom gaan ze een aantal regelingen treffen waardoor ongeacht de décentralisatie er toch een politiek toezicht blijft bestaan waardoor het ambtelijke voor een deel wordt overgeheveld naar het politieke; meer ambtenaren in politieke dienst en minder ambtenaren in directe rijksdienst.

Ik hoop dat het u intéresseert, want het heeft erg veel te maken met de ontwikkelingen die wij tegenwoordig in de wereld kunnen constateren.

Wij hebben tot nu toe sedert de Tweede Wereldoorlog te maken gehad met deficite financiering; dat wil zeggen dat er tekorten komen en dat die tekorten moeten worden opgevuld door leningen danwel door een verhoog-

de activiteit van de banknotenpers. Dit laatste heeft in sommige landen al geleid tot een inflatie waardoor de munteenheid soms is teruggevallen tot nog geen half procent van de oorspronkelijke waarde. Als wij ons dat realiseren, dan zeggen wij: Dat is niet redelijk. In feite is dat diefstal van een ieder die geld heeft aanvaard als reële waarde. Het betekent, dat het ruilmiddel onbetrouwbaar wordt en dat daardoor de feitelijke koers tot ver onder de officiële koers daalt. Anders gezegd: de prijzen stijgen in verhouding tot de officiële geldontwaarding onmatig. Dat kunt u in bepaalde Latijns-Amerikaanse landen zien en in beperkte mate ook in Israel op het ogenblik.

Hierdoor worden de mensen geconfronteerd met een totaal andere manier van leven en reageren.

Een politicus houdt niet van de 'doe-het-zelver'. Al is het alleen maar, omdat je zo'n doe-het-zelver zo moeilijk kunt regelen. Dat kun je een bedrijfstak veel beter doen. Steeds meer mensen zullen echter, al is het maar uit onvermogen om de gevraagde vergoeding voor diensten te betalen, terugvallen op het zelf doen van werkjes, het zelf verzorgen daarvan. Aangezien dat niet allemaal gemakkelijk is onder te brengen in de een of andere registratieregeling, zullen steeds meer bedrijven zich gaan specialiseren in het geven van bijstand juist aan de doe-het-zelver.

Je kunt op bepaalde gebieden die bescherming nog wel handhaven. In Nederland is dat b.v. voor het gasfitters- en loodgietersbedrijf waardoor zeer vele voorzieningen even veilig en even goed voor een tiende van de prijs zouden kunnen worden aangebracht voor degenen die daarvan gebruik moeten maken.

De concurrentieslag die zich op het ogenblik ontwikkelt is er dus één tussen het individu dat steeds meer zelf probeert te doen, het bedrijfsleven dat probeert zijn marktaandeel te behouden maar gezien de regelingen niet meer rationeel kan werken en de regeringsinstantie die haar macht en inkomen wil behouden en die daardoor steeds meer reguleringen probeert aan te brengen die bovendien overbodig en onnodig kostenverhogend zijn. De mensen worden dus terugverwezen naar zichzelf; doe het zelf.

Zolang dat nu alleen in de politiek gebeurt, zou ik vrede ermee kunnen hebben. De politicus vreest natuurlijk niemand meer dan de man die zijn eigen beslissingen neemt en niet meer vraagt welke voormannen beslissingen voor hem willen nemen. Het terugkeren naar het zelf doen moet tenslotte toch wel voeren, meen ik, tot het zelf denken, het zelf proberen te reageren.

U realiseert zich misschien niet dat niet alleen in bepaalde delen van Nederland een soort vrijwilligerscorps is opgericht dat probeert de kleine misdaad, die de politie niet meer aan kan, te bestrijden en gelijktijdig vandalisme, roof e.d. terug te dringen. Het is vreemd genoeg in zeer vele landen op de wereld een steeds groter wordend probleem voor de politicus. Niet alleen dat er particuliere legertjes opereren in vele Zuidamerikaanse landen, maar er opereren ook opstandige groepen, zoals men ze dan noemt in feite belangenbeschermende groepen in zeer vele delen van Afrika.

Particuliere legertjes, groepen die zich te weer stellen tegen regelingen die hen niet bevallen, hebben revolutionaire toestanden veroorzaakt in India. In Pakistan hebben ze geleid tot een verandering van de wetgeving. Zelfs in Iran is op het ogenblik een dergelijke beweging gaande die zeer waarschijnlijk toch enige veranderingen gaat afdwingen van de macht van de ayatollahs. Het is dus niet alleen een verschijnsel in L.A., Amsterdam of Den Haag. Het is een wereldomvattend verschijnsel. Men is het daar niet mee eens, natuurlijk niet, want er zal een hoop onrecht ook gebeuren.

Het gaat niet meer volgens wettelijke normen. Daar ben ik het mee eens. Wat er indirect gebeurt, is dat instanties en daarmee degenen die politiek die instanties beheersen een deel van hun macht en zeggenschap aan het verliezen zijn.

Er is geen sprake van een werkelijk anarchistische ontwikkeling. Dat komt misschien later. Er is sprake van een ontwikkeling waardoor mensen zelf de hand aan de ploeg slaan. Zij vragen zich niet meer af: Wat zegt men dat goed is? Of: Welke beslissingen hebben anderen voor mij genomen? Maar die eenvoudig stellen: Ik zal het zelf wel opknappen. Met degenen die om mij heen zijn heb ik ook de machtsmiddelen om eventueel op te treden. Verschuiving van macht en gelijktijdig een verbroekeling van machtsstructuur.

Zolang dit alleen politiek is, nou ja. Er zijn een hoop mensen die daarmee vrede hebben. Maar als wij kijken naar een religieuze ontwikkeling, dan is het precies hetzelfde.

Het is wel opvallend, dat zelfs in een toch zo monolitisch aanvoerende structuur als de kerk van Rome er op het ogenblik een groot aantal groepen zijn die zich door hun gedrag, door hun wijze van geloofsbeleving en prediking, maar ook door hun christelijke praktijk zeer sterk onderscheiden van het centrale gezag. Wat anders te denken van de splitsing tussen bisschoppen in de landen van Zuid-Amerika in wat men zou kunnen noemen progressieve en behoudende groepen.

De strijd die is ontstaan in de geestelijkheid en met de geestelijkheid ten dele ook in de Philippijnen of wat dat betreft het optreden van een deel van de geestelijkheid in een land als Polen. Hier blijkt, dat een schijnbaar zeer hechte structuur toch langzaam uiteen valt; dat de mensen gaan reageren volgens hun besef van geloof, volgens hun normen van in casu christen zijn, maar ook volgens hun besef van noodzaak.

De theorie gaat langzaam maar zeker plaats maken voor de praktijk. Dat is heel pijnlijk voor al degenen die zich bezighouden met de theorie. Het is natuurlijk erg mooi, als je sociale wetenschappen hebt gestudeerd en je kunt je mooie theorieën aan anderen opleggen en dan maar kijken wat ervan terecht komt. Maar als mensen zich van je weten niets meer aantrekken, dan kun je daar weinig mee aanvangen. Je kunt het dan hoogstens achteraf verklarend gebruiken; en zelfs dan word je vaak door de feiten gecorrigeerd. Dat is pijnlijk.

In de politiek hebben de halfzachte wetenschappen over het algemeen de overhand. Voor de jurist die daar zit, want dat is wel geen harde wetenschap meer, het is alleen een wetenschappelijke kennis plus registratie kunnen, nemen het aantal economen, sociografen e.d. steeds meer toe, niet alleen in Nederland maar overal. Deze mensen zien nu echter dat hun theorieën, die ze eens zo heerlijk aan de mensen konden opleggen steeds meer worden gefrustreerd. Dat houdt in, dat mensen zelfstandiger gaan denken en daarbij vanuit hun eigen standpunt praktischer, reëler gaan reageren, maar gelijktijdig ook op veel kortere termijn gaan streven.

Zij streven niet naar iets wat over 2000 jaar moet komen. Zij streven naar iets wat bij voorkeur morgen moet komen en als dat niet kan, dan het volgende jaar. Ik zou haast zeggen: Het is een verkorting van beleidslijn. Het is gelijktijdig een voortdurend grotere druk op al degenen die deel willen hebben aan wat men het politieke leven noemt, ofschoon als je naar hen luistert de politici zelf beweren dat ze geen leven hebben. Zij noemen het een zeer zware taak.

Die zware taak blijkt voor een groot gedeelte te bestaan in het verwerken van of luisteren naar de onnodige uitwijdingen die zijzelf en anderen besteden aan onderwerpen welke die aandacht niet waard zijn, maar het mogelijk maken om onderwerpen die eigenlijk belangrijk zijn tijdelijk in de ijskast te houden. De heren politici vergeve mij deze opmerking. U zult in uw ach-

hoofd weten dat ze op waarheid is gebaseerd, maar desondanks mij excuses.

Wie al deze zaken beziet, kan er niet aan ontkomen een vergelijking te maken tussen de heksenmeesters van eens en de politici van heden. Enkele mogelijkheden omgeven door veel pretenties en een onmogelijke hoeveelheid zinloos ceremonieel waarin de feitelijke onmacht voor een groot gedeelte naar men hoopt kan worden gecamoufleerd.

Mensen die zelfstandig worden, die zelf gaan beslissen, die hun eigen mores gaan maken, die hun eigen interpretatie gaan geven op wetten, die zelf uitmaken in hoeverre ze zich laten reguleren en in hoeverre zij zichzelf blijven, zijn het grootste gevaar dat deze tijd kent.

Zeker, de ontwapening komt door de ontwikkeling van ruimtewapens, dat is waar. Maar denkt u niet, dat de enorme behoefte om zich ten koste van alles ergens tegen af te zetten die bij zoveel staatslieden, vooral de ouderen, zo sterk aanwezig is, tevens te wijten is aan de angst voor de toenemende onmacht die zij in zich gevoelen en die hen bedreigt?

Ik weet het, politieke onderwerpen zijn voor degenen die geestelijk geïnteresseerd zijn niet altijd even welkom. Dat ik desalniettemin een poging waag om u iets daarvan te laten zien, heeft te maken met de werkelijke ontwikkelingen die zich in de wereld afspelen.

Dat zijn geen ontwikkelingen van de doe-het-zelver; een mens die tegen het gezag in zijn eigen beslissing wil nemen. Het is een verandering van psyche, van mentaliteit. Het is een verandering die doorbijt en die in zekere mate ook overal fanatisme veroorzaakt. Het is een poging van de mens terug te keren tot het jezelf zijn.

Als u goed naar de eerste spreker heeft geluisterd, dan zult u hebben begrepen dat dit jezelf zijn en jezelf leven de enige mogelijkheid is om je innerlijk weten werkelijk in de wereld in toepassing te brengen. Zolang je bent gebonden aan allerlei uiterlijkheden, komt je innerlijke stem niet aan bod, heeft je innerlijk weten geen werkelijke betekenis, tenzij het zich oplost in vaagheden van geloof, mystiek e.d. Op het ogenblik, dat je innerlijk weten je leven gaat bepalen, dat steeds meer mensen bewust of onbewust zich gaan bevrijden van allerlei zinloze keurslijven waarin zij lange tijd geperst waren, dan betekent dit een omwenteling die niet alleen politiek, maar vooral ook menselijk en geestelijk betekenis heeft.

De angst van de politici is begrijpelijk. De angst van bepaalde heersende groepen, zelfs van bepaalde wetenschappelijke groepen die hun eigen zekerheid en hun meerwaardigheid bedreigd zien, is te begrijpen. Maar hun angst wordt niet veroorzaakt door de onredelijkheid. Hun verzet is niet gerechtvaardigd door de feiten al willen ze het graag zo laten schijnen. Hun verzet komt voort uit hun angst dat de mensen zich zullen onttrekken aan hun wereldbeeld, dat zij zich zullen gaan waarmaken op hun eigen manier.

Het is opvallend, dat die enkele revoluties die de vrije liefde tijdelijk hebben gepredikt (ik denk hier zowel aan Frankrijk als aan Rusland en Mexico) al heel snel op hun schreden zijn teruggekeerd. Dat zij het gezin en daarmee de gebondenheid van de mens (dat brengt het gezin met zich mee) weer tot basis hebben gemaakt van hun maatschappij. Het is duidelijk, het is hun machtswapen. Als je een mens bepaalde verantwoordelijkheden gaat opleggen en a.h.w. gaat binden, als je hem zijn vrijheid van leven ontnemt, dan breng je in hem allerlei frustraties en spanningen tot stand. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats heb je dus iets waarmee je hem a.h.w. kunt chanteren, ook al heet dat natuurlijk niet zo. Men noemt dat dan de zorg voor de gemeenschap waaraan het gezin en de eenling zich dienen te onderwerpen. Dat men dat heeft gedaan is duidelijk. Men was bang voor mensen die

vrij zouden worden. Het is òn in de politiek òn in vele andere takken van wetenschap en economie op het ogenblik de angst voor de vrijheid van de mens die domineert. Zelfs in de vakbonden is men bang voor de vrije beslissing van de eenling, want de eenling loopt niet meer met de massa mee. De eenling begint vrijer te worden.

Mijn voorganger zou ongetwijfeld daaraan hebben toegevoegd: Wanneer het innerlijk weten de mens steeds meer in harmonie gaat brengen met de gehele wereld om hem heen, dan wordt hij deel van die wereld en behoeft hij haar niet meer te beheersen of te dienen. Hij is geen meester en geen slaaf. Hij is vrij. En in zijn beleven vindt hij de vrede die hij zonder dit nooit zou kunnen vinden. Ik kan het met zo'n uitspraak eens zijn.

Ik heb niets tegen de politiek en niets tegen de politici.

Ik heb niets tegen alle zachte en alle harde wetenschappers. Ik heb alleen bezwaar tegen sommige halfzachten die zich voor harden uitgeven. Maar ik moet toch wel opmerken, dat hetgeen zij tot stand hebben gebracht de vernietiging van de wereld eveneens heel dichtbij heeft gebracht. Dat hetgeen zij hebben geconstrueerd ten slotte aanleiding is geworden tot allerlei economische en sociale misstanden. Daarom ontzeg ik hun het recht de mens in zijn vrijheid tot het volgen van zijn innerlijk weten nog langer te hinderen.

De mens heeft het recht om zichzelf te zijn. En langzaam en voorzichtig zal hij moeten leren om zijn innerlijk weten steeds duidelijker in te passen in het geheel van zijn contacten met de wereld, in het geheel zelfs van zijn voorstellingen ten aanzien van de wereld.

Zo alleen kan de mensheid ontkomen aan de haar bedreigende ramp van zelfvernietiging. Alleen zo kan de wereld weer komen tot een menselijk bestaan waarin de geestelijke waarden, die de mens dan z.g. boven het dier zou verheffen, een hoofdrol gaat spelen zonder gelijktijdig in het keurslijf van een willekeurig denken of geloven te worden geperst.

De vrijheid van de mens is datgene waardoor een komende periode zal worden gekentekend. Het betekent helaas, dat veel van hetgeen nu wordt gewaardeerd en noodzakelijk geacht zal moeten verdwijnen. Maar het betekent ook dat de vrede, de verbondenheid tussen de mensen, de erkenning, een noodzaak tot werkelijk samengaan en samenwerking weer zullen opleven.

Dan zal er misschien een nieuwe gouden tijd aanbreken; het gouden millennium waarvan de Ziener droomde. Het rijk Gods op aarde waarin God geen mannetje of een figuur meer is, maar een Geest die allen doordeesemt, de vrijheid van een innerlijk weten overal wordt geopenbaard en daardoor gemaakt tot een uitdrukking van kosmische harmonie. Wanneer dat gebeurt, dan zal ik tot de politiek zeggen: Rust in vrede, want gij hebt geleid tot een bevrijding die ge zelf niet hebt bedoeld.

:--:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

medanisch en gegeven
door de „Orde der Verdiensten“
te 's-Gravenhage

MAANDBLAAD.
(10 nrs per jaar)

INHOUD.

FEBRUARI 1985.

30e jaargang.
Nummer 5.

ZELFPROJECTIE

De totale harmonie

CI blz. 47

Het zenden van je geest

CI " 52

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

Het juist gebruik van innerlijk weten

CII " 53

Space wars

CII " 60

Overname uit „SLEUTELS“ slechts toegestaan na
schriftelijk toestemming van het bestuur der „O.D.V.“

ZELFPROJECTIE

LES V.

DE TOTALE HARMONIE.

Een totale harmonie zal, zoals u kunt begrijpen, alomvattend zijn; d.w.z. alle delen van het ik omvatten één geheel en daarnaast nog de relatie tussen het totale ego en al het erkenbare.

Als wij bezig zijn om ons eigen ik te zien als een waarde die overal kan bestaan, dan is het ook duidelijk dat het maken van splitsingen tussen delen van dat ik op zichzelf verkeerd is. Hier speelt het voorstellingsvermogen van de mens een grote rol. Laat mij proberen een paar voorbeelden te geven.

Als u uittreedt is het een beleving die als een soort droom is terug te vinden; althans bij sommigen. Als u bewust uittreedt, blijft dit effect nog bestaan. Op het ogenblik echter dat u zich als een gehele persoonlijkheid beschouwt en niet een deel van uw ik ergens naartoe zendt, maar uw totale ik met uw gehele besef verplaatst in die andere wereld of die andere toestand, zult u een volledige herinnering hebben aan de uittreding. Dat is punt 1.

Punt 2. Al datgene wat u in uitgetreden toestand doet, zal ook zijn directe terugslag hebben op het lichaam. Komt u in een strijd terecht, dan zal het lichaam verwondingen vertonen. Neemt u kracht op, dan zal niet alleen uw geest rustig en harmonisch zijn, maar zal ook uw lichaam daaraan deel hebben. Het is dus erg belangrijk dat wij onszelf leren beschouwen als één geheel zonder aparte afdelingen.

Het is onmogelijk te zeggen: In de geest ben ik dit, maar stoffelijk ben ik genoopt om dat te zijn. Hierdoor wordt het evenwicht in de persoonlijkheid verstoord en wordt elke relatie met de krachten die buiten u bestaan vervalst. Zoek nu naar die mogelijkheden waarmee u zich a.h.w. projecteert in een andere situatie, wereld of toestand. Noem het mijnentwege dromen.

Als u een fantasiebeeld zo levendig weet te maken dat het voor u werkelijkheid wordt, dan blijkt dat al datgene wat dat fantasiebeeld voor u betekent ook voor u feitelijk wordt. Als u in die fantasie rijk wordt, dan zult u - al is het dan niet in de mate waarin u later meende het gedroomd te hebben - een verbetering van uw stoffelijke omstandigheden ondergaan. Haalt u een dwaasheid uit, dan krijgt u de rekening ook gepresenteerd, wanneer u wakker bent.

Het ik als geheel moet leren functioneren in de totaliteit. Daarvoor zijn bekende grondstellingen. U heeft ze al meer gehoord. Ik herhaal ze volledigheidshalve even.

Het heelal is één geheel. Alle kracht in dit heelal heeft eenzelfde

basis en kan in haar uiting verschillend zijn, maar in de essentie is ze gelijk. Dit geldt voor onszelf en voor al datgene wat kenbaar is en voor wat nog niet kenbaar is maar beleefbaar kan worden. Doordat deze eenheid bestaat is het mogelijk om deel te hebben aan elk deel van het geheel, mits wij daarbij een onderscheid tussen ons en dit deel van het geheel tijdelijk opheffen. Dit is een betrekkelijk eenvoudige stelling. Voor een deel berust ze op de magie.

In de magie kennen we het simulacrum: het beeld dat men maakt van een mens. Als je dat dan liefelijk bewierookt, voelt de persoon zich gezond. Als je hem met naalden doorsteekt, dan kan hij zelfs een beroerte krijgen. Meestal is dat iemand bij wie men dat ook zonder naalden al wenselijk vindt. Hier wordt dus een eenheid geschapen op grond van identiteit. De afbeelding en het wezen zijn één en dezelfde. Een primitieve magische regel.

Wij kunnen natuurlijk niet zo primitief zijn. Dat past niet bij deze tijd. Dat past ook niet bij de denkprocessen van de moderne mens. Maar wij zouden misschien wel kunnen zeggen: Op het ogenblik, dat ik mij één gevoel met iets anders, zal dit gevoel voor mij een werkelijkheid doen ontstaan waarin de betekenis van dat andere wordt gewijzigd.

Er staat een boom. U kijkt naar die boom. U neemt hem niet alleen waar, u wordt a.h.w. zelf even die boom. Op dat ogenblik zult u bepaalde processen, die voor de boom belangrijk zijn, in uw herinnering kunnen terugvinden. U zult waarschijnlijk ook weten dat een wortel wat moeilijkheden heeft met een steg. U zou kunnen weten dat een aantal levende wezens in de takken wonen, maar u zult, daarnaast - wat de boom ook niet kan - niet kunnen onderscheiden welke wezens. Dat kunt u dan later als mens weer gaan bekijken.

De totale harmonie betekent, dat wij één kunnen worden met alle dingen. Het betekent echter niet dat wij één moeten worden met alle dingen, want in het geheel hebben wij een eigen functie, een eigen kwaliteit, een eigen ontwikkeling. Voor zover deze gelden is het erg belangrijk dat ze dan ook bewust worden beleefd en dat al datgene wat noodzakelijk is ook wordt volbracht. Maar wij moeten de grens tussen onszelf en het andere kunnen opheffen. En dat betekent, dat wij afstand zullen moeten doen van vele menselijke kwaliteiten.

Een totale harmonie kan niet bestaan waar er enig voorbehoud is, onverschillig of dit angst, begeerte, schaamte of iets anders is. Je kunt alleen een eenheid hebben, als je komt tot een vanzelfsprekende aanvaarding van jezelf in elke verbinding met de totaliteit of met een deel daarvan waar dit op een gegeven moment noodzakelijk is of voor jezelf misschien aanvaardbaar wordt geacht. Daar hebben we een heel belangrijk punt.

Een groot gedeelte van de grenzen die aan de persoonlijkheid zijn gesteld, ja, een groot gedeelte ook van de scheidingen, die zelfs tussen de sferen en uw eigen wereld in de stof bestaan, zijn opgebouwd uit denkbeelden, niet uit feiten.

Het verschil in wezen tussen een geest en een mens in de stof is duidelijk. Wij kunnen uit de geest tot u spreken. Wij kunnen in uw wereld ingrijpen. Wij kunnen in uw wereld allerlei fenomenen veroorzaken. Wij zeggen niet dat dat zo buitengewoon is, maar kennelijk aanvaarden wij uw wereld uitgaande van ons ik-besef zoals dat in de geest bestaat als iets dat behoort tot onze mogelijkheid van bereiking en uiting.

U daarentegen weet wel dingen omtrent de werelden van de geest, maar u zult ze voor een groot gedeelte terzijde schuiven als iets waarvan u misschien wel iets kunt zien, maar dat eigenlijk verder in uw leven alleen maar een betekenis heeft van 'later'. Dat is natuurlijk niet

waar. Zo goed als wij in uw wereld werkzaam zijn, bent u onbewust in onze wereld werkzaam. Maar als u niet bewust bent, dan kunt u ook niet bewust handelen. Met andere woorden: wat u in de sferen tot stand brengt is een automatisme geworden. Het is geen deel meer van een bewust en overlegd reageren.

Als u echter uw voorstelling van de relatie tussen onze wereld en de uwe verandert en onze wereld gaat zien als een verlengstuk van uw wereld, dan zult u steeds bewuster daaraan kunnen deelnemen. Dan zult u gaan beseffen

a. wat u in de sferen eventueel bent of doet en wat u zo in dromen ervaart,
b. u zult merken dat in uw wereld fenomenen van onze wereld veel meer gaan optreden. Dat wil niet zeggen dat dat altijd prettig of aangenaam behoeft te zijn. Het is niet zo: volg dit recept en u krijgt de hemel thuis bezorgt. Het is geen postorderbedrijf. Trouwens, als ze de hemel beloven en ze bezorgen die thuis, dan blijkt ze toch de hel te zijn. Dat hebben ze met de verkondiger van de een of andere leer wel gemeen.

Wanneer de grens tussen onze werelden wegvalt (denk aan wat wij voorgaand reeds hebben besproken), dan vallen de grenzen weg tussen de krachten van onze wereld en van uw wereld. Bij ons is het besef geest te zijn toch iets sterker. Daarom hebben we vaak een stoffelijk aanknopingspunt nodig al is het maar de uitstraling van een mens; misschien de aura, in andere gevallen een deel van diens levenskracht en dan pas kunnen wij ons manifesteren. In dit opzicht zijn wij dus even gebonden als sommige spookverschijnselen, die niets anders zijn dan een vaste programmering die door gedachtenkracht is afgedrukt in het materiaal van een omgeving (een oud huis, een oud kasteel) en die pas ontwaken en weer tot uiting komen, als er iemand is die paranormaal begaafd is; die dus een uitstraling heeft waardoor dat gebeuren zich opnieuw kan gaan afspelen.

Wij maken ook die fout. Wij realiseren ons niet dat de geschiedenis in de steen altijd aanwezig is. Wij zouden de steen dus moeten kunnen begrijpen en niet alleen de projectie die daaruit voortkomt.

Zo is het bij ons ook. Wij zouden uw wereld meer moeten zien als iets waar onze kracht zonder meer werkzaam is en niet als iets wat toch een beetje anders is. Maar ja, niemand is volmaakt, ook de geest niet.

Hier gaat het dus om het doodgewone feit dat totale harmonie voor ons onmogelijk is omdat wij te zeer worden beheerst door onze voorstelling van ons wezen en van wat wij onze wereld gelieven te noemen, ofschoon het alleen maar een deel is van een totaal continuüm waarin deze vormen, die wij wereld noemen, alleen maar een breukdeeltje zijn van de feitelijke werkelijkheid. Daarom moeten wij altijd als wij kunnen ons besef van onszelf behouden, maar het besef van onze grenzen terzijde kunnen zetten. Pas dan zullen wij in staat zijn te reageren op de krachten uit de andere wereld. Pas dan zullen wij in staat zijn zelf onze krachten in andere werelden bewust te sturen en werkzaam te maken.

Als wij zeggen: zelfprojectie, dan is dat niet alleen maar het naar buiten kenbaar maken van de gehele persoonlijkheid. Zelfprojectie is in feite: het ik zodanig weten uit te breiden dat de relatie met de totaliteit daarin voortdurend kan worden beseft en op een harmonische wijze nog kan worden waargemaakt ook.

De mens, die bezig is om zijn ik te beschouwen, heeft vaak de neiging om een bepaalde toestand als noodzakelijk te beschouwen voor een bepaalde prestatie. Voorbeeld:

Wij hebben een medium. Dit medium wil in een bepaalde autosuggestieve trance verkeren om datgene door te geven wat wij willen zeggen. Dat wil niet zeggen dat dat de enige mogelijkheid is. Het zou zelfs geheel bewust kunnen gebeuren. Maar dan zou weer het vertrouwen weg zijn. De overgave, de relatie, zou niet meer beseft en aanvaard worden zoals ze is en daardoor zouden dan

allerlei grote fouten kunnen optreden.

Dat komt bij mensen die genezen ook voor. Zij kloppen zich op de borst. Zij spreken over de geest die hen zal helpen. Dan kunt u nog kiezen wat voor geest ze hebben. Sommigen doen het met indianen, anderen met Egyptenaren. Er zijn er ook nog een paar die doen het met de Here Jezus zelf. Allemaal voorstellingen die op zichzelf niet helemaal zinvol zijn. Ze geven namelijk alleen contacten aan met werelden of bewustzijnstoestanden en niet reële contacten met persoonlijkheden zonder meer als krachtbron.

Als zo'n mens denkt dat het van elders moet komen, dan zal hij elke keer falen op het moment dat hij zijn afhankelijkheid beseft. Pas op het ogenblik, dat het deel-zijn van de totale kracht voor hem vanzelfsprekend is en die kracht niet wordt gezien als iets wat hij overdraagt naar een ander maar als iets wat in die ander bestaat en waarvan hij alleen bewust moet worden, dan kan hij wel resultaten verkrijgen.

Ik heb u al gezegd: ik moet voorbeelden gebruiken om enigszins duidelijk te maken waar het om gaat.

Wanneer wij ons manifesteren, dan spelen wij eigenlijk mee in een soort charade. Als een acteur Julius Caesar speelt, dan neemt dat niet weg dat hij thuis een pantoffelheld kan zijn. Terwijl hij bezig is alle fraaie toespraken, die Shakespear ooit heeft bedacht, te reciteren is hij in gedachten misschien ook nog bezig met een ruzietje met de intendant en een standje dat hij de kleedster moet geven. Op zoveel niveau's is hij actief, maar de uiting is de toneelfiguur.

U beseft het niet, maar wanneer wij ons uiten - of dat nu in de sferen is of op aarde - zijn wij in zekere zin allemaal toneelfiguren. Wij beelden een deel uit van hetgeen wij zijn en gelijktijdig zijn wij actief op andere vlakken. Zolang wij menen dat ons spel de werkelijkheid is, zullen wij al het andere niet beseffen. Wij zullen het zien als een beïnvloeding die vanuit elders ontstaat. Dat is niet waar; het ligt in jezelf. Jij bent het die de situatie in je waarmaakt.

Als je denkt, dat je verdoemd bent, dan schep je niet alleen een hel waarin je later kunt branden, maar je schept bovendien alle demonen die je kunnen verleiden en aanvallen en alle onmogelijkheden waaraan je meent door kwade krachten onderworpen te zijn geworden.

Er zijn demonen, zeker. Maar een demon wordt voor ons pas demon op het ogenblik, dat wij hem in onze relatie met deze kracht die functie geven. Een engel is geen engel omdat hij hoogheilig is. Een engel is een engel omdat in onze harmonische aanvaarding van een deel van de totaliteit die functie als een weldoende, een zegenende, een lichtende wordt erkend.

Het is natuurlijk een beetje moeilijk om dat zo te beschouwen. Het is veel gemakkelijker als ze allemaal zelfstandig zijn. Het is veel gemakkelijker te zeggen: De duivel fluistert ons allemaal slechte dingen in. Dat is dan heel prettig als hij dat doet, want dan kunt u hem de schuld geven voor dingen die u anders op uw eigen kap zouwt moeten nemen, omdat u ze toch te leuk vindt. Die duivel creëert u. Niet de impuls die u bereikt, maar wat u ervan maakt is de demon.

Als u dit gaat begrijpen, dan zegt u: Die totale harmonie is toch eigenlijk heel belangrijk. Ze berust op niets verwerpen. Ze betekent dat alles, ook het meest fantastische waar kan zijn en dat u volgens uw mogelijkheden en middelen reageert in een werkelijkheid waarin u meent te kunnen functioneren zonder daarmee uit te sluiten dat die werkelijkheid andere aspecten heeft waar u op dit ogenblik geen raad mee weet. Pas op het moment, dat de totale harmonie voor u steeds meer deel gaat worden van uw leven, op het ogenblik dat u leert uzelf te aanvaarden als iets wat

in alle dingen kan leven en niet alleen maar in één vorm en in één lichaam, komt u op een punt dat de ervaring kan worden uitgebreid.

U heeft bewustwording nodig. Bewustwording opbouwen op alleen één levensvorm is natuurlijk een nogal summier en vaak onevenwichtig proces. Stel, dat u de eenheid weet te vinden met vele levensvormen, dan gaat u begrijpen hoe een geheel functioneert.

Laten we de ecologen nemen. In de ecologie heeft men de samenhang tussen de dingen ontdekt. Daar zijn heel veel eigenaardige dingen bij. Bijvoorbeeld: om de gewassen minder aangetast te krijgen gebruikt men middelen om allerlei parasieten te vernietigen. Deze dringen door in de bodem. Daar wordt een deel van het leven in de aarde zelf aangetast waaronder o.a. wormen, heel kleine aaltjes en wat dies meer zij die toch allemaal voor het instandhouden van goede, gezonde grond noodzakelijk zijn. Dus moet men kustmest gaan gebruiken en kunstkalk gaan toevoegen. Maar wat is daarvan weer het resultaat?

Ecologen hebben uitgerekend: daardoor ontstaat weer een kwetsbaarheid voor nog meer soorten parasieten. Daardoor moet men weer meer bespuiten. Het lijkt een eindeloos proces tot het moment dat de bodem zo weinig reëel leven heeft dat je er eigenlijk geen natuurlijke groei meer op kunt verwachten en alleen nog maar zeer specifiek gekweekte rassen en soorten kunt handhaven op die grond. En als de mens niet daarvoor zorgt, dan verwildert de zaak en kan er een woestijn ontstaan. De samenhangen zijn dus veel belangrijker dan u denkt.

U moet niet denken aan één proces of aan één product, zoals de boer alleen maar denkt aan een rijke oogst en alsjeblieft een product met zo weinig mogelijk aantasting door parasieten en andere dingen. Je moet aan jezelf niet denken als een wezen dat als mens moet uitblinken en voor de rest zien we het dan wel weer, want dan gooi je de samenhang weg. De totale harmonie is juist nodig omdat er een voortdurende wisselwerking dient te zijn tussen het nu als ik besepte deel van de totaliteit en alle andere delen waarmee het in contact komt.

Het is niet mijn aard om te preken, maar ik mag u hier herinneren aan dat bekende gezegde: Bemin God boven alle dingen en uw naaste gelijk uzelve.

God representeert het geheel. Het geneel ligt boven alle dingen en datgene wat je uit het geheel kent alsof je het zelf bent. Het is een vorm van ik-projectie. Ik ben die naaste. Er is geen onderscheid tussen de naaste en mij, behalve in de beleving van vorm misschien, maar dat is eigenlijk bijkomstig. Het lijden van een ander is mijn lijden geworden, omdat ik het heb erkend. Pas dan kan ik die overdracht, die eenheid krijgen.

Dan zeg je: De naastenliefde geldt alleen voor mensen. Maar waarom zou ze niet gelden voor dieren, voor planten, voor de lucht, voor de wateren, voor de aarde, voor de zon, voor alles wat je in het leven ontmoet? Als je leert om jezelf te zien als gelijk aan en op den duur als deel van het andere, kom je voor het eerst tot de juiste definitie van hetgeen je bent.

Ik heb u in het begin al gezegd: Het is noodzakelijk dat bepaalde grenzen van je voorstellingsvermogen wegvallen, dat je begrippen als angst en begeerte a.h.w. terzijde kunt schuiven omdat ze op zichzelf niet volledig meetellen. Realiseer u dat dergelijke dingen ophouden te bestaan op het ogenblik dat wij onszelf erkennen als deel van een groter geheel.

De mens sterft, maar dat wat de mens is sterft niet. Dat wil niet zeggen, dat u moet denken aan een geest die los van de stof voortwiekt zonder meer. Het betekent alleen: leven op zichzelf is vervlochten met alle andere leven. Door dit één zijn met al het andere leven kan het van vorm veranderen, maar het kan nooit als bewustzijn verdwijnen. Het kan mis-

schien sluimeren als bewustzijn, maar het kan zich niet aan zijn inschappen oerharmonieën onttrekken.

Als u denkt aan zelfprojectie, als u denkt aan meditatieve zaken, realiseer u dan dat het maken van onderscheid, zeker in deze gedachtenprocessen, de grootste hinderpaal is voor beleving. En dat een beleving (een besefsbeleving wel te verstaan, dus geen worstelwedstrijd) het meest belangrijke is voor de uitbreiding van het bewustzijn; de volledige ontplooiing van het menselijk wezen. Het wezen dat zich nu mens noemt met al zijn mogelijkheden en facetten. Om het nog even te zeggen in andere termen:

Wanneer de 144 bladen van het kruin- of topchakra volledig zijn ontplooid, dan is de vorm waarin dit orgaan bestaat verbonden met alle kosmische waarden. Het kan zich nooit meer beleven of beschouwen als een mens afgezonderd van andere werelden, onderscheiden van andere mensen.

Ik hoop, dat u daaraan zult willen denken. Niet dat u al zover bent. Maar als u streeft naar een juistere ontplooiing en het meer waarmaken van uzelf, het vinden van een juist evenwicht ook tussen dat ene wat u bent en doet en datgene wat er in u bestaat, dan heeft u hier de basis om van uit te gaan.

Ik hoop, dat u daarom hetgeen ik heb gezegd eens zult willen overwegen. Misschien dat u dan in sommige gevallen kunt leren om althans in uw gedachtenprocessen grenzen terzijde te stellen. Ik ben ervan overtuigd dat dit zal bijdragen tot uw bewustwording en tot een betere ontplooiing van uw persoonlijkheid.

HET ZENDEN VAN JE GEEST.

Het zenden van je geest is een zaak die door bepaalde volkeren heel lang is bestudeerd. Er zijn op deze wereld altijd wel scholen in de magie geweest. Tot 1926 bestond er nog een in de Karpaten. Een meer bekende en veel langer bestaande school was er in Tibet waar een aantal kloosters (die moet u dan zien als dorpen of kleine stadjes) onderricht gaven in bepaalde magische procedures. Dat magie nodig is om een geest te zenden, daarover kunnen we twisten. Ik neem aan dat het ook zonder dat zal gaan.

Een mens heeft over het algemeen een bijzondere omgeving nodig en een bijzondere procedure om zichzelf zover te vergeten dat hij meer werkelijk kan worden.

Neem een Lama die zijn geest zendt. Een heel bekend verhaal. Zo iemand zet eerst een soort Kirgiezentent op dat heel gemakkelijk kan worden afgesloten. Daar gaat hij in zitten. Hij heeft bij zich rijst in verschillende kleuren met kruiden erin. Hij maakt daar mooie ronde piramidetjes van. Hij heeft ook nog wat reukwerk en een paar boterlampen. Dat wordt allemaal heel netjes gegroepeerd. Als dat alles helemaal klaar is, begint hij zich te concentreren.

Hij zit dan naar de ene rijsttoren en naar een andere rijsttoren te tunen. Hij wil op reis en de rijst helpt hem daarbij. Eindelijk zakt hij in elkaar. Hij mag niet gestoord worden. De tent blijft gesloten tot hij die zelf

openmaakt. Dus als hij overlijdt, kan hij er eeuwig in blijven.

Op het moment, dat hij in elkaar zakt, gaat zijn geest naar de bestemming die hij heeft gekozen. Hij kan daar waarnemen en hij kan daar - zeker als hij een zeer bekwame monnik is, een magiër, bepaalde verschijnselen opwekken. Nu is dat op zichzelf natuurlijk maar een procedure. Waar gaat het hier eigenlijk om?

De rijsttorentjes. Dat is niet alleen maar een beetje knoeien met eten. Die man kleurt de rijst en vormt de torentjes omdat ze voor hem bepaalde krachten vertegenwoordigen. De krachten van de oude elementen.

Hij groepeerde de torentjes zodanig met de lampen, dat zijn gehele wezen wordt gesteund door de kracht die Aarde heet; dat hij wordt beschermd door Water en Vuur; dat hij wordt gedragen door de Lucht. Hij heeft daardus een hele voorstelling bij.

Deze voorstelling maakt het hem mogelijk om in het torentje dat Lucht heet (een saffraangeel rijsttorentje) het doel te zien waar hij heen gaat. Zijn ogen staren naar de plechtigheid en ondertussen vraagt hij om steun voor zijn bewegingen aan wat hem als geestelijke paranimfen terzijde moeten staan.

Hij is zich nog steeds bewust van de stoffelijke wereld waarop hij zal terugkeren. Zo komt hij in een geestelijke toestand waarin hij langzaam maar zeker alleen nog maar dit doel ziet. De lampen en de benauwdheid (het is tamelijk benauwd in zo'n tentje) dragen daar waarschijnlijk toe bij. Maar het belangrijkste is, dat op het ogenblik dat hij alleen het doel voor ogen heeft (vergeet dat hij er is, hij ziet alleen het doel) hij a.h.w. zijn geest projecteert op dat doel. Hij neemt daar dan waar. Hij is daar eigenlijk als een onzichtbare, niet belichaamde levende mens aanwezig.

Hij kan daar zijn krachten gebruiken. Hij kan, omdat hij daaraan gewend is, magische spreuken daar gebruiken tegen mensen. Hij kan inderdaad het een en ander tot stand brengen. Hij kan zelfs vijanden een hartverlamming bezorgen, ofschoon er tegenwoordig mensen zijn die geen vijanden hebben, maar het toch voortdurend doen. Dat komt waarschijnlijk omdat ze een scholing als acteur hebben gehad.

Als ik kijk naar de manier waarop negers het doen, dan zie ik weer heel iets anders, maar het komt toch op hetzelfde neer.

De medicijnman gaat naar een eenzame plaats; meestal naar een boom. Die boom bevat een dryade, een boomgeest, die hij als zijn beschermheer beschouwt. Hij is daar veilig, beschermd tegen andere geestelijke krachten. Hij zet eveneens zijn cirkeltje uit en begint in zijn eentje al mompelende rond te dansen. U moet dat niet zien als een soort ballet. Het is meer een platvoetig gestamp van iemand die last heeft van reumatiek. Hij komt dus in beweging en langzaam maar zeker krijgt zijn gemompel en zijn kreten daartussen door een ritme.

Dat ritme is opzwepend; nog erger dan een szardas. Het wordt opgezweept totdat het zo snel is dat de medicijnman eigenlijk zichzelf niet meer kan vinden. Zijn bewegingen zijn volkomen automatisch geworden. Er is alleen nog datgene waarvan hij zingt. Dat zingen bevat dan naast de wens om kracht te zenden zeker ook weer de bestemming, al is het maar de naam van een persoon of de aanduiding van een plaats.

Hier ontstaat precies hetzelfde verschijnsel. De methode is anders. Maar daar is weer de vervreemding van jezelf. Weer het alles vergeten, tot een soort automaat worden die nog maar één denkbeeld heeft. Vandaaruit de woorden: 'ik zend de kracht' of: 'ik zend mijn geest' eigenlijk een beval dat je aan jezelf geeft en daardoor maak je het waar.

Ik weet niet, of u interesse heeft in die dingen. Denk nu niet dat u tussen de gootsteen en het aanrechtkastje kunt staan schuiven en uw geest even uitzenden. Trouwens u heeft telefoon en het openbaar vervoer dus het is goedkoper en eenvoudiger om zelf even te gaan.

Dat overal op de wereld deze methoden bestaan is wel zeker. Als wij kijken bij de Maya's en hun voorgangers, dan blijkt dat daar ook mensen zijn die, meestal omringd door dansenden in het begin, een ratel hebben. Met deze ratel (een schelpenratel werd er bij voorkeur gebruikt) zitten ze maar heen en weer te wiebelen. Maar het krijgt ook een ritme dat al het anderen uitsluit. Ondertussen denken zij aan de god, aan de krachten van de plaats of van de persoon waar ze heen willen. Weer hetzelfde effect.

We kunnen zeggen dat hier waarschijnlijk een groot gedeelte van de ik-vervreemding het resultaat is van optische vermoeidheid, want ze zitten maar voor die dingen heen en weer te bewegen.

Ik heb u nu drie verschillende gebieden genoemd waar deze praktijken werden toegepast. In landen in Europa is het ook lange tijd gebruikelijk geweest, alleen behoorde het daar tot geheime genootschappen, geheime leren en was het dus niet meer te plaatsen in de kerk. De enkeling, die het per ongeluk nog in de kerk heeft gedaan, is dan ook prompt heilig verklaard. Het zou voor de Paus moeilijk zijn om dat te verantwoorden, maar dat doet hij ook niet; hij is onfeilbaar.

De wijze waarop wij onze geest zenden hangt kennelijk af van de toestand waarin wij ons bewustzijn weten te brengen. Hoe minder wij ons bewust zijn van het lichaam hoe meer ons denken op één punt is geconcentreerd, des te gemakkelijker wij daar terecht komen.

Dan zijn er een hoop verschijnselen die daar een beetje tegenaan hangen. Dat zou men niet het zenden van de geest mogen noemen, denk ik. Maar wat zoudt u zeggen van iemand die in een somnambuleslaap naar het verleden terugkeert en u dan komt vertellen wat b.v. over Julius Caesar werkelijk gezegd is na de moord. Dat is in strijd met Shakespear. Of hij komt vertellen dat Romeo tenslotte ook maar een mislukte tiener was, want dat hij het zelf heeft gezien. De mensen denken daar niet over na.

Er zijn mensen die terugkeren naar hun vorige levens. Er zijn ook mensen (ziëners) die kunnen worden gebruikt om bepaalde fasen uit het verleden na te gaan. Het is vreemd, maar dat is een van de meest verboden takken van wetenschap geweest. Eigenlijk is dat ook wel te begrijpen. Ik denk, dat heel veel mensen denken: Als ze 10.000 jaar in het verleden terug kunnen gaan, dan kunnen ze misschien ook 10 jaar in het verleden teruggaan en weten hoe stom ik toen ben geweest. Dan sta ik nu mooi in mijn hemd. Per slot van rekening, een heel Parlement in zijn hemd laten staan, dan lijkt het net of de Romeinse Senaat herboren is. Ernstig genoeg is de zaak ondanks dit alles.

Stel u voor, dat u werkelijk kunt terugreizen in de tijd. Dat u met bepaalde hulp en aansporingen soms zelfs in staat bent om delen van de toekomst waar te nemen. Helaas meestal maar fragmenten die u niet helemaal kunt plaatsen, maar u kunt de toekomst zien. Dat maakt toch wel duidelijk dat de geest een totaal andere mogelijkheid van reizen en beleven heeft dan een gewoon mens. En zonder u nu onmiddellijk in te wijden in het geheim hoe je een vijand nachtmerries moet beorgen, zou ik u er toch op willen wijzen dat het kennelijk ook mogelijk is om het gedachtenleven van een ander niet alleen af te lezen, maar ook om daarin je eigen gedachten te projecteren.

Bij bewuste processen kunnen daarbij zelfs droombelevingen van anderen volledig worden geredigeerd door iemand die zendt. U kunt zeggen: Dat is allemaal heel aardig, maar wat heb je er eigenlijk aan. Het is misschien aardig te weten dat het kan. Wat moeten wij denken van iemand die alleen door concentratie even een uitstapje maakt van Amsterdam naar Flo-

rida en terug in een tijd van misschien 5 minuten. Toch is dat mogelijk.

Wat moeten wij denken van iemand die eenvoudig terugkeert naar het verleden om bepaalde problemen, waar hij nu mee zit, op te lossen door hun oorzaken na te gaan. Dat is iets dat gebeurt. Er zijn enkele helderzienden die daarin gespecialiseerd zijn en heel aardige resultaten behalen. Het is een situatie waardoor de beperkingen, die wij ons plegen op te leggen, schijnbaar alleen gelden voor een beperkt deel van datgene wat wij werkelijk zijn. Dat kan ik gemakkelijk zeggen, want de meeste mensen weten wel wie ze zijn, maar ze weten niet hoe of wat ze zijn. Wat ze werkelijk zijn helemaal niet. Als ze het zouden weten, dan vraag ik mij af, of ze nog lang mens zouden zijn.

Realiseer u, dat het zenden van de geest met een magische procedure eigenlijk alleen berust op een verandering van de bewustzijnstoestand waarin je verkeert, zodat iets aanvaardbaar wordt wat je vóór die tijd niet aanvaardbaar vond. Het is een proces dat geleerd moet worden. Het is dus niet zoiets als een reclamecampagne voor een wasmiddel. Zo'n reclame maakt je ook duidelijk dat de vlekken die blijven zitten alleen blijven zitten omdat het wasmiddel zo goed het weefsel spaart dat het daarbij ook het vuil spaart. Maar dat wordt er niet bij gezegd.

Ze zeggen ook, dat de VVD voor vrijheid en democratie is. Kennelijk voor de leden van de VVD dan. Anderen hebben alleen maar te gehoorzamen. Ik vind dat heel begrijpelijk. Ik heb daar niets op tegen. De mensen zijn nu eenmaal zo; dat moet je accepteren. Maar de werkelijkheid is een geheel andere.

De magische middelen die wij gebruiken, zijn eigenlijk de krukken die wij nodig hebben omdat onze geest niet gewend is om zelfstandig te gaan en zich ook zo te bewegen. Dan kun je natuurlijk zeggen: Wij gaan het een beetje anders doen.

Er zijn heel veel Bewegingen. Die mensen kunnen van alles doen. Zelfs in Cadillacs rijden alleen, omdat ze een procédé hebben uitgevonden waardoor de mens tenminste enigszins van zijn beperking wordt bevrijd. Je kunt dat doen door bepaalde spreuken te zingen of door naar bepaalde vlakken of symbolen te kijken. Er zijn zelfs methoden die eigenlijk alleen maar een uitleven van je verborgen innerlijk zijn. Al die dingen bij elkaar werken.

Hoe is het anders denkbaar dat iemand, die schijnbaar de grootste dwaas is omdat hij een leraar aanvaardt en zelf niet meer nadenkt, een innerlijke rust kan vinden die voor een ander onbereikbaar is? Dan kun je zeggen: Dat is onzin, dat is dwaasheid. Ik weet het niet. Als je nu gelukkig kunt zijn. Is dat niet veel belangrijker dan een positie bekleden? Trouwens degenen die een positie bekleden, kleden zichzelf opvallend om daarmee een positie aan te duiden.

Ik denk: gelukkig zijn, vrede vinden in jezelf is belangrijker dan al het andere. Of dat nu gebeurt door bepaalde liedjes te zingen, door bepaalde toespraken te volgen, door bepaalde dingen rond je te bouwen waardoor je in een vreemde wereld terecht komt, ach, dat maakt eigenlijk niets uit. Wij hebben een innerlijke waarde en toestand die toch een beetje anders zijn dan al datgene wat wij als werkelijkheid beschouwen.

Men zegt: Een mens is een logisch denkend onlogisch wezen. Daar ben ik het volledig mee eens, omdat de mens in zichzelf niet logisch is. De mens is universeel. En omdat hij zijn universaliteit probeert samen te persen in zaken die verstandelijk en beredeneerd kunnen worden uitgedrukt is hij logisch. Maar zijn logica gebruikt hij om de onlogische elementen van zijn persoonlijkheid zodanig te verdedigen dat ze voor een ander aanvaardbaar worden. Dus als wij het allemaal goed bekijken, dan kunnen wij wel stellen:

Alle magische procedures waarmee een mens zijn geest leert zenden,

andere werelden betreedt of contact opneemt met voorouders zijn eigenlijk alleen belangrijk omdat ze iets vrijmaken dat elke mens in zich heeft.

Je ziet een mooie verzameling van mediums. O, je krijgt er wel geen klank doorheen, dat niet. Maar potentiële mediums bent u allemaal. Er zitten heel goede genezers tussen. Nu ja, het beeld dat zij van zichzelf hebben dat strookt niet altijd met de waarheid, dat ben ik met u eens. Er zijn er echter bij die werkelijk wel wat kunnen. Waarom? Omdat zij op die punten juist niet rationeel en logisch zijn. Dat is heel gek. Daar waar de ratio wordt teruggebracht tot het kleine werktuig dat ze behoort te zijn, ontplooit de persoonlijkheid een aantal mogelijkheden waar ze tevoren niet aan heeft gedacht.

Wij zouden toch eigenlijk dwaas zijn, als wij mensen afkeuren die daarvoor allerlei rituelen nodig hebben. Of dat nu een ritueel is van de een of andere Loge, het ritueel in de een of andere kerk, die volgens een van uw bekende conférenciers wordt geleid door een volks-misleider. Daar komt het dan ook heel vaak op neer, als je ziet wat daaruit voortkomt.

Al deze rituelen zijn op zichzelf nuttig, als ze ons in staat stellen onze beperkingen te vergeten en ze het ons mogelijk maken het doel, waarop wij ons concentreren voor ons tot een tijdelijk beleefbare werkelijkheid te maken. Dan is het dus heel erg moeilijk om een verschil te maken tussen de een of andere Gregoriaanse zang en 'I love you jey, jey, jey'. Het ligt er maar aan hoe je het beleeft. Het is de beleving die de betekenis bepaalt. Het is de betekenis die een sleutel kan zijn voor de bevrijding van de geest.

Dan komen we als vanzelf tot het volgende punt:
U heeft waarschijnlijk wel gehoord van de z.g. snellopers. De Tibetanen noemen ze de ge-lum-pa. In een andere beschaving heten dergelijke boden weer anders. Nog weer andere beschavingen noemen ze 'de hinden van de goden'. In al deze gevallen blijkt dat er ook weer een bepaalde techniek daarvoor bestaat. Hier gaat het om een zuiver lichamelijke beweging.

Men zegt, dat de bode bij de indianen in de savanne sneller gaat dan het hert en dat zijn spoor niet te volgen is.

De Tibetaan zegt: De ge-lum-pa gaat zo snel als de wind en hij beroert de grond met zijn voeten ternauwernood zodat het gras niet buigt of wordt geknakt. Een vergelijkbare uitspraak vinden wij overal. Sommigen zeggen: Die mensen weten de zwaartekracht te overwinnen. Dan vind ik het maar stom dat ze nog lopen. Dan hadden ze beter de eerste vorm van luchtvervoer kunnen uitvinden.

Stel nu eens, dat je jezelf lichamelijk volledig automatisch kunt programmeren voor de volbrenging van een taak waardoor je met het doel voor ogen deze beweging praktisch eindeloos kunt volhouden. Daar is een toestand van vervreemding voor nodig. Bij de ge-lum-pa's begon dit met een meditatie voordat ze vertrokken. Bij bepaalde indios bestond het uit het kauwen van o.a. coca-blad, bepaalde stoffen of paddestoelen, die in Noord-Amerika voorkwamen. Bij de negers was het weer een soort soep die ze aten voordat ze vertrokken.

In al deze gevallen is er een vergelijking te vinden met de heksen-zelf. Datgene wat gebeurt, vervreemdt de mens van alle voorstellingen die hij heeft omtrent zichzelf. Wat er overblijft is alleen het bevel om te gaan en zo snel mogelijk. Het wonderlijke is, dat het lichaam dat dan doet. Van de ge-lum-pa werd gezegd dat hij zonder voeding of drank drie dagen achtereen kon gaan. Ik meen, dat het Alexandra David-Neel is geweest die dat

heeft waargenomen. Zij vertelde, dat snelheden van 20 km per uur gedurende vele uren achtereenvolgend werden volgehouden. Probeer dat maar eens als hardloper.

Van de boden in Mexico weten wij dat zij zonder pauzeren afstanden aflegden van 50 of meer kilometers en dat ze daarover vaak volgens onze tijdrekening niet langer deden dan 2 uren met een gemiddelde snelheid van 25 km per uur. Wij zouden er nog meer kunnen noemen.

Hieruit blijkt het lichaam volledig ondergeschikt te worden aan de geest op het ogenblik, dat het zonder ingrijpen of regeling uit het bewuste denken kan functioneren met een voorop gesteld doel. Dat geeft ook te denken.

Ik heb vaak gehoord dat mensen ziek zijn, omdat zij zich ziek voelen, terwijl ze niet ziek zijn. Mensen, die zichzelf gewoon een ziekte aanpraten en die dan dat tot werkelijkheid maken. Aan de andere kant weten wij dat er mensen zijn, die ontstellend snel genezen, een weerstand vertonen en wat nog meer alleen, omdat ze niet willen geloven in hun ziek-zijn, in de beperkingen van het genezingsproces die logisch heten te zijn.

Dan komen wij nu tot punt waarop blijkt, dat de mens tot op zeer grote hoogte meester kan zijn over zijn lichaam, mits hij zich daarmee niet zonder meer identificeert, maar het eerder gebruikt als een werktuig.

Ik vraag mij af, of bepaalde magische rituelen die ook weer in diezelfde richting gaan (het optreden van goden, bezwingingen e.d.) eigenlijk ook niet te maken hebben met het wegnemen van de directe relatie tussen bewust denken en een bepaalde kwaal, een bepaalde lichamelijke toestand. Dat wijst erop dat de oude magie en waarschijnlijk ook vele moderne methoden gebaseerd zijn op het feit, dat de werkelijke ikheid van de mens in staat is zijn lichaam absoluut te beheersen en te regeren zolang hij zich niet identificeert met dit lichaam en daarbij alle andere waarden of werelden uitsluit. En dit brengt mij dan tot het laatste punt:

Het blijkt, dat er heel veel mensen zijn die bewust of onbewust dingen aanvoelen die op afstand gebeuren. Het is b.v. bekend, dat een kaffer in de buurt van het huidige Johannesburg toen de 1e Wereldoorlog uitbrak niet alleen sprak over deze oorlog, maar daarbij zelfs enkele malen de strategie daarvan a.h.w. aanduidde en o.a. de slag aan de Somme heel aardig heeft beschreven. Toch was de man daar nooit geweest. Haalde die man dat nu zomaar uit de lucht?

Kennelijk bestaat er rond ons een sfeer waaraan we veel meer feiten kunnen ontleenen dan we werkelijk doen, ook als we mens zijn. Ook voor de geest geldt dat. Je kunt eigenlijk veel meer opnemen dan je normalerwijs doet.

Deze kaffer geloofde dat het de stemmen van zijn voorvaders waren, die hem dit alles zeiden en soms zelfs lieten zien. Er was dus een verklaring voor nodig.

Wij kunnen geloven dat God ons dit geeft of ons dit laat zien. Maar wij hebben een verklaring nodig. Wij kunnen toegang krijgen tot een gemeenschappelijk weten of bewustzijn waaruit we alles, wat er in de wereld gebeurt of van belang is, kunnen aflezen. Maar dan moeten we een bron stellen buiten ons; iets wat ons deze dingen vertelt. Waarom? Omdat wij zonder dit zouden opgaan in het geheel en dus niet in staat zouden zijn om daaruit bepaalde gegevens terug te brengen.

Het zou een verwarring worden, een soort stampot. Maar doordat wij nu een andere berichtgeving stellen zijn wij in staat om gegevens, die ons treffen, als afzonderlijk te beschouwen. Het is niet de werkelijke boodschapper die belangrijk is, maar het feit dat de mededeling wordt gezien

als een boodschap en dus op zichzelf beperkt is. Daardoor is het mogelijk om over die afstanden te zien.

Als ik dit weer samenvoeg met alle andere, dan kan ik mijn betoog afsluiten met gewoon een aantal praktische conclusies te trekken.

1. Als u geestelijke waarden intenser wilt beleven of waarmaken, dan zult u moeten leren uzelf niet meer te zien als mens in stof-felijke zin. Op het ogenblik, dat u dit bereikt, kunt u een veel groter aantal signalen ontvangen en belevingen ondergaan.
 2. Bent u hiertoe niet in staat, dan kunt u door buiten uzelf een bron te stellen - ongeacht of deze werkelijke is of niet - in vele gevallen althans delen van de krachten, de feiten of ontwikkelingen buiten u constateren en overbrengen naar het menselijke bewustzijn.
 3. Als u in staat bent uw eigen voorstelling van mogelijkheid en lichamelijkeheid te vergeten, dan kunt u uw lichaam tot veel grotere prestaties brengen. U kunt de natuurlijke processen van het lichaam grotendeels beïnvloeden en u kunt een natuurlijk evenwicht doen her-ontstaan dat niet door verschillende psychische werkingen wordt verstoord en vertekend. Het is dus de moeite waard om dat met de een of andere bron buiten u in uw voorstelling of op een andere manier ernaar te streven dit gevoel van ontruktheid meermalen te be-leven. Mits men deze beleving dan niet alleen ziet als iets wat u overkomt, maar als een nieuwe toestand vanwaaruit het ik werkzaam is, kan waarnemen, kan erkennen en eventueel ook kan ingrijpen.
- Op deze manier kan de mens zijn eigen mogelijkheden redelijk ver-uitbreiden. Hij kan aan een deel van zijn bekrompenheden ontsnappen en zal daardoor in zijn bewustwording vooruitgang maken en daarnaast daadwerkelijk zijn wezen getrouwer zijn en zo het geheel ook juister dienen.

Dit is mijn betoog. Ik hoop, dat het voldoende aanvulling is. Het is niet alleen als vulling bedoeld, maar werkelijk als aanvulling. Wat het eventueel is, moet u zelf uitmaken. Mijnentwege noemt u het een geestelijke flater, als u maar zorgt dat u zelf niet tekort komt.

:--:--:

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

LES V.

HET JUISTER GEBRUIK VAN INNERLIJK WETEN.

Je hebt een aantal onjuiste conclusies getrokken in je leven waaraan je als een verstandig mens natuurlijk voorbij gaat. Wil je echter rekening houden met het geheel van je eigen persoonlijkheid, dan zul je toch zoveel mogelijk die conclusies moeten volgen.

Als wij kijken naar de wereld, dan ziet alles er altijd anders uit dan het is. Dat geldt in de politiek, in de economie, in de sociale verhoudingen. Het kan een rol spelen bij verkeer. Er is niets dat u zich kunt indenken waarin die schijn-factoren geen grote rol spelen. Het is een instinctkwestie geworden.

Er zijn automobilisten die, als ze eenmaal een sequentie van rode lichten hebben gezien, hun tempo zo aanpassen dat, als ze in een groene sequentie rijden, zij dan automatisch berekenen wat de lopende fase is op hun traject. Onwillekeurig versnellen ze of houden ze hun snelheid iets in zodat ze steeds kunnen doorrijden.

Dat is geen bewuste beredenering. Als u dat helemaal logisch zoudt willen doen, zoudt u een computer nodig hebben (wat in de nieuwste modewagens is aangebracht), maar zelfs dan zou het programmeren zoveel tijd vergen dat u toch voor het rode licht komt te staan.

De mens is een soort computer. In die computer zit echter veel meer dan u onmiddellijk met uw geheugen, met uw beredeneringsvermogen naar voren kunt brengen. Laten wij eens een heel eenvoudig voorbeeld nemen:

Het hoofd van de Sovjet-Unie is weer ernstig ziek. Ja, ja. Die ziekte is zoveel erger dan men op het ogenblik nog toegeeft dat daar binnenkort wel weer veranderingen zullen komen. Maar goed. Als je dat hoort, dan zijn er mensen die onmiddellijk roepen: Hij is dood! Dat is wensen. Men zou het prettig vinden, als er verandering kwam, want men is bang.

Er zijn anderen die zeggen: Ben je gek, hij heeft alleen maar een lichte griep. Daar weten ze ook niets van. Dat is wishful thinking. Maar als je rekening houdt met alle gegevens, dan zeg je: Deze man is op sterven na dood. Dat kun je ook niet logisch beredeneren, want de aanwijzingen die men daarvoor aanvoert zijn over het algemeen van twijfelachtige aard.

Als je echter instinctief reageert, zul je alle vroegere ervaringen daarin betrekken. Je zult bepaalde gevoelens, delen van het bovenbewustzijn daarbij betrekken en je komt tot een conclusie die je niet kunt verantwoorden, maar die heel vaak juist is.

Als u te maken heeft met handel, u wilt b.v. iets kopen, dan zien we ook een dergelijk verschijnsel. U loopt door een winkelstraat. U ziet iets. Het bevalt u buitengewoon, maar het is eigenlijk iets te duur. U beredeneert

dit en u loopt door. U zult het voorwerp nooit meer kunnen kopen; het is weg. Er zijn factoren bij betrokken die onlogisch zijn, maar u voelt aan: dit is zo voor mij bestemd dat ik het nu - al reserveer ik het maar - moet hebben. En dan moet u de beslissing ook snel nemen.

Ik geef die voorbeelden alleen om u duidelijk te maken dat het innerlijke weten niet slechts een kwestie is van inspiratie zonder meer. Het is een aanvoelen, omgezet in niet redelijke termen, beelden of verlangens waaruit dan conclusies kunnen worden getrokken die ook op redelijk vlak tellen. Trek je die conclusies niet, dan zul je op verstandelijk vlak vaak met tegenvallers, stroppen e.d. te maken krijgen.

Er zijn heel veel geleerden tegenwoordig in de wereld. Zij zijn dermate gespecialiseerd dat zelfs onder de economen er zijn die zich speciaal bezighouden met bedrijfseconomie, bedrijfspolitiek. Anderen zitten in de politiek. Zij konden in het bedrijfsleven misschien geen baan krijgen. Weer anderen houden zich in het bijzonder bezig met belastingwetgeving. Allemaal deskundigen.

De deskundigheid van deze deskundigen heeft het Nederlandse volk (het RSV-schandaal) een paar miljard gekost. Zo deskundig zijn ze. Dat er allerlei dingen gebeuren waar je helemaal niet op rekent, is te danken aan de deskundigen. Deze mensen zijn zozeer gebonden aan een logische en verantwoorde opbouw van hun beslissingen dat ze geen rekening durven houden met de gevoelens; met dat innerlijke weten dat wel degelijk een rol speelt. Of als ze het innerlijk weten wel aanvoelen, durven ze het niet zeggen, ze durven het niet gebruiken, want dat past nu eenmaal niet in de wereld waarin wij beslissingen moeten nemen.

U zit hopelijk niet zo onder druk. Vraag u eens af wat u op het ogenblik aan bijzondere dingen heeft.

De een is ziek. De ander heeft een paar gekke dingen beleefd. Weer een ander heeft het gevoel dat alles tegen zit. Het maakt niet uit wat, maar het zijn dingen die in deze dagen voor u eruit springen. U zegt: Dat is toch eigenlijk niet normaal. Als dat het geval is, vraag u dan af: wat voel ik hierbij? Welke voorstelling komt hierbij in mij op? Dan heeft u wel niet het complete antwoord. Dat antwoord moet worden vertaald. Het moet worden omgezet in dingen die u daadwerkelijk kunt gebruiken of waar u daadwerkelijk rekening mee kunt houden.

U krijgt echter een basisbeeld. Met dit basisbeeld kunt u waarschijnlijk uw ziekte versneld genezen. U kunt de beelden bewuster selecteren en misschien beter begrijpen. U kunt ongetwijfeld daarnaast ook uw situatie van lusteloosheid, van voortgedreven worden veranderen doordat u begrijpt welke factoren daarbij op dit moment een rol spelen.

Het gebruik van het innerlijke weten wordt heel vaak verschoven naar de geestelijke wereld. In mijn weten weet ik dat en dan volgt er ...dat God bestaat, dat er een hemel en een hel is, dat de duivel mij achterna zit. Wat dat betreft, vraag ik mij altijd af waarom de duivel altijd lelijke mensen achterna zit. Dat is iets daar moeten ze met de innerlijke stem ook een antwoord op weten te vinden.

Ik voel. Maar wat voel ik? Wat weet ik? Is dat werkelijk zo geestelijk? Het blijkt, dat het gevoel van achtervolgd worden vaak een kwestie is van gespletenheid of van een ziektebeeld dat zich aankondigt. Dat het gevoel van 'God is hier' voor velen alleen maar een vervanging is voor het begrip 'ik kan het zelf niet aan'. Dat hemel en hel voor heel veel mensen een compensatie vormen voor hun gefrustreerde gevoelens van recht in hun eigen wereld. Als wij dat gaan begrijpen, dan weten we dat wij het op geestelijk niveau houden van hetgeen wij zo ervaren nooit werkelijk kunnen gebruiken.

Laten wij proberen een wereldbeeld te ontwerpen. Ik zeg ontwerpen, omdat het iets zal afwijken van de werkelijkheid.

Er is een wereld. In die wereld is menselijk denken. Denken betekent een wederkerige beïnvloeding onder de mensen, of ze het nu weten of niet. Als een groot aantal mensen in een bepaalde richting denkt, dan zal hierdoor een pressie ontstaan; een soort wetmatigheid. Die wetmatigheid reageert niet op de kreten die u slaakt en op datgene wat u theoretisch verkondigt. Ze reageert op de achtergrond van uw gevoelens en uw denken.

Wanneer een dergelijke wetmatigheid is ontstaan (u ziet dat dan als een beweging), dan is dat niet te stuiten. Wij kunnen niet zeggen: Dat is beperkt tot één deel van de wereld. Het is heus niet zo, dat een bepaalde tendens in Nederland wel en in b.v. Duitsland niet zal optreden. Ze treden in beide landen op. Evenzo in Engeland, België, Frankrijk, ook nog wel in Zwitserland maar daar merk je niet zoveel ervan. Al die dingen bij elkaar betekenen dus: er is een wereld waarin mensen door hun denken elkaar beïnvloeden.

Deze beïnvloeding wordt echter normaal niet beseft. Dat wil zeggen, dat een redelijke benadering van een ontwikkeling in alle gevallen de belangrijkste oorzaken van die ontwikkeling buiten beschouwing laten.

Nu komt het innerlijke weten. Dat zal in de eerste plaats voor u zelf toch wel wat geestelijk worden gedefinieerd al is het maar dat het wat hoog of esoterisch is. Als we niet proberen om het naar de hoogte te praten in onze gedachten, maar ons afvragen: wat betekent dit nu? Dan blijkt plotseling dat het ook een relatie heeft met het gebeuren in de wereld, met onze eigen positie in de wereld. Ja, dat het een uitdrukking is geworden van een aantal wetmatigheden die buiten ons zijn ontstaan door de wederkerige beïnvloeding die door de massaliteit een zekere stroming, een zekere beweging onvermijdelijk heeft gemaakt.

Laten we eens een eenvoudig verschijnsel nemen.

Ik denk aan de Rote Armee Fraktion en aan alle daarmee verwante groepen die andere namen hebben gekozen. Je kunt zeggen: Dat zijn terroristen. Ze doen alles met geweld. Ze hebben geen andere middelen. Maar vraag je nu eens af: Wat is het feitelijke motief? Dan kom je erachter: deze mensen kunnen zich niet onderwerpen aan een orde waarin ze niet passen. Ze bedenken idealen en regels waaraan ze zich dan ook strict houden om op enigerlei wijze zich te kunnen losweken van de wereld. Vroeger ging men in het klooster. Tegenwoordig is er in een klooster ook al niets te beleven, want als je een beetje links denkt, krijg je van de Paus een tik op de vingers.

Dus realiseer u goed, deze mensen trekken zich terug. Hun enige mogelijkheid om zichzelf te handhaven in hun eigen beeld van belangrĳkheid is die terreur. Maar die terreur is niet voor niets ontstaan. Ze wordt feitelijk overal gebruikt. O zeker, op een andere minder radicale manier misschien.

Als wij kijken naar de reacties op de mijnwerkersstaking in Engeland, dan worden we heus niet alleen geconfronteerd met de stoute stakers, maar ook wel degelijk met een ongerechtvaardigd politie optreden.

Als we kijken hoe het optreden is van de gewapende macht in vele landen, dan komen wij tot de conclusie dat deze mensen eigenlijk ook de vrijheid vertrappen; dat men probeert een maatschappelijk beeld te handhaven door een verkapt uitgeoefende vorm van terreur. Die terreur zegt niet: Wij vermoorden iemand. Dat is ook te begrijpen, want bij de R.A.F. is het naar buiten gericht. Maar in de maatschappij is de terreur vooral een intern deel van de structuur.

U bent het niet eens met b.v. uw meerderen in het leger. U wijst hen op hun fouten. Dat mag niet. U wordt niet ontslagen, helemaal niet. U wordt alleen niet meer bevorderd en het werk dat u krijgt is dat waar-

aan u het meest een hekel heeft. Is dat geen terreur? Dergelijke vormen van economische, morele, zelfs sociale terreur zien we overal om ons heen.

Als wij nu innerlijk aanvoelen wat er aan de hand is, dan kunnen we niet alleen begrijpen waarom de ander zich verzet, maar we voelen ook aan op welk niveau de ander zich zal verzetten. En dan kunnen we heus wel het verschil aanvoelen tussen explosies, een moordaanslag of een ontvoering.

De politie zal natuurlijk zeggen: Dat is onzin. Maar als nu blijkt, dat je in het begin 5 van de 10 keer en later 7 van de 10 keer in de goede richting gekt, dan moet het toch een reden zijn om daarvan gebruik te maken. Dit wijkt zover af van alle waarschijnlijkheidsberekening en alle wetenschappelijke benadering, zelfs door de computer, dat er iets anders moet zijn. En dat blijkt het innerlijke weten te zijn. Dan is het toch niet meer dan logisch om daarvan gebruik te maken.

Nu zijn er in het innerlijke weten ook nog factoren die minder stof-felijk zijn. Ik heb het nu gehad over de onderlinge beïnvloeding. Ik zou nog kunnen spreken over factoren uit vorige levens waardoor je in feite waarden vergelijkt zonder bewust te weten waarmee en conclusies trekt op grond van vorige ervaringen. Daar kan een geestelijk deel van het ik bij zijn, dat in tijd en ruimte zich heel anders situeert en daardoor het geheel van de verschijnselen anders ziet en benadert dan u stof-felijk ooit doet.

Als die dingen ook gaan meespelen, dan zullen wij bovendien zien dat het innerlijke weten ons van tevoren helpt om bepaalde dingen te weten. En dan is het wonderlijke weer: als wij dat weten alleen logisch proberen te gebruiken, dan zullen we heel vaak slagen, maar ook vaak mislukken. Omdat namelijk een deel van die inspiratie, als ik het zo mag noemen, dermate onredelijk is dat wij vanuit ons standpunt zeggen: Nu ja, dat is te gek. Dat kun je niet doen.

Hier heeft u dan een aantal factoren waarin de toekomst een rol speelt en onbekende factoren uit het verleden onbewust worden gekend. Het is verder een aflezen van mogelijkheden en ontwikkelingen die redelijk gezien op dit ogenblik niet bestaan.

Ik hoop, dat ik met dit alles een heel goede zaak heb opgebouwd voor het gebruik van het innerlijke weten en het je ontplooien in die richting.

De wereld bevindt zich op het ogenblik in een versnelde reeks veranderingen. Ik zou dan weer kunnen wijzen op al datgene wat op sociaal gebied op korte termijn al is veranderd. Ik zou u kunnen wijzen op de toch zeer eigenaardige en tamelijk ook algemeen optredende koerswijzigingen die bij vele regeringen bijna gelijktijdig plaatsvinden. Al die dingen bij elkaar, het is gewoon een wereld die zoekt naar een nieuwe vorm, naar een nieuwe samenhang. Dat is ook begrijpelijk, want in de oude structuur kan deze wereld wel blijven bestaan, maar de mensheid niet. En onbewust voelen de mensen dat aan.

Laten we ons dan afvragen, of het niet beter zou zijn om ons weten, ook dat onlogische innerlijke weten, nu eens verder te ontplooien en te gebruiken. Dan zouden wij ons misschien beter kunnen oriënteren op de werkelijke mogelijkheden en de werkelijke noodzaken. Dan gaan we niet meer schreeuwen over zaken die hoezeer ook vanuit een moreel of ander standpunt gerechtvaardigd op dit moment niet ter zake doen.

Als je b.v. tegen dieren mishandeling protesteert, is dat op zichzelf volkomen juist. Maar de vraag is allen, of je dat ook moet doen in een tijd dat de mensheid bezig is zichzelf te vernietigen? Moet je dan over dieren

gaan praten en niet kijken naar hetgeen er misgaat in de menselijke samenleving? Je innerlijk weten laat je ook die verschillen in belangrijkheid beseffen.

Je kunt spreken over de noodzaak om het milieu gezond te houden, maar je kunt het milieu niet gezond maken of gezond houden en gelijktijdig de ontwikkelingen voortzetten die zich technisch en economisch in deze dagen over de gehele wereld verbreiden. Besef dat, dan kun je wat doen. Dan kun je a.h.w. vooruit lopen in je denken en handelen op datgene wat voor anderen op dit ogenblik nog volkomen onlogisch en ondenkbaar is.

Dan komen wij nog eens, want herhaling is een sterk punt bij ons, terug op de vraag: Hoe kun je dat innerlijk weten dan ontwikkelen?

In de eerste plaats: Impulsen behoeven niet logisch te zijn. Impulsen op zichzelf zeggen echter iets meer dan alleen maar 'wij willen dit of wij willen dat niet'. Er zit een groot aantal factoren achter verborgen. Daarom zijn al die impulsen op zichzelf belangrijk, tenzij wij kunnen zeggen: Nou ja, dat is een zeer tijdelijke impuls veroorzaakt door ons bekende feiten of situaties.

In de tweede plaats: Als wij de problemen van de wereld bekijken, dan moeten wij ze niet logisch ontleden. Wij gaan daar a.h.w. een beetje over mediteren. Laat de ideeën maar in u opkomen! Laat in u een aantal antwoorden ontstaan hoe onlogisch die ook moge schijnen en probeer ze te noteren, ze vast te leggen. Spreek ze in op een bandje zodat u zich daar later mee bezig kunt houden. Wanneer u zich daarmee bezig houdt echter besef één ding: Ook als een verklaring of aanwijzing onlogisch is, moet u die aanvaarden, tenzij er feitelijk bewijsbare factoren zijn die ze onmiddellijk tegenspreken en de validiteit ervan teniet doen.

Er zijn heel veel zaken in de wereld waar je heel weinig van af weet. Nu ja, u leest natuurlijk de krant. Er zijn ook mensen die er weinig van af weten, maar ze weten het dan zo goed te vertellen dat u denkt dat ze het wel weten. Als die mensen dat dan heel goed kunnen doen, komen ze in de regering, in het Parlement en tenslotte in de Raad van State; wat de AOW is voor de geslaagde politici.

U weet over veel zaken minder dan u denkt. Neem Ethiopië. Hongersnood, inderdaad. Er zijn daar een hoop dingen fout. Maar wat weet u er eigenlijk van? Weet u, dat dit land op het ogenblik bijna 1/3 van zijn volksinkomen uitgeeft alleen voor bewapening, munitie e.d.? Realiseert u zich dat in dit land bepaalde groeperingen proberen andere groepen van hulp van buiten af te snijden? Dat hier in sommige gevallen bewust een uithongeringsspolitiek wordt bedreven? U kunt dan uw steun daar tegenaan gooien zoveel u wilt, u verandert daar niets aan. Maar u kunt misschien aanvoelen wat het beste is.

In de wereld is niets veranderd. Wilt u zelf veranderen, dan moet u afstand doen van een deel van uw z.g. logisch denken. Realiseer u dat uw z.g. logisch denken is gebaseerd op het voorwaars aannemen van feiten, die anderen u voorhouden zonder dat u enige mogelijkheid heeft om te controleren welke juistheid ze feitelijk bezitten.

Durf onlogisch te zijn. In de nieuwe tijd ontstaat iets wat met de huidige logica niet eens benaderbaar is.

Wees niet bang voor geestelijke en innerlijke belevingen. Zoek ze niet op een excessieve manier, zodat u eigenlijk een deel van uw normale leven probeert af te sluiten om alleen die geestelijke ervaring op te doen.

Laat alleen al datgene in u als gelijk gelden met al hetgeen u buiten u erkent in uw bewustzijn oprijzen. U zult merken dat u verandert.

De mensen zijn tegenwoordig vreemd genoeg gemiddeld empathischer dan b.v. 800 jaar geleden. Zij nemen dus veel meer van elkaars gevoelens over. De toename van telepatisch gevoelige mensen (dit vooral onder de jonge mensen die nog niet dit hebben weggeconditioneerd) is de laatste jaren ontstellend groot. Die toename bedroeg in de laatste 10 jaren meer dan 15 %.

In de nieuwe tijd gaat telepatie, althans een aanvoelen en beseffen van elkaar, een steeds grotere rol spelen. U zult er in bepaalde omstandigheden ook mee worden geconfronteerd. Gooi het niet opzij. Het is deel van deze vernieuwing waar u ook bij hoort.

Realiseer u verder dat in deze wereld heel veel dingen normaal zijn geworden die vroeger onvoorstelbaar waren. Voor u is heel normaal om bij druk verkeer over te steken, ofschoon u zonder te beseffen op dat moment schattingen maakt van de gemiddelde snelheid bij benadering van misschien 5 of 10 voertuigen. U doet dat gelijktijdig in twee richtingen en bovendien regelt u uw eigen tempo nog zo dat het voor uw lichaam aanvaardbaar is en dat het gelijktijdig, gezien de geschatte situatie, doenlijk is. Een zeer complex proces dit oversteken.

In de toekomst gaat het nog erger worden. Kleine kinderen kunnen al de binaire taal van de computer hanteren. Jongetjes van een jaar of tien zitten heel rustig computerprogramma's te maken waarbij zij - bewust of onbewust - een zeer groot aantal factoren moeten vergelijken en beslissingen nemen. Er is dus een veel complexere manier van ervaren en denken gekomen.

Een deel ervan is onbewust; het is een automatisme geworden. Maar het is wel degelijk een verandering van mogelijkheid. Als wij nu in de verandering van mogelijkheid bovendien de aanvaarding brengen van de nieuwe kwaliteiten en de nieuwe gevoeligheden die de mens aan het ontwikkelen is, dan komen we op een punt terecht waarop de maatschappij niet slechts verandert, omdat het zo niet verder kan gaan, maar gaat veranderen omdat de mensen voelen dat dit het meest juiste is.

Dan zullen we zien dat heel veel dingen, die op dit ogenblik als uiterst belangrijk gelden, steeds onbelangrijker worden. Maar wij zullen ook zien dat heel veel dingen waar we nu een beetje de schouders over ophalen een toenemende mate van belangrijkheid en interesse krijgen.

Dat het spiritisme in de laatste jaren zo'n opgang heeft gemaakt, is niet alleen maar een toeval of het werken van de geest, ofschoon ik mij graag op de borst zou willen kloppen en zeggen: Hier achter deze amechtige borst verbergt zich een stevige geest die flink eraan gewerkt heeft.

Men is gevoeliger geworden voor de veelvuldigheid van het bestaan, juist omdat de absolute geloofszekerheid t.a.v. het bestaan en voortbestaan meer in het gedrang is gekomen. Dat is de oorzaak geweest dat het spiritisme is vooruitgegaan.

Het spiritisme heeft tevens ook gevoeligheden aangewakkerd. Nu kunnen we ons gaan isoleren en zeggen: Wij zijn de uitverkorenen. Maar dan bevriezen we ons denken. Dan bevriezen we ook de eigen emoties. Dan dwingen we alles in één bepaalde richting. Als je nu gewoon zegt: Ik heb deze benadering gekozen, dan ben je toch veel dichterbij de waarheid. Dan kun je begrijpen dat andere benaderingen mogelijk zijn.

De factoren die ontwikkeld zijn in het spiritisme, zo vreemd als het moge klinken, spelen op het ogenblik een heel grote rol bij allerlei presiegroepen die denken dat ze verstandelijk gelijk hebben zonder dat ze de redelijkheid van hun gelijk ooit zullen kunnen aantonen. Hier zijn inspiratieve impulsen. Hier is een aanvoelen van een ander bestaan, een ander zijn, een andere mogelijkheid. Dat is bepalend voor het optreden van die groep. Dan kunnen we niet zeggen dat die groepen goed zijn, maar wij kunnen

wel zeggen dat ze een factor met zich brengen die goed is voor de gehele mensheid: de noodzaak om af te wijken van een programma dat zuiver op zintuiglijkheid en redelijke factoren is gebaseerd. Dan kunnen we daaraan nog een conclusie toevoegen:

Als wij de ontwikkeling van de wereld in aanmerking nemen, dan kunnen we zeggen: De eerste paar jaren is het nog pet. Wat zeg ik 'pet', er zit nog niet eens een klep aan; het is een alpino. Deze jaren zijn de jaren van verwarring, of u het toegeeft of niet. Als we de 90-er jaren binnengaan, dan zal die verwarring langzamerhand verdwenen zijn. Dan is er een noodzaak tot nieuwe oriëntatie.

Een oriëntatie op basis van het oude is niet doenlijk. Een dergelijke oriëntatie voert onafwendbaar naar de zelfvernietiging van de mensheid. Steeds meer mensen beseffen dat. Zelfs mensen die het nog niet durven zeggen, omdat hun positie daardoor in gevaar komt. Dat wil zeggen, dat we in de 90-er jaren een behoefte krijgen tot samenwerking. Maar dan moeten wij die empathische gevoelens gebruiken anders weten wij niet op welke manier wij kunnen samenwerken.

Wij kunnen niet de hele wereld omdraaien totdat ze net is als wij. Neen, wij moeten begrijpen wat er in de ander leeft. Wij moeten dat afweten. Wij moeten dat samenvoegen. Wij moeten dat a.h.w. telepatisch aftasten, zodat we niet door taalbarrières en kunstig woordgebruik worden afgeleid van de werkelijkheid die daarachter verscholen zit.

De 90-er jaren brengen een toenadering van de volkeren, gepaard gaande met een toenemende analyse van elkaar op niet meer zuiver rationele basis. En dit betekent, dat in deze periode er een opbouw kan beginnen en eindelijk een vernieuwing denkbaar wordt. Maar dat kan alleen op grond van deze factoren in de mens die ik heb samengevat als het innerlijke weten. Dat heeft niets te maken met geestelijke bewustwording.

U denkt misschien: als het zo verdergaat, dan is in het jaar 2000 een bijeenkomst van de Tweede Kamer een gebedsbijeenkomst van de heilige 'Aliakus'. Neen. Heiligen zullen de mensen niet worden. Zij zullen mensen blijven met hun eigen gebreken, eigen fouten, eigen strijdlust, maar ze zullen die op een andere manier gaan gebruiken. De innerlijke wereld moet overwinnen wil de uiterlijke wereld niet te gronde gaan.

Hoe u het verder moet gebruiken, dat moet u zelf proefondervindelijk ervaren. Ik heb u weer een paar aanwijzingen gegeven. In twee vorige lessen zijn eveneens reeds richtlijnen gegeven, daar laten we het dan maar bij. De belangrijkheid ervan is echter zo groot dat we juist in deze tijd, want de komende paar maanden zullen voor velen van u nogal warrig zijn, wij u hebben willen herinneren aan uw innerlijk weten, aan uw besef dat meeromvattend is dan alle zintuiglijke waarneming en alle beredenerig. Houd daar rekeng mee.

Dan denk ik, dat u inderdaad zult veranderen, zelfs in die paar maanden. Ik voel aan dat u daardoor betere mensen zult zijn geworden en gelijktijdig langzamerhand meer bewust zult worden van alle geestelijke waarden en krachten die er in u schuilen.

SPACE WARS.

Tegenwoordig zijn ze overal bezig met de dreiging van satellieten in de ruimte, de mogelijkheid om vanuit de ruimte aanvallen op aarde te voorkomen en dat soort dingen. Heel veel mensen worden daar zenuwachtig van. Daarom denk, dat het goed is om de zaak een beetje uit de doeken te doen.

In de eerste plaats moet u goed onthouden dat de Amerikanen er meer lawaai over maken, maar dat de Russen allang spionage-satellieten hebben uitgezet; die zijn er dus al.

In de tweede plaats: Het realiseren van een ruimteplatform vergt zulke enorme kosten, dat geen van beide superstaten op het ogenblik financieel daartoe in staat is zonder gelijktijdig zijn burgers tot armoede te veroordelen. Dat zou dan toch neerkomen op een nieuwe revolutie. Dus ook dat speelt eigenlijk niet zo'n grote rol.

Waarom dan deze eigenaardige publiciteit, deze toespraken van de heer Reagan, al deze mooie plannen van het Pentagon en dergelijke? Om dat goed te begrijpen moet u weten wat NASA is.

NASA is officieel natuurlijk voor de ruimtevaart, maar eigenlijk is het een militair establishment. Het behoort dus tot de strijdkrachten van de Ver. Staten.

Zolang nu NASA regelmatig experimenten kon doen, mannen op de maan kon brengen e.d., was er geld genoeg voor NASA. Maar datgene wat men daar doet, vergt enorme kapitalen. Als u alleen maar rekening houdt met de noodzaak om 2 tot 3 startplaatsen en landingsplaatsen in gereedheid te houden voor elke vlucht van de spaceshuttle en als u zich verder nog even realiseert hoeveel waarnemers er nodig zijn rond de gehele aarde om een dergelijke vlucht te kunnen volgen en precies te weten wat er gebeurt, dan kunt u zich voorstellen dat je veel beter met heel Nederland een uitstapje zou kunnen maken naar Disneyland; dat zou veel goedkoper komen.

NASA heeft dus geld nodig. Geld kun je op het ogenblik niet zo gemakkelijk loskrijgen. Overal is men bezig direct of indirect te mopperen over de grote uitgaven van de verschillende staten. Dat is dan ook begrijpelijk.

Als je ziet wat er in Nederland allemaal wordt weggegooid aan geld, aan projecten waar u niets voor voelt, dan is het heel begrijpelijk dat u een beetje nijdig wordt dat uw gemiddelde belasting (alle belastingen inclusief directe meegerekend) ligt tussen ongeveer 45 % en ongeveer 77 % van uw feitelijk inkomen. U heeft het waarschijnlijk nooit zo berekend, maar toch is dat zo. Naarmate de mogelijkheden minder worden in de economie en u dus toch al een stapje terug moet doen, tellen dergelijke uitgaven natuurlijk steeds zwaarder.

Langzaam maar zeker gaat u zich bewust worden van het feit, dat u niet alleen belasting betaalt, maar ook nog accijnzen, btw, om maar niet te spreken van andere heffingen zoals rioolrecht, Delfland en dan de feitelijke belasting die wordt geheven door de afronding van de winst van allerlei semi-staatsbedrijven zoals Geb., Ptt, openbaar vervoer. Als je dat allemaal gaat uitrekenen, dan is het ontstellend.

Dat is in de Ver. Staten ook het geval. Er zijn dus steeds meer mensen die aan hun Senator schrijven: Denk erom, geef die lui niet teveel. Zo kwam NASA in moeilijkheden.

Nu kan het Pentagon natuurlijk wel zijn eigen investeringen en uitgaven beperken, maar dat betekent dat heel veel bevorderingskansen ineens wegwaaien ofwel een actie te beginnen om voor NASA extra gelden te krijgen. Dat is een ontwikkeling die op dit moment ongeveer een kleine 20 maanden oud is.

De space wars of star wars zijn dus helemaal niet een ruimtevaart-project zoals in de film. Het is gewoon een poging om geld te krijgen. Met dat geld zal men zeker iets doen aan het construeren van een permanent verblijf in de ruimte. Maar eigenlijk gaat het erom het gehele establishment in stand te houden. Al die verschillende landingsplaatsen, de personeelsbezettingen, al die computerdeskundigen, al die ontwerpers, al die technici moeten betaald worden. Daarom zal ook, zelfs als er een ontwapeningsconferentie komt, de heer Reagan en de zijnen niet zo gemakkelijk een stapje terug doen en zeggen: Dan vergeten wij het hele space-warproject maar. Zij kunnen dat eenvoudig niet, tenzij ze bereid zijn om op de feitelijke mogelijkheden van de strijdmachten een korting aan te brengen van ongeveer 15 %. Dat is teveel, want iedereen roept al dat hij tekort heeft.

Dan moet u verder denken aan de Russen. Kijk, de Russen hebben een hele hoop raketten opgesteld. Dat is waar. Van die raketten, dat zullen wij er onmiddellijk bij vertellen, is op het ogenblik maar ongeveer 40 % operabel; d.w.z. dat 60 % van de opgestelde raketten ofwel niet echt is (die zijn er ook bij, een impressiemiddel) en niet voorzien van kernkopladingen, danwel niet beschikt over voldoende aandrijfkraft om inderdaad op middellange afstand te kunnen opereren. Dat wordt wel in de loop der tijd vervangen, maar voordat men alles wat men nu heeft opgesteld volledig operabel heeft, zullen waarschijnlijk nog 3 à 4 jaar verlopen. Dat is dus al een zware belasting. Dat kost een hoop roebels en een hele hoop werk. Het volk moet ook een beetje tevreden worden gehouden, want overal in het Oostblok rommelt het.

Als nu de starwars van Reagan worden uitgebuit om niet te spreken over een kapitalistische dreiging, dan zullen de mensen misschien toch nog bereid zijn weer een stapje terug te doen. Eigenlijk staan er al velen met de rug tegen de muur, maar ze zullen het proberen. Dan kun je daardoor inderdaad wat verdergaan met de uitbreiding van het satellietprogramma dat in de Sovjet-Unie beter is georganiseerd en uitgebreider is dan op dit ogenblik in de U.S.A. het geval is.

Wij kunnen zeggen dat ^{de} westelijke wereld qua communicatiesatellieten vóór loopt, maar qua spionnagesatellieten achter loopt. Ook qua z.g. bewapende satellieten, aangezien de Sovjet-Unie er nu 11 in de ruimte heeft en de Ver. Staten van vergelijkbare satellieten er slechts drie heeft gelanceerd.

Als u dit allemaal in de gaten houdt, dan gaat u begrijpen dat hier eigenlijk een spel wordt gespeeld dat helemaal niet gaat om bewapening. Het gaat om een machtsbegrip en vooral om de greep op de eigen bevolking. Hoe opstandiger de bevolking wordt, hoe minder de bevolking bereid is om de offers te brengen die de regeringen vragen, des te groter de oorlogsdreiging zal worden. Pas op het moment, dat de mensen zich gaan verzetten tegen elke poging om overleg e.d. uit te sluiten, zal men gaan overleggen, maar men zal waardeloze beslissingen nemen.

Als u dat allemaal zo bekijkt, dan zal het u duidelijk worden dat het hele spacewars-project eigenlijk niets te maken heeft met de feitelijke oorlogsdreiging. Het is zelfs geen bewapeningswedloop in de werkelijke zin van het woord. Het is gewoon een poging om een bestaand en topzwaar militair establishment verder in stand te kunnen houden en eventueel zelfs nog iets te kunnen uitbreiden.

Nu we toch bezig zijn is het misschien ook aardig om te weten wat an-

dere landen zoals Nederland daaraan doen.

Nederland heeft met ontzettend veel succes ANS de ruimte in gestuurd. Binnenkort gaat GREETJE. Het is natuurlijk leuk om mee te doen, maar in feite betaal je alleen maar een groot gedeelte van de kosten voor experimenten die andere staten dan weer gebruiken om daarmee hun eigen uitgaven op peil te houden.

Ik wil niet zeggen, dat dergelijke waarnemingen nutteloos zijn. Ik kan mij voorstellen dat er in de ruimte mogelijkheden zijn voor productie, voor energieverwerving, die op aarde niet kunnen bestaan omdat men ofwel niet over de juiste omstandigheden (een luchtledig b.v.) beschikt, danwel omdat de kosten of de gevaren te groot worden. Ik kan mij echt wel voorstellen dat na enige tijd het grootste gedeelte van de chemische industrieën in de ruimte zweeft. Dat is in ieder geval weer een verbetering, want de ruimte kan een hele hoop rotzooi opnemen; er zit toch al genoeg in. Op aarde begint het langzamerhand kritiek te worden.

Als je je gaat realiseren hoe de ruimte op het ogenblik meer een afleidingsmanoeuvre is waar de wetenschap soms voordeel van heeft en soms ook de industrie dan dat het een werkelijke poging is om de ruimte te veroveren, dan ga je ook begrijpen: er wordt hier een spel gespeeld.

Dat spel speelt men overal. Natuurlijk, het is erg vervelend dat in Nederland, als ik het allemaal bij elkaar haal over de laatste jaren, 3½ miljard is uitgegeven voor steun aan bedrijven en dat er nu nog 600 miljoen wordt uitgetrokken, dus weer een half miljard ruim, om die bedrijven te steunen die het niet nodig hebben. Maar als je dat bekijkt op het geheel, dan is het eigenlijk maar heel weinig. Dan is dat gewoon een wat onzinnig gedoe van mensen, die op welke manier dan ook hun eigen macht, positie of hun mogelijkheden veilig willen stellen.

Als we bedenken dat er projecten zijn in Nederland die - ofschoon ze belangrijk zijn en soms noodzakelijk - mede voor prestigedoelinden zijn gebruikt en daardoor veel duurder zijn geworden, dan kunnen we zien dat daarin veel meer miljarden zijn gegaan. Dat zijn dan allemaal z.g. politieke beslissingen.

Als men naar andere landen gaat kijken, dan zal men precies hetzelfde zien. Margaret Thatcher heeft de economie gezonder gemaakt door een groot aantal mensen een economisch verantwoord bestaan onmogelijk te maken.

In Duitsland is men op het ogenblik bezig om de economie inderdaad ook te verbeteren. Men doet het daar, gezien het wat wankelere evenwicht iets voorzichtiger, maar het komt er toch ook op neer dat je de armen laat betalen, opdat degenen die werkelijk wat doen beter betaald kunnen worden.

Als je je dat allemaal realiseert, dan zeg je: Mensen, er wordt een krankzinnig spel gespeeld. Als je dat spel dan ontleeft, stuit je steeds op de volgende gegevens:

Het aantal ambtenaren en beambten per duizend inwoners is te groot. Als dat verantwoord is, dan kan dat lopen tot 45 à 50 waarvan dan ongeveer 30 in staat zouden moeten zijn om direct dienstverlenend op te treden. In de praktijk zijn het er 160 waarvan er misschien 40 in staat zijn om dienstverlenend op te treden. Dat is topzwaar.

Als we kijken naar de top van alle Departementen alleen in Nederland, dan zien we daar enorm veel mensen zitten met heel hoge salarissen die eigenlijk alleen maar beslissingen nemen die beter niet genomen zouden kunnen worden en heel vaak regelingen opstellen voor zaken die zonder regeling veel beter zouden verlopen. Alles is topzwaar geworden. Een bureaucratie doet alles om zichzelf in stand te houden, dat is duidelijk.

Maar als overal het bewind topzwaar is, dan is het duidelijk dat de lasten daarvan in verhouding tot de mogelijkheden van de bevolking te groot zijn. Daardoor is men o.a. gekomen tot de z.g. deficiet-financiering, die eigenlijk uitgaat van het standpunt dat je meer kunt uitgeven dan je bezit. Daarvoor kun je dan de banknotenpers laten draaien, maar dat betekent wel dat je dus een percentage steelt van een ieder die geld in zijn zak heeft.

Je kunt het ook op een ander manier doen door leningen uit te schrijven. Dat betekent dan dat je de inkomsten en mogelijkheden van je kinderen en kleinkinderen aan het verpanden bent om vandaag royaler te kunnen zijn dan eigenlijk verantwoord is. Men weet dat ook wel en men probeert er iets aan te doen, maar men zit met dat verduveld grote apparaat dat moet blijven draaien. Men zit met al die verstrengelde industriële en economische banden.

Denk aan het Verenigd Europa. Als er ooit een vereniging is geweest die verdient uit elkaar te vallen, dan is het deze wel. Als we namelijk zien wat ze in feite kost en ze z.g. oplevert, dan komen we tot de conclusie dat datgene wat ze oplevert gemakkelijk zou kunnen worden vervangen door normale winstneming bij een vrije markt. Dan zijn al die regelingen vanzelf overbodig.

Als we kijken naar militaire zaken. Ja, dit land produceert vliegtuigen en dat land doet dat ook en ze bieden tegen elkaar op, maar ze gaan niet in prijs omlaag. Ze bieden daarvoor dan opdrachten, bestedingen in het eigen land, maar eigenlijk zou je misschien veel beter in eigen land kunnen produceren; dan zou je namelijk alles hebben. Maar dan zit je ook tegen de investeringen aan te hikken. Die investeringen kun je dan vaak niet doen, omdat ze vele jaren vergen en te omvangrijk zijn omdat er een groot apparaat in stand gehouden moet worden.

Het is duidelijk, in kleine landen zul je moeten roeien met de riemen die je hebt. En dat is dan in het algemeen: een deel van de taken die de staat op zich had genomen langzamerhand overhevelen naar hetzij particuliere ondernemingen, hetzij naar weldadigheid. Dat kost weinig personeel en dat spaart goed uit.

Maar in landen als de Ver. Staten, de Sovjet-Unie of wat dat betreft China kun je dat niet doen, want dan zou je je invloed, je macht en je mogelijkheden verliezen. Dan ga je praten over fantastische dingen; over spacewars b.v. Dan begin je te praten over de noodzaak om zeer snel heel belangrijke technische ontwikkelingen te presteren aan gezien wij anders het slachtoffer zullen worden van onze vijand over zee of achter het IJzeren Gordijn of elders.

Dan is er nog een factor waarover men heel weinig hoort de laatste tijd, maar die toch ook een rol speelt bij een aantal militaire beslissingen t.a.v. de noodzaak om platforms en eventueel ook voertuigen later in de ruimte te krijgen.

Al wordt dit algemeen ontkend, er zijn op aarde nu zoveel bewijzen voor het feitelijke bestaan van ruimtevaarders dat men waar men dit weet, want het wordt geheimgehouden en belachelijk gemaakt waar men kan, bezorgd is dat een macht van buitenaf de verdeling in invloedssferen op aarde ongedaan zou maken. Dat zou namelijk betekenen dat de hele machtsstructuur in elkaar valt. Dat zou weer betekenen, dat handelsvoordelen die voor Internationals soms heel belangrijk zijn, al is het alleen maar transport van gelden (hier z.g. verlies lijden om daar waar het minder kost winst te maken), dat dat allemaal onmogelijk zou worden. Vandaar dat men eveneens bezig is aan dergelijke projecten.

Die projecties kun je echter niet verantwoorden, tenzij je zegt waar het over gaat. En alweer, daarvoor kun je geen geld krijgen, tenzij je eerst vertelt dat er wezens in de ruimte zijn die eventueel vijandig zouden kunnen

zijn en dat je daarop voorbereid moet zijn. Maar wie durft dat doen? Want dan roept de hele wereld uit: Ja, maar wat zitten jullie onderling dan nog te twisten, als er zo dadelijk uit de ruimte het een en ander gebeurt!

Kijk, daar zit nu alweer zo'n knoop. Om dus in beperkte mate de ruimtevaartmogelijkheden, de platformmogelijkheden verder uit te bouwen zonder dat men die kan realiseren in de eerstkomende 15 jaar moet men op dit ogenblik zijn establishment instand kunnen houden en bepaalde ontwerp- en proefprocedures verder kunnen voortzetten. En ook dat heeft een rol gespeeld.

Als u dus hoort dat Reagan over starwars spreekt en dat de Russen daar zo ongerust over zijn, dan weet u dat er ergens comédie wordt gespeeld. Dat het niet gaat om die z.g. wapens in de ruimte, maar dat het gaat om andere veel verder reikende zaken op langere termijn. Op korte termijn gaat het vooral om de centjes die men nodig heeft als men instand wil houden wat men op het ogenblik verborgen heeft opgezet en hoopt te kunnen ontwikkelen.

Ik meen, dat u daar misschien iets aan zoudt kunnen hebben. Als al die berichten zo dadelijk uit Geneve loskomen, dan zou dat wel eens verwarrend kunnen werken.

x Waarom worden wezens uit de ruimte altijd gezien als vijandig?

- Mag ik u een tegenvraag stellen? Waarom wordt iemand met een andere taal, andere gewoonten en gebruiken, een andere huidskleur zo vaak vijandig behandeld, zelfs in uw eigen land?

Het is de onbewuste angst voor iets wat anders is dan jezelf bent.

Dit is in de menselijke geschiedenis altijd een factor geweest.

En als je daar een vijand van kunt maken, dan kun je daarvan profijt hebben. Denk maar aan de jodenprogroms in de middeleeuwen en in Duitsland. Heel wat keurvorsten hebben hun schatkisten daardoor kunnen vullen. Op het ogenblik zou een dergelijke vijand, die je niet kunt benaderen, waar je de mensen niet tegenop kunt zetten, alleen maar een verenigende factor zijn in de gehele mensheid. Er zal een vijand komen die vreemder en daardoor gevaarlijker is in de ogen van allen dan datgene wat men om zich heen ziet.

:--:~:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

medisch en wetenschappelijk en uitgegeven
door de „Orde der Verdichters“
te 's-Gravenhage.

MAANDBLAAD.

(10 mrs per jaar)

I N H O U D.

MAART 1985.

30e jaargang.

Nummer 6.

ZELFPROJECTIE

Verandering van de innerlijke werkelijkheid

CI blz. 59

Magisch denken

CI " 66

Ben ik wie ik zie?

CI " 71

De fuga van de tijd

CI " 72

HET PROBLEEM VAN ONTWIKKELING EN VERNIEUWING

Samenvloeiing van verstandelijk en innerlijk weten

CII " 65

Zo verandert het

*Opgenome uit „SLEUTELS“ slechts toegestaan na
schriftelijk toestemming van het bestuur der „O.D.V.“*

CII " 74

Kleur

CII " 78

ZELFPROJECTIE

LES VI.

VERANDERING VAN DE INNERLIJKE WERKELIJKHEID.

Dit hangt samen zowel met de innerlijke eenwording van stof en geest als ook met het vermogen van projectie van het ik en de belevenissen van het ik.

Als wij namelijk dromen, dan bestaat er in ons een werkelijkheid. Je kunt later zeggen: Het is schijn geweest. Maar op het ogenblik, dat je ermee verbonden bent, dan is het wel zo, als je bang bent, ben je werkelijk bang; als je vreugde ervaart, ben je werkelijk blij. Kortom, het is gewoon een wereld die in je bestaat.

Nu is die droomwereld gereleerd aan de herseninhoud. Maar er zijn ook dromen bij die verder gaan dan dit en die een deel van een andere wereld omvatten of die een gebeuren omvatten dat men zich eigenlijk heel anders had voorgesteld.

Soms laten dromen ook dingen ervaren die zich niet op aarde afspelen, maar ergens anders in ruimtelijke verhoudingen of zelfs in tijd. Ook deze zijn werkelijk. Daaruit zou je de conclusie kunnen trekken: er bestaat in ons een werkelijkheid. Die werkelijkheid staat echter niet vast; ze is vaak variabel.

Nu wordt in de droomwereld een groot gedeelte van de droom mede bepaald door het lichaam. Maar als wij dat lichaam enigszins tot rust kunnen brengen en beheersen en wij kunnen ook de gedachten een beetje uitschakelen, dan krijgen we een situatie waarin de geest eigenlijk de dromer wordt.

Die geest kan dan dingen projecteren in je die niet echt zijn. Maar ze kan ook proberen een beeld te scheppen van wat je zou kunnen doen en zou kunnen zijn zonder daarbij aan de stoffelijke mogelijkheden voorbij te gaan. Op dat ogenblik ervaar je eigenlijk een integratie van stof en geest. De geest is zich bewust van de stoffelijke wereld en haar mogelijkheden. Het lichaam echter neemt boodschappen en signalen op die in feite tot de wereld van de geest behoren.

Hier is dus een innerlijke wereld. Die wereld wordt dan, zelfs als de geest aan het woord is, toch mede bepaald door zekere stoffelijke tendensen. Als u schuldbeust bent of innerlijk ontevreden, dan zal uw droom maar heel zelden er een zijn van verrukkelijke werelden of van vrede en rust of een ontmoeting met de een of andere hoge kracht. Omgekeerd? als u rustig en tevreden bent, dan zal uw droom u heel vaak brengen naar werelden die voor u die rust en vrede vertegenwoordigen. Daarin komen dan soms bepaalde boodschappen voor.

Als je je dat realiseert, dan zeg je: In die toestand is er dus een mogelijkheid dat stof en geest in balans zijn. Want het is de stof die de mogelijkheden voor de hersenen bepaalt. De hersenen kunnen alleen die signalen opnemen en verwerken die in overeenstemming zijn met de tendens die daarin overheerst heeft. Aan de andere kant is het de geest, die daarin dan haar boodschap, haar vertaling of haar mededeling kwijt kan.

Op het ogenblik, dat een mens dit beseft, kan hij beginnen met een op zichzelf niet zo moeilijke procedure, namelijk een beeld te krijgen van een innerlijke werkelijkheid. Dat zal gewoon een droom zijn. De een droomt dat hij in een donkere circustent aan de trapeze heen en weer slingert, bijna mist en het toch nog net haalt. Een droom, die vaak een betekenis heeft van angst tot falen. Een ander droomt misschien dat hij in een auto rijdt of dat hij andere lichamelijke of geestelijke bezigheden verricht.

Als u zo'n beeld steeds in u voelt opkomen in halfwaak-toestand, dus zo tegen het insluimeren in, dan is het belangrijk om daar eens aantekening van te maken om uzelf duidelijk te maken wat eigenlijk uw ervaring is. Juist in die aanloop-periode naar de slaap, wanneer alle levensritmen nog wel op gang zijn, maar er toch een toestand van wereldvervreemding een beetje optreedt. Een dergelijk beeld is een basisbeeld; geen symbool. Het geeft iets waar van onze innerlijke wereld en het presenteert voor ons dan ook wel een deel van onze innerlijke werkelijkheid.

Als je in die periode droomt van donkere werelden, van onweer e.d., dan kun je natuurlijk zeggen dat je mistroostig bent of geneigd om pessimistisch te zijn, maar het zegt toch wel iets meer. Het zegt in feite: ik ben niet in staat om de andere kant te zien, maar dan kan ik die ook niet ontvangen. Dan kan ik alleen in die termen mijn geestelijke waarden, voor zover ze optreden, uitdrukken. Bij uittredingen zal ik mede bepaald worden, voor een groot gedeelte althans, door dit sfeertje dat in mijn gedachtenleven, in mijn gemoedsleven hangt.

Daarom kun je proberen om die innerlijke werkelijkheid een beetje aan te passen. Wanneer er een onweer is, stel je dan voor dat de wolken erg mooi zijn; dat de wind ze wegjaagt; dat er hier en daar een zonnestraal over het land valt. Het vraagt een beetje fantasie om dat te doen. Het beeld heeft ook niets met werkelijkheid te maken; het is gewoon droom, dagdroom in dit geval. Maar het verandert je eigen ervaring en daarmee je eigen afstemming.

Doe je dit regelmatig, dan zul je ontdekken dat je automatisch toch vervalt in een andere beeldwerking. Als je dan je ogen dicht doet en je droomt zo'n beetje weg en die dagdroom komt nog even op, dan heeft ze een ander karakter, vaak een andere inhoud. Dat is belangrijk.

Op deze manier veranderen wij eigenlijk de afstemming van ons brein. Voor een mens is dat brein noodzakelijk om zich bewust te kunnen worden van alle gebeurtenissen waarbij geestelijke waarden een rol spelen, zeker in de periode van de slaap.

Dan komt er een moment, dat die wereldvoorstelling een vaste is; ze is gefixeerd. Als je zo'n twintig-, dertigmaal het vergelijkbare in je voelt opkomen als een halfdroom, dan kun je wel zeggen: Dat is mijn afstemming van dit ogenblik. Je gebruikt dit dan om daarin die elementen aan te brengen die voor jou op dit moment belangrijk zijn.

Wil je iemand ontmoeten, droom die figuur daarin. Zet hem in dat landschap. Breng hem in de actie die misschien bepalend is voor die droombeleving. Zodra je dit doet, stem je af op die persoon. In feite projecteer je een deel van je bewustzijn naar de persoon van wie je de voorstelling hebt gevormd.

Je kunt zeggen: Ik heb behoefte aan kracht. Het komt wel eens voor dat een mens zegt: Ik ben zo slap. Of: Ik heb geestelijke of lichamelijke kracht nodig. Als het een landschapsdroom is waarmee u wordt geconfronteerd, stel u dan gewoon voor dat op de een of andere manier de zon u koestert. Probeer die afstemming vol te houden. Als dat beeld intens genoeg is en daarachter schuilt de wil om met het licht of met de kracht geconfronteerd te worden, dan zult u daardoor innerlijk die afstemming veel beter bereiken en is dus de kans, dat zo'n rustperiode een directe overdracht van kracht voor u betekent, veel groter geworden.

Als u meer droomt van huizen, van kamers en dergelijke, stel u dan maar voor dat u de blinden opent of dat u een grote lamp aansteekt. Kortom, u moet het beeld 'licht' verwerken in deze halfdroom. Daardoor is de afstemming op het licht veel gemakkelijker te bereiken.

Het proces is niet zo moeilijk. Het is in feite een voortzetting van wat de meest mensen in de halfslaap een beetje fantaseren en ten slotte in die fantasie steeds weer bepaalde beelden op de voorgrond brengen. Je gaat alleen die beelden aanvullen en je gaat ze richten. Dat is een procedure die we suggestief kunnen noemen. Het is een suggestieve afstemming van de persoonlijkheid.

Nu kan er een ogenblik komen, dat we bepaalde dingen in deze wereld of in een andere wereld willen weten. Dan kunnen wij precies deze afstemming gebruiken om dat te bereiken. Wij kunnen dus onze persoonlijkheid a.h.w. projecteren naar een andere plaats op aarde en daar gaan waarnemen.

Het is een proces als uittreden, maar hier is het belangrijke het waarnemen. Het is dus perceptievermogen dat wordt geprojecteerd. Het behoeft niet de hele persoonlijkheid te zijn. Dit geeft u de mogelijkheid om bepaalde personen op afstand te ontmoeten, te weten hoe het met hen gaat, ook al zullen ze u niet zien of kennen. Voor u komen zoveel dingen naar voren die feitelijk zijn dat u weet: ik heb inderdaad geestelijk een contact.

Realiseer u dat elke projectie naar andere personen gepaard kan gaan met ervaringen, die niet uw eigene zijn maar die van de persoon waarin u projecteert. Het is een afstemming op de persoonlijkheid. Dus als die persoon in een ziekenhuis ligt, kijk dan niet gek, als u wakker wordt met pijn in de arm. Of: als de ander b.v. voor de blinde darm is geopereerd, u dan zegt: Wat trekt mijn lidteken. En dan ontdekt u dat u er geen heeft en de pijn verdwijnt. Het zijn dingen waarmee u zeer veel van de ander ontvangt.

Als u dan nog iets bekwaam hierin wordt, dan ontdekt u ook dat u a.h.w. de gedachtenwereld van de ander voor een deel kunt ontvangen. Soms gebeurt dat ook in de vorm van lichamelijke ervaringen: ik heb het koud, ik heb het warm. Maar veel vaker is het eigenlijk een soort tweegesprek dat u met uzelf voert waarin echter de woorden die u aan de ander toeschrijft in overeenstemming zijn met bewustzijnsinhoud van die persoonlijkheid. Dit kunt u op aarde doen, maar u kunt het ook in de geest doen.

Nu zoudt u geestelijk gezien volledig vrij moeten zijn. Maar wie is dat? U bent opgevoed in een bepaald milieu. U leeft in een maatschappij met bepaalde normen. U heeft misschien een geloof of in uw jeugd een geloof gehad dat u eveneens in een bepaalde richting stuurt. Die dingen zijn voor u wetten; ze bepalen uw mogelijkheden. U kunt dus niet in de droom dingen gaan doen, die u normaal niet zoudt kunnen, willen of durven doen.

Dit is ook weer een heel belangrijk punt. Want op het ogenblik, dat wij die grenzen overschrijden, ontstaat er voor ons een werkelijkheidsverwerping; d.w.z. wij wijken af van een realiteit en we beginnen daarvoor

vaak wensdromen in de plaats te stellen. Dat is niet belangrijk, dat is niet interessant en het is vaak ook nog misleidend op de koop toe. Probeer dus uzelf te blijven in uw dromen.

Projecteer u nooit als super-man of super-vrouw die alles kan, want dat kunt u niet; daar gelooft u niet in. Dan bent u in een fantasiewereld zonder meer. Probeer u gewoon te zien zoals u bent, te handelen zoals u bent ook in die droomwereld. Er gaan dan toch wel bepaalde grenzen verschuiven, maar het is niet meer iets waarin u zelf niet gelooft en dat brengt u tot een ontwijken in de onmogelijkheid.

Een van de grote problemen bij een zelfprojectie naar de sferen is vaak dat een mens die sferen niet wil aanvaarden zoals ze zijn. Hij gaat uit van zijn eigen conditioneringen. Daarom moeten b.v. alle geesten in witte soepjurken met zilveren zoom lopen. Nu is dat niet zo erg; het is maar een symptoom. Want een dergelijke ontmoeting zal ook nooit het gehele wezen van de ander doen aanvoelen en begrijpen. De aankleding is tevens 'n norm voor een mogelijke uitwisseling van signalen. Dat moet u gewoon vermijden. Door uzelf te zien zoals u bent bereikt u dat u de wereld waarin u dan terecht komt althans zoveel mogelijk aanvaardt zoals ze is.

De contacten die dan geestelijk worden gelegd, zijn volkomen reëel. Ze kunnen zelfs zover gaan dat men na een dergelijke beleving gevoelens van lichamelijke aanwezigheid heeft t.a.v. iemand die er niet is of misschien niet meer is. Het kan zover gaan dat u boodschappen ontvangt en dat u weet: laat mij dat nu maar niet doen, dat zou deze of gene niet leuk vinden.

Als u verder hierbij nog uw beeld van God in het geding gaat brengen - en dat kan erg belangrijk zijn - dan moet u dat zo weinig mogelijk personifiëren. Maak van God geen persoonlijkheid. Maak er een ontmoeting van met een kracht, met een stem of een kleurenschouwspel dat u iets zegt. Als u zich afstemt op die niet-gedefinieerde God, is de kans dat u doordringt tot een wereld waarin zeer hoge krachten zich manifesteren en werkzaam zijn veel groter.

Denk niet, dat u God Zelf ontmoet. U zoudt het nieteens kunnen, want de totaliteit van die God kunt u niet bevatten. Het is altijd maar een deel van de goddelijke werkelijkheid die u kunt ervaren. Maar een relatie met die God betekent wel een uitwisseling tussen de in het ik bestaande wens en wenselijkheden en de goddelijke mogelijkheid. Er ontstaat een correctie t.a.v. uw eigen gedrag, maar ook t.a.v. de krachten waarover u beschikt, het aanvoelen of weten dat voor u belangrijk is.

U ziet het, door een beetje onze innerlijke werkelijkheid te dirigeren kunnen we dus erg veel doen. Onszelf geheel kennen, wij hebben het al gezegd, is voor ons bijna niet mogelijk. Maar wij hebben toch een beeld van onszelf. Als wij dat beeld nu aanpassen voor zover wij dit kunnen aan hetgeen voor ons ideaal is, dan zien wij een zelfbevestiging. Zelfbevestiging is de eerste basis voor contacten met hogere waarden en sferen.

Iemand die zegt: Ik ben maar een arme zondaar, die is misschien wel nederig op zijn manier, maar hij zegt gelijktijdig: Ik kan dus die hoge wereld niet bereiken, want dat is er in geïmpliceerd. Die hoge wereld kan mij bereiken, maar ik kan die hoge wereld niet bereiken. Zeg je: Ik ben onvolmaakt, maar ik streef naar het goede, dan heb je daarentegen een positieve benadering. Je kunt die hoge wereld wel benaderen en begrijpen en je kunt gemakkelijker contact ermee opnemen. Dat zal voor veel mensen erg ongeloofwaardig klinken, denk ik, maar het is een feit.

Innerlijke rust, innerlijke werkelijkheid zijn belangrijke factoren. Maar een mens, die zichzelf niet kan bevestigen, die zichzelf of een

deel van zichzelf niet kent, die wijst daardoor niet alleen stoffelijke delen van zichzelf of van zijn beleving af. Hij wijst wel degelijk een groot gedeelte van zijn contactmogelijkheden in de geest en met geestelijke middelen af. Daarom zou ik zeggen:

Mensen, begin met jezelf te aanvaarden zoals je bent. En dan kun je nog heel anders zijn, dan je denkt te zijn. Dat is helemaal geen punt. Maar dat wat je beseft te zijn, moet je aanvaarden en dat moet je positief bekijken. Je moet zien wat er aan goeds in zit, nooit wat er aan kwaads in zit.

Een innerlijke werkelijkheid veranderen kan namelijk niet vanuit een negatief standpunt zonder dat wij gelijktijdig daarbij onszelf geestelijk verlammen en ten dele ook tot angstdromen verdoemen. Positiviteit is erg belangrijk.

Een opbouw van zo'n innerlijke werkelijkheid zal in het begin hoofdzakelijk bestaan uit droomvoorstellingen die delen van het onderbewuste kenbaar maken en soms ook een paar geestelijke elementen. Maar als je steeds weer geestelijke ervaringen opdoet, als je uittredingservaringen doormaakt, dan wordt er aan je bewustzijn steeds meer toegevoegd dat niet behoort tot je zuiver stoffelijke werkelijkheid. Je wereld groeit. Als je nu die innerlijke wereld steeds blijft onderwerpen aan de redelijke normen, dan kom je niet verder.

De rede is een werktuig, maar de intuïtie, het aanvoelen, is toch de bepalende factor. Dat is trouwens voor de meeste mensen ook in de praktijk het geval. Zelfs de wetenschapper wordt door zijn gevoelens geleid en komt daardoor tot de interpretatie van feiten die hij constateert, zodat zijn rationaliteit voor een deel emotioneel gericht blijft. Bij u is dat zeker ook het geval.

Dan bestaan er duizend-en-één recepten. Recepten voor hoe u dit en hoe u dat kunt doen. Meestal werken ze wel, maar je moet er eerst in geloven. Wat is nu het belangrijkste dat u heeft?

U bent uzelf. U moet eerst in uzelf geloven om tot grote mogelijkheden te komen. Dit geloven in uzelf geeft die geestelijke ervaringen, deze aanpassing van herinneringen, dit tijdsbesef, soms zelf incarnatiebesef waardoor u langzamerhand van binnen een wereld krijgt waarin zoveel elementen, die geestelijk zijn een rol spelen, dat u een nieuwe werkelijkheid begint te betreden.

Hoe belangrijker die werkelijkheid wordt, des te gemakkelijker het ook is om al datgene wat daarin wordt verworven, geleerd en beleefd over te dragen naar uw stoffelijke wereld. U weet dat u een stoffelijke wereld niet zonder meer kunt beschouwen als een norm voor een stoffelijk bestaan.

Als wij u dingen proberen te leren, dan trachten wij altijd praktisch te blijven. Maar er zijn zoveel verschillende mensen. Er zijn zoveel verschillende omstandigheden. Er zijn zoveel verschillende ik-beelden, dat het altijd een wat vage, te algemene benadering blijft die voor velen werkt maar nooit voor allen.

Maar als je nu je innerlijke wereld gaat aanpassen, dan heb je ook die raadgevingen van buitenaf veel minder nodig. Je gaat innerlijk weten wat je zou moeten zijn. Gelijktijdig besef je - je ik-beeld is toch nog stoffelijk - wat het kan zijn. Het leven wordt een compromis waardoor de innerlijke wereld zoveel mogelijk, maar volgens de normen van ik en materie zoals ik die zie, wordt geuit. Hoe meer ik het uit, des te groter de paralleliteit tussen ervaringen in de stof en dat wat geestelijk belangrijk is. Er is een steeds grotere overdracht van waarde van de geest naar de stof en omgekeerd.

Het beeld dat ontstaat is er een van een ego waarin de stof aanwezig is zonder dat iets van de geestelijke waarde wordt ontkend. Dit impli-

ceert dat met dit beeld een projectie mogelijk is tot in zeer hoge werelden. Je kunt de werelden van licht en kracht, ja, de wereld van de z.g. Heren (Heer van wijsheid enz. enz.) kun je daarmee betreden. Je kunt ze beleven.

Elke wereld die je betreedt echter, daar moet ik u voor waarschuwen, heeft altijd twee aspecten. De God, die u ontmoet, kan ook een demon zijn. Omdat dat wat u zoekt als God niet de totale God is en de andere eigenschappen u dus als vijandig aan uw godsbeeld tegemoet schijnen te treden. Vrees deze dingen niet. Ze hebben alleen macht over u, als u ze vreest, als u zich eraan onderwerpt of u erdoor laat beïnvloeden of beheersen.

Elk wereld-beeld van een andere wereld is niet alleen maar zonneschijn; er is altijd licht en schaduw. Zelfs in het mooiste Zomerland zijn er tussen alle superbloemen die er bloeien hier en daar nog Vloosetende planten waar je je vingers beter van af kunt houden. Besef dit. Weet, dat de verschijningsvorm niet de juiste is, maar dat het voor u door uw onderscheid een verschil in werking of verschijning betekent.

Zoek in die innerlijk wereld voor uzelf symbolen te vinden die voor u belangrijk zijn. Voor sommige mensen zal dat zijn de jonge Boeddha op een lotusblad ergens middenin een vijver. Voor een ander is het misschien een zegenende Jezus. Dat hindert niet. Een dergelijk symbool is niet echt.

Als u Jezus ontmoet bij een uittreding in de sferen, is het een kans van één op vele miljoenen dat u met de Christusgeest een werkelijk contact heeft. Maar dat is niet belangrijk. Het symbool op zichzelf vertegenwoordigt instelling of afstemming. Het symbool wordt daardoor een middel voor de juiste zelfprojectie. Daarom is het helemaal niet zo erg, als in uw droombeelden religieuze symbolen een rol spelen. Maar begrijp, ze zijn nooit absoluut.

Als demonen en duivels daarin ook een rol spelen, dan is dat ook niet erg zolang u niet daartegen in verweer wilt komen, u daaraan wilt onderwerpen of daar bang voor bent. Deze dingen bestaan, maar u begrijpt ze niet. Uw enig doel is licht.

De eenwording met lichtende werelden kan stoffelijk nooit worden uitgedrukt. Wij hebben daarover al het een en ander gezegd o.a. ten aanzien van mystieke beleving. Maar het doel van de geestelijke projectie van het ik is opgaan in dat deel van de goddelijke en tijdloze werkelijkheid dat je op dit moment in tijd representeert. Dat houdt in, dat er uittredingen zijn, reële projecties van het ik, die stoffelijk niet herinnerbaar zijn.

En dan moeten wij ons afvragen: heb ik dan droomloos geslapen? Neen, zomin als veel mensen zich dromen, die een sfeer bevatten, zullen herinneren omdat ze op de een of ander manier het bestaan van die sfeer of wereld in twijfel trekken of niet verstandelijk kunnen aanvaarden, zo zult u een ervaring overhouden, maar u zult daarvan geen voorstelling aan overhouden.

Dan kom ik nu aan het laatste stukje van dit betoog.

Ik stel het volgende: Een beeld van het ik dat voor het ik aanvaardbaar blijft en tevens wordt gezien in contact met hoogste kracht en wereld veroorzaakt een uitermate diepe rust of slaaptoestand; of als men het wakend probeert te doen een meditatie, die in een soort trance overgaat. Op dat ogenblik ontstaan relaties met het niet-uitdrukbare. De kracht van dit niet-uitdrukbare beleeft u wel in uzelf. Wanneer u weer terugkeert tot de werkelijkheid, kunt u het gevoel hebben dat uw haren te berge rijzen of dat u a.h.w. onder een zware statische lading staat. U kunt het gevoel hebben dat de hele wereld zo goed is dat u haar wilt omhelzen. Eén raad:

begin daar niet aan, want u krijgt er last mee.

U kunt het gevoel hebben dat de kracht a.h.w. overal uit uw lichaam spat. Zeg dan niet: Dat is alleen maar een illusie. U heeft dan iets ervaren. U heeft door de harmonie die bij de projectie ontstond bepaalde residuen uit die hogere wereld overgebracht naar het lichamelijke. Stof en geest zijn ook in dit opzicht tot een groter eenheid gekomen.

Er zijn veel oosterse wijsgeren die zeggen, dat je niet moet denken dat dat de ideale vorm van mediteren is. Hun leerlingen denken er dan ook erg veel over na hoe ze niet moeten denken, zodat ze om niet te denken voortdurend denken aan niet denken en zo in hun gedachten bijna ten onder gaan.

Niet-denken is voor een mens praktisch onmogelijk. Vrede ervaren is iets anders. Op het ogenblik, dat de gevoelswereld (gesublimeerd eventueel) in toenemende mate je wezen begint te doordringen, vervlakken de gedachten. Ze blijven wel, maar ze zijn niet belangrijk meer. Het punt bereiken waarop het denken even onbelangrijk is als het gemurmel van een menigte terwijl je **net** met iets bezig bent, is de meest ideale toestand die je kunt bereiken. Als je deze goed bereikt, heb je daarmee een groot aantal geestelijke mogelijkheden voor jezelf geopend.

Ook dan is het nodig dat het ik of delen van het ik bewust worden geprojecteerd. Dit kan geschieden door de oefening een vastomschreven doel te geven, zoals je je fantasie van de innerlijke wereld aanvult met die elementen waar je naartoe wilt. Het is de methode om grote delen van je persoonlijkheid in contact te brengen met werelden die je op dit moment althans nog niet als concrete werkelijkheid kunt beleven of bevatten.

Elke mens behoort tot vele werelden, ook u. Bijna elke mens maakt het zich onmogelijk het contact met die werelden ook maar enigszins bewust te beleven door zijn wereldbeeld en ik-voorstelling.

Elke mens kan op het ogenblik, dat hij vertrouwt in het ik-beeld dat hij heeft zonder het te beoordelen, zonder bezig te zijn met schuld en verdienste dit gebruiken om hoge werelden te ervaren. Van een bewust stoffelijk beleven zal altijd maar in beperkte mate sprake zijn. Dat houdt in, dat hetgeen ik heb gezegd ook voor u geldt. Het geldt voor elke mens, omdat het in feite is gebaseerd op grondeigenschappen die in elke mens aanwezig zijn, geestelijk zowel als stoffelijk. Maar u kunt het alleen uitvoeren op uw eigen manier, niet op de manier van een ander.

Er zijn bepaalde vormen van godsdiensten, van yoga waarbij sexualiteit (de westerling zegt: uitspattingen) gebruikt wordt om tot de toestand van zelfaanvaarding en wereldvergetelheid te komen.

Er zijn andere secten en groepen die de bergen in trekken en in absolute eenzaamheid misschien maandenlang achtereen met minimale voeding mediteren en proberen zowel lichaam als geest te beheersen. Die wegen zijn schijnbaar heel anders, maar ze komen op hetzelfde neer: het bereiken van een toestand van zelfaanvaarding die een zelfvergetelheid bijna gelijk komt, omdat het ik-beeld een zuiver automatisch ervaringspunt is geworden en niet meer een relatie vergegenwoordigt met de wereld of met de geest. Deze wordt eenvoudig aanvaard.

Het is in deze aanvaarding dat de werkelijkheidsbeleving kan optreden. Het is door deze aanvaarding dat de projectie van het ik naar een tevoren gesteld doel mogelijk wordt. En het is vanuit deze zelfaanvaarding (de ik-projectie) dat het zelfs mogelijk is om de grenzen van de tijd tijdelijk uit te schakelen zolang het die zaken betreft waarbij je zelf betrokken bent.

Daarmee heb ik de les voor vandaag beëindigd.

MAGISCH DENKEN.

U weet wat magie is? Magie is het scheppen van een wereld die zo-
zeer van de normale afwijkt dat je daardoor in contact komt met krach-
ten, die in de normale wereld niet kenbaar zijn om dan die krachten zo-
danig te activeren dat hun uitwerking kenbaar wordt in je normale we-
reld. Dat betekent, dat de magiër eigenlijk heel anders moet denken dan
een normaal mens; als het tenminste normale mensen zijn.

Het magisch denken berust op het feit, dat je intuïtief aangevoel-
de waarden weet onder te brengen in symbolen en door het hanteren van
die symbolen eigenlijk je gedachtenwereld en je concentratie verandert.
Om u een paar eenvoudige voorbeelden te geven:

U heeft allen wel gehoord van oproepings- of bezweringsmagie.
In dergelijke gevallen werken ze op vele verschillende manieren.
Een ervan, die o.a. in Thessalië indertijd werd gebruikt is: drie rin-
gen die bij elkaar aansluiten. In één ring sta je zelf. In de tweede
ring staan de reukwerken en de derde is de verschijningscirkel.

Nu zou men zeggen: Dat is dan wel nodig, want we horen overal van
pentagrammen. Zelfs Goethe heeft het erover: de bezwering van geesten
in een pentagram tot natuurlijk de jonker met de paardevoet op visite
komt en aan de muizen zegt om dat pentagram even door te knabbelen.

Altijd weer dat idee van zekerheid. Is dat nu essentieel?
Neen, eigenlijk niet. Maar door het hanteren van de symbolen van zeker-
heid schept de magiër voor zichzelf een gevoel van onaantastbaarheid
waardoor hij inderdaad alle verschijningen op een bepaalde plaats defi-
nieert. Het is zijn eigen gedachtenkracht die het doet en niet wat an-
ders.

Een ander voorbeeld dat misschien meer mensen zal aanspreken, is
gewoon het werken met een talisman. Misschien zijn er onder u ook wel
die een talisman hebben gebruikt. Het is een voorwerpje, soms een me-
daille, een kokertje met een stukje geschrift erin dat je bij je draagt.

Nu zeggen de mensen: Dat is magisch, dat geeft bescherming.
Zoals er ook katholieken zijn die zeggen: Als de rozenkrans gewijd is,
dan is die veel heiliger. Dat is allemaal natuurlijk maar schijn.
Maar doordat je zo denkt, maak je het waar.

Het gekke is, dat je zo'n talisman kunt opladen door je eigen
denken. Je geeft hem eigenschappen die hij niet bezit alleen door de
manier waarop je daaraan denkt en daarop vertrouwt. Zo ontstaan er
talismans die reëel werken. Het is eigenlijk een deel van je eigen per-
soonlijkheid dat je gebruikt.

In het magisch denken wordt er dus eigenlijk een splitsing gemaakt
tussen iets wat je bewust zelf bent en een deel dat je niet bewust zelf
bent en dat je projecteert. Of dat nu een bescherming is, of dat het
een oproeping is of een soort laddertje naar boven of naar beneden voor
geesten om op te klimmen of af te dalen of dat het de een of andere be-
vordering is. Er bestaan ook zegels om rijk te worden.

Al die dingen werken binnen bepaalde grenzen. Want het magisch den-
ken is in feite het denken aan een werkelijkheid die zo nu niet bestaat,
maar die je door volledig daarin op te gaan via je eigen wezen en je le-
venskracht een werkelijkheid verschaft waardoor ze in je eigen wereld wer-
ken.

Ik heb vaak horen zeggen: Magisch denken is zo simpel. Dan komen ze
met oude voorbeelden o.a. De tabula smaragdis een van de meest klassieke.

Deze zegt enigszins herleid: Zo beneden, zo boven. Een parallel tussen werelden wordt hier verondersteld. Wanneer hier iets gebeurt, zal het daar ook gebeuren. Wanneer daar iets gebeurt, zal het ook hier gebeuren. Dat is niet echt waar, maar het doet wel iets anders:

Als ik geloof, dat iets wat ik hier doe daar invloed heeft, dan zal het geheel van mijn kracht - en die is aanmerkelijk groot, want ze omvat een hoop voertuigen - in die andere wereld dus krachten verzamelen en bubbelen, maar wel met het doel dat ik door mijn handelingen hier heb aangegeven. Het is dus een denken waarmee oorzaak-en-gevolg worden verschoven. De oorzaak ben ik zelf, maar het gevolg projecteer ik niet direct rond mij, maar in een andere wereld. Vandaaruit wordt dat gevolg versterkt en weer kenbaar op aarde.

De mens heeft natuurlijk vele eigenschappen. Bijvoorbeeld: vier van de tien mensen bezitten enige helderziendheid. De meesten ontwikkelen ze niet, ze onderdrukken het, maar ze hebben ze wel.

Ongeveer vijf tot zes van de tien mensen hebben enige telepathische begaafdheid. De meesten ontwikkelen het niet, ze gebruiken het niet, ze schermen het af, maar ze hebben het wel.

Als we kijken naar helderhorendheid, dan komt die bij vier op de tien mensen voor. Dat zijn de paranormale eigenschappen. Waarom wijzen zoveel mensen dat af? Omdat zij zich dat niet kunnen voorstellen als een persoonlijke werkelijkheid. Het is iets, dat kan nog wel bij een ander maar niet bij mij.

Wat is nu de hele grap? Door die delen van mij die ik niet kan aanvaarden buiten mij te projecteren als een demon, een kabouter, een weldoende geest maak ik het mijzelf mogelijk om die werkingen te aanvaarden. Ze zijn nu niet meer van mij en dus zijn ze mogelijk geworden.

Het gehele magische denken, inclusief de heksencultus en alles wat erbij hoort, berust nu juist op dit principe. Ik denk dat er iets is en daardoor bestaat het voornij. Dat het wordt bezielde door mijzelf, weet ik waarschijnlijk niet of ik moet heel veel grimoires hebben door-gewerkt. Maar dat hindert niet, want op het ogenblik dat ik denk dat het er is, is het er en dan werkt het.

Hoe meer ik die werking afstem op één bepaald doel, hoe groter de mogelijkheid is dat dat ene doel ook bereikt zal worden; dat het waar wordt.

Het is van een westers standpunt ongelooflijk (het komt voor in de Meesters van het Verre Oosten van Spalding) dat er een aantal mensen bij een bergwand samenkomen, op een rots gaan zitten en allen 'aum, aum, aum' roepen en dan als een murmelende menigte omhoog worden gehoven met steen en al, zodat ze de kosten voor energie van de lift kunnen uitsparen. Het klinkt krankzinnig. Maar laten we eens even nadenken.

Hoe vaak horen wij niet over levitatie en heus niet alleen in het Verre Oosten. Er zijn heiligen in de katholieke kerk die voor een altaar geknield liggen en dan ineens een meter boven de grond zweven. Hoe werkt dat? Doodeenvoudig: wanneer ik niet geloof aan een kracht die mij naar beneden trekt, schep ik een kracht waardoor ik die aantrekking ook in veel mindere mate onderga of misschien helemaal niet. Hoe verder ik weg ben van de aardse werkelijkheid, hoe minder die krachten vat op mij hebben. Dat is natuurlijk onzinnig vanuit een wetenschappelijk standpunt.

Zwaartekracht is zwaartekracht. Maar als wij nu eens stellen dat zwaartekracht ten slotte ook maar een verschijnsel is dat wordt voortgebracht door o.a. rotaties, beweging in ruimte, aanwezigheid van veld, aanwezigheid van massa en ik stel dat die massa er niet is, dan scherm ik mij daarvoor af en behoeft het mij ook niet meer aan te tasten.

Zeker, er zijn veel mensen die de levitatie hebben nagebootst zonder dat het echt was. Maar er zijn nogal wat gevallen geweest waardoor die le-

vitatie of wat daarmee gelijk komt toch bekend is geworden. Bijvoorbeeld Daniel Home, een heel bekend medium in Engeland (1860 - 1870) van wie bekend was dat hij zweefde in de kamer en zelfs het ene raam uit dreef (op de 2 verdieping n.b.) en door een ander raam weer binnenkwam. De man had tegenwoordig kapitalen kunnen verdienen als glazenwasser van een wolkenkrabber.

Deze man wist op dat ogenblik niet wat hij deed. Hij was bezig met een verschijnsel. Nu kunnen we zeggen: Het is een geest geweest die het deed. Best. Het kan ook heel goed zijn geweest dat hij het zelf heeft veroorzaakt. Maar één ding is zeker, hij was zover van de werkelijkheid verwijderd dat het beeld van dat zweven domineerde. Dat was geen oplichting; het was echt waar. Er zijn meer van die dingen voorgekomen.

Wij weten van donkerkamer-mediums die inderdaad in staat waren om vreemde dingen te doen. Dan bedoel ik heus niet het rammelen met een tambourijn e.d., want dat is in 9 van de 10 gevallen zwendel. Maar die eveneens in een flauw verlicht vertrek tafels omhoog doen gaan en dergelijke dingen meer. Dan zegt men: Dat is de geest die het doet. Dat behoeft helemaal niet.

In het magisch denken namelijk zal al datgene wat ik als een volledige waarheid aanvaard, worden vervuld voor zover men eigen kracht daarbij optreedt. Ben ik dus geestelijk heel sterk en denk ik dat ik een vleugel optil, die begint te lopen. Lopen zal die niet, maar hij zal zweven en een eind verder terecht komen. Een zware kast wordt verplaatst. Iets wat u trouwens kunt nagaan, want bij poltergeistverschijnselen is dat beschreven.

Vroeger heette dat hekserij of magie. Tegenwoordig noemt men het al enigszins paranormaal. De basis ervan is dus een soort geesteshouding. Het is wat je denkt. Als een magiër denkt dat hij iemand doodt, dan kan het zijn dat hij daarmee een geest belast. Maar of dat een echte geest is of een astrale schil, die hij zelf heeft opgebouwd, dat staat nooit vast. Ik weet wel, dat het bij heel veel groene magiërs een kwestie is van een astrale schil waarbij ze dan soms, maar lang niet altijd, bepaalde geesten inschakelen.

Het doden op afstand is niet alleen een kwestie van suggestie, maar het kan ook alleen via suggestie gebeuren. Dus als ik nu even de zaak een beetje bij elkaar haal:

Een magiër gelooft in een wereld die zodanig anders is dan de werkelijkheid dat hij zich daar volledig één mee voelt. Hij zal in zijn handelingen en in de rituelen die hij volbrengt zich identificeren met die andere wereld. Hierdoor wordt zijn gehele wezen afgestemd op datgene wat hij in feite van die andere wereld ziet. Pas als hij zelf die actie met zijn eigen krachten begint, is het eventueel mogelijk dat geestelijke krachten zich daarin verder ontladen.

Dan moet je niet vragen waar ze vandaan komen, want als je met hemelpoort-verhalen begint, dan zijn er een hoop geesten die tijdelijk de vlucht nemen naar een rijk waar het erg warm is. Dat doet mij denken aan het verhaal van die zeeman. Deze werd op volle zee begraven in de tijd van de eerste stoomboten. Om een verzwaring te vinden die tamelijk goedkoop was, hebben ze een grote bonk steenkool in een zak aan zijn voeten gebonden. Waarop een jong maatje, dat nog van geen wanten wist, heel voorzichtig aan de stuurman vroeg: Stuur, moet je daar zelf je eigen kolen meebrengen?

De geesten die je oproept kunnen dus echte geesten zijn; die zijn er. Maar het vreemde is, dat die geesten nooit iets doen voordat je zelf begint. Het is net als op aarde. Er zijn een hoop mensen die kun je eenvoudig niet op gang krijgen. Als je zegt: Doe dat en dat. Ze doen het niet. Begin er zelf mee, ze beginnen je te helpen en voor je het weet,

kun jij gaan zitten. U kent die mensen wel. Menige vrouw die daar gebruik van maakt. Zij heeft wel duizend keer tegen haar man gezegd: Als jij nu eens een keer de ramen wil lappen. Op een gegeven ogenblik krijgt zij er genoeg van en net dat zij op de vensterbank wil klauteren, bekijkt hij het en denkt: je moet er toch voorzichtig mee zijn, ze is voor andere dingen ook bruikbaar. Dan zegt hij: Ik zal het wel even doen. Op die manier, zeer simpel gesteld, werkt het dus. Maar het kan alleen maar werken, als je erin gelooft.

Dan denk ik aan kerken. Als de dominee de zegen uitspreekt, dan kan dat wat betekenen. Alleen, hij moet er zelf in geloven. Dus als hij zich alleen afvraagt: Hoe kan ik mooi uitspreken 'Als 's Heren zegen op u nederdaalt' dan gebeurt er niets. Die man staat te galmen. De kerk geeft die galm wel terug. Maar als dominee zich op dat ogenblik bezielde voelt, verbonden met een hoge kracht, hij gelooft dat hij het kan doen en hij zegt het, dan zijn er heel veel mensen die dat ondergaan; dan werkt het. Zeker als hij daarmee in het bijzonder bepaalde mensen bedoelt.

De katholieke kerk. Hoe vaak heeft u niet gehoord dat iemand het H. Oliesel kreeg en dat hij beter werd. Waarop een cynicus natuurlijk zegt: Ja, ze ontdekken dan dat ze gaan sterven en komen dan pas goed in verweer. De praktijk is echter deze:

Iemand gelooft op dat ogenblik dat daardoor goddelijke krachten hem bereiken. Door dit geloof voelt hij in zich kracht. Deze kracht wordt lichamelijk gereproduceerd en versnelt het genezingsproces. Daardoor succumbeert hij niet, terwijl anderen onmiddellijk weer broodwinning voor de begrafenisondernemers bezorgen.

Als je bezig bent met al die dingen, dan gaat het niet om de rite. Het gaat om de intensiteit van aanvaarding van de andere werkelijkheid. Daarom moet je zeggen: Elke gemeenschap waarin bepaalde dingen sacraal gebeuren is in feite een magische gemeenschap. Daar is een magisch denken, ook als heel vaak de zaak beperkt is, want er is heel veel geloof dat men eigenlijk bijgeloof zou kunnen noemen. Alleen is het vreemde, dat dat geloof voor de mensen zelf door de feiten vaak wordt bevestigd.

Magisch denken: het zo sterk je één voelen met een werkelijkheid die niet kenbaar is en misschien niet eens zo bestaat, dat je daardoor verschijnselen opwekt die voor jou een bevestiging zijn dat je geloof juist is. Dat is niet waar. Het is alleen maar een bevestiging dat de kracht, die op deze manier in je is ontstaan, haar weerslag kan vinden in de buitenwereld zowel ten aanzien van jezelf als ten aanzien van anderen. Waar het mij om gaat is het volgende:

Elke gedachte op zichzelf bevat een mate van kracht. Op het ogenblik, dat die kracht sterk centraal wordt gesteld in één bepaald beeld, ontleent ze aan dit beeld haar werking. Omdat het beeld niet behoort tot de stoffelijke werkelijkheid, zal niet alleen de stoffelijke persoonlijkheid, maar de hele persoonlijkheid erbij betrokken zijn, inclusief alle voertuigen die ontwaakt zijn tot de hoogste toe. De kracht, die hierdoor beschikbaar komt, is een veelvoud van hetgeen een mens zich materieel als deel van zijn eigen vermogen en mogelijkheid kan voorstellen. Deze kracht wordt door het geschapen beeld bepaald in haar werking.

Bij alle magisch denken kunnen magische resultaten eerst worden verwacht, wanneer de kracht een nauw omschreven en beperkte taak wordt toegerekend. Als je daarmee bezig bent, dan blijft dat werken. Het kost je dus kracht tot het ogenblik dat de zaak is afgesloten.

In praktisch alle magische praktijken (ik sluit hierbij de kerkelijke niet uit) bestaat er een soort eindformule. In de magie dank je b.v. degenen die je hebben geholpen; of dat nu goden zijn, demonen die je hebt aangeroepen of engelen. Je zegt: Keer terug naar vanwaar gij zijt gekomen

en vervul de taak die ik u heb opgedragen. Hierdoor wordt de werking bevestigd. Maar aan deze werking is nu een beperking toegevoegd; het kan niet een werking zijn die onbeperkt voortduurt. Het kan alleen een werking zijn die een bepaald doel moet treffen. Is dat éénmaal gebeurd, dan houdt ze vanzelf op; ze bestaat niet meer.

Dat is hetzelfde als de heen-zending; bij de protestanten de zegen van de dominee. Op deze manier is er altijd een eindformule.

Kijk je naar de tantrische magie, dan is er een afsluiting die meestal eindigt met de aanroeping van bepaalde goden en gelijktijdig de beëindiging van het werk.

Kijk je naar de natuur-magie, zoals die in vele landen wordt beoefend, dan blijkt dat men een dankgebed geeft, ook als er nog geen verschijnselen zijn, aan degene (de geest of de god die je hebt opgeroepen) die het moet vervullen. Daarmee wordt gezegd: Ik u dankende rust ik. Met andere woorden: ik sluit mij van het werk af.

Het is duidelijk, op het ogenblik dat wij met ons stoffelijk bewustzijn een beïnvloeding van een geestelijke wereld beëindigen, is voor ons die andere wereld ten einde. Maar het doel, dat wij erin hebben gelegd, wordt door die andere wereld vervuld. Hoe beperkter het doel is, hoe duidelijker en kenbaarder die vervulling zal zijn.

Dan is het natuurlijk ook zo, dat de magie een heel andere oorzaak-en-gevolgwerking kent dan de redelijkheid.

In de magie kennen wij de gelijkheid der dingen. Als twee dingen identiek zijn of alleen maar qua voorstellingsbeeld identiek, dan zal elke beïnvloeding van het ene ook een beïnvloeding van het andere betekenen. Vandaar dat ze soms voor bezweringen twee parallelle zaken gebruiken; b.v. twee zelfde beeldjes, twee zelfde schoteltjes. Het ene voorwerp geef je aan de persoon. Deze brengt het dan in zijn eigen omgeving onder. Het andere houd je zelf. Op het ogenblik, dat je op het voorwerp zit te kloppen, werkt een klopgeest bij de andere persoon. Het is wel niet zo simpel als ik het voorstel, maar het komt er wel op neer. Ook hier is het weer de voorstelling die werkt.

Bij de goena-goena bestaat de mogelijkheid om iemand te helpen examens goed te doorstaan. Daar hoort dan ook een talisman bij. Maar het eigenaardige is, dat zodra de magiër sterft de talisman op-houdt te werken. Dit impliceert dus heel duidelijk dat het niet de talisman is die werkt, maar dat het de magiër is die a.h.w. een deel van zijn kracht heeft verankerd in de talisman. De persoon zal het wel verder blijven dragen. Hij zal zich er zekerder door gevoelen en daardoor wel enig resultaat boeken, maar de werkelijk grote resultaten en werkingen zijn afgelopen.

Het is duidelijk dat, als we materiaal gebruiken dat zo sterk is in het opnemen van kracht, je dat wel een tijdlang kunt laten werken. Als u een ster op Ster-avond laat instralen, dan betekent dat een remming op bij wijze van spreken 20 tot 30 driftbuien; het ligt eraan hoe intens ze zijn. Daarna doet het draagteken niets meer; het voorwerpje kan het niet meer compenseren. Waarom? Omdat het voor ons nu eenmaal niet mogelijk is om een voortdurende binding met elk draagteken en elk stukje edelmetaal dat is ingestraald te behouden.

Het werkt dus wel, maar het is in tijd beperkt. Maar gelooft u zelf dat het sterretje u beschermt en u kracht geeft, dan wordt die werking intenser, omdat u uw eigen kracht eraan toevoegt en op het ogenblik dat u die kracht nodig heeft u dus een grotere reserve heeft. Dat is ook magisch denken.

Het magisch denken is eigenlijk een beetje te vergelijken met het opbouwen van de gewijzigde innerlijke werkelijkheid. Alleen wordt het niet zo bewust en intens gedaan met voorstellingen. Het is gewoon een ge-

loofsaanvaarding. Als je bepaalde dingen niet zo gemakkelijk gelooft, kun je heel vaak door rituelen en dergelijke tijdelijk je voorbehoud vergeten. Dat betekent dan, dat je toch een andere werkelijkheid gaat betreden; dat je daarmee gaat werken.

In de rituele magie is het ritueel (inclusief de rituele wapens en middelen die worden gebruikt) in feite iets wat de magiër nodig heeft om zich van zijn eigen mogelijkheden, vermogens en krachten bewust te worden.

Dat is in het dagelijkse leven precies hetzelfde. Als u denkt dat alles goed gaat, gaat niet alles goed, maar dan gaat het wel opvallend veel beter. Als u ergens aan begint te twijfelen, dan moet u maar eens zien, die twijfel wordt van alle kanten bevestigd. Dat moet u maar eens onthouden.

Magisch denken zou heel veel mensen kunnen helpen om dat deel van de persoonlijkheid, dat normaal niet in het spel komt, te activeren. Als u denkt, dat er iemand is die u visioenen, waarschuwingen e.d. geeft, dan zult u een deel van uw bewustzijn activeren dat u normalerwijze uit uw denken heeft gesloten en daardoor de werking ervan niet beseft.

Als u gelooft, dat er een kracht is in u die u helpt, dan beschikt u daardoor over meer kracht, ook als die andere kracht niet werkelijk bestaat.

Ten laatste en dat is misschien ook wel belangrijk voor u: Op het ogenblik, dat u door uw denken een harmonie heeft doen ontstaan met andere krachten, zullen die andere krachten wel degelijk reageren op hetgeen u bent. Waar eenmaal een harmonie is ontstaan (of dat nu tussen mens en mens is, tussen mens en geest of tussen geest en geest) zal op grond van die harmonie elke verandering in de ene een verandering in de andere impliceren; zal elke werking van de ene de werkzaamheid van de andere impliceren. Daar kunt u dus ook gebruik van maken. Dus magisch denken lijkt mij zo gek nog niet.

Als u met de innerlijke werkelijkheid van mijn voorganger in moeilijkheden komt (het zou kunnen), probeer het dan maar gewoon met magisch denken.

Als u werkelijk en intens in iets kunt geloven of tijdelijk uzelf intens kunt overtuigen van iets wat stoffelijk niet reëel is, dan zult u zien dat er resultaten komen die bevestigend zijn ten aanzien van hetgeen u heeft gesteld of heeft gelooft.

BEN IK WIE IK ZIE?

Ben ik wat ik zie? Wat zie ik? Ik beseft mijzelf niet. Drie werelden weerkaatsen zich en spiegelen wat ik ben, wat ik niet erken, omdat ik toch mijzelf ben.

Ik zoek mijzelf. En in dat wat zich voor mij weerkaatst uit het zijnde, uit het leven, komt ten langen laatste een beeld, dat ik kan erkennen en aanvaarden als iets wat ik ook ben, ofschoon ik nog de totaliteit van eigen leven niet erken en niet kan omschrijven.

Dit is mijn werkelijkheid. Zo word ik door het zoeken in stilte voortgeleid, totdat ik beeldverwerper de werkelijkheid beseft. En zo mijzelf geef aan al wat mij omringt, al wat in mij toch werkinkt en in die eenheid pas erken hoezeer ik als een deel van al toch ook mijzelf blijf.

Hiermee zijn wij aan het einde gekomen van de bijeenkomst.
Er zitten een paar dingen in de les waar u eens over moet denken.
U kunt nooit weten wanneer u ze nodig heeft. Of u bidt of het op
een andere manier doet, als u daar intens in gelooft, schept u door
magisch denken een werking, die u kan helpen waar schijnbaar alle hulp
is uitgesloten.

:--:~:

DE FUGA VAN DE TIJD.

De tijd gaat steeds in elementen. Korte pozen dit, dan dat. En toch wordt
alles saam gevat in opbouw, vaak majestueus.

De tijd is het gebeuren. En in het gebeuren wordt voortdurend weer
herschapeu; en dat wat gebeuren was, wordt steeds opnieuw gevormd, tot-
dat wat een vorm reeds kende tot ten slotte het geheel zichzelf erkent
in dat wat alle vormen samen in alle tijd ooit zijn.

De fuga van de tijd. Model van samenvlieden van toon en toon, van
kracht en kracht. Akkoord dat na akkoord steeds volgt en toch zichzelf
volbreugt, in een majeur zichzelf erkent en zo het al tot eenheid wendt
totdat het al vergeten blijft wat men in tijd geschiedenis schrijft.

U zegt: De fuga van de tijd. U bent een deel van eeuwigheden.
U heeft reeds lang tevoren bestaan. En als u sterft, dan zult u gaan
naar sferen, vaak ook weer naar het mens-zijn op aarde. U zult de waar-
den van het bestaan proeven na elkaar. En toch, wat al te saam dit
vormt, is waar, is werkelijkheid. Al is het andere maar schijn.

U zegt: Een fuga van de tijd? Ik zeg: Het is de eeuwigheid ontleed,
in toon uiteen gebroken. In woord na woord gesproken tot een volzin,
die het ene woord verhult waarin het al zichzelf erkent.

De fuga van de tijd. Dat is de mens, die onbewust zich wendt tot
dat wat hij in zich beseft van de eeuwigheid.

:--:~:

HET PROBLEEM VAN ONTWIKKELING EN VERNIEUWING

LES VI.

SAMENVLOEIING VAN VERSTANDELIJK EN INNERLIJK WETEN.

Wij bevinden ons in een tijd waarin veranderingen, al zijn ze voor u misschien niet zo opvallend, zich in een enorm snel tempo voltrekken.

Er is een tijd geweest dat de mens alles intuïtief deed. Er is daarna een periode gekomen waarin de mens alles technisch en logisch verantwoord wilde doen. In de laatste tijd is er een ommekeer gaande.

Wij zien steeds meer dat men intuïtief en bewust intuïtief reageert en dit dan op verstandelijke wijze inpast. Het betekent ook, dat hier en daar leerstellingen e.d. eigenlijk wat beginnen af te brokkelen. Een typisch voorbeeld kan ik u geven aan de hand van de laatste ontwikkelingen in China.

De mensen daar waren vroeger op hun manier erg gelovig. Er was een taoïsme waarin men geconfronteerd werd met de juiste plaats en de juiste werking. Men heeft dat een tijdlang voortgezet. In het maoïsme heeft dit op een andere manier toch ook zijn plaats gekregen. Nu echter is men tot de ontdekking gekomen, dat je door algemeen en centraal geleid voor een ieder de juiste plaats vast te stellen eigenlijk elke mens de mogelijkheid ontnaemt om op juiste wijze zichzelf te zijn. Dit heeft geleid tot een groot aantal veranderingen in China die u zeker hier en daar wel heeft kunnen vernemen.

Er is b.v. voor de landbouw een zeer grote mogelijkheid geschapen om, als eenmaal het vastgestelde quantum is geleverd, alle andere producten op de vrije markt te verkopen. Vreemd genoeg voerde dit niet alleen binnen 3 à 4 jaar tot een toename van de productie van het plateland met 40 %, maar ook nog tot een veel grotere variëteit van producten en tot een aantal opmerkelijke verbeteringen in landbouwmethoden.

In de staalindustrie had men eveneens een te strak keurslijf waarin men door de regering werd gedreven. Men wist wat men moest maken, hoeveel men moest maken en dat moest men dan maar voor elkaar brengen. Nu is dat een beetje anders geworden.

Men geeft de leiding en daardoor in zekere mate ook de arbeiders een veel grotere vrijheid. De fabriek kan tot op zekere hoogte beslissen welke producten zij het best kan leveren. Zij kan daarbij winst maken. Die winst kan ze gebruiken om b.v. een vernieuwing van haar productieproces op gang te brengen.

Het is opvallend, dat verschillende staalfabrieken op het ogenblik veel grote aankopen doen en hebben gedaan in Japan, zodat ze dus computers en observatiesystemen zijn gaan gebruiken die tot dat moment in Chi-

na bijna onbekend waren. Het resultaat is, dat niet alleen de kwaliteit aanmerkelijk is verbeterd, maar ook de productie omhoog is gegaan.

Gelijktijdig zien we dat de vindingrijkheid van de mensen veel groter is dan we in zo'n staatsbestel zouden verwachten. Er zijn alleen al in het staalbedrijf in de laatste drie jaren ruim 70 behoorlijke uitvindingen gedaan die o.a. hebben geleid tot een andere productie van landbouw-apparatuur, die tot vernieuwingen hebben geleid van de staalverwerking en daarnaast hebben bijgedragen tot een beter gebruik van legering.

U zult zeggen: Wat heeft dit nu te maken met het samengaan van innerlijk weten en denken?

Wel, als wij alleen willen uitgaan van een logisch systeem, dan zijn al die experimenten weliswaar mogelijk, maar hun rendement is veel te onwaarschijnlijk. Het kan misschien wel, maar laten we maar verdergaan zoals we hebben gedaan.

Je kunt natuurlijk ook zeggen: Ik grijp naar mijn innerlijk aanvoelen, mijn innerlijk weten. Als dat mij zegt, dat ik daar een kans heb, dan mag ik dat risico nemen. Dat is in China gebeurd.

Het omgekeerde hebben wij gezien in Japan. Japan was vooral geestelijk nogal sterk gebonden aan de voorouderverering, de verering van de keizer en al wat er verder bij kwam. Dit land werd geconfronteerd met de Amerikaanse ingrepen, de Amerikaanse industrie. Het gevolg was dat er niet alleen een enorm productieproces op gang is gekomen, maar ook dat die producten veel beter, veel moderner worden gemaakt en dat ze daarnaast (dat is misschien ook wel opvallend) kwalitatief veel beter zijnde in prijs voortdurend concurrerend blijven.

Het is wel vreemd, dat Amerika op het ogenblik allerlei middelen verzint om de import uit Japan wat te bemoeilijken. Ook de EEG is met hetzelfde geconfronteerd.

U denkt misschien: Als ik Philips koop, dan koop ik Philips. De kans is heel groot dat wat u van Philips koopt in de buurt van Kyoto is gemaakt. Als u dan een ander kastje krijgt met andere knopjes eraan, dan denkt u: dat is een ander type, dat is een videorecorder van Grundig. Diezelfde recorder, tenminste in zijn hoofdbestanddelen, is van hetzelfde Japanse systeem dat ook in de Philips zit en dat ook in bepaalde Engelse en Amerikaanse merken is verwerkt. Het kastje is anders. Er zijn enkele veranderingen in de bediening. De een heeft wat meer mogelijkheden dan de ander, maar het basis-systeem is hetzelfde; het is Japans. Waarom?

Wel, de verbondenheid die in de Japanse gemeenschappen altijd zo sterk heeft geleefd, heeft men overgedragen op het bedrijfsleven. Je bent niet de werknemer en verder hebben we niets met je te maken. Je bent deel van een gemeenschap. En dat deel-zijn van de gemeenschap betekent, dat je binnen die gemeenschap zo goed mogelijk werkt; dat je probeert je waardig te tonen. Want dat is de geestelijke achtergrond.

Het resultaat is: veel grotere arbeidsproductiviteit van de arbeider, een grotere en meer gewetensvolle uitvoeringsdrang, daarnaast nog een veel intensere trots in hetgeen men bereikt en produceert.

Het is eigenlijk krankzinnig, als je het goed nagaat dat een fabriek, die General Motors heeft moeten sluiten in de buurt van San Francisco omdat men niet genoeg wagens kon slijten, nu weer is geopend. Maar wel in samenwerking met een Japanse fabriek. Wat wordt daar gemaakt? Daar worden Japanse auto's gemonteerd. Die worden dan door General Motors aan de Japanner op ongeveer 50/50 basis verkocht door de gehele U.S.A.

Het zijn vreemde dingen. Maar ze tonen iets aan. Ze tonen aan, dat er een innerlijke wereld is waarin je moet aanhaken, als je naar buiten

toe een zo goed mogelijk resultaat wilt krijgen. Dat is het punt waarmee wij ons vandaag willen bezighouden.

U heeft innerlijk bepaalde dromen. U heeft het gevoel ergens bij te horen of niet bij te horen. U heeft verder het idee dat het eigenlijk zo zou moeten zijn en niet anders, maar u kunt het niet rationeel waarmaken, niet redelijk aantonen, voor anderen begrijpelijk maken. Maar u heeft ook uw dagelijkse werkkring.

U werkt, goed. U werkt misschien niet, maar u heeft andere contacten met mensen. In die contacten bestaat een voortdurende uitwisseling. Daarin bestaat een mate van productiviteit, van samenwerking en ongetwijfeld ook van onderlinge tegenwerking, want waar mensen zijn, daar is die ook aanwezig.

Dan moet u eens zien: hoe zit dat redelijk in elkaar? Heb je dat eenmaal begrepen, dan kun je je eigen inbreng (dat innerlijke, die droom, dat gevoel) wel degelijk kwijt binnen het kader van die schijnbare redelijke benadering, maar niet als je het gebruikt om te betogen. Wat je preekt, wordt door dwazen geloofd. Wat je doet, als je het goed doet, wordt door wijzen bewonderd. Dat moet u goed begrijpen.

In een wereld waarin de problemen in deze dagen, zodra je ze alleen redelijk en logisch benadert, je gewoon boven het hoofd dreigen te groeien, heb je behoefte aan een vernieuwing, aan een nieuwe inbreng, aan nieuwe mogelijkheden. Dat heb je als mens voor jezelf, dat heeft ook de gemeenschap als geheel. Maar in de mensen vloeien uit de innerlijke wereld, uit dat aanvoelen, uit dat onbewust weten zoveel impulsen voortdurend naar buiten. De mensen voelen zich daardoor vaak zelfs gefrustreerd, omdat ze er verstandelijk geen weg mee weten en dan in onvrede met zichzelf voortgaan met dingen te doen die niet bij hen passen of dingen te doen op de manier die eigenlijk minder goed is dan ze zouden kunnen. Daar moeten we van af.

Het is een noodzaak dat het innerlijke leven en daarbij ook het innerlijke weten steeds meer betrokken worden bij de uiterlijke gang van zaken. Ik denk niet, dat u zich daarvan een voorstelling kunt maken. Ik moet toegeven, dat het mij soms ook moeilijk valt mij voor te stellen hoe een dergelijke verandering op korte termijn zou kunnen plaatsvinden. En toch..... In mijn voorbeeld van China gaat het over een periode van maximaal 5 jaren waarvan ik slechts 3 jaren in beschouwing heb genomen.

Bij de enorme veranderingen in Japan - en die zijn enorm of u het begrijpt of niet - spreken we over een periode van ongeveer 25 jaar. In die tijd kan een wereld veranderen. Waarom kan dat hier niet? Er is een groot aantal punten die u kunt aanhalen. Bijvoorbeeld:

De grote hinderpaal in Europa voor deze werkelijke ontplooiing is voorlopig de bureaucratie. Ik wil niets kwaads zeggen van bureaucraten, de mensen die ambtelijke zaken moeten regelen en uitvoeren, maar het systeem is fout.

Het systeem gaat voortdurend uit van gemiddelden. Het is ergens keihard, of je het weet of niet. Het probeert steeds de mensen a.h.w. te dwingen binnen één bepaalde norm. Zij willen gewoon niet toegeven dat er buiten de norm ook nog dingen zijn.

O, dat kan wel, zegt men dan, maar dat valt buiten onze bevoegdheid. Kijk, daar zit voor Europa de grote kwaal, maar misschien ook voor u.

Hoeveel mensen in Europa redeneren niet: Waarom zou ik iets doen voor deze of gene mens? Waarom zou ik hem uit het water halen? Waarom zou ik beginnen een brand te blussen? Waarom zou ik proberen het verkeer te regelen, als het in de war zit? Dat gaat mij niet aan; daar zijn mensen voor.

Er zijn ogenblikken dat je weet, dat je zou moeten ingrijpen en dan moet je dat ook doen. Rekeninghoudend met alle redelijke gegevens waarover je beschikt, maar wel uitvoerend wat je op grond van een innerlijk weten dan als een stuwkracht ervaart. Dan wordt de wereld anders.

Ik denk dat in Nederland een groot gedeelte daarvan in feite niet tot ontplooiing komt. Het voert alleen maar tot frustraties, een toenemende agressiviteit overal. Dat komt gewoon, omdat je je innerlijke wereld niet kwijt kunt en gelijktijdig wordt geconfronteerd met een wereld die werkt met keiharde normen en 'je zoekt het verder maar uit.'

Ook Europa zal moeten veranderen.

Ik heb gesproken over de Chinese staalindustrie. Misschien realiseert u zich niet dat de staalindustrie in Europa veel minder kan afzetten sedert het EEG-verdrag dan voordien het geval was. En wel, omdat men meer aan normen gebonden is.

Het zal u waarschijnlijk ook niet bekend zijn dat men uit velerlei overwegingen een 20-tal goed befaamd zijnde en ook goed internationaal werkende staalverwerkende bedrijven heeft gesloten, omdat men andere instand wilde houden. Dat is natuurlijk onzin.

Men kan het misschien in de richting van de kunst. Het is begrijpelijk, dat men de kunst een kans wil geven om zich te ontplooiën. Daar ben ik het absoluut mee eens. Maar realiseer u nu eens, dat kunst een intuïtieve zaak is. Kunst is een vaardigheid, zeker. Maar zonder enige inspiratie, zonder een innerlijke werking (een soort innerlijk weten dat je misschien niet eens kunt uitleggen) kom je niet tot werkelijke kunst.

Als je nu zegt: Dat is voldoende, dan ontstaat er een kunst die geen achtergrond heeft. Ze kan niet meer teruggrijpen naar het volk. Ze is eigenlijk meer de uitdrukking van een heel klein clubje, vaak nog in zelfbewondering verbonden, specialisten. Dat is natuurlijk niet de bedoeling.

Kunst moet niet alleen kunst zijn. Kunst moet ook verkoopbaar zijn. En als dat niet het geval is, dan is die kunst niets waard. Ze heeft dan wel haar eigen betekenis, maar ze heeft niet haar sociale betekenis. Als wij ons realiseren dat voor kunst mecenassen een lange tijd bepalend zijn geweest in Europa voor alle grote ontwikkelingen. Dat grote kunstenaar als Rembrandt, Hals of de grote Italianen afhankelijk zijn geweest van de kunst en dat daardoor hun kunst overal werd verbreid. Dat Rubens grote doeken heeft hangen in kerken. En ofschoon het onderwerp er niet altijd bij paste daardoor juist bij het volk een reactie teweeg bracht.

Het zou nu ook moeten gebeuren. Maar dan moet je eerst voor het volk begrijpelijk zijn. Anders gezegd: Je moet met je normale denken je afvragen: Wat willen de mensen? En dan moet je met je innerlijk weten je afvragen: wat leeft er in mij, wat wil ik? Dan moet je de dingen a.h.w. samenvoegen zodat je iets krijgt waarin je jezelf uitspreekt: je innerlijk leven, je gevoelens, je wereld waarmaakt zonder dat je gelijktijdig eigenlijk de rest van de mensheid buitensluit.

Het zijn dingen waarover veel gepraat kan worden. Het zal echter weinig uithalen. De Europese Gemeenschap gaat ten onder aan haar eigen verpoliticeerde, verambtelijke structuur. Dat wil zeggen, dat er veranderingen nodig zijn wil Europa levensvatbaar blijven.

Nu heeft Europa een cultureel erfdeel dat ontzettend groot is. In de mensen in Europa leeft nog heel veel dat in deze dagen misschien onredelijk wordt genoemd of wordt vergeten. Realiseer u wel, dat het Europa van de middeleeuwen de grootste alchemisten, maar ook de grootste filosofen heeft voortgebracht. Als u zich dat realiseert, dan zegt u: Dat hebben we nodig. Wij moeten terug naar de innerlijke wereld, dat innerlijke weten. Wij moeten dat mede bewerken in al datgene wat we doen.

Wij kunnen niet leven aan de hand van computers of dode letters.
Wij kunnen alleen leven aan de hand van de innerlijke menselijkheid waar-
door een voortdurende verandering, een voortdurende evolutie nodig en
mogelijk is.

Dan komt het punt dat wij moeten zeggen: Wat is mijn innerlijk weten
waard? Innerlijk weten is logisch meestal geen cent waard. Intuïtie is
in 9 van de 10 gevallen bijgeloof of zelfbedrog vanuit een redelijk stand-
punt benaderd. Maar dan nemen we een norm aan de hand van het bestaande.

Denk aan Van Gogh. Tegenwoordig als een van de grootste kunstenaars
verheerlijkt, in zijn tijd maar een arme idioot.

In de eerste plaats misschien omdat hij juist dat innerlijke tot uiting
wilde brengen.

In de tweede plaats omdat hij steeds werd gefrustreerd door het gebrek
aan begrip dat er om hem heen bestond. Hij heeft fouten gemaakt; hij wil-
de alleen dat doen wat hij zelf wilde.

Als je nu kijkt naar zijn kunstwerken die het meest bekend en be-
roemd zijn geworden, dan blijkt dat ze uitmunten door een herkenbaarheid
en dat de gedreven kleurenwerveling die hij anders hanteert daarin in
veel beperkter mate aanwezig is. In feite zijn zijn beroemste schilderij-
en compromissen tussen dat wat is en voor anderen begrijpelijk en datge-
ne wat er in die kunstenaar leeft.

Wij moeten op een zelfde manier voor onszelf die innerlijke wereld
hoe onlogisch, hoe onredelijk, hoe bijgelovig ze ook moge zijn, proberen
te verwerken in de redelijke wereld. Dan moeten wij dat niet alleen doen
op zuiverpersoonlijk vlak al zal het daar ongetwijfeld beginnen.

Het is op het ogenblik iets dat een grote rol speelt en waardoor
juist door het contrast met die z.g. redelijke wereld ontzetten veel
slachtoffers vallen. Maar wij zullen ermee door moeten gaan. Want eerst
als de wereld het innerlijke, het schijnbaar onlogische en onredelijke
ook wil aanvaarden, als het niet gebruikt kan worden als een argument
om de mensen iets te laten doen maar gewoon om iets te laten groeien,
iets te laten ontstaan, dan komen we verder.

U vraagt zich misschien af hoe het op uw persoonlijk leven zou
kunnen uitwerken?

In het begin zal uw poging om uw innerlijk weten mede te hanteren on-
getwijfeld moeilijkheden veroorzaken. U bent er niet aan gewend dat om
te zetten in zuiver redelijke termen, om a.h.w. achter een uiterlijke
redelijkheid gelijktijdig de innerlijke diepte mede te verwerken.
Daardoor zult u conflicten ervaren. Maar naarmate u meer gewend raakt
uw innerlijk weten te hanteren als iets wat voor allen van belang is
en daardoor ook in een voor u alleen begrijpelijke vorm gepresenteerd
moet worden, zult u steeds meer begrip vinden.

De frustratie is niet noodzakelijk, maar er is een zekere volhar-
ding nodig. Als u dat doet, dan zult u ontdekken dat u in uw leven
minder regelmatig bent. U gaat de dingen veel meer op impuls doen.
Dat kan tot op zekere hoogte. Dat die beperkingen er zijn, zult u ook
aan den lijve moeten ervaren. U kunt niet zonder meer alles intuïtief
doen, maar u kunt wel met de intuïtie rekening houden. U kunt niet
alles baseren op een innerlijk weten, maar u kunt wel dat innerlijke
weten gebruiken om de zinvolheid van alle dingen voor uzelf te bepalen
en eventueel daardoor ook meer te doen.

Er komt dan het ogenblik, waarop wij voor het eerst een soort syn-
these ervaren. Onze redelijke wereld is a.h.w. plooibaarder geworden.
Wij zijn niet noodzakelijkerwijs logisch en wij beseffen dit. Gelijktijdig we-
ten wij hoe wij moeten werken. Er komen veranderingen in ons werk- en
levenstempo en heel waarschijnlijk zullen er ook veranderingen komen in

onze contacten met mensen. Maar daardoor voelt u zich steeds meer verrijkt.

U zult ontdekken, dat u dan in deze periode, wanneer die eerste synthese plaatsvindt, ook ineens veel meer medewerking van anderen ondervindt. Het is niet meer een conflict, een worstelen om iets te bereiken. Het is bijna iets onafwendbaars geworden; het gebeurt. En elke keer als u innerlijk goed reageert, schijnt u daardoor een hele trein van gebeurtenissen vast te leggen. Daardoor gaan ook andere mensen steeds meer mee. Misschien dat zij dan niet spreken over het innerlijke weten, de innerlijke kracht, de evolutie daarvan en de verandering die daaruit voortkomen, maar ze voelen het aan. Zij zien hoe u het doet en onwillekeurig gaan ze ook grijpen naar die intuïtie, naar dit ongeweten weten. Daardoor passen zij zich beter aan.

Denk niet dat alle mensen dan gelijk worden; dat kan niet. Maar er komt een grotere mogelijkheid om gemeenschappelijkheden te ervaren. Dat zijn de banden die kunnen ontstaan door je werk, je opvatting, je taak, je mogelijkheden in het leven, misschien zelfs in de plaats waar je woont of bij het volk waartoe je behoort. Deze banden zijn dan ook niet in leuzen uit te drukken.

'Wie Neerlands vlag' is natuurlijk een prachtig lied en het heeft menigeen in den vreemdetränen ontlokt, maar dat is vals sentiment. Het gaat niet om een vlag of om een symbool. Het gaat niet om het vaderland of het moederland. Het gaat om de mens. En als je dan als mens je aanvoelen bovendien gaat gebruiken om met steeds meer anderen te zamen meer harmonisch te werken, dan zijn er veranderingen denkbaar die op dit ogenblik - helaas - nog niet op gang zijn gekomen. Dan gaan we over naar een volgend punt.

Er zijn mensen bij wie het denken is vastgeroest in een door een schijn-logica bepaalde eenzijdigheid. Ik denk hier aan machthebbers, militairen van hoge rang e.d. Deze mensen weten niet dat zij zo zijn. Innerlijk hebben zij soms wel het gevoel dat ze anders zouden moeten of zouden willen zijn, maar dan zetten ze het op zij. Plicht is plicht.

Plicht kan alleen bestaan, als je haar ook aanvaardt. Maar dan moet je haar met je hele wezen aanvaarden en niet alleen op grond van een carrière, op grond van eenzijdigheden of van aantasting van anderen. Laat mij u een paar typische voorbeelden geven:

Het aantal kernkoppen in de wereld neemt voortdurend toe. Er zijn er zoveel dat je de wereld al drie keer zoudt kunnen vernietigen. Onzin. Waarom dan? Omdat men die wapens maakt, terwijl men het voorneemen heeft om ze niet te gebruiken. En dat is onzin. Gaat u een huis bouwen om er niet in te wonen? Toch is driekwart van de bewapeningswedloop op het ogenblik op dat systeem gebaseerd.

Ik wil niet ingaan op de aantallen virussen, gifgassen en de zenuwenaantastende gassen en materialen die zijn ontwikkeld. Er wordt niet eens gesproken over de chemisch-biologische oorlogsvoering. Wat daar allemaal is ontstaan is niet alleen onmenselijk, maar het is ook onbruikbaar. Je kunt in theorie een zenuwgas gebruiken om je vijand te doden zonder alles wat er bij hoort te beschadigen. In de praktijk echter kun je niet voorkomen dat daardoor veranderingen in de atmosfeer optreden die ook je eigen mensen aantasten. Dat weten ze ook wel, maar ze willen het niet weten.

Deze mensen redeneren vanuit één standpunt: wij moeten die mogelijkheid hebben, want onze tegenstander zou ze waarschijnlijk ook hebben. Zij vragen zich niet af, of die tegenstander misschien die dingen ontwikkelt, omdat hij weet dat zijn tegenstander dat ook doet. Dat zijn die eenzijdig denkende mensen.

Er zijn machthebbers die uitgaan van het standpunt dat je een volk moet bedriegen. Waarom? Waarschijnlijk omdat ze daardoor hun macht beter behouden en innerlijk vaak beter wetend voor zichzelf het geloof blijven handhaven en allerlei redeneringen aanvoeren om te zeggen: Wij zijn onmisbaar.

Als men zich dat realiseert, dan gaat men ook die mensen een beetje anders zien.

Als er steeds meer harmonieën ontstaan tussen mensen juist omdat innerlijk weten en innerlijke kracht ook een rol zijn gaan spelen, dan zullen dergelijke mensen hun eenzijdigheden steeds moeilijker kunnen handhaven. O, de Dye-hards zullen waarschijnlijk een beroerte krijgen. Dan komen ze in onze wereld en moeten ze volledig opgekalefaterd worden.

Heeft u zich wel eens afgevraagd wat er zou gebeuren als iemand de bewapening zou afschaffen? Idereen zegt: Dan zouden de anderen je onmiddellijk bezetten. In de praktijk zouden ze dat niet doen. Want dan zullen ze zich daardoor zelf als agressor kenmerken, ook tegenover hun eigen mensen. Dat kunnen zij zich niet permitteren. Je kunt geen grote legers ter bezetting uitsturen tegen een ongewapend volk zonder dat daar iets van terugkomt.

Als u wist hoeveel moeite men heeft gehad in Rusland en hoeveel soldaten er verplaatst zijn naar Siberië etc. omdat ze teveel gegevens hadden meegebracht over de opstand in Hongarije, dan kunt u zich indenken dat men een bezetting van een zich ontwapenend West-Europa niet eens zou aandurven in Rusland. Integendeel, men zou beginnen aan een ander soort offensief.

Men zou beginnen met 'n handelsoffensief, met een vriendschaps-offensief. Maar wat zit daar voor kwaads in? Is het zo erg, als men het met elkaar eens kan worden, als je een zekere verscheidenheid weet te handhaven en desondanks in goede vrede leeft? Denkt u daar eens over na.

Als u zich gaat realiseren hoe op dit moment iets dergelijks feitelijk onmogelijk wordt gemaakt niet alleen door de eenzijdige leiding, maar wel degelijk ook door de redelijke eenzijdigheden die bij een deel van de bevolking nog steeds de overhand hebben, dan zult u het met mij eens zijn dat die verandering en vernieuwing nu toch werkelijk snel op gang moeten komen. Ik denk niet, dat het een lange tijd heeft te duren.

Ik kijk naar de processen die zich op het ogenblik overal afspeelen zowel achter het IJzeren Gordijn, in Engeland, in de Ver. Staten als ook in Nederland, Frankrijk of waar dan ook. Ik zie, dat door die processen de mensen anders gaan reageren, anders gaan handelen, anders gaan denken. Maar helaas nog niet de innerlijke synthese laten volgen door het scheppen van een uiterlijke harmonie in plaats van een uiterlijk gevoel van meerwaardigheid.

Die meerwaardigheid haalt weinig uit. Wat blijft er over? De mogelijkheid om dan toch ondanks alles eerst maar eens met samenwerking te proberen iets te bereiken. Begin je met die samenwerking, dan weet je innerlijk dat dit goed is. En dan zal dat innerlijke weten zich vertalen in de nuchtere, mentale en redelijke benadering van de zaken. Dan zal daardoor mogelijk worden wat onmogelijk werd geacht. Ik neem aan, dat binnen 10 jaar de veranderingen, die plaatsvinden in de maatschappij, groter zullen zijn dan in de afgelopen 40 jaar. Dat wil heel wat zeggen.

Het tempo van de verandering en de vernieuwing versnelt zich voortdurend. Wij kunnen er innerlijk deel aan hebben door het steeds meer in overeenstemming brengen van onze innerlijke wereld met datgene wat we naar buiten toe zijn, wat wij proberen waar te maken en de manier waarop wij dit doen. U hoort ervan. U denkt er misschien over na.

Daardoor heeft u een zeker voordeel. Het maakt u niet méér dan een ander, maar het geeft u wel de mogelijkheid iets sneller dan een ander ook voor uzelf vrede te vinden met deze andere manier van leven, van denken, van bestaan. Het zal u misschien ook de ogen openen voor al datgene wat schijnbaar langzaam meer in feite onmetelijk snel gebeurt in de maatschappelijke opzet.

De wereld kan in vrede leven. De mens kan in vrede en met een behoorlijke mate van geluk bestaan. Maar dan moeten de mensen datgene wat in hen leeft mede tot basis maken van wat ze naar buiten toe zijn.

Het heeft geen zin goden aan te roepen en bezweringen uit te spreken om dingen tot stand te brengen die u zelf zou moeten doen. Hoeveel mensen bidden God om vrede, terwijl ze overdag makens maken? Deze tegenstrijdigheden moeten verdwijnen.

Wat er op dit moment gebeurt, is een steeds grotere aantasting van de z.g. redelijke normen en zekerheden in de maatschappij. Wat nu gebeurt, is een steeds grotere uitholling van de machtsposities van hen die zich nog zien als de regeerders of de dictators van een land en van de wereld.

Er is een vernieuwing op komst. Neen, er is een vernieuwing gaande. Die vernieuwing, mijne vrienden, wordt gedragen - of u het beseft of niet - door al die mensen die langzaam hun innerlijk bestaan tot een synthese weten te brengen met al datgene wat uiterlijk en maatschappelijk onvermijdelijk en noodzakelijk lijkt.

Je kunt de uiterlijke wereld niet veranderen. Maar als je de innerlijke wereld eraan toevoegt, krijgt de uiterlijke wereld een andere inhoud en een andere betekenis. En dan zal zij als vanzelf vele van haar overbodigheden verliezen.

Dat is de les, die ik u voor vandaag heb toegedacht.

x Ik heb moeite met de term: bewust intuïtief.

- Bewust intuïtief wil zeggen, dat men zich bewust is van het hanteren van niet-redelijke ingevingen en denkbeelden. Deze noemt men normaal intuïtie. Zodra men zich daarvan bewust is, heeft men echter iets tot stand gebracht waardoor de tegenstelling tussen de uiterlijke wereld en deze in u opkomende denkwijze of drang beter wordt begrepen. Door dit begrip kunt u die twee gemakkelijker in overeenstemming brengen. Intuïtief handelen voert anders heel vaak tot misverstanden op het ogenblik, dat daar meer mensen dan alleen uzelf bij betrokken worden. Bij bewust intuïtief reageren echter, wordt met deze factor rekening gehouden en kan dus het conflict voor een groot gedeelte worden vermeden.

x Een heel relaas over Duitsland gedurende het Nazi-regime.....

- Wat u zegt over Duitsland is volkomen waar. Een zeer groot gedeelte van het volk had het kunnen weten. Maar men wilde die innerlijke twijfels aan de juistheid van het bestaande regime enz. liever vermijden. In de eerste plaats was er een zekere angst voor het regime bij zeer velen.

In de tweede plaats: men voelde dit als een rechtvaardigen van zijn Duitser-zijn. Daardoor werd deze intuïtieve kennis, die bij velen toch aanwezig was, eenvoudig terzijde geschoven. Je zou kunnen zeggen: Men wilde het niet weten. Maar dat laatste veronderstelt dat er veel meer feiten bekend zijn dan er feitelijk bekend werden. Men zag alleen symptomen. Men overzag nimmer het geheel. Dat gebeurde alleen in een zeer speciale kring. Als u op het ogenblik bezig bent met het werken voor ontwapening

of het bevorderen van wapenning, dan zien we precies hetzelfde. Men voelt wel aan dat bepaalde dingen anders zijn, maar men wil het niet weten. In het ene geval is het de angst dat een ander sterker zal zijn dan u. In het tweede geval zit de angst voor de wapens en wat ze zouden kunnen betekenen. Er is dus ook hier eigenlijk een onderdrukking van innerlijke kennis aan de hand van emotionele drijfveren en rationele factoren.

Als wij dit alles samenvoegen, dan wordt ook weer duidelijk, dat de vernieuwing nooit kan beginnen vanaf een top of vanaf een vaste onderlaag. Ze kan zich alleen ontwikkelen in elke afzonderlijke mens. Pas als daarin dit innerlijke weten steeds meer tot gelding kan komen en steeds meer a.h.w. één gaat worden met de uiterlijke gedragsnormen en de wereldbenadering, dan krijgen wij inderdaad mensen met een ander wereldbeeld die daardoor invloed gaan uitoefenen.

Het klinkt misschien vreem, als ik het zo zeg. Staat het zelfs niet in het Evangelie: 'Steek het zwaard in de schede. Hij, die het zwaard opheft, zal door het zwaard vergaan'. Dat geldt dan niet alleen voor degenen die bewapenen, maar ook voor degenen die toch vaak ook met excessieve middelen die wapenning bestrijden. Ze gaan een strijd aan.

In de plaats daarvan zouden ze een andere, betere manier van leven moeten demonstreren. Daarin ligt het grote conflict en ook het grote probleem van deze dagen. Maar dat zal niet zolang meer duren.

x Hoe moeten wij de inval van Rusland in Afghanistan zien met deze achtergrond?

- U zoudt eerst moeten begrijpen, dat de inval van Rusland in Afghanistan niet gedragen werd door het Russische volk en niet gewenst werd door het Afgaanse volk, ook niet door degenen die trouw zijn aan het regime. Maar wij zien hier weer de verblindheid van machthebbers.

Voor de generaals was het een aanleiding om hun kunnen te demonstreren en meteen bepaalde technieken te beproeven. Voor de staatslieden was het een mogelijkheid om zichzelf te bevestigen en gelijktijdig het hoogheilig systeem te handhaven dat in de praktijk allang teloor was gegaan.

Indien men echter in Afghanistan had gezegd: Probeer het dan maar. Wij gaan je niet bestrijden, maar we gaan gewoon geen rekening met je houden; dan was dat systeem wel verzwakt. Er was geen strijd tegen het bewind nodig. Er is eenvoudig niet rekening gehouden met het bewind. Er is het normaal je gang gaan nodig.

Ik geef toe, dat dat in de Oostbloklanden wat moeilijker lijkt. Maar als we denken aan landen als Roemenië, Yougoslavië en Hongarije, dan zullen we zien dat de bevolking daar, ongeacht de beperkingen van het regime dat men dan aanvaardt, eigenlijk allang bezig is om zich los te maken van dit centralisme, van dit bijna religieuze gemeenschapsgezin en daarvoor zelf op een andere wijze de gemeenschappelijkheid is gaan beleven. U kunt dat in elke grote stad zien.

Daar zijn natuurlijk avonden van de Partij, de demonstraties en de concerten. Maar waar gaan de mensen het liefst naartoe? Naar het pleintje in de buurt waar gewoon wat buurtmensen onder elkaar musiceren en waar ook volksdansen worden vertoont natuurlijk, maar door de mensen uit de buurt. Daar beleven ze een gemeenschappelijkheid die zo groot is, dat men - ofschoon men in het begin heeft geprobeerd dit te onderdrukken - nu zelfs dit systeem is gaan beschermen. Want men wilde de mensen te vriend houden.

Zo zijn er in de landen, die ik u noemde veranderingen ontstaan die eigenlijk ondanks het regime en niet dank zij het regime plaatsvonden.

x Kunt u ook zeggen in welke vorm een geestelijke indruk aanwezig is in de mens?

- Wij hebben dat al eens gedaan in de cursus, maar ik zal het nog eens kort formuleren.

In de eerste plaats: In de mens leeft een geestelijk besef van vorige levens. Hierdoor zijn een aantal herinneringen en herinneringsbeelden aanwezig die in het huidige handelen beïnvloedend optreden zonder dat echter de oorzaak ervan, de vorige ervaring, wordt erkend.

In de tweede plaats: er is een gemeenschappelijk bovenbewustzijn. Het is de uitstraling van denkbeelden, gedachten, die de mensen beïnvloedt omdat ze in hun massaliteit bepaalde waarden in het denken van iedereen inschuift.

In de derde plaats: de eigen geest blijft voor een deel bestaan in haar eigen wereld. Dat wil zeggen, dat ze de kennis van die wereld en vaak ook de normen ervan hanteert, ongeacht hetgeen lichamelijk is geleerd. Ook dit is deel van het innerlijk weten.

In de vierde plaats: Er worden vele ervaringen en waarnemingen gedaan die niet bewust worden verwerkt. Ze maken deel uit van een onbewuste reserve aan weten die eveneens in het innerlijk weten een rol speelt, maar naar buiten toe slechts zeer zelden en dan alleen door excessieve omstandigheden tot uiting komt. Dat is de samenstelling van datgene wat wij als innerlijk weten omschrijven. De werking van het geheel kan echter niet in delen worden gescheiden. Er is dus altijd een vermenging van alle genoemde factoren plus wat men kan noemen het geestelijk weten omtrent het eigen ik en de noodzaken van het ik welke te samen de reactie - geestelijk en innerlijk - bepalen op de wereld, de mogelijkheden van de wereld, maar ook op het ik-beeld dat men zich heeft geschapen.

-:-

ZO VERANDERT HET.

Er zijn heel veel dingen in de wereld waar de mensen op het ogenblik eigenlijk geen kijk op hebben. Als je de problemen ziet in b.v. India, dan vraag je je af: hoe is dat mogelijk? Maar als je dan even nadenkt, dan zie je dat er iets heel belangrijks aan de hand is.

Groepen, die naast elkaar hebben geleefd, komen nu tot een mate van eenheid. Dan zijn ze nog wel tegenstanders van andere groepen die op een zelfde wijze uit andere groepen zijn samengesteld, maar ze begrijpen elkaar en ze gaan elkaar waarderen.

Als we kijken naar de situatie zoals die is in b.v. Afghanistan, dan denkt u waarschijnlijk: Wat is dat verschrikkelijk die burgeroorlog. Dat is het ook. Maar realiseert u zich wel dat het volk daar georganiseerd is in betrekkelijk kleine stammen met elk een eigen hoofdmans, een soort sjeik. Deze maakt de dienst uit. Die heren zijn voortdurend met elkaar aan het kissebissen over wie er gelijk had, wie dit had, wie dat had en wie dat moest hebben.

Nu na zoveel jaren oorlog blijkt echter, dat die leiders het wel met elkaar kunnen vinden; dat mensen die tot geheel verschillende stammen en groepen behoren onderling leren samenwerken.

Dat wil ook zeggen, dat er sprake is van een vermengingsproces en dat als er ooit vrede zal zijn in Afghanistan (hetzij westers vrij of socialistisch vrij, dat zijn twee verschillende dingen) het in ieder geval nooit meer het oude volk zal zijn van eens. Er zijn veranderingen gaande.

Kijken wij naar Afrika. Wij kijken naar de hongersnood. Op het ogenblik is Ethiopië in de mode, maar er zijn andere landen genoeg waar het net zo erg is. Je moet je realiseren dat het hier helemaal niet gaat alleen maar om een hongersnoodprobleem. In feite is het een veel groter probleem.

Het is het probleem van mensen die niet in staat zijn om samenhangen te overzien. Zij worden in kampen bij elkaar gedreven. In hun nood zitten ze eigenlijk hutje bij mutje bij elkaar. Ze zijn afhankelijk van anderen. Dat is natuurlijk erg gemakkelijk aan de ene kant, aan de andere kant zit je toch niet prettig. Je bent niet meer met je eigen clubje. Heel verschillende soorten volksstammen zitten daar bij elkaar. Er zitten landbouwers en veetelers, normalerwijs vijanden van elkaar, bijeen. Al die mensen moeten leren dat ze op een andere manier moeten leven en werken. En dan is het erg dat er hongersnood is en dat er zoveel mensen moeten sterven, maar ondertussen is er een gistingsproces gaande; er is iets aan de gang.

Er verandert iets op een manier die wij natuurlijk menselijk gezien niet zo graag willen erkennen, want je zegt dan: Is dat nodig? Al die kinderen die sterven, al die ellende van de mensen, al die revoluties, al die oorlogen. Dan is er maar één antwoord: In mijn tijd moesten kinderen een hoop dingen leren die kinderen liever niet leren. Zij hadden dan de keus: leren met hun hoofd of leren met hun achterwerk en voelen.

De mensheid is nu eenmaal zo; ze verandert niet graag. Ze wil zich veel te graag vastklampen aan allerlei dingen die van de voorvaderen zijn geweest, aan de oude tradities, de oude zekerheden, de oude rechten en voorrechten. De mensheid heeft misschien geen achterend, maar een pak slaag moet ze zo nu en dan ook hebben. En dat zullen we heus wel zien.

U denkt, dat dat alleen beperkt blijft tot de Derde Wereldlanden. Vergist u zich niet. Er zijn op het ogenblik grote veranderingen gaande in b.v. de U.S.A. En dan hebben we helemaal niet te maken met mijnheer Reagan en wat daar nog meer omheen zit. Weet u dat in bepaalde staten de integratie aanmerkelijk is toegenomen en de verhouding tussen blank en zwart niet slechter maar beter is geworden de laatste jaren?

Realiseert u zich dat een groot gedeelte van de belangrijkheid van de oostelijke staten (New York, Washington) eigenlijk wordt overgenomen door andere staten voornamelijk Californië. Er is een voortdurende verschuiving van evenwichten gaande. Dit betekent, dat de troon waarop velen generaties lang zo rustig hebben gezeten aan het wankelen is. O, het zijn geen verschuivingen die zich in de verkiezingen zullen aantonen. Het zijn verschuivingen in mentaliteit. Het zijn veranderingen van benadering en grote veranderingen van optreden.

Natuurlijk, de Amerikanen hebben hun eigen mentaliteit; daar zal niemand over vechten. Maar die mentaliteit is dan toch wel van een zeer dorpse langzaam maar zeker aan het veranderen in een meer universele. En die veranderingen tellen.

Wij kunnen zeggen dat het Russische volk bestaat. Het Russische volk bestaat uit 'n aantal deelstaatjes; heel verschillende volksstammen met heel verschillende mentaliteiten. Je kunt de Kirgises misschien een beetje vergelijken met een Kozak, maar als je dat weer wilt doen met een Wit-Rus,

dan zit je al in een heel ander vaarwater. Maar wat gebeurt er?

In dit grote rijk treedt een vermenging op. Dat is ook vermenging van mentaliteiten. Het is niet een wegvallen van tradities. Integendeel, daar zijn ze nogal trots op. Het is eerder een veranderen van tradities. Tradities krijgen een andere plaats. Ze zijn het ornament geworden van de samenleving en zijn niet meer de basis daarvan. Hierdoor is een vrijheid van denken op gang gekomen die vooral voor degenen die in Moskou zetelen nogal verontrustend is. Die mensen praten anders. Ze denken vrijer. Ze durven rustig zeggen dat de staatsfabriek rotzooi levert en ze durven het in de kracht schrijven ook. Dan komt het wel niet in de Prawda maar toch wel in de Komsomol.

Als je dat zo bekijkt, dan is daar dus een mentaliteitsverandering gaande. Maar dat wordt niet in dank afgenomen. Dat is nergens; in Nederland ook niet. Iedereen denkt aan zijn eigen belang, zijn eigen voordeel, zijn eigen voorrechten. Die verdedigt hij ten koste van alles. Maar er valt steeds meer weg.

Wist u, dat er in de laatste jaren meer dan 40 districtsleiders van industrieën door de arbeiders in feite zijn afgedankt? Vroeger was dat ondenkbaar. Nu gebeurt het. Ik wil maar zeggen: er zijn veranderingen gaande op allerlei terrein.

Wat dat gaat betekenen, kunnen we eigenlijk niet helemaal zien. Vooral omdat de snelheid van verandering zo groot is, dat het haast niet mogelijk is te zeggen waar ze zal stoppen. Het is als een overbeladen vrachtwagen die op een natte weg opeens moet remmen. Je weet dat ze een lange remweg heeft, maar hoelang die precies zal zijn dat hangt van teveel omstandigheden af.

Het verandert zo. Mensen gaan anders denken. Mensen worden zich universeel bewust. Mensen vermengen zich bewust of onbewust. Ze nemen gebruiken van elkaar over. En als dat gebeurt, dan ontstaat er een andere vorm van denken. Ik kan dat misschien in Nederland illustreren:

Wij hebben op het ogenblik in Nederland een tamelijk behoorlijk aantal Surinamers. Nu zou men zeggen: Er is een grote afstand tussen Surinamers, de verschillende groepen onderling en de Nederlanders. De praktijk wijst uit dat het anders is.

In de eerste plaats beginnen de Surinamers meer naar elkaar toe te trekken. Wij zien dat b.v. de Hindoestani en de Creolen, elkanders tegenstanders altijd in Suriname, op vele gebieden toch tot samenwerking komen en een beetje meer begrip voor elkaar gaan krijgen.

Maar wat zien we ook? De Nederlanders nemen dingen van de Surinamers over. In het begin misschien een paar gerechten uit de Surinaamse keuken, want daar begint het altijd mee bij Nederlanders. Als een Nederlander iets overneemt van een ander volk, begint hij met de verwensingen en dan gaat hij over tot de keuken.

Weet u, dat de Surinamers op het gedrag van de mensen ook al invloed beginnen uit te oefenen? Realiseert u zich dat de andere arbeidsmentaliteit van de Hindoestani in bepaalde Nederlandse bedrijven veranderingen noodzakelijk heeft gemaakt die ook voor de Nederlandse arbeiders en voor het geheel van de arbeid gunstig zijn. Dat wist u waarschijnlijk niet. U denkt wellicht: als al die roetmoppen maar opdonderen naar hun eigen land. De praktijk is echter een beetje anders.

In Nederland wonen heel veel buitenlanders. U denkt misschien: als ze maar naar huis terug zouden gaan. Maar kijkt u nu eens in de winkels. Hoeveel dingen vindt u daar nu die er vroeger niet waren? Hoeveel mensen zijn niet aangestoken door Spaanse, Italiaanse, Algerijnse of zelfs Turkse denkwijzen en gebruiken? Het is geen directe invloed; het is een indirecte. Maar ze werkt door. Dan moet u niet gaan kijken in de souks, de winkelstraatjes waar de winkeltjes zijn van Algerijnen,

Tunesiërs, Turken. Gaat u maar gewoon rustig kijken in het stadsbeeld. U ziet die vreemdelingen daar lopen. Dan moet u eens goed opletten.

Er zijn kleine verschuivingen in gedrag. Bij de vreemdeling valt het op; omdat diens afwijking van het normgedrag excessief is. Maar kijk nu eens hoeveel Nederlanders ongeveer zo zijn gaan reageren? Het is een langzame, maar ook niet af te remmen verandering. Het zijn kleine verschuivingen in gedrag, in denken, maar te samen hebben ze een enorm momentum veroorzaakt. En als we vandaaruit verdergaan, dan beginnen wij ons af te vragen: Wat moeten wij denken van de Grünen in Duitsland? Vroeger ondenkbaar. Nu weten ze met hun parlementaire mogelijkheden nog steeds geen raad. Eerlijk is eerlijk. Maar aan de andere kant brengen zij een nieuw element in de Bundestag. Ook daar verandering.

Kijk dan eens gewoon in de straten van de steden. De Turken zijn daar wat meer sfgaloten van het geheel dan hier. Maar dat komt door het Deutsches Bewusstsein dat bij de Duitsers nog wat sterker is. Een restant misschien van vóór de wereldoorlog. Maar toch, er is iets veranderd in het gedrag van de Duitsers, vooral in het denken van de Duitse jeugd. Niet altijd ten gunste, maar er is verandering.

De mensen denken anders, reageren anders. Ze zoeken misschien ergens meer zichzelf omdat zij zichzelf niet meer kunnen terugvinden in de maatschappij. Dat doen ze dan soms verkeerd; dat geef ik toe. Maar ondertussen veranderen ze wel heel veel. Dan is het natuurlijk jammer, dat er vele slachtoffers vallen van drugs e.d. of van excessieve bewegingen; extremisten. Maar ze zijn het noodzakelijke bijproduct van een vernieuwing die plaatsvindt.

De wereld van vandaag is van binnen al heel anders dan ze er van buiten uitziet. Iets wat je van vele mensen ook kunt zeggen. Maar de mensen komen er niet voor uit. De maatschappij echter kan die innerlijke verandering niet binnen de perken houden. Ze heeft niet dezelfde dwang die één persoon zichzelf misschien nog kan opleggen. Daardoor, vrienden, zou ik willen zeggen is in de actualiteit van deze dagen steeds meer te vinden van een terugkeer naar een gemeenschappelijkheid.

De harde strijd als die van Thatcher met de mijnwerkers kan misschien heel veel leed hebben veroorzaakt. Ze kan ook t.a.v. de huidige regering en van bepaalde voornemens die zij koestert een heel grote invloed hebben. Maar er is één ding dat de mensen hebben geleerd: De mijnwerkers hebben geleerd dat zij het niet alleen kunnen en dat ze het ook niet alleen met de vakbonden samen kunnen. Zij beginnen zich te realiseren dat ze alleen zolang hebben kunnen vechten, omdat de middenstanders achter hen stonden.

Dat betekent dat hun linksheid, die was bij zeer velen nogal erg, eigenlijk langzaam maar zeker aan het veranderen is. Dat ze weer gaan denken in termen van onze gemeenschap met alle voor- en nadelen ervan. Zodra ze dat doen, ontstaat er iets waar het Thatcherisme niet tegenop kan. Een gemeenschap die zegt: Jullie kunnen me nog meer....., is nu eenmaal voor een staat veel moeilijker te hanteren dan een vakbond die tegen je strijd of een belangengroepering die voortdurend bezig is met lobbyen en demonstreren. Die dingen kun je aan. Maar een gemeenschap die zegt: Jullie doen maar, ik trek mij er niets van aan, die vergt een heel andere benadering. En dat betekent een andere mentaliteit bij de bureaucraten, bij de regeerders, bij de parlementariërs.

Ik vind de ontwikkelingen in Engeland erg interessant op het ogenblik. Ik denk, dat degenen onder u die zich bezighouden niet alleen met de politiek, maar ook met datgene wat er onder de mensen gebeurt, dat die heel vaak met hun ogen hebben zitten knippen, omdat zij zich afvragen: Hoe kunnen de mensen daar nu zo op reageren?

Hier is het antwoord: de mensen zijn aan het veranderen. Het denken van de mensen is aan het veranderen. Dit heeft - of men het wil toegeven of niet - invloed op alles. Op het verkeerspatroon, op de economische ontwikkeling, op de politieke ontwikkeling en zelfs op de mogelijkheid om de massa te bedriegen, te regeren of te beleren. Dan hebben wij het wel zo'n beetje gezien.

Er zijn natuurlijk wel enkele zeer interessante punten in het vooruitzicht, zoals het bezoek van de Paus aan Nederland. Ook dat zal enkele verrassende openbaringen van veranderingen en vernieuwingen doen zien die de Paus liever niet zou zien. Ik verwacht namelijk, althans van twee groeperingen, nog enkele zeer demonstratieve toespraken tot Zijne Heiligheid.

Al die dingen samen daar moet u eens naar kijken. Als u daar open ogen voor heeft, dan zult u op een gegeven ogenblik zeggen: Er is niet alleen een vernieuwing gaan. Neen, zo veranderthet! En dan wordt het pas interessant.

KLEUR.

Wat is een kleur? De kleur is de weerkaatsing uit het geheel van een gamma dat grotendeels wordt geabsorbeerd.

Zo is het bij ons ook. Ook wij hebben onze eigen kleur. Wij hebben 'n uitstraling. Maar is die uitstraling eigenlijk niet het door ons weerkaatste residu uit al datgene wat wij absorberen?

Je moet weten wat kleur kan zijn. Kleur kan de uitdrukking zijn, de samenvoeging, ongetwijfeld. Maar dat is naar buiten toe. Ze kan echter nooit bestaan zonder dat andere gedeelte van het licht dat niet wordt weerkaatst.

Zo is het ook in ons leven, in ons bestaan. Zo is het in de ontwikkeling van de mensheid. Zo is het practisch overal in de kosmos zo ver ik kan zien.

Er is altijd een geheel dat ons bereikt en dat absorberen wij. Wat wij uitstralen is juist datgene wat we niet opnemen. Kleur is dus eigenlijk de aanduiding van het tekort. Want als wij werkelijk alles absorberen, dan zijn wij innerlijk licht, maar aan de buitenkant blijft alleen maar het zwart over.

Wie zwart is van binnen, weerkaatst alles. Die is schijnbaar veelkleuriger dan de regenboog. Laten we ons dus eens afvragen wat we uitstralen, wat wij zijn. Want die twee dingen te samen zijn de omschrijving van de kracht waaruit wij leven.

:--:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

medisch ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verborgenen”
te 's-Gravenhage

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

APRIL 1985.

30e jaargang.
Nummer 7.

ZELFPROJECTIE

Buiten het ik

CI blz. 73

Sim-sala-bim

CI " 80

Aandachtig leven

CI " 86

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

Innerlijk bewustzijn en gedrag

CII " 79

Economie en werkloosheid

CII " 86

Vrijheid

CII " 92

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijk toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

ZELFPROJECTIE

LES VII.

BUITEN HET IK.

Als je jezelf innerlijk bekijkt, een voorstelling hebt van je innerlijke persoonlijkheid of dat nu helemaal juist is of niet, dan heb je verder nog nodig een wereldbeeld. Dat wereldbeeld kan imaginair zijn; het kan ook volledig concreet zijn. Als deze beide factoren aanwezig zijn, dan ontstaat er buiten het ik een soort werkelijkheid. Wij noemen dat een tweede werkelijkheid omdat ze voor het ik, zelfs ten aanzien van lichamelijke en andere gebeurtenissen, volkomen reëel is en gelijktijdig toch niet klopt met de normale werkelijkheidsverhoudingen waarin je als mens pleegt te leven.

Als je nu bezig bent aan zelfprojectie, dan ben je eigenlijk bezig om je persoonlijkheid elders te plaatsen hoe dan ook, of de inwerking van je persoonlijkheid anders te bevestigen dan in jezelf en in je onmiddellijke omgeving. Daarvoor is de tweede werkelijkheid een heel aardig hulpmiddel.

Stel je voor dat je een mens moet genezen. Ik neem maar een voorbeeld, je kunt ook een ander nemen. Je wilt dus een mens genezen.

In de eerste plaats moet je voorstelling hebben van de persoon.

In de tweede plaats moet je een voorstelling hebben van de kwaal van die persoon.

In de derde plaats moet je een voorstelling hebben van een omgeving waarin die persoon vertoeft. Het is niet slechts het beeld van de persoon zonder meer in dit geval. Het is het beeld van een compleet stukje wereld waarin die persoon zich bevindt. En dan zou je je kunnen voorstellen dat het volgende gebeurt:

Het ik droomt zich op dat ogenblik een chirurg te zijn. Je treedt als het ware de ziekenzaal binnen waar de patient ligt. Misschien zit hij in werkelijkheid net te kaarten of te tric-traccen, maar dat doet niet ter zake. Dit is een andere werkelijkheid. Als voor jou de operatiekamer en al wat erbij hoort echt is, dan zie je ook de assistenten. Zij zijn in zekere zin echt; voor een deel zijn het projecties van je eigen wezen. Het is een deel van je fantasievoorstelling, maar ergens worden ze ook beziel. Als je nu geestelijke helpers hebt, dan kunnen ze juist in die gedaanten ook een rol spelen in de projectie.

Nu wil ik niet zo ver gaan dat u een blindedarm-operatie moet uitvoeren, maar laten we zeggen: het is een kwestie van een niersteen. U zegt: Ik ga die niersteen verwijderen. Hoe u zich voorstelt dat gebeurt, doet eigenlijk niet ter zake. Belangrijk is, dat u druk bezig bent om met assistentie van de anderen die niersteen te verwijderen.

Ondertussen zit de patient in werkelijkheid nog rustig verder te kaarten. Wat is nu het resultaat hiervan? Dat is een eigenaardig iets.

Die niersteen is niet verdwenen. Maar wat blijkt: ze is vergruist. Er kan bij het wateren nog wel even een stekende pijn optreden. De patient zal wat meer moeten drinken dan normaal. Dat moet u hem maar even vertellen. De steen verdwijnt dus. De geestelijke operatie, die u heeft uitgevoerd, was heel iets anders dan het feitelijke gebeuren. Maar de relatie, die bestond tussen het beeld van de patient, de operatie en de feitelijke toestand van de patient, heeft in diens toestand een verandering teweeg gebracht.

Dit is maar een eenvoudig voorbeeld. U zoudt met honderd andere kunnen uitbreiden op elk gebied. Ik heb het alleen gedaan om u duidelijk te maken hoe de tweede werkelijkheid ongeveer functioneert.

Wat u nu doet, is op dat ogenblik uzelf projecteren. De projectie was in dit geval een fantasie. Punt 1 het ik-besef werd in de fantasie ingelegd. Punt 2 andere reëel bestaande waarden van de eigen wereld werden in die fantasiewereld geplaatst en daarin gemanipuleerd. Dan ontstaat er een bijna magisch proces waardoor deze in de projectie plaatsvindende manipulatie haar weerslag heeft op de menselijke werkelijkheid.

Je zou op deze manier waarnemingen kunnen doen. Je kunt jezelf projecteren op een heel andere plaats. Als je gewoon daarmee bezig bent, dan vergeet je dat weer of je noemt het een uittreding. Maar je kunt ook nog een beetje verder gaan.

Er zijn indertijd in Engeland een aantal proeven genomen waarmee nogal wat gegevens zijn vastgelegd over verschillende personen die in staat waren elders te verschijnen, terwijl hun lichaam in ruste was. Wat gebeurt hier? Hier wordt in feite een astrale schil opgebouwd door enorme concentratie. Die astrale schil wordt geplaatst in een omgeving, die op dat moment niet helemaal bekend is, maar waarvan je een bepaalde voorstelling hebt.

Laten we zeggen: U wilt naar Londen, dan neemt u Tower Bridge. U wilt naar Parijs, dan neemt u de Eiffeltoren. Die voorstelling is voldoende om een verplaatsing teweeg te brengen. Op het ogenblik, dat die plaatsing geschiedt, moet elk gevoel van nog elders aanwezig te zijn teniet worden gedaan. Dat is een enorme concentratie. De astrale schil verdicht zich, ontleent uit de omgeving o.a. warmte en nog andere dingen, wordt vast, waarneembaar.

Zo is het mogelijk, dat u in een leunstoel zit te sluimeren in Den Haag en ondertussen met een aardig meisje, een aardige kerel (het ligt er maar aan wie u bent) flaneert ergens op een boulevard in Parijs en een heel interessant gesprek heeft waarbij dan bovendien vreemd genoeg een taalkennis aanwezig is die u feitelijk niet bezit. U ziet, buiten het ik zijn er dus een hoop mogelijkheden, die als u het goed bekijkt tot het ik behoren. U ziet al die dingen als buiten u bestaand.

Wij hebben er al eens over gesproken dat een groot gedeelte daarvan interpretatie is en dat de werkelijkheid zelf altijd anders is dan u haar ziet of beleeft. Maar we gaan nog iets verder.

Wij zijn deel van een totaalbeeld dat wij als werkelijk ervaren. Of het werkelijk is, weten we niet. Door nu een deel daarvan in het bijzonder in ons denken op te nemen ontstaat er een resonantie waardoor het andere deel, dat buiten ons lag, in ons ontstaat. Vandaar, het is een fantasie. Maar datgene wat in ons ontstaat, staat gelijktijdig weer buiten ons.

Er zijn mensen die zeggen: Dat is toch eigenlijk niet denkbaar of niet mogelijk. Als je het nooit probeert, zul je het nooit ervaren. Dat is duidelijk. Als probeert het te ervaren, dan zul je eerst moeten

trachten om een tamelijk reëel innerlijk beeld van jezelf te vinden. Dan zul je dat beeld plus je voorstelling van je uiterlijk nog moeten projecteren; d.w.z. ergens van je afzetten. Het staat er eigenlijk een beetje buiten. Pas op het ogenblik, dat dat is gebeurd en niet eerder, kan er een identificatie ontstaan tussen de totale ikheid die je bent en een deel van de ikheid die je hebt geprojecteerd.

De situatie waarin een mens verkeert op aarde is er altijd één waarbij zijn eigen visie zijn wereld bepaalt. Ieder mens ziet de wereld een beetje anders. Iedere mens heeft ook een enigszins andere voorstelling van zichzelf. Ik heb stomelingen gekend die zichzelf op aarde genieën hebben geacht en dat nu bij ons lankmoedig toegeven. Omgekeerd heb ik ook mensen gezien die in ieders ogen (ook in hun eigen) eigenlijk dom waren, maar die in feite genieën waren.

Wij kunnen niet zeggen: Ik ben dit of dat. Ik kan dit of dat. Ik weet dit of dat. Dat zijn allemaal zeer betrekkelijke dingen. Maar wat we wel kunnen doen is zeggen: Ik zie mijzelf zus of zo of als dit en dat. De visie, die je van jezelf hebt, kun je projecteren in het wereldbeeld dat je hebt. Het zijn twee onwerkelijkheden.

Zeggen dat iets zo is, wat een mens op aarde ontzettend graag doet, is onzin. Het schijnt zo, maar in wezen is het altijd anders.

Wanneer wij bezig zijn met die projectie, dan werken wij met onze voorstelling van de wereld, met onze voorstelling van onszelf, onze voorstelling van onze mogelijkheden. Die voorstelling behoeft dan niet aan de lichamelijke werkelijk volledig gereleerd te zijn. Maar we kunnen dan altijd ingrijpen in die delen van de werkelijkheid die ook voor anderen bestaan.

De wereld zoals u haar ziet, is niet precies zoals een ander die ziet. Maar het gegeven voorbeeld, de niersteen, zal een ervaring zijn voor de patient en een zekerheid voor u. In dat geval kunnen wij op die zekerheid inspelen.

Als u denkt, dat u de hoofdprijs in de loterij zult winnen, maar u twijfelt er eigenlijk aan, dan kunt u nooit de honderdduizend trekken. Erg vervelend. Anders zou het erg leuk zijn: ik zal aan jou denken, ik projecteer mij en wij delen sam-sam.

De bestanddelen van een dergelijke projectie zijn dus, ongeacht de fantasie, gebaseerd op een gemeenschappelijk ervaren, een gedeelde voorstelling of een gedeelde omschrijving van feiten. Zolang dit niet het geval is, kunnen wij met die magische projecties niets uitrichten.

De grote kunst, als u met zelfprojectie wilt werken, is wel in de eerste plaats om een beeld te krijgen van uzelf waarin u zo weinig mogelijk verdringt. U kunt u voorstellen als chirurg. Maar als u denkt dat u een stunteling bent, dan zal de chirurg ongetwijfeld ondanks alle mooie fantasie de operatie verprutsen. Dat betekent ook dat de genezende werking op de patient zeker niet 100 % zal zijn en er zeer waarschijnlijk kleine moeilijkheden bij zullen optreden in plaats van wegvallen.

U moet dus eerst weten wat u bent. Weet u, dat u een stunteling bent, dan kunt u in uw fantasie zeggen: Dat doe ik alleen normaal, maar nu stuntel ik niet. Dan bent u ineens die gebreken kwijt zolang ze worden erkend. Want op dat moment heeft u ze buiten de fantasie gesloten. U heeft gezegd: Dat is een interpretatie, het behoort niet tot mijn werkelijkheid dus kan ik zo optreden. Als u dat niet doet, blijft het uw ik-besef beïnvloeden.

Hoe meer u de feiten voor uzelf ontkent, hoe groter het aantal onbeheersbare factoren dat bij ik-projectie, bij pogingen tot ingrijpen (dat loopt van het simpele magnetiseren tot de grootste magische bezwering toe) altijd de zaak zullen beïnvloeden.

Het principe waarmee je in dit geval werkt is dat van harmonie. Men zegt ook wel van identiciteit, ofschoon dat niet precies hetzelfde betekent. Men zegt harmonie, omdat harmonie een wisselwerking is. Men zegt identiciteit, omdat men daarmee wil aangeven dat er een gelijkheid bestaat.

Misschien kent u de ruimtevaart-theorieën. Er zijn heel mooie theorieën ontwikkeld, die later niet juist bleken, over de manier waarop men via een andere dimensie een groot stuk ruimte zou kunnen overslaan. Het denkbeeld is doodeenvoudig: neem een kaart die op zijde is gedrukt. Dan heb je hier Amsterdam en daar New York liggen. Maar je kunt die punten gewoon opnemen en zo vouwen en dan liggen Amsterdam en New York vlak bij elkaar. De tussenliggende ruimte is dus verdwenen.

Wat er nu gebeurt bij harmonie en in zekere zin bij identiciteit is hiermee te vergelijken. Er is a.h.w. een samenvloeien van twee op zichzelf ruimtelijk gescheiden punten totdat ze een eenheid vormen. Laat mij het zo zeggen: Je staat in Amsterdam en je wilt naar New York. Je kunt die procedure volbrengen en dan is één stap voldoende om uit Amsterdam in New York te staan; je kunt zo van de Dam naar Times Square gaan.

Wat wij doen, als we met de tweede werkelijkheid bezig zijn, is iets dergelijks. Er is een wereld van denken; een bewustzijnswereld. Er zijn er zelfs verschillende en die noemen wij dan sferen. Maar de kern van alles is een denkbeeld, niet meer en niet minder. Door dat denkbeeld te plooiën en niet aan te nemen dat het een rigide structuur heeft kunnen we dus elk punt a.h.w. naar een ander punt toe brengen. Wij kunnen zodra de punten gelijkwaardig of evenwichtig zijn harmonie en soms identiciteit (volkomen gelijkheid) naar elkaar toebrengen en vanaf dat ogenblik is elke wilsuiting een voldoende overdracht.

Het houdt dus doodgewoon in, dat als u hier een voorwerp heeft dat geladen is en daar een identiek voorwerp het andere voorwerp ook iets van de lading, de uitstraling, zal vertonen op het moment dat u het bestaan van dat gelijksoortige voorwerp beseft. Het zijn allemaal van die vreemde dingen.

Heeft u wel eens gehoord van een magnetiseur die water magnetiseert via de telefoon?

Een patient klaagt: Ik heb zo'n last van hoofdpijn. De magnetiseur staat aan de telefoon. Hij heeft toevallig een afspraak om die avond te gaan dansen en heeft dus helemaal geen zin om eventjes daar persoonlijk de zaak in orde te gaan maken. Hij denkt: ik wil toch wel wat van mijn kracht kwijt. Hij zegt dan tot de persoon: Neem een glas water in je handen. Houd dat in de linkerhand en leg de rechterhand daar bovenop. Nu zal ik het water van hieruit magnetiseren. Het gekke is, dat het water dan inderdaad een genezende werking heeft. Dat is niet alleen maar suggestie.

Er is enige lading in het water terecht gekomen. Hoe kan dat? Natuurlijk niet omdat er een telefoonlijn tussen is. Dat is maar goed ook, want dan zou de PTT onmiddellijk een extra tarief daarvoor uitdenken. Wat er gebeurt is dit:

De magnetiseur stelt zich de patient voor met dat glas water. Hij weet: dat is nu een werkelijkheid. Hij stelt zich voor dat de handen van de patient de zijne zijn. Bewust of onbewust neemt hij dat aan. Het resultaat is, dat de kracht niet meer door zijn handen gaat maar door de handen van de ander. De tussenliggende afstand is weggefallen. De energie wordt inderdaad overgedragen.

Daar hebben we ook weer een oplossing voor een raadsel; iets wat heel veel mensen altijd als onzin hebben uitgekreten, namelijk het feit

dat je ook op afstand materie kunt beïnvloeden. Ook hier is sprake van een projecteren van een deel van eigen vermogens in de handen van een ander. Zo kun je dus op velerlei manieren iets dat in je bestaat buiten je toch tot werkelijkheid maken. Dat is de reden dat ik BUITEN HET IK als titel heb gekozen.

Het ik kan elk punt op aarde of wat dat betreft in de kosmos tot deel van zichzelf maken. Op het ogenblik, dat de eigen wereldvoorstelling voor een deel of geheel wordt vergeten, zal het ik in zijn totale mogelijkheid, zoals die innerlijk wordt erkend, optreden op die andere plaats en daar invloed kunnen uitoefenen. Het zijn allemaal dingen waar de mensen een beetje aan voorbij gaan.

Heel vaak hebben ze daarvoor mooie uitdrukkingen, zoals: Ik ben uitgetreden. Maar in hoeveel gevallen is er sprake van een concrete uittreding, die later kan worden herinnerd? In de praktijk herinner je je alleen die dingen die je eigenlijk in je hersenen kan vinden. Wat je hebt is een fantasiebeeld. Het heeft wel een concreet counterpart ergens in de sferen, maar wat je je voorstelt is niet die wereld; het is een fantasiebeeld.

Dit fantasiebeeld heeft echter wel een directe relatie met datgene waaraan het is ontleend. Daardoor kunnen de sferen dan ook op je inwerken door zo'n uittredingsbeeld zonder dat er eigenlijk iets van overbrugging van ruimte bij te pas komt.

Een mens, die intens gelooft in de hel, kan het in een koude winter gloeiend heet krijgen. Als zijn voorstelling van de hel het grote stookhuis beneden is en hij zich daar in vlammen geroosterd voelt, dan vertoont hij zelfs bij 30 graden onder nul koorts. En als hij zich voorstelt dat het zomer is en dat hij gewoon heerlijk in de zon zit, dan kan hij natte doeken, die op zijn lichaam zijn gelegd, drogen bij temperaturen eveneens van 10 tot 20 graden onder nul.

Dat laatste is overigens iets wat sommige Lama's en heilige mannen in India wel eens presteren. Dan laten ze zien dat het kan. Geen methode die ik u wil aanbevelen; een gewone wasdroger is veel voordeliger. Het kost wel wat energie. Maar realiseer u even dat het kan. Dat kan alleen, omdat de voorstelling die het ik zich maakt van de wereld voor dat ik zodanig concreet en reëel wordt dat het lichaam niet meer reageert op de wereld zoals zij normaal voor anderen buiten het ik bestaat, maar deze vervangt door een andere wereld. Dan ontstaan er nevenwerkingen, zoals het drogen van de doeken waar ik over sprak, waarvoor je eigenlijk zegt: Dit is een wonder. Men zegt dan: Ja, maar dat is een wonder van wilskracht. Neen. Het is het wonder van een jezelf verplaatsen in een ander deel van de werkelijkheid.

Om dit af te ronden wil ik u duidelijk maken dat er eigenlijk geen binnen en buiten bestaat. Het zijn aanduidingen die wij gebruiken.

Kan een wereld extern zijn, wanneer wij in die wereld leven en beleven? Dan bestaat ze gelijktijdig binnen ons, anders is de beleving niet mogelijk. Als wij dus zeggen 'buiten ons', dan bedoelen wij datgene waarop wij volgens denken en gevoel geen invloed hebben. Zolang wij dat gevoel houden van 'het ligt buiten mij' dan wordt het uitermate moeilijk. Laat mij toch nog één voorbeeld erbij geven.

Een van de bekende proeven is b.v. met de hand een kompasnaald laten draaien. Er zijn heel veel mensen die dat niet kunnen. Waarom niet? Omdat ze denken: die naald wijst naar het noorden en ik probeer haar te beïnvloeden. Maar als ik denk: ik ben verbonden met die naald, ik ben het verlangstuk daarvan, dan manipuleer ik haar met weinig moeite. Omdat ik door eenvoudig wat buiten mij ligt naar binnen te brengen een relatie stel die concreet niet aanwezig is en deze dan waarmaak in het concrete verschijnsel

van de kompasnaald die meedraait met mijn hand. Het zijn doodeenvoudige dingen. Het is misschien tamelijk nutteloos in het gegeven voorbeeld. Het is alleen maar iets om jezelf te overtuigen dat je ook wat kunt.

Wij leven in een wereld - ik heb het al gezegd - die eigenlijk een gedachte is. Wat daar aan werkelijkheid achter schuilt, weten wij niet. Alles wat voor ons werkelijk is, is voor ons een interpretatie; dus een gedachtenbeeld. Daarom kunnen wij dat gedachtenbeeld in ons wel degelijk beheersen en beïnvloeden. Dan is het heel natuurlijk dat die beïnvloeding voor ons ook buiten ons plaatsvindt.

Wanneer verschillende ikjes ten aanzien van één punt een gelijke voorstelling hebben, dan zal elke manipulatie op dit ene punt voor hen allen kenbaar worden. Dat kan dan lopen van bepaalde prikken van het zenuwstelsel af tot het plotseling zien van dingen die er niet zijn.

Als wij dus praten over zelfprojectie, dan hebben wij het niet alleen maar over het ik dat een hogere wereld gaat bezoeken. Wij hebben het over een ik dat feitelijk de werkelijkheid in zich draagt en op elk punt waar harmonie of een volledige gelijkheid is zichzelf a.h.w. volledig kan manifesteren.

Dat gaat zover dat je dat zelfs kunt doen ten aanzien van sferen. Op het ogenblik, dat je een sfeer bereikt die harmonisch is met het beeld van die sfeer dat je in je draagt en waarin je ik-voorstelling past, kan dat ik in die andere wereld eveneens invloed uitoefenen en zal het omgekeerd door de invloeden van die wereld mede zelf worden bepaald.

Ik meen, dat dit een aardige les is. Er zitten vele voorbeelden in. Een voorbeeld en een parabel zijn meestal de beste mogelijkheden om iets duidelijk te maken dat anders alleen heel moeilijk en ingewikkeld kan worden gezegd. Ik geef u daarom nog de volgende stellingen:

1. Het beeld dat ik van mijzelf heb, is niet het beeld dat ik naar buiten probeer te tonen. Eerst als ik mij met al mijn zwakheden en onvolkomenheden, gevoelens van minderwaardigheid en meerwaardigheid enz beseft zoals ze in mij bestaan, ben ik in staat om tot een reële projectie te komen.
2. Elke projectie naar buiten toe is gelijktijdig een projectie naar binnen. Het ik stelt voor zichzelf een relatie met iets anders en verbindt daaraan een voorstelling. Deze voorstelling behoeft niet gelijk te zijn aan de feiten. Het resultaat echter dat in de voorstelling wordt bewerkstelligd, zal ook in de eigen werkelijkheid weerkaatsen op het ogenblik, dat er een mate van harmonie of van gelijkvormigheid bestaat.
3. Geestelijke bewustwording is wel degelijk ook het erkennen van de illusies waarmee wij zijn omringd. Door op deze wijze te werken zullen we niet alleen de wereld buiten het ik benaderbaar maken voor onszelf, maar wij zullen tevens gaan begrijpen hoeveel interpretatie en hoeveel werkelijke feiten in onze wereld een rol spelen. Op het ogenblik dat wij dat doen, zullen wij die illusies gemakkelijker leren doorzien en door eliminatie langzaam maar zeker tot een werkelijkheid komen die voor ons veranderlijk vaststaat. Het is dan deze werkelijkheid die onze basis is voor elk contact, elke relatie met de werelden en sferen. Het is tevens de basiswereld (z.g. Zomerland) waarin wij na de dood enige tijd zullen vertoeven tot wij vandaaruit betere harmonieën hebben ontwikkeld.

- x Kunt u ook zeggen of je ook te maken hebt met de wil van de ander?
Er zijn mensen die ziek zijn, maar om de een of andere reden niet beter willen worden. Dan kunnen we toch niets doen, denk ik.
- Dat is tot op zekere hoogte waar, maar niet helemaal.
Ik keer weer terug naar mijn voorbeeld. Ik genees de patient door een schijnbare operatie die resulteert in de vergruizing van een niersteen. De patient wil ziek blijven. Wat krijgt hij? Blindedarm ontsteking of zo-ziets. Met andere woorden: dan wordt het ene ziekte-symptoom vervangen door het andere. Dat ligt in het werkelijkheidsbeeld van de patient. Daar kunt u niets aan doen. Maar de ingreep die u doet, heeft wel degelijk concrete resultaten, ook als ze niet helemaal gelijk zijn aan de voorstelling die u heeft gemaakt. Alleen, het gevolg is vergelijkbaar met het gevolg in de gemaakte voorstelling.
- x Magnetiseren door middel van een glas water.....(Door hevig gehoest verder onverstaanbaar!)
- Hij kan het niet doen zonder een voorstelling van de patient.
Handen kunnen wel een beetje verschillen, maar zijn toch allemaal wel gelijk. Dat wil zeggen, dat hij ook een onbekende patient kan behandelen, als hij zich een glas water tussen twee handen kan voorstellen.
- x Gebruikt hij ook de stem voor een afstemming?
- Dat ligt aan de magnetiseur. De een kan het wel, de ander niet.
Dat is niet belangrijk. In de praktijk speelt de telefoon geen rol.
Zou je zonder telefoon weten van de behoefte en zou de patient een glas water tussen zijnhanden houden of wat dat betreft een glas bier, een smakelijk geneesmiddel, dan is de mogelijkheid precies gelijk. De telefoon is in dit geval belangrijk, omdat a. de patient zijn beeld van de ziekte kan mededelen aan de magnetiseur en b. omdat de magnetiseur daardoor kan weten wanneer de patient het glas water en hoe hij dit tussen de handen houdt.
- x Kan de magnetiseur niet direct instralen in een glas water?
- Ik heb in het voorbeeld heel duidelijk gemaakt waarom de magnetiseur daaraan geen behoefte had op dat ogenblik; er zijn nog duizenden andere redenen.
- x Dit was op afstand.....
- Op afstand kun je iemand niet zo gemakkelijk instralen, omdat dit weer een concentratieproces vereist. In dit geval is het proces bijna automatisch, omdat de voorstelling gemakkelijk wordt opgebouwd en gemakkelijk wordt opgenomen en voor elke patient bruikbaar is. Terwijl een beïnvloeding van een patient op afstand, concentratie op die patient, het opbouwen van de voorstelling van de patient het zenden van kracht zou inhouden.
- x Hij zou het 's morgens kunnen doen.....
- Niet met het water. Dat kun je wel doen met afstandsgenezingen.
Dat kun je zelfs doen met telepathische overdracht, maar in ons geval gaat dat niet op.
- x Zou je iets dergelijks ook kunnen doen bij lichamelijke ziekten.
Als er psychologisch-negatieve krachten zijn, kun je daar iets aan doen; door de telefoon b.v.?
- Dat lijkt mij wel erg moeilijk. Dan moet u wel een voorstelling hebben van de patient (van diens geestelijke psychische toestand) en de situatie waarin de patient ongeveer verkeert. U kunt dan eventueel bepaalde delen van de wereldervaring van de patient proberen te veranderen. Is er een voldoende harmonie, dan lukt dat en verandert daardoor de psychische conditie.

-:-

SIM-SALA-BIM.

Als je hoort over al die projecten en tweede werkelijkheden, dan krijg je het idee: het is een soort goocheltrucje. Eigenlijk is dat wel een beetje waar.

Bij de goochelaar is de hand vlugger dan het oog. Maar je zou met evenveel recht kunnen zeggen in geestelijke zaken: het innerlijk bewustzijn is sneller dan de rede. Want de mens leeft in een rationele wereld, maar die rationele wereld is eigenlijk alleen rationeel, omdat men alle irrationaliteiten dan menselijk noemt. Dat ik kies voor de goochelaar als een voorbeeld is overigens niet nieuw.

U weet misschien dat de jongleur in het grote tarokspel het beeld is van de mens, die de inwijding zoekt en kent. Wat is hij? Hij is een goochelaar, niet meer en niet minder. De ingewijde eindigt altijd aan de galg. Ook dat is heel begrijpelijk, want niemand kan het uitstaan dat een ander zoveel beter is dan hijzelf.

Wat doen wij? Als je kijkt naar de goochelaar op de tarokkaart, dan is hij bezig met het bekende bekertjesspel: een balletje onder deze beker en een balletje onder die beker. Datzelfde doen wij eigenlijk ook in de geest.

Wij zorgen ervoor dat het balletje daar ligt waar niemand het verwacht. De krachten waarmee wij werken zijn dood, natuurlijk. Ze zijn helemaal niet iets bijzonders of paranormals. Wij leven gewoon in een wereld vol energie en vol krachten. Maar de grote moeilijkheid is nu dat wij zelf van die krachten een voorstelling hebben en die moet een ander dan ook hebben. Als ik mijn voorstelling nu zo kan plaatsen dat ze voor een ander niet meer past in zijn rationele wereld, dan hebben we te maken met een goocheltruc: het paranormale is goochelen.

O, er zijn natuurlijk goochelaars bij die werken met allerlei afleidende gebaren. U kent dat wel. Terwijl deze hand ondertussen al het konijn uit de roszak haalt, is de andere hand bezig wijds te gebaren en nog even een kaart te laten zien. Op diezelfde manier werken een hele hoop mensen; soms ook voor zichzelf.

Er zijn mensen die bezig zijn paranormaal te genezen. Het is net alsof ze zeggen: Jongens, er is nu iets aan de hand! Maar in feite staan ze te wapperen met de handen, met vingers die op spinnen lijken die webben waven in de aura. Het zou niet eens nodig zijn, als je weet hoe de levens- of krachtstromen door het lichaam lopen. Misschien kun je dat met de hand aanwijzen, maar dan laat je het verder daar maar bij.

Ik heb een goochelaar gekend die tevens ook een heel beroemd jongleur was. Balanchine heette hij. Deze man had een heel aardig trucje dat eigenlijk neerkwam op het z.g. verschijnsel van zo'n 30-tal balletjes; ze glommen ook erg mooi. Het is tamelijk lang geleden. Tegenwoordig hebben ze andere trucs. Het leuke was, de man wist dat uit te spinnen. Met dat ene nummer met de balletjes was hij 8 à 9 minuten bezig. Hij had hetzelfde trucje kunnen vertonen in 1½ minuut.

Nu zie ik bij heel veel mensen die geestelijk bezig zijn een soortgelijk effect. Genezers, helderzienden die gebaren maken alsof hun hoofd uiteen dreigt te barsten. Of in versuffing staren naar theeblaren of naar een glimmende biljartbal e.d. Zij versieren het eigenlijk op dezelfde manier.

Kijk, je zou gewoon kunnen zeggen: Ik zie dit en dat. Klaar. Maar dan is het niet indrukwekkend. Je moet het langzaam opbouwen zoals Balanchine.

Had hij één balletje, dan zei hij: hup en had hij er twee. Dan zei hij weer: hup en dan had hij er hier twee en daar ineens vier. Hij gooide ze weg en dan ontstonden ze opnieuw. Dat gebeurde allemaal met een plechtige nadruk.

Dat zie ik nu bij die mensen ook. Ze zijn bezig het te versieren. Een voorbeeld van genezen: Ze zouden kunnen volstaan met een kort instralen (zeg 1 minuut, 2 minuten, misschien 5), maar dat is niet genoeg (de spreker maakt diverse gebaren van instralen), 15 minuten lang. Het helpt geen pest. In die 1½ minuut kun je volle energie geven. Heeft u wel eens uit een lege batterij energie zien vloeien? In 1½ minuut, als je werkelijk goede ontlading geeft, is die leeg. Maar dat alles hoort erbij. Sommige mensen doen het alleen, omdat ze het voor zichzelf belangrijk vinden. Anderen doen het weer omdat je moeilijk f 40.- kunt vragen, als je in 1½ minuut even instraalt.

De helderziende die stamelend beeldje na beeldje zit uit te stoten, is weer precies hetzelfde. Je kunt natuurlijk zeggen: Ik zie dat u een conflict heeft. Het is zakelijk. U moet oppassen, want er zit een donkere man bij. Hij heeft het niet goed met u voor.

Je kunt ook zeggen: Ik zie vaag Ik zie het....ja, ja het heeft iets met zaken te maken. Zo wordt dan woord na woord eruit gesleept. Dat is niet nodig. Het is a.h.w. het spelletje van de goochelaar.

Het ergste is, dat die mensen het van zichzelf niet beseffen; dat ze heel vaak denken dat het niet anders kan. Ze hebben nu eenmaal een bepaald idee (de spreker zit met zijn handen te wapperen) het is natuurlijk goed voor de polsen, maar verder heb je er niets aan.

Als je reëel bent, dan zeg je: Waar gaat het mij om? Gaat het mij om het effect of om het gebeuren. Als je een heel moderne goochelaar bezig ziet, dan is hij al bezig met de volgende truc voordat je goed hebt begrepen dat hij de eerst al heeft vertoond. Er zit tempo in.

Bij geestelijk werk is eigenlijk precies hetzelfde te doen. Dat is een van de dingen die ik van dit medium zeer op prijs stel: dat er geen langdurig krampachtige en spastische bewegingen vooraf gaan bij het begin van een séance.

Ik heb eens een medium gehad, dat was iets verschrikkelijks. Ik heb er tien keer door gewerkt en toen heb ik het maar voor gezien gehouden. De inleiding was voor mij ook uiterst vermoeiend. Je moest eerst aanwezig zijn voordat hij begon. Dan zat hij een kwartier maar plasma over zich heen te trekken....Nou ja, als je daar als geest een kwartier naar moest kijken, dan zou je bijna de geest geven! Toch, geloof mij, die mens kon het niet anders. Waarom? Omdat hij zelf geloofde dat hij daardoor de belangrijkheid van zijn werken duidelijk maakte. Het was voor hem een zelfexpressie.

Als wij geestelijk met dit willen werken - of het nu een projectie is, een tweede werkelijkheid - dan is het eigenlijk doodeenvoudig. Het kan allemaal heel gewoon, heel nuchter, heel logisch. Maar heel veel mensen hebben dan het gevoel dat het paranormale verdwijnt. Dan wil ik niet zeggen, dat je nooit iets nodig hebt. Natuurlijk, je hebt soms bepaalde dingen nodig; een gewoonte gebaar of iets anders omdat dat voor jezelf een bevestiging is, bezig bent te werken. Maar je moet het toch niet overdrijven.

Stel u voor, dat dit medium eerst tien minuten gezichten tegen u gaat zitten trekken. (de spreker trekt lelijke gezichten). U hoort de reactie. O, wat vreselijk eng, roept er al iemand. Dat is niet nodig. Maar als je nu denkt dat het erbij hoort, dan is het nodig.

Dit medium werkte vroeger altijd met een reflex. De mensen dachten altijd: wat zorgt die jongen goed voor zijn schoenen; ze glimmen. Maar dat kwam omdat hij altijd de weerspiegeling van het licht in de neus van zijn

schoen fixeerde. Voor die tijd had hij het gedaan met allerlei glimmen-
de voorwerpen. Maar dan wordt het een automatisme. Als er thee werd
geschonken, dan stond er een kristallen voorwerpje op de tafel.
Het medium zat te wachten op zijn thee en daar ging hij dan.
Langzamerhand wennen zij zich die dingen wel af.

Maar waarom zouden wij met het overbodige bezig blijven? Hebben wij
het toverwoord Sim-sala-bim zo hard nodig? Het miraculeuze, de bevesti-
ging van onze eigen gewichtigheid? Of gaat het gewoon om de dingen
waarmee wij werken? Dan zou ik zeggen:

Een geestelijke kracht is een geestelijke kracht. Die kan niet in
tijd worden uitgedrukt; die kan alleen worden uitgedrukt in intensiteit.
Een geestelijke mededeling zal altijd tijd nodig hebben, omdat mensen nu
eenmaal niet kunnen luisteren naar een versnelde stem. Je kunt het wel
proberen, maar dan kunnen ze geen woord meer verstaan van hetgeen je
wilt zeggen. Beperk die tijd dan tenminste tot de tijd die je nodig hebt
om de dingen redelijk en aanvaardbaar te zeggen. Probeer er niet aller-
lei dingen omheen te weven.

Er zijn wel entiteiten bij ons die dat ook doen. Ze hebben b.v. een
uitdrukking in het medium gevonden, ze horen het, ze zien de reactie
en denken dan: dat was het! Dus knopen ze er nog een zin aan vast,
komen nog eens terug op het oude beeld met andere woorden, maar het
is nog de reactie niet. Ze doen mij altijd denken aan een hond die 25
keer in het rond draait voordat hij gaat liggen. Het is niet erg eer-
biedig t.a.v. mijn broeders, maar die zijn er bij. Ik wil niet zeggen
dat het hondse entiteiten zijn. Helemaal niet. Ik bedoel het heel goed.
Het is alleen, de manier waarop het gebeurt, moet gebaseerd zijn, vol-
gens mij, op de uiterste eenvoud.

Je moet ook een manifestatie in duur weten te bekorten. Dan zegt
u dadelijk dat ik veel langer gekletst heb dan nodig was. U heeft ge-
lijk. Maar hoe eenvoudiger en korter je de dingen houdt, hoe beter ze
werken.

Als u zich gaat bezighouden met het projecteren van allerlei
geestelijke krachten, realiseer u dan a.u.b. dat het zo simpel mogelijk
moet gebeuren. Natuurlijk, als u een beeld van uzelf moet vormen, dan
zit u wel een tijdje te worstelen. Vooral als u allerlei vervelende
dingen in uzelf ontmoet, dan zegt u: Ja, maar dat ben ik niet.
Het zal de duivel wel zijn. Maar dat bent u ook. Aanvaardt uzelf zoals
u bent. En als u dat dan een beetje in uzelf heeft, dan kunt u daar-
mee werken. Dat is het ik dat u overal kunt plaatsen. Dan moet u ook
niet bezig zijn om eerst 2½ uur te mediteren.

Stel u voor, dat er eentje aldoor zat te zeggen: Aum, aum, aum.
Er komt iemand binnen en zegt: Oom is er niet, maar tante komt dade-
lijk thuis. Ik kan begrijpen dat er mensen zijn die daar druk mee bezig
zijn, maar dat is allemaal zo overbodig. Het is eigenlijk de goochelarij
waar de werkelijkheid van de kunst helemaal verloren gaat.

Je kunt gewoon, als je je even concentreert en je een voorstel-
ling opbouwt - en dat gaat betrekkelijk vlug zeker als je enige rou-
tine hebt - dan kun je daarmee werken. Je kunt op afstand genezen,
waarnemen of wat je maar wilt. Als je dan terugkomt, heb je daarvan
een beperkte herinnering. Een volledige herinnering heb je nooit.
Maar dan moet je ook niet zeggen: Was het nu wel zo. Of: Dit is de
waarheid als een evangelie. Je moet gewoon zeggen: Zo heb ik het er-
varen. Een volgende keer beter. Dat is gewoon een methode waarmee je
moet leren leven, moet leren werken.

Er zijn ook mensen die zeggen: Er zijn regels. Waarom denkt u dat
er regels zijn? Regels zijn er niet om u in een corset te rijgen van al-
lerlei geestelijke oefeningen. De regels zijn er om, als u niet anders

meer kunt of weet, iets achter u te hebben waaraan u zich kunt vasthouden.

Als u hier een voorschrift krijgt, dan heeft dat natuurlijk zin, maar het is ook een basis. Het is a.h.w. een aanduiding: op deze weg geldt de snelheid van 50 of 70 km/u. Maar als u met die snelheid wilt inhalen, dan lukt u dat niet. En als u toch wilt inhalen, dan moet u 70 of 100 km/u rijden. Dan valt u wel weer terug, maar u moet zich gewoon aanpassen aan hetgeen er moet gebeuren en aan de omstandigheden waarin u verkeert. Dat is de grote kunst van alle geestelijk werken.

Je moet nooit zeggen: Zo zijn de regels. Je moet zeggen: Zo ben ik. Dat wil ik bereiken. Dit zijn de omstandigheden, dus moet ik zo reageren en anders niet.

Als u anderen geestelijk wilt helpen, dan kunt u zeggen: Deze of gene persoon heeft een dwangvoorstelling en die wil ik nu met grote concentratie verwijderen. Goed. Maar je zet de asbak niet buiten, terwijl de baby er nog in zit; dan haal je eerst de baby eruit.

Je kunt eenvoudig niet zo'n complex of probleem een, twee, drie verwijderen. Je moet er eerst achter komen: wat is de werkelijke persoonlijkheid en hoe is het complex eigenlijk in samenhang daarmee ontstaan. Dan pas kun je het complex losmaken van de persoonlijkheid en kun je het geestelijk inderdaad verwijderen. Het is gewoon weten wat je moet doen. Daar zijn geen vaste regels voor.

Het gekke is, dat de kosmos zonder regels bestaat. Er zijn wel bepaalde wetten, maar die zijn geen regels die zijn opgesteld. Het zijn gewoon natuurlijke kwaliteiten zonder welke de kosmos zich niet in stand kan houden; dus wezenstrekken.

Die wezenstrekken heeft u ook. Daarvan moogt u rustig uitgaan. Maar u moet daarbij niet allerlei interpretaties gaan toepassen van zo moet het wel, zo moet het niet.

Ik heb lang geleden een goochelaar gekend die een heel bijzondere machine had ontwikkeld. Daar gooide hij kaarten in en die werden dan automatisch gemixed en gewassen. Dan kon je er een uitzoeken. Er werd dan een kaart uitgetrokken en die werd er weer ingelegd. Die kaart ging, zonder dat de man er zelf aankwam, in hetzelfde kastje. En ja, die ene kaart kwam altijd naar boven. Wat niemand wist natuurlijk, was dat die kaarten een tikje taps waren. De helpster, die de kaarten aanboodt om te trekken, zorgde ervoor dat die ene kaart er omgekeerd in kwam te liggen. Dus wat deed nu de machine? Die gleed iets naar boven tot ze op een punt kwam waar die ene kaart net toevallig de andere kant uitging. Die kaart ging dan omhoog. Zo eenvoudig was dat. De man is zelfs aan het hof van keizer Frans Jozef daarmee opgetreden. Ik denk, dat ook hier weer het wonder een heel eenvoudige uitleg heeft. Je moet weten wat er gaande is.

Dat wonder berustte daarop dat er geen perfecte symmetrie was, maar een bijna perfecte. En dat is nu iets wat je ook, vooral als je met geestelijke problemen te maken hebt van mensen, heel vaak ontmoet.

Er is een bepaald punt dat regelmatig op de voorgrond komt. Als je dat nu weet, dan moet je dat heel gewoon tussen de andere feiten in zetten, want voor die mens is het een geheel. Maar je draait het wel een slag om. Je kijkt naar de tegenstelling, die er achter zit en dan komt het automatisch omhoog. Het zegt je echter ook: Dit is in feite het probleem. De willekeurigheid van al het andere wordt teniet gedaan door de overheersing van dit ene.

Dan kun je zien: kan ik dat probleem a.h.w. omdraaien dan past het weer perfect tussen de andere kaarten (feiten) en dan komt het niet meer naar buiten. Het zit erin en het blijft erin zitten, maar het is niet iets wat zich manifesteert; dat kan dan een manie zijn een fobie of iets dergelijks.

Wat natuurlijk ook van belang is: als je bezigbent met mensen en hun geestelijke problemen, dan vergeten heel veel mensen hoe complex een mens is. Daarom is het ook heel belangrijk dat je even nagaat: ligt het in dit leven, in deze levensvoorstelling vast of is het in feite een onbewuste invloed die mogelijk uit een vorig bestaan of uit een geestelijke beleving stamt. Door dat te weten weet je welke kaart je moet beïnvloeden. Het is gewoon het uitzoeken.

De mensen die anderen willen helpen, b.v. door ze beter te laten leren, rustig te laten zijn bij een examen, zullen zich waarschijnlijk ook afvragen of dat nu met een bezwering kan worden gedaan. Eigenlijk niet.

Een bezwering kan een groot hulpmiddel zijn als je erin gelooft, omdat je daardoor perfecter projecteert wat je wilt projecteren. In de praktijk is het echter zo: als je iemand wilt helpen, dan moet je gewoon aan zo iemand denken, verder niet. Als je dat op het juiste moment en op de juiste manier doet, dan blijkt die ander ineens rustig te zijn of dat hij plotseling toegang krijgt tot een veel groter deel van zijn onderbewustzijn. En dan slaagt de persoon cum laude, terwijl iedereen heeft gezegd: Nou, die stuntel zal er nooit doorheen komen. Het zijn allemaal eenvoudige dingen.

Ik zeg niet dat het heel simpel is. Dat is het voor ons niet. Maar de waarheid die er achter schuilt is eenvoudig. Door nu te weten waar de afwijking van de eenvoud schuilt kunnen wij over het algemeen de eenvoud en daarmee de harmonie ervan weer herstellen.

Onthoud ook dit: wat je ziet, is niet altijd waar. Kent u dat goochelnummer waarin een man overal uit de lucht, uit zijn mantel, uit zijn hoge hoed ruikers bloemen te voorschijn haalt en die dan overal rond zich neerwerpt (ze zijn natuurlijk van een scherpe punt voorzien) totdat hij plotseling a.h.w. midden in een bloementuin staat. Waar berust dat op? Alles zit in elkaar gevouwen. Als je zo'n grote bloementuif ziet, dan is het in feite een klein staafje, maar als je het neergooit, dan ontplooit het zich.

Ik denk, dat het in onze menselijke en ook wel onze geestelijke werkelijkheid zo is dat we in feite heel simpele dingen, die een eenheid zijn uit elkaar zien vallen in heel kleine bestanddelen. Daardoor krijgen we een overweldigende indruk en vergeten dat de werkelijkheid maar een heel klein ding is.

Alles wat wij op de manier van sim-sala-bim doen is uitpluizen, uitbreiden en niet essentieel bekijken zoals het is. Hoe dichterbij de essentie komen in onze erkenning van de feiten, hoe meer invloed wij kunnen hebben op de manier waarop voor de ogen van anderen zich iets onthult. Dat heb ik ook eens heel leuk gezien.

Dat was met diezelfde goochelaar. Hij had ook nog een stel bloempotten. Hij haalde uit zijn hoge hoed een bloempot en hup daar stond een struik in; die werd dan achter hem neergezet. Op een gegeven ogenblik greep hij iets verkeerd en toen kwamen de bloemen niet uit de pot. Pas toen hij onder de pot stond te kloppen schoten ze te voorschijn. Dat had hij nooit moeten doen. Hij had de pot opzij moeten gooien en zeggen: Die is leeg.

Begrijpt u wat ik bedoel? Het kan wel eens een keer verkeerd gaan. Maar dat betekent niet, dat de dingen er niet zijn. Het betekent alleen, dat ze zich niet hebben ontplooid zodat wij ze niet zien zoals wij zouden willen zien.

Het hele trucje van alle geestelijke werkelijkheid is, dat we de reductie (herleiding) kennen tot de essentie. Keren tot de werkelijkheid of als u wilt tot de hoogste inwijding of de hoge geestelijke bereiking is in feite het herleiden van de werkelijkheid zoals wij die kennen tot de essen-

tie van de werkelijkheid zoals die overal is. Zodra wij dit gaan beseffen weten we ook dat wij het ontplooiën zelf in de hand hebben. De mogelijkheden zijn beperkt door de essentie. Maar de wijze waarop die kenbaar wordt, is wel degelijk afhankelijk van de manier waarop wij de zaak hanteren.

In jezelf draag je de essentie van hetgeen je bent: een ik-voorstelling, een essentievoorstelling van het zijn, ook al noem je dat wereld. Als je die twee op de juiste manier manipuleert, op de juiste manier bij elkaar brengt of eventueel tijdelijk van elkaar losmaakt, dan krijg je al die paranormale effecten waar iedereen met zijn ogen tegen staat te knippen. Ik zeg: met de ogen. Want met de oren klappen doen ze alleen onzichtbaar.

De z.g. wonderen die wij doen zijn geen wonderen. Alles is eenvoudig een uiting van een en hetzelfde. Maar als je de uiting van de dingen kunt veranderen, kun je daardoor het aanschijn van de dingen veranderen. Elk wonder, tot de opwekking uit de dood toe, is daarop gebaseerd.

Wij, die innerlijk een beeld hebben van onszelf, zullen doordat wij ons één voelen met dit beeld ons ook één kunnen voelen met de wereld zoals die vanuit het beeld bestaat. Daarbij zitten wij in de uiterlijkheden, niet in de essentie, maar voldoende dicht bij de essentie om de uitingen opnieuw te arrangeren.

De kracht waarover wij beschikken is altijd aanwezig. Maar ze kan alleen aanwezig zijn volgens de normen van ons ik-beeld en van onze wereld. Daarom moeten wij begrijpen dat het onze zaak is om zowel ons eigen beeld als ons beeld van de wereld zo eenvoudig mogelijk te maken en alles wat we doen aan te passen aan de grootst mogelijke eenvoud. Daarmee nemen we niets weg van de waarde en de betekenis. Integendeel, wij geven dan pas de mogelijkheid om zich in de werkelijke waarde te openbaren.

Een mens, die wil blijven goochelen, zal nooit waarlijk grootse dingen bereiken. Wat de goochelaar doet is aardig voor het oog. Maar als je meer magisch wilt leven en denken, dan zul je moeten grijpen naar de innerlijke waarde en naar de essentie. Hoe meer je dit leert doen, hoe eenvoudiger het gebeuren wordt, maar gelijktijdig hoe ingrijpender de veranderingen in het gebeuren zullen worden die je zelf kunt bepalen.

Wij zijn geen meester van het heelal; dat zullen wij nooit worden. Maar wij zijn meester van de wereld waarin wij denken te leven. Als je dat dan een tweede werkelijkheid wilt noemen, mij best. Maar dit heerszijn van je eigen wereld, dit meesterschap kan nooit een meesterschap zijn over anderen. Het geldt alleen voor jezelf, voor je eigen wereldbeeld en voor je eigen vermogen om daaraan een extra dimensie van een andere wereld toe te voegen.

Alleen daar waar een absolute overeenkomst bestaat tussen datgene wat jij denkt en doet in jouw beeld van de werkelijkheid of van de tweede werkelijkheid en het beseffen of het verlangen van een ander, is overdracht van feiten mogelijk. Verder niet.

Ten laatste zou ik er aan willen toevoegen: Wij zijn altijd bezig, zelfs als wij anderen proberen te helpen, met onszelf. Dit is onvermijdelijk en dat moeten wij gewoon aanvaarden. Maar het is misschien erg goed voor ons, als wij de waarde van dit ik waarin en waaruit wij leven gaan afmeten aan de betekenis of hulp die wij voor anderen zijn. Hierdoor verkrijgen wij een grotere mogelijkheid van harmonie en een grotere activiteit vanuit onszelf.

En als wij dan eindelijk zeggen: Ik kan veel, dan beseffen we pas dat we werken in een wereld van illusies. En dat daarachter een soort God

leeft, een soort werkelijkheid die ons in onze mogelijkheden bepaalt, maar die wij vanuit onszelf of vanuit onze voorstellingen nooit en te nimmer zullen kunnen veranderen. Dat is dan het besef waarin je beperking ligt door je deel-zijn van de goddelijke totaliteit. Want pas dan zul je je mogelijkheden, die je hebt van je beperkt beeld van de werkelijkheid optimaal kunnen gebruiken.

-:-

AANDACHTIG LEVEN.

Leven is bestaan, is zijn. Maar als een zijn niet door het beseffen tot beleven wordt gemaakt, wat blijft je van het zijn? Maar wie aandachtig leeft, die in alle dingen steeds weer zoekt naar wat hij zelf is en wat de wereld wel kan zijn, die boekt de resultaten van de pijn, van zoeken en streven, want in het hele leven wordt steeds het zijn gevuld door beter zien en meer begrijpen.

En met oneindig groot geduld leer je zelfs aanvaarden dat noden, die soms schijnbaar nijpen, slechts deel van leven zijn.

Ja, wie aandachtig leeft, hij geeft het leven waarde door zijn beseffen. En de groei van al wat in hem leeft, weeft een wereld om hem heen waarin hij langzaam leert verstaan hoe achter schijn en achter ranken van de onwerkelijkheid het ene ware zich verschuilt en langzaam zich onthult totdat je in beseffen van eigen zijn, zonder schuld, het zijnde zelf als zijn aanvaardt.

En dan in het kennen van het Al erkent het ik dat als een deel zichzelf vervullen zal door deel-zijn van het Al.

:--:--:

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

LES VII.

INNERLIJK BEWUSTZIJN EN GEDRAG.

Innerlijk bewustzijn houdt in dat je weet wat je bent, maar ook weet waarom je zo reageert. Heel veel mensen gedragen zich een beetje als apen; ze imiteren elkaar zonder te weten waarom. De imitatie-drang kun je vaak zien in de kleding, in het kapsel, de wijze waarop sommige dames zich opmaken enz.

Anderen gedragen zich meer schaapachtig en lopen dus achter de eerste de beste aan die zich voor een herder uitgeeft. Of hij daarbij nu een staf heeft of het in zijn eentje moet klaren, doet kennelijk niet ter zake. Men heeft iemand nodig om te volgen. Het zijn deze dingen, die een groot gedeelte van de wereld vandaag aan de dag bepalen.

Als wij de wereld willen veranderen, als we werkelijk invloed willen krijgen op het gebeuren in de wereld, dan zullen we eerst af moeten van die twee syndromen.

In de eerste plaats: wij behoeven niemand na te volgen; wij zijn onszelf. In de tweede plaats: niemand hoeft ons te leiden, want wij erkennen de waarde van iemand die beter is, maar wij doen datgene wat bij ons past. Ik weet, dat dat niet erg populair zal zijn. Er komt binnenkort weer een heel grote herder naar Nederland gevlogen en zal daar ongetwijfeld worden ontvangen door Popie Jopie en de anderen.

Wij hebben in onszelf een weten. Dat is niet alleen het geweten, het is vooral ook het begrip. Door te weten wat je innerlijk bent en je wereld vanuit jezelf te zien, kun je wel eens erg eenzijdig worden. Dat is waar. Maar die eenzijdigheid op zichzelf is niet kwaad zolang je een ander het recht toekent ook eenzijdig te zijn. Dan heffen alle eenzijdigheden elkaar weer op en krijgen wij een praktijk waarin iedereen zichzelf kan zijn en toch gelijktijdig met anderen te samen kan functioneren.

Voor het geestelijke bewustzijn is het bovendien heel erg goed dat je leert dat het erkennen en aanvaarden van verschillen vaak veel belangrijker is dan het vinden van medestanders of het volgen van een leider.

Het gedrag van de mens wordt door externe factoren voor een zeer groot gedeelte bepaald. Sommige dingen zijn wel netjes, andere niet. Sommige dingen horen wel, andere niet. Dat heeft weinig te maken met je gevoel en met je eigen wereld. Dat is eenvoudig zo gesteld en je hebt je maar daarnaar te voegen. Dat is allemaal redelijk zolang het noodzakelijk is om met elkaar te kunnen samenwerken, om elkaar a.h.w. niet te hinderen. Maar als het verder gaat dan dit, komt er toch een situatie

waardoor we geestelijk gezien eveneens benauwd worden. Wij worden ingeregen in een of ander corset om niet te zeggen geduwd in een maatschappelijke eis van maagd zijn waardoor van onze eigen persoonlijkheid heel weinig overblijft.

In de geest echter moet je jezelf kunnen aanvaarden zoals je bent en dan nog bereid zijn een ander te aanvaarden inclusief diens anders zijn. Daarop berust de hele wereld van de geest. Dat bepaalt hoe de sferen tot stand komen. Dat is eigenlijk het ervaren van de totaliteit zelfs in de hoogste sferen. Willen wij dus ons gedrag aanpassen, dan moeten wij ons eerst afvragen wat het gedrag dient te zijn.

Ten eerste: er zijn dingen die eenvoudig logisch zijn. Als iedereen op de weg rechts houdt, doe je verstandig om dat ook te doen. Niet omdat dat de juiste manier is, maar wel omdat dat de manier is waarop je het minst de anderen ongemak of ongeluk bezorgt. Zo zal het in de maatschappij ook heel vaak zijn. Er zijn regels waaraan je je moet houden. Maar dat doe je niet omdat je een mens bent. In ons gedrag zit dus een aantal factoren die eigenlijk alleen maar bestemd zijn om een samenleving mogelijk te maken.

Ten tweede wordt ons gedrag voor een deel bepaald door wat men temperament pleegt te noemen, ofschoon dat over het algemeen een term is die door sommigen wordt beschouwd als een morele temperatuursverhoging.

Wij worden geconfronteerd met een aantal normen. Deze normen zijn normaal, maar ons wezen kan ze niet altijd volledig aanvaarden. Dan is het duidelijk: ons gedrag mag van alle gestelde normen en regels, ook die van de samenleving, afwijken op het ogenblik dat anderen - in casu de samenleving of delen daarvan - daardoor niet in moeilijkheden worden gebracht. Of wij onszelf daardoor in moeilijkheden brengen telt niet mee; dat moeten we zelf weten.

Dan betekent dit, dat je heel vaak anders bent dan de meeste mensen graag willen zien. De een is homoseksueel, de ander is vrijzinnig hatert zonder huwelijksbanden. Zo heeft iedereen wel zijn eigen benadering van het probleem. Je moet nooit uitgaan van de starre norm. Een wet is alleen een waarlijke wet, als ze in haar toepassing het noodzakelijke mogelijk maakt en tevens zo weinig mogelijk de vrijheid belemmert. Hoe verder je gaat met een wetgeving die dat niet doet, hoe minder de wet waard is, maar gelijktijdig hoe kunstmatiger althans het uiterlijke leven van de mens wordt. Je moet dus in staat zijn om temperament of karakter wel degelijk te manifesteren; het hoort erbij.

Dan is er nog een derde deel dat wel eens niet terecht wordt toegeschreven aan influisterende duivels of engelbewaarders plus het ons door de H. Geest ingelegde geweten. Ik heb nooit geweten dat de H. Geest dol was op intarsiewerk. In ieder geval, wij hebben in ons een weten ten aanzien van juist en onjuist. Ik vermijd opzettelijk de woorden goed en kwaad. Wat voor ons juist is, kan voor een ander onjuist zijn. Er is dus geen algemene norm. Maar onze innerlijke norm is een bevestiging van onze belevingsbehoefte. Ze is daarnaast een bevestiging van al datgene wat wij door vele incarnaties zijn geworden. Dit te onderdrukken betekent je ontwikkeling stopzetten. Daarom moeten we zeggen:

Het gedrag in alle drie factoren dient in de eerste plaats gericht te zijn op de uiting van de persoonlijkheid, maar dient in gelijke mate gericht te zijn op het niet hinderen, het belemmeren van anderen.

Ergernis reken ik niet onder de belemmeringen. Als een pastoor zich, zoals enige tijd geleden wel eens voorkwam, stoot aan gemengd zwemmen, dan is deze ergernis een kwestie van zijn eigen onvolkomenheid ofwel zijn door het karakter bepaalde tegenstuwung t.a.v. het geestelijk als noodzakelijk erkende celibaat. Daar hebben wij niets mee te maken. Het gaat er dus niet om wat de burens ervan denken of zeggen, maar wel om wat wij feitelijk daarmee zouden kunnen veroorzaken.

Onze geestelijke bewustwording is een groeien. Je zou kunnen zeggen: je wereld wordt groter. Maar misschien is het beter om te zeggen: de verhoudingen komen anders te liggen.

Als u in een straat bent, dan is het verkeer daar dominerend. Als u op een toren staat en neerschouwt op 50 à 60 straten, dan is het lijnenwerk van die straten weer dominerend, met eventueel hier en daar een bouwwerk, terwijl het verkeer alleen maar een soort levendige onderstropping is van een bestaand patroon.

Hoe meer wij geestelijk afstand kunnen nemen van het dagelijkse gebeuren, ~~dat kan men~~ heus wel eens doen, hoe duidelijker wij gaan beseffen dat er een aantal vaste lijnen zijn die niet alleen voor ons, maar ook voor anderen bepalend zijn. Wij gaan zelfs begrijpen waar de lijn, die wij volgen misschien wordt gekruist door lijnen die anderen volgen. En dan moeten we uitkijken, anders komen er botsingen. Het is dus het winnen van een overzicht. Hoe groter het overzicht is geworden, des te meer je je bewust wordt van je eigen standpunt.

Als je op straat bent, dan word je ook in je standpunt bepaald door het verkeer. Op het ogenblik dat je daarafstand van neemt, word je je bewust van het punt waarop je staat, het punt van waarneming en gelijktijdig van de betekenis die de andere dingen hebben. Dan kun je zeggen: Je moet ook het ware ik erkennen. Ongetwijfeld waar. Hoe beter het beeld is dat je van jezelf hebt, hoe vollediger de bewustwording zich kan voltrekken. Maar voor ons doel is het belangrijker dat we te maken hebben met een afstandelijkheid.

Die afstandelijkheid moet je niet doorvoeren in de praxis van je leven zonder meer. Je moet haar bezitten in elke benadering van de wereld waarbij mentale, geestelijke en zelfs soms emotionele kwesties een dominerende rol dreigen te spelen. Dan kun je die zaken overzien. Het zegt verder niets omtrent je benadering en je gedrag; die worden ook door andere factoren bepaald. Maar het zegt wel iets over je beleving. Hoe meer de beleving voor het ik een harmonische is en begrip van het gebeuren bevat, hoe sneller wij ons kosmisch bewust worden.

Men zegt wel eens: een absoluut bewustzijn in de kosmos is de absolute afstandelijkheid waardoor het eigen leven en beleven geen invloed meer heeft op de erkenning van het geheel. Ik ben geneigd om dat als juist te zien.

Nu zullen heel veel mensen zeggen: Als u het heeft over de verandering van de wereld, hoe kan dat hiermee samenhangen?

Als je geestelijk bewustzijn groot genoeg is, zal in de eerste plaats je gedrag veel meer aanpassingsmogelijkheden hebben. Je bent minder gefixeerd.

In de tweede plaats: naarmate je die afstandelijkheid innerlijk hebt gewonnen en het overzicht kunt vinden, zul je ook minder belaagd door emoties die, verdrongen meestal, later je gedrag toch voor een groot gedeelte bepalen.

Ik zeg niet, dat je kunt teruggaan naar de redelijkheid in de zin van absoluut logisch handelen; dat is niet te doen. Maar je kunt wel terug naar een voor je ik absoluut verantwoord handelen. Daarin kunnen zeker factoren een rol spelen van: als ik het vroeger nu eens anders had gedaan. Dat is een bekend verschijnsel. Het komt bijna bij alle mensen voor. Ik heb daar ook geen bezwaar tegen. Het is in feite een soort leerproces. Het enige dat ik eraan wil toevoegen is dit:

Berouw hebben over het verleden is eigenlijk een ongedekte wissel trekken op de toekomst. Dat kun je je gewoon niet permitteren. Berouw wil zeggen: had ik het maar niet gedaan. Terwijl leren betekent: zo zal ik het niet meer doen.

Stel je je nu eens voor dat dat in de hele wereld een rol gaat spelen, dat er overall in de wereld steeds meer mensen zijn die zich niet meer gaan afvragen: wat zegt mijn leider ervan? Wat hebben mijn vader en moeder gedaan in die gevallen? Maar dat zij zich gewoon gaan afvragen: Hoe zie ik 'den' de wereld en mijzelf daarin? Hoe kan ik daarin zo goed mogelijk mijn eigen weg gaan zonder gelijktijdig anderen te belemmeren hun weg te gaan? Dan wordt er heel veel conflictstof weggenomen.

Er zullen altijd wel mensen zijn die nu eenmaal zo eenzijdig zijn dat ze de hele wereld willen bekeren. Er zijn anarchisten, communisten, christenen, islamieten, hindoes, boeddhisten die een dergelijke eenzijdigheid bezitten. Zij zeggen: Alles is alleen goed, als je toegeeft dat ik gelijk heb en bovendien doet zoals ik. Maar ze zullen toch langzaam maar zeker een minderheid vormen. Tegenwoordig wordt een groot gedeelte van het wereldgebeuren niet bepaald door de erkenning van feiten en mogelijkheden maar door emotie.

Als de Amerikanen druk bezig zijn om zich voor te bereiden op een ruimteplatform en alles wat ermee samenhangt (dan laten we even de andere beweegredenen buiten beschouwing), dan is dat omdat ze daarmee een soort meerwaardigheid willen manifesteren. Eigenlijk komt het erop neer dat zij niet kunnen of willen toegeven dat een andere vorm van samenleving evengoed zou kunnen functioneren als de hunne. En daarom bewapenen zij zich. Niet in de eerste plaats wegens de agressie van de andere kant, maar om het gelijk aan de eigen kant te onderstrepen. Dat komt voort uit die emotionele eenzijdigheid.

Als wij kijken naar de geschiedenis Irak - Iran, dan worden wij geconfronteerd met een werkelijk bloeddorstige oorlog, compleet met allerlei zaken die niet erg vriendelijk meer zijn. Ik denk b.v. aan de massaslachtingen zoals die kortgeleden daar in de moerassen hebben plaatsgevonden. Ik denk ook aan aanvallen op neutrale mensen, de burgers. Ik denk aan bombardementen op vrouwen en kinderen.

Waar komt dat uit voort? Alleen maar om een oorlogje om een eiland, want daarmee is het eigenlijk begonnen? Wel neen. Aan de ene kant komt het voort uit de absolute behoefte om het eigen geloof als het enige juiste te zien. Want er is een verschil; de een houdt het bij de Soenna, de ander houdt het bij de Sjia; twee richtingen van de Islâm.

Persoonlijke factoren spelen bovendien ook een rol. Wanneer men afstand zou kunnen nemen en zou beseffen dat men met samenwerking niet alleen de welvaart van de landen aanmerkelijk zou kunnen verhogen, maar ook in de ogen van de wereld de betekenis van de godsdienst, dan zou men heel waarschijnlijk een dergelijke oorlog betrekkelijk snel kunnen beëindigen. Men zou begrijpen, dat men op deze manier alleen maar een wig drijft in de islâm zelf, maar ook in de machtseenheid die dan toch gevormd wordt door de Arabische staten en enkele andere landen door o.m. de olieproductie.

Het is dus krankzinnig dat een dergelijke oorlog wordt gevoerd. Die kan alleen worden gevoerd op grond van eenzijdigheid en het onvermogen van mensen om zich van die eenzijdigheden dermate los te maken dat hun handelen logisch wordt of ten dele logisch. Dit zijn twee voorbeelden. Ik zou er meer kunnen geven.

De wereld veranderen en zo het wereldgebeuren in een nieuwe fase brengen is niet mogelijk alleen door maatregelen van bovenaf. Er zijn mensen die roepen om een leider. Nu moet ik zeggen: de meeste leiders zijn mis-leiders al zijn ze niet katholiek.

Zolang een leider mensen achter zich aan krijgt, is dat een combinatie van emotionele afpersing en materiële omkoping. Daardoor krijg je het geloof in die leider. Besef heel goed, dat een leider op zichzelf het heel goed kan bedoelen en misschien zelfs het goed kan weten op sommige

punten, maar hij is een mens; hij kan niet vrijelijk reageren. Hij wordt altijd gebonden door zijn aanhang die hij moet behouden.

De jodenvervolging in Duitsland had nooit een dermate grote omvang aangenomen, een dergelijke onvoorstelbare wreedheid, indien niet in het begin er een vijand nodig was geweest om de, zullen we zeggen wat minderwaardige positie van Duitsland onder de Weimar-republiek te verklaren. Die vijand was niet werkelijk; hij werd gezocht.

Leiders zoeken vijanden om zo hun eigen feilen te kunnen verklaren. Hoe belangrijker het leidersprincipe is in de wereld, des te groter de conflicten zullen zijn die gewapener hand of anderszins op de wereld worden uitgevochten. Wil je dat veranderen, dan kun je dat niet van de top af doen, want daarmee breng je weer leiders in een vergelijkbare positie. Je moet het van onderaf doen. En van onderaf kun je dat eigenlijk alleen doen door je gedrag te veranderen. Door je gedrag worden zoveel factoren bepaald dat je eigenlijk niet in staat bent om je gedrag te beheersen, tenzij je eerst een zeker innerlijk bewustzijn gewint en daardoor afstand kunt doen van het gebeuren. Je bewegingsvrijheid wordt groter naarmate je innerlijk beseft eveneens toeneemt. Kunnen we dus met de innerlijke bewustwording het gedrag van steeds meer mensen veranderen, dan veranderen indirect de samenhangen op de wereld.

Als je mensen voortdurend confronteert met de belangrijkheid van het materiële, zoals in deze tijd nog steeds gebeurt, dan zal steeds minder de mogelijkheid bestaan om het ideële op de voorgrond te plaatsen zonder het gelijktijdig bindend te maken.

Ga je uit van het ideële, dan moet je de mensen daaraan binden en je moet bovendien daaraan een materialistische reactie of mogelijkheid daartoe verbinden. Dat is natuurlijk absoluut onredelijk, onjuist en onlogisch beschouwd. Het materialisme van een mens neemt achter af naarmate hij de betrekkelijkheid van bezit beter gaat begrijpen. Afstand nemen, begrijpen dat materie maar beperkt belangrijk is, impliceert dat je het ideële kunt volgen zonder dat je daaraan gelijktijdig gebonden bent en dat je tevens het materiële kunt gebruiken zonder meteen daarvan de gevangene te worden.

In een veranderende wereld (wij gaan naar 't Aquariustijdperk toe) zal het nodig zijn dat een mens zijn menselijke gebondenheden beter gaat begrijpen. Dan gaat het helemaal niet om de alleen-rechten van de ene mens en de andere. Dat zijn zuiver persoonlijke zaken. De mens zal moeten begrijpen dat mens-zijn de verplichting om medemens te zijn a.h.w. inhoudt en dat hij daaraan vorm en gestalte moet geven op een manier die bij hem of haar past en niet op een willekeurige of op een voorgeschrevene wijze zonder meer.

De gedachte van broederschap brengt - zeker als ze algemeen wordt gesteld - een zekere vervreemding teweeg tussen individuen zo vreemd als het moge klinken. Als je namelijk voortdurend de belangen van velen wilt dienen, dan kun je niet meer aan alle wensen en eventuele eisen tegemoet komen die de eenling stelt. In zoverre zou de wereld dus armer worden. Maar als twee mensen de bewustwording hebben doorgemaakt waardoor zij beseffen dat die gemeenschappelijkheid, op een zeer vrije basis overigens, het belangrijkste is, dan zal hun onderlinge verhouding daardoor eerder beter dan onpersoonlijker zijn. Het is een begripskwestie.

Ik zie een toekomstwereld waarin deze factoren toch een grote rol moeten gaan spelen. Maar een Aquariustijdperk waarin alle mensen broeders zijn en waarin iedereen als een gulle waterman probeert zijn gaven over anderen uit te storten, zie ik zo gauw nog niet komen, als het gedrag van de mens nog wordt bepaald door factoren die hij zelf nog niet geheel begrijpt, overziet of beheerst. Pas als de normering van het ge-

drag ongedaan wordt gemaakt en gelijktijdig de gehele gedraging door een innerlijk besef wordt geleid, kan de mens zichzelf zijn en tevens in een dergelijke maatschappij goed functioneren.

De hele wereld is op het ogenblik in verandering. Ik heb hier bepaalde dingen gezegd die zeker in het begin, in het aanloopstadium op aarde aanwezig zijn. Maar wij kunnen nog steeds niet af van wat ik een kibboetsmentaliteit zou willen noemen: een onderlinge regeling van onze kleine gemeenschap en gelijktijdig een daardoor afstand nemen van de belangen van anderen. Het is iets dat een rol speelt in bepaalde dorpscommunes zoals die er op het ogenblik zijn in India, Pakistan. Het beginsel is er dus wel, maar men denkt nog te beperkt. Men is nog niet in staat afstand te doen van het principe: er moet een leider zijn.

Nee, een leider moet er nooit zijn. Er moet iemand zijn die als centraalpunt functioneert. Maar wat hij in zijn functioneren voor het geheel uitdrukt, moet door het geheel worden bepaald en niet het functioneren van het geheel door deze ene persoon. Ik neem aan, dat in de komende tientallen jaren wij daarvan nog wel het een en ander zullen zien.

Als wij het gedrag van de doorsnee-mens in de huidige tijd nu eens eerlijk bekijken, dan zien we dat de meeste mensen bezig zijn om hun onvrede met zichzelf af te reageren op de wereld. Dit is absoluut niet meer aanvaardbaar. Ergens begrijpt men dat ook. Maar als je te maken krijgt met bepaalde algemene vormen van criminaliteit, dan mag je niet uitroepen dat er dan maar meer politie moet komen. Dan moet je uitroepen dat je a. meer mogelijkheden moet hebben om jezelf tegen aantastingen van je persoonlijkheid en eventueel je bezit te verdedigen en b. dat de omstandigheden worden gewijzigd waardoor die mensen in die positie van verzet tegen de wereld terecht zijn gekomen. Je moet niet verwachten dat er wat voor je gedaan wordt. Je moet bereid zijn om het zelf te doen. Maar ook mag je nooit zeggen: Het gaat mij goed, laten anderen dat dan ook maar voor zichzelf bereiken. Er blijft een aansprakelijkheid bestaan.

Ik kom in dit verband nog even terug op dat sträätschema dat ik zo even heb gegeven. Als wij uitgaan van het standpunt: wij kunnen alles wel regelen, dan zullen we inderdaad een tijdlang alles kunnen krijgen zoals wij het willen. Dat is dat blokje straat waarop geen zijstraat of zelfs enkele niet drukke zijstraten uitkomen. Maar op het ogenblik, dat onze verkeersweg de verkeersweg van anderen kruist en wij verder willen gaan zonder na te denken, dan komen er botsingen en gebeuren er ongelukken. Er ontstaat een destructie waardoor al het in een voorgaande periode bereikte wordt teniet gedaan.

Als je innerlijk genoeg afstand kunt nemen van het heden, van het enkele patroon waarin je je beweegt en leert overzien hoe een totaliteit is, dan kun je dergelijke botsingen voorkomen. Je kunt je aanpassen aan patronen die kruisende verkeerswegen heersen. Dan zeg ik niet dat je langzaam moet rijden, maar wel dat je moet uitkijken, voorzichtig moet rijden. Dat is heel wat anders.

Die voorzichtigheid bestaat tegenwoordig in de wereld maar in zeer beperkte mate. Ze moet toenemen wil deze wereld zich niet te gronde richten. Dan is de conclusie toch duidelijk: De mens moet geestelijk zoveel bewustzijn gewinnen dat hij zich enigszins kan losmaken van zijn eenzijdigheden en denkbeelden en ook andere dingen kan gaan beseffen en verwerken. Daarnaast moet zijn gedrag worden aangepast aan het maatschappelijke verkeerspatroon waarin elke mens in zijn leven zich nu eenmaal beweegt.

Daarmee heb ik de voornaamste punten, meen ik, wel naar voren gebracht. Ik wil nog enkele aanvullingen geven, omdat die op dit moment

interessant zijn:

Wij hebben op het ogenblik te maken met een kleine paleisrevolutie, die zich achter de schermen in het Kremlin afspeelt. Er zijn al een 15-tal eens zeer machtige personen gedegradeerd tot 'met dank door het rijk' gepensioneerd. Gelijktijdig zijn anderen, jongeren, aan het bewind gekomen. Opvallend is, dat daarbij de partijdiscipline e.d. in feite een factor van management is geworden en niet meer op zichzelf een geloofsbeleving zonder meer. De plooibaarheid is aanmerkelijk toegenomen. Het is goed dit te constateren, omdat we dan gaan begrijpen dat we hier niet meer te maken hebben met een godsdienstoorlog maar met een handelsoorlog, want oorlog blijft het voorlopig nog wel.

Aan de andere kant is het ook interessant te ontdekken dat in Amerika een aantal mensen van belang (nu denk ik daarbij niet direct aan senatoren, die zijn teveel van hun kiezers afhankelijk, maar hoge ambtenaren, zelfs enkele generaals) een andere benadering van de wereld door Amerika zijn gaan voorstaan. Onder hen bevinden zich zelfs mensen die een aantal jaren geleden nog steeds bezig waren met leuzen over de superioriteit van Amerika. Ook daar ontwikkelt zich een meer mondiaal denken. En vreemd genoeg zien wij hier nu een afwijking.

De Amerikanen zijn politiek gedreven door een manager-complex plus een missionerings-complex. Het is op het ogenblik nog sterk naar buiten toe merkbaar. Het gaat vaak met brutaliteiten gepaard die je eigenlijk pas goed opmerkt, als je er goed over nadenkt.

Deze groep, die nu aanhang begint te gewinnen en die invloed gaat krijgen zowel in het Pentagon als in de civile sector Washington (de federale sector) gaat uit van een niet meer waardig zijn van de Ver. Staten, niet het geweten en de politie-agent van de wereld zijn, maar een medemens zijn en in zijn gedrag medemenselijkheid voorop stellen en niet alleen maar machtsverhoudingen, beloften en eventueel omkoperij.

Deze twee veranderingen maken de toekomst veel interessanter. Als de oude situatie zonder meer zou blijven bestaan, was een wereldoorlog in de periode waarschijnlijk onvermijdelijk geworden. Hij zou zich dan omstreeks 1987/88 hebben voltrokken. Door deze veranderingen ziet het ernaar uit dat - ongeacht de kleine oorlogen die natuurlijk overal blijven voorkomen, wat de grootmachten betreft ze geconfronteerd zullen worden met een langzame verandering van benadering.

Als de mensen dit beseffen en er op hun manier steun aan kunnen geven, zullen zij worden geconfronteerd met een wereld waarin men in feite niet meer naar de macht grijpt, maar ook uitreikt naar de vrede, naar uitwisseling van commercieel interessante zaken of handelsevenwichten, maar in feite naar een werkelijke samenwerking gaat streven. Dat dit gebeurt is mede te danken - of u het gelooft of niet - aan die veranderingen in het geestelijk bewustzijn en de daaruit voortvloeiende benadering van de wereld.

Ik meen dat wij, gezien deze laatste veranderingen, te maken zullen krijgen met een wanhopige greep naar de macht van de dogmatici van beide kanten. Dat die zal slagen, lijkt mij onwaarschijnlijk. De leiders hebben nog heel veel mensen achter zich, natuurlijk. Maar steeds meer mensen belijden dit nog wel met de mond, maar niet meer met het hart. Als ze nu gaan begrijpen dat die mondbelijdenis waardeloos is, indien je er verder niet achter staat, dan zal er wel eens wat de Amerikanen noemen een 'landslide' op verschillende gebieden kunnen plaatsvinden.

Het wereldgebeuren, de veranderingen in de wereld worden niet geboren op één ogenblik. Er is altijd een zekere traagheid. De enkele zeer recente ontwikkelingen, die ik u heb geschetst, zijn daarom zo belangrijk. Zij duiden aan dat hetgeen ik u deze avond als nastrevenswaard ideaal heb voorgehouden in de praktijk op deze wereld begint te functioneren.

Daaruit blijkt b.v. dat de dissidenten in Rusland, ongeacht het feit dat ze nu nog worden vervolgd en onderdrukt, een veel grotere invloed op de vorming van de toekomst hebben uitgeoefend dan zij zich kunnen voorstellen.

Hetzelfde geldt voor een aantal mensen in de Ver. Staten die zijn uitgekreten voor landverraders en leefhoofden (de oude Vietnam-mensen, de anti-oorlogsbeweging, een soort Greenpeace-beweging en wat dies meer zij). Ook deze mensen worden nog steeds bespot, uitgelachten of onderdrukt. Maar ook zij hebben de verandering van mentaliteit mogelijk gemaakt die zich nu in Washington en in het Pentagon begint te demonstreren.

Denk niet, dat een verandering in uw gedrag op het front van geestelijke bewustwording of anderszins de wereld onmiddellijk verandert. Maar ze schept wel een mogelijkheid voor verdere verandering. Dit is gebeurd en dit zal gebeuren. Daarom meende ik dat dit onderwerp zeer zeker uw aandacht waard was.

x Als dit zich zal ontwikkelen, zullen dan ziektebeelden ook meer verdwijnen? Ik denk aan kanker.

- Dat is binnen het kader van deze cursus niet te beantwoorden. Om heel kort iets daarover te zeggen: Er zijn een aantal ziektebeelden, die mede door de wijze van leven van de mens en het verloop van allerlei processen in die beleving worden bepaald. Daaronder behoort kanker, maar ook een aantal andere ziekteverschijnselen.

Als de samenleving naar een norm terugkeert, zal de stress, die daarvoor aansprakelijk is, wegvallen en daarmee zal het endemisch karakter van bepaalde ziektebeelden afnemen.

-:-

ECONOMIE EN WERKLOOSHEID.

Economie is in feite een stelsel van handel die door vraag en aanbod wordt bepaald waarbij de productie moet worden aangepast aan de bestaande vraag. In het geheel geldt verder dat de toename van arbeidskosten in een product gunstig is voor de werkgelegenheid, maar gelijktijdig ongunstig voor de afzetmogelijkheid. Dit zijn factoren die op het ogenblik een heel grote rol spelen.

Iedereen heeft het over een economische crisis. Is er een feitelijke economische crisis? Als je dit zuiver theoretisch beziet, dan is dat niet het geval. Er zijn enkele factoren, die in de huidige tijd een grote rol spelen. Ik kan ze u niet alle uitvoerig gaan noemen, maar ik wil wel enkele opnoemen.

Een economische ontwikkeling is alleen mogelijk, indien bedrijven blijven binnen de twee knikken van de Gausse Kromme: een grafiek die aangeeft hoe een bedrijf met een bepaald aantal werkkrachten, met een bepaalde ruimte een optimale productiemogelijkheid heeft. Maar zodra ze daaron-

der blijft of daarboven komt een te grote kostenfactor krijgt of een te grote ruimtefactor.

De meeste bedrijven willen zich voortdurend uitbreiden; d.w.z. dat ze vaak te groot worden en daardoor niet meer economisch kunnen werken. Dit geldt ook voor zaken, die niet als industrie worden gezien zoals de landbouw. Op het ogenblik, dat ik in de landbouw meer machines ga gebruiken, heb ik minder personeel nodig. Maar gelijktijdig moet ik hoge investeringen doen. Die investeringen brengen een rentelast met zich mee die op het bedrijf drukt. Dat wil zeggen, dat het bedrijf dus veel meer moet verdienen om het mogelijk te maken met minder mensen te werken. Dat is natuurlijk absoluut onmogelijk, tenzij wij te maken hebben met machines die in de exploitatie over een lange duur dermate betrouwbaar zijn dat daardoor een afschrijving over lange termijn mogelijk is. Dit is helaas niet bij alle machines het geval.

Hier staan we dus al direct voor een probleem dat eigenlijk de gehele geïndustrialiseerde wereld kenmerkt. Wij hebben daar namelijk te maken met vakbonden.

Een vakbond zou theoretisch gezien moeten zoeken naar het vinden van de optimale werkgelegenheid met de optimale beloning passend bij die werkgelegenheid. In feite echter, streeft ze naar een optimale beloning met een beperking van werktijd en tevens een uitbreiding van werkgelegenheid zonder vermindering van arbeidsbeloning. Dit is absoluut onredelijk.

Als u een pakje sigaretten koopt en er zitten normaal 25 in en men gaat dan zeggen: Wij kunnen dat pakje veel beter verkopen, als er 23 in zitten, maar we doen het wel voor dezelfde prijs, dan zegt u: Dat is een prijsverhoging.

Als een arbeider echter 36 uur wil gaan werken in plaats van 40 uur en hetzelfde loon mee naar huis wil nemen, dan zegt men: Dat is sociale rechtvaardigheid. Dat is natuurlijk niet duidelijk. Het is eigenlijk precies het tegenovergestelde. Dat is een loonsverhoging. En aangezien dat ongeveer 10 % is van de werkvermindering, *kun* je zeggen dat t.a.v. het oude loon er feitelijk een loonsverhoging plaatsvindt met 10 %.

Dit wordt niet algemeen begrepen. Bovendien zijn er vele arbeidsbesparende mogelijkheden zoals b.v. de nieuwe generatie van computers. Er zijn er al bij die a.h.w. kunnen zien en horen en die in staat zijn om eventuele fouten nog te herstellen door een feedback-systeem.

De vakbonden zijn daar over het algemeen op tegen. Zij zien dat niet graag. Waarom? Omdat dan arbeiders, die nu op een bepaalde plaats werken, op die plaats overbodig worden. Wat ze over het hoofd zien is, dat bij een vereenvoudiging van de productiemethode een feitelijke verlaging van productieprijzen mogelijk is en daardoor een uitbreiding van afzetmogelijkheden. Deze betekent dan, dat elders die arbeiders wel weer te werk kunnen worden gesteld. Zij het niet bij het rijk zelf, dan wel bij toeleveringsbedrijven of bij eventuele caterings- of verzorgingsbedrijven. Maar men wil nu eenmaal blijven wat men is.

Ik ben typograaf. Ik heb een bepaald specialisme en daar blijf ik bij. Wanneer er nieuwe machines komen, dan kan ik met mijn ervaring met de linotype niet meer verdienen, zegt men dan. Dat is waar in zekere zin. Maar gelijktijdig betekent dat wel, dat het bedrijf kan blijven produceren, terwijl het met de oude productiemethode tot veel te hoge kosten zou zijn gekomen en daarmee op een prijspeil dat de afzet steeds zou verminderen. Dat ziet men gewoon over het hoofd.

Als ik dat allemaal zo stel, dan klinkt het een beetje erg nuchter en erg politiek. Maar er zijn meer factoren.

Als u kijkt naar de lasten die overal op drukken, dan komt u tot een

ontstellende ontdekking. Als u een huis kunt kopen met een hypotheek tegen nominaal 8 % over een periode van 30 jaar, dan heeft u in feite niet $2\frac{1}{2}$ maal bijna de prijs van uw huis aan rente opgebracht, maar bovendien nog kosten betaald. Als u deze kosten meerekent, dan betaalt u 3 keer de prijs van het huis over 30 jaar.

Datzelfde geldt bij afbetaling. U koopt bij een postorderbedrijf een artikel dat normaal f 20.- kost. Daar komen nog allerlei kosten bij zoals administratiekosten enz. Als u het dan goed uitrekent, heeft u - voordat u heeft afbetaald binnen 12 maanden - eigenlijk al minstens 20 %, maar waarschijnlijk eerder 30 tot 33 % meer betaald dan de nominale prijs van het artikel.

Ditzelfde principe speelt nu ook bij staten een rol. De Nederlandse staat heeft zoveel geleend dat bijna een derde van het volksinkomen direct of indirect opgaat aan rentelasten.

Als wij kijken naar het bankwezen op het ogenblik, dan valt op dat ook in het bankwezen allerlei moeilijkheden aan het optreden zijn. Aan de ene kant breidt men steeds uit, men wil er steeds grotere kapitalen in zien omgaan via eigen apparaat. Maar aan de andere kant worden de lasten daarvan steeds hoger. Dit betekent, dat men tenslotte de mensen voor de diensten die men verleent iets in rekening zal moeten brengen. Maar juist daardoor wordt het storten van je salaris op de bank eigenlijk minder attractief.

De staten hebben alle te samen enorme schuldenlasten. Dat komt voort uit een z.g. deficietfinanciering. In de oude tijd deed men dat ook, maar dan maakte men er bankbiljetten bij. Daardoor werd de feitelijke waarde van de munteenheid wel lager, maar men zat niet ^{met} schuldenlast. Tegenwoordig doet men dit door middel van leningen. Dat is de laatste 50 jaar al zeer in de mode. Daardoor ontstaat eigenlijk een toenemende belasting van de totale kosten van de staat. Wil je dan toch de instanties en de sociale diensten behouden zoals ze zijn, dan moet de staat dus steeds meer van zijn burgers trekken, of als u dat liever hebt, plukken, want daar lijkt het soms op.

Wij staan dus eigenlijk in deze economische crisis niet voor het feit dat de economie niet goed werkt, maar we staan voor het feit dat door de bijkomende kosten en rentekosten een rendabele productie steeds minder mogelijk wordt, terwijl door de toenemende belastingheffing voor de staat (dus aantasting van het vrij besteedbare inkomen) gelijktijdig de koopkracht afneemt, ook al zegt men officieel vaak dat ze gelijk zal blijven. Wat zou men daartegen moeten doen?

In een maatschappij die werkelijk solidair is, zeg je niet: Wij betalen de werklozen wel iets, opdat ze toch kunnen leven. Dan zeg je: Wij schippen voor iedereen arbeid. En als dat gewoon niet kan, dan doen we dat door arbeid en inkomen te delen. Zolang je geen inkomen wilt delen, kan er van een feitelijke arbeidsdeling met enig voordeel voor de gemeenschap geen sprake zijn. Daar zit nu het kwaaltje van deze tijd.

Men kent wat men noemt een welvaart. Nu is me dat een vaartje wel, want het is een vaart naar de afgrond.

Welvaart, nl. kan er alleen dan zijn, indien je veel meer hebt dan je in feite nodig hebt. Maar hoe meer je hebt, hoe meer je denkt nodig te hebben. Dat wil zeggen, dat het verbruikspatroon en de verbruikseis altijd vooruit loopt op de feitelijke inkomensmogelijkheden. U moet zelf maar eens in de huishoudkas kijken. Er zijn nog steeds dames die thuiskomen met een uiensnijder, die ze helemaal niet nodig hebben, omdat die voor f 9.75 geprijsd staat, terwijl die ander f 23,50 is. Dan zeggen ze: Nu heb ik toch mooi f 15.- bespaard.

Deze redenering wordt door vakbonden, bedrijven en gouvernementen toegepast. Wij doen dingen die eigenlijk niet nodig zijn, omdat wij ze nu

goedkoper kunnen doen dan ze later misschien zullen zijn waarbij we ons niet afvragen of wij ze werkelijk nodig hebben. Dat is de welvaart, dat is de luxe.

Ga je terug naar het werkelijke niveau waarop je zou moeten leven, dan vallen vele problemen weg. Om een voorbeeld te geven: Als het inkomen in Nederland weer zou zijn aangepast aan het feitelijke volksinkomen, dan zou het aantal personenauto's op de Nederlandse wegen worden verminderd met ongeveer 65 %. Ze zouden onbetaalbaar zijn geworden. Dan zou gelijktijdig het openbare vervoer toenemen, maar ook meer rendabel zijn en daardoor goedkoper kunnen functioneren. Dat zou ook het milieu ten goede komen. Dan zit je in een situatie waarin iedereen zegt: Vroeger namen we de auto om even uit te gaan en nu moeten we of met de bus, de tram of de trein daar naartoe gaan. Dat is wel waar, maar het is een luxe als je met een auto kunt gaan. Wat de meeste mensen trouwens wel beseffen.

Wij zouden verder nog eens kunnen nagaan wat er aan besparingen daardoor zouden ontstaan.

Realiseert u zich dat de aantasting van de deviezenvoorraad van de Nederlandse staat dan toch zeker met 25 % zou worden verminderd. Dat zijn ongeveer de kosten van import van auto's plus benzine. Dus, men zou zuiniger leven. Met andere woorden: je hebt minder van buitenaf nodig en daardoor kun je binnen gemakkelijker uitkomen met wat je hebt.

In de periode die gaat aanbreken, zullen steeds meer van die dingen kenbaar worden. Het is eenvoudig niet meer te handhaven zoals het nu is. Men zal langzaam maar zeker moeten afzien van het standpunt: Wij moeten onze instantie, ons bedrijf, onze afzet zonder meer handhaven en verder uitbreiden.

Als we kijken naar de regeringsinstanties, ik neem als voorbeeld Nederland, in België is de mogelijkheid zelfs iets groter, dan zou hetzelfde bestuur kunnen worden uitgevoerd met een vermindering van administratief personeel van 70 %. Gelijktijdig zou een uitbreiding van actief dienstverlenend personeel nodig zijn met ongeveer 14 %. Dat betekent een enorme lastenbesparing in salarissen en dergelijke. Daardoor zouden zeer veel mensen vrijkomen voor dienstverlenende beroepen. Terwijl de dienstverlening nu in Nederland en ook in andere landen steeds meer te wensen overlaat. En dan bedoel ik niet slaafsheid, maar dienstvaardigheid en deskundigheid.

Als je dan verder gaat kijken, zeg je: In Nederland wordt een aantal uitgaven gedaan die niets te maken hebben met de feitelijke noden en behoeften van de mensen. Ze zijn eigenlijk prestige-uitgaven. Dergelijke prestige-uitgaven, die toch altijd nog per jaar zo rond de 5 à 7 miljard gulden belopen alles bij elkaar gerekend, zouden achterwege kunnen blijven en door doelmatiger projecten kunnen worden vervangen. De werkgelegenheid zal gelijk blijven, maar de feitelijke besparing, die zou worden bereikt, zal tussen de 3 à 4 miljard gulden liggen. Ik spreek nu alleen voor Nederland. Er zijn landen waar het nog veel erger is. We kunnen denken aan België, Frankrijk en Italië.

Een ander punt dat ook erg interessant is in de moderne wereld is het bestaan van de z.g. zwartgeld-circuits. Oorspronkelijk bestonden die alleen voor de onderwereld. De Maffiosi b.v. hadden al in 1923 een systeem om illegaal verkregen gelden volledig wit te wassen. Op het ogenblik heeft de combinatie, die men dan nog wel Mafia noemt, in de Verenigde Staten nog steeds de beschikking over een 20-tal banken die te samen met hun vestigingen zwartgeld wit maken; met andere woorden normaal besteedbaar.

In Nederland is na de schandalen die de laatste tijd hebben plaatsgevonden nog altijd een 5-tal bankbedrijven die meewerken aan dit witwassen

van zwartgeld. Een deel daarvan wordt bovendien via Lichtenstein en Zwitserland gewassen. Dit eigenlijk een beetje terzijde.

Een zwartgeld-circuit dat alleen voor misdadigers bestaat, zal nooit 'n zo algemene omvang aannemen als het z.g. Laundringssysteem tegenwoordig heeft. Dat is ook begrijpelijk, want als een gewone burger niet overmatig wordt belast, dan zal hij eenvoudig het risico niet willen lopen om met zwartgeld te werken. Maar op het ogenblik, dat de staat soms 50 % opeist van hetgeen hij heeft verdient, dan wordt het wel interessant, zeker als het over redelijke bedragen gaat. Laat mij een eenvoudig voorbeeld geven:

Als u in Nederland f 10.000 zoudt verdienen, niet door een loterij anders is het tarief ongeveer 15 %, maar gewoon. En u zoudt dat dan normaal aangeven, dan zou afhankelijk van uw inkomstenklasse daarvan f 5.000, in enkele gevallen f 3.000 maar dan moet u arm zijn, in sommige gevallen zelfs f 7.000 aan de staat moeten worden afgedragen.

Het is duidelijk, als u f 10.000 heeft, dan moet u die niet officieel aangeven anders houdt u daar niets van over. Dat is een mentaliteit die wordt aangekweekt.

Het zwartgeld-circuit in Nederland belooft op het ogenblik tussen de 3 en 7 miljard gulden. Dat is van jaar tot jaar nogal verschillend. Daarbij wordt een groot gedeelte van dat kapitaal bovendien later nog in het buitenland geplaatst. Renterekeningen in België zijn een tijdje in de mode geweest, op het ogenblik niet. Tegenwoordig gaat er zeer veel naar de Ver. Staten en naar de Arabische banken. Een hoog rentepercentage. Dat speelt allemaal een rol.

Als je daar rekening mee houdt, dan zeg je: Zo'n zwartgeld-circuit maakt duidelijk dat er economisch iets helemaal fout zit. Ik kan u wel zeggen: Ik ben tegen zwartgeld. Maar je kunt niet tegen zwartgeld zijn, als de aantasting van de persoonlijke verdiensten en mogelijkheden van een burger zo hoog oploopt dat je dat bij ieder ander woeker of zelfs diefstal zoudt noemen. Dit is in vele landen tegenwoordig de feitelijke situatie.

In de ver. Staten zal iemand, die een inkomen heeft van \$ 50.000 heel voorzichtig moeten zijn dat hij niet teveel verdient of hij moet zwart verdienen. Pas boven de \$ 500.000 per jaar zijn er belastingtechnisch-mogelijkheden om de bijdrage die de staat eist aanmerkelijk te verminderen. Heb je een eenmalige meevaller, dan moet je die uitsmeren over tenminste 3 jaar, want dan betaal je een redelijk percentage, anders ben je meer dan de helft kwijt.

U vindt dit misschien niet leuk om te horen, maar het is toch zo. U wordt geplukt waar u zelf bij zit. De moeilijkheid is nu dat steeds meer regeringen bezig waren om de kip die de gouden eieren legt maar even te plukken. Dat heeft invloed gehad op de leg. Het beest legt alleen nog ergens waar de baas het ei niet kan vinden.

Men zegt: De werkloosheid is een blijvend iets. Ik zeg u: Het is geen blijvend iets. Op het ogenblik, dat we versatiliteit (bereidheid tot veranderen en bereidheid tot verplaatsing) bij de arbeider kunnen vinden, is het mogelijk om dat probleem binnen een 50-tal jaren volledig op te lossen, ongeacht de nu nog voortdurend loskomende aanwas van de arbeidsmarkt. Dit geldt voor Nederland, Duitsland, België, in mindere mate voor Frankrijk.

Wij kunnen verder zeggen: Dank zij de zwartgeld-circuits is er in feite meer werkgelegenheid dan er anders zou zijn. Met andere woorden: Het zwartgeld, zelfs dat van de misdadigers in de U.S.A. maakt het mogelijk dat een aantal mensen tegen het voor hen redelijk geacht loon aan het werk kunnen blijven, terwijl ze anders werkloos zouden worden. Wie al deze dingen bij elkaar vat, zal de volgende conclusies misschien eveneens kun-

nen onderschrijven.

1. Op het ogenblik, dat een belastingniveau voor het gevoel van de burger immoreel hoog wordt, zal er gelijktijdig een aantasting plaatsvinden van een staatsinkomen voerende tot verdere belastingverhogingen en dus versterkte ontduiking, terwijl tevens de werkgelegenheid, althans in de openlijk geregistreerde sectoren, gaat zakken en gelijktijdig zwarte arbeid toeneemt. Hierdoor wordt het gehele economische systeem ontwricht.
2. Op het ogenblik, dat men gaat begrijpen dat een staat niet méér kan uitgeven dan zij redelijk gezien kan onttrekken aan haar burgers, zal ook het zwartgeld-circuit verdwijnen, althans veel minder sterk worden, zal de werkloosheid in sterke mate teruglopen en zal tevens de rentabiliteit van bedrijven toenemen.
3. Als de mensen weer vertrouwen krijgen in de samenleving waarvan zij deel uitmaken, zal hun betrokkenheid daarbij groter worden en zal de belangenbetrokkenheid, zoals die op het ogenblik bestaat, steeds verder afnemen.
Dit houdt in, dat de mensen bewuster deel worden van de gemeenschap en daardoor ook hun rol in de gemeenschap meer gaan spelen in overeenstemming met de werkelijke belangen daarvan. Wanneer dit gebeurt, voorzie ik dat geestelijke bewustwording gemakkelijker bereikbaar wordt, dat enige afstandelijkheid bij velen toeneemt en dat daardoor een meer harmonische samenlevingsvorm ontstaat met minder geweld, minder bedreiging van de rechten van de burger en ook minder aantasting van de regels en reglementen zoals die maatschappelijk onvermijdelijk zijn.

Leest u het eens na, denkt u erover na, dan zult u misschien met enige verbazing ontdekken dat ik wel degelijk essentiële punten, zij het summier, heb aangesneden die in uw tijd een grote rol spelen en dat ik dus daarmee tevens heb gewezen op de mogelijkheid om ze op te lossen en de wijze waarop die oplossing denkbaar zou zijn.

-:-

P A A S E I.

Waarom een ei met Pasen? Omdat er nu nieuw leven is geboren? Omdat Jezus uit de dood is opgestaan? Of eerder omdat de boeren heel graag horen dat tegen Pasen eieren tegen hogere prijzen naar de markten gaan? Het is een vraag. Ik kan daar geen antwoord voor vinden. Maar achter al ligt voor mij een werkelijkheid die in het beeld van het paasei toch zichzelf erkent.

Steeds weer wordt uit het schijnbaar stille en dode het leven weer geboren. Steeds weer trekt - al of niet versierd - verstijving zijn sporen door het bestaan. En achter al dit ligt opnieuw weer het

herbeleven, het herontstaan en zo jezelf weer opnieuw een eigen leven geven.

Maar wie in het streven steeds weer blijft bij hetzelfde van de oude levens, die verschrompelt en verstijft. En als hij dan terneer ligt, roept men blij: Het is bijna Pasen. Weer een ei.

-:-

V R I J H E I D.

Hoe kan ik vrij zijn, als ik beseft hoezeer ik gebonden ben?

Ik ben niet in staat om waar te maken wat ik denk, omdat ik denk in de termen van mijn wereld, mijn mogelijkheden, mijn wezen. Ik ben niet in staat om waarlijk vrij te zijn, als ik al mijn denkbeelden kan waarmaken, want ik zal gebonden zijn aan mijn denkbeelden.

Werkelijke vrijheid is het vermogen om zover afstand te nemen van jezelf, van al datgene wat je bent en wat je omringt dat je daardoor alle dingen gemakkelijker kunt aanvaarden zoals ze zijn en gelijktijdig je eigen vermogen en mogelijkheden in elke situatie opnieuw kunt vinden.

Wil je werkelijk vrij zijn, dan moet je leren dat gisteren voltooide tijd is, dat morgen nog onontplooid tijd is, maar dat het heden de onvoltooide tijd is waarin je kunt leven op het ogenblik van heden. Vrij zijn betekent aanvaarden wat is en dan vandaaruit vertrekkende proberen beter te zijn of het beter te maken.

Ware vrijheid is niet onderwerping, maar het is de erkenning van de onvermijdelijkheid die voortvloeit uit het feit dat iemand die vrij is dit alleen wezenlijk kan zijn, indien hij anderen die vrijheid ook wil laten.

Geestelijk zul je pas vrij zijn op het ogenblik, dat je denkbeelden je niet meer ketenen in beperkingen die niet tot het werkelijke wezen, het werkelijke ego behoren.

Vrij zijn is opgaan in een geheel en leren beseffen dat de wetmatigheden daarvan overeenstemmen met al wat je zelf bent, wat je wilt en wat je bewustzijn is.

Geen wereld zonder wet kan vrijheid geven, maar wel een wereld waarin de wet de uitdrukking is van de vrijheid die je ervaart omdat de wet een deel is van datgene wat je zelf bent en wilt zijn.

:--:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

meditatief ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verborgenen“
te 's-Gravenhage.

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

INHOUD.

MEI 1985.

30e jaargang
Nummer 8.

ZELFPROJECTIE

De eenheid van super-ego en ego

CI blz. 87

Komende krachten

CI " 94

Wesak

CI " 101

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

De innerlijke en uiterlijke vernieuwing

CII " 93

Onderwijs

CII " 101

Overname uit „SLEUTELS“ slechts toegestaan na
schriftelijk toestemming van het bestuur der „O.D.V.“

ZELFPROJECTIE

LES VIII.

DE EENHEID VAN SUPER-EGO EN EGO.

Zoals we in voorgaande lessen al hebben kunnen zien is het ik een samengesteld geheel waarin de voorstelling, die men stoffelijk van zichzelf maakt dominerend is zolang men op aarde leeft. Naarmate je verder doordringt in de werkelijkheid van je wezen is het mogelijk die voorstelling aan te passen aan je innerlijke waarde. Anders gezegd: uiterlijkheden bepalen niet de werkelijkheid van het ik, maar de samenvloeiing van innerlijk en uiterlijk. Hoe bewuster dit geschiedt hoe meer hieruit een bewust ik-beeld voortkomt.

Dat beeld kun je dan splitsen, ik heb dat in de titel gedaan, in een super-ego en een ego. Je kunt dit vergelijkend voorstellen als een enorm stuwmeer, dat dan super-ego heet, waarin het ego de uitlaat is waardoor een deel van het water meestal met veel lawaai wegstroomt.

Wij hebben in de loop van ontelbare jaren of eeuwen ervaringen opgedaan. Al die ervaringen tesamen hebben een bewustzijn gevormd en een beeld van datgene wat wij binnen het geheel zijn of zouden moeten zijn.

Het super-ego omvat alle factoren die bewust zijn plus alle factoren die niet bewust worden beleefd, maar die toch richting gevend zijn voor het ik.

Het ego, zoals een mens het kent, wordt natuurlijk opgebouwd op grond van al deze gegevens. Deze beïnvloeden immers de keuze van incarnatie, maar daarnaast ook de keuze van tijdperk, van milieu. Dus van de invloeden die je stoffelijk zult ontmoeten. Het houdt verder in: de innerlijke benadering van de wereld waarin je leeft zodat het karakter van een mens wordt gericht op bepaalde facetten van beleving.

Het ik, zoals je dat stoffelijk ziet, is dus een samenstelling van stoffelijke kwaliteiten, van mentale achtergronden, van ervaringen al dan niet verdrongen, geheugenwaarden en wat dies meer zij.

Wanneer u bezig bent met uzelf, dan zal de voorstelling die u van uzelf heeft gemaakt bepalend zijn op aarde. Zij is het voertuig geworden waarin al het andere tot uiting kan komen. Het belangrijke daarbij is niet dat we aan die voorstelling van alles aanpassen, maar dat wij ons bewust zijn van de inhoud die dit voertuig, deze uiterlijkheid, in zich draagt.

Willen wij ons ik projecteren en daarbij niet alleen maar uitgaan van hetgeen wij nu zijn, dan zullen wij moeten aanvaarden dat alles wat in ons bestaat realiteit is. Dat is heel erg moeilijk. U bent in een vorig leven misschien hofdame geweest, zeerover of wat u aan leuke be-

roepen maar kunt vinden. Dat loopt van slaaf tot koning. De koning is de slaaf van zijn koningschap. De slaaf is de slaaf van de koning op grond van diens koningschap. Zo gaat dat.

Al die ervaringen leven in u als een soort fantasiewereld. U heeft in u een gevoels- en een voorstellingsleven die wel afwijken van de uiterlijkheid. Daar hebben we zelfs een hele les aan gespendeerd. Die innerlijke waarden zijn echt. Alle mogelijkheden, die u innerlijk be- seft, zijn reëel ook al zijn ze niet toepasselijk op dit bestaan. Maar voor uw werkelijke persoonlijkheid zijn zij aanwezig. Wat in uw droom mo- gelijk is, is voor u reëel mogelijk, mits u het niet beperkt tot uw stof- felijke wereld.

Op het ogenblik, dat u die innerlijke wereld gaat aanvaarden en niet meer door het filter giet van uw stoffelijke opvattingen, gangbare moraliteit, geloofswaarden e.d. komt u als vanzelf tot een gevoel van mogelijkheid. Het is over het algemeen voor de mensen een vaag beeld. Het is driekwart emotioneel, eenkwart mentaal. Richt u zich op de door u aangevoelde mogelijkheid, dan zal door de concentratie op die mogelijk- heid het gehele ik, inclusief het stoffelijke ik, zich daarmee voor zo- ver dit enigszins mogelijk zal zijn, tot harmonie komen. Is eenmaal deze eenklank ontstaan, dan zullen de belevingen kunnen plaatsvinden op het vlak van de mogelijkheid.

Het is een beetje dor geformuleerd, maar dat moet u mij maar vergeten, anders is het niet duidelijk.

De mogelijkheid kan niet onderworpen zijn aan onze materiële bena- deringen en gevoelens. Dat moeten wij wel beseffen. Als ik het gevoel heb dat ik de hele wereld kan verbeteren (vooral als je jong bent, heb je dat vaak), dan is dat heel duidelijk stoffelijk niet mogelijk. Maar je kunt jezelf verbeteren in de totaliteit. Je kunt je eigen kwaliteit van deel-zijn verbeteren en daarmee in feite het geheel op een ietwat hoger vlak brengen.

Als je denkt dat je andere mensen de toekomst kunt vertellen, dan is dat natuurlijk wel eens waar; er zijn mensen die dat kunnen. Maar dan moet je je niet voorstellen dat je hun precies het uur, de dag en de minuut kunt vertellen wat er zal gebeuren en hoe het zal gebeuren. Je hebt geen vaste lijn. Je beeld is ook in dat geval een van mogelijkheden en niet van onveranderlijke feiten.

Wil je mensen genezen, dan moet je niet alleen uitgaan van de manier waarop jij dat stoffelijk bekijkt. Je moet een mogelijkheid aanvoe- len. Je moet die mogelijkheid niet waarmaken in een aangepaste tijd of met een aangepaste meditatie, maar a.h.w. spontaan. De innerlijke waar- de werkt; de uiterlijke situatie doet eigenlijk verder weinig of niet ter zake.

Zoals dit geldt voor deze gaven, geldt dat natuurlijk ook voor be- reikingen in andere werelden.

Het projecteren van jezelf naar andere plaatsen op je eigen wereld. Ook hier kun je niet uitgaan van logische maatstaven, van gedragswaarden die door een wat vertrokken ik-voorstellingen worden voortgebracht. Wij hebben dus een eenheid nodig. Die eenheid, bestaat; althans prin- cipieel, wel.

Wij kunnen nooit afstand doen van een deel van ons wezen, maar wij kunnen wel delen van ons bewustzijn onderdrukken of de ervaringen van dat ik verwringen. Om daaraan te ontkomen moeten we terug naar dit aanvoelen van mogelijkheid. Dat is het enig belangrijke.

Wij moeten proberen dat zoveel mogelijk te plaatsen buiten elke pro- cedure die men materieel daaraan zou kunnen verbinden. En dan moeten wij daarop reageren door ons niet te concentreren op een cel, wat we zouden moeten doen, maar op de mogelijkheid. Op het ogenblik, dat wij dit doen,

wordt het geheel van ons wezen a.h.w. ontladen in deze mogelijkheid. Ons beeld daarvan kan onjuist zijn; dat komt nogal eens voor. Maar ons aanvoelen ervan kan niet onjuist zijn, omdat het berust op samenhangen die over aeonen van jaren zijn ontstaan en zijn beseft. Het resultaat is, dat we juist door de procedure uit te schakelen komen tot het ontstaan ontstaan van inzicht, van procedure voor zover nodig en het gehele proces a.h.w. inspiratief gaat verlopen.

Waarom inspiratief?

Als ik probeer om de werkelijke eenheid die ik ben te projecteren, dan kan ik mij nooit beroepen op de waarde van de een of andere wereld afzonderlijk. Ik kan beroepen op de krachten van Zomerland, maar dat zijn beperkte krachten. De voorstellingen die eraan vastzitten zijn beperkte voorstellingen. De mogelijkheden die erin liggen zijn beperkte mogelijkheden. Als ik die selectie niet maak, zal alles wat tot mijn wezen behoort, tot de hoogste kernkracht in mijn wezen toe, mede betrokken zijn bij de projectie.

Het stoffelijke ik heeft nog altijd zijn vormvoorstelling; dat kan niet anders. Het heeft zijn ik-voorstellingen opgebouwd op allerlei relatie-gebonden emoties en daarnaast natuurlijk op zintuiglijke waarnemingen. Dit beeld van het ik hebben wij wel nodig, want ik ben daarbij betrokken. Ik kan niet opgaan zonder meer in het geheel en gelijktijdig daadkrachtig blijven. Ik heb dus mijn stoffelijk ik wel nodig. Maar deze voorstelling is niet bindend. De mogelijkheden die ik normaal aan mijzelf toeken, bestaan op dat ogenblik niet. De capaciteiten waarop ik mij wil beroepen zijn evenmin expliciet aanwezig. Ze kunnen er zijn, maar ze interesseren mij niet. Mijn voorstelling van het ik, zoals die stoffelijk bestaat, is niets anders dan een uitdrukking van actie waarbij het geheel van de verbondenheid die in mij werkt via deze ik-voorstelling beter kan worden gericht en de harmonie ook meer bewust kan worden beleefd.

Dan moeten we nu nog een beetje diepzinniger worden.

Wij zitten altijd vast aan denkbeelden van: wat ben ik dan wel en wat ben ik niet? Laten we nu een wereldbeeld schetsen dat een beetje afwijkt van het normale.

Er is een God, natuurlijk. Een oerkracht. Naast die kracht bestaat er een aantal kwaliteiten van die God die gepersonifieerd zijn. Die persoonlijkheid ontstaat eenvoudig door de eenzijdigheid van het verschijnsel, plus de relatie die dit verschijnsel aangaat met zijn omgeving. Er komt zelfs een soort bewustzijn uit voort. Je zou kunnen zeggen: Er zijn vele goden. Deze goden zijn natuurlijk niet absoluut. Maar wat wij denken te zijn is ook niet absoluut.

Al die goden en krachten hebben een verwantschap met mij. Want zo goed als deze krachten een deel van het goddelijke uitbeelden, zo is mijn ego in feite niets anders in zijn totaliteit dan de uitbeelding en weergave van een deel van de goddelijke kracht zoals die in mij woont. Dan kan ik met elk facet van het goddelijke communiceren op grond van de verwantschap die wij bezitten.

Maar als ik mij richt tot God, dan maak ik vaak de fout dat ik naar de directeur ga, die mij dan toch zal terugverwijzen naar de afdeling publiciteit, informatie, administratie en wat dies meer zij. Anders gezegd: Als ik een begrip krijg voor de vormen waarin het goddelijke zich als wetmatigheden o.m., als heersende en richtende krachten manifesteert, zal ik door mij op die krachten te richten ongetwijfeld een betere afstemming bereiken en in kortere tijd meer resultaat kunnen boeken dan anders het geval zal zijn.

Dan kunnen we nu weer een conclusie aan dit alles verbinden: Wanneer ik mij uit het totaal van mogelijkheden en krachten een voorstel-

ling maak en mij daarmee verbonden wil achten, dien ik mij geen algemene voorstelling te maken, maar zo goed mogelijk het wezen waarmee ik wil samenwerken voor mijzelf te omschrijven.

Er zijn twee soorten van meditatiemogelijkheid.

De eerste is de gerichte meditatie. Hierbij ga je uit van bepaalde verschijnselen of van bepaalde gedachten en entiteiten. Door je overweging stem je je daarop af.

De tweede vorm van meditatie is in feite de gedachtenloze meditatie voor zover ze dan mogelijk is. Dat wil zeggen, dat je eenvoudig probeert op te gaan in het geheel zonder op welke wijze dan ook jezelf of verschijnselen te profileren. De tweede methode zal voor het zich bewust worden van hogere kracht vaak beter werken dan de eerste. Maar als we bezig zijn met het projecteren van ons ik, dan zit er een zekere activiteitsdrang aan verbonden. Wij zullen dus gebruik moeten maken van de eerste methode.

Om te weten wat we willen doen, moeten we mediteren. Mediteren is niets anders dan bidden. Het is niet het opstellen van een verlanglijstje. Het is niet het erkennen van bepaalde krachten zonder meer. Het is het intens in jezelf doen groeien van een beeld van kracht, van een voorstelling a.h.w. van het mogelijke waarmee je jezelf verbonden wilt gevoelen.

In de oude tijd had men dat met bepaalde goden of later met bepaalde heiligen. Sint Jan had bepaalde functies. Zelfs Sint Nicolaas, een afgekeurde heilige, die zelfs voor de dieven en dergelijken mede verantwoordelijk was. Dan hebben we nog Sint Martinus die de eerste man is geweest van de christelijke solidariteit. De man, die zijn jas in tweeën sneed om een helft aan een bedelaar te geven. Het leukste was het resultaat: beiden waren snipverkouden toen ze thuis kwamen.

Een krijger dacht aan Wodan, de éénogige met zijn raven, de grote wijze heerser, maar ook de grote en wrede strijder. Dat was heel normaal. Daardoor voelde hij zich opgenomen en opgeladen, het berserker zijn dat bij bepaalde stammen voorkwam vooral bij een aantal noordelijke stammen. Het was eenvoudig een voortvloeijsel van: je eerst één voelen met de god op de een of andere manier en dan je overlaten aan die god, een uiting worden ook van de wil van die god. Daardoor ontstond er een soort razernij, een verblind zijn voor alles wat niet met een bepaald doel te maken had.

Bij zelfprojectie behoeven we natuurlijk niet zover te gaan dat we ineens verblind raken of anderen verblinden, dat is duidelijk. Maar wat we wel nodig hebben is iets heel anders. Wij hebben een beeld nodig. Een beeld is voor een mens over het algemeen verbonden met een persoonlijkheidsvoorstelling, hoe dan ook. Wij kunnen zelfs over God moeilijk denken, als we niet aan Hem denken als een heerser of desnoods als een vader. Laten we ons dan een voorstelling daarvan maken.

Als we inzicht nodig hebben, laten we denken aan een Heer van Wijsheid en mijnentwegen van hem een gebaarde Pers maken met een tovenaarsmantel en een punthoed. Niet dat hij zo bestaat, maar voor ons is het de weergave van wat we zoeken. Dan komen we in dit geval door de voorstelling terecht bij die macht behorende tot de Heren van Wijsheid volgens een bepaalde indeling die mystieke en magische belevingen mogelijk maakt. Dan kunnen we ons gehele ik daarop richten.

Het resultaat is, dat uit die totaliteit een aantal invloeden op ons afkomen die we stoffelijk gezien niet kunnen beheersen, kunnen richten of kunnen regelen. Het zijn invloeden die te groot zijn en te weinig beseft kunnen worden. Maar die invloeden worden dan wel de stimulans waardoor onze stoffelijke persoonlijkheid en onze stoffelijke ik-voorstelling actief worden. Het is deze activiteit die van groot belang is.

Wij hebben in deze lessen al eens eerder gezegd, dat het er niet alleen om gaat om innerlijk iets te bereiken. Wij moeten het ook naar buiten

toe kunnen waarmaken. Het is de versmelting van je innerlijke en je uiterlijke wereld waardoor alles wat je eerst in jezelf hebt erkend zijn betekenis krijgt. Het moet tot de totaliteit van je ik behoren en niet alleen tot bepaalde, voor vreemdelingen meestal nog mooi afgesloten compartimentjes waarin wij ons gevoel van christelijke naastenliefde opsluiten, omdat zaken nu eenmaal zaken zijn. Neen, het projecteren van het ego is pas werkelijk vol mogelijkheden en resultaat brengend, als wij erin slagen om het super-ego en de ik-voorstelling die we nu bezitten te laten samenvloeien. Niet door ze te bepalen. Maar door ze te ondergaan.

Het is misschien het moeilijkste gedeelte voor een mens die esoterisch wil streven. Men denkt altijd: je moet het met de wil doen. Dat is maar voor een heel klein gedeelte waar. Laat mij het zo zeggen:

Wanneer je een geweer afschiet, dan is het vizier en het juiste instellen daarvan heel erg belangrijk; daardoor richt je. De wil is het richt-element. Het kan in bepaalde gevallen nog verder gaan. Het kan de ontsteking zijn. Maar de werkelijke kracht wordt geleverd door iets wat we niet kennen. Het projectiel dat we uitstoten is wel door ons bepaald, maar het is niet door ons beheerst in die zin. Wij kunnen dat stoffelijk niet. Daarom moet dat allemaal samenvloeien. Een geweer waarin geen patroon zit is waardeloos. Als je een patroon hebt zonder geweer, kun je daar niet veel mee doen. Heb je beide samen, dan zijn ze actief. Laten we het dan nog eenvoudiger stellen al zit hier een schijnbare tegenspraak in en zeggen:

Laat dat hele geweer onze ik-voorstelling heten. Dan is het super-ego voor ons de leegte van de loop waardoor de richting wordt bepaald. Onze wil is het vizier waardoor de loop wordt gericht. Het geheel van onze ik-voorstelling is het houvast dat je nodig hebt, de kolf. Maar de kracht, die tot uiting komt, wordt bepaald door het super-ego. De mogelijkheden die daarin schuilen worden weer bepaald door een voorstelling die wij hebben van een deel van de totaliteit. Ik hoop, dat het voorbeeld bij nalezing en overweging wat eenvoudiger is dan het klinkt.

Samenvloeien kan voor een mens nooit een totaal bewust proces zijn. U kunt wel bezig zijn met uw super-ego, maar het is dan toch wel zo iets als de reep chocolade die aan de andere kant van de wereld net wordt gemaakt en die u wel zouwt willen consumeren maar waar u niet bij kunt komen.

Het super-ego kan eigenlijk niet in ons bewustzijn zonder meer worden opgenomen; ook niet met overdenkingen, met mystieke belevingen en oefeningen. Er is een scheiding tussen deze twee delen van het ik. Normalerweise is de rede een begrenzing. Schakel je de rede op dit punt althans uit, dan ontstaat er een uitwisseling; een soort osmose.

Delen van het stoffelijke ik-besef dringen beter door in het totale ik. Gelijktijdig dringen delen van het totale ik verder door in de ik-voorstelling die u heeft. Er is een uitwisselingsproces gaande. Dat betekent, dat u hetgeen ik heb gezegd niet een, twee, drie zult kunnen doen, maar dat het een procedure is die langere of kortere tijd vergt vanuit een stoffelijk standpunt.

Wat dringt door naar het stoffelijke ikbeeld?

In de eerste plaats een deel van de inhouden van het super-ego die worden vertaald als gevoelens maar soms ook als visioenen, in andere gevallen zelfs als impulsen, inspiraties of intuïties.

Wat dringt van het stoffelijke ik door naar het super-ego?

Een begrip van beperking; maar een omschreven begrip van beperking. Hierdoor zal het totale ik dus zijn eigen mogelijkheden tot werken in verband met het stoffelijke ik beter kunnen definiëren. Anders krijgt

u een situatie waardoor het ik wordt opgezogen in het super-ego, maar gelijktijdig alle bewuste beleving wegvalt. Wat er overblijft is misschien nog een licht gevoel van tevredenheid of vreugde of een symbolisch beeld dat je dan maar hebt opgebouwd om een hiaat in je beseffen voor jezelf te verklaren. Je kunt echter, als het super-ego de beperkingen begrijpt, komen tot een gerichte overdracht aan de hand van een stoffelijk erkende behoefte van het super-ego.

Er kunnen selectief krachten en gaven worden doorgestuurd die dan meestal via het onderbewustzijn en via droombelevingen etc. langzaam maar zeker het denken en daarmee de mentale mogelijkheid tot richten van een mens op aarde beïnvloeden.

Dit osmotische proces voltrekt zich bij iedereen. Maar hoe sterker de rede of de rationaliteit is, hoe sterker een bepaalde voorstelling van jezelf wordt gehandhaafd, hoe kleiner de kans is dat een redelijk intense uitwisseling tussen beide delen van het ik-zijn ontstaat. Dan is het misschien ook interessant om hierbij te vermelden:

De samensmelting van super-ego en ego kan alleen plaatsvinden, indien wij onze redelijkheid terzijde stellen, indien wij niet proberen te definiëren in overeenstemming met opvattingen, denkbeelden of wereldvisies. Wij moeten gewoon aanvaarden. In die aanvaarding echter ontstaan impulsen. Dergelijke impulsen kunnen materieel alleen dan voldoende juist worden gebruikt, indien wij^{ze} kunnen associëren met delen van onze ik-voorstellingen en wereld-voorstellingen zoals die op aarde bestaan.

Hier volgen nog enkele regels:

1. Omdat het niet mogelijk is om vanuit je stoffelijk bewustzijn je werkelijk deel-zijn van het Al te beleven en hoogstens zeer beperkt delen van het ik-bestaan behorend tot andere werelden of sferen soms deels kunnen worden erkend, mogen wij nimmer onze innerlijke beelden van dergelijke werelden en toestanden als bepalend beschouwen voor datgene wat we zijn, kunnen doen of moeten doen.
2. Omdat de kracht in ons niet werkt op grond van onze overwegingen en gevoelens, maar op grond van haar feitelijk harmonie met al het zijnde waarin het goddelijke mede is vertegenwoordigd, zullen wij spontaan en impulsief de kracht ontladen, mits wij in onszelf eerst een zekere eenheid met ons totale ik hebben gevonden.
3. Er kan geen menselijke voorstelling bestaan die enigszins aanduidt wat geestelijke werkelijkheden zijn laat staan dat daarbij het geheel van het ego, het z.g. super-ego ook maar omschrijfbaar of beseffbaar wordt. Het is altijd een aanvoelen waarbij elke poging de gevoelens te rationaliseren moet worden vermeden. Werkend vanuit deze gevoelens volgens de voorstelling die wij hebben van onszelf en onze wereld bezitten wij echter krachten en machten die niet redelijk zijn, maar die desalniettemin in onze wereld direct kan worden gemanifesteerd. Dit laatste hebben wij in gewijzigde vorm in de vorige les ook al genoemd.

Deze regels klinken misschien heel eenvoudig, maar ze zijn erg moeilijk. Je kunt als mens het beeld van jezelf, van je moeilijkheden, van wat de wereld van jou denkt en wat jij van de wereld denkt nu eenmaal niet zo gemakkelijk opzij zetten. Daarom is de samensmelting van ego en super-ego een zaak die niet eenvoudig zakelijk, menselijk kan worden benaderd. Het is altijd een geleidelijk proces waarbij steeds meer niet-rationele waarden en niet meer te duiden gevoelens een rol spelen.

Wat gebeurt er, wanneer die eenheid dan werkelijk wordt bereikt?

Er zijn op aarde niet zo heel veel voorbeelden te geven van dergelijke mensen, omdat de geschiedenis ze over het algemeen of tot goden maakt of ze verdonkeremaand. U weet het, de geschiedenis is het goedpraten van menselijke ellende door te wijzen op een glorie die alleen in de geschiedenisboeken later daarop overschiet. Dit kunt u aan uw kinderen mededelen, als ze geschiedenisonderricht krijgen.

Realiseer u: alles is één geheel. Dat er in dit geheel een functieverdeling bestaat, maakt het niet minder één geheel. U kunt zeggen, dat elke cel van uw lichaam gespecialiseerd is en toch kan die cel niet buiten dat lichaam bestaan en functioneren. Zo gaat het met ons in deze eenheid.

Ons super-ego is dan de werkelijke cel. Ons stoffelijk ego is een werkzaam oppervlak van de cel en niet meer dan *dit*. Het werkzame oppervlak wordt altijd bepaald door het geheel, of het wil of niet.

Kun je echter de eenheid bereiken, dan zal die eenheid niet beperkt blijven tot jezelf. Want alle mensen, alle dieren, alle planten, alle leven, ja alle materie en al het voorstelbare is deel van het geheel.

Mensen, die de eenheid hadden bereikt, hebben doden opgewekt, hebben zieken genezen, hebben wonderen gedaan, hebben stenen in brood veranderd, hebben water tot wijn gemaakt. De legenden daarvan blijven over. Maar de absolute heerschappij hebben over de materie, iets wat dergelijke personen dan regelmatig manifesteren, betekent nog niet dat ze niet onderworpen zijn aan het stoffelijke deel, het ik-zijn dat nu eenmaal bij hen hoort. Om het heel eenvoudig te zeggen:

De Boeddha zal ongetwijfeld een hoog-bewuste geest zijn geweest. Hij heeft trouwens ook wonderen gedaan, maar ze worden een beetje verdonkeremaand; ze passen niet in de leer. Maar diezelfde Boeddha ging ook rustig thee drinken op de veranda van een beroemde prostitué. Iets waarover alle monikken natuurlijk schande spraken, omdat zij daar zelf niet zaten. De Boeddha was een mens. Hij moest ook ouder worden, ten onder gaan, vermoeid worden.

Neem nu Jezus. U hoort altijd van hem als de Leraar. Hij heeft ook moeten zoeken naar een mogelijkheid om dat wat er in hem is duidelijk te maken al is hij daarvoor ten slotte ook de bedehuizen uitgezet. Hij heeft gepredikt in het openbaar. Hij heeft wonderen gedaan, zeker. Maar diezelfde man was vermoeid. U kunt dat in de bijbel meermalen aantreffen. Diezelfde man had honger. Diezelfde man was kwetsbaar. En hij is aan het kruis gestorven. Nu kunnen we zeggen: Hij is weer opgestaan. Maar dat is alleen een vervolg. De kwetsbaarheid, het mens-zijn bleef onvermijdelijk.

De samensmelting van het ik tot één geheel betekent enerzijds een absolute verbondenheid met de totale kracht. Aan de andere kant betekent het nog steeds dat de ik-voorstelling en de relatie met je wereld, zoals die op dit moment bestaat, bepalend zal zijn voor de vormgeving, de uitingswijze, zelfs de belevingsnoodzaken en mogelijkheden zoals die nu zijn.

Het projecteren van de gehele persoonlijkheid betekent de kosmos kennen, tot achter de sterren kunnen gaan, alle tijden omvatten. Het betekent gelijktijdig ook dat je toch moet opstaan als de wekker afgaat.

Om dat te begrijpen zou je dat grote ik (het super-ego) steeds meer moeten laten doorklinken, doorziipelen a.h.w. in je stoffelijk bestaan. Je kunt niet het stoffelijke bestaan opzij zetten en alleen maar super-ego zijn. Je kunt alleen het super-ego als een voortdurende kracht, een onbewust weten, een stuwung in jezelf toelaten zonder het redelijk te beperken. Dan verkrijgt je het vermogen om jezelf op elk niveau te beleven.

Niet om jezelf te kennen of elk niveau zonder meer te kennen, maar om die te beleven. Uit die beleving vloeit dan voort: de mogelijkheid om overal jezelf te projecteren.

Als je dat wilt, kun je een tweede lichaam opbouwen; ergens anders in een heel ander deel van de wereld. Dan kun je volledig bewust deelnemen aan b.v. iets dat gebeurt in Zomerland of zelfs in actie gaan in een duistere wereld om de een of andere te bevrijden van de laatste spinraggen van zijn eigenwaan. Dat is dan allemaal mogelijk. Maar als je het super-ego terzijde blijft stellen, dan is er een gebrek aan eenheid en daardoor zijn je mogelijkheden en krachten steeds meer gelimiteerd. Dan zal je projectie steeds onvollediger zijn, onverschillig of je haar richt op je eigen wereld danwel op een van de andere bestaansniveaus waartoe je behoort.

Ik hoop, dat u zich de moeite wilt getroosten om dit nog eens te bekijken. Er zitten namelijk enkele aanwijzingen in verborgen die u wel degelijk kunt gebruiken. Ook als u gewend bent te mediteren, te bidden en ook als u alleen maar op een gegeven ogenblik zoudt willen vergeten wat uw beperkingen en uiterlijkheden zouden zijn op aarde. Ik denk, dat u er dan veel aan zult hebben.

- x Hoe ziet u de relatie tussen super-ego en de zonne-engel?
- De zonne-engel of beter gezegd de eerst dienaar van de zon die tevens heerser is van de maan is een magische voorstelling. In de esoterie is die een grote rol gaan spelen, omdat de mens zichzelf in de macht van de zonne-engel wel herkent, maar zonder de begrenzingen die hij voor zichzelf als onvermijdelijk beschouwt. Je zoudt het misschien zo kunnen zeggen: De Godsvoorstelling of de machtsvoorstelling die een mens buiten zich opbouwt, is voor hem het steunpunt waardoor hij tijdelijk zijn opgelegd onvermogen vergetend voor zichzelf tot mogelijkheden komt en tot een tijdelijke eenheid van beleven en kracht die anders niet benaderbaar zou zijn.

-:-

KOMENDE KRACHTEN.

(Wesak)

U weet waarschijnlijk dat wij op het ogenblik de uitstorting van krachten enigszins kunnen overzien en weten wat er ongeveer gaande is. Wij willen u toch een klein beetje voorlichten. Ik zou het liefst hebben gezegd: Dit wordt een jaar om nooit te vergeten. Dat wordt het misschien wel, maar niet zoals u dat gehoopt zoudt hebben.

De verwarringen, die wij het afgelopen jaar hebben geconstateerd, zijn kennelijk nog behoorlijk aanwezig. Opvallend is een aantal nogal schichtachtige witte lijnen die mijns inziens aangeven dat hier of daar de bliksem wel eens zou kunnen inslaan, al is het alleen maar dat er waarheden bekend worden die men zorgvuldig verborgen heeft gehouden of misschien zelfs niet

heeft geweten.

Ik neem aan, dat wij in de komende periode (met voorbehoud natuurlijk, want de algemene duiding is er nog niet) geconfronteerd zullen worden met een aantal wonderbaarlijke ontdekkingen, onthullingen en daarnaast heel waarschijnlijk met conflicten.

Als ik de conflicten bezie, dan valt mij op dat hierbij o.a. allerlei krachten betrokken zijn van mystieke kleuren: blauw en ook groen heeft hier en daar onder te lijden. Ik denk, dat het hier vooral gaat om ideologische, eventueel religieuze zaken, die een grote rol blijken te spelen. Daarbij heb ik het gevoel, omdat daar een bepaalde lelijke ader donkerrood bij is, dat we in heel veel landen zullen worden geconfronteerd met opstandigheden welke die van het afgelopen jaar nog aanmerkelijk zullen overtreffen.

Ik vermoed, dat er wat omwentelingen komen. Ik voorzie die dus niet alleen in Europa, maar ik meen dat ook de Ver. Staten daarbij betrokken zullen zijn. Daarnaast zullen er opzienbare veranderingen plaatsvinden in het Midden-Oosten, vermoedelijk op korte termijn. Wat heeft dat allemaal te betekenen?

Aan de ene kant zie je invloeden van zelfs het gouden licht, of- schoon dat pas sterker wordt, wanneer we een maand of vier verder zijn; dus energie. Wat is dit voor een tweeledigheid?

Ik heb het gevoel dat alles een beetje verdeeld en tegenstrijdig is. Mensen hebben allerlei theorieën aangehangen. Die theorieën worden op korte termijn gelogenstraft. Mensen hebben allerlei opvattingen omtrent hun positie en hun rechten en kunnen die niet waarmaken. Dat geldt aan alle kanten. Er zijn internationale verwickelingen, die waarschijnlijk zullen leiden o.a. tot een verandering van houding van een deel van Europa.

Daarnaast komt er vermoedelijk een andere situatie tussen enkele grootmachten. Ik vermoed, dat China in het komende jaar wat sterker op de voorgrond gaat treden; veel meer naar buiten toe gaat werken. Misschien heeft u, voordat u het weet, in Nederland al een Chinese VVV of iets dergelijks. Dat is helemaal niet zo gek, u bent zelf ook rare Chinezen.....

Ongelukken zitten er ook aardig in. Opvallend is een aantal aanwijzingen voor storingen op aarde. Dat doet mij weer denken aan een toename van een vulkanische cyclus, eventueel gepaard gaande met seismische bevingen en wat dies meer zij. Eén ding lijkt mij wat moeilijk. Als ik probeer het vanuit Nederland te bezien, dan heb ik het gevoel dat Nederland ook bij iets dergelijks betrokken zal worden. En dan kun je zeggen dat het donderen is. Maar aan de andere kant zou je dan toch willen zeggen: In Nederland lijkt mij een aardbeving of een zeebeving onwaarschijnlijk. Ik voorzie dat het komende jaar o.m. een tamelijk hevig gevloedgolf te zien geeft. Ik zie daarvan geen bijzondere gevolgen.

Dan lijkt het mij toe, dat er enkele grote schandalen losbreken die te maken hebben met de industrie en met het milieu. Hoe dat precies zal verlopen, ik kan het u weer niet zeggen. Ik moet alleen afgaan op hetgeen ik in stralingen meen te hebben gezien.

Interessant is daarnaast dat ik wederom een toename heb gezien van die invloeden waarvan wij menen te weten dat ze inwijdingen kunnen brengen. Het ziet ernaar uit dat een aantal mensen zich van geestelijke waarden op een geheel nieuwe wijze bewust gaat worden. Dat zou erg interessant kunnen zijn, omdat je eigen mogelijkheden op aarde daardoor misschien worden uitgebreid en daarnaast - dat is toch ook erg belangrijk - een aantal mensen zal leren beter met geestelijke krachten te werken en daarmee om te gaan.

De wetenschap schijnt eveneens voor nogal wat omwentelingen te staan. Ik vermoed dat het voornamelijk betrekking zal hebben op de orthodoxie in bepaalde takken van wetenschap.

De economie wordt denk ik niet veel beter. Als je met zo'n warri-ge boel te maken hebt, kun je er wel zeker van zijn dat alleen degenen die in troebel water vissen nog wat vangen.

Zo'n beeld, ik geef het maar oppervlakkig weer, want wij hebben de details nog niet ontleed, plus een aantal vlamme-nde verschijnselen die daar ook nog bij te pas komen, doet mij toch wel denken: Mensen, jul-lie gaan weer een heel eigenaardig jaar tegemoet.

Het zal een jaar zijn waarin de tegenstellingen bijzonder scherp tot uitng komen, maar waarbij die tegenstellingen tussen de mensen bijzonder sterk tot uiting komen op zeer bepaalde ogenblikken. Als ik die ogen-blikken in de tijd moet plaatsen, dan denk ik dat één van die invloeden zal heersen ongeveer begin augustus. Een tweede invloed zal plaatsvin-den eind oktober en dat in januari '86 - ik denk in de derde week, maar ik weet het niet zeker - eveneens een dergelijke invloed bijzonder sterk zal optreden. Wat de gevolgen daarvan zijn, weet je nooit. Wat je in de krant daarover zult lezen, zal in ieder geval niet waar zijn.

Moet een mens of een geest die zich daarmee bezighoudt nu denken: nu heb ik het spoorboekje voor het komende jaar? Ik geloof het niet. Ik ben ervan overtuigd, dat elk mens zoveel wilsvrijheid heeft dat hij in staat is om zelf te manoeuvreren. Hij kan dus invloeden, die anders misschien nadelig zouden zijn, gebruiken om daarmee iets extra's te be-reiken. Als hij gunstige invloeden op één verkeerde manier benadert, worden ze voor hem nadelig.

Ik meen, dat er eenzekere wilsvrijheid bestaat. Niet een absolute, dat is ondenkbaar. Maar als je door je eigen instelling vele dingen tot stand kunt brengen, als je door op de juiste momenten te reageren voor jezelf de zaak kunt verbeteren, misschien ook nog voor anderen onheil kunt voorkomen, dan lijkt mij dat toch wel erg attractief.

Ik ben ervan overtuigd, dat wij in staat zullen zijn u tijdig waar-schuwingen te geven, wanneer dergelijke kritieke punten zullen optreden. Voor zover ik de broederschappen (vooral de Orde) heb bekeken, neem ik ook aan dat ze gebruik zullen maken van die mogelijkheid.

Dan kan ik nog zeggen: U zult in het komende jaar erg afhankelijk zijn van allerlei aanwijzingen. Die kunnen voor sommigen ook intuïtief optreden. U zult aanvoelen dat dingen anders lopen dan u verwachtte. Houd daar rekening mee.

Laat u niet opjagen door anderen, want de tegenstellingen komen juist voort uit eenzijdigheid. Probeer altijd beide kanten te beschouwen. Bepaal uw standpunt nimmer blijvend maar opportunistisch, zodat u die zijde steunt die op dit ogenblik de beste resultaten belooft zonder u te binden aan deze groepering voor langere tijd.

Ik zou verder vanuit mijn standpunt denken dat heel veel mensen in deze tijd toch ook wel de kans krijgen tot extra bewustwording. Niet al-leen op grond van de invloeden die ik heb gezien, maar omdat er een ze-kere tendens is.

Er is een zekere verzwakking geweest van inwijdingstenden-sen in het afgelopen jaar. Die is meer specifiek gericht geweest op enkelingen. Ik neem aan, dat we dat voortzetten in dit jaar. Daarnaast krijgen we weer een sterkere invloed die heel veel mensen, die potentieel al bepaalde mo-gelijkheden bezitten, activeert. Wat dat precies inhoudt, kun je nooit zeggen. Ik denk b.v. aan mensen, die zich opeens van paranormale gaven bewust worden. Mensen, die plotseling beseffen dat zij filosofisch anders zijn ingesteld dan de wereld en die daarop willen doorgaan.

Ik denk ook dat er heel wat grenzen zullen sneuvelen. Dan bedoel ik heus niet de grenzen tussen staten, want die zijn belangrijk voor belasting heffing e.d.; die blijven dus nog wel even. Ik denk aan grenzen die enige tijd geleden zijn opgericht tussen kerkelijke groeperingen, tussen secten e.d. De neiging tot afgeslotenheid van de gemeenschap lijkt mij in de komende periode aanmerkelijk te verminderen.

Ik heb mijzelf ook de vraag gesteld: wat belooft de toekomst? En dan denk ik niet alleen in de termijn van één jaar op grond van wat we in het afgelopen jaar hebben gezien en dit jaar weer kunnen constateren. Ik kom tot de conclusie, dat er een ommekeer gaande is.

Ik denk b.v. dat mediamedie werk in de komende jaren aanmerkelijk minder belangrijk wordt. Niet omdat het mediumschap op zichzelf minder waardevol is, maar doorgewoond omdat het minder kan beantwoorden aan de behoeften die er ogenblikkelijk zijn.

Er is sprake van een toenemende behoefte aan een persoonlijke benadering, een persoonlijke begeleiding en een persoonlijke bewustwording. Deze kan, volgens mij, alleen ontstaan in een band met b.v. een geleide-geest of een innerlijke verbondenheid met hoge krachten. Ik heb zo het gevoel dat deze dingen gaan overheersen en dat ze waarschijnlijk voor de komende 20 jaar toch vooral op dit terrein de ontwikkeling zullen bepalen. Wat er precies uit de heersende invloeden voor de toekomst te weten is, dat is een beetje moeilijk.

Wij weten dat er op het ogenblik op de zon een paar grote uitbarstingen op komst zijn. Die zullen ook op aarde worden geconstateerd. De gevolgen daarvan zijn stralingssgolven, die dus ook op de aarde invloed hebben en ook invloed kunnen hebben op het aardmagnetische veld en daarnaast natuurlijk ook op de mensen. Of die dingen positief zijn? Ja, dat ligt voor een groot gedeelte aan de mensen zelf.

Als je een dergelijke invloed ondergaat en je kunt een beetje aanvoelen wat het is, dan kun je er altijd nog wel wat mee doen. Al maak je er voorlopig maar een lappendeken van gedachten en daden van. Als het maar harmonisch is, dan is dat best. Maar als je daaraan wordt onderworpen, terwijl je niet weet wat er aan de hand is, dan is dat toch wel of iemand je een klap op je hoofd geeft.

Mag ik eerlijk zijn? Er zijn een hele hoop koppen op aarde die ik het toch wel een beetje gun. Er zijn er ook een hele hoop van wie ik denk: ach lieve mensen, ik hoop dat jullie op het juiste ogenblik een eindje teruggaan, dan komt de klap neer en die bevestigt dingen voor je die je nodig hebt. Jijzelf komt er redelijk zonder pijn van af, hoogstens een beetje schrik. Dat lijkt mij erg belangrijk.

Dat er natuurlijk mensen zijn die, al zouden zij het weten nog niet opzij gaan. Dat is ook een feit. Zij verdienen dan eigenlijk twee klappen. Maar ik vraag mij af, of die er zullen komen. Tot mijn spijt denk ik dat 't bij één ontzettende klap blijft.

Een einde van de wereld is voorlopig nog niet in zicht. Maar dat heb ik al eens meer verteld. Het is alleen maar dat u het weet, want er zullen weer dergelijke geruchten in omloop komen. De enorme atoomoorlog breekt ook dit jaar niet uit. Dat er daarnaast nog het een en ander aan moeilijkheden op komst is, dat weten we allemaal; dat is niets nieuws.

Als ik u vertel dat er gekke dingen zullen gebeuren in Afrika, dan kunt u tegen uzelf zeggen: Dat heb ik altijd al gedacht. Als ik u vertel dat er in Zuid-Amerika een paar gekke dingen gebeuren, dan zegt u: Dat heb ik al in de krant gelezen. De kranten vertellen ook een hoop dingen die niet waar zijn, maar soms krijgen ze wel gelijk. Wat dat betreft lijken ze op ons. Dus dat zijn zaken daar behoef je je niet zoveel van aan te trekken.

Dat er gekke dingen zullen gebeuren in Canada is interessanter, omdat dat een land is waarvan je aanneemt: daar gebeurt eigenlijk niet zoveel. Het gebeurt wel, maar je hoort er weinig over.

Dat het er in de Ver. Staten een beetje gek toegaat, heb ik al gezegd, maar voor u Europeanen maakt het niet zoveel uit, denk ik. Het zal alleen een hele slag zijn voor heel veel mensen die dachten: Amerika is nog altijd de beste en de sterkste staat ter wereld.

Wat de ruimte-oorlog en dergelijke betreft, daar moet u ook voorlopig maar niet aan denken. Degenen die menen dat dat binnenkort werkelijkheid wordt, zien ze nu al vliegen, terwijl ze nog niet eens van de grond zijn. Dus gewoon geen redenen om je druk over te maken.

Wat mij vraagwaardig voorkomt, dat is een aantal politieke geschillen die o.a. binnen de EEG een rol gaan spelen. Daar zijn namelijk latente conflicten enigszins tot uiting gekomen in de laatste tijd die veel dieper zitten. Het is zelfs mogelijk, dat daardoor een uiteenval- len of een splitsing van deze organisaties ten gevolge zal hebben. De aanloop daartoe zou zelfs nog in dit jaar kunnen plaatsvinden.

Wat ik verder vraagwaardig vind, is de wijze waarop men wordt ge- manoeuvreerd binnen bepaalde militaire verbonden. En dan bedoel ik heus niet alleen aan de westelijke kant. Ik krijg het gevoel dat ook hier in de komende tijd de samenhang teloor gaat. De neiging om elkaar te steunen en te helpen wordt langzamerhand vervangen door een gekift over wie nu het recht heeft en wie niet. U weet, als twee honden vech- ten om een been.....Dan kan het misschien solidariteit zijn of de burger- economie, maar iemand loopt natuurlijk met de boten heen, dat is begrij- pelijk. Maar zolang het uw boten niet zijn, waar zult u zich zorgen over maken!

De situatie is dus eigenlijk wel verwarrend. Wij wilden u echter deze eerste reacties niet onthouden omdat u daar nu eenmaal een beetje aan gewend bent en er ook wel een beetje recht op heeft.

Ik wil nu overgaan tot iets anders. Wij hebben namelijk in de laat- ste tijd nogal te maken gehad met allerlei geestelijke entiteiten die zich op lagere niveaus aan het manifesteren zijn.

Als je in Zomerland loopt en je komt Jezus tegen, dan is dat een wonder. Nou, dat is gebeurd. Als je ziet, dat iemand als Mohammed van plan is om eigenlijk zelf op aarde te gaan ingrijpen omdat er bepaalde dingen gebeuren die hij eenvoudig niet meer kan uitstaan, dan vraag je je toch wel af: waar moet dat naartoe?

Zullen hoge entiteiten zich direct op aarde gaan manifesteren of zullen zij ingrijpen. Het is leuk, dat zij zich op het ogenblik intens met uw wereld en ook met bepaalde lagere lichtsfereën gaan bezighouden. Ik krijg altijd weer de indruk dat de hoge comes het onder elkaar wel schikken. Zij weten het ook erg goed, maar dan moeten wij het wel doen. Maar nu krijg ik het gevoel, dat wij het kennelijk niet goed doen en dat zij daarom zelf de hand aan de ploeg gaan slaan. Ik ben benieuwd wat ze klaarspelen. Dit is niet denigrerend bedoeld, maar ik zou dat wel eens willen zien.

Er zijn op het ogenblik van de hogeren niet alleen van die bekende figuren. Er zijn ook veel ouderen bij. Er zijn ingewijden bij van de vroege periode van de Picten. Er zijn profeten bij uit India van meer dan 10.000 jaar geleden. Die entiteiten zijn allemaal op het ogehblik kennelijk aan- stalten aan het maken om iets te gaan doen.

Nu is de moeilijkheid dat je niet naar zo'n entiteit kunt toe stap- pen en zeggen: Ik ben de reporter van de O.D.V. zoudt u mij even kunnen vertellen wat u gaat uitvoeren? Daarom blijft het nog een beetje verbor- gen. Maar als dergelijke krachten op aarde gaan ingrijpen, dan kunnen wij

dat alleen thuisbrengen in de gloed van gouden licht en in die enkele niet als een schicht optredende witte straal. Dan moet ik aannemen, dat er nogal wat geestelijke veranderingen zullen gebeuren. Wat dat precies inhoudt, weet ik niet. Misschien komt er een echte heilige in Rome in plaats van een paus, dat kan ook zijn. Of misschien vinden ze eindelijk de mogelijkheid om een werkelijk genie tot staatsman te maken en dan nog te laten doen wat hij nodig vindt ook. Dat zou denkbaar zijn.

Een gevoel dat ik heb en dat ik niet helemaal kan verklaren, is dat men gaat proberen om dit zich binden en gelijktijdig zich verontschuldigen door afhankelijkheid aan bepaalde regels en boeken ongedaan te maken.

Er zijn zoveel mensen die zeggen: Ik moet dit wel doen, want het staat in de bijbel, het staat in openbaringen die Josef Smith (van de Mormonenkerk) heeft meegebracht, het staat in de Koran of in de lessen van deze of gene leraar. Het godsdienstige fanatisme, het eenzijdige fanatisme, is voor een groot gedeelte het afschuiven van eigen verantwoordelijkheid op hetzij papieren regels hetzij op het vermeende gezag van andere personen. Ik vind dat erg opvallend.

Neem b.v. een rechter in Duitsland die een oordeel spreekt in naam van het volk. Ook als het hele volk het erover eens is dat zo'n oordeel in naam van het volk een aanfluiting is. U wordt hier nog steeds gearresteerd in naam van de koningin. Net of de koningin er belang bij heeft dat u in uw vieze nek wordt gepakt. Dat gaat zo overal.

Er zijn nu eenmaal samenhangende regels gegroeid die kennelijk ongezond zijn geworden. Mensen doen de dingen niet meer omdat ze beseffen dat ze goed of noodzakelijk zijn, maar gewoon omdat er ergens geschreven staat dat het zo hoort. Vroeger was dat ook zo. In mijn tijd had je dames die thee dronken met de pink omhoog. Dat hadden ze uit een boek van Amy Groskamp ten Have gehaald. Dat hoorde er zo bij; dat was elegant. Al deze dingen zijn natuurlijk belachelijk als je het goed bekijkt. Het gaat er niet om dat je het kopje goed vasthoudt, maar dat je de thee naar binnen krijgt zonder je mond te branden en zonder te morsen.

Ik denk, dat dat in vele opzicht politiek, economisch en religieus ook waar is. Dat het er helemaal niet om gaat hoe je de dingen doet, maar om de vraag of je ze goed doet. En dat je dan niet kunt zeggen: Het is verkeerd gegaan, maar je hebt het gedaan zoals het hoort.

Als die hoge oomes in de geest dat klaarspelenik heb geen pet meer, maar anderschapeau! Want wie kan dat eigenlijk nog in deze tijd? Kijk eens naar uzelf. Hangt u ook niet aan allerlei schriftelijke verklaringen? Zoekt u het ook niet, als het niet anders kan, in de bijbel, in het Evangelie of in een of ander filosofisch geschrift? En zegt u dan niet tegen uzelf: Nu ja, als het daar staat, dan kunnen ze mij toch geen verwijten maken als het verkeerd is gegaan.

Als deze hoge krachten bereid zijn om zo dicht bij de mensen te gaan werken en kennelijk van plan zijn om daarin enorme energieën te steken, dan moet het wel hoogst noodzakelijk zijn. Dat zijn nu geen veranderingen die je kunt aflezen uit een uitstraling en uit de verschillende invloeden die op de aarde afkomen. Dat is iets dat staat boven ons bereik. Wij kunnen wel zeggen: Dat zal waarschijnlijk daarmee samenhangen, maar dat is niet duidelijk.

Zou het voor u misschien ook belangrijk zijn om alvast eens te gaan nadenken over de vraag: in hoeverre een mens zijn persoonlijke verantwoordelijkheden mag afschuiven op het gezag, de wet, de bijbel of wat anders? Voor deze tijd zal het erg belangrijk worden, als iedereen zelf zijn verantwoordelijkheid weet te aanvaarden en weet te dragen.

Je zult altijd nog wel problemen hebben. Natuurlijk, wie op aarde is, heeft over het algemeen al een aantal herhalingsoefeningen achter de rug;

dat is je zoveelste incarnatie. Daarvoor behoeft je je niet op de borst te slaan, want hoe meer incarnaties je achter de rug hebt, hoe stommer je kennelijk bent geweest. Dan kun je tegen jezelf zeggen: Ik heb nog wel achtergronden die ergens wringen of fout zijn, maar als ik begin om nu mijn verantwoordelijkheid te aanvaarden, dan is het toch heel waarschijnlijk dat ik juist daardoor ga begrijpen wat mijn verleden voor mij is geweest. Dat zou dan erg belangrijk zijn.

Mensen, die eindelijk zover komen dat ze niet alleen zeggen: Ik ben verantwoordelijk. Het is niemands schuld als ik meedoe aan iets dat fout is. Wat zou het niet een verbetering zijn, als de mensen daardoor ook zouden gaan beseffen: niemand heeft mij iets te vertellen dat zonder mijn wil en zonder mijn volledige innerlijke en verstandelijke bevestiging dwingend voor mij is.

Dit is geen anarchie. Ik predik geen anarchie. Helemaal niet. Ik predik eigenlijk de terugkeer naar het gezonde verstand, naar het gezonde mens-zijn, naar het gezonde maatschappelijke bestaan.

Ik neem aan, dat dat gaat gebeuren. Hoe? Ik weet het niet, maar dat het komt ik zou daarop kunnen gokken met een zekerheid van 99 ten 100. Jammer genoeg zijn er geen bookmakers bij ons bij wie je een inzet kunt plaatsen, anders zou ik dat nog doen ook.

Voor u zou het een blijde tijding moeten zijn. U zult een aantal van uw zekerheden of pseudo-zekerheden moeten verliezen in de komende periode. Dat zal waarschijnlijk niet alleen in dit jaar zijn, maar ook in een aantal jaren daarna. U zult daarvoor in de plaats krijgen een beter begrip van uzelf en een juistere samenwerking tussen wat u uiterlijk bent en probeert te zijn en wat u innerlijk bent.

Ik denk, dat door die ervaringen er bovendien een grotere zelfkennis onvermijdelijk wordt. Dat vind ik ook een enorm winstpunt. Want als u weet hoeveel zelfbedrog wij moeten wegwerken voordat iemand in een lichtende sfeer een beetje kan leven, dan zoudt u zich werkelijk kapot schrikken. Als u tenminste geen geest is, want een geest is al kapot. U moet heel goed begrijpen: een dode leeft. Maar een dode die leeft, kun je niet doden; die kun je alleen terugsturen naar het leven. Dat is dan geestelijk gezien een beperkte dood.

Als u mij vraagt wat ik denk over de fenomenen van deze tijd, dan kan ik u alleen zeggen: Koninginnedag was heel aardig. Prinsjesdag wordt onstuimig. Het pauselijke bezoek zou door vele pauzetekens omgeven moeten zijn. Met andere woorden: heel veel mensen zouden er beter aan doen hun mond even dicht te houden, inclusief bepaalde hoogwaardigheidsbekleders.

Als u zich afvraagt of de zomervacantie goed wordt? Ik denk, dat degenen die de laatste 10 dagen van juni hebben gekozen er wel het best aan toe zijn, want dan zou er wel eens een kleine hittegolf kunnen komen. Augustus is leuker. Je hebt het niet zo warm en je kunt zo nu en dan in de regen afkoelen, ofschoon het natuurlijk zoals overal zo nu en dan donderen is. Maar als je je daarvan geen bliksem aantrekt, dan gaat het je ook goed.

Ach mensen, werkelijk het leven ziet er voor jullie niet zo gek uit. Natuurlijk, de wereld zal je niet geven wat je wilt hebben in de komende tijd. U moet niet denken dat er alleen maar mooie dingen gebeuren. Er zullen ook een hoop ellendige dingen gebeuren. U moet zich wel realiseren:

De mensheid is op het ogenblik slag na slag wijzer aan het worden. Dat kan haast niet anders. Als de mensen wijzer worden, dan laten ze zich waarschijnlijk minder bedotten. Als zij zich minder laten bedotten, dan is er minder behoefte aan een dotje om de menigte zoet te houden. En dat

betekent weer dat eindelijk eens de waarheid kan worden gezegd en kan worden beseft.

Ik heb maar een voorlopige interpretatie gegeven van de verschijnselen op de Wesak-bijeenkomst. U kunt dat begrijpen. Als de geestelijke geleerde koppen er 3 maanden over doen om er achter te komen wat het allemaal betekent, dan moet je al blij zijn dat ze klaar zijn met hun analyse voordat ze de volgende keer weer plaatsheeft. In het ambtelijke bestaan misschien. Ambtenaren gaan ook over. Sommigen worden zelfs zalig. Maar er zijn ook heel veel mensen die het zalig vinden dat ze weggaan. Ik heb niets tegen ambtenaren. Nooit tegen de mens maar wel tegen de instelling en de daaruit voortvloeiende mentaliteit.

Ik heb u een klein beeld willen geven van toekomstige ontwikkelingen, stromingen en krachten. Voor verdere informatie moet u wachten tot de officiële mededelingen loskomen.

-:-

W E S A K.

Wanneer gedachten uitgaan en als een enorme lens de krachten van de kosmos op velerlei aard in brandpunt brengen, dan is er op het altaar van de mensheid een ogenblik een manifestatie van alle krachten die heersen. Dan zoeken wij diep in onszelf naar betekenissen en begrijpen ze soms niet. Dan beleven wij een toekomst en zien of niet wat haar werkelijke gestalte is.

Bijna dromend putten wij uit de krachten die naar ons toestromen. Vergetend wie en waar wij zijn, drijven wij een ogenblik op een warreling van kleur. Dan worden wij ons ervan bewust: wat wij zijn is maar een deel van een geheel. Onze wereld is maar een nietig en klein deel in een oneindig spel van krachten, ontwikkelingen en mogelijkheden.

Dan zijn wij dankbaar dat ergens uit die stralenbundel zich een besef openbaart verdergaand dan wij kunnen omvamen, dieper doordringend dan wij zelf kunnen penetreren. Een kracht, die ons als een Christus misschien de verbondenheid duidelijk maakt. Een kracht, die ons als een Boeddha de weg toont naar een werkelijk zijn waarin de daad verzonken is in de volmaaktheid van het zijn.

En dan in stilte beleven wij de belangrijkheid van het zijn, de onbelangrijkheid van de eenling en gelijktijdig het ontwaken van het werkelijke ik als deel van het onbegrepen geheel der schepping.

Dat betekent voor mij Wesak.

-:-

DE PAUS.

Wat is de Paus? Een Paus die eens minister was, al beet hij als minister snel in het gras. Of een man die graag zingt, ook wel goed acteert en als hoogheiligheid de mensheid dan beleert hoe zij moet zijn zoals hijzelf dat ziet.

Is dat de Paus die u bedoelt? Of is hij het soms niet?

Maar kan er een kracht op aarde zijn die in zijn wijsheid en besef waarlijk een God vertegenwoordigt en toch geen wonder doet en toch geen zier beseft en zich in alle nederigheid op zijn balkon verheft? En spreekt, al roept men Papa dan en niet meer Duce, Duce!

Neen, ondanks het heilige snoetje zeg ik: Voor mij bestaat geen Paus, Voor mij bestaat een werkelijkheid. Dat is een hoge, lichtende kracht die allen voortgeleid die ook aanvaarden dat zij is en met die kracht ook gaan.

Voor mij is het voorwaar ook geen gemis, als hoogwaardigheidsbekleders niet meer tussen de mens en het licht van Schepper blijven staan.

's Werelds glorie en 's werelds macht ze worden uitgedrukt in plechtigheden. Maar wil men verder in de waarheid treden, dan zijn die reizen toch mislukt.

De Paus knielt neer wanneer hij aankomt en kust de grond. Het zou beter zijn, als hij het na het afscheid deed en zo de menigte de boodschap zond: Ik heb het mijne wel gedaan, maar God vergeve mij, ik deed wat ik aan mijn rang ben verplicht.

En vindt u soms het werkelijke licht, vergeef mij. Nu sta ik op, want ik moet verder gaan.

-:-

De mensheid moet aan de middeleeuwen ontgroeien. Dat kan ze nooit doen, als ze in emotionele eerbied zich verenigt volgens de symbolen van een tijd die voorbij is.

:--:--:

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

LES VIII.

DE INNERLIJKE EN UITERLIJKE VERNIEUWING.

Elke mens maakt innerlijk bepaalde processen door. Als je kijkt naar de manier waarop de mensen reageren, dan kun je dat er vaak reeds uit aflezen. Mensen van deze dagen denken heel anders en voelen ook heel anders dan de mensen uit zeg 1920. Het is duidelijk, er is innerlijk iets aan het veranderen. Gelijktijdig echter verandert de wereld aan de buitenkant.

Aan de buitenkant zien we de neiging tot een bijna paternalistische structuur. Het gezin is niet meer zo belangrijk, want je hebt vaders Staat. Je kunt wel niet op hem rekenen en hij vraagt veel, maar je vertrouwt toch op hem.

Er zijn steeds nieuwe processen op gang gekomen. Denk eens aan de moderne electronica waardoor je eigenlijk het idee krijgt: alles kan wel automatisch. Dingen, die de mens eens zelf moest doen - mentaal of met de hand - worden grotendeels door automaten verricht. Iedereen begint zich zo langzamerhand een beeld te maken van een wereld waarin je heel weinig werkt, je heel veel verdient en waarin je ook nog heel veel lol kan trappen. Het is duidelijk, dat deze beelden zoals ik ze nu geef, een soort momentopnamen zijn.

Maar als je anders voelt en anders denkt (die twee gaan meestal samen), dan zal je visie op de wereld eveneens veranderen. Nu kun je dat negativistisch doen. Je kunt zeggen: Ik voor mijzelf voel: dit is goed en dat is goed. Dan moet de wereld zich aanpassen; de wereld deugt niet. Je kunt ook zeggen: Ik erken dat vele dingen die er in de wereld bestaan niet juist zijn, maar laat mij dan eerst proberen om van die wereld het beste te maken. De tweede benadering is de meest logische en zal zeker in een tijd waarin het opportunisme bij heel veel mensen toch tamelijk sterk is ontwikkeld een heel grote rol spelen.

Als ik denk aan de innerlijke ontwikkelingen van de laatste 25 jaar, dan zie ik daarin een enorme pressie waardoor b.v. het staatsgezag in feite wordt uitgehold of ondermijnd. De gevolgen daarvan zien wij in de moderne samenleving voortdurend. Er zijn steeds meer mensen die bepaalde regels van de staat gewoon aan hun laars lappen. De mensen zoeken naar een nieuwe vorm van samenleving. Zij zoeken die voorlopig nog in het isolement; in het behoren bij een speciale groep.

We kunnen dat zien bij de vele religieuze en pseudo-religieuze bewegingen. Maar aan de andere kant kun je dat evengoed zien bij de vakbondsstructuren of wat dat betreft bij de ambtelijke structuren. Ook hier spreekt niet meer zozeer de logica. Hier is geen duidelijk overzien van de feiten en mogelijkheden. Er is een je vastklampen aan beginselen. Die beginsel-

vastheid heeft dan het voordeel dat je je verbonden voelt met alle anderen die ook beginselvast zijn.

De groepjes die dan ontstaan lopen uiteen van de streetgang tot de Loges, de bijzondere conferentiegroepen etc. Waarom? Omdat men niet in staat is - op dit moment althans - om zijn innerlijke wereld te duiden in termen van de wereld waarin men leeft. Men trekt zich uit die wereld terug en begint in een schijnwereld te leven.

Wij kunnen dat constateren bij bepaalde regeringskringen. Hun visie op datgene wat de mensen werkelijk van hen verlangen en verwachten is over het algemeen maar beperkt juist; gemiddeld minder dan 50 %. Wij kunnen het zien bij zakenmensen die bij hun belangenafwegingen uitgaan van wat zij dan noemen: het zorgen voor werkgelegenheid, kapitaalvergroting, investeringsdiepte. Zij vergeten helemaal dat een wereld waarop geen leven mogelijk is al die investeringen als vanzelf onrendabel maakt.

Werkgelegenheid is in dat geval maar van weinig belang meer. Je kunt moeilijk zeggen: Ik heb nog een aantal werkplaatsen over, als de hele wereld op apegapen ligt. Maar in hun visie doen zij het juist. Ze zijn heilig overtuigd van de juistheid van hun eigen methodieken, hun eigen denkwijze, omdat zij hun innerlijke wereld niet in overeenstemming kunnen brengen met de feitelijke wereld.

Als wij een vernieuwing zien, een ontwikkeling van de mensheid en die is aan de gang, dan zullen wij natuurlijk geconfronteerd worden met de discrepantie tussen de denkwereld van de mensen, de emotionele wereld, en daarnaast de feitelijke wereld waarmee ze moeten afrekenen. Ik zie het verloop daarvan ongeveer als volgt:

Naarmate je meer behoefte krijgt aan geborgenheid of zekerheid en gelijktijdig niet meer kunt terugvallen op de toch zeer kleinschalige verhoudingen van eens, zul je een anonimiteit nastreven waardoor de persoonlijkheid alleen wordt gekenmerkt door beginselen en beginselvastheid. Hierdoor treden steeds toenemende conflicten op. Conflicten tussen groepen van mensen in één staat, maar net zo goed ook steeds grotere conflicten tussen de staten onderling. Steeds grotere afwijkingen van de gerichtheid van politieke en economische belangen. Hierdoor kunnen noodsituaties niet uitblijven.

In een noodsituatie echter kun je als groep je niet meer redden alleen maar door je verheven te gevoelen boven of je af te zetten tegen de anderen. Dan moet je wat doen. En dan is het enige dat je kunt doen grijpen naar datgene wat in je leeft en naar het geloof dat in je bestaat en dat proberen om te zetten in feiten.

Als ik denk aan mensen als Thatcher, Lubbers, er zijn nog anderen, dan kunnen we zeggen: Zij staan wel heel ver af van de gemeenschap. Op zichzelf zijn ze waarschijnlijk uitstekende mensen. Zij zullen theoretisch gezien ongetwijfeld gelijk hebben, maar datgene wat ze proberen te bereiken is eigenlijk niet, zoals ze zelf zouden zeggen, haalbaar. Zij zullen dus op een gegeven ogenblik in een conflictsituatie komen te verkeren.

Ik denk, dat als u morgen u zoudt bezighouden met de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen in Engeland, u een aanmerkelijke verschuiving zult zien waardoor het stemmenaantal voor de oppositie met ongeveer 30 tot 40 % toeneemt. Dit ten koste van de toch nog heersende conservatieven. Dat is alleen maar een aanduiding.

Politieke macht kun je alleen uitoefenen, indien je beschikt over een al dan niet politieke meerderheid. Dus, wat zal Mevr. Thatcher doen? Zij zal proberen, ongeacht haar wel zeer eenzijdige manier van denken en benaderen, een compromis te sluiten; ergens mensen terug te winnen. Dat kan ze niet met woorden. Dat kan ze alleen doen, als er een feitelijke verandering optreedt. Het resultaat zal zijn, dat men dus feitelijke veranderingen gaat forceren op een manier die bijna ongezond is.

Iets dergelijks kunnen wij in Nederland verwachten van het Kabinet Lubbers, maar veel gematigder en natuurlijk met veel meer gesprekstof. Maar waarschijnlijk pas in een volgende periode, als ze tenminste aan de macht blijven.

Dat houdt in dat er een verschuiving gaat plaatsvinden. Een verschuiving van het denken van de 'ivoren toren' (de theoretische onfeilbaarheid) naar de feitelijke verandering, de feitelijke manipulatie van milieu en volk. Dan zullen andere groepen ook daarop moeten reageren. Dat kunnen ze dan niet meer doen met alleen leuzen, met demonstraties en stakingen. Dan zullen ze ook feitelijk iets moeten bewijzen.

Een vakbond die beweert, dat bij een kortere werktijd en meer mensen aangesteld in een bedrijf, dat bedrijf winstgeven kan functioneren, die zal het dan eens moeten bewijzen door zelf een bedrijf op die manier te leiden waarvan ze zeggen dat dat mogelijk is. Maar dan zullen bepaalde visies toch een tikje moeten worden herzien. Dat is moeilijk, want het kan leden kosten. Maar ze zullen moeten veranderen.

Die veranderingen spelen zich op het ogenblik nog steeds niet openlijk af. De andere benadering, de andere visie en ook de andere gevoelens worden angstvallig verborgen. Anders, zo meent men, gaat er invloed, macht, mogelijkheid of afzet teloor. Maar als het meer naar buiten komt, dan ontstaat er iets dat wij misschien openheid kunnen noemen, ofschoon werkelijke openheid ondenkbaar is zolang er een gekozen of een zichzelf aanstellend bestuurslichaam bestaat. Dat kan namelijk niet volledig open zijn, omdat het daardoor in alle besluitvorming zal worden gehinderd.

Dan gaan die mensen dus eigenlijk andere groepen, die tot op dit ogenblik diep in het verborgene bezig zijn geweest met, mijnentwege, meditatie, magie etc. eveneens forceren. Het gaat er niet alleen meer om: wat geloof je, maar wat maak je waar?

Zij zullen tegen een priester, die zich opstelt op een punt van onfeilbaarheid, zeggen: Wij willen u graag geloven, maar u heeft het zo over alle wonderen die zijn gedaan, doe er zelf even een. Dan kunt u tenminste bewijzen dat u gelijk heeft. Dat zal heel wat mensen in moeilijkheden brengen.

Het brengt ook heel veel opzien met zich mee. Maar de gewone mens gaat steeds meer voelen: wat in mij leeft, wat ik voel, mijn beeld van de wereld moet aan de praktijk worden getoetst. Ik moet niet proberen de werkelijkheid te vernielen, dus niet het anarchistische principe van sla alles maar kapot dan kan er een betere wereld ontstaan, maar echt van: wat ben ik, wat kan ik, wat leeft er in mij en hoe kan ik dit kenbaar maken? Dan komt daar misschien heel veel bij te pas dat een beetje onzinnig lijkt.

Wij zullen heel wat shows te zien krijgen die voor degenen die het zich herinneren doen denken aan de z.g. magische dingen: een demonstratie van Jasper Grootveld, de eerste hippie-bestrijder van het roken.

Als je echter je innerlijke wereld voortdurend probeert te toetsen aan de wereld buiten je, dan zullen je gevoelens een belangrijkere betekenis krijgen. Want ze zijn onmiddellijk gekoppeld nu niet alleen meer aan denkbeelden maar aan effecten in de wereld buiten je.

Aan de ene kant zullen de mensen meer afstandelijk worden. Ze zullen niet meer zo ontzettend snel opgaan in allerlei zaken die eigenlijk van weinig of geen belang zijn. Ik kan mij van een toekomst-mens b.v. niet voorstellen dat hij thuisblijft omdat Peyton Place op de buis is. Ik spreek alweer uit het verleden. Maar hij zal in die afstandelijkheid ook veel scherper observeren. Hij zal daardoor worden geconfronteerd niet alleen met de wereld en de fouten van die wereld, want dat bestaat al zolang er mensen zijn, maar met zijn eigen fouten in de wereld. En daar begint dan een vernieuwing die heel erg belangrijk is.

Op het ogenblik, dat je wel wordt genoopt jezelf te beoordelen aan de hand van je betekenis in de wereld en je je niet meer kunt los verklaren van de feiten of van een deel van de feiten, moet je wel gaan leven niet alleen voor jezelf maar voor de wereld, want anders verlies je jezelf en je ik-beeld.

Je hebt dan ook geen mogelijkheid meer om geestelijk weg te vluchten naar andere werelden. Want alles wat je bent, alles wat je in die wereld betekent, bepaalt mede je gevoelsleven, maar daarmee ook je geestelijke ervaring. En dat impliceert, dat men langzaam maar zeker groeit naar een groter wereldbesef met gelijktijdig een losser worden van de groepsgebondenheden die de onzekerheid in de huidige tijd in de wereld heeft doen ontstaan.

Zoek je dat verder uit, dan is het redelijk om aan te nemen dat de golf van paranormale beïnvloedingen die sedert 1963 heeft plaatsgevonden eveneens een andere en grotere betekenis gaat krijgen. De mens wordt geconfronteerd met het paranormale. Waar het paranormale bestaat, veranderen belangrijkheden. Zo goed als het mogelijkheidsbegrip verandert. Er is niet alleen meer een ander sociaal functioneren, er is een ander persoonlijk functioneren.

Ik mag hier even teruggrijpen naar de historie. Het is opvallend, dat in een tijd waarin 9/10 van de bevolking analfaabeet was, kleine gemeenschappen vaak niets anders kenden dan de gewone omgeving er ontzettend veel wonderen zijn voorgekomen. Dat geldt zowel voor de christelijke aera als voor de voor-christelijke. Kennelijk speelde hier geloof een veel grotere rol dan tegenwoordig voorstelbaar is. Maar geloof in een absolute aanvaarding blijkt in de moderne wereld niet mogelijk. Een geloof, dat echter ontstaat aan de hand van eigen ervaringen, lijkt mij daarentegen onvermijdelijk.

Gesteld, dat op dit moment ongeveer 85 % van de mensen enigerlei paranormale begaafdheid bezit, gesteld verder dat de ontwikkeling ervan voor tenminste 10 % bijna onvermijdelijk wordt in de komende tijd, dan moeten wij aannemen dat steeds meer mensen een geloof vinden dat niet meer berust op een eenvoudig aannemen van krachten zonder meer, maar dat is gebaseerd op ervaringen die men heeft plus mogelijkheden die men in zichzelf steeds verdergaand ontdekt.

En dan wordt het erg interessant. Want de telepaat en de empaat voelen aan wat er gaande is of ze lezen het af. Vele schermen, die op het ogenblik door mooie woorden worden opgetrokken, storten ineen. De telekineet kan dingen bereiken die technisch gezien heel moeilijk haalbaar zijn. Hij kan b.v., ik noem maar een heel eenvoudig voorbeeld, als de gloeilamp kapot is, de gloeidraad mentaal beetpakken, die weer tegen de pool zetten zodat ze zichzelf vastlast op het moment dat daar stroom op komt te staan. Niet dat de fabrikanten van gloeilampen daar erg tevreden over zullen zijn, neem ik aan. Dit is echter een van de simpele mogelijkheden. Dat kun je uitbreiden tot het bijstellen van allerlei ontoegankelijke apparatuur bij vliegtuigen, raketten en wat dies meer zij.

Weer anderen hebben de mogelijkheid om temperatuurveranderingen te veroorzaken. Daarmee kunnen ze ook allerlei dingen doen. En het mooie, deze dingen zijn althans voorlopig niet zonder meer meetbaar en constateerbaar. Ze zijn daardoor ook niet reguleerbaar. En dat betekent, dat deze ontwikkeling zich enige tijd zeker ongeremd zal voortzetten.

Die mensen leven in een wereld die er heel anders uitziet in hun ogen dan in de uwe. Voor hen zijn levende krachten overal om hen heen. Voor hen zijn er overal krachtbronnen te vinden die zij kunnen gebruiken.

om bepaalde dingen te bewerkstelligen. Voor hen zijn gedachten ervaringen geworden. En als zodanig is de gedachtenwereld voor hen net zo belangrijk of misschien nog belangrijker dan alle verbale geweld dat u zich op het ogenblik kunt voorstellen.

Zij zullen ook gevoeliger zijn voor ritmen. En dan denk ik heus niet alleen aan de ritmen van de zon, de maan, de planeten. Elk kosmisch ritme, geestelijk of anderszins, wordt aanvoeld. Door het aanvoelen wordt het aangepast. Deze mensen ontplooiën dus een mate van perfect functioneren door een bijna vooruitlopen op wisselingen van omstandigheden, want zij reageren reeds als ze voor een ander nog niet kenbaar zijn. Dit impliceert, dat er verschuivingen plaatsvinden.

Het is op het ogenblik al zo, dat men in bepaalde bedrijven mensen aanhoudt niet van wege hun bekwaamheid, maar van wege het feit dat ze altijd geluk hebben. Maar geluk is niet iets dat je naar je kunt toehalen, zoals u weet.

Ik denk, dat alle mensen die steeds juist reageren als vanzelf in de hiërarchie, die nog steeds zal bestaan in de mensheid, gaan stijgen. Hun bewustzijn echter, is emotioneel en geestelijk verbonden met een veel groter deel van de hen omringende wereld dan nu denkbaar is voor alle belangrijke functionarissen. Zij reageren daardoor niet meer volgens regels of veronderstellingen, maar op grond van een voortdurende constatering van datgene wat er in een ander leeft. Dit houdt in, dat er langzamerhand een versmelting mogelijk zal worden tussen bestuursorganen van welke aard dan ook en de mensen die tot op dit moment onwillig te besturen zijn, maar die dan ook een functionerend deel worden van een geheel. De samenhangen die zo ontstaan, zijn in hun implicaties voor mij op dit moment nog niet eens volledig te overzien.

Wij hebben al heel vaak gesproken over de paranormale gevoeligheid waardoor chirurgen de juiste ingreep doen, ongeacht de mogelijk verschillende uitleggingen van de geconstateerde symptomen. Wij hebben het gehad over mensen die onwillekeurig precies de juiste reactie vertonen. Maar dat zijn enkelingen. Maar hoe wordt dat, als een groot aantal mensen in een gemeente als Den Haag (een paar honderdduizend mensen) op eenzelfde manier gaan reageren? Dan moet er wel een wereld ontstaan waarin allerlei emotionele en geestelijke waarden de overhand krijgen.

De vernieuwing impliceert een andere vorm van geloven maar ook van beleven. Het geloven vloeit voort uit het voortdurend constateerbare. De verklaring daarvan kan nog steeds verschillend zijn, maar de belevingselementen blijven hetzelfde. Dat houdt in, dat men elkaar kan begrijpen, ongeacht verschillende verklaringen. Het houdt in, dat de beleving van werkelijke waarden - of ze geestelijk zijn of misschien dichterbij de materie liggen - voor alle mensen even goed mogelijk wordt. Dat er niet meer zal worden gestreden over de duiding, maar dat er alleen nog maar wordt gedacht aan het geconstateerde, het beleefde.

Ik wil niet zeggen dat daardoor een broederschap wordt gevormd waarin geen ruzie meer denkbaar is. Integendeel, in families wordt vaak tussen broers heel hard gevochten. Zij haten elkaar meestal totdat ze ontdekken, soms als het te laat is, dat ze elkaar eigenlijk toch nooit hebben willen missen.

Er ontstaat een eenheid waardoor alle geestelijke indrukken en invloeden veel dichterbij de wereld komen. Maar ook een eenheid waardoor bijna automatisch iedereen met de juiste bekwaamheid of de juiste mogelijkheid op de juiste plaats wordt gebracht. Naarmate de noodsituatie sterker zal toenemen, zal dit goed reageren ook intenser worden. Laat mij het heel eenvoudig zeggen:

Er is ergens een ongeluk gebeurd. Normalerweise wordt dat overgelaten aan de mensen die het weten en aan de nieuwsgierigen die nergens van weten, maar die het altijd erg leuk vinden omdat het op de televisie zo mooi overkomt. Nu is er een automobilist, misschien in een andere richting op weg, die juist de krik bij zich heeft welke nodig is om het portier te forceren. Hij maakt rechtsomkeer; hij voelt zich gedreven. Ergens anders is er iemand, die misschien een persluchtmasker heeft, want hij wilde een oefening in duiken doen. Die perslucht kan nodig zijn, dus maakt hij rechtsomkeer. Hij komt aansnellen op de plaats van het ongeluk, want hij heeft iets dat daar nodig is.

Dat wil zeggen, dat het niet meer gaat om bevoegdheden, maar doodeenvoudig: heb je de mogelijkheden die op dit moment nodig zijn. Dan zal blijken, dat een zeer ernstig verkeersongeluk veel sneller kan worden behandeld, als iedereen die maar iets kan bijdragen daar onmiddellijk naartoe gaat en de anderen wegblijven dan nu denkbaar is met alle nog zo goed uitgeruste instanties en waarschuwingdiensten. Dit is een zeer stoffelijk voorbeeld.

Ook geestelijk bestaat dat. Ik heb u reeds gesproken over empathen. Een mens is werkelijk wanhopig. Een empaat voelt dat aan. Hij straalt de behoefte aan hulp uit. Een ander probeert dat af te lezen. Hij is licht telepatisch. Hij ontdekt ergens de oorzaak van het probleem. Daardoor kan hij weer iemand bereiken of beïnvloeden die in staat is de impasse te doorbreken waaruit die emotionele wanhoop is voortgekomen; al is het maar een kleine uitweg tonen.

Er is een ander die wel de mogelijkheid heeft om zo iemand te helpen, al neemt hij maar de telefoon op. Hij zegt: Jongens, dat en dat kunnen wij doen.

En als het zuiver geestelijk is: Een mens gaat over. Op dat ogenblik is de geest tegenwoordig. Er zijn de afhaaldiensten. U weet wel hoe dat gaat. Wij hebben daar vaak genoeg over gesproken.

Stel u nu voor: een mens gaat over en degenen, die erbij betrokken zijn op welke manier dan ook, voelen het aan. Hun gedachten en hun krachten gaan uit naar die persoon. Niet om hem terug te houden, niet om hem vooruit te duwen, maar gewoon om hem die energie (kracht) te geven die hem op dat ogenblik in staat stelt om juist te functioneren. Dan kan die geest hem veel gemakkelijker bereiken en helpen, als het nodig is.

Er zijn ook mensen die kunnen uittreden en die ook aanwezig zijn. En omdat ze de omstandigheden iets gemakkelijker en beter kunnen aanvoelen dan geesten die al een tijdje geleden zijn overgegaan, kunnen zij de juiste benadering aangeven waardoor zo iemand kan worden geholpen.

Het is niet een kwestie van vrede op aarde. Trouwens als er vrede op aarde is, dan kan ik onze vriend Henri citeren die zei: Die komt eerst, wanneer van de laatste twee mensen de een de ander ter aarde heeft besteld.

Er komt begrip op aarde. En dan kunnen de belangen nog steeds tegengesteld zijn, maar het mens-zijn krijgt de overhand. Met het mens-zijn worden alle inhoudelijke zaken (de geest, de werkingen, de mogelijkheden van de geest, zelfs de incarnatiewerkingen voor zover die benaderbaar worden) allemaal bruikbaar. Ze domineren de eigenbelangensituatie die op het ogenblik nog zo ontstellend sterk aanwezig is.

Ik durf heus niet beweren dat, wanneer het zover is er nooit meer vechtpartijen zullen zijn op het voetbalveld en dat er nooit meer iemand bezopen langs de straat loopt te dweilen. Dat zijn dingen die blijven gewoon voorkomen. Maar ze gaan niet meer in de richting van excessen. Er is begrip voor de wisselwerking die ontstaat. Als je iets doet, dan weet je ook hoe ver je kunt gaan. Dat is erg belangrijk.

Hoe dat de maatschappij zal veranderen, ik heb het al gezegd, is op dit ogenblik zeker niet met enig detail weer te geven. Je kunt alleen zeggen: Ik denk, dat grenzen voor een groot gedeelte zullen verdwijnen. Ik denk, dat parlementen en dergelijke heel anders gaan functioneren en daardoor ook veel gemakkelijker met andere soortgelijke bestuurs- lichamen tot reële overeenkomsten zullen komen.

Ik durf niet zeggen, dat het geld verdwijnt of dat er geen giro- omlopen meer zullen zijn. Maar ik kan u wel zeggen, dat de belangrijkheid van geld zal terugvallen, al is het maar omdat er geen vaste waarde- ringsmogelijkheid meer bestaat voor prestaties. Een prestatie wordt niet meer bepaald door het zuiver materiële element alleen maar ook nog door de werkelijke hetzij sociale, hetzij emotionele, hetzij geestelijke betekenis die ze heeft. En dan ontstaat er toch een wereld die heel anders is.

Ik denk ook, dat het een wereld is waarin heel veel dingen, die nu onafwendbaar lijken eenvoudig niet meer voorkomen. Dan krijgen we te maken met een mensheid die nog steeds nieuwsgierig is, in zekere mate be- lust op avonturen om niet te zeggen soms zeer ziekelijk, maar dan zal het naar buiten toe gericht zijn.

Deze eigenschappen worden vertaald in het nemen van proeven, mijnent- wege in het maken van ruimtereizen. Men zal niet meer proberen te spre- ken over de mannetjes in de vliegende schotels die komen om de mensen tegen zichzelf te beschermen, want men weet dat dat gewoon niet denkbaar is. Men zal zich misschien eerder bewust worden van het feit, dat er wel degelijk leven is in de ruimte. Men zal niet meer dingen verwerpen of aanvaarden, omdat het past bij het denken, het geloven van alleen één groep. Het zal altijd mede worden bepaald door de betekenis, die het heeft in het geheel, de beantwoording daarvan die uit het geheel kan ontstaan.

Ik kan mij voorstellen, dat er mensen zijn die zeggen: Wordt het dan geen mierenstaat? Ik denk het niet. Mensen blijven immers een groot ge- deelte van hun eigenschappen behouden, ook als hun gevoeligheid voor het geheel aanmerkelijk toeneemt.

Mieren hebben hun eigen gedragspatronen die door een soort telepa- tisch gedrag wordt bepaald. Je zou kunnen zeggen: Een mierenvolk heeft een groeps eenheid die alle leden van het volk zo doet functioneren als dat binnen het geheel wenselijk is. Dat kan ik voor de mensheid niet zien, omdat elke mens een andere bijdrage geeft. Er is geen sprake van het nor- mieren van de mensen; een indeling met een koningin, een stelletje darren daaromheen en dan de werksters en de krijgers.

Op het ogenblik staat u veel dichterbij een dergelijke structuur dan u later zult staan. Want in deze dagen zijn deze groepen inderdaad als afzonderlijke stammen al voortdurend actief. Maar als de functies gaan overvloeien, als de werker een krijger wordt of de krijger een werker als het nodig is, als de denker tot handwerksman kan worden, maar de hand- werksman ook tot denken op het moment dat dat opportuun is, dan krijgen we een zodanige verwisselbaarheid dat we niet meer kunnen spreken over een mierenstaat. Het algemene belang zal ongetwijfeld domineren, maar elke mens zal toch proberen in dat geheel zichzelf te zijn zo goed hij kan. Dat lijkt mij een veelbelovende zaak.

Ik wil besluiten met hieraan nog enkele mogelijke geestelijke ontwik- kelingen te verbinden:

Vele mensen hebben op dit moment al hun dromen of visioenen, hun be- levenissen die ze niet helemaal kunnen verklaren en in 9 van de 10 geval- len niet helemaal kunnen begrijpen. Deze mensen beginnen langzaam maar ze- ker, of ze het beseffen of niet, hun geest iets vrijer te maken van de be- perkingen van de materie. Maar als de geesten van de mensen op aarde vrijer komen van de materie, dan liggen ze veel dichterbij ons. Dan is het gemak-

makkelijker mogelijk om geestelijke contacten op te nemen. Voor henzelf zal het veel gemakkelijker zijn om na een eventuele overgang op te gaan in de geestelijke wereld zonder enig conflict, zonder waantoestanden zoals die maar al te vaak voorkomen.

Wij genieten in de sferen wat wij noemen leringen van hoge krachten. Dat is in feite in harmonie komen met iemand, die een groter bewustzijn heeft dan jezelf hebt waardoor het je mogelijk wordt de inhoud van je beseffen anders te groeperen; het is dus een hergroepering.

Een geest die vrij is, ook als hij nog in de stof gebonden leeft, kan ook aan dergelijke leringen deelnemen. Vanuit geestelijk stand ^{punt} zou je een aanmerkelijke hergroepering van alle bewustzijns- en besefselementen moeten verwachten zoals die in de sferen voorkomt. Het betekent, dat de evolutie van sfeer naar sfeer, zoals die in de geest bestaat, voor een deel reeds stoffelijk kan worden bereikt en afgelegd. Dan zullen vele functies die vanuit de geest op aarde moeten worden vervuld in toemendematig ook kunnen worden overgenomen door mensen wier geest eindelijk zo vrij is gekomen van de materiële situatie dat zij in staat zijn om juist op aarde te werken met besef van menselijke zaken, maar met de kracht van de geestelijk bewuste en met een inzicht dat alleen kan worden verworven vanuit een niet-stoffelijke wereld.

Ik voorzie geestelijk toenemende harmonieën die steeds grotere aantallen entiteiten gaan omvatten. En dan niet groepen die zich afzetten tegen anderen, maar vormen van harmonie die in zich een steeds hechter eenheid vormen en daarnaast een aanvaarding kennen van die eenheden waarin zij met hun besef nog niet kunnen doordringen.

Het is denkbaar dat binnen duizend jaar veel van het werk, dat de geest op het ogenblik doet, absoluut zinloos is geworden, omdat het gedaan zal worden door mensen die in de stof leven.

Evenzeer is het denkbaar dat een groot gedeelte van onze energieën, die nu nog naar de aarde gericht zijn, dan zullen worden gebruikt om een steeds lichtender en groter bewustzijn te verwerven in de sferen.

Ik durf niet spreken over een Duizendjarig rijk. Die hebben namelijk de ellendige gewoonte om maar heel kort te duren en onder enorm veel ellende te gronde te gaan. Maar ik durf denken aan iets dat daar toch een beetje nabij komt: een Koninkrijk Gods op aarde. Niet om God, maar om de eenheid waardoor kosmisch besef kan domineren, zelfs in de menselijke samenleving. Dat betekent, dat dit besef zich zal uitbreiden tot daarmee alle leven in is besloten en misschien zelfs meer; ook delen van de z.g. dode materie.

Waar die eenheid ontstaat daar zal de evolutie op aarde kunnen worden versneld. Daar zal het geestelijke werken op aarde zozeer worden versmolten met het werken in de werelden van de geest dat de grenzen tussen geest en stof juist daardoor worden gereduceerd tot bijna nil. En dan zie ik de vernieuwing en de verandering uitlopen op een terugkeer, maar nu bewust, naar toestanden die eens hebben bestaan toen de eerste zielen hun eerste lichaam zochten en verkregen.

x Wanneer was er het eerste leven op aarde?

- Dat kunt u zetten op ongeveer 40 miljoen jaren. U moet niet zoeken of daarin herinneringen zijn vastgelegd. Ze bestaan misschien alleen nog maar genetisch hier of daar. 40 miljoen jaar geleden waren de lichamen grotendeels plantaardig, deels dierlijk. Als u denkt aan menselijke lichamen (dat is nog niet homo sapiens), dan kunt u voor het eerste teruggaan tot ongeveer 25 miljoen jaar. Dat is heel wat langer dan de geleerden aannemen.

x Hoe lang duurt de toekomstige splitsing van de mens; de mensen die

achterblijven en mensen die andere eigenschappen krijgen?

- Ik denk niet dat er een splitsing kan zijn, ook nu niet. Ik denk, dat achterblijven en vooruit gaan op het ogenblik wordt bepaald, zoals ook de begrippen 'derde wereld en eerste- en tweederangs staten e.d., door maatstaven die op zichzelf niet reëel zijn omdat ze alleen stoffelijke zaken en geen andere meer geestelijke en bewustzijnswaarden in aanmerking nemen.
- x Wil dat zeggen dat agressie e.d. komen te vervallen?
- Agressie zal nimmer geheel komen te vervallen. Daarvoor is het te zeer een eigenschap van het menselijke ras. Maar de agressie zal niet meer tomeloos en zinloos gericht zijn. De agressie zal worden gebruikt om reële en bewust erkende waarden mede op grond van een gemeenschappelijk aanvoelen en eventueel geestelijk erkennen te corrigeren. De agressie wordt eerder de avonturen- en dadendrang die nodig zijn dan de behoefte om te vernietigen of te onderwerpen.

--:-

O N D E R W I J S .

Als ik meet met mijn eigen begrippen en maatstaven, is het onderwijs in de laatste tijd enorm gevallen. Om u een beeld te geven: Het kwam onder mijn aandacht, dat zeer veel onderwijzend personeel beschikt over onvoldoende taalbeheersing, beschikt over onvoldoende ervaring in hoofdrekenen en daarvoor in de plaats bijzonder bekwaam is in vakken als vrije expressie.

Het is duidelijk, dat wij het onderwijs moeten stellen in een bepaalde relatie tot de gemeenschap en tot het gezin. Dit impliceert, dat een school de kinderen die kennis geeft die zij nodig hebben om zich op de juist mogelijke wijze later in de gemeenschap te kunnen bewegen. Hier is persoonlijkheidsvorming, hoezeer men daarop ook de nadruk pleegt te leggen in deze dagen, in feite overbodig. Die behoort aan het gezin toe.

Elk kind heeft een aantal imitatieve kwaliteiten. Deze kwaliteiten worden overgenomen van personen in de eigen omgeving en vooral van die personen ten aanzien van wie er een zekere attractie bestaat en een geborgenheidsgevoel kan worden ontwikkeld. Als de mensen zich dus op een redelijke wijze gedragen, zal het kind een persoonlijkheid en een persoonlijkheidsexpressie-mogelijkheid ontwikkelen welke volledig in overeenstemming is met het milieu waaruit het voortkomt en gelijktijdig door de scholing die kennis kunnen verwerven die noodzakelijk is om zich maatschappelijk op basis van de verworven persoonlijke kwaliteiten te handhaven.

Ik heb bezwaar tegen de neiging om alles steeds meer te mechaniseren. Om u een voorbeeld te geven:

Het kwam mij ter ore dat bij vele examens tegenwoordig van z.g. keuze-vragen wordt gebruik gemaakt. De leerling kan uit drie of vier mogelijkheden kiezen waarvan een de juiste is. Anders gezegd: zelfs degene die niets weet, heeft nog een kans van 1 op 4 op het juiste antwoord. Dit lijkt mij niet bepaald redelijk. Als een gedifferentieerd antwoord moet

en kan worden gegeven, komen daarbij de persoonlijke kwaliteiten van een examinandus veel beter naar voren, daarnaast kan een juist beeld worden verkregen van diens feitelijke kennis. Als je hoort dat kinderen gebruikmaken van rekenmachines, dan komt er een ogenblik dat ze niet meer weten wat 1 en 1 is omdat het batterijtje op is.

Hetzelfde speelt zich af met wat men zou kunnen noemen: maatschappelijk onderricht. Ik heb het altijd al in mijn tijd overbodig gevonden dat de kinderen precies wisten wanneer Floris V was afgemaakt. Ik vond het belangrijker dat ze wisten waarom het gebeurde.

Het hoe en waarom komt tegenwoordig niet al te veel aan bod. Meer gaat het om de verkondiging van vooroordelen. Dit kan mijns inziens alleen maar aan een slechte invloed te wijten zijn waardoor zowel geestelijk als sociaal een aantal verminkingen ontstaat.

Godsdienstonderricht wordt hier vaak gegeven vanuit een standpunt van onfeilbaarheid. In deze dagen kan dat onderwijs nooit meer goed worden gegeven omdat het kind wordt bijgebracht dat het het recht heeft om te vragen hoe en waarom. Met andere woorden, degenen die het geloofs-onderricht in handen hebben, geloven dat de kinderen zullen geloven wat zij zeggen, terwijl de kinderen op zich niet geloven wat er wordt gezegd zodat op een gegeven ogenblik God even onwaarschijnlijk wordt als Sinterklaas en de Kerstman.

Toch heeft de mens geloof nodig. Dan zou men moeten uitgaan van die dingen die essentieel zijn in het geloof: de punten waarop een mens een beroep moet kunnen doen, de gebondenheden die voor een mens uitermate belangrijk zijn. Daarnaast zou men de mensen de mogelijkheid moeten laten om een eigen oordeel te vellen. Maar hoe kun je een oordeel vellen, als je eenzijdige of onvolledige voorlichting krijgt?

Men heeft mij wel eens gezegd, dat de huidige ontwikkeling in het onderwijs onvermijdelijk is. Als u het mij vraagt, dan is er een groot aantal egomanen; leiders, die aan het onderwijs voortdurend nieuwe benaderingen opdwingen, terwijl de vorige benadering nog niet eens wordt beheerst. Dit impliceert dat, terwijl de taak van de onderwijzers in feite zwaarder wordt zij gelijktijdig minder mogelijkheid hebben om tot een juiste kennisoverdracht te komen en dat zij daarnaast bovendien nog worden belast met velerlei misschien maatschappelijk belangrijke maar in het onderwijs onbelangrijke zaken waarmee dan allerwege rekening moet worden gehouden.

Ik ben nog uit de tijd dat je een kind een opduvel mocht geven, als het dat verdiende. In deze tijd ziet het er naar uit dat de onderwijzer vooral zijn vingers thuis heeft te houden en het brutaliseren van de lieve kleinen voortdurend voor lief dient te nemen, omdat hun persoonlijkheid zich dan zo verder ontwikkelt. Dat blijkt dan ook uit de terreurgroepen die later ontstaan.

Wanneer ik de ontplooiing van het onderwijs zoals het nu plaatsvindt bezie, dan moet ik zeggen dat de hoop voor de toekomst zeer gering zal zijn. Er zijn veel meer mensen die denken dat zij er iets van weten, terwijl ze feitelijk bijna niets weten en op grond van hun vermeende weten eisen stellen die onervulbaar zijn om daarna in een strijd met de gemeenschap te ontbranden die in feite onverantwoordelijk is en die voor geen van de partijen enig resultaat kan opleveren.

Maar stellen wij nu eens, dat het onderwijs eveneens wordt gedragen door een beter begrip. Dat een onderwijzer/onderwijzeres zijn/haar taak niet alleen maar gaat toetsen aan datgene wat onvermijdelijk noodzakelijk is in lesjes die heel vaak ook ontworpen zijn door mensen die niet al te veel begrip van kinderen of van taal hebben. Zij zouden zich kunnen verdiepen in oude schrijvers zoals Couperus en diens gevoel voor stijl, woordkeus en omschrijving zouden gebruiken in hun eigen benadering

van de kleinen (aangepast natuurlijk), aan het mentale peil van de klas waarvoor men staat. Zou het dan niet mogelijk zijn om het woord te ontdoen van zijn vage betekenissen van deze tijd en weer te komen tot een beter overdragen van begrippen.

De wereld van vandaag leeft van haar misverstanden, niet van haar begrip. Als echter paranormale gaven zich ontwikkelen, hetgeen bij vele kinderen in deze tijd wel duidelijk kenbaar is, dan zouden wij op grond daarvan moeten aannemen dat zij enerzijds zich zeer veel kennis gemakkelijker eigen maken dan de volwassenen van deze dagen zich kunnen voorstellen. Maar dat zij daarnaast betekenissen gaan begrijpen die - als ze alleen op het hedendaagse peil zouden worden beschouwd - onmogelijk of ondenkbaar zijn.

Ik neem aan, dat de taal dan weer haar functie krijgt van werkelijke overdracht van het geheel van de persoonsinhoud inclusief de gevoelens, inclusief de denkwijze (gedachten), inclusief zelfs de ritmiek en de schoonheid die in elke mens leeft.

Ik neem aan, dat het rekenen dan weer wordt herleid tot het vermogen om ook getallen op een zodanige wijze in jezelf te verwerken dat het mogelijk is uitkomsten tamelijk eenvoudig te overzien.

Ik neem aan, dat men dan in staat zal zijn om door stellingen en feiten heen te kijken en de daarachter verborgen werkelijke betekenissen te zien. Nu kan ik mij voorstellen dat degenen, die zich in leidende functies bezighouden met het uitdenken van de taken van het onderwyzend personeel op het ogenblik weinig behoefte hebben aan mensen die door alles heen kunnen kijken. Soms heb ik zelfs het gevoel dat de feitelijke verwaarlozing waaraan het onderwijs ondanks z.g. zorgen op het ogenblik lijdt, kunstmatig is gecreëerd en voortdurend wordt bevorderd door mensen die behoefte hebben aan degenen die niet meer denken en die alleen in ik-leuzen zich nog kunnen uitdrukken.

Maar geestelijke en paranormale waarden zullen te enigerlei tijd en op enigerlei wijze de mens wel dwingen tot een verandering in zijn expressiemogelijkheden. En dat betekent, dat hij ook zijn kennis op een andere manier moet verwerven en verwerken. Het betekent, dat de mens veel meer moet denken in alomvattende en veel minder in zeer specialistische termen.

Ik vind het heel mooi, als een kind op jeugdige leeftijd kliederend met verf (het z.g. fingerpainting, iets wat wij vroeger materiaalverknoeiing noemden) zich kan bezighouden. Maar de belangrijkheid van deze uitdrukkingswijze is op zichzelf nil, als het kind zelfs op dit gebied niet enig begrip krijgt van ruimte-indeling en materiaalbeheersing. Met andere woorden: door de kinderen steeds meer te brengen in een situatie waarin het lijkt of zij presteren zonder dat ze het feitelijk kunnen doen, breng je hen in een situatie waardoor zij groter geworden en eventueel paranormale krachten ontwikkelen niet de mogelijkheid hebben om op de juiste wijze te reageren en op de juiste wijze te presteren.

Ongetwijfeld zullen er onder u zijn die zeggen: O, daar zit een ouderwetse kankerpit. Ik geef toe, dat mijn denkwijze voor de huidige tijd enigszins orthodox is. Maar orthodoxie is niet altijd slecht. Men heeft als een wijsheid altijd verkondigd: onderzoek alle dingen en behoud het goede. Ik heb het gevoel dat men tegenwoordig in het onderwijs bezig is met: onderzoek alle dingen en gooi het goede de deur uit. Ik kan mij daarin vergissen, natuurlijk. Maar als ik kijk naar de feitelijke resultaten, zoals ik deze nu kan constateren, dan moet ik wel zeggen:

De mensen moeten weer leren hoe ze moeten leren. De mensen moeten weer een eigen manier van zich ontwikkelen, het zich eigen maken van

kennis, de beheersing van kennis verwerven. Als ze daartoe niet komen, richten zij zichzelf te gronde. Maar daar staat tegenover dat de mensen werkelijk een meer algemeen belangstelling krijgen en daarbij gelijktijdig redelijke mogelijkheden krijgen om zich kennis eigen te maken en er dan een ontwikkeling denkbaar is waardoor de jeugd in misschien reeds enkele jaren velen van de volwassenen overleugelt door haar wijze van zich uit te drukken, de wijze van zich ontwikkelen, de wijze waarop zij bovenal praktisch leert denken.

Op dit moment leeft u in het interregnum (tussenregering) waarin de dwaasheid het bewind voert. Maar deze tussenregering is snel afgelopen. O, u staan nog wel enkele mooie schouwspelen te wachten die lopen van de religieuze beleving van de aankomst van de Paus via de nieuwste verklaring van Reagan tot de 3e dinsdag in september wanneer de gebruikelijke toespraak wordt gehouden waarin de werkelijke feiten uiterst diepzinnig en kunstig zijn verborgen achter voor de meeste mensen onbegrijpelijke samenvoegingen van woorden. U zult zich nog wel kunnen amuseren. Daar ben ik van overtuigd.

Maar kunt u ook de tekenen herkennen die op het ogenblik als in Nebukadnezars tijd als een schrift aan de wand verschijnen? De tekenen van een jeugd die zoekt naar andere wegen. De tekenen van een jeugd die haar denken afbuigt van al datgene wat zo aanvaardbaar scheen te zijn. Een jeugd die meer humaan is in vele opzichten dan al degenen die het humanisme hebben verkondigd, maar die gelijktijdig meer direct is dan alle idealisten lief zal zijn. Een jeugd die langzaam maar zeker en tastend zoekt naar nieuwe maatschappelijke verbanden, naar betere persoonlijke verhoudingen, naar een juister uitdrukken van wat je zelf bent. Die dingen bestaan in uw dagen.

Hoe betreur ik het dat het onderwijs juist in deze dagen nog faalt en deze wordende mensen niet die gereedschappen in handen geeft, die beheersingsmogelijkheden aanleert die hen van dienst zouden kunnen zijn in het tot standbrengen van de werkelijke vernieuwing van de maatschappij en van een juister en bewuster beleven van de innerlijke vernieuwingen die zij voortdurend ondergaan.

Ik hoop, dat ik niemand heb gekwetst met hetgeen ik uit het volst van mijn hart u hier heb voorgelegd. Ik meen terecht te mogen zeggen dat het onderwijs in deze dagen faalt en tekortschiet. Niet alleen door de schuld van het onderwijzend personeel, maar door een structuur die het onderwijs zijn werkelijke functie van kennisoverdracht voor een groot gedeelte heeft ontnomen.

Ik meen ook zeer terecht te mogen zeggen dat kennis, basiskennis en beheersing, noodzakelijk zijn om tot een juiste uitdrukking te komen van innerlijke waarden, van nieuw begrip en nieuwe mogelijkheden.

Vergeef mij daarom dat ik u dit onderwerp op deze wijze heb voorgelegd.

:--:~:

SLEUTELS

COÖPMISCHE LERINGEN

medewerking ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verzuimlozen“
te Utrecht

MAANDBLAAD.
(10 nre per jaar)

I N H O U D.

JUNI 1985.

30e jaargang.
Nummer 9.

ZELFPROJECTIE

Harmonische projecties

CI blz. 103

Het innerlijk van de mens

CI " 108

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

Synthese

CII " 105

De gang van de humor

CII " 113

De kunstbus

CII " 118

*Opmerking uit „SLEUTELS“ slechts toegestaan na
schriftelijk toezegging van het bestuur der „O.D.V.“*

ZELFPROJECTIE

LES IX.

HARMONISCHE PROJECTIES.

Elke mens is in zichzelf verdeeld. Over het algemeen praat je daarover heen, probeer je te doen of je eigenlijk gelijk hebt en alle dingen heel normaal zijn. Die verdeeldheid moet beseft worden. Als je de verdeeldheid beseft, kun je zien hoe die schijnbaar negatieve en schijnbaar positieve zijden elkaar aanvullen, dat je inderdaad een geheel bent en dat je jezelf niet alleen aan de hand van uitingen kunt beoordelen. Op deze wijze kom je tot een zelfaanvaarding die het je mogelijk maakt een mate van innerlijke harmonie te gewinnen.

Nu moet u niet denken, dat innerlijke harmonie iets is wat u de gehele dag kwinkelerend door de straten doet dansen. Ik zou het u trouwens niet aanraden, want onwillekeurig wordt u als hippie of als high opgebracht, misschien zelfs aangesproken en verzorgd.

Die innerlijke harmonie is a.h.w. een soort stootkussen. Alle negatieve indrukken worden erdoor gedempt. Alle eenzijdig positieve indrukken worden erdoor gedempt. Het houdt dus in, dat in uw beleving een grotere gelijkmatigheid ontstaat. Bij deze gelijkmatigheid van beleving is de innerlijke rust iets wat u voortdurend weer kunt terugvinden. Het is niet iets waarvan u zich voortdurend bewust bent.

Wanneer we leven in een wereld waarin disharmonieën op velerlei wijzen tot uiting komen, dan moeten we beseffen dat een groot gedeelte van die disharmonieën mede door onszelf wordt veroorzaakt of versterkt. Het is eigenlijk heel eenvoudig. U heeft het op avonden als deze misschien wel eens meegemaakt.

Er is iemand die dingen doet of zegt die u onaanvaardbaar vindt. Daardoor wordt de sfeer steeds korzeliger, ongeduriger. Als je als spreker voor een dergelijk auditorium zit, bemerk je dat. Terwijl je normaal 50 tot 60 % doordringingsvermogen hebt, heb je nu hoogstens 10 % doordringingsvermogen. Een groot gedeelte van hetgeen je zegt, gaat aan de mensen voorbij en ook de indrukken, die je probeert af te sturen worden niet opgenomen. Zo gaat het met uzelf ook.

Als u onrust projecteert, maakt u anderen onrustig. Als u bang bent, dan zullen anderen die angst bemerken en zonder enige reden misschien schichtig en bevreesd gaan reageren. Het is het bekende voorbeeld van de man, die op straat naar boven staat te kijken, terwijl er niets te zien is. En voor je het weet staan er een paar honderd mensen naar boven te kijken. De een meent, dat het een vliegende schotel is, de ander dat er iemand op het punt staat om van het dak te springen. Ieder rationaliseert op zijn eigen manier, maar het belangrijkste is de suggestieve werking die van de

eerste omhoogkijker uitgaat.

Onze emoties stralen uit. Ze hebben op degenen die ons omringen een soortgelijke invloed als dit suggestieve omhoog staren. Het is alsof je de geneigdheid en de kwaliteiten van een ander op een zodanige manier richt dat ze beantwoorden aan hetgeen je zelf emotioneel uitstraalt. Daarom is het erg belangrijk dat je leert om harmonie te projecteren.

Harmonisch zijn, natuurlijk. Uzelf leren kennen, natuurlijk. Maar rust vinden in uzelf en alle invloeden die op u af komen a.h.w. afdempen zodat u een zekere rust, een zekere vrede kunt uitstralen daardoor voorkomt u dat scherpe reacties wederkerig en meestal elkaar opzweepend uit de buitenwereld naar u of van u naar de buitenwereld gaan. Je projecteert je ik op deze manier dan alleen nog maar emotioneel wel te verstaan.

Als die harmonie wat groter wordt, zult u zich bewust worden van allerlei vreemde invloeden. De een zegt: Het zijn geesten. Een ander denkt dat er een engelbewaarder of een lieve heilige in de buurt is. Iedereen heeft daar zo zijn eigen verklaring voor. Jehent niet meer alleen.

Als u harmonie en vrede uitstraalt, dan krijgt u die terug. Dit betekent, dat u niet alleen een emotionele band op harmonische wijze aangaat met de wereld om u heen, maar dat u daarnaast - en dat is veel belangrijker - dus ook met allerlei geestelijke krachten en andere energieën die in de buurt zijn een soortgelijke wisselwerking tot stand brengt. Het gevolg is, dat u leert om deze invloeden die niet stoffelijk zijn voor uzelf enigszins te definiëren. U kunt ze niet beschrijven, maar u kunt ze a.h.w. proeven. Daardoor is er een erkenning mogelijk geworden.

Deze erkenning betekent, dat u zich naar zo'n geestelijk wezen kunt projecteren. Dat is dan niet alleen maar een uittrekking, het is eerder een soort symbiotisch verband. U geeft enerzijds uw harmonie, uw vrede aan de entiteit, anderzijds ontvangt u iets van de inhoud van die entiteit daarvoor terug. Het is een wisselwerking die kan leiden tot bewustwording van bepaalde sferen, maar die tevens zeer zeker een verrijking zal betekenen ook van uw gedachtenleven, dus van uw bewust denken.

De feitelijke harmonie zal altijd grotendeels een onbewuste factor blijven. U kunt er soms even mee worden geconfronteerd, maar dan verzinkt het weer in het alledaagse. De harmonie, die op deze wijze is ontstaan, vindt haar weerslag zowel in uw persoonlijk beleven, in uw weten, in uw denken als ook in de relatie die de wereld met u aangaat. Laat mij een heel eenvoudig voorbeeld geven:

U staat in de dierentuin voor de wilde dieren. Op het ogenblik, dat u bang bent voor die dieren zijn ze agressief. Niet omdat ze u willen aanvallen, maar omdat uw angst bij hen een gevoel van angst wekt en ze willen zich dus verdedigen. Als u zonder vrees tegenover die dieren staat, dan is dat iets anders. Het dier zal u zien en eventueel zelfs respecteren. Hoe meer u het dier aanvaardt als een normale persoonlijkheid en er niet bang voor bent, hoe meer het dier geneigd is om u zelfs als soortgenoot te accepteren. Ik mag u hier een heel typisch voorbeeld van geven.

Een man, een wetenschapper overigens, die in de wildernis leefde, had een eigen terrein. Hij ontdekte dat daar een coyote regelmatig kwam jagen en daar ook merken uitzette. Deze man was niet bang voor de coyote en ook niet, wanneer die met gezellen kwam. Hij besloot om zijn eigen terrein te beveiligen en deed dat als volgt: Hij deed net als de dieren en urineerde op bepaalde stenen en plaatsen zodat hij een territorium afbakte. Omdat hij de dieren respecteerde als persoonlijkheden was het voor hen zeer natuurlijk om zijn afbakening van zijn terrein eveneens te respecteren. Het heeft de man niet alleen veel geleerd over coyotes, maar het heeft daarnaast heel veel schade in zijn kamp voorkomen.

Dat schijnt met harmonie en projectie van harmonie weinig te maken te hebben op het eerste gezicht. Maar realiseer u even wat de basis is: een aanvaarding. Je moet het dier aanvaarden niet als een wezen dat zich naar jouw normen moet schikken, maar als een wezen met eigen normen waarop je kunt reageren, indien je de normen van het dier hanteert.

Als u te maken heeft met een entiteit, of die nu uit een lichte of een duistere wereld komt, dan speelt precies hetzelfde. U moet een geest niet zien als een mens die toevallig zijn lichaam kwijt is. Een geest is qua energie, qua wereldbewustzijn, qua denkvermogen, qua waarnemingsvermogen anders dan u. Hij heeft zijn eigen wereld. Als die geest u aanvoelt en ziet dat hij wordt erkend zonder dat iemand probeert hem te omschrijven of hem ertoe te bewegen zich volgens stoffelijk normen te gedragen, dan zal die geest veel eerder geneigd zijn u met uw kwaliteiten en mogelijkheden eveneens te respecteren. Dat is dan geen dierlijk gedrag, maar harmonisch gedrag. Want de wederkerigheid die ontstaat, betekent een wederkerige erkenning van inhoud en waarde. Daardoor wordt het voor u mogelijk om zonder groot risico u toch te bewegen in de wereld van de geest.

Het betekent verder dat u invloeden van over de gehele wereld kunt leren opvangen. Want een harmonie bestaat niet alleen met een persoon, ze bestaat in feite met het l e v e n. En het leven, zoals het op aarde kenbaar is, wordt gevormd door de totaliteit van al het levende. Dan is het toch duidelijk, dat al het levende zijn indrukken naar u zal zenden op het ogenblik, dat u het levende zonder enig vooroordeel en met een innerlijke vrede aanvaardt. Er is dan eveneens die wederkerigheid.

U zult merken dat u dingen weet zonder te weten waarom of die logisch niet verklaarbaar zijn, maar die in uw wereld toch juist zijn en u zelfs een grotere beslissingsvrijheid geven in omstandigheden die voor anderen noodlot schijnen te worden. Een harmonische projectie is dus erg belangrijk.

Uzelf projecteren is weer iets anders. Uzelf projecteren betekent: uzelf kennen en het beeld van wat u bent met inhoud a.h.w. ergens anders plaatsen; in een sfeer, in een wereld of ergens op uw eigen wereld. Wij hebben in de vorige les verschillende mogelijkheden daarvan onder ogen gezien.

Op het ogenblik, dat u harmonie projecteert, is dit voor de wereld waarin leeft en voor elke wereld waarmee u bent verbonden eenvoudig een projectie; een kenbaar worden. Dat die kenbaarheid door omstandigheden, door intellect, door gevoelsmogelijkheden wordt bepaald daar kunnen wij niets aan doen. Maar de plant voelt u aan. Het dier voelt u aan. De mens voelt u aan, zelfs wanneer u niet ter plaatse bent. Hierdoor heeft u dus geleerd deel te worden van een geheel.

Wij hebben een aantal regels en methoden beschreven die bruikbaar zijn voor dergelijke dingen. Regels zijn eigenlijk hulpmiddelen die terzijde moeten worden gezet zodra wij weten wat wij doen. Dat laatste is belangrijk: wij moeten weten wat wij doen.

Weten kan alleen in onszelf ontstaan. Wij kunnen van buiten lering krijgen, maar eerst wanneer ze in ons is geïntegreerd, krijgt ze voor ons een werkelijke en praktische betekenis. Daarom moet u als mens eerst deze projectie van harmonie leren voordat de werkelijke harmonische projectie op elk vlak voor u bereikbaar wordt.

Ik hoop, dat u mij tot zover heeft gevolgd en dat het niet te ingewikkeld is. De dingen die ik zeg lijken misschien te eenvoudig of te onbegrijpelijk, maar ergens zijn ze logisch, daarnaast zijn ze hanteerbaar.

In het begin heb ik u al duidelijk gemaakt hoe je die harmonie tot stand brengt. Jezelf als een geheel aanvaarden, ja. Maar ook weten dat

wat je in negatieve en in positieve zin bent tezamen niet alleen je wezen vormt, maar tevens je functioneren mogelijk maakt. Die zelfaankennis kan eerst ontstaan, als wij begrijpen dat niet één deel van ons wezen maar het geheel van ons wezen belangrijk is. De rust, die daardoor ontstaat, behoeven wij niet na te streven. Ze is een automatisch gevolg van deze manier van zelferkenning en zelfbeleving, al het andere vloeit daaruit voort.

Gaat u proberen om het ik te projecteren, begin dan in 's hemelsnaam niet met onmiddellijk hoge werelden op te zoeken. Want een hoge wereld kan voor u geen betekenis hebben, als u geen lage wereld kent. Alles heeft zijn tegendeel. De erkenning van beide factoren, die de tegenstelling vormen, maakt het eerst mogelijk het gebied tussen die beide te begrijpen en te beschrijven.

Begin de zelfprojectie gewoon in een plant, in een bloem, in een voorwerp. Leer uw krachten met een deel van uzelf te verankeren in iets anders. Ook weer niet iets dat bijzonder is. Bijna elke mens laat bewust of onbewust voorwerpen op met zijn uitstraling, met een deel van zijn wezen, met zijn eigen energie. Doet u dat bewust, dan betekent het alleen dat de energie sneller en sterker wordt uitgezonden en dat het patroon door het voorwerp dus gemakkelijker wordt opgenomen. Er zal altijd een resonans blijven bestaan tussen dat voorwerp en uzelf zolang de daar ingelegde trilling en de kwaliteit van uw persoonlijkheid gelijk zijn.

Wanneer u zich instelt op het voorwerp, ontstaan er beelden van b.v. de omgeving waarin het zich bevindt. Dat zijn enigszins fantasieën, maar daar zitten zoveel werkelijke elementen in verscholen dat u er ook werkelijk iets mee kunt doen en niet alleen maar een beetje experimenteren zonder meer.

Projecteert u in planten, dan kunt u het leven en de groei van een plant beïnvloeden. U kunt natuurlijk niet een geheel levensproces ongedaan maken, maar u kunt b.v. wel bereiken dat een plant, die te sterk naar de lichtkant (de zonnkant) zich keert, 's nachts deze helling herstelt en dus niet helemaal scheef groeit, maar alleen een draaibeweging maakt in plaats van de richtbeweging naar het licht.

Bij dieren is het precies hetzelfde. Als u het dier aanvaardt voor wat het is en u projecteert daar een deel van uw gevoelens in (het dier kan uw rationele argumenten grotendeels niet verwerken), dan zult u zien dat het dier reageert in zijn eigen termen van mogelijkheid en bewustzijn, maar harmonisch.

Door op deze manier te leren een deel van jezelf te verankeren in de wereld om je heen maak je je eigen leven en beleven aanmerkelijk groter. Niet allen begrijp je meer en word je beleven intenser, maar gelijktijdig wordt ook je invloed en daarmee je verantwoordelijkheid groter. Dat is een heel belangrijk ding.

Begin niet met deze dingen voordat u eerst uzelf bewust in uw tegenstelling heeft erkend en daarmee vrede heeft gevonden. Doet u het vanuit een eenzijdigheid, dan zult u over het algemeen meer ongelukken veroorzaken dan wat anders.

Als u het wilt proberen met geestelijke krachten, geestelijke werelden, elementalen en wat dies meer zij te communiceren dan is dat mogelijk, indien u innerlijk die harmonie bezit. Maar een projectie kan nooit geschieden op uw voorwaarde. De voorwaarde wordt altijd bepaald door degene met wie u te maken heeft. Diens begripsvermogen, diens wereldvoorstelling dient u tijdelijk als deel van uw leven te aanvaarden. Dan pas is de wisselwerking mogelijk en kunt u zelfs uw waarnemingsvermogen verplaatsen buiten de stoffelijke wereld zonder dat - behalve in de grenzen van het verstandelijke - u wordt beperkt in uw waarneming.

Het verklaren daarvan zal moeilijker zijn, dat geef ik graag toe.

Woorden schieten nu eenmaal vaak tekort voor dingen die men niet kent. Maar men leert die werelden werkelijk hanteren.

Zelfprojectie is niet alleen maar datgene wat je bent a.h.w. aan een ander opleggen. Het is wel degelijk gewoon jezelf zijn in elke ontmoeting met elke ander. Dan moet je ook niet boos zijn, als de ander anders is dan je zelf bent of de dingen anders verwerkt dan je hebt verwacht. Juist als je de ander accepteert in zijn volledigheid, zijn er contacten mogelijk waardoor je de ander, voor zover je dit kunt, zult begrijpen en tevens met de ander een mate van eenheid vindt waardoor de juiste samenwerking emotioneel, geestelijk, verstandelijk of anderszins een feit wordt.

Het zijn dingen waar de regels maar hulpmiddelen voor zijn. Besef wel dat, als u begint met zelfprojectie, u daarmee ook de verantwoordelijkheid op u neemt voor uw eigen effect op de wereld. Maar uw ego bevat zoveel, dat u bijna elke wereld, die menselijk nog uitdrukbaar is hoe vaag dan ook, kunt bereiken, dat uw ik zich daar kan manifesteren en dat u, mits harmonisch daarmee, daaraan krachten kunt onttelen die gelijktijdig uw behoeften kunnen uitdrukken.

Het geheel van ons bestaan is een wisselwerking. Als u steeds verder doordringt in al die werelden, dan wordt u zich ongetwijfeld ook bewust van dingen in uzelf die op dit moment nog onderdrukt zijn. En dan denk ik niet alleen aan incarnatieherinneringen, want die kunnen soms stoffelijk-emotioneel belangrijk zijn, maar ze zijn eigenlijk niet zo belangrijk als datgene wat u in de geestelijke werelden bent geworden. (U denkt: geweest, maar u bent het nog steeds, alleen weet u het niet.)

De beschikking krijgen over alle bronnen die in jezelf liggen is mogelijk door de aanvaarding van al die andere werelden in hun eigen termen, onvoorwaardelijk.

Harmonische projectie kan het best worden gekenmerkt door te stellen: het is de onvoorwaardelijke erkenning van het andere. waaraan men zich niet prijsgeeft, maar waaraan men zich ook niet oplegt. Dan moeten we daar ook onmiddellijk aan toevoegen: daardoor zal het andere mij beïnvloeden en ik het andere en deze beïnvloeding moeten wij eveneens leren erkennen. Want het is deze wederkerige beïnvloeding die de factor is welke geestelijk zowel als stoffelijk mede bepalend is voor al datgene wat bereikbaar is.

Probeer u alstublieft niet te verplaatsen naar een andere wereld of een andere persoonlijkheid op te roepen. Het is altijd een poging die maar beperkt succes heeft en die in heel veel gevallen bovendien voert tot zelfbedrog en fantasie.

U kunt op den duur harmonische persoonlijkheden herkennen met wie er een relatie heeft bestaan of zal bestaan en dan kunt u inderdaad tot contacten en uitwisselingen komen. Deze zijn dan het gevolg van de totale erkenning waarin u leeft. Ze zijn niet iets dat u kunt afdwingen vanuit een beperkt bewustzijn.

Wat u bent, draagt u uit, of u het wilt of niet. Niet datgene wat u denkt te zijn of voorgeeft te zijn, maar datgene wat u wezenlijk bent. Besef dit.

U kunt juist door uw uitstraling, die erg belangrijk is in al deze gevallen, uzelf nooit volledig vermommen voor een ander die openstaat voor uw uitstraling. Daarom is het beter zo weinig mogelijk comédie te spelen. Enige comédie schijnt menselijk onvermijdelijk te zijn, vandaar dat men ook spreekt van 'comédie humaine'. Beperk dat zoveel mogelijk. Probeer het niet langs slinkse wegen te doen, maar heel diplomatiek zoals dat heet. Probeer maar gewoon recht toe recht aan uzelf te zijn, maar de ander te aanvaarden als volwaardig, de ander te zien waarmee je verbonden bent. Daaruit vloeit al het andere voort.

De ervaringen die je zo opdoet zijn ook geestelijk van groot belang. Ze kunnen je helpen om vele geestelijke werelden na de dood gelijktijdig te herkennen. Deze ontwikkeling voorkomt dat je eenzaam denkt te zijn, omdat je te zeer gebonden bent aan de voorstelling van jezelf of van je wereld.

Het voorkomt zelfs dat u meent dat de Orde wel klaar staat om u op te vangen en dat u dan onmiddellijk, halleluja!, Ordelid zult worden. Want ook dit is niet reëel. U kunt innerlijk verwant zijn met de Orde. Dan is dat een harmonie met een aantal entiteiten die dermate sterk is dat er een uitwisselingsmogelijkheid is. U kunt dan gaan reageren vanuit het totale bewustzijn. Dat wil niet zeggen, dat andere persoonlijkheden u zonder meer opvangen. Dat is gewoon een vergissing. U moet het zich niet te eenvoudig maken, niet te zeer alles vermenselijken.

Zelfprojectie op de juiste wijze gebruikt, zeker uitgaande van een harmonische projectie, is het begin van een ontdekking van de totale wereld. Ik hoop, dat onze lessen iets daartoe hebben bijgedragen en dat u deze voor uzelf, beperkt of minder beperkt, zult bereiken.

Ik heb geprobeerd zo eenvoudig mogelijk een zeer veelomvattend onderwerp uit te drukken. Ik hoop daarin geslaagd te zijn. Als er enige harmonie tussen ons heeft bestaan, dan zult u ook nog indrukken hebben opgedaan die niets te maken hebben met het gesprokene, maar die wel degelijk te maken hebben met uw persoonlijkheid en de verschillende geestelijke persoonlijkheden hier aanwezig.

-:-

HET INNERLIJK VAN DE MENS.

Als je bezig bent met dergelijke dingen, dan loopt het op een gegeven moment toch wel een beetje fout. De mensen denken dan: ach, het is niet zo belangrijk. Wat heb ik eraan? Het klinkt mooi, maar wat moet je ermee doen?

Als ik dus wil proberen iets te zeggen over esoterie, dan moet ik beginnen met te constateren dat de innerlijke weg, zoals dat heet, een weg is die iedereen moet gaan. Het is niet iets waarvan je kunt zeggen: Nu ja, dat doe ik nu eens wel en nu eens niet. Want als je het deze keer niet doet, dan doe je het in een volgend leven wel.

Er zijn mensen, die leren het misschien moeizaam; zij hebben wel honderd incarnaties nodig. En dan zijn ze alleen eigenwijs. Zij kloppen zich op de borst en zeggen: Ik ben een oude ziel. Dat is hetzelfde als iemand zegt: Op school ben ik al voor de tiende keer blijven zitten. Het zou erg mooi zijn, als geestelijk de zaak op dezelfde manier werd aangepakt en dat ze zeggen: Laat ze maar promoveren.

De werkelijkheid is echter anders. Als je faalt, dan moet je opnieuw beginnen. Als je de innerlijke weg volgt, dan kun je daardoor voorkomen dat je teveel blijft zitten. Dat zit er een zekere progressie in alles wat je doormaakt. En als je dan verscheidene incarnaties hebt gehad, dan is

elke incarnatie weer een verdieping, een verbetering van hetgeen er vroeger is geweest. Het is dus niet alleen maar ijdel gezwam. Dat wil ik maar even voorop zetten. Je moet je altijd verdedigen voordat ze beginnen aan te vallen, dan vallen ze namelijk niet aan. U moet nu niet denken aan een evenwicht door afschrikking, want dat is mijn bedoeling niet.

Als je naar binnen toe gaat, dan word je over het algemeen geconfronteerd met allerlei dromen en wensdromen. Ook de God die je in jezelf ontmoet, het innerlijke licht, is eigenlijk in het begin een wensdroom. Er zit wel een werkelijkheid achter, maar zolang je daar zelf vorm en gestalte aan geeft, blijft het toch in de eerste plaats een soort innerlijke luchtspiegeling. Daarom moet je, wanneer je in jezelf keert, proberen om op een gegeven ogenblik die beelden achterwege te laten.

Esoterie is een manier van voelen meer dan een manier van denken of van willen. Om de toestand te bereiken waarin je tot dit voelen kunt komen, zul je een zekere wilskracht, een zekere beheersing nodig hebben. Dat is vanzelfsprekend. Maar probeer het alsjeblieft niet om het zo mooi te doen: God in mij waar bent U! Dat is zoiets als blindemanntje spreken of krijgertje. Je moet niet vragen: Waar is die God? Die God is er heus wel. Je moet ook niet zeggen: Ik ga God beleven. Je moet gewoon zeggen: Ik ga beleven. Je moet niet zeggen: Ik ga nu eens omschrijven welke werelden er in mij zijn. Want dan komen we terecht bij al die heerlijke oude beelden. U weet wel: als je in jezelf doordringt, dan kom je eerst in een jungle terecht compleet met verscheurende dieren. Als je daar door bent, kom je in tuinen waarin je meent rustig te kunnen wandelen totdat blijkt dat de paden nergens heen voeren. Tenslotte zie je in de verte een stad. Die ga je binnen en dan ga je de tempel in. Daar brandt een lampje. Dat lampje is dan het licht Gods.

Eig mooi! Maar het is een rationele voorstelling. Het is een gelijkenis. Het is niet de werkelijkheid. Als u die gelijkenis aan uzelf vertelt, dan is het daarom nog niet waar. Daarom zeg ik: Esoterie is een kwestie van voelen. Het beste zou zijn, als je niet kon denken. Er zijn heel veel mensen die het niet doen en dan denken dat ze belangrijke denkers zijn. Ook dat!

Gewoon de gedachten een beetje laten spelen zonder er aandacht aan te schenken dat zou misschien gaan. Het gebeurt ook wel eens dat de televisie aanstaat en dat u niet kijkt. Zo moet u dat innerlijk zien. De beelden zijn er wel, maar ze zijn niet belangrijk. Het gaat om wat je voelt, wat je in jezelf beleeft. Dan zijn die gevoelens ook niet te omschrijven. Je kunt niet terugkomen en zeggen: Nu heb ik dit en dat in mij aangetroffen. Je kunt alleen zeggen: Ik heb in mij gerust en ik ben eruit gekomen met een gevoel van vrede, van kracht, misschien met een soort wijsheid, een vergroting van begrip. Dat is alles.

Als je dat niet doet, dan blijf je aan de buitenkant zitten. Dan ben je als iemand die een auto kan besturen, maar niet weet hoe de motor werkt. Maar als er een defect is aan de motor, dan moet je weten hoe ze werkt om haar te kunnen herstellen.

Onze innerlijke waarden, onze harmonieën en hoe ze verder worden genoemd zijn lang niet altijd honderd procent, dat weet u ook wel. Als u het niet weet, dan zou ik als ik u was wat eerlijker zijn, dan gaat uw onwetendheid vanzelf over.

Weten dat die innerlijke beleving op dit moment niet mogelijk is, zegt gelijktijdig: Er is iets in mijn innerlijke processen niet juist. En als u dan die vrede kent en haar kunt vergelijken met de toestand die u nu heeft, dan kunt u de fout meestal vinden.

Wij zijn voortdurend bezig om in ons bepaalde spanningen op te heffen. Zelfs het droomleven werkt daaraan mee. In de innerlijke belevingen, de esoterische belevingen, in projecties wij zijn altijd bezig om een soort evenwicht te scheppen voor onszelf. Als wij nu weten op welke wijze het evenwicht tijdelijk verstoord is, dan kunnen wij het herstellen. Ik wil niet zeggen, dat daarmee de storing wordt opgeheven, maar het wordt beheersbaar. In jezelf beleven is dus wel erg belangrijk.

Dan vragen de mensen zich af: Hoe moet ik dat doen?

De één doet dat het best als hij zit te mediteren misschien.

Een tweede krijgt waarschijnlijk de beste resultaten, als hij gewoon druk aan het werk is en alleen aan zijn werk denkt en dan plotseling in zich een gevoel krijgt. Er zijn er misschien ook die hun kop hard tegen de muur moeten stoten om dat gevoel te krijgen. Voor hen is harmonie afhankelijk van een buil. Maar het gaat niet om de manier waarop, het gaat om de beleving.

In jezelf beleven wil zeggen a.h.w. de toon zien waarin het gehele werk zich voor je afspeelt. Want jouw wereld is niet gelijk aan die van een ander. Dat denk je alleen. Jullie hebt allemaal afspraken zoals: dat is het rode licht en dat is het groene licht. Maar of ze nu dezelfde tinten rood en groen zien, dat weet niemand. En omdat we een plaats-oriëntatie kennen die vergelijkbaar is, weten we: het bovenste is rood, het onderste is groen. En dan heb er nog het gele licht tussen en typisch Haags in de stille perioden ook nog het flikkerlicht.

Die afspraken zeggen nog niet dat wij de wereld zien zoals een ander die ziet. Wij leven een beetje in onze eigen wereld. Het wonderlijke is nu, dat het gevoel in ons ons de mogelijkheid geeft om die verschillen onbelangrijk te maken. Normalerweise komen de botsingen tussen de mensen voort uit de voorstellingen die zij van zichzelf hebben opgebouwd.

De voorstelling van hun wereld of van juistheid daar vechten ze om en ze begrijpen niet dat wat voor de een juist is voor de ander dom kan zijn en omgekeerd. En toch, de een kan garnalen eten en ervan genieten en de ander krijgt uitslag. Dus met het gevoel ga je a.h.w. objectiveren. Je gaat begrijpen: alles is een beetje subjectief, maar er zijn bepaalde waarden die wij gelijk hebben.

Zo komt je innerlijke wereld naar buiten. Hoe meer die wereld wordt gedeeld met anderen, met de rest van de wereld, hoe vollediger je je eigenlijk ook kunt eengevoelen met de wereld.

Het is in mijn ogen heel vreemd. Als ik naar de mensen kijk, dan is minstens 80 % van de mensen die de wereld op de een of andere manier een beetje zien als een vijand of als iets dat er alleen maar is om te gebruiken. Dat zij er zelf deel van zijn, ontgaat hen allemaal. Toch is dat deel-zijn het enige belangrijke van je bestaan op aarde. Daarom moet die innerlijke weg wel worden gevolgd. Het is de enige manier om te komen tot de realiteit met de wereld buiten je. En wat meer is, de vragen die je anders stelt, behoeft je niet meer te stellen. Vragen als: Wat is de zin der dingen? Wat is de zin van mijn leven? Een mooie vraag. Als je dat wilt verklaren in je eigen termen, dan overschat je jezelf of er deugt niets van. Een van de twee.

Volgens je eigen normen ben je eigenlijk altijd al een beetje een mislukking. Maar daar gaat het niet om. Het gaat erom: wat ben jij in het geheel? Dan wordt de beoordeling heel anders. Dan kun je ook gemakkelijker vrede hebben met hetgeen je bent. Dan behoeft je niet krampachtig te proberen om anders te doen, om anders te zijn. Dan weet je: zoals ik ben, ben ik goed, want op die manier behoor ik bij het geheel.

Ik denk, dat de godsdiensten langzaam maar zeker die innerlijke beleving en die innerlijke eenheid hebben verruild voor een hele hoop voor-schriften en dogma's. Het is niet een kwestie van: zo is de leer, maar zo

werkt ze in mij. Het is niet een kwestie van: het staat geschreven en dus is het zo, maar het leeft in mij en daardoor is het voor mij waar. Het is niet een kwestie van: wij weten beter dan gij wat de waarheid is en dus zult gij ons geloven. De waarheid is: in al mijn twijfels vind ik in mij iets wat mij zegt: dit moet wel waar zijn. En dat is dan inderdaad waar, dat is beleefbaar.

In de oude tijd was er heel veel magie en toverij. Maar wat was het eigenlijk anders dan gebruikmaken van innerlijke krachten, van projectie. U bent bezig met zelfprojectie. Ik hoop, dat de projector het goed doet. Vroeger projecteerde men zich, zijn innerlijk beleven en zijn geloof veel meer dan tegenwoordig. De wereld denkt zo rationeel. Maar de mens is niet rationeel. Daarom moet je de ratio zien als een werktuig dat je hanteert en gelijktijdig in jezelf de juiste gevoelswereld vinden.

Dan blijken er verbondenheden te bestaan die redelijk gezien eigenlijk onaanvaardbaar zouden zijn, waar je heel veel tegen in kunt brengen. Dan blijken er allerlei relaties met velerlei dingen in de wereld te bestaan tot plaatsen toe die redelijk niet te verklaren zijn, maar die erop wijzen dat je zelf daarmee verbonden bent. Daarom is esoterie zo belangrijk, want die verbondenheden zeggen heel wat meer over je mogelijkheden, over wat je bent en zou moeten doen dan alle schitterende regels.

Ik heb het gevoel, dat degenen die geestelijke leiding willen geven ofwel zichzelf verliezen in vaagheid (iets wat men ons niet altijd terecht, hoop ik, ook wel eens verwijt) danwel zich uitputten in het scheppen van allerlei regels die zo waterdicht mogelijk moeten zijn, maar waardoor er geen ruimte meer overblijft voor het jezelf zijn. En iedereen wil tot op zekere hoogte zichzelf zijn dus wat gebeurt er?

De Paus is tegen elke methode van anticonceptie en de gelovige vrouwen nemen de pil. Dat klinkt misschien erg cru, maar het is toch waar.

De dominee kan spreken over de wil Gods, maar ja, als je met zaken doen een extra winstje kunt maken, dan zullen zijn belangrijkste financiers en ouderlingen heel waarschijnlijk ook nog wel eens u weet wel hoe.

Vroeger zeiden ze in Nederland: De vroomheid doet het in Brussel buiten de pot. En dat was heel gewoon. De mensen willen een beeld van zichzelf handhaven: de wetten van de maatschappij. Daardoor was er tevens een soort gewrongenheid.

Als wij innerlijk die gevoelens hebben leren kennen, dat innerlijk rustig zijn, misschien is dat nog het best, dan beseffen we plotseling: die dingen komen er niet zo opaan; het is niet belangrijk meer. En dan zijn wij vrij. Niet vrij om te doen wat wil willen, maar vrij van belemmeringen die ons maken tot iets wat we niet zijn.

Ach, als ik zo nadenk over al die leringen over esoterie die wij hebben gegeven in de loop der tijd, dan komt in mij de vraag wel eens op of wij de gevoelens hebben kunnen weergeven die meer waar zijn dan alle woorden die je kunt spreken.

Ik voel mij op dit moment met u verbonden. Dan moet u niet denken: wat zijn wij lieve jongens, want hij voelt zich met ons verboden. Er zitten echter een paar donderstenen tussen, al zijn het maar een paar. Ik ken u wel zo'n beetje. Het gaat er gewoon om dat er iets is wat ons elkaar doet begrijpen. Dan kun je het het gemakkelijkst zo zeggen:

Wij delen op dit ogenblik een zekere kracht. Dan gaat het niet meer over wat is God, wat is godsdienst en wat is de eeuwigheid? Al die dingen zijn voorbij. Het gaat er om: begrijpen wij elkaar. Begrijpt u waarom u denkt dat u mij begrijpt? Wij delen gevoelens, geen begrip. Dat klinkt misschien wreed. U doet alle moeite om het precies te volgen en te begrijpen. En dan zeg ik u: Ik bedoel toch weer iets anders dan u denkt te begrijpen. Dat is de werkelijkheid.

Het is onze innerlijke wereld die eigenlijk alleen in een gevoel, in een beleving is uit te drukken, maar niet in een omschrijving die bepalend is voor hetgeen wij gemeen hebben. De uiterlijkheden doen niet veel ter zake. U denkt misschien: ja, maar de liefde, de hartstocht, de gemeenschappelijkheid, de solidariteit. Ik weet nog steeds niet wat dat is solidariteit. Het schijnt, dat solidariteit voor veel mensen datgene is wat je van een ander eist, wanneer je het nodig hebt zonder het zelf altijd te willen geven, wanneer een ander de behoefte daaraan kenbaar maakt.

Wij zijn gebonden juist omdat wij geen vragen stellen. Wij zijn verbonden met alle dingen. Die verbondenheid is veel belangrijker dan het andere. Dat we een deel daarvan soms in vocabelen kunnen omzetten, dat is wat de Duitser zegt Nebensache. Het staat naast de feitelijkheid.

Ik heb kracht, wij zijn verbonden, dan heeft u die kracht toch ook. Niet omdat u zonder mij geen kracht heeft, maar omdat in mij het besef van die kracht leeft, niet als een begrip maar als een aanvoelen. En als ik dan zeg: Die kracht deel ik met u, dan deel ik die kracht inderdaad met u, omdat u zich bewust wordt van de kracht die in u leeft.

Dat is nu esoterie. Het is geen tovenarij. Het is gewoon delen, omdat je in jezelf de eenheid aanvoelt waarvan alle andere dingen alleen maar een verschijningsvorm zijn. Wat u denkt te zijn, is niet belangrijk. Wat u zichzelf voorhoudt, is ook niet zo belangrijk. Maar wat u diep in uzelf kunt voelen en vooral de rust die u in u soms kunt vinden en misschien dat gevoel van licht en even los zijn van alle dingen dat is belangrijk.

Uw innerlijke weg is een weg naar een werkelijkheid die geen woorden meer kent. Uw innerlijk streven is niet het zoeken naar iets feitelijks. Het is een poging om al datgene te verliezen wat je belet jezelf te zijn.

De esoterie is een beleving, geen procedure. En als u in deze cursussen met een hoop feiten en regeltjes wordt geconfronteerd zo nu en dan, dan moet u begrijpen dat is gewoon maar een handleiding. Maar als u het in uzelf niet voelt, dan kunt u er toch niets mee doen.

Ik kan u bij wijze van spreken de schatten van de Graaf van Monte Cristo geven, maar u moet zelf de gang graven waardoor u uit de cel komt of zelf het trucje uitdenken waardoor u in zee wordt gegooid. (Met dank aan Dumas père)!

U moet het zelf doen. U kunt het alleen doen door hetgeen er in u leeft. En als u nog eens bezig bent met de cursus van Zelfprojectie, probeer dan niet uw beeld uit te sturen, maar tracht uw zijn te beseffen. Dat besef is dan de basis van alle projectie. Het is de basis van alle bewustwording. Het is zeker voor u de enige weg die u brengt tot een steeds intensere verbondenheid met de waarheid die overblijft wanneer alle illusie wordt teniet gedaan.

:--:--:

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

LES IX.

S Y N T H E S E.

Als je op het ogenblik de verschijnselen in de wereld ziet, iets wat wij u regelmatig aanbevelen, dan zult u wel tot de conclusie zijn gekomen dat machtsstrijd en afpersingspraktijken tegenwoordig overal de overhand hebben. Dat is op zichzelf niet te verwonderen, maar er zijn enkele eigenaardigheden te melden, b.v. dit:

Wij hebben de laatste tijd in verscheidene landen voorbeelden gezien van overeenkomsten tussen arbeiders (inclusief hun bond) en werkgevers waarbij regeringen hebben geprobeerd die overeenkomsten af te keuren en om er iets anders van te maken. Dat geeft aan dat we te maken hebben met twee verschillende structuren.

De eerste is een theoretische structuur die vaak zeer dogmatisch te werk gaat.

In de tweede plaats hebben wij te maken met een samenwerkingsstructuur die voor de eerste structuur weer niet aanvaardbaar is, maar die op zichzelf toch langzaam maar zeker een soort samensmelting laat zien van partijen die een lange tijd tegenover elkaar hebben gestaan.

Dit is nu toevallig op het gebied van arbeid, maar op velerlei terreinen zien wij soortgelijke zaken optreden. Ook wat kennisoverdracht betreft zijn er een aantal eigenaardigheden te constateren. Om u een voorbeeld te geven:

Er worden in landen als de U.S.A. en landen als Frankrijk en Rusland door de regeringen bijna wanhopige pogingen gedaan om te voorkomen dat wetenschappelijke resultaten en ontdekkingen naar anderen doorsijpe-len. Gelijktijdig zien wij dat wetenschappers over de gehele wereld soms langs de meest krankzinnige kanalen hun gegevens onderling zijn blijven uitwisselen. Er is dus weer een tegenstelling tussen de machtsstructuur en in dit geval het begrip wetenschappelijkheid. Wij kunnen aan de hand van deze voorbeelden ons een klein beeld gaan maken omtrent de toekomstige ontwikkeling.

In de eerste plaats: Samenwerking is noodzakelijk. Maar samenwerking heeft alleen zin, indien alle factoren door een voldoende aantal mensen kunnen worden overzien. Daarom zal het noodzakelijk zijn dat we steeds meer allrounders krijgen. Mensen, die op elk terrein van wetenschap, van bepaalde technieken, van bepaalde wetenschappen hoe dan ook overzicht hebben. Die dus in staat zijn om de gegevens van de verschillende takken en ontwikkelingen samen te voegen en te zien waar deze elkaar kunnen aanvullen en hoe zij elkaar kunnen stimuleren. In beginsel zou een dergelijke ontwikkeling zich op dit moment al moeten afspelen. Er zijn trouwens al enige aanwijzingen. In de betrekkelijk nieuwe

wetenschap van de robotica vinden wij inderdaad al de neiging om algemeen ontwikkelde mensen boven de specialisten te stellen en zo te komen tot een samenvoeging van gegevens die anders afzonderlijk een wat dor bestaan zouden leiden.

Wij zien op andere gebieden hetzelfde. Maar er is meer. Als tweede punt voorzie ik in de toekomst steeds meer noodzaak tot samenwerking juist tussen gewone mensen. Op het ogenblik is de stelling helaas nog heel vaak: 'I'm allright, Jack'. Met andere woorden: mij gaat het goed en zie jij maar hoe je aan je trekken komt. Maar als men gaat begrijpen hoezeer men met elkaar verbonden is, dan zal men elkaar helpen. Dat is veel belangrijker dan elke regeringsstimulans, elke subsidiëring of wat dan ook.

Mensen die elkaar helpen en die voor elkaar en met elkaar de meest passende systemen ontwikkelen voor het onderlinge verkeer mogen dan weliswaar dingen doen die voor de machthebbers niet zo aanvaardbaar zijn, maar daarvoor in de plaats scheppen ze wel een hechte samenwerking met ook een veel grotere veerkracht. Ze kunnen namelijk abrupte veranderingen op korte termijn opvangen; iets wat 'n regeringssysteem meestal niet kan. Ik neem aan, dat ook deze ontwikkeling op het ogenblik gaande is.

Het is natuurlijk krankzinnig om hier nu te zeggen: Er is in Nederland ook al een gemeente die wil beginnen met volksraadpleging. Dat klinkt dan net alsof je reclame maakt. Maar is het eigenlijk niet beter dat een volk op de punten, die het volk direct aangaat, zelf mee kan beslissen? Ik weet het, er zijn heel veel nadelen aan verbonden, o.a. de reactiesnelheid wordt minder, er zullen onzinnige beslissingen uitkomen die voor de regeerders onaanvaardbaar zijn. Maar aan de andere kant, de regeerders staan in dienst van het volk. Misschien zou het volk de toestemming moeten hebben om zijn eigen fouten te maken en niet slechts om het slachtoffer te zijn van de fouten van anderen.

Ik voorzie dat binnen tien jaar dit systeem van volksraadpleging, overigens in verschillende vormen en op geheel verschillende manieren, hand over hand zal toenemen. Ik ben er ook van overtuigd, dat de raadplegingsmethodiek niet te vergelijken zal zijn met b.v. het systeem dat Zwitserland kent, maar dat er geheel nieuwe methoden worden ontwikkeld die in vele gevallen doen denken aan de wijze waarop men in de U.S.A. senatoren e.d. probeert te beïnvloeden. Dat is de kwestie van de brieven-campagne zoals u weet. Deze is mede bepalend voor de houding, die een dergelijke staatsman aanneemt in een nationale samenkomst. Dit op zichzelf is hoop gevend. Want geen volk wil oorlog. Geen gewoon mens wenst dat de helft of tenminste 1/3 van het volksinkomen wordt besteed aan allerlei super de luxe wapens terwijl er eigenlijk al genoeg is.

Steeds meer gewone mensen gaan ook beseffen dat er verbijsterende luxe zaken zijn die men zich in bepaalde delen van het leger of marine op zichzelf aanvaardbare gronden toeëigent, terwijl dat overbodig is. Een van de bekendste voorbeelden uit de laatste tijd:

Een Amerikaans marine-commendant had speciale asbakjes nodig voor de vliegtuigen van een vliegkampschip. Die heeft hij laten ontwerpen volgens ideale normen. Hij heeft ze ook besteld. Die asbakjes moesten \$ 200.- per stuk kosten. Nu blijkt achteraf dat ze ook voor \$ 50.- geleverd kunnen worden en dat bij grote bestellingen de kosten waarschijnlijk tot \$ 2.- terug zouden lopen. Ik noem dit als een enkel voorbeeld. Als de mensen daarmee worden geconfronteerd, zijn ze het er niet mee eens; dan gaan ze anders denken.

Wat wij in deze tijd zeker niet over het hoofd mogen zien is in de eerste plaats een aanmerkelijke mentaliteitsverandering, ook ten aanzien van wat men noemt het paranormale, het mystieke, het religieuze. Als wij kijken naar wat hier gebeurt, dan valt allereerst op dat er heel

veel mensen zijn die nog steeds leiders zoeken.

In de tweede plaats, dat steeds grotere aantallen mensen zich zelfstandig gaan maken. Bepaalde technieken die ze hebben geleerd en bepaalde geloofsnormen wel blijven hanteren, maar zich onttrekken aan een gezag, aan een absolute leiding. Of om het heel eenvoudig te zeggen: In plaats van te luisteren naar de z.g. deskundigen luistert men naar zijn innerlijk en eventueel naar de stem van God voor zover men meent die te horen.

Dat kan belangrijk zijn, omdat het wegvallen van gezag tevens betekent: het wegvallen van een bepaalde soort mensen uit deze geestelijke samenleving.

Ik heb niets tegen orthodoxie. Orthodoxie is een bekend verschijnsel. Ze zal overal daar voorkomen waar bepaalde instanties of lichamen hun eigen macht en discipline zo goed mogelijk willen handhaven. Dat is nu eenmaal het wezen van de orthodoxie. Maar zelf orthodox zijn is iets anders dan de gehele wereld onderwerpen aan regels die in feite achterhaald zijn.

Op dit ogenblik nemen nog steeds de krachten toe die de mens innerlijk stimuleren. Bij de een krijgt het de vorm van denkbeelden. Bij de ander wordt het de een of andere praktijk; het gebruik van paranormale gaven en mogelijkheden. Bij weer anderen wordt het eerder een verandering in hun gedachtenwereld. Ook dit proces zal kunnen leiden tot een mogelijkheid om elkaar te begrijpen.

Denkt u maar aan de manier waarop nog niet zo lang geleden in Nederland katholieken en protestanten tegenover elkaar stonden. Je had de katholieke geitenfokkers, je had de gereformeerd geitenfokkers en ook nog de doopsgezinde geitenfokkers. En o wee, als een fokdier van de ene vereniging door de andere zou worden gebruikt; dat was gewoon zonde. Daar moeten wij van af.

Wij praten over oecumene. Maar wij kunnen ze pas bereiken, als de mensen niet meer letten op de verschillen, maar eerder gaan begrijpen hoe ieder op zijn eigen manier geestelijk iets kan produceren, iets belangrijks tot stand kan brengen. Ik zie dit in de nabije toekomst toch wel toenemen.

Dan kunt u ook zeggen: Ja, maar dan het voetbalgeweld. Inderdaad, er zijn heel veel mensen die hun gevoel van minderwaardigheid afreageren door een abnormale agressiviteit en die in feite het uitoefenen van terreur ervaren als een compensatie voor hun onbetekenendheid. Dat is altijd zo geweest. Dus dit zijn verschijnselen, die samenhangen met de maatschappelijke structuren, de economische tendensen en wat dies meer zij. Maar daar achter staat toch steeds weer begrip. Begrip dat niet, zoals lange tijd het geval is geweest, gelijktijdig een je verontschuldigen, bijna een distanciëren is.

Als iemand mystieke gaven heeft en hij gebruikt ze maar hij slaat zijn vrouw, dan zegt men: Wat mystiek betreft, kan ik met je overeenstemmen en dan kunnen wij samen misschien nog betere begrippen bereiken, maar je hebt je vrouw afgerost, ik zal jou ook even nemen. Dat klinkt vreemd, maar je moet de zaken kunnen scheiden.

Als iemand door een godsdienstige opvoeding komt tot een bepaalde vorm van extremisme - dat komt voor - dan kunnen we wel begrijpen hoe hij daartoe komt en dan hebben we twee antwoorden.

Het eerste is: Begrip voor die mens en zijn achtergrond.

Het tweede is: Eenvoudig zorgen voor de orde zodat hij zijn trekken thuis krijgt.

Ik meen, dat die mentaliteit de laatste tijd sterk is toegenomen.

Vroeger was het: de misdadiger deugt niet. Het arme slachtoffer!

Toen werd het: Ach, de misdadiger moet begrepen worden. Hij is eigenlijk zelf ~~meer~~ ziek dan schuldig. De gemeenschap is daar schuld aan. Men liet

het slachtoffer aan zijn lot over. Nu begint men langzamerhand te begrijpen dat slachtoffer en misdadiger in feite twee kanten zijn van dezelfde zaak. Het slachtoffer is over het algemeen min of meer mede schuldig en de misdadiger is niet volledig schuldig. Maar we moeten eerst het slachtoffer beschermen, opdat de misdadiger kan begrijpen in hoeverre hij de grens heeft overschreden.

Het zijn vervelende dingen, ik geef het graag toe. Maar als we naar een harmonie toe willen gaan en dat zal toch in de komende tijd moeten gebeuren, als de mensheid niet aan zichzelf te gronde wil gaan, dan kan dat alleen vanuit dit begrip. Het samenkomen van zeer verschillende denk- en leefwerelden die wel degelijk zichzelf kunnen verdedigen tegen elke aantasting, maar die gelijktijdig in anderen dezelfde mogelijkheden, hetzelfde recht erkennen.

Er is iemand geweest die heeft gezegd: 'Het zou beter zijn, als minder mensen minder gewichtig zouden spreken, dan zouden er meer mensen luisteren.' Dat geldt voor ons waarschijnlijk ook. Wij praten misschien ook teveel. Maar pas als je naar de ander kunt luisteren, kun je de ander begrijpen. Eerst als je de ander kunt begrijpen, kun je juist reageren. Het wonderlijke is, dat daar geen regels of wetten voor zijn.

De ene misdadiger is gewoon a-sociaal; die is toevallig geboren zonder geweten zoals dat heet. De andere misdadiger is misschien door omstandigheden daartoe gedreven. De derde heeft zijn misdaad ondanks zichzelf begaan. Dat zijn drie verschillende soorten. Dat hebben we in de gewone samenleving ook.

Mensen, die hard zijn tegen anderen, zijn soms hard omdat ze niet anders kunnen. Soms zijn ze hard, omdat ze daarmee duidelijk maken hoe belangrijk ze zijn. En soms zijn ze alleen hard op die punten waarvoor zij geen verantwoordelijkheid kunnen dragen. Zij schuiven anderen dan hun persoonlijke verantwoordelijkheid toe. Dat laatste is natuurlijk de beste vorm.

Wat betreft de geestelijke ontwikkelingen, wij hebben daar al zo vaak over gesproken. Zeker, er zullen steeds meer mensen zijn die ook de wereld van de geest gaan begrijpen en bepaalde dingen uit de wereld van de geest praktisch kunnen gebruiken in hun eigen wereld. Dat is erg leuk, maar het verandert er niet veel aan.

Er zal natuurlijk tegen een dergelijke geestelijke invloed een groot verweer komen. Ik vermoed, dat dat al binnen een paar jaren zal losbarsten. Want je kunt tegen een geest niet zeggen: Heeft u nog nooit Campari gedronken? Je kunt ook niet zeggen: Die auto is de beste. De geest zegt dan: Ik heb het niet over de auto die zo mooi is. Ik heb het over een aangepast vervoermiddel, dat is iets anders.

Die geest leeft in een andere wereld. Hij kijkt anders. Maar als die geest invloed krijgt, zal hij dan niet de mensen ertoe brengen om meer te denken in doel, in noodzaak, in gebruikswaarde dan te denken in termen van modieus zijn, van aanzien, prestige hebben en dergelijke? Ik denk het wel. Ook daar moeten we toch ergens een overbrugging voor vinden.

Je kunt deze wereld met haar reclamewaanzin, met haar productie-indigestie nu eenmaal niet een, twee, drie omschakelen naar een wereld, die vanuit een geestelijk standpunt nauwelijks gezond is. Je zou dus moeten komen tot een punt waarop de reclame nog blijft bestaan, waarop de in feite overbodige productie nog door kan gaan, maar waardoor de selectiviteit van de koper en zijn waardering niet meer een technische is, maar eenvoudig een menselijke. Dan zullen er mensen zijn, die zullen begrijpen wat de normen zijn die ook in een geestelijke wereld bestaan en die vanuit een begrip voor die normen, een begrip voor de verschillende psychologische achtergronden van de massa en van de doorsnee-mens

de juiste benaderingen kunnen vinden in de reclame maar gelijktijdig ook een betere productvoorbereiding in de industrie. Dan kom je een eind verder.

De mensen denken vaak: ach, de toekomst. Als Aquarius er maar eenmaal is, dan zal het goed gaan. Maar ja, Aquarius is nu eenmaal een Waterman. U weet zelf hoe het te keer kan gaan als het 5 dagen achter elkaar regent. Stel je voor, dat het 2000 jaar duurt!

Dan ga je begrijpen: Aquarius geeft wel bepaalde impulsen, maar de broederschap die men verwacht, de wereld waarin de een de ander liefheeft zonder meer, die bestaat eenvoudig niet. Wat bestaat, is een wereld waarin geestelijke elementen in voortdurend sterkere mate worden toegevoegd aan de materiële structuren zoals ze nu bestaan. En als je daar naar kijkt, dan moet je zeggen: Mensen, er blijven evenveel strijden en verschilpunten over als vroeger, alleen de benadering ervan wordt een andere.

Er zal nog net zoveel haat en nijd op de wereld zijn als vroeger, maar de manier waarop men ermee werkt, zal een andere zijn. Dan krijgen we dus, zoals dat deftig heet, geen verandering in essentie maar in habitus; ofwel niet in essentiële zaken een grote verandering maar in de gebruiken, de gewoonten.

Ieder die probeert te denken vanuit een synthese, zoals die onvermijdelijk begint te worden, zal rekening moeten houden met die feiten. Je kunt ze niet eenvoudig opzij zetten. Wat zijn de feiten van dit ogenblik?

Het oorlogsgevaar is aanmerkelijk groter dan de meesten van u zich realiseren. Het wantrouwen van Rusland tegen de westerse wereld en ook tegen iedereen die niet deel is van Rusland, is eigenlijk ontstaan in en kort na de Tweede Wereldoorlog. Toen Stalin niet te horen kreeg van zijn bondgenoten dat een atoombom zou worden afgeworpen voor dat hij in een situatie verkeerde dat hij daar niets meer aan kon doen. Toen heeft hij gezegd: Het westen wil mij dus verraden.

Ofschoon Stalin sinds dien allang is bijgezet (ik geloof zelfs ook nog een paar keer is omgezet) zit hij toch nog steeds met deze denkwijze in het geheel van de politieke- maar ook van de volksstructuur. Men voelt zich daarin eigenlijk door het westen deels verraden. Het gaat niet erom of dat recht of ten onrechte is. Nu komt het westen met een z.g. harde houding. Men probeert niet eerst de Russen te vertrouwen. Neen, men probeert eisen te stellen; ze af te dwingen. Die pogingen op zichzelf geven de Russen dus het gevoel dat de tendens van verraad die de koude oorlog eigenlijk voortdurend heeft bepaald, nog steeds voortduurt.

De spanningen zijn op dit ogenblik buitengewoon groot. Aan kleine tekenen kun je zien dat het inderdaad kritiek is. De Russen zouden ongetwijfeld geen grote acties in Afghanistan zijn begonnen, als ze niet het gevoel hadden dat ze hiermee moeten afrekenen, omdat er binnenkort een ander probleem komt.

De Amerikanen zouden zeker veel minder intrigeren in Zuid-Amerika en veel minder trachten om Zuid-Afrika te kopen. Het wordt nu moeilijk voor hen, maar ze hebben het altijd gedaan de laatste tijd, als ze niet het gevoel zouden hebben dat ze vandaag of morgen alle bondgenoten hard nodig zullen hebben. Zij zitten met een wantrouwen dat zo groot is geworden aan beide kanten dat van enige redelijkheid geen sprake meer kan zijn. Als er iemand een vlieg doodslaait en een agent van de tegenpartij hoort de klap, dan wordt er gesproken over een nieuw super-wapen.

Als je je realiseert hoe dat in elkaar zit, dan word je duidelijk: Je kunt eenvoudig niet meer praten met die grote massa's. Je kunt alleen nog praten met het individu. Je kunt niet meer voor of tegen een systeem

zijn, je kunt alleen voor of tegen de mens zijn. Je hebt niet te maken met het onbetrouwbare kapitalistische of communistische blok. Je hebt te maken met een groot aantal integere en betrouwbare mensen aan alle kanten, die alleen niet in staat zijn om de integriteit van hun tegenstanders als gewone mensen te beseffen. Dat daar geestelijk het een en ander moet gaan gebeuren is duidelijk. Dat wordt ook gedaan.

Men probeert inderdaad deze dingen langzaam maar zeker te laten doorsijpelen. Er zijn een aantal successen geboekt die van uit ons standpunt ontstellend groot zijn. Ik kan u zelf op een aardig effect wijzen:

Na enkele proeven met een ongeveer vrije handel heeft Rood-China nu de vrije markten ingevoerd waardoor een groot gedeelte van de producten niet meer worden gesubsidieerd en alleen in staatswinkels mondjesmaat worden verkocht, maar op de vrije markt ook verkrijgbaar zijn. Omdat er een tijdlang al beperkte vrije markten zijn geweest waar men aanvullend kon kopen, zijn de prijsverschillen ook niet zo ontstellend geweest al zal menige Chinees natuurlijk wel raar opkijken.

Rusland weet niet wat het moet doen en is op het ogenblik begonnen met een heel voorzichtige actie om vooral in de grote steden en in de omgeving daarvan een vrije markt eveneens toe te laten. Dat is niet alleen maar een verandering in het systeem of een tijdelijke aanpassing aan noodzaken. Het is een aarzelende erkenning van menselijke kwaliteiten die - of u nu helaas zegt of God zij dank - overal bestaan. Een mens werkt harder, doet meer als hij zelf daar ook de vruchten van kan plukken. Dat impliceert weer een mentaliteitsverandering.

Stel nu eens, dat er iemand komt die eindelijk de oplossing vindt voor een uitwisseling van producten tussen de gebieden die normalerwijs eigenlijk elkaar niet zozeer bereiken. Een klein begin is gemaakt. Er wordt op het ogenblik via Hongkong overigens nogal wat Japanse electronica binnengebracht in Rood-China. Onder andere die kleine radiotjes die meer piepen dan spelen maar die toch een grote weelde zijn vanuit Chinees standpunt. Omgekeerd wordt ook uit Rood-China heel wat uitgevoerd zowel naar Japan als ook naar India. Er is dus een verandering op komst.

Ik geloof, dat we juist hier te maken krijgen met begrip voor de medemensen. Want ze kunnen natuurlijk wel een Chinese naam op zo'n radiotje zetten, maar als er achterop staat Made in Japan, dan komt de een of andere Chinees er toch wel achter wat dat betekent. Op deze manier gaan de mensen anders over elkaar denken en dat is het belangrijke.

Als de gewone mensen anders over elkaar denken, dan is het niet meer mogelijk om tegenstellingen kunstmatig in stand te houden zonder meer. Dan is het niet meer mogelijk om bepaalde vakgebieden helemaal van elkaar gescheiden te hanteren. Dan moet er een overbrugging worden gevormd. Dan is er een klasse nodig die tot denken in synthese in staat is. In de vernieuwing, die Aquarius zal moeten brengen is dat een van de belangrijkste factoren, zeker voor de aanlooperperiode.

Als je alle factoren bij elkaar optelt, dan blijkt dat er voedsel genoeg is voor de gehele wereld. Als je echter de feiten van het ogenblik optelt, dan kun je zeggen dat ongeveer $\frac{2}{3}$ van de wereld onvoldoende gevoed is en dat ongeveer $\frac{1}{4}$ van de wereldbevolking honger lijdt, om niet te zeggen hier en daar door hongersnood bijna ten onder gaat.

Dit kun je niet opvangen met regeringssystemen, met regeringshulp, met allerlei mooie acties al dan niet door radio en televisie ondersteunt. Dat kun je alleen opvangen door een vrije uitwisseling van producten, door een vrijelijk langzamerhand afvloeien van overproductie naar die streken waar ze noodzakelijk is. En dan geen kunstmatig hoog gehouden prijzen, maar gewoon productieprijis. Vraag en aanbod bepalen de

waarde. Als je daarnaar terugkeert, kom je een eind verder. Dat zullen we in Aquarius, denk ik, meer zien gebeuren.

Wij hebben al eerder gezegd: een groot gedeelte van de grenzen gaat wegvallen. Dat daarbij allerlei grenzen eveneens verdwijnen al is het alleen maar vanwege douanerechten, daar zullen de regeringen niet zo graag aan beginnen. Maar toenemende douane-unies, een soort verenigd Europa in economische zin is denkbaar.

Het is ook opvallend dat op het ogenblik grensformaliteiten tussen de Oostbloklanden voor personen nog zeer intens zijn, maar voor goederen steeds milder worden gehanteerd. Er moet een verandering komen in de vloed van productie en ze moet zich bewegen in de richting van het optimale verbruikspatroon. Een synthese is wederom nodig. Niet meer: hoe kunnen wij b.v. de graanprijs zo hoog houden dat onze boeren tevreden zijn, maar hoe kunnen wij zoveel graan verbouwen tegen een prijs die het verbouwen nog aanvaardbaar maakt en gelijktijdig zorgen dat iedereen die daar behoefte aan heeft het kan krijgen.

Het klinkt misschien allemaal wat afgezaagd als ik het zo zit te vertellen. Maar geloof mij, deze eerste overkoepeling van schijnbaar tegengestelde belangen en waarden is noodzakelijk. Ze is de basis van elke verandering in een nieuwe periode. Ze is gelijktijdig de grondslag waaruit een vergroting van geestelijke mogelijkheden en invloed zal voortvloeien voor de mensheid. Want als je geen rust en evenwicht kunt vinden, dan zullen zelfs de beste geestelijke krachten vaak worden misbruikt.

Het is niet voor niets dat de grootste studie van paranormale vermogens tegenwoordig plaatsvindt in geheime centra waar men probeert om via helderziendheid en telepathie communicatie tot stand te brengen met spionnen in andere gebieden waarmee men probeert langs helderziende weg na te gaan wat er voor besluiten zijn genomen in bepaalde zittingen en wat dies meer zij. Op het ogenblik zou men het paranormale nog willen ombuigen tot een soort machtsmiddel, een wapen. Maar het moet juist zijn een innerlijk gevoel van verbondenheid waaruit de werkingen voortkomen.

Het moet niet zijn het kennen van het bovennatuurlijke. Het moet gewoon een ervaren in jezelf zijn en daaruit het groeien naar een beter beleven van een geheel, niet alleen maar van een enkel fenomeen. Het zal u duidelijk zijn: wanneer al deze dingen meer en meer gestalte krijgen, kan de wereld veranderen.

Je kunt de wereld niet van bovenaf veranderen. Van onderaf door revolutie kun je haar ook niet veranderen. Je kunt haar alleen veranderen, als besef, bewustzijn en wijze van werken worden aangepast aan de werkelijkheid zoals ze nu bestaat. En daarvoor is een beter begrip van de mensen onderling nodig. Daarvoor is de overbrugging tussen allerlei schijnbaar apart staande specialismen noodzakelijk. Daarvoor is de samenwerking geest en stof noodzakelijk.

Vraagt u mij alsjeblieft niet: wat kunnen wij doen? U kunt gewoon uzelf zijn en gelijktijdig zorgen dat u voor uw medemensen zoveel mogelijk een positieve betekenis heeft. Dat u tevens de negatieve ontwikkelingen niet zonder meer probeert te bestrijden, maar dat u probeert hun betekenis te ontwaarden. Als u dat kunt, dan bereikt u iets.

Zeg ook niet: Maar kan de geest dan niet zorgen dat en dan noemt u maar een paar namen, wordt beïnvloed. Er zijn mensen, die zouden van ons gewoon willen dat een geest op de schouder van Lubbers zou zitten en hem voortdurend zou toefluisteren: wees niet zo stom! Daar hebben ze de kranten voor en hun tegenstanders. Ze trekken zich er toch niets van aan.

Wij kunnen mensen niet veranderen. Wij kunnen ze eens laten uitglijden, natuurlijk. Maar als ze teveel uitglijden, dan verliest ook dat zijn

betekenis en gaat iedereen gewoon naar binnen om te zien hoe ministers en kamerleden uitglijden. Dan wordt dat nog een folkloristisch gebruik vooral voor de toeristen. Die dingen zijn zinloos.

De verandering moet in de mens plaatsvinden. De geest is bereid om mee te werken aan die verandering, haar krachten en mogelijkheden toe te voegen aan die van de mens, maar ze wil haar geestelijke waarde en waardigheid niet opgeven om een soort onstoffelijke supermens te worden. Van de mens kan niet worden verwacht dat hij gaat leven alsof hij een geest was. Laat de mens maar leven als een mens met alle menselijke kwaliteiten, met alle z.g. menselijke fouten op de koop toe. Geen bezwaar. Maar laten wij elkaar aanvullen waar het mogelijk is. Dat kan de geest, dat doet de geest. Er zijn steeds méér mensen die proberen dat ook te doen.

Dit, mijne vrienden, is het begin van deze samenvloeiing en tevens overkoepeling waardoor twee werelden in hun krachten en mogelijkheden tot een grotere eenheid kunnen uitgroeien. Het zal die eenheid zijn, die én voor een mens én voor een geest tenslotte een verlossing, een verbetering, een totaal nieuwe ontplooiingsmogelijkheid gaat betekenen. Vandaar dat ik voor vandaag boven mijn onderwerp zette: Synthese.

x U heeft in 1984 gezegd dat de spanningen die tussen Oost en West bestaan zullen toenemen. Wanneer zullen ze in 1985 nu afnemen?

- Na 1987. Wij kunnen aannemen, dat tussen de mensen en waarschijnlijk ook tussen de staten de verhoudingen beter worden. Maar vergeet niet dat atoombommen worden gecontroleerd door betrekkelijk weinig mensen die over het algemeen zeer eenzijdig denken en die in hun eenzijdigheid wel eens hun volk zouden willen redden van de vrede die ze zouden willen sluiten met de tegenpartij, omdat ze menen: daaraan gaat ons baantje, ons gezag, onze belangrijkheid te gronde. Maar dat zeggen ze niet. Ze zeggen: Daaraan zal ons volk ten onder gaan.

De veiligheid van die apparaturen is tamelijk groot. Dat is ook duidelijk. Kijk, de controles op het afvuren van dergelijke wapens moeten wel buitengewoon goed zijn, omdat anders de eerste de beste idioot aan een knop kan zitten en zijn eigen gouvernement en een deel van de wereld kan gaan afpersen. Daarom moeten er zoveel maatregelen zijn dat de veiligheid is gewaarborgd; dat dus een persoonlijk hanteren daarvan bijna onmogelijk is. Degenen, die deze controles uitoefenen, over de sleutels beschikken etc., zijn mensen die hun regeringsvorm en hun land over het algemeen sterk zijn toegedaan. Eerst als hun land zou afwijken van hetgeen zij beschouwen als juist, zeker en veilig, worden ze misschien gevaarlijk. Dat geldt in Rusland zo goed als in de Ver. Staten. Het geldt zelfs - zij het iets beperkter - in Frankrijk.

Na deze actuele toelichting kan ik alleen maar zeggen. Mensen, vreest niet voor een atoomoorlog. Dat heeft absoluut geen zin. Als morgen de hemel valt en het is mooi weer, dan heeft u allemaal een blauw petje op. Als morgen een atoombom valt op deze aarde, dan vallen er daarna zoveel dat u allemaal in onze wereld kunt bijkomen van de overvloedige straling die de aarde u heeft geboden. Maak u gaan zorgen. Werk aan de vrede en aan het mens-zijn. Dat is belangrijk, al het andere is maar bijkomstig.

DE GANG VAN DE HUMOR.

De meeste mensen begrijpen dat niet zo snel, maar humor is erg be-
duidend voor de onderlinge menselijke relatie; de situatie waarin men
leeft. Daarnaast is de humor niet alleen een mate van ironie, soms zelfs
spot, maar ze is tevens ook een vorm van kritiek.

Zolang een kritiek speels blijft, is ze duidelijk en tevens ongevaar-
lijk. Laat mij u een voorbeeld geven: Vroeger hadden de mensen het erover
dat je kon leven als God in Frankrijk. Dat kan tegenwoordig niet meer,
want met al die communisten heeft God in Frankrijk geen leven meer.
Dat is dus een vorm van humor waarin kritiek zit.

Je hebt ook humor die wat onthullender werkt. Vroeger had je ont-
zettend veel schoonmoedermoppen. Tegenwoordig echter kan een schoonmoe-
dermop niet goed meer werken, want per slot van rekening je hebt die
babyzit hard nodig.

Zo is er ook een tijd geweest dat pastoormoppen in waren. Maar ja,
nu de pastoors door hun eigen houding vaak zelf mop zijn, gaat dat er
ook een beetje uit.

Men zegt ook: De joodse humor is voor een groot gedeelte verdwenen.
Dat is wel waar, maar komt dat niet omdat de joden zichzelf teveel au
sérieux zijn gaan nemen? Ze zijn zichzelf niet meer omdat ze in de ogen
van de wereld zichzelf willen zijn.

Wat is nu joodse humor? Joodse humor eigenlijk: iemand die afgemaakt
moet worden en dan tegen zijn beul zegt: Ach, laat me effe wachten met
roken. Ik ben er nu net van afgestapt. Een wrede humor misschien, maar
er zit iets in.

Of: Jongen, als je naar beneden wilt springen, zegt de joodse politie-
agent tegen degene die zelfmoord wil plegen op de wolkenkrabber, doe
het dan meteen, want ik heb een afspraakje.

Dergelijke vormen van humor vind je natuurlijk overal. Elk land en
elk oord heeft zijn eigen vormen van speelsheid en humor.

De Haagse humor is natuurlijk enigszins deftig. Dat komt omdat
daarin staatkundige en politieke overwegingen meespelen.

'Voel jij nog wat voor de Christelijk Historische Partij?' 'Nou neen,
sedert het CDA is het meer christelijk histerisch geworden.'

Dat zijn dingen, u lacht daar misschien niet zo over, omdat u dat als
doodnormaal beschouwt. Als dus een buitenstaander de deftige Hagenaar
in zijn eigen milieu mag aanschouwen, dan zit daar voor de buitenstaan-
der een zekere vorm van humor in die de Hagenaar nooit zal begrijpen.

Een Amsterdammer heeft weer zijn eigen vorm van humor.

'Ach,' zegt hij, 'wij lopen al vooruit op de toekomst. Nu er zoveel wa-
gens langs de grachten niet meer geparkeerd kunnen worden, doen wij het
in de gracht zelf.'

De Rotterdammer bekijkt het ook weer een beetje anders. Hij zegt:
'Het hart uit de stad is wel weg, maar we werken nog hard genoeg om
er desondanks te komen.' Als een Amsterdammer dan zegt: 'Zouden wij dan
niet een stukje Amsterdam geven voor harttransplantatie?' Dan zegt de
Rotterdammer: 'neen, want jullie manier van werken zou onmiddellijk af-
stoting ten gevolge hebben.'

Het is misschien een wat eigenaardige methode om je leven uit te
drukken. Maar als je te maken hebt met je burens, met je medemensen, dan
wordt ook daarin heel vaak bewust of onbewust humor verwerkt.

Bijvoorbeeld van een buurvrouw: 'Ze ziet er soms wel knap uit, maar het is
het lelijke eendje als je haar 's morgens in d'r paignoir ziet. Pas als ze

opgespoten is, is het een zwaan. Of anderszins: 'Ach die Surinamers, je moet ze maar nemen zoals ze zijn. Per slot van rekening, ze zijn licht angebrand, maar dat is ook in hun kleur te zien. Het zijn gelijktijdig vormen van kritiek en van zelfexpressie.

Ik geloof, dat er veel meer humor zou moeten zijn ook op internationaal terrein. Waarom niet een Ronde Tafelconferentie tussen de grote mogendheden: Reagan met stetsonhoed, revolver, lasso en de Russische vertegenwoordiger als kozak gekleed volksdansend opkomend. Dat zou wel de sfeer veranderen.

Ook al die negerstaten die in de UNO zo vaak hun stem afwijkend uitbrengen al is het alleen maar omdat hun vaak grote bedragen daarvoor worden geboden, zouden veel meer indruk maken, als ze hun zakenpak voor een djebellah zouden verwisselen en als ze dan iets te zeggen hebben al tom-tom dansend zouden binnenkomen. Ik geloof, dat de interesse voor de internationale politiek dan veel groter zou worden. Want het is een circus. Mag het er dan niet als zodanig uitzien?

De hele wereld is vol klatergoud. Klatergoud is niet echt. Het is ook niet slecht, maar je moet weten dat het klatergoud is. Het doet mij altijd denken aan de mensen die baren lood licht vergulden en dan als echt goud aanbieden tegen een prijs die iets onder de officiële ligt. Kijk, als je weet wat het is, dan stink je er niet in, maar je hebt er plezier over. Als je niet weet wat het is, voel je je voortdurend bekocht.

Ook de gewoontevorming die in zoveel opzichten b.v. in de zakenwereld op het ogenblik plaatsvindt. Waarom durven de mensen niet hardop zeggen: Deze sigaret bevat voor, laat ons zeggen, 5 cent tabak, fabricagekosten 2 cent, de sigaret komt op 15 cent, u zoudt voor 8 cent belasting roken. Dat zou misschien geen humor zijn, maar het zou de zaak wat duidelijker stellen.

En waarom niet uitroepen dat zwartrijders niet alleen de oorzaak zijn van de hoge prijzen van het openbaar vervoer, maar vooral ook van het feit dat degenen die het regelen er zoveel aan willen verdienen dat ze geen mensen willen aanstellen om toe te zien of iedereen betaalt. Dat zijn dingen daar kun je je mee bezighouden.

Een vorm van humor, zij het ook weer zwarte, vind ik de opmerking van iemand die zegt: Ach, één brand en een paar slachtoffers (het ging over een brand in Engeland) en iedereen staat te schreeuwen. Maar hebben ze wel eens gekeken hoeveel mensen er per jaar in het verkeer alleen in Nederland sneuvelen? Dat is vergelijken van misschien wel onvergelykbare zaken. Ik denk, dat daarin de kern van de humor zit.

Zelfs God wordt tot een soort humorist, als de mens zich met Hem gaat bezighouden. De Heer, die b.v. het celibaat aanbeveelt voor degenen die Hem prediken en gelijktijdig de vruchtbaarheid probeert te bevorderen bij alle anderen. Waarbij dus kan worden gezegd, dat de Heer voor de eenzame priester en voor de zwangerschap is, maar dat hij tegen alle andere dingen schijnt te zijn. Per slot van rekening, God heeft het zo goed geweten. Het is begonnen met Kaïn en Abel. God had van tevoren zijn schepping bekeken en Hij zag dat het goed was. Sedert dien gaat het nog steeds door. Het schijnt dat Kaïn en Abel voortdurend wordt geprolongeerd wegens enorm succes.

Dergelijke voorstellingen vind ik op zichzelf absoluut interessant en veelzeggend. Niet omdat ze juist zijn, want het gaat niet om de juistheid. Het gaat meer om het laten zien van de onredelijkheid der dingen.

Wat is onredelijk? Een vraag: b.v. wat draagt een Schot onder zijn kilt? Waarop degene aan wie de vraag wordt gesteld zegt: Wie is de vraagsteller; man of vrouw? Voor de man is het: Hij draag er een onderbroek onder. Voor de vrouw zou het antwoord wat anders kunnen zijn. Het is maar

hoe je het bekijkt.

Waarom zijn er tegenwoordig, juist in deze tijd van emancipatie, steeds meer majorettencorpsen op mars? Waarschijnlijk omdat de vrouw die op haar rechten staat toch graag haar benen wil laten zien. We kunnen zeggen: Dat is een normale vrouwelijke eigenschap. Ik heb er ook helemaal niets tegen.

God heeft om te beginnen twee sexen geschapen. De mens heeft voor de rest van de variatie gezorgd. Dat die verschillen kenbaar zijn, daar is helemaal geen bezwaar tegen, maar iedereen kijkt op een andere manier. Man en vrouw staan te kijken naar de David van Michelangelo. De man zegt: Wat is hij mooi. De vrouw kijkt meer specifiek naar details en zegt: Wat is ie klein. U lacht erom en toch schetst dat iets.

Ik wil niet zeggen dat je in alle humor, in alle moppen de hele wereld kunt kennen. Dat is onzin. Maar soms begint de humor eigenlijk al een mystiek systeem te worden. Dat is erg interessant.

Neem nu Zen. Er zijn een aantal Zen-uitspraken waarover je werkelijk a.h.w. met je oren klappert als westerling. De leerling vraagt: Wat is de waarheid? De Meester zegt: Denk erover na. Dan komt de leerling terug en zegt: Ik geloof, dat ik de waarheid heb gevonden. Dan zegt de Meester: Klets niet. Is dit een mop of is dit waar? Het is allemaal zo eenvoudig.

Hoe klinkt het als iemand als één-handige in de handen klappt? Het zijn krankzinnige vragen, maar ergens zit er begrip in voor relativiteit en een poging om in een schijn van subjectieve benadering toch objectiviteit te handhaven.

Ik vind het nog steeds erg mooi dat iemand zegt: Karel de Kale was een voorganger van Kojak. Het is wel niet waar, maar het zegt iets. Of: Philips de Schone waste zich niet genoeg. Dat zegt iets over zijn gevolg. Op deze manier wordt er ergens iets geïnterpreteerd.

Nu denkt u waarschijnlijk: een vervelend onderwerp. Maar als we reëel zijn, werkelijk reëel, dan kunnen we zelfs aan de hand van door onze vrienden (de geestelijke vrienden) gemaakte opmerkingen zien dat je op een gegeven ogenblik objectiviteit en subjectiviteit vermengd in de humor, dat je een situatie tekent.

Als onze vriend Henri uitroept: Het huwelijk is de strijd tussen de sexen waar de wapenstilstand in bed wordt geëloten. Dan zegt hij iets waarover sommigen zich geschokt door voelen. Maar hij omschrijft verder toch wel een feitelijke situatie die in vele huwelijken voorkomt.

Een zonde is een gemiste kans (eveneens van Henri.) Wat is hier eigenlijk gezegd? Een zonde is een vergrijp. Als u de filosofie er achter eens even bekijkt, dan wil dit zeggen: Alle mogelijkheden op aarde zijn door de Schepper gegeven. Maar als je er geen gebruik van maakt, dan ben je in feite een zondaar, omdat je dus Gods kansen en mogelijkheden verwerpt. Maar als je dat tegen een mens zegt, dan antwoordt hij: Ik krijg zoveel mogelijkheden die kan ik niet aan. Dan maar liever zondigen.

Er zijn ook monsen die zeggen: God heeft alles verboden, maar wij allen zijn zondaars. Dat vind ik nog veel betor.. Die mensen geven het tenminste toe.

In bepaalde christelijke kringen hoor je steeds weer: Wij zondige mensen... Dan denk je: ja, ja, die mensen kennen zichzelf wel. Maar waarom vragen ze dan dat anderen zich aan de regels moeten houden?

Er zijn mopjes bij die bijna dom zijn en die toch interessant zijn. Waarom heet een non een non? Omdat nonnen vroeger Frans spraken en dit het woord was dat ze tegen elke man gebruikten. U lacht erom, maar is het niet waar dat we eigenlijk met dergelijke woordspelingen gelijktijdig een karakteristiek geven? Bijvoorbeeld: Er is een groot verschil tussen

de Belgische en Nederlandse politiek. In België word je veel eerder door de autoriteiten afgescheept, maar dat komt omdat ze meer Schepenen hebben.

Waarom doen de mensen zoveel met de Franse slag? Omdat ze liever geen slag uitvoeren.

Wat is dit? Is dit commentaar? Eigenlijk niet helemaal. Het is even iets in het zoeklicht zetten. Ik geloof, dat de wereld op het ogenblik een tekort heeft aan humor. O, bijtende humor genoeg. Sarcasme kun je overal aantreffen in zeer rijke mate. In enkele gevallen een beetje zelfspot.

Wat is een geest? Weet u dat? Een geest is een menselijk bewustzijn zonder hemd. Dat is volledig waar. Als je probeert met die kleinigheden duidelijk te maken wat er is, dan kom je als vanzelf in een situatie te verkeren waarmee je die dingen veel gemakkelijker aankunt.

Sommige van onze sprekers hebben ook het beledigen van hun gehoor tot een ware kunst verheven. Er zijn bepaalde uitspraken geweest van Ho Seng. Deze antwoorden toen iemand vroeg of wij niet op een verkeerde manier naar de Derde Wereld kijken: 'Wie buikpijn heeft van teveel eten, beklaagt zichzelf teveel om de honger van een ander te beseffen.' Een andere keer toen hij werd aangevallen na 4 à 5 keer zijn gedachten te hebben uiteengezet, waarop de spreker daar weer op terugkwam om toch gelijk te krijgen, zei Ho Seng nederig buigend: 'U moet mij vergeven dat mijn gering verstand uw grote wijsheid niet kan volgen.'

Ik herinner mij ook nog een andere spreker die op een gegeven ogenblik werd geconfronteerd met een zekere onwil bij het publiek om een tamelijk geavanceerd denkbeeld te volgen en die toen heel rustig zei: 'Ach, mensen maakt u zich niet druk. Want wie net rijp is voor de kleuterschool moet zich maar niet bezighouden met de denkbeelden van de Hogere Burgere School.' Wat een belediging was maar een verfijsde.

Misschien dat we zelfs dat zouden moeten doen. Wij zouden moeten leren om onze aanklachten en beledigingen een beetje vrolijker te formuleren. Bijvoorbeeld: Als ik over Lubbers moet praten, dan zou ik zeggen: De belasting-korter, want hij kort alles behalve de belasting. Zou ik over Den Uyl moeten praten, dan zou ik zeggen: De illusie van een tweede zitting als minister-president. Zou ik moeten spreken over de huidige Paus, dan kan ik alleen maar zeggen: Dit is een geestelijke die het vliegen tot zijn roeping heeft verheven. En als ik denk aan kardinalen, bisschoppen of dominees in Nederland hoe vaak zou ik dan niet moeten zeggen: Ach, dat zijn heren die hun eigen geweten zozeer in overeenstemming hebben gebracht met hetgeen ze van anderen geloven, dat ze niet meer kunnen geloven dat anderen anders zijn dan zij denken.

Het zijn allemaal benaderingen. Het zijn beledigingen in zekere zin. En als je nu toch iemand wilt beledigen, zeg dan over Maggie Thatcher: Dat ze iron lady wordt genoemd is waarschijnlijk te wijten aan het ouderwetse corset dat ze draagt. Zoals een ander deed die het leven van de huidige Nedderlands koningin beschreef: Van een vrolijk kind via prinses Glimlach naar koningin Zuurpruim. Of dat helemaal waar is? Ik vind van niet, maar in een dergelijke formulering ligt een visie.

Ik wacht nog altijd op het ogenblik dat er ergens een staatsman met gevoel voor humor komt. Wat dat betreft mis ik Kroetsjev. Dat was een man, die met zijn laars op tafel durfde timmeren en zo eigenlijk het hele bouwwerk dat verbaal in elkaar was gezet in elkaar wist te timmeren. Ik vond dat de grootste vondst. Wij hebben nu last van hem, maar ik wou dat jullie hem nog hadden. Want alle dingen, die met lach kunnen worden afgedaan, zijn verteerbaar. En al datgene wat met bittere ernst wordt gezegd, is onverteerbaar.

Als je tegen iemand zegt: Jij bent een groot stuk onbenul en je weet

niet waarover je praat, dan wordt hij nijdig. Maar als je gelijk hebt met hetgeen je hebt gezegd, zeg tegen hem: Ach, ik kan begrijpen dat uw begripsvermogen zo omvattend is dat u niet in staat bent te overzien wat een ander bedoelt. Dan heb je precies hetzelfde gezegd. Jij kunt erom lachen en de ander voelt zich gestreeld en is tevreden over de wereld.

Ik heb ook horen zeggen: Heel veel mensen zijn pas geïncarneerd. Die daar komt pas uit de dierenwereld. Je kunt het echt zien. Er zijn er die lopen trots rond te stappen als een leeuw (vaak in uniform). Er zijn anderen die sluipen veerkrachtig overal rond of ze nog iets kunnen verschalken: katten. Je hebt degenen die overal tussen door glibberen; ex-slangen. Je hebt ook de ex-varkens die proberen alles naar zich toe te halen en slobberen wat ze kunnen. En als je dan dat zo hebt gezegd, kan er een gedachte rijzen uit het publiek die eigenlijk nog een veel betere mop is: een dame die zich afvraagt: Zou mijn man dat soms zijn, want die snurkt zo?

Ik wil maar zeggen, het lijkt een onbenullig praatje, maar het is veel belangrijker dan u denkt. Probeer eens te kijken naar het belachelijke in uzelf en in anderen. Als ik mijzelf zie zitten als een geest die over humor moet spreken, terwijl ik het veel minder goed kan dan anderen die in de geest humorist zijn geworden, omdat ze op aarde zoschagrijnig waren, dan voel ik ergens dat er iets wringt. Maar aan de andere kant zie ik alleen door de manier waarop ik naar u zit te kijken toch overal een glimlach. Gelijktijdig heb ik de hoop, dat ik u iets heb laten zien van de betrekkelijkheid van alle gewichtige benadering van de geest. Want o je, als je soms ziet wat er gebeurt!

Ik herinner mij zo'n mislukte nozem uit de geest. Hij spookte wel eens. Hij was nogal een spotgeest die toevallig terecht kwam in een kleine kring. Toen ze hem vroegen: Hoe heet u? Zei hij: noemt u mij maar broeder Ambrozius. Waarschijnlijk omdat hij terug dacht aan de drank waarmee hij zich op aarde had gesterkt en die hem smaakte als nectar of abbrozijn, ofschoon het in werkelijkheid het product was van zeer commerciële distilleerders, ook kwalitatief.

Deze geest werd aanbeden. Hij was de geleidegeest van de kring. Als ze begrepen hadden wat hij zo nu en dan tegen hen zei, dan was hij het niet lang gebleven. Maar zij zochten in die geest alleen de hoge dingen: het licht, de goddelijke waardigheid, kortom, de stralende verlichting. Die moest dan komen uit een gaspitje dat niet eens vol brandde. Vandaar dat hetgeen uit het medium kwam meer gas was dan wat anders.

Als geest kun je daarover lachen. Aan de andere kant kun je je ook afvragen: hoe dom zijn de mensen dat ze niet alle kanten van een zaak willen bekijken. Als u naar ons luistert, moet u zo nu en dan toch wel eens in een wat verborgen lachje ontaarden en denken: denken ze nu werkelijk dat wij zo gek zijn of zijn zij zo gek? En als wij het dan samen in eenheid toch weten te beleven, dan is er het antwoord: Wij zijn zo gek, wij allen.

Zie de beperktheid van geestelijke en stoffelijke waarden. Maar zie ook de intense ernst die er in jezelf is. Probeer die ernst te gebruiken als een kracht om er wat mee te doen. Maar als je dan ziet hoe belachelijk je haar soms manifesteert, lach dan eens om jezelf. Want eerst als je om jezelf kunt lachen, heb je het recht om dat ook om anderen te doen. En aangezien anderen u niet zoveel gelegenheid tot opgewekt lachen geven, zou ik dus beginnen met om uzelf te lachen anders zoudt u een hoop van de lol missen.

x Wat denkt u van Freek de Jonge?

- Is dat een humorist? Dan heb ik hem vaak verkeerd begrepen. Ik dacht

dat het een clown was die zijn satirische melancolie probeerde bot te vieren op het onbegrip van degenen die naar hem luisterden. Maar iedereen kan het op zijn manier doen. Het is eigenlijk zo, dat de humorist voor een deel de weergave is van het volk dat hem vereert. André van Duin b.v. een reuze humorist voor mensen die zelf ook een grote bek hebben.

Freek de Jonge is een humorist voor anderen die ook niet begrijpen hoe gek ze doen. U moet dus kijken voor wie is de humorist een humorist. Maar ik denk, dat de humor pas werkelijk ontstaat op het ogenblik, dat je de relatie tussen jezelf en de humorist die je goed vindt gaat begrijpen.

x Ik wilde graag weten waarom boer Koekoek niet in de Tweede Kamer zit.

- Ik vind dat inderdaad zeer betreurenswaard. In de eerste plaats om een vriend te citeren: Een goed circus heeft een goede clown nodig. In de tweede plaats: Nu hij weg is, is het bij anderen toch koekoekgezing. Dus ik betreur zoiets en ik geloof, dat het beter is dat dergelijke figuren zich op eigen wijze kunnen manifesteren dan dat je partijen krijgt die hun eigen onfeilbaarheid en hun uitverkorenheid tot een dogma verheffen dat hun het recht geeft ieder ander weg te ranselen. Wat dat betreft heb ik het altijd betreurd dat Hitler nooit geleerd heeft te manipuleren met een wandelstokje. Met een bolhoed op was hij ongetwijfeld een uitstekende leider geweest.

DE KUNSTBUS.

Er is een bus met kunst. Of is het een kunst om in een bus iets te krijgen dat kunst heet en zo op kunstige wijze het onkunstige van de schijnbare kunst te verhullen door de blikverpakking waarin ze wordt rond gevoerd?

Het is een vraag. Ik weet geen antwoord. Maar zou het goed zijn om het werkelijk fraaie aan iedereen te brengen. Ik meen gelezen te hebben dat je geen parelen voor de zwijnen moet gooien. Als iets werkelijk goed is, dan zal het zijn waardering heus wel vinden. Maar ik denk, dat je iets pas werkelijk waardeert, als je daar moeite voor moet doen.

Je kunt spreken over drempelvrees voor muziek of wat dat betreft voor bepaalde geestelijke waarden. Maar die drempelvrees kun je niet overwinnen door het naar het volk toe te brengen. Je kunt die alleen overwinnen door de mensen duidelijk te maken waar ze iets kunnen vinden, als ze zelf de moeite nemen om het te zoeken.

Als u mij vraagt om meditatief hierover iets te zeggen, dan kan ik alleen maar mediteren over wat waarde kan bezitten, wat ons wordt gegeven zonder dat wij daarvoor vechten. Hoe meer we vechten, hoe meer we iets waarderen dat we zo hebben verworven. Laten wij dan leren te strijden om die innerlijke waarden te vinden die ons misschien wel gegeven zijn, maar die ons gelukkig niet onthuld zijn. Want door ons zoeken naar de onthulling zelf zullen wij pas de belangrijkheid leren beseffen van al die krachten van licht die in ons schijnen.

Als je de verlichting rondvoert met een kunstbus of zoals ze elders gebeurt met een Cadillac of nog luxueusere voertuigen, dan heb ik het gevoel dat je daarmee gelijktijdig het hoogwaardige profaneert en het de mens onmogelijk maakt die hoge waarden in zichzelf te vinden, die hij nu door de uiterlijkheid en het gemakkelijke aanbod als vanzelfsprekend is gaan beschouwen.

:--:~:

SLEUTELS

GOSMISCHE LERINGEN

medisch en wetenschappelijk en uitgegeven
door de „Orde der Verduyngsmannen“
te 's-Gravenhage.

20

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

INHOUD.

JULI 1985.

30e jaargang.
Nummer 10.

ZELFPROJECTIE

Het grote ik

CI blz. 113

Projecties uit de kosmos

CI " 120

Een dirigent

CI " 125

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

Vandaag - morgen

CII, " 119

Parallellen met het verleden

CII " 126

Beroepsbesef

Oversname uit „SLEUTELS“ slechts toegestaan na
schriftelijk toestemming van het bestuur der „O.D.V.“

CII " 132

Compromis

CI " 126

ZELFPROJECTIE

LES X.

HET GROTE IK.

Alles wat je bent, alles wat je ooit zult zijn, alles wat je aan mogelijkheden in je draagt is deel van je eigen wezen.

Wie op aarde leeft, gebruikt maar een betrekkelijk klein deel van die totale persoonlijkheid. Als die persoonlijkheid echter leert innerlijk aanvaarden, kan zij via emoties, via inspiraties en hoe men dat ook moge noemen een aanvulling vormen op het redelijke bestaan en je daarvoor een verdieping geven van het ik-besef.

Als je jezelf wilt projecteren (of dit nu is je wezen, je uitstraling projecteren danwel jezelf buiten de stof plaatsen en elders gaan waarnemen), dan zit je altijd met die twee dingen: het Grote Ik en het stoffelijke ik. Op het ogenblik, dat tussen deze beide weinig of geen verbinding is, zal het uitstralen van je persoonlijkheid over het algemeen beperkt zijn. Als je daarentegen innerlijk zeer sterk geladen bent zodat je emoties, je onbewuste achtergronden, je geestelijk deel van het ik a.h.w. meespreken, dan projecteer je plotseling een veel sterker veld, je bent veel gemakkelijker aanspreekbaar, veel gemakkelijker te bereiken.

Het zal u duidelijk zijn waarom ik dus het Grote Ik als basis neem. Want bij alles wat wij willen bereiken is dit totale ik gelijktijdig onze begrenzing en voor ons een bijna onuitputtelijke voorraadschuur van mogelijkheden.

Wij hebben in de cursus een aantal aspecten gezien. Wij zijn filosofisch geweest. Wij hebben het gehad over de mogelijkheden om het ik op welke wijze dan ook te projecteren. Wij hebben gesproken over harmonie. Al die dingen zijn van belang. Laten wij dan deze laatste bijeenkomst eens gebruiken om eenvoudig een paar punten op een rijtje te zetten en daar dan nog enkele praktische conclusies aan verbinden.

Het totale ik bevat een weten dat vele levens en vele werelden omvat. Niet al dit weten is toe te passen in de stoffelijke wereld. Een groot gedeelte daarvan kan echter worden aangepast en heeft dus in de stoffelijke wereld wel enige betekenis.

Wanneer wij in onszelf stil kunnen zijn zodat het gehele ik een eenheid wordt en niet meer de redelijke persoonlijkheid als een opposant staat tegenover de emotionele zijde, dan ontstaat voor ons een fusie waarin de gehele persoonlijkheid met al haar mogelijkheden zich kan manifesteren. Dit is onder meer een bron van kracht. Daarnaast echter betekent het een niet-rationeel maar intuïtief tot stand gekomen weten. Dit weten hebben we nodig, omdat het onze oriëntatie bepaalt t.a.v. de wereld die we nu als de onze beschouwen.

De praktische conclusie is dan:

In de 1e plaats: Meditatie-technieken van welke aard dan ook zijn dienstig om een ik-projectie te verwezenlijken en de mogelijkheden daarvan te vergroten. Daarbij is het wel van belang dat meditatie niet op een onderwerp maar op totale rust, op totale eenheid van het ik zijn gericht. In de 2e plaats: Ons ik heeft een groot aantal voertuigen. Elk van die voertuigen kan in zijn eigen wereld waarnemen. Wij beschikken ook wanneer we op aarde zijn over enkele voertuigen die kunnen worden gebruikt voor waarnemingen in de materie zowel als in de astrale wereld en in bepaalde Zomerland werelden.

Als wij het hebben over de projectie van onze persoonlijkheid, dan denken wij gewoonlijk niet verder dan deze mogelijkheden. Het daarvoor gebruikte voertuig is over het algemeen het etherische, in enkele gevallen een laag-geestelijke. Het astrale voertuig wordt door ongeschoolden gebruikt, maar bergt vele gevaren in zich. Het gebruik daarvan zou vermeden moeten worden.

Elke projectie van de persoonlijkheid met het doel waarnemingen te doen op andere plaatsen zou dienen te geschieden aan de hand van een voorstelling van de plaats die men heeft of van een gevoelsindruk van de plaats die men op welke wijze dan ook kan verkrijgen.

Practische conclusie: Daar het astrale voertuig niet gewenst is, zullen wij bij elk gevoel van uittreding, elk gevoel van wazig worden en wegdrijven ons onmiddellijk concentreren op wat voor ons een symbool is van een geestelijke wereld. Voor veel mensen is b.v. de voorstelling van het gouden licht of zonlicht daarbij voldoende. Hiermee voorkomt men dat het astrale voertuig betrokken wordt bij verdere acties, die door het bewustzijn worden gestuurd.

Wanneer wij uittreden en een bepaalde voorstelling hebben, dan stellen wij ons niet voor dat wij naar die plaats toegaan, maar alleen dat wij ter plaatse zijn. Onze eerste taak ter plaatse is altijd waarnemen; dat wil zeggen het gezichtsveld bewust en geconcentreerd doen wentelen in een horizontaal vlak van 360 graden. Pas nadat wij dit hebben gedaan en ons dus goed hebben georiënteerd, kunnen wij eventueel verdere bewegingen maken. Ofschoon er andere mogelijkheden zijn, is het voor de doorsneestofmens het eenvoudigst als hij zich voorstelt dat hij in de gewenste richting gaat.

Wanneer wij in een geestelijke toestand zijn - hetzij uitgetreden, hetzij in een toestand van ontruktheid - dan kunnen wij een medemens niet meer beroeren op stoffelijk niveau. Dat wil zeggen, dat stoffelijke redelijke benaderingen op dat ogenblik evenmin zinvol zijn. Wij kunnen geen daden stellen, maar wij kunnen wel invloed uitstralen.

De communicatie in uitgetreden toestand berust in feite op een projectie van denkbeelden of gedachten in ons. Daarvoor is het nodig deze indrukken, deze woorden, deze denkbeelden zo sterk mogelijk te formuleren. Wij kunnen dit het eenvoudigst doen door ze ons eerst voor te stellen en ze dan uit te spreken. Geestelijk doe je dat dan ook inderdaad al hoort niemand het. Hierdoor is het denkbeeld dermate scherp geformuleerd en bevindt op een bepaalde persoonlijkheid gericht dat de overbrenging ervan naar tenminste diens onderbewustzijn en bij gevoelige personen direct naar het bewustzijn mogelijk is geworden.

De praktische conclusie: Wij moeten, als wij willen projecteren wat we zijn, op een zeer definitieve wijze te werk gaan. Geen vage voorstellingen, maar een nauw omschreven beeld.

Geen algemene gevoelens, maar een nauwkeurig omschreven boodschap.

Wees niet bang voor formuleringen. De formulering doet niet te zake.

Ze wordt toch altijd door de ontvanger vertaald in eigen termen, als hij ze al bewust ontvangt.

Realiseer u, dat u uitgetreden zijnde geen mogelijkheid heeft dan alleen het projecteren van gedachten tot communicatie met mensen die in de stof leven en dat u verder geen directe mogelijkheid heeft tot ingrijpen op stoffelijk niveau.

Dan komen wij terecht aan de andere kant van de zelfprojectie waar wij proberen om onze persoonlijkheid uit te stralen. Daarbij zijn een paar punten die iedereen kent. Ik zal ze nog eens herhalen.

Wanneer u bepaalde emoties of gevoelens heeft, dan straalt u die uit in uw omgeving. U doet dat intenser naarmate u zelf vollediger en emotioneler bij hetgeen u doet betrokken bent. Het is duidelijk dat, als u sterk uitstraalt, u zelfs voorwerpen met die uitstraling dermate kunt doordringen dat ze nog wel lange tijd daarna diezelfde emotie blijven uitstralen op een manier die voor ieder gevoelig persoon merkbaar is.

Realiseer u heel goed dat u dus nooit slechte gevoelens moet uitstralen, als u toevallig een paar voorwerpen in de buurt heeft staan. Ik zou het trouwens als ik u was helemaal vermijden, maar dat is een zuiver persoonlijke opinie.

Wanneer u echter woede of iets dergelijks uitstraalt en u laadt voorwerpen daarmee op, dan blijft die straling daarin doorwerken. Dat is iets dat vergelijkbaar is met de z.g. spookverschijnselen die als een afdruk in de omgeving liggen en die door een gevoelig persoon weer tot leven kunnen worden gewekt.

Realiseer u verder: uitstraling van gevoelens impliceert oprechtheid van de persoonlijkheid. U kunt uw persoonlijkheid niet projecteren, als u niet althans innerlijk oprecht bent. Uiterlijke vormgeving doet daarbij minder ter zake, maar wij moeten rekening ermee houden dat alles wat wij innerlijk zijn wordt geprojecteerd; niet datgene wat wij het liefst naar de ander zouden willen overbrengen. Hiervan zijn modificaties mogelijk, maar dat kan alleen op zeer korte afstand, voor zeer korte tijd en met een betrekkelijk geringe intensiteit.

Conclusie:

Willen wij gaan werken met uitstralingen vanuit onze stoffelijke persoonlijkheid, dan is het zeer belangrijk dat wij innerlijk tot rust komen. Eerst wanneer wij een mate van innerlijke evenwichtigheid hebben bereikt, zijn wij namelijk in staat tot een zuivere definitie te komen van datgene wat wij wensen te representeren zonder daarbij gelijktijdig te proberen onze persoonlijkheidsgegevens in feite te vervalsen.

Wilt u echter die persoonlijke uitstraling sterk richten, kies dan iets waarvan u eerlijk overtuigd bent; iets waarmee u zich innerlijk verbonden voelt. Maak dit tot draaggolf van al datgene wat u aan een ander a.h.w. wilt opleggen of wat u die ander wilt geven. U zult ontdekken, als uw liefde voor de natuur zeer sterk is, u een persoon - zelfs als die persoon u eigenlijk antipathiek is, toch kunt benaderen met een uitstraling van liefde op het ogenblik, dat u die persoon ziet als deel van het milieu. Zoudt u hem als een afzonderlijke persoonlijkheid benaderen, dan wordt hij onoprecht en de mogelijkheid om dan werkelijk met uw uitstraling die persoon te bereiken en tot een zekere harmonie te brengen is zeer gering.

Er zijn natuurlijk nog andere methoden en werkwijzen. Het zou te ver gaan om die allemaal hier op te sommen.

De basis van alles wat we doen is gelegen in iets wat ik toch een filosofisch concept acht:

Er is één kracht. Wij zijn deel van die kracht. Door ons dit deel-zijn van die kracht bewust te worden kunnen wij werken uit het geheel van die kracht voor zover ons wezen die kan bevatten. Dit is zeer belangrijk. Maar er zijn belangrijkere dingen wanneer je in de stof leeft dan alleen dit.

Al wat je doet, moet verantwoord zijn. Je kunt geen fantasiewereld opleggen aan de werkelijkheid. Als je al enige kracht daardoor kunt overdragen, dan zul je toch weer ergens gefrustreerd zijn door de gevolgen. Nogmaals, realiseer je heel goed wat je moet zijn, wat je moet doen.

Innerlijke vrede, innerlijke harmonie, ja, een punt bereiken waar alle denken a.h.w. vervaagt en geen betekenis meer heeft, is ook hier erg belangrijk.

Deel zijn van God, zoals men dat dan noemt, betekent echter ook een verantwoordelijkheid aanvaarden voor al datgene wat die God in je legt. Je kunt niet het ene zijn zonder het andere. Elk gebruik van de kracht in u betekent ook een verantwoordelijkheid ten aanzien van de bron van de kracht waaruit de zaken put. Juist die verantwoordelijkheid zal voor een stoffelijk mens betekenen dat hij op een redelijke wijze te werk gaat; dat hij zijn procedure in vaste vormen giet; dat hij datgene wat hij wil bereiken ook inderdaad in zijn stoffelijke wereld als goed en aanvaardbaar ervaart.

Het zal u duidelijk zijn: bij al deze dingen is de achtergrondgedachte van overwegend belang. Als u niet kunt geloven dat u deel bent van de totale kracht, dan zal het heel erg moeilijk zijn om daaruit te werken. Als u gelooft deel te zijn van een andere beperkte kracht, zult u daaruit kunnen werken omdat ze een deel van het goddelijke weergeeft. Maar u bent dan beperkt door de geaardheid van het wezen dat u zich voorstelt.

Nuchtere conclusie in dit geval:

Ongeacht alle filosofische concepten is een aanvaarding van een totaliteit of van een hoge kracht noodzakelijk om daaruit kracht te kunnen putten, de persoonlijkheid te projecteren of krachten vanuit de stoffelijke persoonlijkheid te projecteren. Daar waar deze aanvaarding teveel wordt overschaduwd door een ik-beeld, zal de werkzaamheid en de mogelijkheid van elke projectie aanmerkelijk worden verminderd. Iemand, die alleen zichzelf zoekt, kan alleen met zijn eigen krachten werken en die zijn dan in vergelijking tot andere zeer beperkt.

Werk uit het besef van het geheel. Geloof aan een kracht hoe u deze ook omschrijft. Voel u deel van deze kracht. Stem uw wezen en uw werken af op deze kracht, maar zorg ervoor dat ze in uw eigen wereld en voor uw redelijk en stoffelijk besef zo goed als voor uw gevoel aanvaardbaar blijft. Pas als dit het geval is, heeft u optimale resultaten te verwachten.

Wie probeert alles in vormen en formalismen onder te brengen, zal heel snel ontdekken dat ook dit ketenen zijn.

Als wij het ik willen projecteren en wij doen dat alleen aan de hand van een vaste procedure, dan kunnen wij zonder deze procedure niet meer werken. Maar op het ogenblik, dat wij de procedure op zichzelf als van geen belang achten en zo nodig achterwege kunnen laten op grond van een innerlijke overtuiging, zullen wij onder alle omstandigheden en te allen tijde kunnen werken uit de kracht van de totaliteit. Wij zullen dan met de kracht van de totaliteit al datgene wat waarlijk en eerlijk in ons leeft kunnen projecteren naar de buitenwereld. Het is van groot belang dat u ook dit begrijpt.

Er zijn mensen die bepaalde spreuken gebruiken (choans e.d.) om in een bepaalde trance te komen en daarin dan het gevoel van eenheid beleven. Ik heb daar niets op tegen. Maar als u nooit heeft geprobeerd met een andere spreuk hetzelfde te bereiken of desnoods door een andere procedure hetzelfde tot stand te brengen, dan heeft u uw mogelijkheden beperkt. Practisch gezien betekent dit: Wees vooral plooibaar ook in uw geestelijke benadering. Wees plooibaar in de manier waarop u de dingen doet. Laat mij het zo zeggen:

Het ene ogenblik kunt u zich projecteren naar een mens met een korte hevige golf. Het volgende ogenblik wilt u misschien t.a.v. een andere per-

soonlijkheid eerder een langdurig veld afgeven. In beide gevallen zullen de resultaten vergelijkbaar of gelijk zijn. Maar voor u is op het ene ogenblik die golf noodzakelijk en dwingend, het andere ogenblik daarentegen juist de gelijkmatigheid. U kunt niet afgaan op bepaalde uiterlijke normen. U moet altijd kunnen improviseren. Daarom zou ik zeggen:

Improvisatievermogen, zelfs een mate van fantasie bij het gebruik van geestelijke krachten, het beleven van geestelijke krachten en projectie van de persoonlijkheid op welke wijze dan ook is noodzakelijk en onvermijdelijk.

Ik wil nu even afwijken van hetgeen ik tot zover heb gezegd. Ik meen, dat het een redelijk duidelijk en feitelijk juiste samenvatting is van veel dat u heeft geleerd in de voorgaande lessen. Er zijn echter dingen die u heel goed moet begrijpen.

Elke kracht, elk wezen - of het nu een geest is of desnoods een plant - kan projecteren. Lagere bewustzijnsvormen, die geen redelijke scheiding hebben ondergaan, projecteren over het algemeen veel intenser dan mensen. Daar staat tegenover dat hun projectie niet gericht of zeer beperkt gericht is en daarom alleen die persoonlijkheden kunnen beïnvloeden die een gelijksoortig bewustzijn bezitten.

Zijn er echter wezens, die mensen als een deel van hun wereld hebben aanvaard, dan blijkt dat zij vaak in zeer sterke mate in staat zijn hun gevoelens en zelfs ook hun wensen te projecteren naar mensen. Dit gebeurt niet op verstandelijk vlak, maar het is desalniettemin voor de meeste mensen, die zich met dieren harmonisch gevoelen onmiskenbaar. Dat is heel belangrijk.

Wij zitten met een mensheid die niet in staat is zichzelf als een eenheid te beleven. En u - al probeert u het beste - zult ook moeten ontdekken dat u elke keer toch weer uiteenvalt in twee delen. Het ene deel denkt zo, het andere deel redeneert anders. Het is een bekende grap, dat de grootste zondaars 's zondags onder de preekstoel zitten. Dat is begrijpelijk.

Als je een scheiding maakt tussen God en het menselijke bestaan, dan heb je God in feite uit het menselijke bestaan gebannen. Je aandacht voor het goddelijke is dan niets anders dan een doekje voor het bloeden; een soort toevoeging van een zekere emotie die een zelfrechtvaardiging rationeel dan weer mogelijk maakt. Wij kunnen alleen permanent iets zijn. Op het ogenblik, dat je probeert de twee delen tegen elkaar uit te spelen, ga je in feite ten onder aan je eigen verdeeldheid. Niets is belangrijker dan dat een mens in zich eenheid en rust gewint. Dat heeft niets te maken met psychologie en nog veel minder met moraliteit en wat dies meer zij. Het is eenvoudig een feit in de natuur.

Elk wezen, dat een eenheid bezit, is in staat zich op zijn niveau volledig te projecteren. Wanneer de mens tot zelfprojectie in de vele voor hem mogelijke vormen niet in staat blijkt, kan dit alleen voortvloeien uit de handhaving van tegenstelling of scheiding tussen de innerlijke wereld en de rationele wereld. Als u dat even laat doorsijpelen, dan zult u het met mij eens zijn dat, als u een cursus als deze heeft gevolgd of wilt volgen, u eerst moet beginnen aan uzelf te denken.

Alle kennis kan u niet helpen. Kennis wordt rationeel overgebracht. O ja, ik weet het, wij werken ergens nog een beetje onder de toonbank met uitstralingen en gevoelens. Ongetwijfeld. Maar als u die eenheid niet in u kunt terugvinden, gaat de betekenis van hetgeen wij zeggen, van hetgeen wij proberen u bij te brengen verloren. Als u echter de uitstraling heeft ondergaan zoals dat op een avond als deze gebeurt, dan heeft u ook geestelijk een cursus gevolgd. Die is niet uit te drukken in woorden of begrippen. Ze omvat veel meer aan de ene kant en vaak veel minder aan de andere kant dan in de beredeneringen naar buiten komt. Pas als u zelf een eenheid wordt, ontstaat de synthese waardoor de werkelijke mogelijkheid en de werkelijke bo-

tekenis voor u niet alleen kenbaar en beleefbaar wordt, maar bovendien bruikbaar.

Het is niet voor niets dat er altijd weer met grote nadruk wordt gesproken over innerlijke harmonie, over een zelferkenning die niets te maken heeft met selectie van eigenschappen en de omschrijving daarvan, maar die gewoon een bijna klakkeloze aanvaarding inhoudt van het onbewuste, van het gevoelsleven en al wat daar bij komt. Dat kun je alleen bereiken, als je begint jezelf te aanvaarden zoals je bent.

Elke mens heeft zijn eigen karakteristiek. Elke mens heeft op grond van die karakteristiek zijn persoonlijke neigingen en uitingen, maar ook zijn naar het onderbewustzijn verdrongen ervaringen, zijn in het ik begraven strijdpunten, angsten, begeerten. Indien wij in staat zijn onszelf te aanvaarden zoals wij zijn en niet proberen om onszelf a.h.w. al redenerend in allerlei delen op te lossen, dan kunnen wij ook aanvaarden dat het geheel van ons wezen alleen maar de achtergrond is voor datgene wat we redelijk zijn, denken en doen.

Dan zijn wij gekomen op dat ene punt dat beslissend is: het oogenblik waarop onze persoonlijkheid, ook al zullen wij dat niet expliciet als zodanig ervaren, als een eenheid functioneert. En dan moeten wij de rede nog belemmeren daar waar ze wil proberen de innerlijke persoonlijkheid opzij te schuiven met huichelarij als: het kan toch anders en waarom nu zo. Want dat kun je wel zeggen, maar je kunt het niet veranderen. Je moet gewoon aanvaarden wat je bent. Je moet werken met hetgeen je bent. Maak jezelf geen verwijten omdat je het een of ander bent en dat rationeel op grond van wat ze je hebben bijgebracht en misschien niet helemaal aanvaardbaar is. Gewoon: ik ben die ik ben. In navolging misschien van de Schepper die zich eens als zodanig heeft kenbaar gemaakt. Want dat is de eenheid.

De eenheid is niet benoembaar en omschrijfbaar. Ook niet de uwe. Het is deze eenheid, deze kracht die een basis vormt voor al datgene wat zich aan de oppervlakte in redelijk denken etc. vormt. Het is de bron en gelijktijdig de basis van alle gevoelens die in u ontstaan en die uit u naar buiten zouden willen gaan. Maar als u zegt: Dat kan niet, dat moet anders, dan moet u zich afvragen waarom u dat zegt. In heel veel gevallen is het niet veel meer dan de stem van God een muilkorf voorbinden, opdat Hij alsjeblieft niet te luid zou spreken. Dat moeten we voorkomen. Ik weet, het hangt niet helemaal samen met deze cursus, maar het is toch wel een van de saillante punten in het geheel.

Jezelf projecteren, best. Maar je kunt alleen je ene werkelijkheid projecteren inclusief de kracht, inclusief het weten, inclusief de hele voorgeschiedenis van vele sferen en misschien wel van 50 of 100 levens zoals bij sommigen wel voorkomt. Al die dingen spelen een rol. Je kunt er niet één van uitschakelen. Daarom is die aanvaarding noodzakelijk.

Daarom moet je niet vreemd opkijken, als er dan allerlei dingen in je opwellen. Maar als er een angst naar buiten komt die niet rationeel begrijpelijk is, dan moet ze in je liggen. Aanvaard dat ze in je is en zeg tot jezelf: Mijn innerlijk kan dit oplossen. Dan kan er een oplossing zijn die verder geen redelijke processen, laat staan de daarmee gepaard gaande emoties, noodzakelijk maken.

Ik wil deze les niet te lang maken, maar aan het einde van een cursus als deze wil ik proberen om nog een keer extra duidelijk te zijn. Ik zeg u dit:

Al datgene wat in u leeft, leeft voor een deel in mij en omgekeerd. Als wij dit erkennen, dan zijn we samen één kracht. Wat geldt voor ons zo- als wij hier zijn, dat geldt voor elke groep mensen; of het uw vijanden zijn of uw vrienden of alleen maar vreemdelingen.

In ons zijn vele dingen gelijk, want ze hebben dezelfde basis. Als wij op die basis terugvallen, dan hebben wij iets waardoor we iedereen kunnen bereiken, iedereen kunnen aanspreken, iedereen a.h.w. in één kracht, in één werking kunnen verenigen. Dat moet je voelen; dat kun je niet beredeneren. Als je het kunt voelen, dan heb je een sleutel gevonden tot iets wat anderen dan inwijding noemen.

Ik wil u ook nog waarschuwen. Het is heel gemakkelijk te denken dat je ingewijd bent. Maar als je dat denkt, ben je dat niet. Een ingewijde weet niet in hoeverre hij is ingewijd. Hij weet alleen dat hij zijn wereld anders, ruimer, duidelijker ziet en beleeft dan vele anderen.

Het is gemakkelijk te denken dat u geroepen bent tot een bepaalde taak. Dat doen de meesten nogal graag, zelfs in de geest. Maar laten we dan beseffen dat die geroepenheid niet voortkomt uit het geheel, maar uit datgene wat we zelf zijn. Wij proberen alleen iets dat in ons leeft waar te maken en gelijktijdig daardoor ons deel-zijn van het geheel uit te drukken.

Laten wij alsjeblieft onszelf niet overschatten. Geen van ons is onvervangbaar. Ja, in uiting misschien voor een ogenblik, maar wat gebeuren moet, gebeurt. Want er is niets dat de totale gang van bewustwording, die het Al brengt tot de zelferkenning waarin God volledig is gespiegeld, kan tegenhouden. Ook u niet. Dan moet u zich niet druk maken om dat mogelijk te maken. U moet zich niet druk maken om bepaalde facetten daarvan te veranderen of te onderdrukken. U moet gewoon zijn wat u bent. De taak, die u zichzelf dan heeft aangemeten, moet u ook zien als een uiting van een in u levende behoefte of noodzaak.

Maak u alstublieft niet edel. 'Ik voel mij geroepen om de mensheid te dienen.' 'Nou, degenen die dat zeggen, voelen zich over het algemeen geroepen om zichzelf in de vorm van dienstbaarheid op te leggen aan anderen. Niet altijd, maar meestal wel. Maak toch die fouten niet!

Erken: er is iets in mij dat mij ertoe brengt om op deze wijze anderen te willen helpen. Ik ben het. En om die hulp te geven kan ik een beroep doen op de totaliteit zolang ik niet die totaliteit in de plaats probeer te stellen van mijn eigen ik.

Als u dat ook nog heeft verteed - dat is voor velen heel moeilijk te verteren - dan kunnen we langzamerhand gaan afsluiten.

Wij hebben in al deze lessen geprobeerd u op velerlei manieren iets dichterbij te brengen bij uw ware ik. Wij hebben getracht u iets te laten zien van de mogelijkheden die daarin schuilen. Wij hebben u iets verklaard van achtergronden, een beetje rationeel misschien, die toch samenhangen met het werkelijke bestaan. Nu is het aan u. Wij hebben u gegeven wat wij konden.

Nu is de vraag: wat doet u ermee? Het is dwaasheid een danscursus te lezen en te denken dat, als je haar van buiten hebt geleerd, je dan een goede danser bent. Je moet de danspassen maken. Aarzelend, fouten makend desnoods totdat je datgene wat je hebt geleerd en dat wat je doet laat samenvloeien in een bijna instinctmatige reactie. Dat moet u ook proberen.

Als het u een troost is, bij ons is het ook niet zo gemakkelijk gegaan. Bij ons is het ook niet allemaal zo groots. Wij zijn in vele opzichten misschien wat ruimer van blik, zelfs wat ruimer van mogelijkheden dan de mens in de stof, maar ook wij hebben onze fouten gemaakt. Ook bij ons is het wel eens moeilijk om weer terug te keren tot die innerlijke eenheid en ons niet aan de hand van onze behoeften, problemen en noodzaken als het ware te willen profileren, daarbij vergetend dat het harmonische aspect in ons daardoor teloor gaat. Dus maakt u zich geen zorgen als het

niet gemakkelijk gaat, maar probeer er tenminste iets mee te doen.

Eerst de mens, die zichzelf volledig leert aanvaarden en tevens beseft wat in mij leeft, bestaat ook in alle anderen, die kan waarlijk zijn persoonlijkheid projecteren. Maar hij kan ook in steeds omvattender zin waarlijk één worden met al totdat hij tenslotte die toestand van onverstoorbare vrede bereikt die hij dan maar samadhi wil noemen, maar die in feite alleen is: een innerlijke eenheid die niet meer kan worden beïnvloed door wat er ook van buitenaf in een bepaalde wereld met hem gebeurt.

Ik hoop, dat u de schreden op dat pad zult zetten en als u begonnen bent verder zult gaan.

-:-

PROJECTIES UIT DE KOSMOS.

Zelfprojectie is natuurlijk erg belangrijk, maar u bent gelijktijdig ook onderworpen aan een aantal projecties uit de kosmos, geestelijk en stoffelijk. Deze hebben grotendeels invloed op u.

Projecties uit het planetenstelsel b.v. hebben lichamelijk invloed op u, maar kunnen ook uw gemoedstoestand e.d. ongetwijfeld beïnvloeden. Daarnaast hebben wij te maken met kosmische stromingen van een meer geestelijke aard. Deze spreken in de eerste plaats uw onderbewustzijn aan natuurlijk, maar zij spreken ook uw geest en uw geestelijke voertuigen aan. Zonder te zeggen dat u daardoor wordt bepaald in een zekere richting, mag ik toch wel opmerken dat u wordt geconditioneerd in een bepaalde richting.

Een geestelijk kosmische stroming b.v. kun je vergelijken met het uitgaan van een stadion. Je kunt niet tegen de stroom in gaan. Je kunt hoogstens zijwaarts gaan, als je daarvoor gelegenheid vindt en wachten. Datzelfde krijg je met deze geestelijke stromingen. Je wordt a.h.w. in een stroomversnelling gebracht en je moet danig manoeuvreren om je los te maken van een overheersende tendens: het kappen. Maar dat is moeilijk.

Dan zijn er de stoffelijke beïnvloedingen. De astrologen spreken van de werking van de planeten. Het is in feite de voortdurende verandering van de evenwichtssituatie rond de zon waardoor het geheel van de zonnestraling plus het geheel van de magnetische velden en werkingen rond de planeten variaties ondergaan. Uw lichaam wordt daardoor beïnvloed. Dat wil niet alleen zeggen, dat u daardoor bepaalde zwakke plekken duidelijk geëtaleerd ziet of dat u - wat ook mogelijk is - op een gegeven ogenblik buitengewoon goed reageert. Men zegt dan: Je Mars en je Jupiter staan gunstig. Je hebt dan die lichamelijke beïnvloedingen. En die kun je beheersen, let wel, maar dan moet je wel beseffen dat ze bestaan.

Op het ogenblik, dat je niet beseft dat ze bestaan of wanneer er lichamelijk emotioneel of anderszins al een beweging in een bepaalde richting gaande is, kun je ze niet weerstaan. Laat mij het heel eenvoudig zeggen:

U heeft b.v. zwakke enkels. Normaal zou u iets voorzichtiger moeten zijn; wat beter moeten uitkijken dan verzwikt u geen enkel. Maar nu heeft u al een gebroken been. De kans is dan heel groot dat u ondanks uw uitkijken toch een keer valt en daarbij nogmaals het been en zeer waarschijnlijk de enkel zult beschadigen. Dit kunt u in alle vormen als gelijkenis doorzetten.

Wij zijn deel van een geheel, wordt u altijd geleerd. Dat is wel waar, maar in dat geheel voelen wij ons toch een afzonderlijk stukje. En juist dat afzonderlijk zijn brengt dan met zich mee dat we denken een volledige zelfstandigheid te bezitten. Die hebben we echter niet. Wij handelen dus alsof wij zelf kunnen beslissen. Dit betekent, dat wij in situaties terecht komen die voor ons om welke reden dan ook onaanvaardbaar zijn. En dan gaan we aan onszelf verklaren dat het op een andere manier tot stand is gekomen. Wij zijn voortdurend bezig de werkelijkheid te vervalsen juist om dit gevoel van op bepaalde punten als het ware gestimuleerd zijn, op bepaalde punten bijna gedwongen worden te ontlopen.

Dan kunt u natuurlijk wel met zelfprojectie bezig zijn. U kunt zich bezighouden met de gevoelens die u uitstraalt. Maar als nu uw gevoelswereld op welke manier dan ook is gestimuleerd en u komt een keer een stimulans tegen in gelijke richting wat doet u dan? Dan straalt u uit wat er in u leeft en niet wat u zo graag zou willen uitstralen. Dat is heel begrijpelijk.

Het hele leven op de wereld is eigenlijk een beetje geconditioneerd. Om een voorbeeld te geven: Als we rekening houden met de zuiver stoffelijke tendensen, dan moet er in Nederland een crisisperiode ontstaan over een 4 à 5 maanden. Dat is bijna onvermijdelijk. Niet dat die crisis ernstige gevolgen behoeft te hebben, maar de kans dat ze die heeft, is wel groot.

Zou een dergelijke invloed geestelijk aanwezig zijn, dan moeten we aannemen dat het grootste gedeelte van de mensen die toch niet bewust kunnen ervaren, laat staan dat ze die zouden kunnen opvangen. Zou een geestelijke invloed van diezelfde aard Nederland treffen, dan zou er in Nederland werkelijk moord en doodslag uitbreken aan alle kanten. Dat is nu het verschil tussen de geestelijke en de stoffelijke werking, als het gaat om deze kosmische invloeden.

U leeft verder in een milieu. De meeste mensen denken aan milieu als het wereldje waarin ze leven; dat is niet helemaal waar. Dat wereldje is ook de denkbeelden waarmee ik leef, de geloofsartikelen die ik onderschrijf, de opvattingen die ik heb t.a.v. mijn medemens. Die vormen ook het milieu.

Het milieu conditioneert kunt u zeggen. Gelijktijdig heeft u een oordeel over het milieu. Dat oordeel conditioneert u nogmaals. De doorsnee-mens is dus tot eenzijdigheden geneigd. Die eenzijdigheden op zichzelf zouden we nog wel kunnen verwerken. Maar als die eenzijdigheden bovendien nog gepaard gaan met een bepaalde stimulans - hetzij door stoffelijk kosmische invloeden, hetzij door geestelijke invloeden - dan krijgen wij opeens iets wat rationeel schijnend dat niet meer is. Mag ik een vreemd voorbeeld geven?

Er is een bepaalde cyclus. U kunt het zelf nog wel nagaan. De eerste keer ontstond daardoor de Boeren Partij, De tweede keer ontstond het uiterst rechtse partijtje dat alle buitenlanders het land wil uittrappen. U kunt het vreemd vinden, maar dat is gewoon zo. Gelijktijdig echter - en daar moeten we ook rekening mee houden - zien we dat in de eerste periode een verscherping van de z.g. politieke polarisatie plaatsvindt, maar dat gelijktijdig de tendens van samenwerking in de kerk wordt vervangen door een toenemende behoefte aan orthodoxie.

In diezelfde periode namelijk krijgt het St. Michels Legioen in de katholicke kerk veel stemmen en indirect beginnen de invloeden in Rome te werken.

In het tweede geval kunnen we zeggen: Kijk naar de kerk. De kerk begint met een stel benoemingen en maatregelen die in feite de oude tradities van een betrekkelijk vrij geloof in Nederland de kop indrukken en gelijktijdig de oecumene, die nog steeds wordt gepredikt, eigenlijk onmogelijk maakt. Dan kunt u zeggen: Dat is de schuld van de Paus of van bisschop Gijzen; ook iemand die zo buitengewoon populair wordt gevonden. Misschien geeft men nog een ander de schuld.

Die mensen zijn de exponenten van zoiets. Het is niet alleen deze ene mens die dat veroorzaakt. Het is een hele golf die dat veroorzaakt. Naar gelang dan die mensen een gezagspositie hebben of zichzelf zien als gezagsdragers, is de kans groot dat, als die tendens ophoudt zij hun eigen houding proberen te continueren om zich in de ogen van anderen niet te desavoueren. Dat is alleen in Nederland al te constateren. Wij kunnen dat ook elders zien.

Het is helemaal geen toeval dat we gelijktijdig veranderingen zien in de Ver. Staten (Reagan), Engeland (Tatcher), maar ook regeringsopvattingen in China; een machtsstrijd die nu eindelijk langzaam uitkristalliseert in een beleidsverandering met Rusland.

Ook een verandering van politieke en emotionele samenstelling in Frankrijk. In Duitsland eveneens een verschuiving van belangenpartijen. Het gebeurt allemaal gelijktijdig. Nu heb ik het alleen nog maar over de dingen die u zuiver stoffelijk kunt waarnemen. Als ik alle geestelijke zaken er ook nog bij zou halen, dan zou ik moeten komen met voorbeelden die u nog veel minder kunt begrijpen.

Is het dan een wonder dat terrorisme in bepaalde golven optreedt? Want hier hebben wij te maken met een bepaalde stimulans die voor driekwart geestelijk is. Het is namelijk een gevoelswereld die overhoop wordt gegooid en waaruit allerlei reacties voortkomen. Gaat u het maar na: terrorisme komt voor in golven met ongeveer 3-jarige tussenpozen. In die drie-jarige tussenpozen zijn ze weer afhankelijk van een zonneritme, maar ook van een geestelijk ritme dat eigenlijk ongeveer om de 2 jaar en 9 maanden pleegt op te treden. Het is een betrekkelijk zwak signaal, maar zijn de andere omstandigheden gunstig, dan dringt het door en brengt het allerlei reacties teweeg.

Als u gaat kijken naar revolutionaire bewegingen en u kijkt de geschiedenis daarop na, dan moogt u kijken naar de opstand der edelen tegen Floris V hier te lande als naar de Bundesschuh in Duitsland enz., de strijd van de Rozen in Engeland. Als u ze allemaal in tijd stelt, dan blijkt er een soort ritme in te zitten.

Er zijn bepaalde vaste perioden waarin zoiets waarschijnlijk is. Crisisverschijnselen komen met vaste tussenpozen door. Ze kunnen door de huidige beleidsvoering voor een deel onderdrukt, d.w.z. uitgesmeerd worden over een langere periode, maar ze zijn onmiskenbaar en ze blijven komen. Hoe langer je ze uitsmeert, hoe groter de kans is dat het staartje van de ene crisis wordt versterkt door de volgende. Maar dat snappen de mensen gewoon niet.

Met dit alles wil ik alleen maar duidelijk maken: beste mensen, u bent niet alleen maar aangewezen op uw innerlijk zonder meer. Ja, als u geheel één kunt zijn in uzelf, dan zijn de andere invloeden te verwaarlozen, omdat u innerlijk een veel grotere kracht en een veel grotere sterkte heeft. Waar dat echter niet het geval is, daar wordt u veel sterker beïnvloed door al dat andere dan u zou denken.

Vergeef mij dat ik het zeg, maar als er een zeer negatieve invloed van geestelijke aard hier doordringt, dan reageert u emotioneel. Dan geeft

u de hond een schop wat u anders nooit zoudt doen en als hij u in een reactie bijt, bent u in staat om hem te doden. Dat is heel gewoon. Alleen, u beheerst het niet. En dat is nu een situatie waarmee we dus rekening mee moeten houden ook als we met onze geestelijke oefeningen, onze pogingen om geestelijk vooruit te komen bezig zijn.

Kijk, wij kunnen wel geestelijk vooruit komen, maar er zijn ogenblikken dat we passen op de plaats moeten maken. Wij kunnen ons wel een bepaalde trant van leven aanwennen en die een lange tijd blijven volhouden, maar er komt altijd weer een ogenblik dat we ons niet verder kunnen ontwikkelen, dat we alleen maar even moeten blijven stilstaan en heel voorzichtig zijn.

Mensen denken heel graag in evolutionaire termen, ook ten aanzien van zichzelf. Maar een evolutie is niet een geleidelijk proces; het gaat met horten en stoten. Een geestelijke evolutie van een mens is precies hetzelfde. Daar hebben we trouwens verscheidene malen over gesproken.

De invloeden waarover ik nu spreek hebben wel degelijk te maken met plotselinge veranderingen, ook in uzelf. Dan ziet u ineens de hele wereld en de dingen geheel anders. Als u dit geestelijk positief kunt verwerken, wordt u sterker. Als u het niet kunt verwerken, dan spijt het ons, maar dan zult u een tijdje moeten wachten en opkomen voor herhalings-oefeningen. Menige reïncarnatie is niet alleen het resultaat van gebrek aan bewustwording tijdens een stoffelijk leven. Het is gewoon een falen in het overwinnen van de andere impulsen. Men heeft zijn innerlijke evenwichtigheid verloren en daardoor is men niet meer in staat tot verder gaan.

Eén van de belangrijke dingen in het menselijk bestaan is daarom ook een mate van beheersing. Je moet weten op welk punt je even moet stilstaan. Dat is echt waar. Anders gezegd: Je moet weten op welk ogenblik je beter je mond kunt houden en op welk ogenblik je beter kunt spreken. De mensen weten dat niet altijd. Integendeel, ik heb soms het idee dat ze meer gevoel hebben voor het verkeerde moment van spreken, als je zo hoort wat er overal wordt uitgekraamd.

Een geestelijke bewustwording hanteren is steeds terugkeren naar die innerlijke sereniteit. Als je dan naar buiten komt, heb je natuurlijk te maken met alle impulsen die van buitenaf komen en die je ook conditioneren. Maar dan herken je uit die innerlijke rust: deze passen er niet bij. Dan ga je een stapje opzij en wacht je tot het gedrang voorbij is. Dan oordeel je niet meer over anderen in de zin van: dat ze dat nu moeten doen. Dan denk je: Hé, ik heb zelf die impulsen, laat mij eens even uitkijken. Die anderen hebben die impulsen ook. Wacht even, ik kan nu beter voorzichtig zijn. En dan kunnen we later weer gewoon verder gaan.

De geestelijke evolutie is dus een wisselproces. Ze is eigenlijk afwisselend een uitbreiding van bewustzijn (dat is meer dan weten) en een zelfbeheersing waardoor de innerlijke rust kan worden bewaard ondanks uiterlijke verstorende omstandigheden.

Als je dat nu in de gaten hebt, dan heb je eigenlijk iets geleerd dat de zelfprojectie, waarover de hele cursus is gegaan, beter mogelijk maakt. Je hebt ook iets geleerd waardoor je in je eigen leven al die conflictstof die bijna onvermijdelijk in elk leven bestaat, grotendeels kunt vermijden. Dan kun je vermijden dat er brokken komen.

Hoe vaak zie je tegenwoordig niet dat een echtpaar werkelijk van elkaar houdt. Dan komt er zo'n invloed en op dat moment kan geen van beiden z'n mond houden. Er volgen nog een paar klappen en dan echtscheiding. Een jaar later komen ze toch weer bij elkaar. Dat is natuurlijk nonsens, maar het is onvermijdelijk als je niet die innerlijke rust, die reserve hebt. Die reserve heb je nodig. Daarom moeten we uit die kosmische

tendensen ook nog iets anders leren.

Er zijn planetaire invloeden die gunstig zijn, zoals dat heet. Van die invloeden maken we stoffelijk gebruik om de dingen te doen die noodzakelijk gedaan moeten worden en dan gaat het beter. Er zijn echter perioden dat we ons geestelijk moe gevoelen. Zonder reden. Je bent lichamelijk geweldig vitaal, maar als iemand voorstelt: laten we eens luisteren naar Sibelius b.v., dan zegt hij: Hè neen, nou niet. Geef mij maar 'Marie vrijt met een huzaar'. Dat vind ik op dit ogenblik beter.

Als je dergelijke symptomen bij jezelf ontdekt of ontdekt dat je zeer eenzijdig bezig bent, dan is er heel waarschijnlijk een kosmische invloed. Door gewoon te erkennen aan je eigen verandering van gedrag, dat er kosmisch een geestelijk invloed op je inwerkt, kun je die invloed eveneens gebruiken. Zo goed als je die stoffelijke invloed kunt gebruiken om op de goede ogenblikken de juiste dingen te doen. Zoals je gebruik kunt maken van de bio-feedback, van de gunstige en ongunstige perioden in zowel je mentale peil als in je stoffelijk lichamelijke peil, zo zul je ook moeten leren om van die geestelijke impulsen, waar je ze herkent, gebruik te maken.

Wanneer zo'n impuls optreedt, dan moet ik datgene doen wat door die impuls mogelijk wordt gemaakt. Ik moet mij dan onthouden van alle dingen welke door die impuls eigenlijk tot een tegenstelling worden. Dan ben je meester van je wereld.

Mensen zijn voor een groot gedeelte slaven van de omstandigheden. Maar die slavernij komt omdat men geen rekening houdt met de bindingen die zijn ontstaan. Houdt men daarmee rekening, dan kan men grotendeels daaraan ontkomen. Houdt men daar geen rekening mee, dan beklagt men zich over gevolgen die men in feite zelf heeft veroorzaakt.

Als u dat nu allemaal onthoudt, ben ik er zeker van dat u eens gaat kijken: wat heb ik nu voor een bui? Maar dan moet u niet doen als de man die geeuwt en zegt: O, ik geeuw, dus ik ben moe. U moet zeggen: Ik heb zuurstofgebrek daarom geeuw ik. U moet ook nog begrijpen waarom u reageert.

U heeft dan hier de mogelijkheid om uw bewustwording eigenlijk continu voort te zetten. Zeker, met rustpauzen, met veranderingen van manier van werken of van leven en beseffen, maar u kunt verder gaan.

Houdt er geen rekening mee, dan zult u merken dat u heel vaak ineens een klap op de kop krijgt juist op het moment dat u dat niet verwacht heeft. Daardoor komt u in een reactiepatroon terecht dat daarom strijdig is met de kern van uw wezen.

Hiermee heb ik nog een paar punten gesteld die interessant zijn.

Ik hoop, dat u in de cursus een aantal dingen heeft geleerd die voor u van belang zijn. Ik hoop ook, dat u voor uzelf niet het gevoel heeft dat u uw tijd nutteloos heeft besteed.

Daarnaast hoop ik, dat u zich van hetgeen is geleerd niet laat afbrengen, als er nu toevallig iets gebeurt dat er niet bij past. Als u tolerantie heeft voor anderen, dan zult u over het algemeen voor uzelf beter uitkomen. En als u begrip heeft voor uzelf, zult u daaruit ook begrip kunnen vinden voor anderen. Het is dat wat de basis is van harmonie. Een harmonie die je in jezelf weet te vinden en te behouden is de bron van elke samenwerking die een kosmisch aspect heeft.

E E N D I R I G E N T .

Een dirigent is een man, die de maat slaat voor een orkest dat toch al weet hoe het moet spelen. Maar gelijktijdig kan hij door zijn aanvoelen van de muziek de musici ertoe brengen meer te zijn en zo als het ware meer te geven dan ze zonder dat zouden doen. Dat is wel heel zonderling.

Heel veel mensen willen dirigent zijn in het leven. Zij dirigeren de economie, de politiek, de kerkelijke gezindten, het sectarisme en al wat dies meer zij.

Een dirigent ochtor kan alleen maar werkelijk dirigent zijn, als hij het in zichzelf beleeft; als hij niet alleen werkt met opvattingen, maar in feite met gevoelens. Als hij die gevoelens kan overdragen aan anderen en daardoor het orkest kan maken tot een eenheid die het verlengstuk wordt, niet van zijn persoonlijkheid maar van zijn gevoelens of van - zoals men deftig zegt - zijn interpretatie.

Misschien is God de enige werkelijke dirigent. Hij is degene die alle dingen doet samengaan. Maar als de orkestleden niet op de dirigent letten, terwijl anderen het wel doen, dan loopt het mis. En als er niemand op de dirigent let, dan zou hij er net zo goed niet kunnen zijn. Wat overblijft lijkt dan misschien nog wel wat, maar het is zeker niet wat het had kunnen zijn.

Als wij beseffen, dat alles in het bestaan zinrijk moet samengaan met alle werelden en alle sferen, dan moeten wij ook een beetje letten op de kracht welke die eenheid a.h.w. voortbrengt en vanuit zich vorm geeft.

Als wij het gevoel, dat de Schepper in ons wekt doordat Hij het zelf is, kunnen begrijpen, dan zullen wij in het leven onze partij spelen op de meest juiste wijze. En dan zullen wij worden gedragen naar een peil van musiceren of van leven die ver te boven gaat aan datgene wat we zonder die leiding ooit tot stand zouden kunnen brengen. Daarom zeg ik:

Wees niet bang voor een dirigent, maar begrijp dat het niet gaat om redeneringen en interpretaties, maar om een overdracht van een gevoel waardoor men gezamenlijk kan uitdrukken wat in die eenling misschien bestaat, maar wat alleen door de veelheid kan worden waargemaakt.

:--:

C O M P R O M I S .

Een compromis is eigenlijk niets. Want waar je tegendelen met elkaar verenigt zonder meer, daar ontstaat een punt voor de toekomstige strijd en zaai je in de overeenkomst alweer onenigheid die later komt. Een compromis heeft weinig zin.

Een compromis soms met het lot. Een compromis met medemensen. Een compromis met God. Het heeft weinigzin. Het is aanvaarden, verwerken en dan samengaan. Niet op grond van overeenkomst, maar op grond van werkelijk begripen, werkelijk verstaan. Als je dat zoekt en dat wil bereiken, dan moet je ook niet naar jezelf zien. Of zeggen: Ik doe dit in naam van de Schepper die ik met mijn wezen uitvoerig zo dien.

Dan moet je niet zeggen: Wij moeten besluiten. Wij geven wat en een ander geeft wat. Dan moet je gewoon zeggen: Wij moeten begripen.

Een compromis is juist onbegrip. Maar waar begripen is, daar is een werkelijk en bewust ook wel volledig samengaan. Dan is er geen geschilpunt meer. Dan hebben beiden dat gedaan wat voor hun eigen weten juist is, wat voor hun eigen wezen spreekt. Geen van hen doet meer naar buiten of het goed is, terwijl hij in zichzelf over het bereikte de staf weer breekt.

Neen, een compromis met God, met geesten, met mensen soms of tussen staat en staat. Vergeet het maar. Dat zijn de bronnen van onbegrip en strijd en haat ook onder het uiterlijk begraven. Want als er één ding zeker is: het compromis, dat is verrotting die woekert onder nieuw vernis.

Heeft u het begrepen?

:--:::

HET PROBLEEM VAN VERNIEUWING EN ONTWIKKELING

LES X.

VANDAAG - MORGEN.

Dit onderwerp vat eigenlijk het geheel samen.

Wie zich de moeite getroost om na te gaan wat er op het ogenblik gebeurt, kan een aantal opvallende feiten constateren. Om een paar voorbeelden te geven:

In Londen is een meisje van 14 jaar als afgestudeerde van een universitaire studie cum laude geslaagd. Zij heeft daarbij de mogelijkheid om vóór haar 18e jaar een doctoraat te halen. Haar hoofdrichting is niet wiskunde maar filosofie.

In Pittsburgh is een jongen van 14 jaar. Hij heeft juist bewezen dat hij het curriculum van de High School volledig beheerst en kan nu verder gaan met universitaire studies. Hij zal zeer waarschijnlijk een scholarship krijgen van een van de universiteiten in Californië. Twee gevallen. Ik wil de rest niet noemen. Wat blijkt nu daaruit?

Er zijn op het ogenblik heel veel jonge mensen die kennelijk buitengewoon begaafd zijn. Vroeger had men waarschijnlijk gezegd: Het zijn genieën, het zijn wondermensen. Ze zijn nu jong. Dat wil zeggen, dat ze bezig zijn zich kennis en middelen te verwerven. Het zijn kinderen, maar tevens hebben zij een grote begaafdheid en in een aantal gevallen ook een buitengewoon goed psychologisch inzicht. Als dit alles is, dan zou het toch wel hoopgevend zijn voor de toekomst. Maar er is meer.

Er zijn de laatste tijd in de verschillende landen waaronder Italië, Rusland, Zuid-Duitsland en in de Ver. Staten een aantal kinderen gekomen die paranormaal begaafd zijn. Sommige daarvan blijken vooral telekinetische beheersing te bezitten. De jongsten onder hen veroorzaken alleen potergeistverschijnselen. De ouderen blijken in staat te zijn telepatisch zeer veel te presteren. Ze hebben vaak ook buitengewone empathische gaven. Ook hun aantal is inderdaad verwonderlijk, want waar zie je dat binnen tien jaren ineens bijna 19.000 kinderen met paranormale begaafdheid worden ontdekt. Het is in de historie bijna uniek dat zoveel van die dingen samenvallen.

Ach, elke eeuw heeft wel haar wonderkinderen. In elke eeuw zijn er wel een paar paranormaal begaafden, die dan - afhankelijk van de maatschappij - zich ontwikkelen tot kwakzalvers of als heksen worden verbrand.

In deze tijd zitten we echter in een enorme verwarring. Als wij kijken naar de algehele situatie, dan wordt duidelijk dat het oude machtsbestel steeds grotere moeilijkheden krijgt. Het is duidelijk, dat in steeds meer staten de politie moet worden gebruikt om het gezag en de bestaande orde te handhaven. Overal zijn er revolutionaire tendensen. Ze zijn er even goed in Rusland (wat trouwens een staatsman een tweede functie heeft gekost

kort geleden) als in de Ver. Staten waar het politie-optreden buitengewoon ernstig is de laatste tijd vooral tegen de z.g. hippies en de losgeslagen mensen. Wij zien het in Engeland waar o.m. de politie begint op te treden tegen de vredeskaravanen, tegen demonstraties en zelfs tegen vakbondsmensen. Dat laatste is in Engeland heus iets bijzonders.

Ook in Nederland zien wij dat de machthebbers om hun gelijk door te zetten voor meer gaan grijpen naar een wat gewelddadig optreden van de politiemacht, al is het nog niet zover gekomen dat het leger erbij te pas komt. Dat laatste is in Duitsland reeds enige malen gebeurd. Ook dat punt moeten we in de gaten houden.

Jonge begaafden in ontwikkeling. Chaotische toestanden waarbij geweld langzaam maar zeker de macht moet handhaven die door de rede niet meer te handhaven is. Dit wijst erop dat er niet alleen een revolutie gaande is op sociaal terrein (die is er trouwens altijd wel op de een of andere manier), maar het wijst erop dat wij te maken hebben met een verandering in het menselijke ras.

Grote resultaten behoeft men in de eerste jaren daarvan niet te verwachten, dat is duidelijk. Maar de bewustwording van de mensheid als zodanig zou ongetwijfeld bevorderd kunnen worden door jonge mensen met een veel groter invloedsvermogen, met een groter vermogen tot feitenabsorptie waardoor we die wonderkinderen-studenten krijgen en daarnaast mensen die praktisch en feitelijk reageren.

Zij nemen dus eigenlijk veel meer afstand van allerlei constructies die de maatschappij zo langzamerhand heeft bedacht. Zij confronteren ook hun medemensen met een andere manier van denken, met andere mogelijkheden tot benadering en doen. Vandaag begint morgen. Eerlijk waar.

Dan wil ik verder kijken naar hetgeen er in de techniek en de wetenschap de laatste tijd is gebeurd. Als ik u vertel over de chip, de micro-chip enz., dan zult u waarschijnlijk het wijze hoofd schudden en zeggen: Daar hebben we al meer van gehoord. Wat u waarschijnlijk is ontgaan, is dat men op het ogenblik op een oppervlak niet groter dan dat van een dubbetje zoveel informatie kan opslaan dat men daarvoor eerder een computer nodig had die een paar zalen vulde.

Wat u eveneens zal zijn ontgaan, is dat bij een automatiseringsproces zoals dat tegenwoordig loopt niet meer alleen sprake is van het programmeren van machines die dan functies vervullen, maar ook van machines met leervermogen, die zich automatisch gaan instellen op b.v. afwijkend materiaal; die in staat zijn eventuele ontworpen handelingen te verbere- ren door ze rationeler, juistere en betrouwbaarder uit te voeren.

Wij hebben dus te maken met een generatie van machines met leervermogen; en dan met een zelfstandig leervermogen. Dat wil helemaal niet zeggen, dat het machines zijn die als mensen kunnen denken en reageren, daarvoor hebben ze de mogelijkheid niet. Maar die binnen het redelijke en logische kader dat ze is ingelegd kunnen denken en kunnen reageren. Dit betekent, dat een groot gedeelte van de functies die op het ogenblik door mensen moeten worden vervuld meer en meer door machines zullen worden overgenomen. Dit houdt ook in dat de leefwijze van de mensen moet gaan veranderen.

Ik kan mij wel voorstellen hoe degenen die nu de macht en het inzicht hebben in deze ontwikkelingen daarover denken. Zij zeggen: Wij zullen tenslotte bepaalde wijken en steden moeten reserveren voor de mensen die geen werk hebben. Degenen die wel werk hebben, krijgen betere woningen in de buurt van hun bedrijven. Misschien dat er al een enkeling is die denkt: Nou ja, als die werklozen lastig worden, dan maken wij er een soort ghetto van waar ze niet zo gemakkelijk uitkomen. Maar dat de mensen dat zullen accepteren, gelooft u toch zelf niet.

Wij hebben dus ook te maken met een economische en sociale omwenteling. Een mens die niets te doen heeft, een mens die niet kan werken zoals dat heet (dan bedoel ik met werken niet tegen betaling werkzaam zijn, maar zijn belangrijkheid in de gemeenschap op enigerlei wijze kan demonstreren) is geen mens meer. De mensen zullen dus moeten zoeken naar een andere mogelijkheid om hun gaven, hun ontwikkeling enz. te gebruiken.

In het begin lijkt het gemakkelijk: wij maken er vrijwilligerswerk van en we stellen heel veel mensen aan als stratenmakers dan worden de straten weer eens goed bestraat. We nemen een hoop vuilnismannen aan, dan wordt de stad weer schoon en misschien zelfs een hondepoepvanger erbij. Allemaal heel aardig, maar het werkt niet. Het kan niet werken, omdat een dergelijke taakinstelling, een dergelijke taakverdeling ervan uitgaat dat het niet mogelijk is om het met een machine beter te doen.

Als machines het wel beter kunnen doen, dan moet de mens terugvallen op datgene wat hij wel kan doen en wat een machine niet kan doen. De mens kan inspiratief denken en toch aan de hand daarvan logisch reageren. Daarmee bezit hij iets wat geen enkele machine heeft. De nadruk zal dus steeds meer vallen op het gebruik van het menselijke brein en niet meer als basis van een logische ontwikkeling, maar eerder als een inspiratieve aanvulling waardoor programmeringsmogelijkheden ontstaan die ook zelflerende machines voor zich niet kunnen vinden. Dat houdt in dat ideeën voor de mensen belangrijk worden. Ik denk niet, dat die toekomst zo heel ver weg is om eerlijk te zijn.

Trek dan uw verdere conclusies: Als mensen gaan beseffen, dat het ontwikkelen van hun mentale vermogens het meest belangrijke is en dat hun positie, hun belangrijkheid in de gemeenschap niet meer door kracht kan worden bereikt of door taakvervullingen zonder meer, maar werkelijk afhankelijk is van hetgeen zij mentaal en emotioneel kunnen presteren en produceren, dan zal het hele scholingssysteem anders worden. Dat wil zeggen, dat alle gaven, die nu althans voor een groot gedeelte worden onderdrukt, door een gerationaliseerd onderwijs dan zullen worden aangemoedigd. Dat maakt het mogelijk om binnen 3 à 4 geslachten een meerderheid van mensen te krijgen die werkelijk van hun geestelijke en mentale begaafdheden volledig gebruik gaan maken.

Daarnaast blijkt, dat we de laatste tijd eigenlijk zitten in een verval van allerlei gebruiken. Er zijn zelfs mensen die het decadentie noemen. Ik wil niet alleen wijzen op de veranderende manier waarop men b.v. sexualiteit is gaan beschouwen. Ik wil ook wijzen op de wegvallen de absolute gezagsverhoudingen binnen bepaalde kerken en geloofssoorten.

De mens gaat vanuit zichzelf reageren. Dat wil zeggen, dat er bepaalde sjj'iten zijn die dingen doen die zelfs in de Sjia niet aanvaardbaar zijn.

Dat wil zeggen, dat er katholieken zijn die 'halleluja' en 'viva il Papa' roepen tegen de Paus en dan naar huis gaan en doen waar ze zin in hebben. Het wil zeggen, dat heel veel systeemdenkers worden geconfronteerd met de onmogelijkheid om hun systeem in de praktijk te handhaven. Kijk naar Rusland, kijk naar Rood-China. Daar heeft u aardige voorbeelden.

Wij zien ook dat de neiging tot centralisatie, die zeker na de laatste wereldoorlog zeer sterk is geweest, begint af te nemen. O, niet bij degenen die het voor het zeggen hebben, natuurlijk niet. Maar bij de groepen die zich niet daaraan wensen te onderwerpen.

Het is wel wonderlijk, dat we juist in deze tijd hele provincies horen spreken over een 'eigen bestuur'. Men wil natuurlijk wel blijven samenwerken met de gemeenschap waartoe men behoort. En dat is niet alleen hier of in bepaalde provincies in Turkije, in India. Dat is net zo goed in Rusland waar op het ogenblik een sterke Georgische beweging is die een gro-

tere zelfstandigheid binnen het SovjetBlok probeert op te eisen. Adzerbeidsjan dito dito. Zo zijn er nog een paar.

De mens wil terug naar de kleine gemeenschap kennelijk. Waarom? Omdat in een kleine gemeenschap je persoonlijkheid een inbreng betekent in het geheel. Hoe meer je de zaak echter centraal regelt, des te moeilijker het wordt om je als persoon te laten gelden enerzijds en anderzijds om als persoon inzicht te hebben in de ontwikkeling. Dat is nu gewoon de achtergrond ervan. Dan moeten we ook hieraan weer een conclusie verbinden:

De neiging om van het centralisme terug te gaan naar kleinere en in feite steeds meer zelfstandig wordende gemeenschappen impliceert, dat de menselijke samenleving haar ontmenselijking langzaam maar zeker gaat verliezen. Ze gaat niet meer uit van normgedrag, van een soort burger-met-dit-number, maar ze begint weer uit te gaan van een bepaalde gemeenschappelijke beleving en van al datgene wat logisch daaruit voortvloeit.

Ook dit zal kunnen bijdragen tot een verbetering van de situatie op de wereld en tevens tot een intensere beleving van de mensen, zeker als u het voorgaande ten aanzien van mentale en emotionele ontwikkelingen daarbij betreft.

Dan krijgen wij de specialistische gemeenschappen. Hun achtergrond kan een geloof zijn, een sociaal systeem. Het kan zelfs alleen een gevoel zijn dat men het onder elkaar toch veel gemakkelijker en beter kan doen dan met vreemdelingen erbij. Onder die groepen zullen we ongetwijfeld fanatici aantreffen, daarnaast filosofen, wijse, mystici en al wat u maar wilt. Maar ieder zal gespecialiseerd zijn. Dat wil zeggen, dat elke groep voor bepaalde noodzaken en functies ideaal is. Wij krijgen dan te maken met een maatschappij waarin de functieverdeling niet meer door scholing en discipline zonder meer wordt bepaald, maar waarbij iets als roeping een hoofdrol gaat spelen.

Ik noem deze dingen niet omdat ze zo ver van u af liggen. Al wat ik tot nu toe heb gezegd, kunt u vandaag reeds constateren. Allemaal wel in beginsel, het is nog niet ver uitgegroeid, maar wij zien dat het steeds verder uitgroeit. Ik geloof, dat daarnaast dan nog één factor geldt die in deze dagen heel scherp naar voren treedt:

Er is een vermindering van tolerantie. Dat klinkt erg negatief, maar is het dat wel. Men wil weer terugkeren naar gemeenschappen die hun eigen kwaliteiten zonder meer kunnen bewaren. De wijze waarop men dit doet, kan ik in vele gevallen niet goedkeuren, dat wil ik eraan toevoegen. Maar het is ook een beginnend streven.

Turken b.v. in Nederland hebben een eigen mentaliteit, een eigen overlevering, eigen achtergronden en niet alleen een eigen geloof en eigen taal. Als ze kunnen integreren in Nederland, dan zullen zij daarmee Nederland inderdaad niet alleen beïnvloeden, maar ook nieuwe mogelijkheden geven. Dat is trouwens in uw eigen stad meermalen gebeurd.

Niet voor niets heeft men het over Den Haag waar het overal ruikt naar sate. Als u alleen maar kijkt naar uw eetgewoonten hoe sterk die door Indonesië zijn beïnvloed. Hoe sterk die zijn beïnvloed ook door België, dan kunt u begrijpen dat alleen al culinair gezien de mogelijkheden van Nederland groter zijn geworden. Dat daarnaast helaas het epicurisme het heeft laten afweten, dat wijt ik dan maar aan de aard van de nuchtere Nederlander, want fijnproevers zijn de Nederlanders nog steeds niet.

Als wij kijken naar de manier waarop nu de mensen reageren, dan is het opvallend dat althans een deel van die reacties zijn overgenomen van o.a. de Surinaamse bevolking. Gelijktijdig zijn de Surinamers een deel van Nederland dat vele Nederlanders ontzettend graag per kerende post retour zouden sturen naar de afzender. Maar toch hebben zij veranderingen teweeg

gebracht. Hun eigen wijze van denken en leven - of u het daarmee nu eens bent of niet - beïnvloedt in toenemende mate vooral de jongeren. Want de werkelijke integratie vindt eigenlijk op het schoolplein plaats. Een vermenging op zich is dus niet kwaad.

Een gemeenschap moet ook een gestalte krijgen die voor ieder lid daarvan beleefbaar en aanvaardbaar is. Daardoor krijg je dan een aantal nieuwe persoonlijkheden die tevens als groep zich kunnen manifesteren door hun speciale begaafdheden, hun eigen kwaliteiten en misschien zelfs door hun sociale gedragingen, hun geloofssystemen en wat dies meer zij.

Inderdaad, er is op het ogenblik heel weiniguldigheid. Er is tegenwoordig ontzettend veel polarisatie. Maar laten wij niet vergeten dat dieuldigheid en die polarisatie dingen zijn die niet op natuurlijke wijze in de mensen tot stand zijn gekomen.

Polarisatie is het resultaat geweest van politieke manipulatie eventueel ondersteund door socio-economische factoren. Duldigheid is eveneens een voortdurend prediken van een bepaalde manier om naar het leven te kijken waardoor een groot aantal mensen wel anders denkt, maar gewoon beschaamd is om het te zeggen, laat staan om het te doen. Het is duidelijk, al deze kunstmatige factoren zullen moeten verdwijnen.

Een mens kan pas werkelijk in een nieuwe bewustwording en in een nieuwe ontwikkeling leven, als hij zich heeft losgemaakt van al datgene wat hem kunstmatig is opgelegd. En dat is nogal wat! Het houdt in, dat zijn moraal enerzijds veel sterker gebaseerd moet zijn op eigen wezen en persoonlijkheid. Anderzijds minder moet zijn aangepast aan de theorieën van anderen. Het houdt in, dat zijn gedragscode moet worden bepaald door de eisen van een samenleving en niet door datgene wat anderen daarin gewenst achten. Zo kan ik door gaan. Deze samenlevingsontwikkeling kunnen wij - zij het in beginsel - in deze dagen constateren.

Nu kan ik u nog vertellen dat er tegenwoordig zo ontzettend veel mensen uittreden. Niet dat u daar wat aan heeft. Bovendien, het merendeel van hen wenst eigenlijk alleen maar geestelijk aan de rol te gaan.

Het aantal uittredingen neemt toe. Confrontatie met andere werelden, met andere situaties neemt toe. De manier waarop men dit naar de wereld toe probeert te vertalen is meestal irrationeel, zelden gefundeerd en soms zelfs uitermate dwaas. Maar het feit blijft bestaan. Dromen, die herinnerd worden en betekenis hebben, nemen toe. Belangstelling voor dromen eveneens.

Erkenning van toevalsfactoren die tevens een voorspellende waarde hebben, neemt hand over hand toe. Zeker, de kaarten van Madame Lenormand hebben grotendeels plaatsgemaakt voor wat men noemt de originele Tarot of het werpen van munten of van de stengels van het duizendguldenblad. Maar of wij nu de I Tjing gebruiken of andere manieren om het toeval te manifesteren en daardoor voor onszelf conclusies te kunnen trekken, dat maakt weinig uit. Het gaat erom dat we het leren doen.

Wij moeten begrijpen, dat het niet gaat om hetgeen wij zinvol vinden, maar dat het doorgewoond gaat om de vraag, of die toevalligheden niet gelijktijdig een soort wetmatigheid geven, of ze a.h.w. niet vooruitlopen op onvermijdelijkheden. Als dat het geval is, dan kunnen wij datgene wat onvermijdelijk is voor onszelf misschien als gebeuren toch nog vermijden of van betekenis doen veranderen.

Het houdt in, dat de mens bewust of onbewust steeds meer rekening gaan houden met natuurritmen, met beïnvloedingen die van buitenaf plaatsvinden. Ik denk aan kosmische invloeden, astrologische beïnvloedingen tot zelfs de uitbarstingen op de zon toe. Rekening houden daarmee betekent

weer dat je leven voller wordt.

U begrijpt het misschien zelf nog niet helemaal: het merendeel van uw problemen maar ook van uw moeilijkheden (innerlijk zowel als uiterlijk) wordt bepaald door uw onvermogen om bestaande ontwikkelingen aan te voelen en te ontleden. Hoe meer u gebruiktmaakt van middelen waardoor u hiermee wordt geconfronteerd, hoe meer u in u die gave van voorvoelendheid ontwikkelt. Alweer, het bestaat vandaag de dag en het zal ongetwijfeld in de toekomst sterker worden en niet minder sterk zoals we len hopen.

Wat zien we vandaag nog meer? Heel veel mensen willen terug naar het verleden. Dat gaat van de mensen die hun toevlucht zoeken in een fanatieke orthodoxie tot de jongelieden toe die eindelijk hebben besloten dat geverfde kuiven ook niet alles zijn en daarom grootvaders brosse weer hebben aangeschaft; iets wat de kappers natuurlijk niet welkom zullen zijn, want verven lovert meer op.

Al deze veranderingen in het gedrag laten zien dat de mens zich niet thuisvoelt in de wereld zoals ze vandaag is. Zoals men eens de duivel had of een andere boeman zo heeft men tegenwoordig dan o.m. de atoom-bom of 'de Russen zijn al onder ons' en dergelijke leuzen. Die leuzen zijn allemaal even reëel. De duivel, zoals beschreven is, heeft nooit bestaan. Het was gewoon Pan, die door een stel oude bokken tot duivel werd gemaakt omdat hij teveel achter de geiten aan zat.

Laten wij ons dus heel goed realiseren dat de veranderingen die schijnbaar teruggaan naar het verleden in feite voortkomen uit een verwerping van de verwarring van het heden. Maar teruggaan naar het verleden betekent dat men de problemen verwisselt, niet dat men ze oplost. Daarom zal men, juist wanneer de nieuwe stimuli komen (ik heb ze in het begin genoemd: de kinderen die geniaal zijn op zo'n jeugdige leeftijd, kinderen die paranormale prestaties leveren waar volwassen mediums van de hoogste orde likkebaardend naar zouden kunnen kijken), zult u ook begrijpen dat bewustwording en ontwikkeling zaken zijn die alleen werkelijk kunnen plaatsvinden door verandering.

Niet alle verandering zal onmiddellijk als verandering kunnen worden ontdekt. Er zullen perioden zijn van verstarring en stilstand. De rups die zich verpopt, hangt ook een hele tijd in de cocon als een dood ding. Je vraagt je af: Wat is de zin daarvan? Maar wanneer het eindelijk zover is, dan komt er ook een vlinder uit. Dat is wat de mensheid te wachten staat: een periode waarin al die veranderingen a.h.w. ondergronds plaatsvinden en onbegrepen worden geconstateerd.

Men probeert ze dan in te passen in de bestaande systemen. Maar gelijktijdig is ze de invloed die zich over alle mensen verbreidt, die alle mensen confronteert met nieuwe delen van het eigen zijn zowel innerlijk en geestelijk, mystiek misschien ook als zuiver rationeel en menselijk. Daar ligt inderdaad de vernieuwing.

Nu vraagt u zich waarschijnlijk weer af, want dat is de gebruikelijke vraag: Wat kunnen wij daarvoor doen? Ik zal trachten het u duidelijk te maken.

Als u wilt meedoen aan die golf van ontwikkeling die op het ogenblik gaande is

punt 1: houdt dan een beetje rekening met hetgeen u aanvoelt en een beetje minder met wat u zouwt willen of met wat anderen juist achten.

Punt 2: Veroordeel anderen niet. U kunt hen niet begrijpen. Probeer alleen anderen te helpen, mits zij daarom zelf vragen.

Punt 3: Denk niet dat kinderen dom zijn, omdat ze nog zoveel moeten leren. De kinderen van vandaag moeten heel veel dingen afleren die voor u normaal zijn. Begrijp daarom dat ze een beetje anders zijn. Maar onthoud ook, dat kinderen een mate van zekerheid (geborgenheid noemt men dat) en disci-

pline nodig hebben, omdat hun wereld zonder deze er een is van toelozende fantasie.

Punt 4: Indien u te maken krijgt met medemensen die afwijkend zijn t.a.v. uzelf, probeer datgene in hen te vinden wat u toch gemeenschappelijk bezit. U heeft dan een basis om uzelf te verrijken door hetgeen die anderen u kunnen leren.

Punt 5: Probeer nooit uw eigen gezag, eigen weten en onfeilbaarheid te stellen boven de wil, het denken van anderen. Als u dit laatste doet, dan bedoelt u het misschien uitstekend, maar u doet het wel averechts verkeerd. U roept dan dingen op waarvan u de gevolgen meestal niet kunt overzien.

Voor het overige, leef zo gelukkig als u maar kunt. Maak u niet al te druk over alles wat er in de grote wereld gebeurt; daar kunt u toch niets aan veranderen. Maar u kunt misschien wel gelukkiger, een beetje tevredener leven hier waar u bent. Als u dat doet, dan draagt u bij tot die vernieuwing. Dan heeft u beperkt of wat ruimer, dat ligt aan de omstandigheden, deel aan de bewustwording. Want vandaag is morgen eigenlijk al aanwezig, zoals het blad opgevouwen zit in de knop. Morgen is eigenlijk vandaag, maar alleen in ontplooiende situatie.

De tijd waarin u leeft, is veel belangrijker dan u beseft en heus niet omdat het jaar 2000 naderbij komt. Doodgewoon omdat zich op dit moment en reeds sinds enige tijd (als je de kinderen nagaat kun je zeggen vanaf '63 - '64) grote psychische veranderingen aan het voltrekken zijn en deze zullen tot uiting komen in toenemende mate. Ze zullen uw wereld niet plotseling veranderen, maar ze zullen wel nieuwe accenten leggen op datgene wat bestaat en daardoor op den duur de vernieuwing en de verandering mogelijk maken.

Wij hebben een cursus gehad waarin we allerlei dingen aan de orde moesten laten komen. Dat is gewoon niet te vermijden. Wij hebben ons in deze cursus moeten bezighouden met zaken als economie en politiek zo goed als met innerlijke bewustwording en geestelijke ontwikkeling. Alles behoort tot het onderwerp van deze cursus. Al deze dingen te samen en niet één daarvan afzonderlijk is verantwoordelijk voor de veranderingen die plaatsvinden. Het besef daarvan is de bewustwording. Het resultaat daarvan is de vernieuwing.

Denk niet, dat wij u hebben willen overbluffen met feiten of gegevens. Het heeft weinig zin om dat te doen. Wij hebben u willen wijzen op tekenen die u in uw wereld voortdurend kunt constateren. Ik ben zo vrij geweest om vandaag enkele van die zaken nog eens bijzonder te onderstrepen.

Uw bewustwording is mede afhankelijk van de wijze waarop u zich deel van het geheel kunt voelen. En dat betekent, beste vrienden, dat juist door die kennis, door die achtergronden het voor u ook innerlijk mogelijk zou moeten zijn tot een grote rust, een grote vrede te komen.

Ik heb u een paar eenvoudige regels gegeven die, als u ze in praktijk brengt, uw gevoel voor de werkelijkheid die achter de feiten schuilt gaat en vooral achter de berichtgeving over de feiten, u beter kunt beleven en aanvoelen waardoor u innerlijk ook steeds meer gaat begrijpen dat de onredelijke elementen van uw persoonlijkheid wel degelijk saillante commentaren geven op het gebeuren van vandaag en de mogelijkheden van morgen.

Deze cursus heeft u niet willen ontplooiën tot paranormale begaafden. In deze wereld betekent het voorlopig nog, zeker als je ouder bent, dat je meer abnormaal dan paranormaal bent in de ogen van anderen. Maar wij hebben u wel de basis willen geven waaruit u voor uzelf kunt concluderen dat de vernieuwing gaande is. Wij hebben u de richtlijnen willen geven waardoor u

vrede kunt vinden met uw wereld ook al is ze niet direct zo aanvaardbaar vanuit uw eigen standpunt.

PARALLELEN MET HET VERLEDEN.

Er is in Egypte een tijd geweest dat de mensen werden geregeerd door een priesterlijk-ambtelijke hiërarchie. Elk dorp had een priester. Meestal iemand die niet dreef voor de tempeldienst, maar die kon lezen en schrijven. Hij kon dan noteren wat er werd geoogst, wat er werd gemaakt en aan de hand daarvan kon men dan bepalen wat het tribuut (een z.g. geschenk) aan de Farao en de eventuele geschenken aan de plaatselijke regerders dienden te zijn. Totdat er iemand op een handig idee kwam.

Terwijl de priester aan de ene kant ijverig stond te registreren, sjoefden een paar van zijn slaven aan de andere kant driekwart van zijn oogst en andere vordiensten en mogelijkheden weg. Vanaf dat ogenblik kreeg de Farao en kregen diens stadhouders steeds minder.

Maar deze mensen waren ook niet gek. Zij besloten om bier (meestal priesterbier of soldatenbier) ter beschikking te stellen aan een ieder die het tribuut kwam inleveren. Toen namen de inkomsten tijdelijk toe. Totdat men besloot de kwaliteit van het bier iets slechter te maken.

Dat is eigenlijk een aardige parallel met deze dagen. Ook in deze dagen denkt men: je kunt steeds meer melken en steeds minder geven. Wat bereik je daarmee? In uw tijd heet dat 'de zwartgeld-circulatie'. Dat is wel een circulatiemoeilijkheid voor de staat en gelijktijdig een noodzakelijkheid voor de economie.

Er zijn in die tijd in Egypte priesters geweest die goede magiërs waren. Bepaalde Re-vervaarders. Vooral onder de priesters van Thoth vond je heel veel magiërs die werkelijk veel presteerden en bovendien vaak ook over veel gezond verstand beschikten. Wat heeft men met hen gedaan? Men heeft hen kloosters en eigen tempels gegeven; maar wel ver weg in de woestijn, opdat ze niemand lastig konden vallen.

Dat zie ik in de moderne samenleving ook. Er zijn heel veel mensen die zeer gezonde ideeën hebben. Die probeert men dan maar weg te stoppen. Als dat niet lukt, dan probeer je in ieder geval om hen belachelijk te maken.

Ach, u denkt waarschijnlijk dat de problemen van uw tijd zo nieuw zijn. In de oude stad Rome heeft men een verkeersbeperking ingesteld. Wagens met sleden mochten niet door de hele stad trekken. De vracht moest worden overgeladen op ezels en zo mocht ze dan verder worden vervoerd.

Als je dan verder keek naar de strijdswagens en de gewone wagens die daar reden, dan was dat heel wat. Maar die belemmerden dan weer de dames en heren in hun palankijnen. En zij klaagden er weer over dat het zo rook naar paardenurine etc. Deze luchtverontreiniging probeerde men te bestrijden door grote beperkingen aan te brengen in de vrijheid van verkeer per wagen. Toen kwamen ze allemaal als ruiter opzetten. Dus werden ruiters verboden.

Toen kwamen ze tot de conclusie dat ze met een grote congestie zaten, want al die ezels met alle Romeinse burgerezels erbij versperden weer de straten zodat de palankijnen er niet door konden.

Toen hebben ze een ideale oplossing gevonden. Er werden uren ingesteld dat wagens en sleden wel door de stad mochten rijden. Voor de voorname heren en de krijgslieden, dagnen die op de Palatijnse heuvel woonden, werden een aantal wegen speciaal aangelegd; daar hadden alleen de wagens recht. Voetgangers hadden daar geen recht, zelfs geen oversteekplaats. Maar dat kwam waarschijnlijk omdat zebra's in die tijd nog een zeldzaamheid waren.

Kijk naar uw moderne situatie. Ook hier probeert men steeds meer te regelen. Ook hier is men voortdurend druk bezig om voor iedereen elk ongemak zoveel mogelijk uit de weg te ruimen. En wat zal het eindresultaat zijn? Dat er een situatie gaat ontstaan met toenemende verkeerscongesties.

U heeft natuurlijk meer mogelijkheden dan de Romeinen. Per slot van rekening, u hoort al wanneer u in Voorburg zit, dat er een file staat van zoveel kilometer bij Nieuwegein. Het is een oud geintje, maar u weet het in ieder geval en u kunt er misschien rekening mee houden. Dat hadden de Romeinen niet. Het enige dat ze hadden, waren de slaven en de vrijgelatenen. De slaven mochten soms ook eigen handeltjes drijven of bepaalde diensten verrichten voor anderen. Zij hielden dan de mensen aan en zeiden: Als je met een transport daarheen moet, dan moet je niet door die straat gaan.

Ik denk, als ik kijk naar de grote moeilijkheden die men in Rome heeft gehad met b.v. de goden, dat we ook parallellen kunnen vinden met deze tijd. Natuurlijk, Vesta was eigenlijk de godin van het hele Romeinse stadsrijk, maar daarnaast waren er vele andere goden. En in tegenstelling tot de katholieke tijd later vond men het helemaal niet erg om zo nu en dan een paar erbij te importeren.

Er waren synagogen voor de joden. Er waren ook Isistempels. En als je de oude Moederverering (Alma Materverering) wilde aanhangen, dan waren er ook nog tabernakels van de Moederverering. Het enige verschil met deze tijd is, dat toen de kerken tevens werkelijke prostitutie leverden, tegenwoordig is dat een zelfstandige onderneming geworden.

Als je zo kijkt, dan valt er één ding op: vanaf het ogenblik (dankzij de overwinning van Byzantium) dat Rome werkelijk christelijk werd, is het vervallen. Hoe kwam dat? Doodgewoon: zodra je één regel boven alle andere regels stelt, ontstaat er een situatie waarin alles zich niet meer kan ontwikkelen.

Ik vraag mij af, of er mensen in Nederland zijn die zich dat kunnen voorstellen. Bepaalde socialisten, bepaalde democraten kunnen zich, geloof ik, niet eens voorstellen dat je in vrijheid meer kunt bereiken dan in gebondenheid.

Dit zijn natuurlijk allemaal aspecten van de tijd. Ik herinner mij nog (dat was in mijn dagen) dat de eerste tafelklop-séance plaatsvond en dat men ofwel zeer fanatiek aan het geestelijke geloofde, danwel dat men zeer fanatiek overtuigd was dat het allemaal onzin was. Dat zie ik in deze dagen ook.

Er zijn heel veel zaken die op zichzelf waardevol zijn en die als onzin worden opzij geschoven. Aan de andere kant zijn er vaak pretenties waarvan je denkt: waarom nemen de mensen dat nu aan?

Als een bepaalde geestelijke leider zegt dat hij een Avatar is, dan heb ik daar helemaal geen bezwaar tegen; het is alleen niet juist. Maar als wat de man op zichzelf brengt filosofisch en menselijk gezond is, dan moet ik zijn leer beoordelen op wat ze brengt. Dat is heel iets anders dan een onfeilbaar gezag instellen of een enige vaste regel of misschien zelfs

een besloten groep van uitverkorenen oprichten. Elke keer als je dat doet, bestrijd je in feite het geloof in de mens en daarmee ook de ontwikkeling die het geloof met zich kan brengen.

Het interessante van de nieuwe tijd is het groot aantal paranormale begaafden die geen raad weten met hun begaving. Dat was in het verleden ook zo. Als je rekening houdt met b.v. bepaalde heksen die ook paranormaal begaafden waren en verder niets. De manier waarop die leefden, dan vraag je je ook af: Hoe komen die zo gek?

Een heks woonde op een begraafplaats. Zij waste zich nooit, maar dat was prettig voor de mensen die haar opzochten; je kon ruiken waar ze was. Dat mens deed bezweringen, gaf liefdesdranken e.d. Dat was de praktijk in die dagen. Maar aan de andere kant was ze een heel goede helderziende en kon ze paranormaal genezen. Als ze nu iemand paranormaal genas, dan gaf ze hem toch nog een drankje, want met een bezwering alleen kon je niet zoveel geld binnenhalen. Ik denk, dat het in deze dagen ook zo is al is misschien het broodwinningsaspect minder sterk.

Paranormaal begaafden beleven dingen, maar ze weten eigenlijk niet wat ze daarmee kunnen doen. Dan bombarderen zij zichzelf tot helderziende, tot medium, tot psychometrist of wat dan ook en gaan daarmee werken op een bepaalde manier. Daardoor verwaarlozen ze heel veel van hun andere gaven en mogelijkheden.

Ik vind dat maar betreurenswaard. Toch is er een tijd geweest (ongeveer 700 n. Chr.) voornamelijk in Griekenland dat er opeens een groot aantal mensen opstonden die paranormale begaafdheid, filosofie, wetenschap en geloof toch onder één noemer wisten te brengen.

Deze mensen deden ook wonderen vanuit het standpunt van hun tijd. Maar als er een wonder geschiedde, dan droegen ze dat onmiddellijk op aan een heilige en dan was het meteen gepurifieerd. Als ze een gave hadden, dan vroegen zij zich niet af: Waar komt die vandaan, maar wat doe ik daarmee? Die mensen zouden een voorbeeld kunnen zijn voor heel veel mensen in deze dagen.

Als je een paranormale begaafdheid hebt en je weet niet wat je ermee moet doen, wacht dan even af totdat het bruikbaar is. En als het niet bruikbaar is, negeer het. Maar vraag je wel af: is er misschien iets anders wat ik wel kan doen?

Het is eigenlijk zo eenvoudig. De mensen denken altijd: je bent of dit of dat. Je bent helderziend, helderhorend of je bent misschien genezer of genezeres. Dan denken ze: dat ene aspect dat is het belangrijke. Neen. Dat ene aspect is een aanduiding dat u alle mogelijkheden in u draagt. U specialisatie kan worden veroorzaakt door de behoefte om op een bepaalde manier iets voor de mensen te zijn of te doen. Daar heb ik geen bezwaar tegen. Maar ik heb er een groot bezwaar tegen dat u zich vastklampt aan één bepaalde gave of mogelijkheid en daardoor uw andere mogelijkheden verwaarloost, terwijl u ze eigenlijk ook wel had willen hebben. Dan moet je ze ook wel ontwikkelen.

Ontwikkelen is iets wat tegenwoordig een heel moderne term is. In de oude dagen dachten ze daar echter een beetje anders over. Er was een inwijdingsschool in Thessalië, overigens meer bekend als het land van de heksen. In deze school werd een ieder, die daar kwam en die het eerste jaar had doorstaan (dat was niet gemakkelijk) het volgende voorgehouden:

"Hij, die op dit pad gaat, kan alle dingen bereiken. Maar je kunt nooit iets bereiken door hetgeen je wilt, alleen door hetgeen je bent."

Daarmee bedoelden ze: De omstandigheden, inclusief dat wat je zelf bent op een bepaald ogenblik, bepalen wat je kunt waarmaken. Je hebt die

gave misschien wel, maar je kunt haar pas actief gebruiken in de juiste omstandigheden en als je de juist motivering daarvoor hebt. Dat zou ik tegen de mensen in deze tijd ook wel willen zeggen.

Er zijn heel veel mensen die zeggen: Ik wil dit of ik wil dat. Dat is natuurlijk leuk, maar wat heeft u daar aan? De dingen die u wilt, brengt u meestal niet helemaal tot stand. Maar het kan zijn dat u in een situatie komt waarin iets voor u noodzakelijk is. En dan blijkt ineens dat, als u niet wilt en niet denkt, maar eenvoudig doet, geestelijk of stof-felijk, dat u dat dan tot stand brengt.

Ik heb de oudheid vroeger een beetje bestudeerd. Ik interesseer mij er nog voor. Misschien wel, omdat ik zelfs een pterodactyl op het ogen-blik nog eleganter vind dan een DC 10; in ieder geval minder lawaaiig.

Het verleden is voor mij eigenlijk een beeld van wat er vandaag en morgen mogelijk zal zijn. Ik ben niet een aanhanger van een spiraaltheorie waarin alle gebeurtenissen zich voortdurend herhalen. Ik geloof wel in een soort spiraal van beleving waarin dezelfde omstandigheden steeds weer terugkeren; op elke spiraal dus weer hetzelfde aantal invloeden. Maar wat je daarmee doet, kan heel anders zijn.

Als je die invloeden uit het verleden ontleedt, dan ben je ook in staat te zeggen welke invloeden vandaag de dag zeer waarschijnlijk het me-rendeel van de mensen beïnvloeden. Je kunt op grond daarvan ook nog zeg-gen welke invloeden dus in de volgende omloop onvermijdbaar zijn. En dat is het interessante.

Ik weet dat veel mensen van mij hebben gedacht: Ach, die houdt zich alleen maar bezig met oude dingen. Hij zit voortdurend te emmeren over Pepijn de Korte en Karel de Grote en dat soort vergane entiteiten. Dat is niet juist. Wat is gebeurd in de tijd van Karel de Grote heeft zich herhaald b.v. in de tijd van Napoleon. De omstandigheden waren vergelijk-baar, maar ook de resultaten.

Als je denkt aan deze dagen en je zoekt terug naar het verleden, dan zie je vreemd genoeg de tijd van ongeveer 1400 voor je. De vrijwor-ding van de steden. De Gilden, de vakbonden van die tijd is in sterke op-komst. De tochten van de Flagellanten en ook overal roversbenden. Kijk je naar deze tijd, dan zie je hetzelfde weer.

Kijk ik naar wat er in dat verleden is gebeurd, dan kan ik nagaan wat nu waarschijnlijk is. Dan blijkt, dat door de wijze waarop de steden in die periode zich ontwikkelden in feite de macht van de vorsten, maar zeker van de plaatselijke bestuurders steeds kleiner werd.

De steden waren in staat om zich te bewapenen en verweren tegen de ridders, die vroeger eigenlijk de macht hadden. Daaruit zijn dan el-lerlei conflicten voortgekomen, dat is duidelijk. Maar zonder die bur-gerij van toen zou uw beschaving van vandaag niet denkbaar zijn.

Realiseer u dat vóór die tijd kennis hoofdzakelijk in de kloosters werd beoefend en bewaard. Met de komst van de steden echter werd die kennis steeds meer mundaan (werelds). Zoals het ook interessant is te zien hoe de mensen in de steden juist met een godsbeeld, dat afweek van dat van het verleden, de meest grootse kerken en kathedralen hebben geschapen. Hoe de kunsten zich hebben ontwikkeld. Hoe de hele wereld anders werd. Als ik die parallel dan doortrek naar deze dagen, dan zeg ik:

In die tijd was het voor een burger van een stadje ook niet leuk. Want er was steeds wel weer een ridder die probeerde om zijn macht daar te vestigen. Dan bouwde hij maar muren en kwam er een keizer die ze om-ver gooide, tenzij de burger zoveel betaalde dat hij een stadsprivilege kreeg en muren mocht hebben.

Die tijd was misschien niet gemakkelijk, maar zoals de opkomst van de burgerij en de taakverdeling in de s. d. s. gemeenschappen eigenlijk bepalend

zijn geweest voor de gehele ontwikkeling tot heden ten dage toe, ofschoon de voornaamste basis van die ontwikkeling loopt tot 1860, kun je wel zeggen: Wij zijn nu eigenlijk in een periode waarin zich allerlei dingen ontwikkelen.

De veranderingen, die wij nu constateren zijn niet zo leuk. De conflicten, die we zien daar hebben we een hekel aan, maar ze zijn kennelijk onvermijdelijk. Want de verandering brengt nu eenmaal conflicten met zich mee. Er zijn meer van die dingen waar je eigenlijk een beetje stil van wordt, als je erover nadenkt.

Er is een tijd geweest dat men de lepelwerper of de lepelkatapult heeft uitgevonden. Dat is ongeveer 600 v. Chr. geweest toen die voor het eerst werd gebruikt in de primitieve vorm. De lepelwerper die toen werd ontwikkeld heeft vreemd genoeg aanleiding gegeven tot de verandering van de takelage op heel veel schepen. Zij hebben er een paar dingen bijgeleerd over de mogelijkheid van katrollen en dergelijke. De dubbele katrol b.v. is eigenlijk in die tijd al uitgevonden al werd die pas veel later algemeen gebruikt. Het idee van de lier voor het heffen van zware lasten in plaats van het heffen met slaven of trek-dieren stamt ook uit die periode. Allemaal door de ontwikkeling van dat wapen. Uw tefalpan heeft u ook te danken aan de ruimtevaart.

Heel veel toepassingen van electriciteit, die in deze dagen mogelijk zijn, heeft u indirect te danken aan ontdekkingen van de oorlogsvoering tot zelfs het 'bakkie' waar ze tegenwoordig zo lekker door leuteren. Dat is te danken aan de pogingen 'n kleine zender te ontwikkelen hoofdzakelijk voor de primaire radar. Als je je dat allemaal realiseert, dan denk je: er is toch eigenlijk niets in de wereld dat helemaal op zichzelf staat.

Zelfs een atoombom staat niet geheel op zichzelf. Toen het buskruit werd uitgevonden, riepen ze ook uit: De wereld vergaat! Ik wil niet zeggen, dat er atoomgeleerden zijn die het buskruit hebben uitgevonden, maar wat ze hebben gecreëerd is het begin geweest van een nieuwe wetenschap, die zich nu nog steeds verder ontwikkelt en die zo daadlijk het mogelijk maakt om ook zonder atoomreacties zeer grote hoeveelheden energie af te tappen.

Als je dat nagaat, dan zeg je: Ach, die vernieuwing is eigenlijk een continu proces. De bewustwording ervan vindt meestal pas plaats na het gebeuren, na de ontwikkeling. Want dat je openstaat voor wat er werkelijk gebeurt, is maar een zeldzaamheid. Ik heb het historisch tenminste weinig aangetroffen. En als je ervoor openstaat, kijk uit! Anders kom je terecht waar die goede tovenaars uit het genootschap van Thoth terecht kwamen: in de woestijn.

De grote kunst van bewustwording in een tijd van ontwikkeling is: je bewustzijn zelf verscherpen. Het wel gebruiken, maar het niet etaleren. Misschien heb ik voor sommige begaafden onder u daaruit toch nog een nuttige les getrokken. Want er zijn een hoop dingen in de geschiedenis waarvan je zegt: Hoe konden ze zo gek zijn.

Zal ik u wat leuks vertellen? Het heeft er wel niets mee te maken, maar ik praat graag nog even.

U herinnert zich misschien dat er heel veel nonnenkloosters zijn geweest, die door bezeten nonnen werden geteisterd te enigerlei tijd; dat daar de duivel werd uitgedreven en dat nonnen zijn verbrand als heksen. Nu is daarvoor een heel eenvoudige verklaring te vinden in die tijd.

Niet alle kloosters waren zeer kuis. Er waren kloosters waarin praktisch geen enkele cel elke nacht niet dubbel bezet was. Jongedochters gingen heel vaak in het klooster, omdat ze daar meer vrijheid hadden dan de samenleving en hun normale staat hun zou toekennen. Vandaar ook dat het geld kostte om in een klooster te komen. Alle nonnen, die nu terecht

kwamen in een klooster waar nu toevallig wel de regels van kuisheid e.d. werden gehandhaafd, waren toch wel ergens bezeten door de normale driften van de mens.

In de goede kloosters werd dat gesublimeerd. Dan voelde men zich a.h.w. de bruid van Jezus. Flagellantie is ook een hele tijd in die kloosters in geweest. Dus dan ranselde je jezelf tot een boetvaardige bevrediging met de Heer. Maar waar dat niet zo gemakkelijk was of waar er een zichtbaar object kwam, b.v. een heel knappe biechtvader, daar dwaalde de aandacht van de hypothetische verloofde naar de praktische minnaar. En ja, een enkele minnaar kan geen klooster zoals er toen waren met 120 à 180 vrouwen helpen. Dus ontstond er jalouzie. Door die jalouzie ontstond weer wederzijdse aantijging. Wederzijdse aantijging voerde tot strijd en tot twistuitbarstingen die dan, als er eens controle kwam, natuurlijk moesten worden weggepraat. Dan was er maar één oplossing: het was de duivel die het deed.

Trouwens, wat dat betreft, als ik kijk naar alle celibataire heiligen, dan ben ik bang dat vele van hen in een voortdurende geestelijke staat van ontucht met de H. Maagd hebben geleefd. Ik wil niet uitsluiten, dat dergelijke dromen in deze dagen bij sommige mensen nog voorkomen. U vindt dat waarschijnlijk niet passend. Maar denk nu eens even na, zo was het.

Wat wordt er tegenwoordig gesublimeerd? Wat wordt op het ogenblik soms ook aanleiding tot onredelijkheid en uitbarsting? Vraagt u zich dat eens af. U zult met verbazing ontdekken dat het meestal juist het onderfukken is van één of meer menselijke kwaliteiten of mogelijkheden waardoor het wordt veroorzaakt. En dan kunnen de bezeten nonnen van eens ons duidelijk maken waar veel van het sociale oproer van deze dagen vandaan komt.

Ik heb weer een paar parallel getrokken; een specialiteit van mij. Wat dat betreft, ben ik iets verder dan vele mensen die meer de lijn trekken.

Als u denkt aan die vernieuwingen, bewustwordingen, aan de toekomst realiseer u dan eens dat alles wat in het verleden is gebeurd in het heden wordt gespiegeld. Wel op een andere manier, wel met andere mogelijkheden en eventueel andere oplossingen, maar dat de invloeden die in het verleden ontstonden ook vandaag aanwezig zijn en dat wat in het verleden daarop volgde als vanzelf ook in deze dagen een tendens zou kunnen zijn die volgt op het verschijnsel dat u heeft geconstateerd.

- :-

BEROEPSBESEF.

Ben ik geroepen? En zo ja, ben ik uitverkoren?

Als ik diep in mijn wezen bepaalde mogelijkheden en krachten ervaar, dan zal ik die naar buiten brengen als een roeping. Ik zal proberen om die roeping aan mijzelf te verklaren.

De meeste mensen zoeken de verklaring bij anderen. Ze doen het vanwege hun grootvader, vanwege de een of andere heilige instelling, of ze doen het gewoon omdat een geest het hun heeft verteld. Maar dat is de rationalisatie.

De roeping zelf is een innerlijk besef van de mogelijkheid van noodzaak dat zo sterk in de persoonlijkheid aanwezig is dat het zich hoe dan ook een weg naar buiten baant en in het bewustzijn opduikt. Het kan zelfs zo sterk worden dat het een auditieve of visuele hallucinatie wordt. Als wij dat hebben, menen wij heel vaak dat onze roeping is gelegen in het waarmaken van wat wij hebben gehoord, hebben gezien of gevoeld. De werkelijkheid is, dat onze roeping is: onszelf waar te maken.

Roepingsbesef zou dus moeten zijn: het besef dat datgene waartoe je je geroepen voelt mede voortspruit uit je eigen specifieke persoonlijkheid. Het waarmaken van die persoonlijkheid door je gaven en mogelijkheden te gebruiken betekent een vervulling in geestelijke en vaak ook in ander opzicht waardoor je in vrede kunt zijn met jezelf en als vanzelf ook meer vrede kunt vinden met de wereld waarin je leeft.

God roept u, maar God woont in u. En als er iets van naar buiten komt, dan is het waarmaken daarvan alleen maar een bevestiging van uzelf en van de kracht die in u woont.

:-:-:-